

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA MIASTA CZĘSTOCHOWY W ROKU 2017

Prezydent Miasta Częstochowy
Krzysztof Matyjaszczyk

Częstochowa, marzec 2018 rok

Wstęp

Realizując obowiązek wynikający z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym, przedkładałam Radzie Miasta Częstochowy sprawozdanie z działalności Prezydenta Miasta Częstochowy w roku 2017. Niniejsze opracowanie zawiera szereg informacji o zrealizowanych i kontynuowanych zadaniach, które zaprezentowano w układzie tematycznym obejmującym funkcjonowanie miasta w poszczególnych dziedzinach.

W początkowej części sprawozdania przedstawiono procedury zapewniające sprawne zarządzanie miastem, w tym informacje na temat kontroli zarządczej oraz inicjatywy uchwałodawcze organu wykonawczego w ujęciu zbiorczym. Następnie przedstawiono uwarunkowania planowego rozwoju miasta, którego elementem jest skuteczne prowadzenie inwestycji. Jako ważny czynnik prorozwojowy należy uznać wzrost pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni miasta. Pod koniec 2017 roku wskaźnik pokrycia planistycznego, liczony w stosunku do powierzchni zurbanizowanej miasta Częstochowy, wyniósł ok. 63%, zaś liczony do powierzchni całkowitej miasta – blisko 23%.

W sprawozdaniu przekazano bardzo szczegółowo informacje na temat pozyskiwania funduszy europejskich w celu realizacji projektów inwestycyjnych, społecznych i edukacyjnych, a przedstawiona synteza pozwala na dokonywanie zestawień z danymi z innych miast. Podobnie jak w latach poprzednich zaprezentowano kolejne efekty rozwoju obszarów włączonych do specjalnych stref ekonomicznych.

Przedstawiono raport z realizacji budżetu obywatelskiego, który stał się już tradycyjną formą współuczestnictwa mieszkańców w zarządzaniu miastem i jego finansami. Procedura zgłaszania pomysłów i wyłaniania zadań do budżetu obywatelskiego została przeprowadzona w 2017 r. już po raz czwarty i spotkała się z dużym odzewem mieszkańców.

Do istotnych zjawisk w roku 2017 należy zaliczyć dalszy spadek bezrobocia (do rekordowo niskiego poziomu 4,5% na koniec grudnia 2017 r.), będący m.in. efektem działań na rzecz wspierania przedsiębiorczości i pozyskiwania inwestorów oraz programów Powiatowego Urzędu Pracy – realizującego aktywne formy walki z bezrobociem.

W części sprawozdania dotyczącej edukacji w 2017 r. zaprezentowano fakty związane z wdrażaniem reformy oświaty oraz konsekwencje finansowe, które miasto musiało ponieść w wyniku zmian ustawowych. Istotną częścią opracowania są autonomiczne raporty spółek z udziałem kapitału gminy oraz sprawozdania innych jednostek organizacyjnych miasta. Znaczną część sprawozdania poświęcono sprawom społecznym oraz działaniom podejmowanym w celu udzielania wsparcia osobom potrzebującym.

W rozdziale dotyczącym kultury, promocji i sportu przedstawiono m.in. elementy oferty kulturalnej miasta w 2017 r., podsumowano organizację uroczystości państwowych i miejskich, najważniejsze imprezy sportowe i rekreacyjne oraz wybrane zagadnienia związane z promocją miasta.

Realizacja tych i innych zadań, które szczegółowo prezentuje niniejsze sprawozdanie, była możliwa dzięki współpracy organu wykonawczego, czyli Prezydenta Miasta, jego służb i jednostek miejskich z Radnymi Miasta Częstochowy, radami dzielnic, organizacjami pozarządowymi oraz częstochowiankami i częstochowianami.

SPIS TREŚCI		Strona
1.	Zarządzanie, monitorowanie jakości pracy Urzędu Miasta oraz gminnych jednostek organizacyjnych, informatyzacja	4
2.	Planowanie przestrzenne miasta, rozbudowa układu komunikacyjnego oraz inne działania inwestycyjne	17
3.	Rozwój miasta i pozyskiwanie funduszy europejskich	31
4.	Działania na rzecz aktywności obywatelskiej mieszkańców i partnerstwo społeczne	39
5.	Wsparcie rynku zatrudnienia oraz kierunki działań Powiatowego Urzędu Pracy	53
6.	Nadzór właścicielski i działalność spółek z udziałem skarbu gminy	68
7.	Gospodarka nieruchomościami	90
8.	Geodezja i kartografia	95
9.	Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	97
10.	Ochrona środowiska i ekologia	104
11.	Polityka społeczna	112
12.	Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	137
13.	Edukacja i miejski system oświaty	150
14.	Bezpieczeństwo publiczne	159
15.	Promocja kultury i upowszechnianie wizerunku miasta	173
16.	Sport, wypoczynek i turystyka	205
17.	Ochrona zdrowia	218
18.	Sprawy obywatelskie, Urząd Stanu Cywilnego i Miejski Rzecznik Konsumentów	229
19.	Budżet i obsługa finansowa	234

Kontrola zarządcza

Obowiązek zapewnienia skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej wynika z art. 68 ustawy o finansach publicznych. Prezydent Miasta odpowiada za tworzenie i ciągłe doskonalenie systemu zarządzania poprzez wdrażanie procedur, instrukcji, zasad i mechanizmów służących uzyskaniu jak najlepszych efektów działania. W okresie sprawozdawczym zadania z ww. zakresu realizowały następujące jednostki organizacyjne Urzędu Miasta: Zespół Audytu Wewnętrznego, Wydział Kontroli, Pełnomocnik ds. Systemu Jakości a także kierownicy jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta.

Zespół Audytu Wewnętrznego przeprowadził, zgodnie z przyjętym Planem audytu na rok 2017, zadania zapewniające i doradcze, a także czynności monitorujące wykonanie zaleceń oraz czynności sprawdzające, którymi objął jednostki organizacyjne Urzędu Miasta i jednostki organizacyjne Gminy Miasta Częstochowy. Ponadto, na mocy zawartego pomiędzy 22. jednostkami sektora finansów publicznych Porozumienia z dnia 4 października 2016 r., audytorzy wewnętrzni dokonali zewnętrznej oceny jakości audytu wewnętrznego prowadzonego w 3. śląskich jednostkach samorządu terytorialnego i sami poddali się takiej ocenie.

Niezależni audytorzy wewnętrzni dokonujący zewnętrznej oceny jakości audytu wewnętrznego potwierdzili generalną zgodność funkcjonowania komórki audytu wewnętrznego Urzędu Miasta Częstochowy z międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego oraz Kodeksem Etyki.

Przeprowadzone zadania audytowe

Tabela nr 1

Lp.	Temat zadania audytowego	Rodzaj zadania
1.	Przygotowanie metodyki i ocena zewnętrzna jakości audytu wewnętrznego w Urzędzie Miasta Częstochowy - na podstawie zawartego Porozumienia.	zadanie zapewniające
2.	Przeprowadzenie oceny zewnętrznej jakości audytu wewnętrznego w Urzędzie Miejskim w Chrzanowie - na podstawie zawartego Porozumienia.	zadanie zapewniające
3.	Przeprowadzenie oceny zewnętrznej jakości audytu wewnętrznego w Urzędzie Miejskim w Bielsku Białej - na podstawie zawartego Porozumienia.	zadanie zapewniające
4.	Przeprowadzenie oceny zewnętrznej jakości audytu wewnętrznego w Starostwie Powiatowym w Będzinie - na podstawie zawartego Porozumienia.	zadanie zapewniające
5.	Zmiany w częstochowskiej oświacie po wprowadzeniu w 2017 roku reformy polskiego systemu edukacji (zadanie kontynuowane w 2018 r).	zadanie zapewniające
6.	Ocena stopnia funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Częstochowy za rok 2016.	czynności doradcze
7.	Raport o stanie kontroli zarządczej w gminnych i powiatowych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Częstochowy w 2016 r.	czynności doradcze
8.	Przygotowania Urzędu Miasta Częstochowy do przeprowadzenia analizy ryzyka bezpieczeństwa informacji.	czynności doradcze
9.	Ujednolicenie zasad numerowania umów zawieranych przez jednostki organizacyjne Urzędu Miasta.	czynności doradcze

Przeprowadzone zadania audytowe

Tabela nr 1

Lp.	Temat zadania audytowego	Rodzaj zadania
10.	Organizacja obsługi interesantów w wybranych jednostkach organizacyjnych Urzędu Miasta Częstochowy.	czynności doradcze
11.	Udział w pracach Zespołu Zadaniowego, powołanego Zarządzeniem Nr k.21.2017 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 4 sierpnia 2017 r.	czynności doradcze
12.	Szkolenia w zakresie określania celów i zadań oraz mierników ich realizacji dla kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Częstochowy nadzorowanych przez Wydział Polityki Społecznej.	czynności doradcze
13.	Udział w pracach Grupy Inicjatyw Samorządowych przy Śląskim Związku Gmin i Powiatów.	czynności doradcze
14.	Procedury związane z udzielaniem dotacji na zabytki.	czynności doradcze
15.	Doraźne opinie dla Kierownictwa.	czynności doradcze
16.	Dotowanie z budżetu miasta zadań związanych z ochroną środowiska – zadanie zapewniające przeprowadzone w 2014 r.	czynności sprawdzające

Wyniki prac audytorów wskazują, iż wiele działań w audytowanych obszarach było prowadzonych prawidłowo, a celem zwiększenia efektywności i skuteczności działania oraz wprowadzenia usprawnień sformułowane zostały przez audytorów wnioski i zalecenia. Analiza wskaźników efektywności audytu wskazuje na wysoki stopień przyjęcia zaproponowanych przez audytorów zaleceń po przeprowadzonych zadaniach zapewniających oraz na przydatność zrealizowanych czynności doradczych.

Audytorzy monitorowali procesy wdrażania zaleceń dla 5. zadań zapewniających i 4. zadań o charakterze czynności doradczych, zrealizowanych w latach wcześniejszych, a także przeprowadzili czynności sprawdzające wykonanie zaleceń wydanych po audycie zrealizowanym w 2014 r., potwierdzając zadowalający stopień ich wdrożenia przez jednostkę audytowaną.

Realizując w 2017 r. Program zapewnienia i poprawy jakości audytu, Główny Audytor Wewnętrzny monitorowała i oceniała wykonanie zadań przez audytorów pod kątem zgodności z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, Kodeksem Etyki i procedurami wewnętrznymi oraz dokonała samooceny funkcjonowania audytu przygotowując Urząd Miasta do przeprowadzenia oceny zewnętrznej audytu wewnętrznego w ramach przeglądu partnerskiego, wynikającego z Porozumienia w sprawie oceny zewnętrznej jakości audytu wewnętrznego z dnia 4 października 2016 r.

Pracownicy Zespołu Audytu Wewnętrznego współdziałali również z instytucjami kontroli zewnętrznej w zakresie ich działalności kontrolnej wobec Urzędu Miasta oraz gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych gminy. W 2017 r instytucje zewnętrzne przeprowadziły w Urzędzie Miasta 20 kontroli.

Przeprowadzone w Urzędzie Miasta kontrole zewnętrzne

Tabela nr 2

Lp.	Nazwa instytucji kontrolującej	Liczba przeprowadzonych kontroli
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach	10
2.	Ministerstwo Finansów Departament Audytu Środków Publicznych Wydział Terenowy w Katowicach	2
3.	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Częstochowie	2
4.	Śląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Katowicach	1
5.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie	1
6.	Centrum Unijnych Projektów Transportowych w Warszawie	1

Przeprowadzone w Urzędzie Miasta kontrole zewnętrzne

Tabela nr 2

Lp.	Nazwa instytucji kontrolującej	Liczba przeprowadzonych kontroli
7.	Śląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Katowicach	1
8.	Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach	1
9.	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach Oddział w Częstochowie	1
Ogółem		20

Jednostki organizacyjne Gminy Miasta Częstochowy były najczęściej kontrolowane przez Państwowy Inspektorat Sanitarny szczebla powiatowego i wojewódzkiego oraz przez Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegaturę w Częstochowie.

Zadania realizowane przez Wydział Kontroli w 2017 r. w głównej mierze polegały na:

- prowadzeniu kontroli podatkowych w zakresie wywiązywania się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego przez podatników,
- kontrolowaniu prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Gminy Miasta Częstochowy niepublicznym placówkom oświatowym.

Oprócz powyższych zadań:

- kontrolowano komórki organizacyjne Urzędu Miasta Częstochowy,
- przeprowadzono kontrolę sprawdzającą w spółce gminnej,
- koordynowano działalność kontrolną realizowaną przez jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Częstochowy.

Zakres tematyczny oraz liczba kontroli zrealizowanych w 2017 r. przez jednostki organizacyjne Urzędu przedstawia poniższa tabela.

Kontrole prowadzone przez jednostki organizacyjne Urzędu		Tabela nr 3
1	Kontrole w zakresie wywiązywania się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego	69
2	Kontrole prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu gminy niepublicznym placówkom oświatowym	21
3	Kontrole w zakresie funkcjonowania jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Częstochowy: - 1 w Wydziale Podatków i Opłat, - 1 w Wydziale Podatków i Opłat i Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	2
4	Kontrole w zakresie funkcjonowania jednostek organizacyjnych gminy: - 10 w gminnych jednostkach oświatowych, - 4 w gminnych instytucjach kultury, - 1 w Oczyszczalni Ścieków „WARTA” S.A., - 1 w Częstochowskim Przedsiębiorstwie Komunalnym Sp. z o.o., - 1 w zakładzie budżetowym Cmentarz Komunalny	17
5	Kontrole wykorzystania środków finansowych udzielonych z budżetu gminy na realizację zadań publicznych podmiotom innym niż jst	33
6	Kontrole wykorzystania dotacji udzielonych osobom fizycznym na usuwanie wyrobów budowlanych zawierających azbest z indywidualnych budynków mieszkalnych i gospodarczych na terenie Miasta Częstochowy	8
7	Kontrole wykorzystania dotacji na modernizację systemów grzewczych w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Miasta Częstochowy	6

Kontrole prowadzone przez jednostki organizacyjne Urzędu		Tabela nr 3
8	Kontrole wykorzystania dotacji na montaż kolektorów słonecznych wspomagających systemy grzewcze lub służących do wytwarzania ciepłej wody użytkowej w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Miasta Częstochowy	3
9	Kontrole podmiotów świadczących usługi hotelarskie pod względem spełnienia minimalnych wymagań dotyczących wyposażenia pomieszczeń w obiekcie oraz zakresu świadczonych usług	2
10	Kontrole spełnienia obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego	260
11	Kontrole spełnienia obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia upraw rolnych przez rolników	260
12	Kontrole stacji diagnostycznych pod względem zgodności wyposażenia z obowiązującymi przepisami, poprawności prowadzonej dokumentacji oraz prawidłowości przeprowadzania badań technicznych pojazdów	37
13	Kontrole ośrodków szkolenia kierowców w zakresie prawidłowości szkolenia kursantów oraz poprawności prowadzenia dokumentacji	38
14	Kontrole przedsiębiorców w zakresie spełniania wymogów będących podstawą do wydania licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego	84
15	Kontrole przedsiębiorców w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	24

W wyniku przeprowadzenia 69 kontroli podatkowych, tylko jedna kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W pozostałych przypadkach stwierdzono zaniżanie przez podatników wysokości podatku od nieruchomości poprzez nierzetelne wykazywanie przedmiotów opodatkowania lub niewywiązywanie się z obowiązku składania aktualnej informacji bądź deklaracji na podatek.

W związku z powyższym szacuje się, że dodatkowy przypis podatku za 2017 r. będzie wynosił około **2 049 372** zł.

Kontrole przeprowadzone w 21 niepublicznych placówkach oświatowych, w 13 przypadkach skutkowały wydaniem zaleceń nakazujących zwrot części lub całości dotacji w łącznej kwocie **1 087 468** zł.

Oprócz opisanych działań kontrolnych dwukrotnie sformułowano zawiadomienia do Prokuratury w Częstochowie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa poprzez poświadczanie nieprawdy przez organ prowadzący niepubliczne placówki oświatowe dotowane z budżetu Gminy Miasta Częstochowy.

Skutkiem kontroli było nałożenie obowiązku na 4 szkoły niepubliczne zwrotu do budżetu Gminy Miasta Częstochowy kwoty **4 100 237** zł (+odestki), stanowiącą dotację wydatkowaną niezgodnie z przeznaczeniem. Aktualnie sprawa rozpatrywana jest przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach, do którego organ prowadzący ww. szkoły wniósł skargi.

Kontrole w gminnych instytucjach kultury, spółkach gminnych i zakładzie budżetowym nie wykazały nieprawidłowości. W gminnych jednostkach oświatowych stwierdzono drobne nieprawidłowości, w stosunku do których wydano stosowne zalecenia.

Natomiast w odniesieniu do pozostałych kontroli, stosunkowo dużą ilość nieprawidłowości stwierdzono podczas kontroli spełniania obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia upraw rolnych. Na 260 przeprowadzonych kontroli w 167 przypadkach stwierdzono brak spełnienia przedmiotowego obowiązku, co skutkowało ustaleniem należnych z tego tytułu opłat. W zdecydowanie mniejszej ilości, bo w 33 przypadkach na 260 zrealizowanych kontroli stwierdzono brak zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników oraz budynków wchodzących w skład gospodarstw rolnych, co skutkowało wystosowaniem zawiadomień do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

Analiza rozstrzygnięć administracyjnych

W 2017 r. w Urzędzie Miasta Częstochowy wydano **181 592** decyzje, do których zostało wniesionych 411 odwołań. W 229 przypadkach zaskarżone decyzje zostały utrzymane w mocy przez organ odwoławczy, a w 129 - odwołania okazały się zasadne. Blisko 40 decyzji zostało zmienionych we własnym zakresie. Umorzono 10 postępowań odwoławczych, a w 6 przypadkach postanowiono o niedopuszczalności środka odwoławczego.

Norma ISO 9001 i zarządzanie ryzykiem w Urzędzie Miasta

W Urzędzie Miasta Częstochowy na 2017 r. zidentyfikowano 203 najistotniejsze ryzyka do realizowanych zadań z czego: 59 rodzajów ryzyka od 1 do 4 punktów, 122 rodzajów ryzyka od 4 do 12 punktów, 22 rodzaje ryzyka od 15 do 25 punktów.

Punktacja stanowi iloczyn oddziaływania ryzyka oraz prawdopodobieństwo jego występowania. Oznacza to, że 59 rodzajów ryzyka nie wymaga szczegółowego omówienia i nie stanowi zagrożenia dla funkcjonowania Urzędu Miasta Częstochowy. Ryzyko to jest na bieżąco monitorowane przez kierowników referatów oraz pracowników merytorycznych Urzędu Miasta Częstochowy. 122 rodzaje ryzyka wymagają dalszego monitorowania. Najwięcej rodzajów ryzyka zidentyfikowano w Wydziale Polityki Społecznej, Wydziale Nadzoru i Administracji oraz w Wydziale Mienia i Nadzoru Właścicielskiego. Ryzyka te wymagają stałego monitorowania ze strony kierowników jednostek organizacyjnych (przy wykorzystaniu funkcjonujących już mechanizmów kontrolnych) oraz działań w celu zmniejszenia ryzyka (samokontrola, kierunkowe szkolenia). Z pośród 22 rodzajów ryzyk zaliczających się do tych, które zagrażają osiągnięciu celów strategicznych i powinny być zredukowane lub wyeliminowane.

Identyfikacja ryzyka w tych obszarach o znaczeniu strategicznym na wielu poziomach zarządzania wymagała szczególnej staranności, bieżącego monitorowania oraz podejmowania efektywnych decyzji.

System zarządzania jakością

W dniach 31 listopada i 1 grudnia 2017 r. w Urzędzie Miasta Częstochowy został przeprowadzony audit nadzoru I nad funkcjonowaniem i doskonaleniem Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO 9001:2001. Celem auditu, który obejmował swym zakresem realizację zadań wynikających z ustaw o samorządzie gminnym i powiatowym, była weryfikacja skuteczności wdrożonego systemu. Audit przeprowadziło Polskie Centrum Badań i Certyfikacji i zakończył się on oceną pozytywną, utrzymującą ważność certyfikatu na kolejny rok.

Auditor zewnętrzny zidentyfikował mocne strony Urzędu Miasta, m.in.:

- wprowadzenie systemowych rozwiązań na poziomie całego Urzędu,
- zaangażowanie „Najwyższego Kierownictwa” w osiąganiu wyznaczonych celów,
- wzorcowo prowadzony BIP,
- duża świadomość i dbałość o ochronę danych osobowych,
- bardzo merytoryczny i doświadczony zespół pracowników ds. SZJ na czele z Pełnomocnikiem,
- powiązanie SZJ z kontrolą zarządczą,
- bardzo wysoka świadomość ryzyk w zdefiniowanych procesach,
- widoczne doskonalenie mierników realizowanych procesów,
- otwartość pracowników na nowe wyzwania.

Audit wewnętrzny

Od 19 czerwca do 31 sierpnia 2017r. przeprowadzono wewnętrzny audit planowy zgodnie z harmonogramem auditów, przygotowanym przez Pełnomocnika ds. Systemu Jakości. Audit wewnętrzny przeprowadziło czterech auditorów wewnętrznych, wyznaczonych Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr k/3/11 z 26 stycznia 2011r. Audit obejmował swym zakresem punkty normy PN-EN ISO 9001:2009 od 4 do 8 (Nadzorowanie pracy Urzędu przez Kierownictwo; Ocena SZJ, opracowanie i nadzorowanie dokumentacji SZJ; nadzorowanie zapisów SZJ; system auditów wewnętrznych, działania korygujące i zapobiegawcze, badania satysfakcji klienta wewnętrznego i zewnętrznego, zarządzanie personelem; rozpatrywanie skarg, wniosków, zażaleń i odwołań;

Infrastruktura Urzędu, usługi realizowane przez komórki organizacyjne urzędu, realizacja kontroli zarządczej). Auditorzy zadali 11 pytań szczegółowych, które zostały przekazane auditowanym kierownikom jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta (NA, MN, BGLK, KOSO, SO, PO, KPS, PS, Ed) oraz szereg pytań dodatkowych. Audit wewnętrzny nie wykazał niezgodności, jednak audytorzy wnieśli wiele spostrzeżeń. Efekty przeprowadzonego auditu w postaci raportu zawierającego spostrzeżenia i uwagi, zostały przekazane do właściwych komórek organizacyjnych.

Przegląd systemu zarządzania jakością

Pełnomocnik ds. systemu jakości przeprowadził przegląd systemu zarządzania jakością, z którego sporządził „Raport z funkcjonowania systemu zarządzania jakością w Urzędzie Miasta Częstochowy”. W raporcie dokonano oceny skuteczności funkcjonowania systemu jakości. Na raport składa się sprawozdanie z realizacji Polityki Jakości, wyniki auditów wewnętrznych, realizacja celów jakościowych, celów wynikających z procesów, działania korygujące i zapobiegawcze, informacje dotyczące skarg i wniosków, analizę rozstrzygnięć administracyjnych, samoocenę urzędu dokonaną metodą PRI, wnioski kierowników jednostek organizacyjnych oraz kierunki rozwoju organizacji (wnioski do realizacji).

Benchmarking

W 2017r. kontynuowana była współpraca w ramach porozumienia: „Benchmarking-Kontynuacja”, które jest przedłużeniem innowacyjnego projektu realizowanego przez Śląski Związek Gmin i Powiatów pn.: „Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych”. Od samego początku Urząd Miasta Częstochowy aktywnie uczestniczy w projekcie. Porozumienie ma się przyczynić do poprawy jakości usług publicznych poprzez wzrost efektywności funkcjonujących w jednostkach systemów zarządzania z uwzględnieniem benchmarkingu. Cele te realizowane są między innymi poprzez badania ankietowe z zakresu działania urzędu wśród 31 wybranych jednostek biorących udział w projekcie. Na podstawie podanych w ankietach danych eksperci wybrani przez Śląski Związek Gmin i Powiatów tworzą raporty i określają dobre praktyki, z którymi dzielą się z urzędami w trakcie spotkań tematycznych.

Badanie satysfakcji interesanta

W 2017 r. przeprowadzono badania satysfakcji klienta zewnętrznego. Badania zostały przeprowadzone w okresie od 1 czerwca do 30 września 2017 r. na grupie 400 osób. Zadanie polegało na wypełnianiu formularza ankiet przez osoby ankietujące na podstawie odpowiedzi udzielanych przez respondentów. Ankieta zawierała 12 pytań i została podzielona na trzy części. Pierwszą część stanowiły pytania dotyczące oceny pracy urzędu, drugą część zawierała pytania dotyczące wiedzy i informacji o możliwości korzystania z usług elektronicznych. Ankieta dzieliła się na pytania otwarte oraz pytania zamknięte dające możliwość jedno i wielokrotnego wyboru.

Wyniki ankiet interesantów są następujące:

- ogólny poziom świadczonych usług został oceniony wysoko i bardzo wysoko przez 86,25% respondentów; jedynie 4 % ocenia raczej nisko i bardzo nisko,
- najwyższej oceniona przez ankietowanych została chęć urzędników do niesienia pomocy przy załatwianiu spraw oraz uprzejmość urzędników,
- czas oczekiwania na załatwienie sprawy był najniższym ocenianym elementem obsługi interesanta – jedynie 68,99 % ankietowanych wskazało zadowolenie, a 8,22 % osób było niezadowolonych,
- respondenci najczęściej dowiadywali się jak i gdzie załatwić sprawy urzędowe od pracowników urzędu (56%) oraz ze strony internetowej- Poradnik Interesanta (29,50%),
- ponad 61 % ankietowanych wie o możliwości korzystania z niektórych usług urzędu drogą elektroniczną, ale jedynie 15,75% deklaruje, że korzystało z takiej możliwości (niestety rzadko byli w stanie podać konkretne sprawy, które załatwiali elektronicznie, najczęściej mylnie podawali korzystanie z rezerwacji wizyt w systemie kolejkowym),
- 61,75% osób wyraża zainteresowanie elektroniczną formą załatwiania spraw urzędowych,
- wśród ankietowanych przeważały osoby o wykształceniu średnim i wyższym (83%) w grupie wiekowej 36-50 oraz 51-65 (61%),
- wśród działań poprawiających jakość usług respondenci najczęściej wskazywali na skrócenie czasu oczekiwania na załatwienie sprawy, zwiększenie liczby stanowisk obsługi. Badani wskazywali również na wprowadzenie do USC systemu przywoławczego, czytelne przedstawienie spraw załatwianych elektronicznie, bezpłatny parking dla interesantów.

W 2017 r. kontynuowano bieżący monitoring jakości świadczonych usług przez punkty bezpośredniej obsługi mieszkańców tj. Biuro Obsługi Interesanta przy ul. Śląskiej oraz sale obsługi przy ul. Waszyngtona. Badania polegają na cotygodniowej, a następnie miesięcznej i rocznej analizie biletów z systemów przywoławczych wrzucanych przez interesantów do odpowiednich skrzynek. Interesanci pozytywnie oceniają poziom obsługi świadczonej przez urząd. W 2017 r. mieszkańcy wrzucili do skrzynek 65 370 biletów i jedynie 1,5% były to opinie negatywne. Informacje dot. wyników są na bieżąco przekazywane Prezydentowi Miasta.

NOSEK (Narzędzie Oceny Systemu Efektywnej Kontroli)

Pracownicy Urzędu Miasta Częstochowy przy współpracy Śląskiego Związku Gmin i Powiatu oraz kilku miast stanowiących grupę benchmarkingową stworzyli narzędzie służące dokonaniu oceny - funkcjonującego w jednostce administracji publicznej – systemu kontroli zarządczej (NOSEK). Ocena ta jest dokonywana poprzez ustalenie poziomu realizacji celów kontroli zarządczej (wymienionych w art. 68 ustawy o finansach publicznych) oraz stopnia wdrożenia standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (określonych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r.).

Realizacja celów wyliczana jest ze wskaźników, służących ocenie stopnia wdrożenia poszczególnych standardów kontroli zarządczej. Są to dane pochodzące z wyników prowadzonych w *jst* działań, wyników kontroli zewnętrznych, wewnętrznych i audytu wewnętrznego oraz przeprowadzonej przez kierowników jednostek organizacyjnych Urzędu samooceny. W oparciu m. in. o narzędzie NOSEK dokonano oceny kontroli zarządczej.

Nadzór nad wykonaniem uchwał

Za merytoryczne wdrożenie uchwał (w imieniu Prezydenta Miasta) odpowiadają naczelnicy wydziałów i kierownicy biur, a także kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych. Sprawozdania z realizacji uchwał przedkłada się Przewodniczącemu Rady Miasta w układzie kwartalnym oraz rocznym. Nadzór merytoryczny nad wykonaniem uchwał sprawują w swoich pionach odpowiednio Prezydent Miasta, jego zastępcy oraz Skarbnik Miasta. W roku sprawozdawczym Prezydent za pośrednictwem Urzędu nadzorował wykonanie 269 uchwał podjętych przez Radę Miasta. Z tej liczby 5 uchwał zostało uchylonych przez podjęcie nowych uchwał: Nr 526.XXXVIII.2017 z 27 marca 2017 r., Nr 525.XXXVIII.2017 z 27 marca 2017 r., Nr 567.XLI.2017 z 25 maja 2017 r., Nr 539.XXXIX.2017 z 10 kwietnia 2017 r., Nr 623.XLV.2017 z 12 października 2017 r.) Względem jednej uchwały organ nadzoru stwierdził nieważność.

Kancelaria

W 2017 r. wysłano z Urzędu Miasta:

- 190 451 szt. listów za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A.,
- 62.681 listów zawierających decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w ramach tzw. „akcji wymiarowej”, które doręczyli pracownicy Urzędu Miasta Częstochowy. Skuteczność doręczeń wyniosła 95 %.

W elektronicznym systemie obiegu dokumentów zostało zarejestrowanych 241.177 pism, z czego 41.869 pism wpłynęło do urzędu drogą elektroniczną. Koszty związane z wysyłaniem korespondencji za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. w 2017 roku wyniosły 967.116,71 zł.

Działania Kancelarii Urzędu Miasta w 2017 r. ukierunkowane były na osiągnięcie następujących celów:

- obniżenie kosztów wysyłki korespondencji,
- usprawnienie pracy Urzędu Miasta.

Aby osiągnąć założone cele wprowadzono następujące rozwiązania:

- dla obniżenia kosztów wysyłki korespondencji w roku 2017, podobnie jak w roku poprzednim przeprowadzono wspólne postępowanie przetargowe dla kilku jednostek Gminy Miasta Częstochowy: Urzędu Miasta Częstochowy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Zarządu Dróg i Transportu oraz Częstochowskiego Centrum Świadczeń. Wyłoniony w wyniku przetargu operator pocztowy – Poczta Polska S.A. - będzie współpracował z tymi jednostkami w roku 2018,
- dla usprawnienia pracy Urzędu Miasta wykorzystywana była zakupiona w roku 2010 maszyna do kopertowania. Była ona wykorzystywana m.in. do kopertowania decyzji podatkowych

doręczanych w ramach tzw. „akcji wymiarowej”, co znacznie usprawniło przygotowanie do doręczenia przesyłek zawierających decyzje podatkowe.

Interwencje mieszkańców

W ramach przyjęć interesantów w sprawach skarg, wniosków oraz załatwiania indywidualnych spraw mieszkańców w 2017 r, Prezydent Miasta i jego zastępcy przyjęli ogółem 422 osoby (niektórzy interesanci byli przyjmowani kilkakrotnie).

Na stanowiskach Biura Obsługi Interesanta przyjęto **28 794** osób, w tym wydziały:

- Nadzoru i Administracji 2 010 osób,
- Polityki Społecznej 5 856 osób,
- Administracji Architektoniczno-Budowlanej 8 473 osoby,
- Podatków i Opłat 7 592 osoby;
- Biuro Gospodarki Lokalowej i Usług Komunalnych 4 863 osoby.

Sprawy załatwiane poprzez biuro obsługi interesanta dotyczyły w szczególności:

- przyznawania zryczałtowanego dodatku mieszkaniowego,
- wydawania Częstochowskiej Karty Mieszkańca,
- wydawania zaświadczeń o stanie majątkowym i o niezaleganiu w podatkach i opłatach lokalnych.

Skargi i wnioski

W roku sprawozdawczym w rejestrze skarg i wniosków załatwianych przez Prezydenta Miasta Częstochowy zarejestrowano łącznie 75 skarg i 1 wniosek. W tym czasie rozpatrzono 80 skarg i 1 wniosek (w tym 9 skarg dotyczących spraw z roku 2016). Spośród ogólnej liczby rozpatrzonych skarg: 74 podlegały załatwieniu w postępowaniu skargowym, 4 skargi stanowiły anonimy, w przypadku 2 skarg podtrzymano stanowisko zgodnie z art. 239 Kpa. Do załatwienia w roku 2018 pozostały 4 skargi. Szczegółową informację dotyczącą załatwiania skarg i wniosków przez Prezydenta Miasta Częstochowy w roku sprawozdawczym obrazuje tabela.

Sposób załatwiania skarg i wniosków

Tabela nr 4

Skargi i wnioski załatwiane przez Prezydenta Miasta Częstochowy	skargi	wnioski
Liczba skarg/wniosków w rejestrze za 2017 r.	75	1
Liczba skarg/wniosków załatwionych w 2017 r. (łącznie z zarejestrowanymi anonimami, skargami wycofanymi przez skarżących, tzn. skargami niepodlegającymi rozpatrzeniu, skargami załatwionym w trakcie postępowań administracyjnych oraz skargami załatwionymi zgodnie z art. 239 Kpa) w tym:	80	1
- z roku 2016	9	0
- (w tym 5 skarg z roku 2017, ale stanowiących kontynuację sprawy z roku 2016)	71	1
- z roku 2017	4	0
Liczba skarg/wniosków pozostałych do załatwienia w 2018 r.	4	0
Sposób załatwiania skarg/wniosków		
Skargi/wnioski załatwione w postępowaniu skargowym	74	0
Skargi/wnioski anonimowe oraz skargi/wnioski wycofane przez skarżących (niepodlegające rozpatrzeniu, bez względu na okoliczność, czy jednostki organizacyjne urzędu podjęły działania w związku z wpływem anonimów)	4	1
Liczba skarg załatwianych zgodnie z art. 234 Kpa (w postępowaniu administracyjnym; w tym 1 skarga w toku)	0	0
Liczba skarg załatwionych zgodnie z art. 239 Kpa	2	0
Ogółem:	80	1
Zasadność skarg/wniosków załatwionych w postępowaniu skargowym		
- skargi zasadne/wnioski załatwione pozytywnie	6	0
- bezzasadne/wnioski załatwione negatywnie	23	0

- inne	45	0
Ogółem:	74	0
Terminowość załatwiania skarg/wniosków w postępowaniu skargowym		
- załatwione do 14 dni	11	0
- załatwione w terminie miesięcznym	62	0
- załatwione z przedłużeniem terminu, zgodnie z art. 36 Kpa	1	0
Ogółem:	74	0

Ogólna tematyka spraw (skarg/wniosków) dotyczyła:

- funkcjonowania jednostek organizacyjnych urzędu, w tym załatwiania spraw indywidualnych;
- funkcjonowania jednostek organizacyjnych gminy;
- działania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- zachowania pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych gminy;
- działań podejmowanych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej;
- braku odpowiedzi na korespondencję;
- usług przewozowych;

Do Prezydenta Miasta Częstochowy skierowano ponadto 14 skarg (w tym 1 anonim) niezgodnie z właściwością:

- 6 skarg dotyczących działania kierowników jednostek organizacyjnych gminy oraz 1 skargę dotyczącą działalności Prezydenta Miasta jako organu sprawującego nadzór nad działalnością stowarzyszenia przekazano do załatwienia Radzie Miasta Częstochowy;
- 2 skargi dotyczące systemu gospodarki odpadami komunalnymi przekazano zarządowi spółki;
- 1 skargę dotyczącą działania Urzędu Skarbowego przekazano naczelnikowi właściwego urzędu;
- 2 skargi dotyczące funkcjonowania Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego przekazano Marszałkowi Województwo Śląskiego;
- 1 skargę dotyczącą zaniedbań lekarzy Miejskiego Szpitala Zespołonego przekazano Okręgowemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej;
- 1 skargę dotyczącą działania funkcjonariuszy Policji przekazano Komendantowi Miejskiemu Policji.

Informacja Publiczna

Udzielanie informacji publicznej na wniosek

Wnioski o udzielenie informacji publicznej kierowane do Urzędu Miasta Częstochowy są ewidencjonowane w Wydziale Nadzoru i Administracji (Biuro Obsługi Interesanta). W roku sprawozdawczym zarejestrowano łącznie 344 wnioski.

Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego

Wnioski o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego kierowanych do Urzędu Miasta Częstochowy są ewidencjonowane w Wydziale Nadzoru i Administracji (Biuro Obsługi Interesanta). W roku sprawozdawczym zarejestrowano łącznie 5 wniosków.

Petycje

Petycje podlegające rozpatrzeniu przez Prezydenta Miasta są ewidencjonowane w Wydziale Nadzoru i Administracji (Biuro Obsługi Interesanta.) W roku sprawozdawczym zarejestrowano 22 petycje, natomiast rozpatrzono 13 (w przypadku 9 petycji rozpatrzenie nastąpi w 2018r.).

Petycje i sposób ich rozpatrzenia

Tabela nr 5

Ogólna liczba petycji rozpatrzonych w 2017 r.	Przedmiot składanych petycji	Sposób załatwienia petycji
13	Petycja w sprawie podjęcia działań w związku z zanieczyszczeniem powietrza	Poinformowano, iż przepisy nie dają podstaw do wystąpienia o odszkodowanie w zakresie

Petycje i sposób ich rozpatrzenia

Tabela nr 5

Ogólna liczba petycji rozpatrzonych w 2017 r.	Przedmiot składanych petycji	Sposób załatwienia petycji
	powodowanym przez samochody posiadające wadliwe silniki	wskazany przez Pana bez określenia wielkości zaistniałej szkody.
	Petycja wielokrotna w sprawie przywrócenia komunikacji tramwajowej w dzielnicy Północ	Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o petycjach przekazano petycję do podmiotu właściwego do jej rozpatrzenia tj. Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg i Transportu w Częstochowie.
	Petycja w sprawie zmiany zapisów taryfy opłat MPK Sp. z o.o. wprowadzonej Zarządzeniem nr 2256/14 Prezydenta Miasta Częstochowy	Zarządzeniem nr 1804.2017 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 7 czerwca 2017 r. obowiązek posiadania „biletu zerowego” lub kasowania biletu elektronicznego dla osób powyżej 70 roku życia został zniesiony.
	Petycja w sprawie odwodnienia ulic: Pirotechników i Harcerskiej	Budowa kanału deszczowego wraz ze studzienkami w ul. Harcerskiej w roku bieżącym nie jest możliwa, gdyż brak przedmiotowego zadania w obowiązującej w 2017 r. uchwale budżetowej. Budowa ul. Pirotechników i Harcerskiej będzie wnioskowana do projektu budżetu miasta Częstochowy na rok 2018.
	Petycja w sprawie rewitalizacji ulicy Wieluńskiej	Poinformowano, że przebudowa ulicy Wieluńskiej będzie przedmiotem wniosku do budżetu miasta Częstochowy na rok 2018 w zakresie opracowania dokumentacji projektowej. O ujęciu ww. zadania w wykazie przedsięwzięć w Wieloletniej Prognozie Finansowej i zabezpieczeniu na ten cel środków finansowych zadecyduje Rada Miasta podejmując stosowną uchwałę budżetową na 2018 rok.
	Petycja w sprawie utworzenia w oficjalnym serwisie internetowym gminy baneru dot. mikroprzedsiębiorców.	Poinformowano, że gmina w sposób bieżący i ciągle zapewnia przedsiębiorcom dostęp do informacji, na bieżąco również informuje ich o wszelkich zmianach w przepisach i nowych ulgach oferowanych przez miasto. Dlatego też bezzasadne wydaje się zamieszczanie dodatkowego banneru na stronie Urzędu Miasta.
	Petycja w sprawie przyznania prawa do ulgowych przejazdów komunikacją miejską osobom, które świadczyły pracę po 1956r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych oraz osobom, które nie wykonywały pracy na skutek represji politycznych	Poinformowano, że będą podejmowane działania mające na celu objęcie ulgami w komunikacji miejskiej coraz większej liczby grup społecznych i zawodowych w tym również osób, o których mowa w petycji doceniając ich wkład i zasługi w działalności na rzecz niepodległości państwa polskiego.
	Petycja w sprawie dokonywania oceny przez profesjonalne gremium projektów inwestycyjnych dotyczących komunikacji tramwajowej.	Z uwagi na wpisanie układu urbanistycznego ciągu alei NMP do rejestru zabytków, ewentualna komunikacja tramwajowa na tym ciągu wymaga specjalnych, kosztownych rozwiązań. Zaproponowany kierunek rozwoju komunikacji tramwajowej może być brany pod uwagę w przyszłych działaniach miasta.
	Petycja w sprawie utworzenia Zakładu Medycyny Sądowej na terenie Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Częstochowie.	Przekazano petycję do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji na podst. art. 6 ust. 1 ustawy o petycjach

Petycje i sposób ich rozpatrzenia

Tabela nr 5

Ogólna liczba petycji rozpatrzonych w 2017 r.	Przedmiot składanych petycji	Sposób załatwienia petycji
	Petycja w sprawie przeprowadzenia referendum dot. przyłączenia gminy Wręczyca Wielka do miasta Częstochowy na prawach powiatu	Udzielono odpowiedzi, że nie przewiduje się podejmowania jakichkolwiek działań w celu połączenia miasta Częstochowy z gminą Wręczyca Wielka
	Petycja w przystąpienia Częstochowy do Europejskiej Karty Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym.	Przeprowadzone zostaną konsultacje społeczne z mieszkankami i mieszkańcami, których celem będzie szeroko zakrojona dyskusja na temat równości. Zwieńczeniem tych prac będzie przedłożenie Radzie Miasta Częstochowy projektu uchwały o ewentualnym podpisaniu przez Częstochowę Europejskiej Karty Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym
	Petycja w sprawie zamontowania na ulicy Krakowskiej poprzecznych pasów zwalniających.	Poinformowano, że po wykonaniu projektu przez Miejski Zarząd Dróg i Transportu, a przed jego realizacją w terenie zostanie on przedstawiony do zaakceptowania Radzie Dzielnicy Stare Miasto.
	Petycja ws. wprowadzenia zakazu używania materiałów pirotechnicznych podczas imprez miejskich i sportowych	W przyszłym roku zaplanowane są konsultacje społeczne w zakresie pokazów pirotechnicznych w trakcie wydarzeń miejskich. Aby mogła w nich uczestniczyć jak największa liczba osób, niebawem rozpoczną się testy platformy internetowej, która posłuży zbieraniu głosów.

Biuletyn Informacji Publicznej

W styczniu 2017 r. utworzono Biuletyn Informacji Publicznej dla nowo powstałej jednostki organizacyjnej gminy tj. Częstochowskiego Centrum Świadczeń.

Ponadto w roku sprawozdawczym został przeprowadzony monitoring Biuletynu Informacji Publicznej dla 136 jednostek podległych, którym gmina nieodpłatnie udostępniła system informatyczny BIP. W wyniku ww. monitoringu zostały sprawdzone i ujednolicone zapisy w BIP wszystkich jednostek. Jednocześnie koordynacja pracy nad miejskim systemem BIP polegała na przeprowadzeniu szeregu szkoleń oraz udzielaniu wsparcia techniczno-merytorycznego dla redaktorów Urzędu Miasta Częstochowy oraz jednostek podległych.

W związku z wprowadzoną we wrześniu 2017 r. reformą oświaty przebudowany został Biuletyn Informacji Publicznej szkół i placówek oświatowo-wychowawczych miasta Częstochowy. W ramach ww. zmian zarchiwizowano 21 profili szkół oraz utworzono 8 profili nowo powstających szkół. Ponadto w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Częstochowy dokonano zmian w strukturze serwisu, tj. dodano zakładki: „Konsultacje Społeczne/Budżet Obywatelski” oraz „Oświata/Informacja o realizacji zadań oświatowych przez Miasto Częstochowę/Dotacje”. BIP Miasta Częstochowy oraz BIP gminnych jednostek organizacyjnych był systematycznie monitorowany pod kątem prawidłowej, czytelnej, jednolitej i wynikającej z obowiązujących przepisów prawa, zawartości.

Archiwum

Wydawanie rozstrzygnięć administracyjnych

Wydano 27 rozstrzygnięć administracyjnych w zakresie wydawania zaświadczeń o zatrudnieniu, w tym: 22 zaświadczenia o zatrudnieniu oraz 5 postanowień o odmowie wydania zaświadczenia o zatrudnieniu.

Przyjmowanie dokumentacji z wydziałów Urzędu oraz zlikwidowanych jednostek

Przyjęto na stan Archiwum 6156 teczek aktowych w łącznej ilości 172,75 mb., które zewidencjonowano na 235 spisach zdawczo – odbiorczych.

Udostępnianie dokumentacji

Tabela nr 6

Liczba osób korzystających z archiwum zakładowego				
	Liczba udostępnień/wypożyczeń	Pracownicy własnej jednostki	Pracownicy innych jednostek organizacyjnych	Osoby prywatne
Udostępnienia	275	267	2	6
Wypożyczenia	446	446	0	0
RAZEM	721	713	2	6

Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej

Przedmiotem prac Komisji ds. brakowania akt przechowywanych w Urzędzie Miasta Częstochowy, powołanej Zarządzeniem Prezydenta Miasta Częstochowy nr k/2/12 z dnia 18 stycznia 2012 r. (ze zm.), było brakowanie wybranej dokumentacji niearchiwalnej, której okres przechowywania upłynął w roku 2017. Do zniszczenia wytypowano akta wytworzone przez: Urząd Miejski w Częstochowie w ilości 1 jednostki, Urząd Miasta Częstochowy w ilości 1126 jednostek.

Ponadto Komisja dokonała oceny i wydzielenia do brakowania dokumentacji niearchiwalnej z wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r., w ilości ok. 340 mb.

Informatyzacja i podnoszenie poziomu obsługi administracyjnej interesantów

W 2017 r. zmodernizowano System Obsługi Klientów Qmatic w budynku przy ul. Waszyngtona 5 oraz w budynku przy ul. Śląskiej 11/13, poprzez wymianę 6 automatów biletowych oraz 2 monitorów LCD wraz z terminalami

Dla utrzymania sprawnej i bezpiecznej infrastruktury bazy sprzętowej będącej w posiadaniu urzędu dokonano zakupu 50 komputerów typu AllinOne, 28 drukarek, serwera bazodanowego, serwera aplikacyjnego.

Dla zapewnienia profesjonalnej obsługi sal konferencyjnych urzędu zakupiono zestawy multimedialne do sal 108, 118 i 409A, w skład których wchodził projektor, elektryczny ekran oraz głośniki.

Rozbudowano istniejący System Qvision – system zarządzania wydrukiem/wydruk podążający o 2 urządzenia wielofunkcyjne kolorowe, 4 urządzenia wielofunkcyjne czarnobiałe wraz z licencjami do posiadanego systemu oraz o pakiet 6 bezterminowych licencji do urządzeń typu MFP wraz z czytnikami dwusystemowymi kart współpracujących równolegle z kartami typu Unique RFID 125Khz oraz Mifare (czytnik typu Dual) do posiadanych urządzeń wielofunkcyjnych Xerox WC 5330

Rozbudowano istniejące macierze EMC Unity 300 o dodatkowe pojemności 6TB oraz 32TB NL-SAS, rozbudowano środowisko kopii zapasowych o dodatkową pojemność 10TB wraz z niezbędnymi licencjami, rozbudowano istniejące środowiska wirtualizacji o dodatkowe 3 serwery oraz licencje do oprogramowania wirtualizacyjnego.

Zakupiono nowy system obiegu dokumentów klasy EKD oraz 16 termotransferowych drukarek kodu kreskowego i 5 skanerów, potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania danego systemu.

Zakupiono pakiet licencji bezterminowych do obsługi kodów wielowymiarowych w aplikacjach: Podsystem Należności, Księgowość Analityczna Należności MiCOMP_KAN, Księgowość Analityczna Należności MiCOMP_KAN dla GOK, MiCOMP_GOK Księgowość Analityczna i Windykacja oraz 40 czytników kodów 2D.

Zakupiono nowy system poczty elektronicznej oraz pracy grupowej wraz z migracją istniejących zasobów do nowego środowiska.

Ponadto zakupiono przełączniki zarządzalne warstwy 2, konwertery światłowodowe, Patchcordy światłowodowe jednomodowe, szafy teleinformatyczne wraz z akcesoriami oraz konsole KVM.

Zakupiono Microsoft SQL Serwer 2016 Standard Core 2 SL – 22 licencje na 44 rdzenie.

W 2017 w ramach zadania pn. „Przyłącze do miejskiej sieci szerokopasmowej – rozbudowa sieci” wykonano następujące prace:

- przyłącze światłowodowe do budynku Urzędu Miasta ul. Raclawicka 12 w Częstochowie,
- przebudowa i rozbudowa miejskiej sieci światłowodowej teletechnicznej CzestNet łączącej budynki na terenie Miejskiego Szpitala Zespołowego przy ul. Mirowskiej 15 w Częstochowie,
- rozbudowa Monitoringu wizyjnego miasta Częstochowy ul. Wyzwolenia o przyłącze energetyczne wraz z rozdzielnią w węźle technicznym, budowa linii światłowodowej z montażem przełącznicy, spawaniem i pomiarami w tym zaciągnięcie światłowodu do słupów kamerowych, montaż 8 kamer,
- przyłącze światłowodowe do budynku Willa Generała ul. Wolności 30 w Częstochowie,
- przyłącze światłowodowe Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Marcina Szancera ul. Hubermana 7 w Częstochowie,
- przyłącze światłowodowe Centrum Integracji Społecznej – Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów ul. Marysiu 93 w Częstochowie,
- przyłącze światłowodowe Filia nr 9 Biblioteki Publicznej im. dr Władysława Biegańskiego ul. Nowowiejskiego 15 w Częstochowie,
- przyłącze światłowodowe Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Staszica 10 w Częstochowie,
- przyłącze światłowodowe Zespół Szkół Specjalnych nr 45 ul. Czecha 15 w Częstochowie,
- przyłącze światłowodowe Szkoła Podstawowa nr 29 im. Królowej Jadwigi ul. Rocha 221 w Częstochowie,
- kanalizacja teletechniczna - Prace związane z rozbudową, modernizacją i zabezpieczeniem ringów światłowodowych umożliwiających przyłącze nowych obiektów do miejskiej sieci światłowodowej CzestNet. Montaż 31 zabezpieczeń typu „pioch” w studniach SK2
- monitoring wizyjny miasta - budowa na odcinku od słupa monitoringu miejskiego (rondo Wieluńska - Jana Pawła I) do szafy elektrycznej przy Rynku Wieluńskim 1 w Częstochowie łączy elektrycznego wraz z włączeniem do sieci i pomiarami, w tym budowa kanalizacji, dostawa i montaż kabla elektrycznego

Planowanie przestrzenne

Realizacja zadań związanych z nadzorowaniem prac planistyczno-projektowych w zakresie aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy

W roku 2017 prace nad zmianą studium weszły w etap formułowania kierunków zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów. Wraz z projektantem studium, Biurem Rozwoju Regionu z Katowic, wypracowana została wstępna wersja kierunków zagospodarowania przestrzennego. Prace będą kontynuowane w latach 2018 i 2019, a dokument studium będzie na bieżąco uwzględniał zmiany w przepisach prawa, w związku z wprowadzaną reformą systemu planowania przestrzennego.

Realizacja zadań związanych z prowadzeniem prac projektowych w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian

Prace planistyczne w 2017 r. koncentrowały się głównie na opracowywaniu planów dla centrum miasta oraz obszarów produkcyjno-usługowych, zlokalizowanych na terenach pohniczych, terenie KSSE Skorki oraz w sąsiedztwie węzła autostradowego „Rzasa”. W toku były 22 procedury planistyczne w sprawie opracowania bądź zmiany planów miejscowych, obejmujących około 1800 ha powierzchni miasta. Zakończono opracowanie 4 planów i ich zmian.

Na koniec 2017 r. **wskaźnik pokrycia planistycznego** liczony w stosunku do powierzchni zurbanizowanej miasta Częstochowy wyniósł **ok. 63%**, a wskaźnik liczony do powierzchni całkowitej miasta – blisko 23%.

Miejska Pracownia Urbanistyczno-Planistyczna współpracowała również z Wydziałem Architektury Politechniki Śląskiej. W ramach prac nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla południowej części Starego Miasta, studenci opracowali wariantową koncepcję tego obszaru. W częstochowskiej „Konduktorowni” zorganizowano uroczystą prezentację i wystawę prac, która wzbudziła duże zainteresowanie.

Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Tabela nr 7

Lp.	Obszar objęty planem	Obszar w (ha)	Uchwała Rady Miasta zatwierdzająca plan
1	Dzielnica Stradom w rejonie ulic Polnej i Skrzetuskiego	160	-
2	Dzielnice Północ i Wyczerpy-Aniołów w rejonie Al. Wojska Polskiego, Połanieckiej, Meliorantów	443	-
3	Centrum – Aleja Najświętszej Maryi Panny, Waszyngtona, Jasnogórska.	30	-
4	Centrum– Aleja Najświętszej Maryi Panny, Wolności, Nowowiejskiego.	25	-
5	Centrum – Aleja Najświętszej Maryi Panny, Kilińskiego, Wilsona.	31	-
6	Centrum – Aleja Najświętszej Maryi Panny, Piłsudskiego, Wolności.	24	-

Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Tabela nr 7

Lp.	Obszar objęty planem	Obszar w (ha)	Uchwała Rady Miasta zatwierdzająca plan
7	Centrum – Aleja Najświętszej Maryi Panny, Wilsona, Warszawska.	26	-
8	Centrum – Aleja Najświętszej Maryi Panny, Krakowska, Piłsudskiego.	21	-
9	Centrum – Rynek Wieluński.	37	-
10	Centrum – Klasztor na Jasnej Górze.	36	-
11	Centrum – ul. Św. Barbary.	48	-
12	Dzielnica Częstochówka-Parkitka pomiędzy ulicami: Okulickiego, Św. Rocha i Św. Krzysztofa.	10	714.XLVII.2017 6 grudnia 2017
13	Dzielnica Trzech Wieszczów pomiędzy Alejami: Wolności, Niepodległości i Bohaterów Monte Cassino, a ulicami: Sobieskiego, Korczaka, Nowowiejskiego i 1 Maja.	46	-
14	Dzielnica Trzech Wieszczów i Stare Miasto, pomiędzy Aleją Wolności, Aleją Niepodległości, a ulicami: Mielczarskiego i Krakowską oraz terenami kolejowymi.	67	-
15	Dzielnica Stare Miasto i Zawodzie-Dąbie, pomiędzy ulicą Krakowską i Aleją Wojska Polskiego.	25	-
16	Dzielnica Tysiąclecie i Północ - Promenada Czesława Niemena, pomiędzy ulicami: Kiedrzyńską i Kukuczki.	23	516.XXXVI.2017 23 lutego 2017
17	Dzielnica Mirów – ul. Mstowska.	2	Plan sporządzony i przedłożony do uchwalenia – nie został uchwalony
18	Dzielnica Zawodzie – Dąbie, Stare Miasto w rejonie ulic Nadrzecznej i Mirowskiej (zmiana planu).	35	550.XL.2017 24 kwietnia 2017
19	Dzielnica Zawodzie-Dąbie – ul. Kucelińska.	0,9	-
20	Dzielnica Zawodzie-Dąbie – ul. Korfantego.	5	-
21	Dzielnica Dźbów – rejon ulic: Leśnej, Powstańców Warszawy i Malowniczej (zmiana planu).	700	-
22	Grabówka – rejon ulic Radomskiej i Ikara.	11	-

Wdrażanie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu

W roku sprawozdawczym, w ramach prac nad projektem tzw. uchwały reklamowej dokonano merytorycznej analizy i podsumowania wyników internetowego badania ankietowego na temat „Postrzegania reklamy zewnętrznej w przestrzeni publicznej Częstochowy”, przeprowadzonego pod koniec 2016 r. Wyniki ankiety potwierdziły zasadność wprowadzenia prawa miejscowego regulującego zasady umieszczania treści reklamowych w przestrzeni miejskiej. Prace nad projektem uchwały będą kontynuowane w roku 2018.

Członkowie zespołu projektowego czynnie uczestniczyli również w spotkaniach grupy wymiany doświadczeń, w ramach uczestnictwa, w rozpoczętym w 2016 r., projekcie pn. „Partnerstwo na rzecz podnoszenia jakości i efektywności usług administracyjnych w miastach w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami”.

Wydawanie dokumentów sporządzanych na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy

Miejska Pracownia Urbanistyczno-Planistyczna w swojej siedzibie jak i na stronie internetowej Urzędu Miasta Częstochowy, udostępnia do wglądu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy oraz obowiązujące plany miejscowe. Na wnioski mieszkańców sporządzane są pisemne informacje, w formie zaświadczeń lub wypisów i wyrysów o przeznaczeniu terenów w planach miejscowych lub w studium. Zaświadczenia o przeznaczeniu terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego niezbędne są przy zawieraniu transakcji związanych z obrotem nieruchomościami. Liczbę i rodzaj wydanych w 2017 r. zaświadczeń, wypisów i wyrysów oraz opinii przedstawia poniższa tabela.

Liczba wydanych pisemnych zaświadczeń, wypisów i wyrysów, uzgodnień oraz opinii

Tabela nr 8

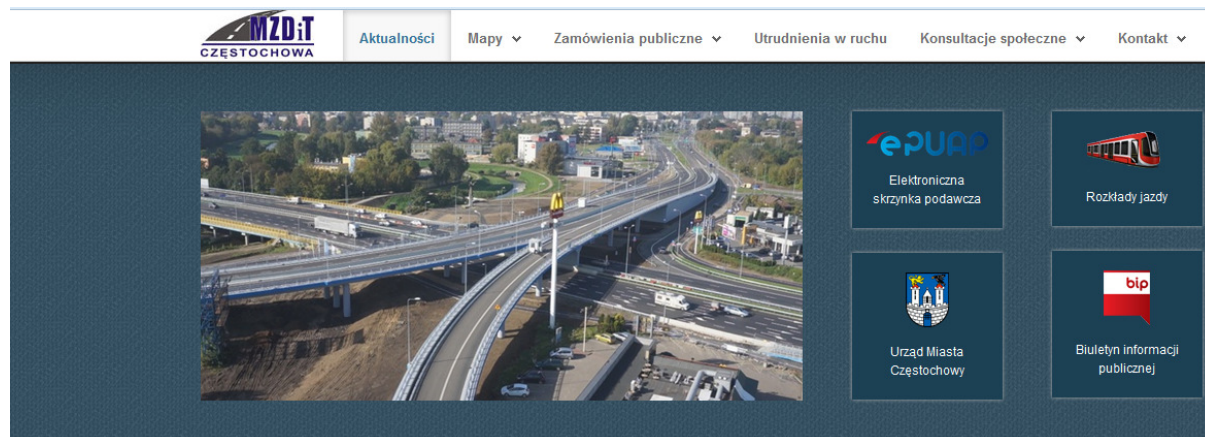
Lp.	Nazwa zadania	Liczba wydanych dokumentów (szt.)
1	Zaświadczenia o przeznaczeniu terenu w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	1249
2	Zaświadczenia o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	3
3	Wypisy i wyrisy z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	121
4	Wypisy i wyrisy ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.	91
5	Opinie o możliwości prowadzenia obrotu hurtowego napojami alkoholowymi na wskazanym terenie.	7
6	Opinie urbanistyczne.	141
7	Pisemne informacje o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	29
8	Opinie dotyczące prowadzenia robót geologicznych.	9

Działania Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego

W okresie sprawozdawczym zrealizowano ogółem 1 737 spraw z zakresu nadzoru budowlanego:

- wydano 421 decyzji i postanowień;
- skontrolowano 96 budowy i 699 obiektów budowlanych;
- oddano do użytkowania: 286 budynków mieszkalnych jednorodzinnych, 6 budynków wielorodzinnych, 1 budynek zbiorowego zamieszkania, 128 budynków niemieszkalnych oraz 129 innych obiektów;
- skontrolowano 219 obiektów o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m² oraz 6 obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1 000 m²

Realizowano zadania zapewniające bezpieczeństwo życia i zdrowia ludzkiego oraz zabezpieczenie mienia w użytkowanych obiektach na terenie miasta Częstochowy. Wydano 6 decyzji nakazujących właścicielom rozbiórkę obiektów budowlanych, stwarzających zagrożenie życia lub mienia. Wydano 5 decyzji nakazujących opróżnienie lokali mieszkalnych, stwarzających zagrożenie życia lub mienia. Wszczęto 3 postępowania egzekucyjne w stosunku do osób uchylających się od wykonania nałożonych obowiązków wynikających z wydanych decyzji. Nałożono 54 mandaty karne w stosunku do osób naruszających przepisy Prawa budowlanego. W ramach likwidacji skutków zagrożeń Powiatowy Inspektor uczestniczył w 8 akcjach gaśniczych, ratunkowych i prewencyjnych prowadzonych przez Państwową Straż Pożarną. Dokonywano oceny stanu technicznego budynków w przypadku pożarów, żywiołów i zatruc czadem.

Do priorytetowych zadań realizowanych w zakresie utrzymania i rozbudowy układu komunikacyjnego należały:

- kontynuacja zadań inwestycyjnych rozpoczętych w latach ubiegłych oraz realizacja nowych zadań w zakresie przebudowy układu komunikacyjnego, modernizacji miejskiego systemu infrastruktury drogowej oraz poprawy życia mieszkańców poszczególnych dzielnic miasta,
- poprawa organizacji ruchu drogowego i parkowania,
- remonty i utrzymanie majątku drogowego,
- budowa i modernizacja oświetlenia drogowego.

W 2017 r. na inwestycje prowadzone przez MZDiT, oczyszczanie miasta, utrzymanie bieżące dróg oraz na pokrycie kosztów oświetlenia miasta łącznie wydano kwotę: 81 109 201 zł.

Kontynuacja zadań inwestycyjnych rozpoczętych w 2016 r. a zakończonych w 2017 r.:

- Przedłużenie ul. Raclawickiej do ul. Staszica. Wykonano: 509 mb nawierzchni drogi oraz 132 mb pasażu w tym całkowicie nowy odcinek drogi od ul. Kilińskiego do ul. Staszica, na którym wykonano nową jezdnię bitumiczną, chodniki z płytek betonowych, parking dla obsługi Pogotowia Ratunkowego (6 stanowisk), parking o 19 miejscach postojowych wraz z jednokierunkową drogą manewrową z kostki betonowej. Na ul. Staszica wykonano nową nawierzchnię bitumiczną jezdni wraz z miejscami parkingowymi oraz obustronny chodnik z płytek betonowych. Wybudowano również nowy ciąg pieszo – jezdniowy do ul. Kościuszki. Na całości wybudowano odwodnienie, nową kanalizację techniczną oraz oświetlenie.
- Budowa ul. Małopolskiej wraz z odwodnieniem i oświetleniem - III etap. Wykonano: 760 mb nowej nawierzchni z mieszanki mineralno-asfaltowej (SMA), obustronne chodniki z płytek betonowych, zjazdy indywidualne i publiczne a także kanał deszczowy, kanał technologiczny i telekomunikacyjny, nowe oświetlenie uliczne.
- Przebudowa ul. Olsztyńskiej od ul. Wesołej do ul. Legionów. Wykonano: 438 mb nowej jezdni bitumicznej, zjazdy, progi zwalniające i miejsca parkingowymi z cegły drogowej klinkierowej, a także obustronny chodnik z płytek betonowych. Przebudowano kanalizację deszczową i kanał technologiczny.
- Budowa drogi w KSSE od sięgacza ul. Legionów do ul. Kusięckiej. Wykonano: 695 mb jezdni bitumicznej odwodnionej wpustami ulicznymi, jednostronny chodnik, zjazdy oraz skrzyżowanie proste z ul. Kusięcką. Wybudowano nowy odcinek wodociągu, kanału sanitarnego oraz kanał technologiczny, a także nowe oświetlenie uliczne.
- Budowa przedłużenia Alei Bohaterów Monte Cassino do ul. Dźbowskiej oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 908 (ul. Dźbowska, Powstańców Warszawy, Gościnna) (budowa rozpoczęta w 2016r. z terminem zakończenia w 2018r.). Wykonano: 6,63 km drogi w tym całkowicie nowy odcinek drogi od skrzyżowania ul. Monte Cassino z ul. Jagiellońską do skrzyżowania ul. Żyznej, Sabinowskiej i Powstańców Warszawy. Na całym odcinku wybudowano ciągi piesze, pieszo-rowerowe, ścieżki rowerowe, zjazdy, zatoki autobusowe, zatokę postojową dla stanowisk do ważenia pojazdów, nowe skrzyżowania (z ul. Hetmańską, Królewską, Chodkiewiczą, ul. Jagiellońską), w tym typu rondo na skrzyżowaniu z ul. Dźbowską, Żyzną, i Sabinowską. Wybudowano nowe odwodnienie, kanalizację wodno – kanalizacyjną oraz kanał technologiczny.

Inwestycje w całości zrealizowane w 2017 r.:

- Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych przez al. Jana Pawła II w rejonie ul. Partyzantów. Wartość zadania – 164 000 zł.
- Instalacja sygnalizatorów akustycznych wraz z budową odcinka sieci światłowodowej dla koordynacji sygnalizacji świetlnych w ciągu ul. Okulickiego. Wartość zadania – 399 000 zł.
- Instalacja liczników czasu w sygnalizacji świetlnej wraz z modernizacją sygnalizacji świetlnych. Wartość zadania – 319 800 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 6607 S w Częstochowie ul. Kiedrzyńska na odcinku od ul. Inwalidów Wojennych do ul. Dekabrystów wraz ze skrzyżowaniem. Wykonano: 652 mb drogi z jezdnią szerokości 6,5 m, drogę rowerową, ciągi piesze, miejsca parkingowe obsługiwane przez drogi zbiorcze, oraz wybudowano nowe zatoki przystankowe z wiatami. Rozbudowano kanalizację deszczową, wykonano nowy kanał technologiczny przebudowano oświetlenie oraz sygnalizację świetlną (na skrzyżowaniu z ul. Dekabrystów).
- Budowa przedłużenia ul. Bór do ul. Jagiellońskiej. Wykonano: 995 mb nowej jezdni bitumicznej, chodniki z kostki betonowej, kanalizację deszczową.

Inwestycje rozpoczęte w 2017 roku z terminem realizacji w latach późniejszych:

- Odwodnienie Kiedrzyńska. Planowane zakończenie zadania - 2018r.
- Przebudowa Alei Wojska Polskiego – DK-1 w Częstochowie. Planowane zakończenie zadania - 2020r.
- Przebudowa DK-46 – ulicy Głównej i ulicy Przejazdowej w Częstochowie wraz z budową obejścia ul. Św. Barbary do ul. Pułaskiego. Planowane zakończenia zadania - 2020r.
- Budowa węzłów przesiadkowych na terenie Subregionu Północnego, zlokalizowanych w Częstochowie:
 - przy dworcu Częstochowa Główna ul. Piłsudskiego,
 - przy dworcu PKP Stradom,
 - przy dworcu PKP Raków, oraz infrastruktury obsługującej węzły. Planowane zakończenie zadania - 2018r.

Przygotowanie procesów inwestycyjnych polegające na opracowaniu dokumentacji technicznej:

Opracowano dokumentacje techniczne dla następujących inwestycji:

- opracowanie dokumentacji technicznej dla budowy sygnalizacji świetlnej przez al. Bohaterów Monte Cassino przy skrzyżowaniu z ul. Piastowską,
- opracowanie koncepcji dla zadania „Budowa węzła drogowego Aleja Wojska Polskiego (DK-1) wraz z nowym przebiegiem DK-46 w Częstochowie,
- opracowanie dokumentacji technicznej dla budowy ul. Sasankowej w Częstochowie”,
- opracowanie dokumentacji technicznej dla budowy drogi w ulicy Różanej” –BO,
- opracowanie dokumentacji technicznej dla budowy infrastruktury rowerowej na ul. Korczaka,
- rozbudowa ul. Brata Alberta na odcinku od ul. Pileckiego do ul. Makuszyńskiego wraz z budową odcinka ul. Lawendowej i ul. Hiacyntowej w Częstochowie,
- rozbudowa Alei Armii Krajowej od ulicy Kisielewskiego do Alei Jana Pawła II,
- budowa węzłów przesiadkowych na terenie miasta Częstochowy.

Dokumentacje techniczne w trakcie opracowania z terminem zakończenia w 2018 r.:

- rozbudowa ul. Artyleryjskiej i ul. Kościelnej w Częstochowie na odcinku od ul. Matejki do ul. Kościelnej,
- rozbudowa ulicy Korfantego w Częstochowie na odcinku od ronda Szwejkowskiego do skweru Lotników,
- budowa ul. Zawodziańskiej od ul. Mącznej do ul. Mstowskiej w Częstochowie,
- opracowanie Programu Funkcjonalno Użytkowego dla zadania „Budowa węzła drogowego Alei Wojska Polskiego DK-1 wraz z nowym przebiegiem DK-46 w Częstochowie”,
- budowa dróg na terenie KSSE w Częstochowie,
- rozbudowa ul. Mstowskiej,
- budowa połączenia ul. 1-Maja – ul. Krakowska.

Utrzymanie znaków drogowych pionowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Tabela nr 9

Interwencje (montaż/demontaż) znaków pionowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego:		
Kategoria drogi	liczba znaków (szt.)	Poniesione koszty (zł)
krajowa	897	104 212
wojewódzka	199	20 159
powiatowa	2 212	211 378
gminna	2 755	240 123
Razem:	6 063	575 872
Liczba zamontowanych nowych znaków pionowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego:		
Rodzaj znaków	Liczba (szt.)	
ostrzegawcze	167	
zakazu	329	
nakazu	70	
informacyjne	183	
pozostałe + urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego	2 742	
Razem:	3 491	

Odtworzenie oznakowania poziomego

Tabela nr 10

Kategoria drogi	Powierzchnia (m ²)	Poniesione koszty (zł)
krajowa	4 709	46 216
wojewódzka	1 532	14 844
powiatowa	9 865	104 010
gminna	5 938	90 418
Razem:	22 044	255 488

Utrzymanie i konserwacja sygnalizacji świetlnej

Tabela nr 11

Kategoria drogi	Liczba sygnalizacji (szt.)	Poniesione koszty (zł)
krajowa	32	228 149
wojewódzka	10	86 079
powiatowa	35	185 651
Razem:	77	499 879

W ramach środków na utrzymanie sygnalizacji prowadzono bieżące utrzymanie w ruchu ciągłym i konserwację instalacji i urządzeń ulicznej sygnalizacji świetlnej na 68 skrzyżowaniach i 9 przejściach dla pieszych. W szczególności wykonano następujące zadania:

- wymianę lub naprawę zużytych bądź uszkodzonych sygnalizatorów świetlnych – 87 szt.,
- wymianę lub naprawę zużytych bądź zniszczonych masztów sygnalizacyjnych – 12 szt.,
- odtworzenie pętlowych czujników indukcyjnych w nawierzchni jezdni – 336 mb.,
- wymianę zużytych lub zniszczonych przycisków dla pieszych - 25 szt.,
- wprowadzenie zmian sprzętowych i programowych w sygnalizacji na podstawie zatwierdzonych projektów stałej lub czasowej organizacji ruchu – 24 szt.,
- usuwanie awarii urządzeń sterowniczych i zasilających oraz wymianę przepalonych źródeł światła – łącznie odnotowano 438 interwencji,
- naprawę i konserwację kabli sygnalizacyjnych i zasilających kanalizacji kablowej, głowic i muf kablowych,

- konserwację kanalizacji teletechnicznej i studni teletechnicznych służących instalacji sygnalizacji świetlnej,
- przeprowadzanie pomiarów stanu izolacji kabli oraz pomiarów skuteczności uziemienia (zerowania) urządzeń sygnalizacyjnych,
- czyszczenie (m.in. z naklejanych ogłoszeń) oraz malowanie konstrukcji wsporczych i szaf sterowniczych sygnalizacji świetlnej.

Inne działania w zakresie poprawy organizacji ruchu drogowego:

- przeprowadzono pomiary natężenia ruchu drogowego na 16 skrzyżowaniach i opracowano wyniki tych pomiarów;
- zabezpieczono 16 imprez na drogach, poniesione koszty wyniosły 259 843 zł.
- w ramach utrzymania i rozbudowy Miejskiego Systemu Informacji Turystycznej i tabliczek z nazwami ulic wydatkowano łącznie 79 999 zł.

W szczególności wykonano:

- montaż 56 szt. nowych tabliczek z nazwami ulic,
- odnawianie istniejących tabliczek z nazwami ulic, które uległy uszkodzeniu.
- zatwierdzono łącznie 1068 projektów czasowej oraz 160 stałej organizacji ruchu.

**Strefa Płatnego Parkowania - wpływy ze sprzedaży
abonentów oraz identyfikatorów**

Tabela nr 12

Rodzaj	Liczba (szt.)	Kwota (zł)
identyfikator mieszkańca	3 634	72 680
identyfikator mieszkańca (drugi pojazd)	222	8 880
abonament miesięczny	1 490	149 000
abonament miesięczny – przypisany do pojazdu	3 346	267 680
abonament dwutygodniowy	286	15 730
abonament tygodniowy	194	6 790
abonament remontowy (dla firm, pracowników i mieszkańców nie posiadających zameldowania) za 20 zł	138	2 760
abonament remontowy (dla mieszkańców posiadających zameldowanie) za 10 zł	-	-
abonament na miejsca zastrzeżone (koperty)	58	17 400
razem:		540 920

Opłaty z parkomatów wyniosły: 2 769 221 zł. Dodatkowo z tytułu opłat za parkowanie za pomocą telefonów komórkowych wpływy wyniosły 141 193 zł. Pracownicy kontrolujący opłaty w strefie płatnego parkowania wystawili 20 672 wezwania do uiszczenia opłaty dodatkowej za nieopłacony postój pojazdu. Wpływy z tytułu opłat dodatkowych wyniosły 705 515 zł.

Budowa i modernizacja oświetlenia drogowego

W ramach inwestycji dotyczących oświetlenia drogowego zrealizowano zadania:

- budowa oświetlenia fragmentu ulicy Metalowców w Częstochowie (całkowita wartość inwestycji: 16 997 zł);
- budowa oświetlenia drogowego ulicy Giżyckiej w Częstochowie (całkowita wartość inwestycji: 30 925 zł),
- budowa oświetlenia ulicy Wygodnej w Częstochowie (całkowita wartość inwestycji: 40 796 zł),
- budowa oświetlenia drogowego ulicy Granitowej (całkowita wartość inwestycji: 30 411 zł),
- budowa oświetlenia fragmentu ulicy Białej w Częstochowie (całkowita wartość inwestycji: 16 255 zł),
- budowa oświetleniowa fragmentu ulicy Czołgistów w Częstochowie (całkowita wartość inwestycji: 17 370 zł),
- budowa oświetlenia drogowego ulicy Berenta w Częstochowa (całkowita wartość inwestycji: 34 340 zł),
- budowa oświetlenia ulicy Metlera w Częstochowa (34 381 zł),

- wykonanie oświetlenia ulic Tymiankowej i Skrzypowej (całkowita wartość inwestycji: 34 117 zł – budżet obywatelski).

W ramach przygotowania realizacji inwestycji w kolejnych latach, w roku 2017 wykonano dokumentację projektową dla zadań:

- budowa oświetlenia ulicy Podbucze w Częstochowie (koszt dokumentacji: 5 250, zł),
- budowa oświetlenia ulicy Letniskowej w Częstochowie (koszt dokumentacji: 4 750 zł),
- budowa oświetlenia ulicy Miętowej w Częstochowie (koszt dokumentacji: 2 150 zł).

Remonty i utrzymanie majątku drogowego

W ramach umowy na bieżące utrzymanie w granicach miasta wykonano:

- 1) remonty cząstkowe nawierzchni (naprawa ubytków na powierzchni 23 362 m²), w tym:
 - na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych: 12 461 m²,
 - na drogach gminnych: 10 903 m².
- 2) nakładki bitumiczne na powierzchni: 11 145 m²,
- 3) remonty chodników: 815 m²,
- 4) utwardzenie dróg gruntowych przy użyciu frezu lub materiału kamiennego: 17 372 m²,
- 5) równanie dróg gruntowych na powierzchni 211 698 m²;
- 6) naprawa dróg remonterem drogowym typu PATCHER na powierzchni: 14 220 m².

Prace remontowe w rozszerzonym zakresie:

- budowa chodnika w rejonie ronda na Rynku Wieluńskim – budżet obywatelski,
- prostowanie drogi rowerowej na ul. Szajnowicza-Iwanowa – budżet obywatelski,
- uporządkowanie i ucywilizowanie zachodniej odnogi ulicy Traugutta - malowniczego szlaku prowadzącego do Białej – budżet obywatelski,
- przebudowa chodnika w ul. Barbary na wysokości szkoły,
- modernizacja terenu - poszerzenie drogi wjazdowej (wewnętrznej) i utworzenie miejsc parkingowych między budynkami 7 - 9 przy u. Worcella – budżet obywatelski,
- przebudowa ul. św. Jana w Częstochowie wraz z odwodnieniem i oświetleniem obejmująca działkę o nr ewid. 64/6/ obr. 105,
- modernizacja terenów przy ul. Prądyńskiego – budżet obywatelski,
- budowa miejsc parkingowych przy ul. Schillera,
- budowa drogi rowerowej w ul. Legionów na odcinku od ul. Złotej do Ronda Havla,
- remont chodnika przy ul. Pużaka strona zachodnia – budżet obywatelski,
- przebudowa chodników i parkingów przy ul. Bacewicz 2,4,6 - budżet obywatelski,
- przebudowa chodnika w Al. Pokoju między blokami 4 i 8,
- dobudowa brakujących miejsc parkingowych na ul. Rolniczej,
- łącznik rowerowy pomiędzy ul. Brzeźnicką a ul. Kiedrzyńską - budżet obywatelski,
- budowa Placu Orłąt Lwowskich,
- przebudowa ul. Hantkego,
- wymiana dywanika asfaltobetonowego na jezdni ul. Jagiellońskiej na odcinku od ul. Orkana do wiaduktu kolejowego przy ul. Bór, przebudowa ulicy Kasztanowej w Częstochowie,
- przebudowa nawierzchni ul. Bohaterów Katynia na odcinku od ulicy Rakowskiej do ul. Zesłańców Sybiru,
- naprawa nawierzchni parkingu Orkana przy przedszkolu 29 – budżet obywatelski,
- przebudowa chodnika w ul. Piastowskiej w Częstochowie,
- przebudowa nawierzchni sięgacza ulicy Wilgowej,

Utrzymanie mostów:

- 1) przebudowa przejścia podziemnego dla pieszych pod Aleją Wyzwolenia. W ramach zadania w 2017r wykonano:
 - wybudowana 7 pawilonów handlowych,
 - wybudowano pomieszczenie sanitarne bez wykończenia,
 - zainstalowano platformy do komunikacji dla osób niepełnosprawnych,
 - wybudowano nowe perony tramwajowe wraz z torowiskiem,
 - wykonano zatoki autobusowe,
 - wybudowano chodniki i ścieżki rowerowe.
- 2) budowa mostu nad rzeką Kucelinką w ul. Legionów. W ramach zadania w 2017r wykonano:
 - przebudowano istniejącą sieć średniego napięcia,,

- wykonano żelbetowe pale wielkośrednicowe,
 - wykonano żelbetowe przyczółki wraz ze skrzydłami,
 - wykonano płytę nośną z betonu sprężonego wraz z łukami,
 - wykonano nową nawierzchnię jezdni,
 - wykonano nowe chodniki z barierami i balustradą
- 3) wykonano inne prace remontowe obiektów mostowych, m.in.:
- na kładkach dla pieszych nad DK-1 przy ul. Mireckiego, ul. Sieroszewskiego oraz przy ul. Wspólnej, ul. Rejtana, ul. Wilsona, ul. 1-go Maja, ul. Kucelin Łąki, ul. Jutowa, ul. Królewskiej, Festynowej, w ciągu promenady Niemena, nad ul. Jana Pawła II.
 - na mostach:
 - nad rzeką Stradomką: w ul. Przejazdowej, w al. Bohaterów Monte Cassino, w ul. Osada Młyńska, w ul. Zaciszańskiej i w ul. Przestrzennej,
 - nad rzeką Wartą w ciągu DK, w ul. Kucelińskiej – Trochimowskiego, w ul. Bugajskiej, w ul. Mirowskiej, w ul. Zawodziańskiej, w al. Pokoju i w ul. Srebrnej,
 - nad rzeką Konopką w ul. Żyznej,
 - nad rzeką Kucelinką w ul. Kucelińskiej, w ul. Mirowskiej, w al. Pokoju,
 - nad rzeką Brzezinką w ul. Poselskiej,
 - nad rzeką Gorzelanką w ul. Przejazdowej i w ul. Mała Warszawska,
 - wiaduktach w DK-1 nad torami PKP, nad bocznica kolejową, przy ul. Wesolej, nad drogą gospodarczą, nad ul. Bór – Bardowskiego, nad ul. Rakowską oraz w ul. Jagiellońskiej, nad linią kolejową w al. Pokoju, w al. Niepodległości, w ul. Połanieckiej, w ul. Bugajskiej oraz w ul. Mirowskiej;
 - estakadzie w DK-1 nad al. Pokoju,
 - przejścia podziemnego pod al. Armii Krajowej oraz pod al. Wyzwolenia (obok Auchan);
 - przepustach na cieku b/n w rejonie Tesco oraz w ul. Kolorowej.

Inne prace utrzymaniowe:

- konserwacja kanalizacji deszczowej (kanały, studzienki rewizyjne, wpusty uliczne i przykanaliki);
- konserwacja i remonty cieków wodnych o funkcji komunalnej (odmulanie i oczyszczanie rowów);
- konserwacja i czyszczenie separatorów i przepompowni wód deszczowych;
- prace związane z letnim i zimowym oczyszczaniem dróg i obiektów takich jak: chodniki, place, parkingi, przejścia podziemne, kładki, schody na mostach i wiaduktach.

Zezwolenia na zajęcia pasa drogowego

Zestawienie dotyczące decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego, wystawionych w roku sprawozdawczym obrazuje tabela:

Zajęcie pasa drogowego i opłaty

Tabela nr 13

Charakter zajęcia	Liczba decyzji (szt.)	Naliczone opłaty (zł)
roboty	807	180 498
handel (stoiska)	541	370 545
urządzenia	808	55 623
obiekty (kioski, itp.)	133	187 707
reklamy	142	320 507
decyzje karne	27	36 787
rusztowania	52	70 732
wygrodzienia	25	20 599
razem:	2535	1 242 998

Transport zbiorowy

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania zmierzające do poprawy funkcjonowania komunikacji miejskiej ze szczególnym uwzględnieniem polepszenia stanu warunków podróżowania. W ramach publicznego transportu zbiorowego, wykonywanego na terenie miasta Częstochowy oraz na podstawie porozumień międzygminnych zawartych z gminami: Poczesna, Olsztyn, Blachownia, Mstów i Konopiska, zgodnie z zawartą umową wykonawczą, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie Sp. z o.o. wykonało 11 682 247 wozokilometrów w komunikacji autobusowej i 1 934 677 wozokilometrów na liniach tramwajowych. Wysokość rekompensaty wypłaconej MPK z tytułu realizacji przewozów publicznego transportu zbiorowego wyniosła 51 881 318 zł, w tym na komunikację nocną 372 099 zł.

Zakupiono 21 wiat przystankowych, zamontowano 12 na przystankach komunikacji miejskiej, pozostałe 9 wiat oczekuje na montaż. Koszt całkowity 153 677 zł.

Wybudowano peron autobusowy przy ul. Batalionów Chłopskich oraz dojście do przystanku na kwotę 17 601 zł.

Przeprowadzono naprawę i czyszczenie infrastruktury przystankowej na terenie miasta Częstochowy na kwotę 365 290 zł.

Na utrzymanie w czystości przystanków komunikacyjnych w okresie letnim i zimowym wydatkowano 468 835 zł.

Dzierżawa pętli autobusowej przy ul. Wielkoborskiej. Koszt - 2 760 zł.

Dzierżawa działki na pętli autobusowej przy ul. Gościnniej 89. Koszt - 18 240 zł.

Dzierżawa pętli autobusowej przy Alei Pokoju. Koszt – 20 664 zł.

W ramach promocji Częstochowy uruchomiono linię turystyczną 034, kursującą bezpłatnie w lipcu i sierpniu, obsługiwaną przez autobus piętrowy „londyńczyk”.

W celu promowania transportu publicznego, jako alternatywy dla transportu samochodowego oraz w związku z udziałem miasta Częstochowy w cyklicznie organizowanej pod auspicjami Komisji Europejskiej kampanii Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu oraz Europejski Dzień bez samochodu, w dniu 22 września 2017 r. uprawnieni do przejazdów bezpłatnych środkami komunikacji miejskiej w Częstochowie byli właściciele i współwłaściciele samochodów osobowych.

Poprawa infrastruktury miejskiej

Wykonano 2 131 mb kanalizacji sanitarnej i 26 szt. przyłączy kanalizacyjnych w granicach pasa drogowego. W roku sprawozdawczym podjęto następujące działania mające na celu oddanie do użytku mieszkań komunalnych:

- wykonano roboty wykończeniowe w 12 lokalach mieszkalnych budynku przy ul. Kiedrzyńskiej 39 w Częstochowie. Zrealizowane prace przygotowały lokale do standardu mieszkań komunalnych. Zakres prac obejmował: malowanie pomieszczeń, ułożenie paneli podłogowych i posadzek z płytek, montaż umywalk, wanien, kabin prysznicowych oraz zlewozmywaków i kuchenek;
- wybrano wykonawcę budynku mieszkalnego wielorodzinnego u zbiegu ulic Sobieskiego, Pułaskiego i Focha w Częstochowie o liczbie mieszkań 65. Budynek realizowany będzie w cyklu dwuletnim.

Tworzenie warunków dla rozwoju sportu, rekreacji i wychowania fizycznego dla wszystkich grup społecznych

Wykonano kompleksowy remont sal gimnastycznych w budynkach: Zespołu Szkół Ekonomicznych ul. św. Augustyna 28/30, Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego ul. Warszawska 142, II Liceum Ogólnokształcącego im. R. Traugutta ul. Kilińskiego 62, Szkoły Podstawowej nr 24 ul. Hubermana 7.

W ramach „Programu budowy boisk wraz z infrastrukturą sportową” zrealizowano 4 boiska wielofunkcyjne zlokalizowane przy: Szkole Podstawowej nr 39 ul. Kopernika 79/87, Szkole Podstawowej nr 46 przy ul. Szamotowej 8, Zespole Szkół nr 1 przy ul. Kukuczki 30, Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 przy ul. Olsztyńskiej 42. Boiska pokryto nawierzchnią syntetyczną poliuretanową w technologii typu EPDM. Zawarto w ich obrysie: boisko do piłki ręcznej, dwa boiska do siatkówki, dwa boiska do koszykówki i boisko do tenisa. Boiska wyposażono w sprzęt sportowy, piłkochwyty, ogrodzenie, chodnik z ławkami oraz wykonano oświetlenie.

Zrealizowano termomodernizację sali sportowej Częstochowianka przy ul. Rejtana 7c. W zakres prac wchodziło: docieplenie stropodachu i ścian zewnętrznych, zmiana sposobu przygotowania c.w.u. (węzeł ciepły), modernizacja instalacji c.o., wymiana oświetlenia na energooszczędne oraz montaż wentylacji nawiewno-wywiewnej.

Wykonano termomodernizację wraz z przebudową sali gimnastycznej przy Zespole Szkół nr 15, ul. Orła 4/8. Wybudowano park dla psów w dzielnicy Raków o powierzchni ok. 1 300 m². Teren ogrodzono, zamontowano wiatę z ławeczkami, ławki betonowe, obręcz sztywną, płotki, kładkę, pojemnik na psie odchody, kosze na śmieci, tablicę informacyjną z regulaminem.

Zadania kontynuowane

Rewitalizacja Parku Lisiniec w Częstochowie – I etap – Budowa Strefy Wypoczynku Adriatyk w Parku Lisiniec w Częstochowie. Wykonano roboty ziemne: zebrano humus, usunięto stary piasek z plaży. Zrealizowano fundamenty wieży ratownika i pawilonu plażowego.

Budowa kompleksu rekreacyjno-sportowego – Park wodny.

Przeprowadzono procedury przetargowe, wybrano wykonawcę zadania w formule „zaprojektuj-zbuduj”.

Zadania nowo rozpoczynane

Budowa zadaszenia lodowiska. Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową, ogłoszono przetarg na realizację zadania;

Budowa sztucznego oświetlenia boiska głównego na Miejskim Stadionie Piłkarskim „Raków”. Wykonano fundamenty pod 4 słupy oświetleniowe, okablowanie zasilania energetycznego, posadowiono na fundamentach agregaty prądowłórcze.

Tworzenie warunków dla rozwoju aktywności obywatelskiej mieszkańców

W roku sprawozdawczym trwała realizacja zadania pn.: „Budowa budynku biurowo-usługowego wraz z hostelami dla potrzeb Centrum Aktywności Obywatelskiej dzielnic Centrum i Stare Miasto ul. Krakowska 34”. Zakończono realizację budynku w stanie surowym zamkniętym. Rozpoczęto prace wykończeniowe. Wykonano przyłącza i instalacje sanitarne oraz elektryczne. Zakończenie robót planowane jest na rok 2018.

Rozpoczęto realizację zadania pn.: „Przebudowa budynku przy ul. Sułkowskiego 9 w Częstochowie dla Centrum Pomocy Rodzinie”. Zadanie realizowane jest w cyklu 2-letnim.

Poprawa stanu technicznego i użytkowego obiektów użyteczności publicznej

W roku sprawozdawczym wykonano:

- remont szatni wraz z sanitariatami przy sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 49, ul. Jesienna 42;
- wymianę instalacji centralnego ogrzewania w Szkole Podstawowej nr 22 ul. Żabia 1, Szkole Podstawowej nr 46, ul. Szamotowa 8, w Zespole Szkół im. Jana Kochanowskiego, ul. Warszawska 142;
- termomodernizację Zakładu Opiekuńczego dla Dzieci ul. Michałowskiego 30b oraz Placówki Opiekuńczo Wychowawczej „AMICUS”, ul. Św. Brata Alberta 36/40;
- termomodernizację budynków: Miejskiego Przedszkola nr 6, ul. Sosnowa 22/28; Miejskiego Przedszkola nr 20, ul. Wierzbowa 20. Zakres robót termomodernizacyjnych obejmował: docieplenie ścian wraz ze ścianami fundamentowymi, docieplenie stropodachu, wymianę części drzwi zewnętrznych, remont schodów zewnętrznych;
- modernizację świetlic szkolnych w Szkole Podstawowej nr 12 ul., Warszawska 31, Szkole Podstawowej nr 26 ul. Rakowska 42, Szkole Podstawowej nr 34 ul. Dąbrowskiej 5/9, Zespole Szkół nr 15 ul. Orła 4/8;
- utwardzenie nawierzchni – chodnik na terenie Bursy Miejskiej przy ul. Prusa 20;
- dostosowano do wymogów przeciwpożarowych budynek Zespołu Szkół Specjalnych nr 23 ul. Legionów 54;
- zlikwidowano bariery architektoniczne w budynku Zespołu Szkół Specjalnych nr 23, ul. Legionów 54.

Zakończono realizację:

- termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej nr 31, ul. PCK 18 oraz Szkoły Podstawowej nr 33, ul. Goszczyńskiego 9/11; Zakres robót termomodernizacyjnych obejmował: docieplenie ścian i stropodachu, wymianę instalacji c.o., wymianę instalacji elektrycznych i oświetlenia,
- budowy instalacji klimatyzacji i wentylacji dla wybranych pomieszczeń biurowych w budynku Urzędu Miasta Częstochowy przy ul. Waszyngtona 5. Zadanie obejmowało dostawę, montaż i uruchomienie instalacji wentylacji mechanicznej i instalacji klimatyzacji.

Kontynuowano również roboty budowlane w budynku I LO im. J. Słowackiego ul. Kościuszki 8 związane z dostosowaniem obiektu do przepisów ppoż. Zakończenie zadania planowane jest na rok 2018.

Rozpoczęto:

- termomodernizację w siedmiu placówkach oświatowych tj.: w Szkole Podstawowej nr 8, ul. Szczytowa 28/30; Szkole Podstawowej nr 48, ul. Schillera 5; Szkole Podstawowej nr 49, ul. Jesienna 42; Szkole Podstawowej nr 50, ul. Starzyńskiego 10; Szkole Podstawowej nr 52, ul. Powstańców Warszawy 144 A, Szkole Podstawowej nr 53, ul. Orkana 96/109; budynku Bursy Miejskiej, ul. Legionów 19/21;
- przebudowę i rozbudowę budynku Miejskiego Przedszkola nr 44, ul. Gilowa 23. Wykonano roboty budowlano-montażowe w istniejącym budynku przedszkola, remont dachu, prace związane z dociepleniem, przebudowę przyłącza gazowego; zrealizowano nowy budynek przedszkola w stanie surowym zamkniętym oraz instalację wodno-kanalizacyjną;
- termomodernizację Pływalni Krytej przy Alei Niepodległości 20/22;
- przebudowę sanitariatów w budynku Szkoły Podstawowej nr 50, ul. Starzyńskiego 10;
- dostosowanie do aktualnych przepisów ppoż. budynku Urzędu Miasta Częstochowy, ul. Śląska 11/13.

W 18 budynkach placówek oświatowych wykonano remonty dachów, wymianę okien, remonty sal gimnastycznych, wymianę c.o. oraz inne remonty wynikające z zaleceń sanepidu i straży pożarnej.

Realizacja zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej

W roku sprawozdawczym w ramach inicjatywy lokalnej wykonano:

- 2 place zabaw w dzielnicy Śródmieście i przy ul. Wierzbowej, na których wykonano nawierzchnię bezpieczną, zamontowano urządzenia zabawowe oraz elementy małej architektury;
- studnię głębinową na obiekcie piłkarskim przy ul. Lourdyjskiej;
- zagospodarowanie terenu przy budynku Leśmiana 7. W ramach zadania wykonano utwardzenie drogi manewrowej z płyt betonowych oraz fragment chodnika i zieleńca;
- odcinki kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w granicy pasa drogowego do posesji w następujących ulicach: Skalnej (413,92 mb, 4 szt. przyłączy), Chochołowskiej (92,27 mb, 1 szt. przyłącza), w rejonie ul. Kawodrzańskej (130,36 mb, 6 szt. przyłączy);
- odcinki kanalizacji sanitarnej: w ulicy bocznej od ul. Polnej (83,10 mb), w ul. Konwaliowej wraz z ulicą boczną (259,50 mb), w bocznej od ul. Wypalanki (211,55 mb), w drodze bocznej od ul. Makuszyńskiego (133,50 mb), w ulicy bocznej od ul. Weteranów (85,30 mb), w rejonie ul. Bursztynowej (79,45 mb);
- przyłącza kanalizacji sanitarnej w granicach pasa drogowego do posesji przy ul. Pirotechników (5 szt.);
- opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową dla zadania pn.: „Budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej w granicach pasa drogowego ul. Festynowa 15, 17, 19, 21, 23, 25 i 32 w Częstochowie”

Realizacja zadań w ramach budżetu obywatelskiego

W roku sprawozdawczym w ramach budżetu obywatelskiego wykonano:

- 4 place rekreacji ruchowej dla mieszkańców dzielnic: Gnaszyn, Mirów, Zawodzie-Dąbie, Ostatni Grosz. Place wyposażone zostały w dwustanowiskowe urządzenia fitness, ławki i kosze;
- 6 placów zabaw w ramach zadania „Plac rodzinnej rekreacji – plac zabaw i siłownia w dzielnicach: Bleszno, Brzeziny, Wypalanki, Stradom, Wyczerpy-Aniołów i Zawodzie-Dąbie”, na których wykonano nawierzchnię bezpieczną, zamontowano urządzenia zabawowe i rekreacyjne oraz elementy małej architektury;
- 3 place zabaw: przy Szkole Podstawowej nr 29, ul. Św. Rocha 221, Szkole Podstawowej nr 38, ul. Sikorskiego 56 oraz Szkole Podstawowej nr 39 ul. Kopernika 79/87. Place wyposażono w urządzenia zabawowe dla dzieci oraz urządzenia fitness, ławki i kosze;
- plac zabawowo-integracyjny w dzielnicy Wyczerpy-Aniołów z nawierzchnią bezpieczną piaskową, wyposażony w urządzenie wielofunkcyjne zabawowe, elementy małej architektury, odtworzono trawniki;

- doposażenie parku rekreacji dla dzieci oraz młodzieży w dzielnicy Mirów, ul. Morenowa. Plac wyposażony został w urządzenia zabawowe oraz urządzenia rekreacyjne tj.: stół do szachów, pingponga oraz stół do „piłkarzyków”;
- bezpieczną nawierzchnię na placu zabaw w Miejskim Przedszkolu nr 11 wraz z zakupem i montażem zestawu wielofunkcyjnego – lokomotywy z wagonikami;
- dzielnicowy plac piknikowo-grillowy w dzielnicy Stradom wyposażony w stoły, ławki z oparciem, grill z rusztem;
- boisko do siatkówki plażowej, remont chodników i drogi manewrowej, modernizację oświetlenia, nowe ogrodzenie, montaż elementów małej architektury, odtworzenie trawników w ramach zadania „Bezpieczny Rodzinny Wypoczynek w dzielnicy Zawodzie-Dąbie”;
- boisko piłkarskie ze sztuczną murawą przy Szkole Podstawowej nr 49 ul. Jesienna 42. Zakres robót obejmował: budowę boiska do piłki nożnej o nawierzchni z trawy syntetycznej, o wymiarach 30m x 62m, montaż „piłkochwyty”, budowę bieżni trzytorowej o nawierzchni poliuretanowej długość 80m, schodów terenowych, dojścia utwardzonego.
- bieżnię okalającą boisko przy Szkole Podstawowej nr 13 ul. Wręczycka 111/115 z nawierzchnią poliuretanową EPDM wraz ze skocznią w dal;
- trybunę żelbetową wraz z siedziskami z PCV, schody oraz chodnik na koronie trybuny boiska KS Stradom;
- przebudowę pomieszczeń umywalni, szatni oraz pomieszczenia siłowni w budynku socjalno-administracyjnym KS Victoria ul. Krakowska 80. Wykonano przebudowę pomieszczeń, nowe instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne, wymianę drzwi wewnętrznych i części stolarki okiennej;
- modernizację schroniska dla bezdomnych zwierząt. W ramach zadania wykonano 29 boksów (otwartych wybiegów) dobudowanych do istniejących budynków, przeznaczonych dla psów;

Zakończono budowę ogólnodostępnego krytego boiska treningowego przy ul. Limanowskiego 83. Realizacja zadania polegała na budowie zespołu boisk piłkarskich treningowych, w skład którego wchodzi: boisko ze sztuczną nawierzchnią (trawa sztuczna) o wymiarach 36x54 m, boisko z nawierzchnią hybrydową (95% trawa naturalna, 5% trawa sztuczna) o wymiarach 20x54 m wraz z systemem nawadniania płyt boisk i instalacją drenażową, piłkochwyty i ogrodzenie boisk o wys. 6 m, oświetlenie, zagospodarowanie terenu – chodniki, schody;

Rozpoczęto budowę budynku wielofunkcyjnego na terenie Miejskiego Stadionu Piłkarskiego „Raków”. Wykonano fundamenty i ściany budynku oraz przyłącza. Rozbudowę bazy treningowej Miejskiego Stadionu Piłkarskiego „Raków”. W ramach zadania współrealizowana jest budowa budynku wielofunkcyjnego w części dotyczącej budowy szatni. Ponadto dokonano zakupu 4 wiat stadionowych dla zawodników rezerwowych oraz 12 sztuk bramek do piłki nożnej.

Przygotowanie formalno-prawne i dokumentacyjne miejskich zadań inwestycyjnych do budżetu na rok 2018 oraz pod zamierzenia ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej

W roku sprawozdawczym wykonano dokumentacje projektowe na następujące zadania ujęte w budżecie na rok 2018:

- remont sal gimnastycznych w budynkach Szkoły Podstawowej nr 30, ul. Ludowa 58; Szkoły Podstawowej nr 42, al. Armii Krajowej 68a;
- przebudowa budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 5, ul. Słowackiego 35 dla potrzeb zainstalowania windy;
- przebudowa strefy wejściowej do Szkoły Podstawowej nr 9, ul. Sobieskiego 15 z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych;
- przebudowa sanitariatów w Szkole Podstawowej nr 31, ul. PCK 31;
- przebudowa szatni, sanitariatów na zapleczu basenu Szkoły Podstawowej nr 2 ul. Baczyńskiego 2B;
- termomodernizacja Miejskiego Przedszkola nr 9, ul. Sabinowska 81/83;
- wymiana instalacji c.o. w Szkole Podstawowej nr 25, ul. Rędzińska 23; VII Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika, ul. Nowowiejskiego 18; Miejskim Przedszkolu nr 4, ul. Witkiewicza 4; Miejskim Przedszkolu nr 41, ul. Powstańców 9/11.

Ponadto opracowano następujące dokumentacje projektowe:

- przebudowa budynku przy ul. Bór 61 w Częstochowie dla Centrum Usług dla Osób z Niepełnosprawnością;

- przebudowa budynków przy ul. Raclawickiej 12 wraz ze zmianą sposobu użytkowania;
- modernizacja sieci ciepłowniczej i wodociągowej przy ul. Legionów 58;
- remont sal gimnastycznych w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 ul. Łukasińskiego 70/74;
- wymiana instalacji c.o. w Szkole Podstawowej nr 34, ul. Dąbrowskiej 5/9; Szkole Podstawowej nr 42, al. Armii Krajowej 68 A; Zespole Szkół Ekonomicznych, ul. św. Augustyna 28/30; Miejskim Przedszkolu nr 15, ul. Michałowskiego 32; Miejskim Przedszkolu nr 17, ul. Kozia 18.

Pozyskanie środków pozabudżetowych na realizację zadań miejskich ujętych w budżecie 2017r.

W roku 2017 realizowano następujące zadania z udziałem pozyskanych środków pomocowych:

- „Przebudowa budynku przy ul. Sułkowskiego w Częstochowie dla Centrum Pomocy Rodzinie” - dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w wysokości 1 508 625,16 zł;
- „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Częstochowie” dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 dla poddziałania 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – RIT Subregionu Północnego, IV osi priorytetowej: Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna. Umowna wartość dofinansowania wynosi 28 393 784,84 zł.

Wdrożono nowe zarządzenie nr 2192.2017 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania przez Gminę Miasto Częstochowa zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane. W dokumencie ujęto zalecenia Zespołu Audytu Wewnętrznego (numer zadania: ZAW.1720.9.2016) oraz przepisy ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Przygotowano i przeprowadzono 83 postępowania o udzielenie zamówienia, w wyniku których zostało podpisanych 139 umów.

Spośród ww. postępowań przeprowadzono: 9 przetargów nieograniczonych wg procedury o wartości powyżej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych (2 przetargi na roboty budowlane, 2 na usługi oraz 5 na dostawy) oraz 4 postępowania na usługi społeczne.

W strukturze rodzaju wydatków przeprowadzono:

- 50 postępowań dotyczących wykonania robót budowlanych,
- 21 postępowań dotyczących usług,
- 12 postępowań dotyczących dostaw.

Udzielono 179 zamówień w oparciu o Zarządzenie Nr 479/11 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 28 września 2011 r. w sprawie regulaminu udzielania przez Urząd Miasta Częstochowy zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych (ze zm.).

Pozyskiwanie środków europejskich

Kwota dofinansowania zadań ze środków Unii Europejskiej w 2017 r. wyniosła **422,9** mln zł. To najwyższa kwota środków unijnych, pozyskanych dotychczas przez miasto Częstochowę. W tym na realizację zadań inwestycyjnych pozyskano **335,9** mln zł. Do ważniejszych inwestycji, na które udało się pozyskać fundusze europejskie należą:

- przebudowa infrastruktury tramwajowej wraz z zakupem taboru tramwajowego,
- projekty związane z termomodernizacją,
- budowa centrów przesiadkowych,
- przebudowa drogi krajowej nr 46,
- budowa odwodnienia dwóch dzielnic.

Umowy zawarte w 2017 roku – projekty inwestycyjne

Tabela nr 14

Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu wg umowy	Dofinansowanie z funduszy UE wg umowy	Data zawarcia umowy
1.	Praktyczne kształcenie zawodowe szansą na lepszy start - doposażenie szkół zawodowych w Częstochowie	3 823 455	3 249 937	2017-01-19
2.	Rozbudowa DK-46 – ulicy Głównej i ulicy Przejazdowej wraz z budową obejścia ul. Św. Barbary do ul. Pułaskiego w Częstochowie	120 169 200	96 697 573	2017-02-08
3.	Odwodnienie dzielnicy Grabówka w Częstochowie	24 551 328	13 535 450	2017-04-20
4.	Termomodernizacja Sali Sportowej Częstochowianka przy ul. Rejtana 7c w Częstochowie	1 551 697	1 031 268	2017-05-08
5.	Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych w Częstochowie	800 000	630 000	2017-05-09
6.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Częstochowie	47 416 866	28 393 785	2017-07-03
7.	Odwodnienie dzielnicy Kiedrzyń w Częstochowie	25 445 887	21 174 680	2017-08-28
8.	Przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie (odcinek 1, 2, 3, 4, 5a, 6) oraz zakup taboru tramwajowego na potrzeby transportu publicznego w Częstochowie	208 089 115	143 801 421	2017-10-24
9.	Budowa węzłów przesiadkowych na terenie miasta Częstochowy	42 186 570	27 464 341	2017-11-30
ŁĄCZNIE		474 034 118	335 978 455	-

Zgodnie z danymi przedstawionymi w tabeli nr 15, na zadania z zakresu edukacji, pomocy społecznej, przedsiębiorczości oraz opieki nad dzieckiem do lat 3 pozyskano ponad 86 mln zł.

Umowy zawarte w 2017 roku – projekty nieinwestycyjne

Tabela nr 15

Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu wg umowy	Dofinansowanie z funduszy UE wg umowy	Data zawarcia umowy
1.	Aktywni rodzice - szczęśliwe dzieci 2	1 578 915	1 389 445	2017-02-28
2.	Częstochowski parasol pieczy zastępczej	916 876	852 695	2017-03-07
3.	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim (III) – PUP*	8 962 895	8 962 895	2017-03-27
4.	Aktywni niepełnosprawni w Częstochowie	1 055 855	981 945	2017-04-05
5.	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie (III)*	7 835 118	7 835 118	2017-04-10
6.	Centrum Usług Rozwojowych w województwie śląskim. Wsparcie na rzecz MSP i ich pracowników (ARR)*	65 684 000	54 309 915	2017-04-27
7.	Jasne, że własna firma (ARR)*	4 616 207	4 478 991	2017-05-12
8.	Akademia rozwoju kompetencji	2 081 632	1 873 469	2017-05-17
9.	Świadomy biznes (ARR)*	1 799 855	1 740 662	2017-05-30
10.	Z nową pracą w lepszą przyszłość	1 972 603	1 873 973	2017-06-27
11.	Uśmiechnięta szkoła	2 911 813	2 620 631	2017-12-27
	ŁĄCZNIE	99 415 769	86 919 740	-

* Projekty o zasięgu wykraczającym poza teren Miasta

W zakresie wzmocnienia potencjału edukacyjnego w okresie sprawozdawczym realizowany był etap projektu „Uśmiechnięta szkoła”. Cel projektu to wzrost jakości oferty edukacyjnej skierowanej do uczniów z niepełnosprawnością oraz podniesienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych nauczycieli pracujących z uczniami niepełnosprawnymi.

W ramach projektu „Akademia rozwoju kompetencji”, uczestnicy projektu uzupełnią swoje kwalifikacje poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych oraz kursach certyfikowanych. Natomiast działania podejmowane w projekcie „Z nową pracą w lepszą przyszłość” mają na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W wyniku realizacji projektów z zakresu pomocy społecznej wzrosła dostępność i jakość świadczonych na terenie miasta usług społecznych.

Ponadto podpisano umowę na realizację projektu „Aktywni rodzice - szczęśliwe dzieci 2”, którego celem jest wzrost zatrudnienia poprzez wsparcie rodziców powracających do pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dziecka.

Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. pozyskała środki finansowe na realizację trzech projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, które mają na celu promocję samozatrudnienia oraz wsparcie przedsiębiorczości.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie pozyskał dofinansowanie na projekty, których celem jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób pozostających bez pracy.

Realizacja projektów współfinansowanych ze środków europejskich

W roku sprawozdawczym realizowano następujące projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej (kontynuacja z lat poprzednich):

- Przebudowa Alei Wojska Polskiego – DK 1 w Częstochowie,
- Budowa przedłużenia Alei Bohaterów Monte Cassino do ul. Dźbowskiej oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 908 (ul. Dźbowska, Powstańców Warszawy, Gościnna),
- Rozbudowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Miejskim Szpitalu Zespolonym w Częstochowie,
- Moja Przyjazna Komunikacja – zakup nowego taboru autobusowego na potrzeby realizacji zadań z zakresu transportu publicznego w Gminie Miasto Częstochowa,
- Dostępna szkoła,
- Aktywni rodzice – szczęśliwe dzieci,
- Zawodowa współpraca,
- Bajkowe przedszkole.

Regionalne Inwestycje Terytorialne

W 2017 roku Gmina Miasto Częstochowa na podstawie porozumienia z dnia 6 marca 2015 r. kontynuowała swoją działalność jako lider Subregionu Północnego w procesie wdrażania instrumentu Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Lider subregionu dokonuje oceny zgodności wniosków o dofinansowanie ze „Strategią RIT”. Aktualną wersją „Strategii...” jest dokument podpisany przez Prezydenta Miasta Częstochowy w dniu 12 sierpnia 2016 roku.

W ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych w 2017 roku realizowane były komplementarne przedsięwzięcia łączące wsparcie z kilku osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w tym interwencje dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach formuły RIT w 2018 roku zostało ogłoszonych 40 konkursów w ramach osi priorytetowych/poddziałów:

- 3.1.2 Poprawa warunków do rozwoju MŚP
- 4.1.2 Odnawialne źródła energii
- 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej
- 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie
- 5.1.2 Gospodarka wodno-ściekowa
- 7.1.2 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
- 7.3.2 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej
- 8.1.2 Wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego
- 8.2.2 Wzmacnianie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw, przedsiębiorców i ich pracowników
- 9.1.2 Aktywna integracja
- 9.2.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne
- 10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych
- 10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
- 11.1.2 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego
- 11.2.2 Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów
- 11.4.2 Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób dorosłych
- 12.1.2 Infrastruktura wychowania przedszkolnego
- 12.2.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego.

Zakończonych zostało 12 konkursów, w wyniku których zatwierdzono do realizacji 7 projektów. Kwota wniosków, które uzyskały dofinansowanie do 29.12.2017 r. wynosi **272 737 009 zł** (62,33% alokacji), natomiast kwota kontraktacji to **246 762 930 zł (56,39% - jest to jeden z najwyższych procentowo wskaźników zaawansowania realizacji formuły ZIT/RIT na terenie Rzeczypospolitej Polskiej)**. W 2017 roku Gmina Miasto Częstochowa podpisała 9 umów na realizację projektów w formule RIT. Kwota dofinansowania projektów wynosi **122 mln zł**. Ogółem w Subregionie Północnym w wyniku konkursów, które odbyły się w latach 2016-17 podpisano w ubiegłym roku 56 umów na realizację projektów. Ze wsparcia skorzystały 3 powiaty oraz 25 gmin.

W dniach 14-15 września 2017 roku odbyło się spotkanie informacyjno-promocyjne dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów. W trakcie zjazdu poruszone zostały następujące zagadnienia:

- aktualny Stan wdrażania RIT w Subregionie Północnym,
- konkursy zakończone w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych,
- konkursy aktualnie trwające w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych,
- konkursy planowane do końca 2017 oraz w 2018 w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych,
- realizacja wskaźników rezultatu bezpośredniego, produktu i finansowych,
- aktualny stan realizacji wskaźników,
- postęp finansowy wykorzystania alokacji dla Subregionu Północnego,
- przebieg przeprowadzonych kontroli w Instytucji Pośredniczącej.

W roku 2017 odbyło się 7 posiedzeń Komitetu Sterującego Regionalnych Inwestycji Terytorialnych. Pracami Komitetu Sterującego RIT kieruje Prezydent Gminy Miasto Częstochowa. Komitet Sterujący RIT Subregionu Północnego pełni funkcje programowo-opiniodawczą w realizacji RIT Subregionu Północnego w oparciu o Strategię RIT, w szczególności w zakresie zadań związanych z wdrażaniem, koordynacją monitorowaniem i ocena RIT Subregionu Północnego. Do zadań Komitetu Sterującego RIT Subregionu Północnego należy w szczególności:

- akceptacja propozycji listy projektów wybranych do dofinansowania w ramach RIT Subregionu Północnego w ramach RPO WSL, – przyjmowanie raportów, i innych dokumentów dotyczących monitoringu i oceny wdrażania Strategii RIT Subregionu Północnego,
- akceptacja sprawozdań z wdrażania RIT w Subregionie Północnym przekładanych przez Sekretariat RIT.

W roku sprawozdawczym odbyły się 3 Zgromadzenia Ogólne RIT, w których brali udział przedstawiciele wszystkich sygnatariuszy „Porozumienia...”. Zgromadzenie Ogólne jest instrumentem służącym do omawiania oraz opiniowania spraw szczególnie istotnych dla realizowania zadań przez Subregion. W roku 2017 odbyły się także 2 posiedzenia Rady Konsultacyjnej RIT Subregionu Północnego (17.02.2017 r. i 4.12.2017 r.) Zakres omawianych zagadnień to: aktualny stopień zaawansowania wdrażania Strategii RIT, harmonogram naboru wniosków, monitoring wskaźników RIT, sprawy bieżące dotyczące RIT.

Działania z zakresu obsługi inwestora i promocji gospodarczej

Rok 2017 to rok wielu nowych inwestycji i szeregu działań na rzecz dostosowania szkolnictwa do potrzeb rynku pracy i do sprofilowanych potrzeb przedsiębiorców. Na terenie miasta Częstochowy znajdują się tereny objęte statusem dwóch Specjalnych Stref Ekonomicznych, które w roku 2017 cieszyły się szczególnym zainteresowaniem. Od początku istnienia terenów objętych statusem SSE w Częstochowie w sumie wydano 25 zezwoleń na prowadzenie działalności na terenie SSE, a w samym tylko roku 2017 przeprowadzono 11 nowych przetargów. Od 2014 r. podmioty gospodarcze, które otrzymały zezwolenie na funkcjonowanie w strefie zadeklarowały poniesienie nakładów inwestycyjnych w wysokości 1 mld 267 mln 600 tys. zł i utworzenie 999 nowych miejsc pracy. Rok 2017 był rokiem obfitującym w wiele nowych inwestycji w SSE, czego potwierdzeniem jest deklaracja strefowych inwestorów w zakresie utworzenia przez nich 633 nowych miejsc pracy oraz inwestycji na poziomie 861 mln złotych.

Nowe inwestycje w specjalnych strefach ekonomicznych w Częstochowie w 2017 r. Tabela nr 16

Lp.	FIRMA	Nowe miejsca pracy	Utrzymane miejsca pracy	Deklarowane nakłady
1	NSTEEL sp. z o.o.	42	-	24,6 mln
2	PMS4i sp. z o.o.	10	-	3,7 mln
3	Kubara sp. z o.o.	12	49	12 mln
4	Steri Service sp. z o.o.	10	-	8,5 mln
5	Electroline SA	10	20	6,2 mln
6	ZF TRW	100	4082	88 mln
7	SGP Group Sp. z o.o.	10	175	4,5 mln
8	Linmot Sp. z oo.	3	16	1,3 mln
9	Promatek Media Julia Pogorzelska sp. z o.o.	7	7	2 mln
10	Guardian Częstochowa Sp. z o.o.	90	351	697,4 mln
11	ZF TRW	339	449	13 mln

Gmina Miasta Częstochowy na uzbrojenie terenów strefowych przeznaczyła w 2017 r. - 4,7 mln zł.

W dniu 22 listopada 2017 r. miało miejsce uroczyste otwarcie hali magazynowo-produkcyjnej, która jest kolejnym zrealizowanym przedsięwzięciem na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w obszarze Skorki. Inwestycja o łącznej powierzchni 3.195 m², zrealizowana przez Agencję Rozwoju Regionalnego w Częstochowie SA oddana została pod wynajem na potrzeby przedsiębiorców.

Kluczowymi dla miasta są dwie inwestycje z branży motoryzacyjnej i hutnictwa szkła:

GUARDIAN: W Częstochowie, na terenie objętym statusem Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej powstanie drugi oddział firmy Guardian. W nowym zakładzie producenta szkła prace znajdzie ponad 150 osób.

ZF TRW: ZF Global Electronics rozszerza swoją działalność produkcyjną na terenie Europy Środkowej i jako lokalizację dla nowej inwestycji wybrało Częstochowę. To właśnie tu powstanie zakład produkujący elektronikę wspierającą zaawansowane systemy bezpieczeństwa, który będzie wspomagał linie produkcyjne aktywnych i pasywnych systemów bezpieczeństwa, w tym kamery nowej generacji oraz systemy elektroniczne podnoszące bezpieczeństwo pasażerów, jak np.: układy kontroli poduszek powietrznych.

Promocja marki „Invest in Częstochowa” oraz potencjału inwestycyjnego miała miejsce m.in. podczas wydarzeń gospodarczych, które wymieniono w układzie kalendarium.

29-30 maja 2017 r. na Forum Rynku Nieruchomości Sopot promowano nieruchomości inwestycyjne na terenie miasta Częstochowy.

25-26 września 2017r. promowano Częstochowę w trakcie VII edycji Property Forum, które zgromadziło ok. 1000 uczestników, w tym, m.in. inwestorów, deweloperów, finansistów oraz przedsiębiorców szukających nowej lokalizacji dla biznesu.

4-6 października 2017 r. promowano markę „Invest in Czestochowa” podczas Międzynarodowych Targów Nieruchomości i Inwestycji „Expo Real” w Monachium. Miejskie tereny inwestycyjne oraz potencjał inwestycyjny Częstochowy promowane były na wspólnym stoisku wystawienniczym „Stowarzyszenia Pro Silesia”.

9-11 października podczas Międzynarodowych Targów Maszynowych MSV 2017 w Brnie promowano markę „Invest in Czestochowa”. Przedstawiciele samorządu uczestniczyli w nich wraz z przedsiębiorcami z branży.

19 października odbył się Europejski Kongres MŚP - Katowice z udziałem przedstawicieli miasta Częstochowy.

24-25 października 2017 r. przedstawiciele miasta uczestniczyli w kolejnej edycji Nordic Smart Cities (Szwecja), które zgromadziło ponad 220 delegacji, w tym m.in. specjalistów z zakresu implementacji zasad „smart city”, samorządowców, strategów miejskich oraz przedsiębiorców poszukujących nowej lokalizacji dla biznesu. Podczas wydarzenia Częstochowa oraz marka „Invest in Czestochowa” promowały się jako jedyny przedstawiciel z Polski.

30 listopada przedstawiciel Urzędu Miasta brali udział w VII Kongresie Innowacyjnego Marketingu w Rzeszowie w samorządach, 31 listopada – 1 grudnia 2017 r. w Międzynarodowych Targach Logistyki Magazynowej INTRALOMAG w Łodzi, a 15 grudnia 2017 r. w Konferencji Biznesowej „Partnerstwo w Gospodarce” w Jastrzębiu-Zdroju.

Potrzeby i problemy, które sygnalizowali przedsiębiorcy stały się inspiracją dla zorganizowania I JURAJSKIEGO KONGRESU GOSPODARCZEGO, którego partnerami była Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie oraz Wojewódzki Urząd Pracy. Kongres odbył się 15 listopada 2017 r.

28-29 listopada 2017 r. obyla się w Katowicach Konferencja International Automotive Business Meeting 2017. Wzięli w nim udział reprezentanci polskich i europejskich władz oraz liderzy i eksperci branży samochodowej. International Automotive Business Meeting powstało dzięki wspólnemu zaangażowaniu Włoskiej Izby Handlowo-Przemysłowej La Camera di Commercio e dell'Industria Italiana in Polonia, Europejskiego Stowarzyszenia Dostawców Samochodów CLEPA oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i objęte zostało honorowym patronatem Ambasady Włoch w Polsce.

Zagadnieniem szeroko omówionym podczas International Automotive Business Meeting 2017 była przyszłość elektromobilności w Polsce i Europie.

Miasto Częstochowa promowało tereny inwestycyjne w sposób nowatorski i niekonwencjonalny. Na terenach objętych statusem Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro Park Mielec zorganizowano festiwal sztuki ulicznej IRON OXIDE – CZĘSTOCHOWA STREET ART FESTIWAL. Dzięki takim właśnie działaniom utrwała się wizerunek miasta otwartego na przedsiębiorców. Majowa edycja Festiwalu połączona była z tour'em grupy Monstfur po Europejskich stolicach, dzięki czemu promocja miasta w kontekście SSE nabrała zupełnie innego wyrazu. Markę „Invest in Częstochowa” w 2017 roku promował młody częstochowski kierowca wyścigowy Bartłomiej Mirecki - dwukrotny Mistrz Polski Kia Lotos Race.

W lipcu 2017 r. odbyło się pierwsze ze spotkań organizowanych przez ZPP oraz GOOGLE w ramach „Internetowych Rewolucji”. Częstochowskie Rewolucje odbywały się w ścisłej współpracy z Centrum Obsługi Inwestora. Podczas spotkań przedsiębiorcy mieli szansę dowiedzieć się, jak promować swoją firmę bez wydawania fortuny na tradycyjne materiały reklamowe, rozpocząć skuteczną promocję w Internecie, analizować dane, by prawidłowo ocenić jak ich biznes radzi sobie w Internecie. Z programu „Internetowych Rewolucji” skorzystało w sumie ok 250 firm, przy 450 firmach w całym województwie śląskim.

Działania na rzecz poprawy jakości miejsc pracy oraz dostosowania szkolnictwa do potrzeb przedsiębiorców

Prowadzone są działania dotyczące nie tylko zwiększania liczby nowych miejsc pracy, ale również - ich jakości, czemu służy Program „Teraz Lepsza Praca”. Program ten opiera się na dwóch kierunkach działań: realizacji *Programu Fair Play*, który skierowany jest do pracodawców oraz *Cel: Twój Rozwój*, czyli inicjatyw służących podnoszeniu kwalifikacji osób, które chcą mieć lepszą pracę i stawiają na rozwój swoich kompetencji zawodowych. Te dwa filary: Cel: Twój Rozwój i Program Fair Play, tworzą Centrum Leszych Miejsc Pracy. Centrum to miejsce łączące dotychczasowe działania, w którym "spotkają się" pracodawcy z pracownikami, a także uczniami szkół. W tym celu powstał portal www.praca.czestochowa.pl, wspierający współpracę pomiędzy samorządami, przedsiębiorcami, szkołami i uczelniami oraz potencjalnymi pracownikami.

Program TERAZ LEPSZA PRACA, był głównym tematem roli Samorządu Terytorialnego w Procesie Kształceniu Kadr z udziałem Prezydenta Miasta, przedstawicieli: Wojewódzkiego Urzędu Pracy, ZF Group, Rzecznika Praw Pracownika i ZSSB w Częstochowie. Przewodnym mottem Kongresu było: „Jeżeli nie będziemy umiejętnie szkolić pracowników to wkrótce zabraknie nam ich na rynku”.

Z całą pewnością innowacyjna w swej formie była I Edycja Częstochowskich Targów Szkolnych „Zawodowiec 2017”. Zorganizowane zostały one w Hali Sportowej Częstochowa w dniach 13-17 marca 2017r., a koszty ich organizacji w całości ponosiło miasto. Ze względu na potrzeby i wymagania rynku po raz pierwszy wśród wystawców obecne były nie tylko szkoły, ale także ich partnerzy biznesowi, przez których rozumiane były podmioty współpracujące ze szkołami w zakresie odbywania staży i praktyk, a także często zatrudnienia absolwentów. Uczniowie gimnazjów i rodzice mieli okazję zapoznać się z ofertą szkół ale w kontekście dalszych możliwości zatrudnienia. Bardzo dużą rolę odegrali uczniowie szkół średnich, którzy aktywnie włączyli się w promocję i stali się jednocześnie najlepszą wizytówką swoich szkół. Organizacją targów „Zawodowiec 2017” zajęło się Centrum Obsługi Inwestora. O każdej ze szkół biorących udział w targach powstał krótki film reklamowy w konwencji „mannequin challenge”, przedstawiający ich zalety z perspektywy młodego człowieka.

Mając świadomość jak istotna jest profilowana edukacja i jak najbardziej zbliżony do dualnego system kształcenia młodych ludzi wspierano wszelkie formy promocji szkolnictwa zawodowego i technicznego. Tego typu wydarzenia odbywają się w większości z częstochowskich placówek. Do ciekawszych należy cykl: „Reymont jest przedsiębiorczy” słynący ze spotkań z kreatorami i twórcami świata mody.

W roku sprawozdawczym w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie organizowany był cykl debat dotyczący możliwości młodych ludzi, ich potrzeb kształcenia oraz możliwości rozwoju jakie daje rynek pracy. Cykl debat z młodzieżą licealną z Częstochowy oraz powiatu dotyczył między innymi przedsiębiorczości wśród młodych ludzi oraz sytuacji kobiet na rynku pracy. Podczas jednej z debat odbyła się także prezentacja portalu: www.praca.czestochowa.pl oraz całego programu Prezydenta Miasta TERAZ LEPSZA PRACA, którego premiera miała miejsce w kwietniu 2017 i była prezentowana

jako narzędzie mające pomóc młodym ludziom w wyborze przyszłego zawodu. Portal prezentujący możliwości wszystkich szkół średnich z terenu miasta, przedsiębiorców oraz instytucji jest platformą łączącą świat biznesu, edukacji z samorządem. Oprócz portalu, elementami programu są także ulgi promujące odpowiedzialnych społecznie pracodawców, rzecznik wspierający pracowników, przyznawanie certyfikatów „Firma Fair Play”.

W ramach projektu „Młodzi Kreatywni”. W ramach lekcji przedsiębiorczości po raz kolejny przeprowadzono lekcję wyjazdową na częstochowskie tereny SSE. Uczniowie technikum mieli możliwość odwiedzenia hali produkcyjnej CGR Polska oraz rozmowy z kierownikiem budowy nowej drogi na terenie KSSE, który wyjaśnił im jakie zawody i jakie kwalifikacje są najbardziej poszukiwane i cenione w branży budowlanej.

Inwestując w rozwój pracownika oraz pracodawcy podejmowane są działania na rzecz promocji i wsparcia częstochowskich uczelni.

W ramach realizacji programu „Akademicka Częstochowa”, mającego na celu wsparcie częstochowskich uczelni w działaniach promocyjnych i naukowych przyznano dotację Akademii im. Jana Długosza oraz Politechnice Częstochowskiej w kwocie 100 tysięcy złotych na działania promocyjne oraz 100 tysięcy złotych na działania inwestycyjne.

Dotacja na działania inwestycyjne przeznaczona została:

- na doposażenie laboratorium chemii analitycznej w budynkach dydaktycznych Akademii Jana Długosza,
- oraz na doposażenie laboratorium praktycznej nauki angielskiego języka biznesu oraz na modernizację sprzętową pracowni metod numerycznych i projektowania procesów w przetwórstwie tworzyw sztucznych Politechniki Częstochowskiej.

Program „Akademicka Częstochowa” przewiduje również uhonorowanie absolwentów, których prace dyplomowe poświęcone były promocji Częstochowy. Przyznano nagrody za najlepsze prace inżynierskie, licencjackie, magisterskie i doktorskie napisane i obronione w 2016 r., na łączną kwotę 31 000 zł. W ramach współpracy z uczelniami wspierano organizację Akademii Przedsiębiorczości i obchodów XX-lecia Wydziału Zarządzania, podczas których promowano potencjał gospodarczy miasta oraz tereny inwestycyjne na indywidualnym stoisku wystawienniczym. Podczas jubileuszowej gali statuetkę „Absolwent 20-lecia Wydziału Zarządzania” otrzymał Prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk.

W dniu 8 marca 2017 r. podczas Wielkiej Gali Smart City w Warszawie w Częstochowa otrzymała wyróżnienie „Innowacja Smart City 2016”. Przyznano je za wdrożenie i realizację Samorządowego Programu Lojalnościowego - Częstochowska Karta Mieszkańca. Wyróżnienia i nagrody Smart City przyznawane są instytucjom administracji samorządowej, przedstawicielom sektora biznesowego i osobowościom, które poprzez realizowane projekty z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań i strategii zarządzania, przyczyniają się do wzrostu wartości oraz konkurencyjności polskich miast i gospodarki. Zniżki w instytucjach miejskich oraz 200 sklepach i punktach usługowych. Częstochowska Karta Mieszkańca to innowacyjna w Polsce forma uhonorowania mieszkańców oraz wsparcia środowiska lokalnych przedsiębiorców skierowana do wszystkich mieszkańców. Centrum Obsługi Inwestora zajmuje się promocją oraz wydawaniem CKM by zwrócić uwagę istoty zależności pomiędzy mieszkańcami a lokalnymi przedsiębiorcami. W kwestii rozwiązań technologicznych i prawnych CKM, z częstochowskim COI kontaktują się także inne samorządy, które przyjeżdżają także na wizyty studyjne do Częstochowy.

Liczba wydanych kart: **7700 sztuk.**

Liczba partnerów: **220 punktów akceptacji kart.**

Działania z zakresu rejestracji działalności gospodarczej oraz wydawaniem uprawnień transportowych w 2017 r.

Zadania z zakresu ewidencji działalności gospodarczej

Tabela nr 17

Pisemne informacje, zaświadczenia o przedsiębiorcach	59
Przetworzenie i przesłanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) wniosków dot.:	
- założenia działalności	1 648
- zmiany we wpisie	8 046

Zadania z zakresu ewidencji działalności gospodarczej**Tabela nr 17**

- zawieszenia działalności	1 882
- wznowienia działalności	1 113
- zakończenia działalności	1 157

Ogólna liczba przedsiębiorców (osób fizycznych i wspólników spółek cywilnych) na koniec 2017 r. wyniosła **21 936** i wzrosła o **540** w stosunku do roku poprzedniego. Na przestrzeni ostatnich lat na terenie miasta Częstochowy utrzymuje się tendencja wzrostowa w zakresie liczby przedsiębiorców.

Zadania z zakresu transportu drogowego rzeczy i osób**Tabela nr 18**

Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego osób oraz pośrednictwa przy przewozie rzeczy	0
Wypisy z zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego osób	195
Decyzje w zakresie zmian zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego	100
Decyzje o wygaśnięciu zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego	70
Decyzje o cofnięciu zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego	4
Egzaminy potwierdzające znajomość topografii miasta Częstochowy oraz przepisów prawa miejscowego w zakresie przewozu osób taksówką	4
Zaświadczenia na przewozy drogowo na potrzeby własne	17
Wypisy z zaświadczeń na przewozy drogowo na potrzeby własne	236
Zmiany w zaświadczeniach na przewozy drogowo na potrzeby własne	24
Zezwolenia na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	14
Wypisy z zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	57
Decyzje w zakresie zmian zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	16
Decyzje w zakresie odstępstwa od warunków określonych w zezwoleniach na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	6
Decyzje o wygaśnięciu zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	7
Decyzje o wygaśnięciu odstępstw od zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	6
Zatwierdzanie rozkładów jazdy do zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	36
Analiza sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób	23
Postanowienia w sprawie uzgodnienia przebiegu linii komunikacyjnych	6
Kontrola przedsiębiorców wykonujących krajowy transport drogowy	84
Decyzje o nałożeniu kary pieniężnej za brak zwrotu licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką	2

Budżet obywatelski – IV edycja

Celem działań podjętych w 2017 r. było zachęcenie mieszkańców oraz mieszkanek do aktywnego uczestniczenia w tworzeniu budżetu obywatelskiego, zarówno podczas składania wniosków jak i głosowania. Przeprowadzono szkolenia dla liderów dzielnicowych przedstawicieli Rad Dzielnic i mieszkańców, których celem było zwiększenie świadomości na temat możliwości aktywnego działania na rzecz wspólnoty. Szczególny nacisk położono na upowszechnienie idei budżetu obywatelskiego oraz przybliżenie młodzieży zasad życia w społeczności lokalnej. Osiągnięcie celu wspierały inicjatywy realizowane dzięki środkom finansowym pozyskanym w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.

Zgodnie z przyjętym założeniem, że wszystkie dokumenty związane z funkcjonowaniem budżetu obywatelskiego w Częstochowie są przygotowywane we współpracy z mieszkańcami, po zakończeniu trzeciej edycji budżetu odbyło się publiczne spotkanie z mieszkańcami miasta podsumowujące jej rezultaty. Na podstawie wypracowanych wspólnie z mieszkańcami ustaleń opracowano projekt uchwały w sprawie tworzenia budżetu obywatelskiego w 2017 r.

Celem przyjętych zmian było dalsze usprawnienie procesu przyznawania i rozdzielania środków miejskich na wskazane przez mieszkańców zadania. Aby wyjść naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i mieszkanek miasta dotyczącym jak najefektywniejszego i sprawiedliwego podziału środków w ramach budżetu obywatelskiego, wprowadzono zapis uniemożliwiający składanie zadań o charakterze inwestycyjnym na tej samej działce lub w tym samym obiekcie dwa lata z rzędu. Wykluczono również możliwość składania zadań inwestycyjnych na terenach dzierżawionych przez podmioty gospodarcze oraz obiektach dzierżawionych od gminy.

W 2017 r., decyzją Rady Miasta Częstochowy, kwota przeznaczona na budżet obywatelski została zwiększona z 1,1% do 1,5% dochodów własnych budżetu miasta Częstochowy, ujętych w uchwale budżetowej z uwzględnieniem objaśnień według stanu na dzień 1 stycznia roku poprzedzającego i wyniosła 8 735 830 zł.

Najważniejsze zmiany w IV edycji BO

W dniu 10 kwietnia 2017 r. weszła w życie uchwała nr 536.XXXVIII.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 marca 2017 r., która zmieniła niektóre regulacje dotyczące tworzenia budżetu obywatelskiego z zakresu:

- wysokości środków przeznaczonych na budżet obywatelski; Dotychczas było to 1,1% dochodów własnych budżetu miasta Częstochowy, ujętych w uchwale budżetowej z uwzględnieniem objaśnień według stanu na dzień 1 stycznia roku poprzedzającego. W wydanej uchwale środki zostały zwiększone do poziomu 1,5%, co dało kwotę w wysokości 8 735 830 zł do rozdysponowania w ramach IV edycji budżetu obywatelskiego;
- doprecyzowania pojęcia „ogólnodostępności” przedsięwzięć finansowanych ze środków budżetu obywatelskiego poprzez wprowadzenie ram czasowych koniecznych do jej zagwarantowania; Według nowych zapisów uchwały przez ogólnodostępność obiektów rozumie się połowę czasu czynnego funkcjonowania danego obiektu na dobę;
- przepisu regulującego możliwość realizacji projektów inwestycyjnych na tych samych działkach lub w tych samych obiektach; Przyjęto, że zadania o charakterze inwestycyjnym mogą być realizowane na tej samej działce lub w tym samym obiekcie raz na dwa lata. Wykluczyło to również możliwość składania propozycji zadań dotyczących terenów i obiektów, na których zostały zrealizowane zadania inwestycyjne wyłonione podczas III edycji budżetu obywatelskiego;
- przepisu określającego, że zadania inwestycyjne nie mogą być realizowane na dzierżawionych przez podmioty gospodarcze działkach i w dzierżawionych obiektach należących do Gminy; Na takich terenach można realizować wyłącznie zadania nieinwestycyjne.

Na podstawie Zarządzenia Nr 1721.2017 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad budżetu obywatelskiego na 2018 r. wydłużono czas głosowania przez Internet. W głosowaniu internetowym zmieniono sposób weryfikacji z weryfikacji przy pomocy adresu e-mailowego na weryfikację za pomocą kodu SMS. Harmonogram realizacji budżetu obywatelskiego na rok 2017 wyglądał następująco:

- zgłaszanie propozycji zadań do budżetu obywatelskiego: rozpoczęcie – 10 czerwca 2017 r., zakończenie – 8 sierpnia 2017 r.;
- weryfikacja formalnoprawna zadań: rozpoczęcie – 10 czerwca 2017 r., zakończenie – 20 września 2017 r.;
- głosowanie nad propozycjami zadań: w punktach do głosowania – 21-29 października 2017 r., internetowo i za pośrednictwem poczty – 21 października – 5 listopada 2017 r.
- upublicznienie wyników głosowania: 17 listopada 2017 r.

Realizacja projektu „Jane, że razem II”. Kontynuując dobrą praktykę z lat ubiegłych Urząd Miasta Częstochowy podpisał umowę partnerską z Polskim Instytutem Mediacji i Integracji Społecznej, na mocy której w 2017 roku wsparcie w zakresie działań partycypacyjnych skierowane zostało do częstochowian oraz częstochowianek ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży w wieku od 13 do 19 lat. Celem głównym projektu „Jasne, że razem II” przygotowanego przez PIMIS, realizowanego w partnerstwie z Urzędem Miasta Częstochowy było zwiększenie zaangażowania częstochowian i częstochowianek w proces partycypacji obywatelskiej w zakresie budżetu obywatelskiego poprzez organizację szkoleń, doradztwa, spotkań, lekcji i form aktywizujących tę społeczność. Działania projektowe obejmowały zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń i doradztwa z założeń budżetu obywatelskiego dla mieszkańców miasta, szkoleń dla przedstawicieli Rad Dzielnic oraz nieformalnych liderów dzielnicowych w ramach Akademii Lidera, lekcji wiedzy o BO w częstochowskich szkołach oraz zorganizowanie pierwszego Częstochowskiego Forum Dzielnic. W ramach projektu przeprowadzona została gra miejska, której tematem przewodnim był budżet obywatelski i zrealizowane w ramach niego działania i inwestycje.

Etapy Realizacji IV Edycji Częstochowskiego Budżetu Obywatelskiego

Nabór formularzy

Etap składania formularzy zadań poprzedziły działania związane z przygotowaniem materiałów promocyjnych oraz przeprowadzeniem szkoleń dla dzielnicowych liderów budżetu obywatelskiego. Uczestnicy szkoleń dowiedzieli się, m.in.: jak być dobrym liderem, jak skutecznie pracować na rzecz swojej dzielnicy i miasta oraz szczegółowo poznali zasady budżetu obywatelskiego na rok 2018. Odbyło się także spotkanie, podczas którego Prezydent Miasta Częstochowy wręczył Certyfikaty Dzielnicowych Liderów Budżetu Obywatelskiego uczestnikom szkoleń, mianując ich Dzielnicowymi Liderami BO. Do zadań liderów należało m.in. promocja idei budżetu obywatelskiego wśród mieszkańców oraz bieżące wsparcie mieszkańców dzielnic podczas naboru propozycji zadań do realizacji w ramach BO, jak i podczas głosowania. Lista liderów została opublikowana na stronie: www.konsultacje.czestochowa.pl, a także przekazana do Rad Dzielnic. Z myślą o spotkaniach promocyjnych i doradczych wyprodukowane zostały ulotki, plakaty. W ramach działań promocyjnych położono szczególny nacisk na promocję i dotarcie z informacją na temat budżetu obywatelskiego do wszystkich grup wiekowych mieszkańców miasta. Plakaty i ulotki zostały rozdystrybuowane w szkołach, w urzędach, prywatnych firmach. Dotarcie do szerokiej rzeszy odbiorców zapewniła współpraca z lokalnymi mediami – prasą, radiem i telewizją. Na profilu "Budżet obywatelski w Częstochowie" na portalu społecznościowym Facebook.pl na bieżąco zamieszczane były informacje o punktach konsultacyjno-doradczych, spotkaniach w dzielnicach. Opracowano broszurę na temat zasad budżetu obywatelskiego. W ramach projektu "Jasne, że razem II", w czasie zgłaszania propozycji zadań do budżetu obywatelskiego odbyły się spotkania w każdej z dzielnic (2 spotkania w każdej dzielnicy), natomiast w lipcu zorganizowany został happening na Placu Biegańskiego, w trakcie którego mieszkańcy mogli dowiedzieć się jakie zadania BO udało się dotychczas zrealizować. Podczas happeningu mieszkańcy mieli możliwość poznania liderów dzielnicowych, od których mogli uzyskać szczegółowe informacje dotyczące zasad głosowania. W ramach naboru propozycji zadań do IV edycji budżetu obywatelskiego, mieszkańcy miasta złożyli rekordową 785 wniosków. Negatywnie zweryfikowano 259 propozycji, a 526 zostało poddanych pod głosowanie.

Publikacja listy zadań poddanych pod głosowanie

W dniu 9 sierpnia 2017 r. na stronie internetowej www.konsultacje.czestochowa.pl opublikowana została lista 526 zadań poddanych pod głosowanie. Głosowanie nad propozycjami zadań odbywało się w punktach do głosowania w dniach 21-29 października 2017 r., internetowo i za pośrednictwem poczty w dniach 21 października – 5 listopada 2017 r.; Dla wnioskodawców przygotowane zostały materiały graficzne, tak by jak najskuteczniej mogli promować swoje pomysły.

Głosowanie poprzedziły fora dzielnicowe, które przeprowadzono w ramach projektu "Jasne, że razem II". Odbyło się 20 spotkań w dzielnicach. Fora dzielnicowe były okazją do zaprezentowania pomysłów i zachęcenia do głosowania w BO mieszkańców dzielnic. Podczas spotkań wnioskodawcy mogli również podjąć decyzję dotyczącą wycofania dublujących się zadań.

Działania promocyjne.

Działania promocyjne skierowane były do wszystkich grup wiekowych. Jednym z istotnych założeń projektu „Jasne, że razem II” była aktywizacja młodzieży szkolnej do większego zaangażowania w życie społeczności lokalnej poprzez aktywny udział w budżecie obywatelskim. W ramach działań promocyjnych kierowanych do tej grupy wiekowej odbyły się lekcje obywatelskie z wykorzystaniem innowacyjnej gry planszowej opracowanej w Referacie Partycypacji i Konsultacji Społecznych Wydziału Polityki Społecznej. W lekcjach wiedzy o BO wzięło udział 3 104 uczniów i uczennic częstochowskich podstawówek i gimnazjów. Innym działaniem realizowanym w ramach projektu "Jasne, że razem II", mającym na celu zwiększenie aktywizacji mieszkańców do głosowania w BO była gra miejska zorganizowana przez Polski Instytut Mediacji i Integracji Społecznej przy współpracy Urzędu Miasta Częstochowy pn. "Śladami BO". Osoby uczestniczące w rozgrywce poznały zasady budżetu obywatelskiego oraz dowiedziały się, jakie zadania BO zostały dotychczas zrealizowane w poszczególnych dzielnicach miasta;

Głosowanie

Dla ułatwienia procesu oddawania głosów przez internet, przygotowano film instruktażowy na temat sposobu głosowania na zadania BO za pomocą generatora do głosowania. W głosowaniu w ramach IV edycji budżetu obywatelskiego ważne głosy oddało 29.175 mieszkańców miasta Częstochowy. Frekwencja w mieście wyniosła 13,8%. Mieszkańcy wybierali spośród 526 propozycji zadań, 136 ogólnomiejskich i 390 dzielnicowych. W dniu 17 listopada podano do publicznej wiadomości listę zadań wybranych w głosowaniu mieszkańców. Do realizacji, mieszkańcy wybrali 112 zadań, w tym 8 zadań ogólnomiejskich. Najwięcej propozycji zostanie zrealizowanych w 2018 roku w dzielnicy Częstochówka-Parkitka i Stradom (po 10 zadań). Najwyższą frekwencję odnotowano w dzielnicy Dźbów, zagłosowało tam 2191 z 5646 mieszkańców dzielnicy, co wskazuje frekwencję na poziomie 39%. Na konto Dźbowa przeszły wszystkie niewykorzystane środki z puli ogólnomiejskiej i ul. dzielnicowych, czyli 45 806 zł, co pozwoliło na sfinansowanie jednego dodatkowego zadania dzielnicowego.

Realizacja zadań wyłonionych w III edycji budżetu obywatelskiego

Lista zadań wyłonionych przez mieszkańców, które realizowane były w 2017 r. została umieszczona na stronie internetowej www.konsultacje.czestochowa.pl. W przygotowanych tabelach dla wszystkich dzielnic oraz tabeli dla zadań ogólnomiejskich umieszczono tytuły zadań, informację o liczbie punktów uzyskanych podczas głosowania, koszt zadań oraz wskazano bezpośredni kontakt do wydziału lub jednostki merytorycznej realizującej zadanie. W 2017 roku zrealizowano 116 zadań – 5 zadań ogólnomiejskich oraz 111 zadań dzielnicowych.

Działania w zakresie: „Równe szanse”, „Różnorodność”, „Przeciwko przemocy”

Zadanie te w oparciu o pełnomocnictwo Prezydenta Miasta realizowała Pełnomocniczka Prezydenta ds. Równych Szans, której główne działania w 2017 r. to: projekt pn.: „Strefa empatii – mediacje rówieśnicze”, który w drodze otwartego konkursu ofert został przekazany do realizacji organizacji pozarządowej i prowadzony był w 2017 r. w częstochowskich szkołach. W dniu 19 października 2017 r. wręczono certyfikaty mediatorom rówieśniczym – uczniom częstochowskich szkół przeszkolonym w ramach projektu.

We współpracy z Martą Frej, w dniu 29 czerwca 2017 r. zorganizowano szkolenie „Człowiek z krwi kości i stereotypów”. W dniu 10 sierpnia 2017 r., Prezydent Miasta Częstochowy podpisał „Kartę Różnorodności”. Ze strony Forum Odpowiedzialnego Biznesu w uroczystości udział wzięły Dyrektorka

Generalna Marzena Strzelczak oraz Agnieszka Kłopotowska.

Ważniejsze wydarzenia z ww. zakresu to:

- udział w 9. Kongresie Kobiet w Poznaniu w dniach 9 – 10 września 2017r.
- uczestnictwo w konferencji szkoleniowej „Edukacja przez relacje – empatia a niebieski wieloryb”,
- 8. Forum Kobiet Ziemi Częstochowskiej.
- włączenie się Miasta w akcję na portalu społecznościowym Facebook #jatez.
- zorganizowanie w dniu 20 października 2017 r. spotkania w Urzędzie Miasta Częstochowy z Adamem Bodnarem, Rzecznikiem Praw Obywatelskich,
- włączenie się w ogólnopolską kampanię „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na Płeć 2017”.

Współdziałanie z radami dzielnic

W omawianym okresie odbywały się cykliczne spotkania z mieszkańcami i Radami Dzielnic, podczas których najczęściej poruszonymi sprawami były:

- budowa i remonty dróg,
- budowa miejsc parkingowych,
- sprawy komunikacji publicznej i budowa przystankowa,
- budowa kanalizacji deszczowej (odwodnienie),
- sprawy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego,
- remonty i inwestycje w obiektach edukacyjnych,
- likwidacja dzikich wysypisk śmieci i utrzymanie czystości miejsc publicznych,
- sprawy z zakresu bezpieczeństwa publicznego,
- budowa placów zabaw i placów rekreacji ruchowej.

Wszystkie problemy zgłaszane podczas spotkań przekazywane były na bieżąco do realizacji właściwym wydziałom Urzędu Miasta bądź jednostkom podległym.

Udział w regionalnych i krajowych strukturach samorządowych

W 2017 r. przedstawiciele Urzędu Miasta angażowali się w prace na rzecz ogólnokrajowych, regionalnych i lokalnych struktur samorządowych, takich jak: Związek Miast Polskich (ZMP), Śląski Związek Gmin i Powiatów (ŚZGiP), Związek Gmin Jurajskich (ZGJ), czy Stowarzyszenie Częstochowska Organizacja Turystyczna (CzOT).

Zespół ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i samorządu Terytorialnego (APIBO), którego Prezydent Częstochowy jest Współprzewodniczącym zaopiniował kilkadziesiąt aktów prawnych będących w jego kompetencji, w tym dot.: analizy wpływu rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego na funkcjonowanie urzędów stanu cywilnego, analizy i oceny funkcjonowania ratownictwa i zarządzania kryzysowego w Polsce, projektu ustawy o jawności życia publicznego, projektu rozporządzenia w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego oraz projektu ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

W merytorycznych komisjach i zespołach zadaniowych ZMP i ŚZGiP działali aktywnie przedstawiciele Urzędu Miasta Częstochowy. Trzech z nich nadal pełniło funkcje przewodniczących komisji: P. Grzybowski, naczelnik wydziału Funduszy Europejskich - Komisji Polityki Miejskiej i rozwoju Miast (ZMP), A. Hołubiczko, Komendant Straży Miejskiej w Częstochowie - Komisji Bezpieczeństwa i porządku Publicznego (ZMP), a B. Herbuś, Inżynier Miejski - Komisji ds. Lokalnej Polityki Energetycznej (ŚZGiP). Miasto uczestniczyło również w programie System Analiz Samorządowych (SAS) prowadzonym przez Związek Miast Polskich. SAS monitorował usługi publiczne pod kątem efektywności energetycznej, gospodarki komunalnej, komunalnej gospodarki mieszkaniowej, kultury, pomocy społecznej oraz transportu.

25 września 2017 r. Prezydent Miasta podpisał ze ZMP Porozumienie w ramach projektu „System monitorowania usług publicznych – koncepcja SMUP” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. A. Marciniak, kierownik BGLK i G. Piesiak, p.o. kierownika referatu w BGLK uczestniczyli w pracach Grupy Wymiany Doświadczeń (GWD) „Zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym”.

7 listopada 2017 r. Prezydent Miasta podpisał ze Związkiem Powiatów Polskich (ZPP) Porozumienie w ramach ww. projektu SMUP dot. udziału Częstochowy w Grupie Wymiany Doświadczeń (GWD) „*Utrzymywanie i udostępnianie zasobu geodezyjnego*”.

Śląski Związek Gmin i Powiatów, w którym Prezydent Częstochowy jest Zastępcą Przewodniczącego Związku, przyjął w ramach swoich statutowych działań 12 stanowisk Zgromadzenia Ogólnego i 20 stanowisk Zarządu w sprawach mających wpływ na funkcjonowanie samorządu terytorialnego, w tym:

- zmiany art. 69 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- konieczności podjęcia skutecznych działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji,
- projektowanej zmiany przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie funkcjonowania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- projektu ustawy o jawności życia publicznego,
- art. 243 ustawy o finansach publicznych,
- projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne,
- zmiany ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, a także propozycji samorządowych zmian w ustawie Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- projektu ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.
- projektu ustawy Prawo wodne,
- zmian ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dla samorządów, na obszarze których znajduje się infrastruktura kolejowa objęta zwolnieniami podatkowymi,
- finansowania oświaty,

Ponadto Zarząd ŚZGiP kontynuował, rozpoczęte w grudniu 2016 roku, prace nad pakietem projektów ustaw stabilizujących finanse samorządów tj.:

- projekt ustawy o zmianie ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz o zmianie innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym,
- projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa, a także innych ustaw.
- projekt ustawy o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej

Przeprowadzono akcję „Zostaw swój 1% podatku w Częstochowie” pod hasłem „Przywiąż wagę do 1%”, polegającą na promocji częstochowskich organizacji pożytku publicznego. W 2017 roku podatnicy podlegający częstochowskiemu urzędowi skarbowemu przekazali organizacjom pożytku publicznego kwotę ponad 5,7 mln zł z podatku dochodowego za rok 2016, natomiast do częstochowskich organizacji pożytku publicznego trafiło 1 358 836 zł;

W styczniu ogłoszono konkurs na najlepszy baner promujący akcję „Przywiąż wagę do 1%”. Konkurs przeprowadzony i rozstrzygnięty został w dniu 6 lutego 2017 r. na Placu im. Władysława Biegańskiego w Częstochowie, podczas happeningu MANNEQUIN CHALLENGE – ZWAŻ NA 1%;

6 lutego zorganizowano na Placu im. Władysława Biegańskiego w Częstochowie happening MANNEQUIN CHALLENGE – ZWAŻ NA 1%. Celem happeningu było ustawienie jak największego żywego „jednego procenta” z uczestników oraz zwrócenie uwagi mieszkańców Naszego Miasta na działalność społeczną i rolę częstochowskich organizacji pożytku publicznego oraz promocja „1%”;

31 marca podczas Forum Międzysektorowego pt. „Ekonomia społeczna w kreowaniu aktywnej polityki lokalnej” Miasto Częstochowa otrzymało statuetkę za zajęcie I miejsca w konkursie Gmina przyjazna ekonomii społecznej 2016;

28 maja na Promenadzie im. Czesława Niemena odbył się kolejny Piknik Podmiotów Ekonomii Społecznej pn. „Organizacje Rodzinom”, podczas którego kilkadziesiąt częstochowskich organizacji zaprezentowało swoją działalność. Była to okazja do spotkania Podmiotów Ekonomii Społecznej,

wymiany doświadczeń i wspólnych dyskusji. Ponadto podczas wydarzenia prezentowali się także partnerzy kart „Częstochowski Senior” oraz „Rodzina +”;

W dniu 12 czerwca na Promenadzie im. Czesława Niemena w Częstochowie odbyły się SENIORALIA – wydarzenie dedykowane seniorom z województwa śląskiego. Senioralia pod hasłem Zdrowie i aktywność! Organizowane były we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego;

W dniach od 16 do 22 września trwał Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu pod hasłem „Mobilność czysta, współdzielona i inteligentna”. We współpracy z częstochowskimi organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami miejskimi zorganizowano wydarzenia promujące zrównoważony transport, tj:

- rodzinny piknik rowerowy;
- rodzinna wycieczka rowerowa do Olsztyna;
- seans filmowy;
- marsz Nordic Walking zakończony wspólnym grillowaniem;
- zrównoważona lekcja w-fu na Starym Mieście;
- dzień bez biletu.

22 września zorganizowano Galę Ekonomii Społecznej, podczas której Prezydent Miasta Częstochowy wręczył nagrody za działalność w organizacjach pozarządowych w 2017 roku. W kategorii: „osoba fizyczna” laureatami zostali: Magdalena Celeban, Jerzy Cichecki, Janusz Danek, Anna Kliszewska, Damian Koszczyk, Anna Kwiatkowska, Anna Oglaza, Ewa Powroźnik, Angelika Radłowska, Jacek Tomczyk, Edyta Widawska oraz Stowarzyszenie Częstochowskie Amazonki. Galę poprzedziły spotkania Zespołów Tematycznych dotyczące Roczego Programu Współpracy Gminy Miasta Częstochowy z Organizacjami Pozarządowymi;

20 października zorganizowano spotkanie osób działających w organizacjach społecznych z Rzecznikiem Praw Obywatelskich dr Adamem Bodnarem w Ośrodku Promocji Kultury Gaude Mater. Spotkanie miało na celu zgłaszanie przez uczestników spotkania jakie problemy występują na Śląsku, ale też dowiedzieć się o rzeczach dobrych, którymi warto podzielić się z innymi organizacjami w kraju;

W grudniu przeprowadzono 4 szkolenia na temat wypełniania ofert realizacji zadania publicznego w Elektronicznym Generatorze;

12 grudnia odbyło się spotkanie świąteczne Prezydenta Miasta Częstochowy z przedstawicielami częstochowskich Podmiotów Ekonomii Społecznej;

Oferta organizacji pozarządowych na bieżąco była prezentowana na stronie internetowej www.ngo.czestochowa.pl, www.pps.czestochowa.pl oraz w mediach społecznościowych: na profilu Facebook – Częstochowskie Centrum Organizacji Pozarządowych. Powstał również spot reklamujący działalność CCOP;

Uruchomiono nowy Portal Polityki Społecznej: www.pps.czestochowa.pl. Portal stworzono z myślą o częstochowskich organizacjach pozarządowych. Znalazły się na nim aktualne informacje dotyczące III sektora, kalendarz miejskich wydarzeń, powiadomienia o konkursach i projektach, w którym można starać się o fundusze, informacje o częstochowskiej polityce społecznej: rodzinie, seniorach, młodzieży, dzieciach; niepełnosprawności, uzależnieniach, przemocy, zaburzeniach psychicznych, rynku pracy. Portal Polityki Społecznej jest przyjazny i nowoczesny: umożliwia publikowanie filmów, audycji radiowych, fotografii, wydawnictw. Posiada wersję dla niedowidzących, a także funkcjonalność współtworzenia z podmiotami ekonomii społecznej treści – specjalną strefę: Informator NGO wraz z bazą NGO. Umożliwia ona promocję częstochowskich organizacji poprzez przesłanie wypełnionego formularza „Zgłoś organizację” wraz ze zdjęciami, tekstem o swojej działalności, danymi kontaktowymi, logo, itd. oraz funkcjonalność „Zgłoś Newsa”.

Działalność Częstochowskiego Centrum Organizacji Pozarządowych

Celem działań prowadzonych przez Częstochowskie Centrum Organizacji Pozarządowych (CCOP) było wspomaganie organizacji III sektora. Jego głównym zadaniem było zapewnienie wsparcia podmiotom ekonomii społecznej, czyli m.in.: stowarzyszeniom, fundacjom, klubom sportowym, ochotniczym strażom pożarnym, spółdzielniom socjalnym. CCOP służyło integrowaniu organizacji pozarządowych oraz wspieraniu ich statutowej działalności na rzecz mieszkańców Częstochowy.

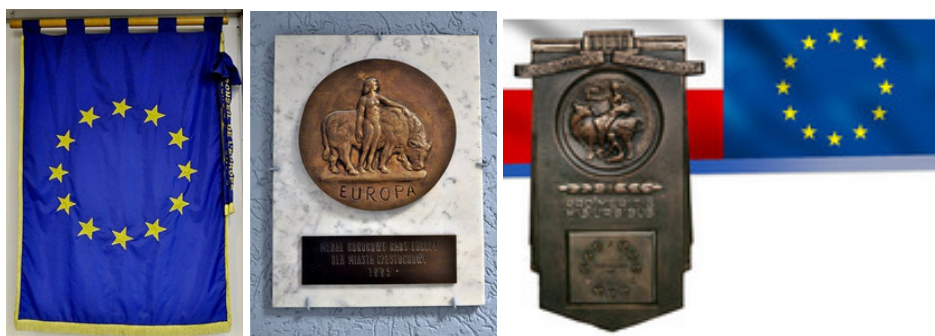
W wyniku uruchamianych procedur związanych z udostępnianiem bezpłatnie organizacjom pozarządowym pomieszczeń Gminy Miasta Częstochowy oraz adresu CCOP, podpisano porozumienia o udostępnienie adresu CCOP z 15 organizacjami oraz podpisano porozumienia o zasoby CCOP z 24 organizacjami pozarządowymi. W ramach działalności CCOP organizacje pozarządowe korzystały nieodpłatnie z lokali będących w dyspozycji CCOP organizując zebrania, konferencje, szkolenia wystawy obrazów.

Udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych

W roku 2017 udzielono organizacjom pozarządowym dotacji na realizację zadań publicznych na kwotę 31 348 571 zł. Zlecone zadania to: kultura i sztuka, wychowanie dzieci i młodzieży, sport, turystyka i kultura fizyczna, wypoczynek zimowy i letni dzieci i młodzieży, edukacja ekologiczna, programy zdrowotne, zapobieganie patologiom społecznym i przeciwdziałanie narkomanii, pomoc społeczna, wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej oraz ochrona zwierząt.

Dodatkowo wdrożono procedury realizacji zadań publicznych w trybie inicjatywy lokalnej. W ramach naboru trwającego w 2017 roku dofinansowano 25 wniosków na realizację inicjatywy lokalnej o wartości 1 243 913 zł. Wybrane inicjatywy lokalne zostaną zrealizowane w 2018 roku.

Współpraca międzynarodowa miasta Częstochowy

Najważniejszym wydarzeniem zorganizowanym w ramach współpracy międzynarodowej były obchody Europejskiego Dnia Języków, które przebiegły pod hasłem „Znajomy język obcy”. To europejskie święto wielojęzyczności, ustanowione przez Radę Europy w 2001 r., obchodzone było 26 września. Jego celem było pokazanie, jakie bogactwo na naszym kontynencie stanowią różnorodność językowa i wielokulturowe społeczeństwo, a z drugiej strony było okazją, by zachęcić do nauki języków obcych.

Europejski Dzień Języków w Częstochowie zorganizowany został przez Urząd Miasta Częstochowy, Komisję Europejską Przedstawicielstwo w Polsce i Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego, we współpracy z Miejskim Domem Kultury, Ośrodkiem Promocji Kultury Gaude Mater, Samorządowym Ośrodkiem Doskonalenia oraz IV LO im. H. Sienkiewicza w Częstochowie.

Do włączenia się w obchody zaproszone zostały wszystkie częstochowskie przedszkola i szkoły. Dla dzieci w wieku przedszkolnym zorganizowany został konkurs na wykonanie tańca europejskiego, uczniowie szkół podstawowych wzięli udział w konkursie plastycznym pod hasłem „Namaluj wielojęzyczność”, a uczniowie oddziałów gimnazjalnych w konkursie piosenki europejskiej, którą wykonywali w języku oryginału. Natomiast uczniowie szkół średnich, wraz z nauczycielami języków obcych, uczestniczyli w debacie z udziałem profesjonalnych tłumaczy, m. in. języków angielskiego, francuskiego, niemieckiego, włoskiego i chińskiego, specjalizujących się w tłumaczeniach literackich, technicznych, przysięgłych oraz konferencyjnych. Tematem spotkania było hasło święta języków: „Znajomy język obcy”. Debata miała miejsce w Urzędzie Miasta Częstochowy w dniu 26 września. Finałem Europejskiego Dnia Języków było uroczyste rozstrzygnięcie konkursów i wręczenie nagród laureatom przez Prezydenta Częstochowy w dniu 30 września w Miejskim Domu Kultury. Na zakończenie gali odbył się koncert Bévindy, francuskiej piosenkarki, z portugalskimi korzeniami. Wykonała ona piosenki inspirowane portugalskim fado, muzyką francuską, argentyńską oraz Wysp Zielonego Przylądka. Artystce na scenie akompaniowali Francuz Pierre-Michel Sivadier (piano) oraz Szwedka Mimi Sunnerstam (wiolonczela). Organizacja koncertu możliwa była dzięki środkom Przedstawicielstwa KE w Polsce, które sfinansowało również wycieczkę laureatów konkursów do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie w dniu 17 października (uczniowie szkół podstawowych oraz oddziałów gimnazjalnych), a także zorganizowało dla nich wizytę w swojej siedzibie połączoną z lekcją europejską.

Współpraca w ramach Stowarzyszenia Miast Laureatów Nagrody Europy

- 6-9 czerwca – Walne Zgromadzenie oraz Spotkanie Młodzieży Stowarzyszenia Miast Laureatów Nagrody Europy w Charkowie/Ukraina. W wydarzeniach tych uczestniczyli przedstawiciele miast z Niemiec (Altötting, Berlina-Neuköln, Darmstadt, Mühlheim an der Ruhr, Nürnberg, Schwarzenberg,

Würzburg), z Polski (Częstochowa, Gdynia i Katowice), z Turcji (Bursa i Ankara), z Austrii (St. Pölten), z Litwy (Kłajpeda) i z Ukrainy (Charków). Podkomisję ds. Nagrody Europy Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy reprezentował jej przewodniczący Tobias Zech. W części roboczej spotkania burmistrzowie przyjęli sprawozdanie z rocznej działalności Stowarzyszenia, wybrali ponownie Mera Charkowa na przewodniczącego, a Prezydenta Częstochowy na Wiceprzewodniczącego Stowarzyszenia w kadencji 2017-2019, ponadto Częstochowa weszła w skład Prezydium Stowarzyszenia. Miasto Altötting zostało gospodarzem jesienno- zimowego posiedzenia Prezydium (7-9 grudnia 2017). W dalszej części spotkania omówiono postępy prac nad aktualizacją strony internetowej Stowarzyszenia. Sukcesem zakończył się wybór logo Stowarzyszenia. Częstochowska uczennica Gimnazjum Nr 18 Oliwia Mączka zwyciężyła w finale, pokonując swoją koleżankę Martę Oziębłowską oraz artystę plastyka z Charkowa. Nowe logo składa się z pięciu kolorowych puzzli, pasujących do siebie, tworzących wspólnotę. Środkowy puzzlel jest ciemnoniebieski z dwunastoma żółtymi gwiazdami symbolizującymi flagę Europy, która łączy wszystkie elementy w całość. Boczne puzzlele mają kolor różowy, czerwony i żółty, symbolizując różnorodność miast pod względem historii, dziedzictwa narodowego, tradycji oraz języka. W drugiej części obrad miasta wymieniły się doświadczeniami w zakresie polepszania systemu usług publicznych dostarczanych mieszkańcom przez gminy w kontekście nowych wyzwań stawianych europejskiej polityce społecznej. Polski system w tym zakresie przedstawił Z-ca Prezydenta Miasta R. Stefaniak.

- 7-9 grudnia – posiedzenie Prezydium Stowarzyszenia Miast Laureatów Nagrody Europy w Altötting (Niemcy) z udziałem miast członkowskich: Altötting, Ankary, Charkowa, Częstochowy, Mülheim an der Ruhr, Nancy i Würzburga. W czasie obrad wybrano miasto Lublin, laureata Nagrody Europy 2017 na gospodarza Zgromadzenia Ogólnego Stowarzyszenia, które odbędzie się 2 czerwca 2018 r. Tematem przewodnim towarzyszącej Zgromadzeniu konferencji będzie: „*Demokracja bezpośrednia. Inicjatywy obywatelskie i mechanizmy ich realizacji*” (budżet obywatelski i inne miejskie inicjatywy). W części końcowej posiedzenia zaprezentowało się zebranym miasto Nancy. Nowy członek prezydium, zadeklarował aktywne włączenie się w prace tego gremium.

Współpraca w ramach Stowarzyszenia Miast Sanktuariów Europy SHRINES OF EUROPE

- 18-19 września – spotkanie robocze członków Stowarzyszenia w Einsiedeln/Szwajcaria z: Altötting, Lourdes, Ourem/Fatimy, Częstochowy i Mariazell,. Punktem kulminacyjnym pobytu było uroczyste przyjęcie Einsiedeln do Stowarzyszenia „Shrines of Europe”. Ceremonia odbyła się w obecności zaproszonych delegacji zagranicznych, władz lokalnych, przedstawicieli duchowieństwa oraz mediów. W części roboczej dyskusja skoncentrowała się wokół możliwości otwarcia stowarzyszenia na inne miasta maryjne z całego świata, w tym z Ameryki Południowej. Fatima zaproponowała utworzenie Sieci Szlaków Maryjnych. Jej koncepcję przedłożył podczas kolejnego roboczego spotkania w 2018 r. Miasto Altötting zostało jednogłośnie wybrane na koordynatora tych działań na okres dwóch lat. Na zakończenie spotkania burmistrz Mariazell zaprosił wszystkich uczestników do swojego miasta na spotkanie robocze z okazji obchodów siedemdziesiątej rocznicy uzyskania praw miejskich przez Mariazell, które odbędzie się w dniach 21 - 24 października 2018 r. Natomiast mer Lourdes zaprosiła na obchody sto sześćdziesiątej rocznicy objawień w Lourdes oraz na warsztaty turystyki religijnej w 2018 r.

- 21-23 listopada – udział przedstawicieli Częstochowy w Międzynarodowym Kongresie Turystyki Religijnej i Pielgrzymkowej, podczas którego dystrybuowano ulotki informacyjne Shrines-of-Europe, przygotowane przez miasto Altötting.

Współpraca z miastami zaprzyjaźnionymi

Turystyka

- 8-12 marca – udział przedstawiciela Częstochowy w V Międzynarodowych Warsztatach Turystyki Pielgrzymkowej, które odbyły się w Ourem/Fatimie/Portugalia. W wydarzeniu uczestniczyli touroperatorzy, a także przedstawiciele firm oraz samorządów działających w obszarze turystyki religijnej. Dystrybuowano materiały o Częstochowie na stoisku promocyjnym.

- 29 marca - przyjazd do Polski 30-osobowej grupy mieszkańców Lourdes lotem inaugurującym bezpośrednie połączenie lotnicze Kraków – Lourdes. Wycieczka została zorganizowana przez stowarzyszenie „Błękitna Gwiazda” w Lourdes, przy współpracy Urzędu Miasta Częstochowy. Celem przyjazdu była promocja nowego połączenia lotniczego w celu zachęcenia Francuzów, mieszkańców regionu Lourdes, do korzystania z możliwości, jakie zapewnia nowe, szybkie i tanie połączenie lotnicze, skracające podróż do Lourdes z ok. 6-8 godzin do 2,5 godz. Po spotkaniu z Zastępcą Prezydenta Częstochowy, goście zwiedzili Jasną Górę oraz Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II. Kolejnym etapem podróży był Kraków i Muzeum Auschwitz-Birkenau.

- 19-23 kwietnia – udział delegacji miasta Częstochowy w IX Międzynarodowym Forum Turystyki „Charków – Partnerstwo w turystyce”. Podczas Forum odbyła się także międzynarodowa konferencja „Formy stowarzyszeń w obszarze turystyki na szczeblu lokalnym i krajowym”. W części obrad poświęconej prezentacji potencjału turystycznego miast partnerskich przedstawiono walory turystyczne Częstochowy i Jury Krakowsko-Częstochowskiej w formie prezentacji multimedialnej. Natomiast spotkania w grupach tematycznych umożliwiły wymianę doświadczeń oraz nawiązanie kontaktów.

- 25-29 lipca – udział delegacji Częstochowy w kongresie na temat ścieżek i tras religijnych, kulturowych oraz rekreacyjnych w San Giovanni Rotundo/Włochy.

- 22-23 listopada – udział delegacji Częstochowy w Międzynarodowym Kongresie Turystyki Religijnej i Pielgrzymkowej oraz obchodach stulecia Objawień Fatimskich, w Ourem/Fatimie. Ponieważ rok 2017 został ogłoszony przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowym Rokiem Zrównoważonej Turystyki dla Rozwoju, podczas Kongresu omawiano m.in. kwestię współpracy partnerskiej w miejscach kultu religijnego oraz korzyści, jakie może ona przynieść lokalnym społecznościom i zachęcić je do wspierania zrównoważonego rozwoju. Dyskutowano także o potrzebie konkretnej taktyki na rzecz bezpieczeństwa i zarządzania miejscami kultu, uwzględniającej wartości duchowe i religijne związane z danym ośrodkiem.

Kultura

- 9 maja - udział delegacji Częstochowy w obchodach Dnia Europy w Lourdes, którego tematem były języki obce oraz komunikacja w Europie. W programie odbyło się połączenie video między uczniami szkoły d'Anclades w Lourdes a uczniami szkoły nr 50 w Częstochowie. Dzieci komunikowały się w języku francuskim i angielskim. Podczas konferencji „Znaczenie nauki języków obcych oraz miejsce języka francuskiego i mobilność w Europie”, skierowanej do licealistów z miasta Lourdes i regionu, głos zabrało dwóch prelegentów z Częstochowy. Obchody Dnia Europy zwieńczył koncert piosenki francuskiej French Jazz Project w wykonaniu muzyków z Częstochowy.

-19-21 maja - udział delegacji Częstochowy w obchodach Dni Miasta „Kamieniec Podolski – wyspa skarbów 2017”. Członkowie delegacji uczestniczyli m.in. w uroczystej Sesji Rady Miasta, ceremonii otwarcia Święta Miasta oraz Muzeum Miniatur „Zamki Ukrainy”.

- 18-21 maja – udział szkolnego teatru „Pod wiszącym kotem” z Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Częstochowie w Międzynarodowym Przeglądzie Teatrów Amatorskich w Pforzheim. Młodzież zaprezentowała 3-częściową: „Him”, „Her” i „Us”. Interpretacja w wykonaniu młodych częstochowskich aktorów podbiła serca niemieckiej publiczności, sztuka zebrała bardzo pozytywne recenzje prasy.

- sierpień – z inicjatywy Ch. Tabarant, przewodniczącej „Błękitnej Gwiazdy” w Lourdes, zainaugurowano projekt współpracy chórów szkolnych, którego celem było utworzenie chóru europejskiego złożonego z grup reprezentujących różne kraje (Francja, Polska, Irlandia, Niemcy,

Portugalia). Z Częstochowy w projekcie uczestniczy Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1. W roku 2018 próby będą się odbywać poprzez połączenia wideo, natomiast wspólny występ zaplanowany jest na rok 2019 w Lourdes, z okazji Dnia Europy.

- 10 listopada – wernisaż 9 edycji wystawy pokonkursowej Międzynarodowego Biennale Miniatury w Galerii Brötzing Art. w Pforzheim. Na konkurs nadesłano 887 miniatur 325 autorów z kraju i zagranicy. Co dwa lata wybrane prace trafiają na wystawę do Pforzheim, gdzie są przyjmowane przez zwiedzających zawsze z wielkim zainteresowaniem i podziwem.

Sport

- 15-19 maja – udział sportowców z Częstochowskiego Klubu Sportowego „Budowlani” w 16. Biegu Miejskim „Intersport Siebzehrübl” w Altötting/Niemcy. Na dystansie 3,3 km, zawodnicy CKS Budowlani: J. Mrozek i N. Kowalska zajęli w swojej kategorii wiekowej pierwsze miejsca. Bardzo dobrze spisały się również na tym dystansie zawodniczki Klubu Sportowego City Cross: E. Kłosińska i O. Przybylik, zajmując odpowiednio pierwsze i trzecie miejsce w kategorii kobiet. Natomiast przedstawiciel Urzędu Miasta M. Dobrzański uplasował się na szóstym miejscu w biegu na dystansie 10 km.

- 22-26 czerwca – udział częstochowskich sportowców z CKS Budowlani w Biegu Miejskim w Pforzheim/Niemcy. Podczas spotkania z Zastępcą Burmistrza, zawodnicy przekazali materiały promocyjne Częstochowy oraz wpisali się do Księgi Pamiątkowej Miasta. Przybliżyli również Zastępcy Burmistrza wieloletnie przyjacielskie kontakty z Klubem Sportowym „Gazelle”. W czasie zawodów wszyscy częstochowianie pokonali dystans 10 km. Najlepszy był K. Grabowski, który w swojej kategorii wiekowej przybiegł na metę czwarty.

Promocja

- maj - przekazanie stowarzyszeniu „Human Rights for Life, Justice and Peace” zdjęć prezentujących pielgrzymki jasnogórskie. Zostały one opublikowane w materiałach pokonferencyjnych „Człowiek, Społeczeństwo i Pokój” w Muzeum Oceanograficznym w Monako oraz wykorzystane do filmu video.

- lipiec - na prośbę władz Lourdes/Francja wysłano do częstochowskich mediów katolickich informację na temat nowego bezpośredniego połączenia lotniczego Kraków – Lourdes oraz strony internetowej <http://lourdes-pireneje.pl>, którą miasto Lourdes przygotowało w języku polskim na temat Sanktuarium oraz atrakcji turystycznych regionu Pirenejów Wysokich.

- październik - Międzynarodowa Telewizja MARIA VISION, Oddział w Loreto/Włochy wyemitowała film poświęcony miastom członkowskim Stowarzyszenia „Shrines of Europe” Film prezentował sanktuaria oraz ich współpracę. Wyemitowano go w 19 krajach, w których Maria Vision jest obecna i gdzie oglądalność sięga ok. 54 milionów widzów.

- 8 grudnia – podczas uroczystej iluminacji choinki bożonarodzeniowej w Lourdes wyemitowano nagranie wideo, w którym Prezydent Częstochowy złożył życzenia świąteczno-noworoczne. mieszkańcom i turystom odwiedzającym Lourdes.

- w grudniowej edycji dziennika „Pforzheimer Zeitung”, w rubryce poświęconej miastom partnerskim Pforzheim, opublikowano przepisy świąteczne dedykowane mieszkańcom Pforzheim, w tym przepis częstochowianki J. Ławnikowskiej-. Koper na makowy łamaniec.

Inne

- 29-31 marca – wizyta studyjna w Pradze Zastępcy Prezydenta Częstochowy w celu zapoznania się z tamtejszym systemem edukacji oraz możliwościami nawiązania współpracy szkół podstawowych z Częstochowy i Pragi.

- 19-20 kwietnia – wizyta w Częstochowie 35-osobowej grupy osób polskiego pochodzenia z Rosji, Białorusi, Ukrainy i Kazachstanu. Częstochowa od kilku już lat wspiera finansowo akcję „Wielkanoc w Polsce” współpracując w tym zakresie ze Stowarzyszeniem „Wspólne Korzenie” z Lublina. Polacy zamieszkali za granicą mają okazję spędzenia Świąt Wielkanocnych w kraju swoich przodków, budując w ten sposób poczucie wspólnoty i jedności z Ojczyzną.

- 12 maja – udział Zastępcy Prezydenta Miasta w Gali zorganizowanej z okazji 250-lecia przemysłu jubilerskiego Pforzheim/Niemcy. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych, lokalnych, landu Badenii-Wirtembergii, środowisk gospodarczych oraz miast partnerskich Pforzheim. Pobyt w „Złotym Mieście” był okazją do podziękowania ustępującemu burmistrzowi G. Hagerowi za owocną współpracę z Częstochową.
- 24-28 maja – udział przedstawiciela Częstochowy w wyjeździe szkoleniowym do Słowenii zorganizowanym przez Związek Gmin Jurajskich we współpracy z regionalną organizacją turystyczną z Mariboru. Tematyka wyjazdu dotyczyła wykorzystania funduszy unijnych w rozwoju lokalnych produktów turystycznych opartych na tradycji, współpracy miasta i regionu w budowaniu produktów turystycznych oraz możliwości współpracy i partnerstwa pomiędzy gminami z Polski i Słowenii.
- 29 maja – spotkanie Zastępcy Prezydenta z członkami Towarzystwa Niemiecko-Polskiego z Pforzheim, podróżującymi po Śląsku w ramach wizyty studyjnej. Mieszkańców Pforzheim powitał w sali reprezentacyjnej Ratusza Zastępca Prezydenta Miasta R. Stefaniak. W spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele tutejszego Towarzystwa Polsko-Niemieckiego. Zastępca Prezydenta zapoznał się z inicjatywami podejmowanymi przez stowarzyszenie, mającymi na celu budowanie przyjacielskich relacji pomiędzy obydwoma miastami i krajami.
- 24 maja – wizyta w UM studentów ze Słowacji, Rumunii, Hiszpanii, Włoch i Turcji, studiujących na Politechnice Częstochowskiej w ramach programu Erasmus. Młodzież zapoznała się z zarządzaniem gminą i zadaniami przez nią realizowanymi.
- 30 maja – 3 czerwca – udział dwóch radnych z Częstochowy w wizycie studialnej na Ukrainie zorganizowanej przez Śląski Związek Gmin i Powiatów na zaproszenie Kijowskiego Oddziału Regionalnego Związku Miast Ukrainy. Wizyta służyła podniesieniu kompetencji samorządowców ukraińskich w zakresie przygotowania do wdrożenia reform decentralizacyjnych. Uczestnicy wyjazdu wzięli również udział w konferencji „Administracja lokalna i regionalna w Ukrainie: Kompetencje, finansowanie, dobre praktyki. Ewolucja i funkcjonowanie samorządu lokalnego w Polsce – wymiana doświadczeń”.
- 3-4 czerwca – udział delegacji Częstochowy w obchodach upamiętniających polskich żołnierzy poległych w wyzwoleniu Włoch w Loreto oraz w II Krajowym Zjeździe Rodzin Polskich Kombatantów we Włoszech.
- 6-10 sierpnia – robocza wizyta w Częstochowie Charlotte Tabarant, nowej przewodniczącej stowarzyszenia „Błękitna Gwiazda” w Lourdes. Wizyta dotyczyła kontynuowania współpracy między obydwoma miastami. Ch. Tabarant spotkała się m. in. Zastępcą Prezydenta Częstochowy i członkami częstochowskiej „Błękitnej Gwiazdy”.
- 29 września- 2 października – udział oficjalnej delegacji władz miasta Częstochowy w obchodach Dni Pińska. Zainicjowano współpracę Gimnazjum Nr 2 z Pińska i Szkoły Podstawowej Nr 52 z Częstochowy.
- 24 października – wizyta w Częstochowie 46-osobowej grupy dzieci polskiego pochodzenia z Charkowa. Dzieci spotkały się z Zastępcą Prezydenta Miasta, obejrzały filmy o Częstochowie, otrzymały pakiety materiałów promocyjnych, a także zwiedziły Jasną Górę. Celem pobytu w Polsce było budowanie pozytywnego obrazu Polski, a także umacnianie tożsamości Polonii i Polaków za granicą oraz budowanie ich poczucia wspólnoty z krajem przodków.

Zestawienie wyjazdów związanych ze współpracą zagraniczną w 2017 r.

Tabela nr 19

Nazwisko i imię	Funkcja	Miasto / Kraj	Cel wyjazdu	Termin	Koszty w zł
Adam Knapik	podinspektor w BDG	Fatima/Portugalia	V Międzynarodowe Warsztaty Turystyki	8-12 marca	2 161,33
Ryszard Stefaniak	zastępca Prezydenta Miasta	Praga/Czechy	Wizyta studyjna dot. współpracy szkół	29-31 marca	1 033,50
Andrzej Szewiński Daniel Zalejski Barbara Gieroń	zastępca Prezydenta Miasta pomoc administracyjna KPS radna	Charków/Ukraina	IX Międzynarodowe Forum Turystyki	19-23 kwietnia	4 138,92
Marek Czerwiński Ewa Lupa	dyrektor generalny Urzędu główny specjalista BDG	Lourdes/Francja	Pogrzeb przewodniczącego „Błękitnej Gwiazdy” Huberta Landes	26-27 kwietnia	6 726,36
Justyna Królak Adam Knapik	kierownik ref. w BDG podinspektor w BDG	Lourdes/Francja	Konferencja „Nauka języków obcych i mobilność w Europie”	7-11 maja	2 061,02
Ryszard Stefaniak Janina Kulisiewicz Jerzy Chudobski	zastępca Prezydenta Miasta kierownik ref. w BDG kierowca	Pforzheim/Niemcy	Obchody 250-lecia przemysłu jubilerskiego w Pforzheim	11-14 maja	1 850,96
Ryszard Stefaniak Agata Kalinowska Jerzy Kalinowski Zbigniew Mizgalski	zastępca Prezydenta Miasta naczelnik wydziału NA kierowca radny	Kamieniec Podolski / Ukraina	Obchody Dni Miasta, spotkanie z miejscową Polonią	18-21 maja	3 073,76
Włodzimierz Tutaj	rzecznik prasowy	Słowenia	Wizyta studyjna w ramach współpracy z ZGJ	24-28 maja	416,77
Zdzisław Wolski Artur Gawroński	przewodniczący RM wiceprzewodniczący RM	Kijów / Ukraina	Wizyta studialna	30 maja - 3 czerwca	3 222,57
Andrzej Szewiński Adam Knapik Jacek Krawczyk	zastępca Prezydenta Miasta podinspektor BDG radny	Loreto / Włochy	Zjazd Rodzin Polskich Kombatantów	2-6 czerwca	4 713,08

Zestawienie wyjazdów związanych ze współpracą zagraniczną w 2017 r.

Tabela nr 19

Krzysztof Matyjaszczyk Ryszard Stefaniak Joanna Iskierka Marcin Kowalski	Prezydent Miasta zastępca Prezydenta Miasta kierownik w BDG młodszy referent w BDG	Charków / Ukraina	Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Miast Laureatów Nagrody Europy i Forum Młodych	6-9 czerwca	4 889,59
Marcin Dobrzański Jerzy Kalinowski	podinspektor w wydz.KPS kierowca	Altötting / Niemcy	Udział częstochowskich sportowców w biegu Dultlauf. Uzgodnienia dot. uczestnictwa w „Złotej Mili”	15-19 czerwca	1 358,84
Sławomir Gajda Marcin Dobrzański Sebastian Basiak Krzysztof Kokot	kierownik ref. w wydz. KPS podinspektor w KPS inspektor w NA kierowca	Pforzheim / Niemcy	Udział częstochowskich sportowców w Biegu Miejskim. Uzgodnienia dot. uczestnictwa w „Złotej Mili”	22-26 czerwca	2 625,03
Andrzej Szewiński Jacek Krawczyk	zastępca Prezydenta Miasta radny	San Giovanni Rotondo / Włochy	Udział w Kongresie poświęconym ścieżkom i trasom religijnym, kulturowym oraz rekreacyjnym	25-29 lipca	2 998,58
Marcin Dobrzański Jerzy Chudobski	podinspektor w wydz. KPS kierowca	Soleczniki / Litwa	Udział w obchodach jubileuszu 15- lecia współpracy PKOL z Solecznikami	15-18 września	722,31
Andrzej Szczerba Aneta Myga	naczelnik Wydziału OŚR główny specjalista	Essen / Niemcy	Warsztaty konsultacyjne	18-21 września	1 417,32
Krzysztof Matyjaszczyk Adam Knapik	Prezydent Miasta podinspektor w BDG	Einsiedeln / Szwajcaria	Posiedzenie robocze burmistrzów Miast Sanktuariów Europy, przyjęcie Einsiedeln do Stowarzyszenia	17-20 września	8 725,54
Ryszard Stefaniak Zdzisław Wolski Artur Gawroński Jerzy Chudobski	zastępca Prezydenta Miasta przewodniczący RM wiceprzewodniczący RM kierowca	Pińsk / Białoruś	Udział w Dniach Miasta Pińska oraz spotkanie z miejscową Polonią	29 września – 1 października	1 896,40
Jarosław Marszałek Piotr Grzybowski Beata Stryjewska	zastępca Prezydenta naczelnik wydziału FER p.o. kierownika w wydz. FER	Monachium / Niemcy	Udział w Międzynarodowych Targach Nieruchomości Expo-Real 2017	3-6 października	19 273,10

Zestawienie wyjazdów związanych ze współpracą zagraniczną w 2017 r.

Tabela nr 19

Jerzy Chudobski Jarosław Marszałek Piotr Grzybowski Marek Czerwiński Aleksander Wierny Anna Mielczarek Jerzy Łodziński	kierowca zastępca prezidenta naczelnik wydziału FER p.o. Dyrektora Generalnego naczelnik wydziału KPS podinspektor w wydz.FER radny	Brno / Czechy	Udział w Międzynarodowych Targach MSV 2017	9-11 października	3 408,94
Joanna Holi-Sosnowska	kierownik referatu w wydz. FER	Saloniki / Grecja	Spotkanie konsultacyjne w ramach projektu: „Narzędzia i usługi służące do zainicjowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej”	17-20 października	2 529,10 refundacja kosztów z projektu CIVITAS 2020 Cleaner and better transport in cities SUMPS-UP
Beata Stryjewska Aneta Herbuś	p.o. kierownika w wydz. FER inspektor wydziału FER	Sztokholm / Szwecja	Udział w konferencji Nordic Smart Cities	23-26 października	4 973,72
Krzysztof Kokot	kierowca	Pforzheim / Niemcy	Wernisaż 9. edycji wystawy Międzynarodowego Biennale Miniatury	9-12 listopada	988,81
Joanna Holi-Sosnowska	kierownik referatu w wydz. FER	Bruksela / Belgia	Spotkanie konsultacyjne w ramach projektu: „Narzędzia i usługi służące do zainicjowania Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej”	2-9 grudnia	3 681,86 koszt pokryty ze środków projektu CIVITAS 2020 Cleaner and better transport in cities SUMPS-UP
Krzysztof Matyjaszczyk Joanna Iskierka Janina Kulisiewicz Leszek Unton	Prezydent Miasta kierownik KP kierownik referatu BDG kierowca	Altötting / Niemcy	Prezydium Stowarzyszenia Miast Laureatów Nagrody Europy	7-9 grudnia	1 688,42

Rok 2017 był kolejnym okresem pozytywnych zmian na częstochowskim rynku pracy. Koniunktura w gospodarce, znaczący spadek bezrobocia, rozwój firm i związana z tym rosnąca podaż miejsc pracy wpływa na poprawę wszystkich wskaźników charakteryzujących rynek pracy. Niewątpliwie przyczyniły się też do tego działania Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, który współpracował z pracodawcami, instytucjami szkoleniowymi, samorządami, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami dialogu społecznego.

Usługi świadczone przez PUP Częstochowa odpowiadały potrzebom oraz wymaganiom każdego klienta i oparte były na nowoczesnych standardach oddziaływujących także na rynek pracy, a związanych z postępowaniem technicznym i rozwojem informatycznym.

Działania na rzecz lokalnego rynku pracy koncentrowały się na:

- przedsięwzięciach zmierzających do promocji zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
- pozyskiwaniu i gospodarowaniu środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- współpracy z partnerami rynku pracy, organizacjami, instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji zatrudnienia,
- monitorowaniu lokalnego rynku pracy w celu doskonalenia jakości świadczonych usług,
- organizowaniu i finansowaniu programów rynku pracy,
- realizowaniu zadań z zakresu udziału w sieci EURES,
- wzbogacaniu wiedzy na temat rynków pracy krajów Unii Europejskiej/EOG i Szwajcarii,
- prowadzeniu kampanii promocyjnej informującej o działalności i usługach świadczonych przez urząd,
- podnoszeniu kwalifikacji pracowników PUP,
- poprawie organizacji i jakości obsługi osób bezrobotnych i pracodawców.

W 2017 r. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie, współpracował także z organem opiniodawczo- doradczym jakim jest Powiatowa Rada Rynku Pracy.

Rada rozpatrywała sprawy dotyczące:

- podziału środków z Funduszu Pracy na realizację programów przeciwdziałania bezrobociu, aktywizacji zawodowej bezrobotnych i łagodzenia skutków bezrobocia oraz sprawozdań z ich wykorzystania;
- wydawania opinii w sprawie otwierania kierunków kształcenia;
- ocen wdrażania i realizacji projektów finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- oceny sprawozdania rocznego z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie opiniowania wniosków o umorzenia nienależnie pobranych świadczeń, zwrotu refundacji oraz środków przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2017 r. odbyły się cztery posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy kadencji 2016-2020. Rada pozytywnie zaopiniowała tworzenie nowych kierunków kształcenia w 25 poszukiwanych zawodach.

Członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali również wnioski w sprawie zmiany nazw kierunków kształcenia w zawodach:

- technik drogownictwa na technik budowy dróg,
- technik urządzeń sanitarnych na technik inżynierii,
- monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych na monter sieci i instalacji sanitarnych,
- mechanik maszyn i urządzeń drogowych na operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych,
- technik cyfrowych procesów graficznych na technik grafiki i poligrafii cyfrowej,
- fototechnik na technik fotografii i multimediiów,
- monter mechatronik na mechatronik,
- monter elektronik na elektronik.

Ponadto we wrześniu 2017 r. członkowie Powiatowej Rady Rynku Pracy wzięli udział w szkoleniu pn. „Rola Powiatowej Rady Rynku Pracy jako organu opiniodawczo-doradczego starosty w sprawach dotyczących polityki rynku pracy, w szczególności zasad zatrudniania cudzoziemców, opiniowania wniosków o nowych kierunkach kształcenia oraz umarzania nienależnie pobranych świadczeń w kontekście nowelizowanych przepisów”.

Działając w ramach upoważnienia Prezydenta Miasta Częstochowy, Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wydał w I instancji 47 492 decyzje administracyjne.

Z ogólnej liczby 364 złożonych odwołań, we własnym zakresie rozpatrzono 154, natomiast 210 przekazano do rozpatrzenia przez Wojewodę Śląskiego.

Wydawane decyzje dotyczyły:

- uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utraty statusu bezrobotnego,
- przyznania, odmowy przyznania, wstrzymania lub wznowienia wypłaty oraz utraty lub pozbawienia prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,
- obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkoleń,
- odroczenia terminu spłaty, rozłożenia na raty lub umorzenia części albo całości nienależnie pobranego świadczenia oraz należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wydał 537 postanowień dotyczących: odmowy wszczęcia postępowania, wznowienia postępowania, zawieszenia lub podjęcia postępowania

W 2017 r. Wojewoda Śląski przekazał Powiatowemu Urzędowi Pracy w Częstochowie środki w formie dotacji celowej w kwocie 6 631 587 zł z przeznaczeniem na pokrycie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Średnia miesięczna liczba osób objętych tego rodzaju ubezpieczeniem wyniosła w ubiegłym roku 9 410 osób.

Realizacja powierzonych zadań

Tabela nr 20

Rodzaj zadania:	Kwota w złotych
Zasiłki dla bezrobotnych, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne (CIS) i inne w tym: - świadczenia integracyjne.	24 688 865
	4 778 195
Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu w tym: - wydatki na Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)	36 168 624
	1 395 109
Pozostałe wydatki fakultatywne	1 988 744
Razem:	62 846 233

Środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)

Tabela nr 21

Rodzaj środków – wykonanie	Kwota w złotych
Fundusz Pracy /według algorytmu/ oraz program specjalny i Program Aktywizacja i Integracja (PAI)	12 598 856
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój POWER	7 584 342

**Środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego
(EFS)**

Tabela nr 21

Regionalny Program Operacyjny RPO	7 323 009
Dodatkowe programy /rezerwy dysponenta/	8 662 417
Razem:	36 168 624

W 2017 r. realizowano także zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie. Wydatkowano na ten cel ogółem 375 025 zł. W ramach wspomnianych środków sfinansowano instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób bezrobotnych niepełnosprawnych i niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (10 osób podjęło pracę na refundowanych stanowiskach pracy, 2 osoby rozpoczęły udział w stażach).

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie w ramach współpracy z pracodawcami finansował działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników dzięki środkom Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). W 2017 roku PUP Częstochowa wydatkował na ten cel kwotę 1 395 109 zł, udzielając wsparcia 74 zakładom pracy na kształcenie i doskonalenie zawodowe 890 pracowników. Średni koszt kształcenia wyniósł 1 576, 47 zł na osobę.

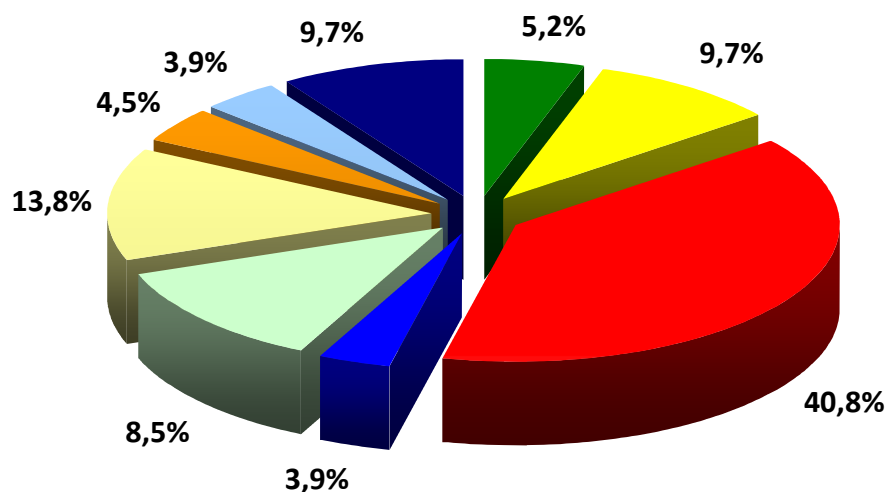
Środki finansowe będące w dyspozycji PUP w Częstochowie pozwoliły na skorzystanie z różnych form aktywizacji zawodowej 3 622 osobom bezrobotnym. Najpopularniejszymi instrumentami rynku pracy okazały się staże wraz z bonami stażowymi (1 477 osób) oraz tworzenie przez pracodawców nowych miejsc zatrudnienia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (500 osób).

Formy aktywizacji i liczba bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w 2017 roku

Tabela nr 22

Formy aktywizacji	Liczba osób
Prace interwencyjnych	190
Roboty publiczne	352
Staże (w tym bony stażowe)	1 477
Szkolenia (w tym bony szkoleniowe)	142
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	308
Koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	500
Prace społecznie użyteczne (w tym PAI)	141
Podjęcie pracy w związku z: przyznaniem bonu na zasiedlenie, bonu na zatrudnienie, dofinansowaniem wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 lat	162
Podjęcie pracy w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia (art. 150f) wraz z zatrudnieniem wspieranym	350
Ogółem:	3 622

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie według form aktywizacji zawodowej

■ prace interwencyjne

■ roboty publiczne

■ staże (w tym bony stażowe)

■ szkolenia (w tym bony szkoleniowe)

■ środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

■ zatrudnienie na refundowanych stanowiskach pracy

■ podjęcie pracy w związku z: przyznaniem bonu na zasiedlenie, bonu na zatrudnienie, dofinansowaniem wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 lat

■ prace społecznie użyteczne (w tym PAI)

■ podjęcia pracy w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia (art. 150f) wraz z zatrudnieniem wspieranym

Projekty i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie w roku 2017

I. Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Projekt pn.: "Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim (III)".

Projekt pn.: "Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim (III)", współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Głównym celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w Mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim.

Wsparcie w ramach projektu skierowane zostało do 1850 uczestników w wieku 18-29 lat (które nie ukończyły 30 roku życia na dzień rozpoczęcia udziału w projekcie) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie jako osoby bezrobotne, należące do I lub II profilu pomocy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby NEET przyjętą w PO WER.

Osobą z kategorii NEET jest osoba, która spełnia łącznie trzy następujące warunki:

- nie pracuje (tj. jest bezrobotna);
- nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym rozumianym jako kształcenie w formach szkolnych w trybie dziennym. Zatem osoby nie pracujące, kształcące się w trybie zaocznym lub wieczorowym, które szkoliły się ze środków prywatnych mogą być zakwalifikowane do kategorii NEET, jeżeli spełniają wszystkie trzy warunki łącznie);
- nie szkoli się (tj. w okresie ostatnich 4 tygodni nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy finansowanych ze środków publicznych).

Projekt skierowany jest w pierwszej kolejności do dwóch kategorii osób:

- osób z niepełnosprawnościami,
- osób długotrwale bezrobotnych (w przypadku osób poniżej 25 roku życia osobami długotrwale bezrobotnymi są osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy, natomiast w przypadku osób w wieku 25 lat lub więcej - osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy). Do okresu bezrobocia zalicza się również okres pozostawania bez pracy przed rejestracją w urzędzie.

Uczestnicy projektu objęci są kompleksowym wsparciem w postaci:

- ustalenia profilu pomocy oraz przygotowania lub zaktualizowania Indywidualnego Planu Działania,
- pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego,
- staży,
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- bonów na zasiedlenie.

W ramach projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim (III)” wymagane jest zapewnienie w okresie czterech miesięcy wysokiej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu.

Termin realizacji projektu: 1.01.2017 - 31.12.2018 r.

Wartość projektu: 16 690 751,76 zł.

2. Projekt pn.: „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie (III)”

Projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie (III)” współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014- 2020, Oś Priorytetowa VII, Działanie 7.2.

Głównym celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30+, pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie.

Projekt skierowany został do 1 093 osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia, dla których ustalony został I lub II profil pomocy, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- kobiet;
- osób powyżej 50 roku życia;
- osób z niepełnosprawnościami;
- osób długotrwale bezrobotnych;
- osób o niskich kwalifikacjach.

Udzielanie wsparcia w postaci usług i instrumentów rynku pracy będzie poprzedzone pogłębioną analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu m.in. poprzez opracowanie lub aktualizację Indywidualnego Planu Działania. Analiza ta pozwoli na dopasowanie formy wsparcia w taki sposób, aby odpowiadała ona na rzeczywiste potrzeby uczestników projektu.

Każdy uczestnik projektu będzie objęty usługą pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego.

W ramach projektu „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie (III)” będą wdrożone poniższe formy wsparcia:

- pośrednictwo pracy lub poradnictwo zawodowe;
- staże;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;

- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Termin realizacji projektu: 1.01.2017 - 31.12.2018 r.

Wartość projektu: 14 840 542 zł.

II. Programy i projekty finansowane ze środków Funduszu Pracy

1. Program pn.: "Aktywność przeciw bezrobociu".

Program specjalny pn.: "Aktywność przeciw bezrobociu" skierowany został do 160 osób bezrobotnych w szczególności z ustalonym III profilem pomocy lub znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) tj. dla osób bezrobotnych:

- do 30 roku życia,
- długotrwale bezrobotnych,
- powyżej 50 roku życia,
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- niepełnosprawnych.

Przypomnijmy, że ideą programów specjalnych jest umożliwienie elastycznego reagowania na potrzeby klienta, wymagającego niestandardowego wsparcia w procesie aktywizacji.

Programy specjalne przewidują rozwiązania, umożliwiające aktywizację bezrobotnych i innych uprawnionych osób, potrzebujących specyficznej pomocy w doprowadzeniu do podjęcia pracy. Zasadniczym elementem charakteryzującym program specjalny jest zastosowanie wobec wszystkich jego uczestników zarówno usług i instrumentów rynku pracy, jak również specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, które mają stanowić element niezbędny do przezwyciężenia barier, utrudniających aktywizację osób bezrobotnych lub do utrzymania miejsc pracy.

W ramach programu specjalnego pn.: "Aktywność przeciw bezrobociu" jego uczestnicy otrzymali możliwość wsparcia w ramach doradztwa zawodowego. Skorzystali również z jednej z form zatrudnienia subsydiowanego:

- prac interwencyjnych,
- robót publicznych,
- refundowanych stanowisk pracy.

Osobom bezrobotnym wypłacano za każdy przepracowany miesiąc (bez chorobowego, urlopów bezpłatnych, postojowych, urlopów macierzyńskich i ojcowskich) dodatek wyrównawczy w wysokości 400,00 zł.

Wartość programu: 2 510 000 zł.

Termin realizacji projektu: 01.01.2017 - 31.12.2017 r.

2. Program Aktywizacja i Integracja (PAI)

Program Aktywizacja i Integracja (PAI) pn.: „Praca to jest to – III” adresowany był do 70 osób bezrobotnych (40 osób z miasta Częstochowy i 30 osób z gmin powiatu częstochowskiego – Blachowni, Konopisk, Rędzin), dla których ustalony został III profil pomocy. Osoby te musiały jednocześnie korzystać ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizować kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Celem programu PAI było:

- udzielenie kompleksowej pomocy osobom bezrobotnym, korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej,
- integracja społeczna służąca kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym,
- przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów związanych z wykluczeniem społecznym,
- rozwinięcie umiejętności psychospołecznych,
- budowanie prawidłowych interakcji z otoczeniem, powrót do aktywności społecznej i zawodowej jego uczestników.

Ponadto udział w programie miał skutecznie kształtować umiejętności komunikacji interpersonalnej, asertywności i autoprezentacji. W efekcie bezrobotni zostali lepiej przygotowani do rozmów z potencjalnymi pracodawcami.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował program PAI we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej oraz podmiotami prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji

i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W tym celu zawarto porozumienie obowiązujące do końca 2017 roku.

W okresie dwóch miesięcy uczestnictwa jego uczestnicy przepracowali 80 godzin prac społecznie użytecznych oraz uczestniczyli w 80 godzinach specjalistycznego poradnictwa (zajęcia grupowe).

Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym były realizowane przez podmioty prowadzące działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniem i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wartość programu: 80 000 zł.

Termin realizacji projektu: lipiec – listopad 2017 r.

III. Programy realizowane w ramach Rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

1. Projekt pn. „Aktywni pracują”

Program skierowany był do osób bezrobotnych w rejonach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych (dla mieszkańców powiatu częstochowskiego) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie. Uczestnicy programu - 43 osoby bezrobotne z powiatu częstochowskiego - zostały zaktywizowane w ramach robót publicznych oraz staży.

Wartość programu: 418 000 zł.

Termin realizacji: od 01.04.2017 r. do 31.12.2017 r.

2. Program pn. „Powrót na rynek pracy”

Wsparciem w ramach programu pn. „Powrót na rynek pracy” objęto 28 osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Częstochowa.

W ramach programu uczestnicy skorzystali ze staży oraz zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych.

Wartość programu: 228 000 zł

Termin realizacji: od 01.06.2017 r. do 31.12.2017 r.

3. Program pn. „Zawsze aktywni”

Program pn. „Zawsze aktywni” adresowany był do 30 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych w PUP Częstochowa, które podjęły zatrudnienie u pracodawców w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych.

Wysokość programu: 316 400 zł.

Termin realizacji: od 01.06.2017 r. do 31.12.2017 r.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie w obszarze polityki społecznej

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie już po raz trzeci we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej z terenu gmin powiatu częstochowskiego - Blachowni, Konopisk i Rędzin oraz Częstochowy realizował Program Aktywizacja i Integracja (PAI) pn. „Praca to jest to – III”.

W celu zapewnienia właściwej współpracy i sprawnej wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, dla których określono III profil pomocy korzystających jednocześnie ze środków pomocy społecznej w marcu 2017 roku podpisano porozumienie o współpracy między PUP Częstochowa, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Częstochowie. Treścią porozumienia było określenie zasad współpracy w zakresie kryteriów doboru bezrobotnych obejmowanych następnie Programem Aktywizacja i Integracja (PAI) oraz sposobem wymiany informacji na temat uczestników między instytucjami.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie jest jednym z liderów we wspieraniu Centrów Integracji Społecznej zarówno w woj. śląskim, jak i kraju. W ramach refundacji świadczeń integracyjnych (wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne) dla uczestników zajęć w CIS-ach, w 2017 r. wydatkował kwotę 4 778 195 zł, obejmując pomocą osób 729 osób z terenu miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego. Wzmacniając współpracę na tej płaszczyźnie w marcu 2017 roku PUP w Częstochowie podpisał porozumienie z Centrum Integracji Społecznej z ul. Legionów 50A, na podstawie którego urząd pracy sprawował nadzór nad osobą skierowaną do realizacji indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego.

Sytuacja na rynku pracy regionu miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego

Utrzymujące się od kilku lat ożywienie gospodarcze również w 2017 roku wpłynęło korzystnie na lokalny rynek pracy przyczyniając się do dalszego spadku bezrobocia oraz wzrostu liczby wolnych miejsc pracy zgłaszanych przez pracodawców. Redukcja bezrobocia na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wyniosła w 2017 r. - 24,8% (w 2016 r. - 25,7%).

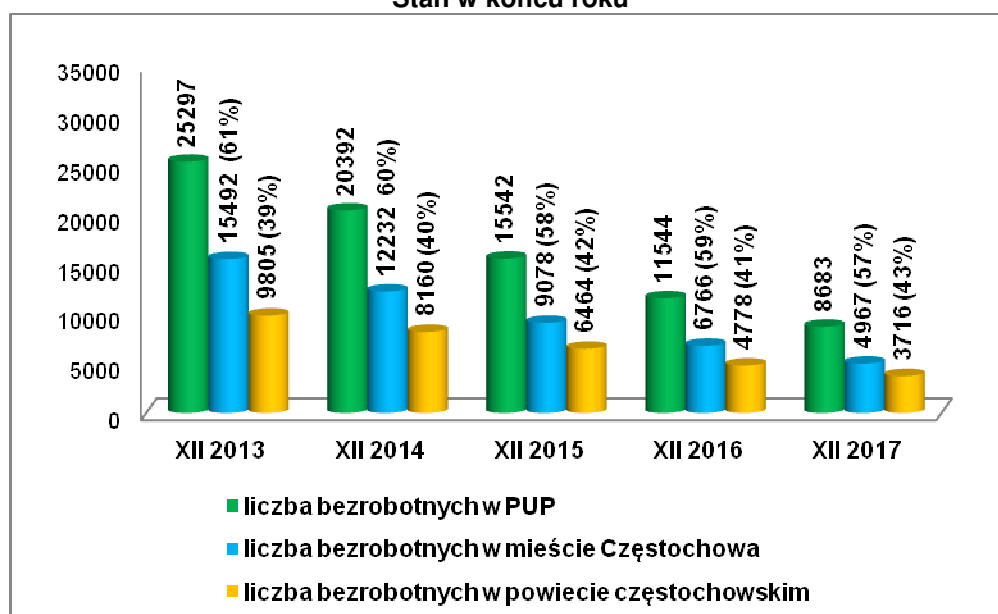
Na koniec grudnia 2017 roku w PUP Częstochowa zarejestrowanych było 8 683 bezrobotnych. W porównaniu z rokiem 2016 liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 2 861 osób.

W mieście Częstochowa liczba bezrobotnych wynosiła 4 967 osób tj. o 1 799 mniej niż w 2016 r. a w powiecie częstochowskim – 3 716 osób tj. o 1 062 mniej niż w 2016 r.

Dynamika spadku bezrobocia w 2017 roku wyniosła 24,8%, z tego: w mieście Częstochowa – 26,6%, a w powiecie częstochowskim – 22,2%. Bezrobotni mieszkańcy Częstochowy stanowili 57,2% ogółu zarejestrowanych w PUP, a powiatu częstochowskiego – 42,8%.

Bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP stanowiły 53,5% ogółu bezrobotnych, natomiast mężczyźni – 46,5%. Prawo do zasiłku posiadało w końcu grudnia 2017 r. – 1 316 osób tj. 15,2% ogółu bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie Stan w końcu roku

Stopa bezrobocia w końcu grudnia 2017 r. wynosiła :

- w Częstochowie – 4,5% (spadek o 1,7 p. proc. w stosunku do grudnia 2016),
- w powiecie częstochowskim – 8,7% (spadek o 2,3 p. proc. w stosunku do grudnia 2016)
- w woj. śląskim – 5,2% (spadek o 1,4 p. proc. w stosunku do grudnia 2016)
- w Polsce – 6,6% (spadek o 1,6 p. proc. w stosunku do grudnia 2016).

miesiąc/rok	Stopa bezrobocia (%)			Tabela nr 23
	Polska	woj. śląskie	miasto Częstochowa	powiat częstochowski
31.12.2013	13,4	11,3	13,8	21,3
31.12.2014	11,4	9,6	11,2	18,0
31.12.2015	9,7	8,2	8,5	14,7
31.12.2016	8,2	6,6	6,2	11,0
31.12.2017	6,6	5,2	4,5	8,7

PUP w Częstochowie zarejestrowały się 17 803 osoby bezrobotne, o 3 171 mniej niż w 2016 r. Wśród zarejestrowanych przeważały osoby poprzednio pracujące (14 936 osób), które stanowiły 83,9% ogółu, natomiast bezrobotni nie posiadający stażu pracy (2 867 osób) stanowili 16,1%. Zdecydowana większość rejestrowała się w PUP po raz kolejny (84,6%), po raz pierwszy zarejestrowało się 15,4% bezrobotnych.

W 2017 r. w PUP Częstochowa zarejestrowało się m.in.:

- 6 001 osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi (33,7% wszystkich zarejestrowanych w ciągu roku),
- 1 459 osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (8,2%),
- 551 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (3,1%),
- 31 cudzoziemców (0,2%).

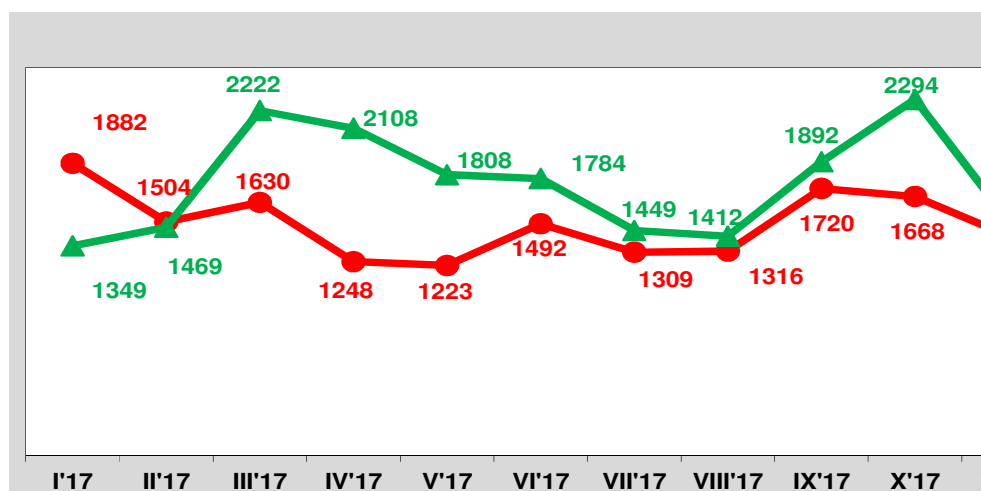
Z ewidencji bezrobotnych wyłączono w 2017 roku 20 664 osoby, o 4 308 mniej niż w 2016 r.

Najczęstszą przyczyną wyłączeń z rejestrów PUP było:

- podjęcie pracy – 47,4% (9 784 osoby),
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 22,5% (4 655 osób),
- rozpoczęcie aktywnej formy w postaci szkolenia, stażu, prac społecznie użytecznych – 8,5% (1 760 osób),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 6% (1 236 osób),
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 4,5% (925 osób),
- osiągnięcie wieku emerytalnego - 2,6% (540 osób).

W 2017 roku przygotowanych zostało 14 891 indywidualnych planów działania (IPD) dla osób bezrobotnych i poszukujących pracę, natomiast przerwało lub zakończyło realizację IPD 16 474 osób. W ostatnim dniu 2017 roku w trakcie realizacji IPD pozostawało 7 256 osób.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i wyrejestrowanych w 2017 roku

W końcu grudnia 2017 r. status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 7 135 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Częstochowa, co stanowiło 82,2% ogółu.

Wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejszymi grupami byli:

- długotrwale bezrobotni (4 463 osoby – 51,4% ogółu),
- powyżej 50 roku życia (2 914 osób – 33,6%),
- do 30 roku życia (1 722 osoby – 19,8%),
- posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (1 238 osób – 14,3%).

Na koniec 2017 roku 47,8% bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie posiadało wykształcenie gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe (4 153 osoby), świadectwo ukończenia szkoły średniej lub policealnej posiadało 32,2% bezrobotnych (2 797 osób), a dyplom ukończenia szkoły wyższej - 20% zarejestrowanych (1 733 osoby).

Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat – 26,1% ogółu zarejestrowanych (2 262 osoby), następnie od 35 do 44 lat – 23% (1 999 osób) oraz bezrobotni od 45

do 54 roku życia –19,7% ogółu (1 714 osób). Odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia wynosił 7,9% ogółu (685 osób), natomiast udział osób powyżej 55 roku życia - 23,3% (2 023 osoby).

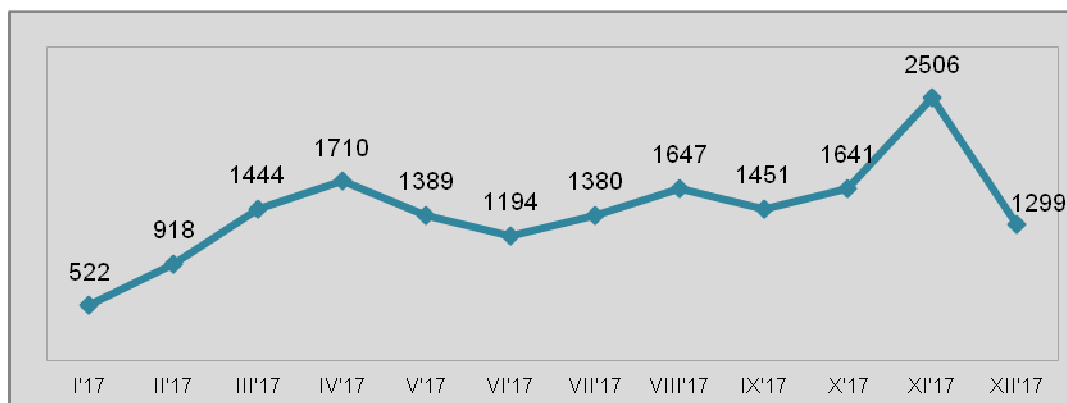
Większość bezrobotnych figurujących w końcu roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie to osoby, które wcześniej pracowały – 7 452 osoby tj. 85,8% ogółu bezrobotnych. Wśród poprzednio pracujących aż 47% stanowili bezrobotni z krótkim stażem pracy tj. do 5 lat pracy. Osoby ze stażem pracy od 5 do 20 lat stanowiły 34,1% poprzednio pracujących, a powyżej 20 lat 18,9%. Odsetek osób dotychczas niepracujących wyniósł 14,2% ogółu bezrobotnych (1 231 osób).

Spośród 8 683 zarejestrowanych bezrobotnych 657 osób nie posiadało ani zawodu wyuczonego ani wykonywanego, a największą grupę bezrobotnych posiadających zawód stanowili sprzedawcy, robotnicy gospodarczy, pomocniczy robotnicy budowlani, pracownicy obsługi biurowej, ślusarze, pakowacze ręczni, murarze.

Jednym z zagrożeń występujących na rynku pracy jest długie pozostawanie bez zatrudnienia. W końcu 2017 r. osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy od momentu zarejestrowania stanowiły 37,7% wszystkich bezrobotnych. Ponad 61% bezrobotnych z tej grupy pozostawało w rejestrze urzędu pracy ponad 2 lata. Do 1 miesiąca w zarejestrowanych było 12% bezrobotnych, od 1 do 6 miesięcy – 35,9%, natomiast od 6 do 12 miesięcy – 14,4%.

Utrzymujący się wzrost gospodarczy wpłynął w 2017 r. na niemal 2-krotny wzrost liczby ofert pracy zgłaszanych do PUP Częstochowa w porównaniu z 2016 rokiem. Zgłoszonych zostało 17 101 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, czyli o 8 390 więcej niż w 2016 roku.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2017 roku

Z ogółu zgłoszonych w 2017 r. wolnych miejsc pracy, oferty pracy subsydiowanej (3 545) stanowiły 20,7%, w tym miejsca aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społecznie użytecznych - 53% subsydiowanych miejsc pracy. Oferty pracy niesubsydiowanej w liczbie 13 556 stanowiły 79,3% wszystkich zgłoszonych wolnych miejsc. Z sektora prywatnego wpłynęło 16 048 wolnych miejsc a z sektora publicznego 1 053. Do osób niepełnosprawnych skierowane były 424 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

Najwięcej ofert pracy zgłoszono dla bezrobotnych w zawodach: kierowca samochodu ciężarowego, kontroler jakości wyrobów przemysłowych, pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, technik prac biurowych, szwaczka maszynowa, robotnik gospodarczy, sprzedawca, pakowacz ręczny, magazynier, stolarz.

W 2017 r. pośrednicy pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie przyjęli do realizacji od pracodawców 4 369 ofert pracy na 15 673 stanowiska pracy. W ramach realizacji ofert pracy zorganizowano 75 giełd pracy, na których zaoferowano 575 wolnych miejsc pracy, a łączna liczba uczestników stanowiła 440 osoby.

Pośrednicy pracy z PUP Częstochowa nawiązywali nowe i odnawiali wcześniej nawiązane kontakty z podmiotami gospodarczymi działającymi na terenie miasta, jak również w gminach powiatu częstochowskiego. W ubiegłym roku liczba kontaktów wyniosła 4 934.

Ponadto pośrednicy pracy zarejestrowali 11 115 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz sporządzili 1 048 (na 9 345 miejsc) informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy w oparciu o rejestr bezrobotnych i poszukujących pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie.

W ramach pośrednictwa pracy związanego ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw UE/EOG poprzez sieć EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) zarejestrowano 183 oferty pracy na łączną liczbę 2 524 stanowisk pracy.

Realizacja pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES obejmowała zarówno kontakty z instytucjami zewnętrznymi (26 kontaktów), jak i osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy obejmujące informacje ogólne (314 kontaktów) oraz informacje dotyczące poszukiwania pracy (20 kontaktów). Świadczenie usług w ramach sieci EURES zamknęło się liczbą 334 udzielonych informacji i porad.

Dział Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji był organizatorem trzech spotkań informacyjnych dla osób poszukujących pracy za granicą, w których uczestniczyło 21 osób.

Ponadto pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy po raz kolejny uczestniczyli w przeprowadzonym w woj. śląskim badaniu rynku pracy pod nazwą „Barometr zawodów”. Celem badania było wskazanie zawodów, na które w 2018 r. będzie zwiększone lub zmniejszone zapotrzebowanie na pracowników. W badaniu zgodnie z jego założeniem, w roli ekspertów rynku pracy wystąpili pracownicy PUP w Częstochowie zatrudnieni na stanowiskach: doradcy zawodowego, pośrednika pracy, specjalisty do spraw rejestracji, specjalisty do spraw programów.

W 2017 roku w ramach usługi indywidualnego poradnictwa zawodowego doradcy przeprowadzili 4 301 rozmów doradczych. Realizując poradnictwo zawodowe w formie grupowej doradcy zawodowi przygotowali zajęcia warsztatowe skierowane do bezrobotnych i poszukujących pracy, w których uczestniczyły 474 osoby podzielone na 65 grup. Zajęcia obejmowały zagadnienia z zakresu: autoprezentacji, profesjonalnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych, technik radzenia sobie ze stresem, określenia predyspozycji zawodowych, technik asertywności, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, planowania kariery zawodowej. Dodatkowo w ramach poradnictwa grupowego przeprowadzono cztery spotkania na temat „Jak skutecznie szukać pracy?” skierowane do młodzieży do 25 roku życia wchodzącej na rynek pracy. W zajęciach uczestniczyło 20 osób.

Doradcy zawodowi byli także zaangażowani w opiniowanie nowych kierunków kształcenia w szkołach na terenie Częstochowy. W 2017 roku sporządzono 21 opinii w tym zakresie.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się działalność Otwartego Klubu Pracy, w którym osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogły zapoznać się z aktualnymi ofertami pracy zamieszczonymi w Internecie, przygotować dokumenty aplikacyjne oraz skorzystać z telefonu w celu kontaktu z pracodawcą. W 2017 r. z Otwartego Klubu Pracy odwiedziło ponad 200 osób.

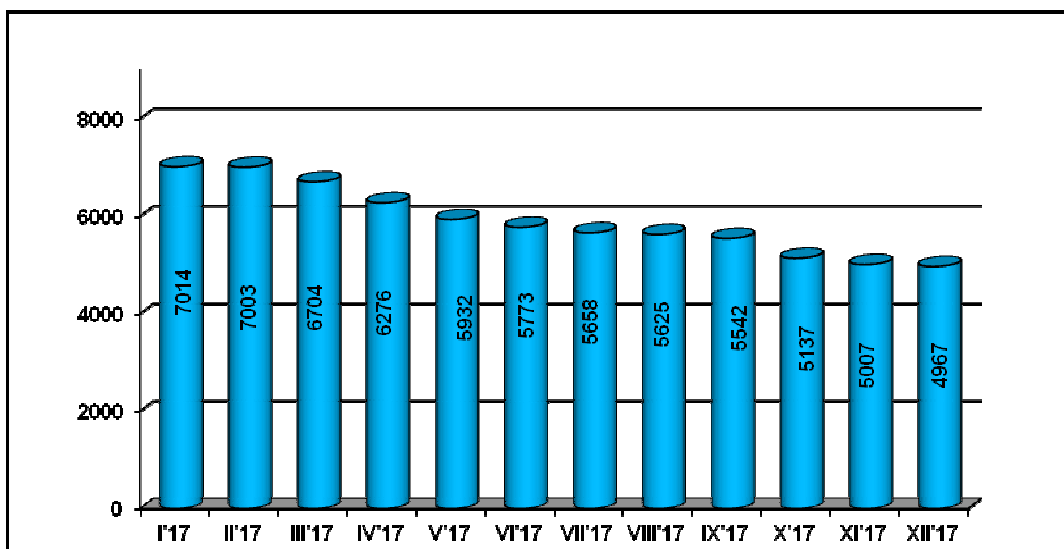
Doradcy zawodowi z Działu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji wzięli udział w Forum Kobiet Ziemi Częstochowskiej, podczas którego udzielali wszystkim zainteresowanym porad w formie indywidualnej i grupowej. Wspierali też realizację projektu pn. „Młodzi kreatywni” w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości i Tworzenia Nowych Miejsc Pracy w Częstochowie na lata 2013 -2018, angażowali się w działania związane z projektem edukacyjnym „Moja praca, mój zawód” przygotowanym przez uczniów Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki w Częstochowie pod honorowym patronatem Śląskiego Kuratorium Oświaty oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie. Swoją wiedzę poszerzali również podczas konferencji pn. „Doradztwo edukacyjno – zawodowe w kontekście zmian w kształceniu zawodowym” organizowanej przez Kuratorium Oświaty w Katowicach

Pośrednicy pracy zaangażowani byli w realizację projektu i przygotowania publikacji dobrych praktyk z wdrożenia metody Case Management w ramach projektu „Wiedza i praktyka kluczem do skutecznej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Sytuacja na rynku pracy miasta Częstochowy oraz aktywizacja osób bezrobotnych

Na koniec grudnia 2017 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 4 967 bezrobotnych mieszkańców Częstochowy tj. o 1 799 (o 26,6%) mniej niż przed rokiem. Bezrobotni poprzednio pracujący stanowili 85,4% ogółu zarejestrowanych, a nie posiadający żadnego stażu pracy – 14,6%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców Częstochowy w 2017 roku stan w końcu miesiąca

W 2017 roku w PUP zarejestrowało się 10 780 osób bezrobotnych z terenu Częstochowy (w 2016 r. – 12 852). Zdecydowana większość posiadała udokumentowany staż pracy – 84,1% ogółu, ponadto przeważały osoby rejestrujące się po raz kolejny – 84,8% ogółu. Osoby rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 15,2% zarejestrowanych.

W 2017 r. zarejestrowało się m.in.:

- 365 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 3,4% ogółu,
- 746 osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (6,9%),
- 25 cudzoziemców (0,2%).

Z ewidencji wyłączonych zostało w 2017 r. 12 579 bezrobotnych (w 2016 r. – 15 164).

Najczęstszym powodem wykreślenia z rejestrów było:

- podjęcie pracy – 5 723 osoby (w 2016 r. – 6 927),
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 3 054 (w 2016 r. - 3 815),
- rozpoczęcie aktywnej formy w postaci szkolenia, stażu, prac społecznie użytecznych – 894 (w 2016 r. – 1 086),
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 621 (w 2015 r. – 857),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 711 (w 2016 r. – 766),
- osiągnięcie wieku emerytalnego – 392 (w 2016 r. – 138).

W końcu 2017 roku bezrobotne kobiety stanowiły 54,6% ogółu zarejestrowanych z Częstochowy, natomiast bezrobotni mężczyźni 45,4%. Prawo do zasiłku posiadało 751 bezrobotnych (15,1% zarejestrowanych), w tym 411 kobiet.

Status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 4 008 bezrobotnych mieszkańców Częstochowy, co stanowiło 80,7% ogółu bezrobotnych z tego terenu (w 2016 r. – 83,4%). Wśród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszymi grupami osób w szczególnej sytuacji byli:

- długotrwale bezrobotni (2 445 osób – 49,2% ogółu),
- powyżej 50 roku życia (1 765 osób – 35,5%)
- do 30 roku życia (855 osób – 17,2%),
- posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (700 osób – 14,1%).

Na koniec grudnia 2017 r. 44,3% bezrobotnych z miasta Częstochowy posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe lub gimnazjalne, 32,2% zarejestrowanych legitymowało się wykształceniem policealnym i średnim a odsetek osób z wykształceniem wyższym wyniósł 23,5%.

Wśród zarejestrowanych przeważały osoby w wieku od 25 do 34 lat (24,5% zarejestrowanych) oraz od 35 do 44 lat (23,9%) Osoby młode do 25 roku życia stanowiły 6,4% ogółu. Udział osób powyżej 55 roku życia wyniósł 25% a w wieku od 45 do 54 lat (20,2%).

Z analizy długości stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych wynika, że 39,2% bezrobotnych z Częstochowy posiadało staż pracy krótszy niż 5 lat, 28,6% bezrobotnych posiadało staż pracy od 5 do 20 lat, a bezrobotni z ponad 20-letnim doświadczeniem zawodowym stanowili 17,6% ogółu bezrobotnych. Żadnego stażu pracy nie posiadało 14,6% bezrobotnych.

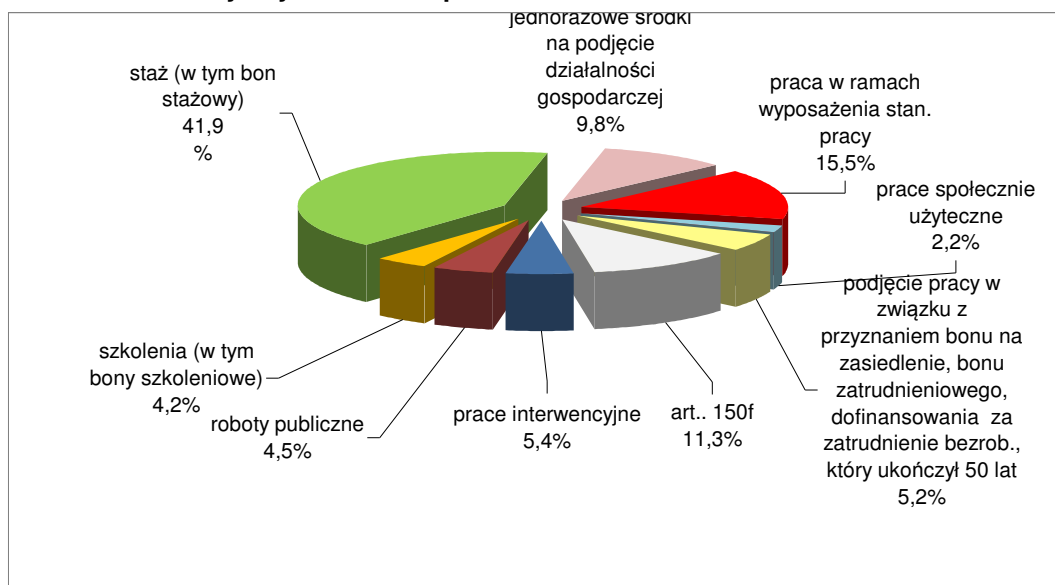
W końcu 2017 r. 35,9% bezrobotnych z Częstochowy pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (w 2016 r. – 39,2%), w tym 61,4% to osoby pozostające w rejestrze PUP dłużej niż 2 lata (w 2016 r. – 63,4%).

W 2017 r. pracodawcy z terenu Częstochowy zgłosili 12 531 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (w 2016 r. – 5 935). Z sektora publicznego wpłynęło 606 ofert pracy (4,8% ogółu), z sektora prywatnego – 11 925 (95,2%). Miejsca subsydiowane – 2 306 (w tym stażu i prac społecznie użytecznych) stanowiły 18,4% ogółu zgłoszonych miejsc pracy z Częstochowy. Dla osób niepełnosprawnych pracodawcy zgłosili 368 wolnych miejsc pracy.

Aktywizacją zawodową objętych zostało w roku sprawozdawczym 1 852 bezrobotnych mieszkańców Częstochowy (w 2016 r. - 2 315 osób), którzy skorzystali z:

- prac interwencyjnych – 99 osób (w 2016 r. - 149 osób),
- robót publicznych – 84 osób (w 2016 r. – 109),
- stażu (w tym ramach bonu stażowego) – 775 osób (w 2016 r. – 813),
- szkoleń (w tym w ramach bonu szkoleniowego) – 78 osób (w 2016 r. – 206),
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 181 osób (w 2016 r. – 238),
- zatrudnienia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 287 osób (w 2016 r. – 367),
- podjęcia pracy w związku z przyznaniem: bonu na zasiedlenie, bonu zatrudnieniowego, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 lat – 97 osób (w 2016 r. – 134),
- prac społecznie użytecznych – 41 osób (w 2016 r. – 67),
- podjęcia pracy w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia (art. 150f) oraz zatrudnienie wspierane – 210 osób (w 2016 r. – 232).

Udział procentowy bezrobotnych z miasta Częstochowy w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w 2017 roku

Działania promujące urząd, poprawiające jakość obsługi oraz wspólne inicjatywy

W styczniu 2017 roku podczas uroczystej Konferencji z okazji Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia wręczone zostały przez Sekretarza Stanu, Stanisława Szweda statuetki i wyróżnienia przyznane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Elżbietę Rafalską za uzyskanie w 2016 roku wysokiej skuteczności działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec osób bezrobotnych. W grupie czterech uhonorowanych urzędów pracy z woj. śląskiego znalazł się Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie

W maju 2017 r. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wraz z partnerami – Ochotniczymi Hufcami Pracy – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie, Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Częstochowie oraz Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Katowicach był organizatorem jubileuszowej, X edycji Targów Pracy. Honorowy patronat nad targami objął Prezydent Miasta Częstochow.

W salach wystawienniczych częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego swoją ofertę prezentowało ponad 60 pracodawców, którzy mieli do zaoferowania ponad 1000 miejsc pracy. Poszukiwani byli m.in.: magazynierzy, operatorzy wózka widłowego, pracownicy produkcji, operatorzy maszyn i urządzeń, pakowacze, kasjerzy/sprzedawcy, pracownicy gastronomii, pracownicy gospodarczy, pracownicy budowlani, ślusarze narzędziowi, doradcy klienta, szwaczki, czy też pracownicy branży informatycznej.

Oprócz oferty targowej, osoby poszukujące pracy mogły wziąć udział w warsztatach i spotkaniach informacyjnych prowadzonych przez doradców zawodowych z Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie („Zaprezentuj się lepiej niż wszyscy i wygraj pracę - przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej”), Ochotnicze Hufce Pracy – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie („Inni pracują – dlaczego nie ja. Moje mocne i słabe strony”) oraz Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Częstochowie („Podejmowanie działalności gospodarczej”).

Kilkaset osób bezrobotnych i poszukujących pracy odwiedziło w październiku 2017 roku także Targi Pracy i Edukacji Zawodowej, których organizatorem były Ochotnicze Hufce Pracy - Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie, a współorganizatorem Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie. Uroczystego otwarcia targów dokonał starosta częstochowski, Krzysztof Smela. Na targach pojawili się znani w regionie pracodawcy, agencje pośrednictwa pracy oraz instytucje rynku pracy oferujące miejsca stałej pracy lub krótkoterminowej.

Pośrednicy pracy i doradcy zawodowi z Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wzięli też udział w targach pracy organizowanych przez instytucje i podmioty działające na lokalnym rynku pracy prezentując aktualne oferty pracy w kraju i oferty pracy w ramach sieci EURES.

W ramach promocji Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wydał bezpłatny numer Monitora Informacyjnego - Rynek Pracy (18/2017). Monitor był kompendium wiedzy na temat działań prowadzonych przez częstochowski urząd pracy w obszarze rynku pracy. Przedstawiono w nim informacje na temat realizowanych projektów i programów oraz istotnych wydarzeń z życia samego urzędu. Na łamach wydawnictwa sporo miejsca poświęcono lokalnej przedsiębiorczości i firmom, których rozwój związany jest ze zwiększaniem zatrudnienia .

W październiku 2017 roku przedstawiciele PUP Częstochowa wzięli udział w VII Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach. W tym celu PUP w Częstochowie i inne powiatowe urzędy prac woj. śląskiego zawarły z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach umowę partnerską celem organizacji wspólnego panelu dyskusyjnego pn. „Praca 4.0, czyli wyzwania stawiane rynkowi pracy”.

Kongres był przede wszystkim platformą dyskusji przedstawicieli świata biznesu, nauki, polityki, instytucji rynku pracy oraz środowisk gospodarczych na temat zagrożeń i szans, przed którymi stają mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie nadal realizował partnerstwo z Fundacją Promocji Inicjatyw Społecznych POLPROM dotyczącą współpracy przy realizacji projektu „Rekomendacje dla aktywizacji osób młodych w województwie śląskim” . Głównym celem partnerstwa jest wzrost efektywności działań instytucji rynku pracy (IRP) skierowanych do osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie śląskim.

W ramach tworzenia i rozwijania partnerstw lokalnych w obszarze zatrudnienia, Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie po podpisaniu porozumienia z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach przystąpił do realizacji „Zadania na rzecz zatrudnienia i rozwoju rynku pracy w subregionie częstochowskim”. W założeniu współpraca (do 2020 roku) kilkunastu podmiotów, uczestników partnerstwa ma za zadanie:

- działanie na rzecz kształcenia na potrzeby rynku pracy,
- realizowanie zadania empirycznie związanego z rynkiem pracy (m.in. monitorowanie sytuacji na rynku pracy),
- informowanie i promowanie działania partnerów na rzecz lokalnego rynku pracy,
- ubieganie się o środki i realizowanie projektów oraz programów na rzecz edukacji i lokalnego rynku pracy finansowanych z Unii Europejskiej,
- realizowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających pracodawców oraz osoby bezrobotne i poszukujące pracy,
- opracowywanie harmonogramów działań,
- wspieranie innych działań na rzecz rozwoju rynku pracy.

W czerwcu 2017 r. przez trzy tygodnie w Powiatowym Urzędzie Pracy Częstochowie gościła delegacja studentów z Hochschule der Bundesagentur für Arbeit (HDBA) w Mannheim. Studenci przyjechali do Częstochowy w ramach wymiany studenckiej „Erasmus” i porozumienia zawartego pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, a Powiatowym Urzędem Pracy w Częstochowie.

Praktyki w częstochowskim urzędzie pracy pozwoliły niemieckim gościom poznać funkcjonowanie częstochowskiej instytucji rynku pracy wchodzącej w skład publicznych służb zatrudnienia szczebla powiatowego. Delegacja z Mannheim uczestniczyła również w konferencji zorganizowanej na Politechnice Częstochowskiej, a poświęconej m.in. szansom osób młodych wkraczających na rynek pracy.

Pod koniec 2017 roku w Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie odbyła się konferencja pt. „Mój zawód – moja pasja. Kształcenie zawodowe w zreformowanej szkole. Rola doradcy zawodowego”. Konferencję zorganizowało Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatura w Częstochowie. Podczas konferencji prelegenci podkreślali rolę i znaczenie procesu poradnictwa zawodowego na każdym etapie edukacyjnym oraz przy podejmowaniu decyzji o znaczeniu zawodowym już w dorosłym życiu człowieka.

W grudniu 2017 roku w siedzibie Gminnego Centrum Pracy w Koniecpolu odbyło się spotkanie pracowników częstochowskiego urzędu pracy z przedstawicielami firm oraz jednostek samorządowych z gmin Dąbrowa Zielona, Koniecpol, Lelów oraz Przyrów. Spotkanie dotyczyło możliwości wspierania podmiotów gospodarczych w roku 2018, zasad współpracy oraz zatrudniania cudzoziemców po wprowadzonych zmianach z przepisach.

Promocja wszystkich działań prowadzonych przez PUP Częstochowa odbywała się również poprzez:

- udział w konferencjach i spotkaniach z pracodawcami, samorządami gminnymi, organizacjami pozarządowymi,
- udział w „Śniadaniach z przedsiębiorcami” organizowanymi przez Agencję Rozwoju Regionalnego w Częstochowie,
- upowszechnianie materiałów informacyjnych i promocyjnych skierowanych zarówno do bezrobotnych, jak i pracodawców.
- media - regionalne i lokalne stacje telewizyjne (TVP Katowice, NTL Radomsko, TV Orion), rozgłośnie radiowe (Radio Katowice, Radio Jura, RMF Maxxx, Radio Złote Przeboje, Radio Fiat) oraz gazety i czasopisma („Gazeta Wyborcza”, „Dziennik Zachodni”, „Życie Częstochowy i Powiatu”, „Gazeta Częstochowska”, „Częstochowskie24.pl”, „Częstochowiak”, „Nowa Trybuna Częstochowska”, „Jasne, że Częstochowa”).

W 2017 r. 121 pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie uczestniczyło w szkoleniach i kursach, mających na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i zdobycie umiejętności niezbędnych do właściwej realizacji wykonywanych zadań.

- Do głównych celów sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami z jej udziałem należą:
- wzrost efektywności działania, skuteczności zarządzania i wartości spółek,
 - racjonalne wykorzystywanie zasobów majątkowych dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań, w tym wynikających z realizacji zadań własnych gminy,
 - skuteczne wykonywanie praw właścicielskich gminy do realizacji zadań i celów, dla których zostały powołane spółki,
 - przygotowanie spółek do ewentualnych procesów przekształceń i prywatyzacji w celu jak najlepszej realizacji zadań własnych gminy,
 - osiągnięcie przejrzystości funkcjonowania spółek.

Oczyszczalnia Ścieków „WARTA” Spółka Akcyjna¹

<http://www.wartasa.eu/>

Spółka prowadzi działalność w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych. Eksploatuje dwie oczyszczalnie, które obsługują mieszkańców Częstochowy oraz kilkaset różnej wielkości zakładów przemysłowych. Obie oczyszczalnie łącznie rocznie oczyszczają około 15,0 mln m³ ścieków komunalnych. Zasadniczym źródłem dochodów spółki są przychody uzyskiwane za usługi polegające na odbiorze i oczyszczaniu ścieków. Pozwala to na samodzielne finansowanie bieżącej działalności. Nakłady inwestycyjne w 2017 r. wyniosły 6 300 000 zł. Na tą kwotę składały się nowe zadania inwestycyjne – koncepcje i projekty, prace o charakterze budowlano-montażowym oraz zakupy inwestycyjne.

W roku 2017 wykonano zadania mające na celu utrzymanie w gotowości i sprawności urządzenia oraz proces technologiczny. Jednocześnie realizowano działania zmierzające do polepszenia warunków pracy pracowników i zwiększenia bezpieczeństwa na terenie oczyszczalni. W zakresie działalności remontowej wykonano zadania na łączną kwotę 1 083 948 zł netto.

W omawianym okresie zarząd spółki podjął działania mające na celu pozyskanie środków na sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków Dźbów dla Oczyszczalni Ścieków „WARTA” S.A. w Częstochowie”.

OS „WARTA” S.A. w Częstochowie jest posiadaczem patentu o nr 221453 na technologię przemysłowego wykorzystania odpadów z piaskownika, tj. jednego z elementów procesu technologicznego oczyszczania ścieków. Decyzja o ochronie patentowej została przyznana w dniu 6 maja 2015 r. Efektem złożonych etapów obróbki pozyskiwanego wsadu jest kruszywo stanowiące uzupełnienie składu mieszanki betonowej do podbudowy betonowej nawierzchni drogowej. Technologia ta zdobyła szereg krajowych i międzynarodowych nagród.

Spółka otrzymała nagrodę główną KLON 2017 w kategorii innowacja ekologiczna przyznaną przez Bank Ochrony Środowiska za ekologiczny charakter prowadzonej działalności, skuteczność biznesową oraz za efektywne wdrażanie ważnych dla lokalnych społeczności przedsięwzięć zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju.

W spółce funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania, na który składa się System Zarządzania Jakością według normy PN-EN i System Zarządzania Środowiskowego według normy PN-EN.

W czerwcu 2017 r. w laboratorium działającym przy Oczyszczalni Ścieków „WARTA” S.A. miał miejsce audit, podczas którego oceniano spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005+Ap1:2007. Auditowi podlegały obszary wdrożonego w laboratorium systemu zarządzania, na które składają się następujące elementy: organizacja, zarządzanie, bezstronność i niezależność laboratorium, w tym poufność i prawa własności klientów, realizacja procesów i kompetencje

¹ Udział Gminy Miasto Częstochowa: 100%. Spółka powstała w 2002 r. w wyniku przekształceń likwidacyjnych Przemysłowej Spółki Wodnej „Warta” – uchwała nr 908/LXIX/02 Rady Miasta Częstochowy z dnia 10.10.2002 r. Spółka prowadzi działalność w zakresie oczyszczania i odprowadzania ścieków komunalnych oraz przemysłowych dla Miasta Częstochowy a także wywozu i unieszkodliwiania odpadów powstałych w wyniku procesu oczyszczania.

techniczne. W wyniku auditu potwierdzono kompetencje laboratorium w ocenianych obszarach do realizacji badań wyszczególnionych w aktualnie obowiązującym zakresie akredytacji. Obecnie laboratorium ma 40 akredytowanych metod badawczych i 64 wskaźniki chemiczne. Certyfikat akredytacji laboratorium badawczego posiada nr AB 817. Akredytacja została udzielona od dnia 4 września 2007 r. i ważna jest do dnia 3 września 2019 r. Laboratorium świadczy usługi dla potrzeb własnych spółki jak i podmiotów zewnętrznych.

Wyniki finansowe OŚ „WARTA” S.A.

Tabela nr 24

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	39 210 000	39 194 250	99,96
2.	Koszty ogółem	zł	36 249 000	35 769 551	98,68
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	2 952 000	3 424 699	116,01
4.	Zysk (strata) brutto	zł	2 952 000	3 424 699	116,01
5.	Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego	zł	620 000	607 636	98,01
6.	Zysk (strata) netto	zł	2 332 000	2 817 063	120,80
7.	Rentowność sprzedaży netto	%	5,95	7,19	120,84
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	2 332 000	2 817 063	120,80

Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.²

<http://czpk.czyst.pl/>

W ramach Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami (WPGO) dla Województwa Śląskiego na lata 2016-2022 konieczne jest:

- budowa i modernizacja istniejących instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów. Zgodnie z WPGO konieczne jest zwiększenie mocy tych instalacji. W związku z intensyfikacją selektywnej zbiórki odpadów zielonych i biodegradowalnych na terenie miasta Częstochowy i tym samym zwiększoną ilością odpadów do przetworzenia zarząd spółki podjął decyzję o realizacji przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie zakładu kompostowego dedykowanego odpadom zielonym i biodegradowalnych o przepustowości 15 000 Mg/rok,
- modernizacja instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych bez zwiększania mocy przerobowych. Konieczne jest również przygotowanie do przetworzenia termicznego odpadów pochodzących z frakcji nadsitowej ze zmieszanych odpadów komunalnych do postaci paliwa alternatywnego RDF, które będzie termicznie przetwarzane w Regionie I Województwa Śląskiego,
- dostosowywanie/uzupełnianie infrastruktury w zakresie selektywnej zbiórki odpadów do wymogów rozporządzenia Ministra Środowiska z 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Wdrożony na terenie miasta Częstochowy system selektywnego zbierania odpadów jest zgodny z wymaganiami stawianymi ww. rozporządzeniu.

Uwzględniając wyżej opisane potrzeby, w grudniu 2017 r. zarząd spółki złożył projekt do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 obejmujący następujące zadania:

² Udział Gminy Miasto Częstochowa: 100%. Spółka powstała w 1997 r. w wyniku przekształceń zakładu budżetowego pn. Zakład Gospodarki Odpadami w Częstochowie – uchwała nr 354/XLI/97 Rady Miasta Częstochowy z dnia 19.06.1997 r. Spółka zarządza składowiskiem odpadów i prowadzi swą zasadniczą działalność w zakresie unieszkodliwiania odpadów, odzyskiwania i zagospodarowywania surowców oraz pozyskiwania biogazu przetwarzanego na energię elektryczną. Podstawową grupą odpadów unieszkodliwianych na składowisku są odpady komunalne. Spółka realizuje zadania związane z istniejącym systemem gospodarowania odpadami na terenie Regionu I Województwa Śląskiego, w głównej mierze obsługując Częstochowę.

- 1) rozbudowa zakładu kompostowego dedykowanego odpadom zielonym i biodegradowalnym. Zadanie polega na rozbudowie zakładu kompostowego w technologii intensywnego kompostowania w bioreaktorach żelbetowych. W ramach rozbudowy planuje się budowę hali kompostowej, wiaty na gotowy kompost, filtra biologicznego, budowę dwóch zbiorników retencyjnych na wody procesowe oraz na wody opadowe. Powstanie plac dojrzewania kompostu, place manewrowe i drogi technologiczne. Zostanie uzbrojony i ogrodzony teren. Wokół placu dojrzewania kompostu zostaną zastosowane bariery antyodorowe. Linia technologiczna zakładu kompostowego zostanie wyposażona w system oczyszczania powietrza procesowego składającego się z: płuczki chemicznej, systemu napowietrzania, nawadniania oraz systemu sterowania procesem. Zakładana wydajność zakładu kompostowego ma wynosić 15 000 Mg/rok. W 2017 r. na podstawie sporządzonej przez wykonawcę dokumentacji, tj. Programu Funkcjonalno-Użytkowego oraz wstępnej wyceny kosztów przedsięwzięcia, spółka przystąpiła do procedury uzyskiwania decyzji środowiskowej na realizację przedsięwzięcia;
- 2) rozbudowa instalacji MBP o linię do produkcji paliwa RDF, polegająca na wyposażeniu obecnie funkcjonującego ciągu technologicznego sortowni zmieszanych odpadów komunalnych o urządzenia do produkcji paliwa alternatywnego (19 12 10) z frakcji nadsitowej odpadów (19 12 12) powstałej po wydzieleniu ze zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01) frakcji biodegradowalnej oraz surowców wtórnych. W pierwszym etapie planowana jest rozbudowa hali sortowni odpadów – dobudowa części hali o powierzchni 540 m² (18 m x 30 m) oraz rozbudowa istniejącej linii technologicznej sortowni odpadów, pozwalająca na rozpoczęcie produkcji paliw alternatywnych. Etap drugi zakłada rozbudowę istniejącej linii technologicznej sortowni o linię do produkcji paliw alternatywnych poprzez zainstalowanie następujących urządzeń: rozdrabniacz wstępny, separator powietrzny, separator metali, rozdrabniacz końcowy wraz z systemem przenośników taśmowych. W 2017 r. na podstawie sporządzonej przez wykonawcę dokumentacji, tj. Programu Funkcjonalno-Użytkowego oraz wstępnej wyceny kosztów przedsięwzięcia, spółka przystąpiła do procedury uzyskiwania decyzji środowiskowej na realizację przedsięwzięcia;
- 3) zakup sprzętu i wyposażenia na potrzeby prowadzonych procesów technologicznych – planowany jest zakup:
 - stacjonarnego sita bębnowego – jest niezbędnym elementem sortowni, służyć będzie do przesiewania zmieszanych odpadów komunalnych,
 - sita mobilnego – mobilny przesiewacz bębnowy jest niezbędny w procesie kompostowania/stabilizacji tlenowej i będzie wykorzystywany do przesiewania frakcji ulegającej biodegradacji ze zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych,
 - ładowarki kołowej (2szt.) – jest to niezbędny element systemu technologicznego zakładu kompostowego i sortowni, gdyż podstawowe technologiczne działania z odpadami takie jak przemieszczanie, załadunek na linię, załadunek do bioreaktorów, opróżnianie bioreaktorów, rozdrabnianie odpadów zielonych oraz wielkogabarytowych, przesiewanie odpadów zielonych oraz stabilizatu odbywa się z wykorzystaniem ładowarek,
 - pojazdu asenizacyjnego – samochód będzie służył w pracach związanych z czyszczeniem instalacji odprowadzającej odciek na zakładzie kompostowym oraz pracach związanych z eksploatacją studni zbiorników przynależnych do zakładu oraz placu kompostowego;
- 4) zakup infrastruktury dedykowanej selektywnej zbiórce odpadów – w ramach projektu planowane jest wyposażenie miasta Częstochowy w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych poprzez:
 - zakup 360 szt. nadziemnych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z kłapą typu lid in lid, każdy o pojemności 1100 l. Pojemniki będą występowały w trzech kolorach (kolor pojemników informuje o rodzaju segregacji): żółty, zielony, niebieski i zostaną rozstawione w każdej dzielnicy na terenie miasta Częstochowy. Pojemniki te ze względu na nowoczesną konstrukcję ułatwią korzystanie osobom starszym i dzieciom. Lekka konstrukcja pojemników umożliwi ich swobodne przemieszczanie oraz nie powoduje konieczności specjalnego utwardzenia podłoża,
 - zakup 15 szt. półpodziemnych pojemników o pojemności 3 m³ do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, które zostaną rozstawione w pięciu lokalizacjach na terenie miasta Częstochowy. Pojemniki składają się z betonowego silosu umieszczonego całkowicie pod ziemią, wkładu, do którego wrzucane są odpady oraz naziemnego kiosku z otworem wrzutowym. Pojemniki te będą przeznaczone do zbiórki następujących odpadów: papier, szkło, tworzywa sztuczne,
 - rozstawienie w 3 punktach na terenie miasta Częstochowy miejskich punktów do zbiórki elektroodpadów. Każdy punkt składa się z 7 pojemników o pojemności 33 l każdy i przeznaczony jest do zbiórki: żarówek, baterii, telefonów, ładowarek, płyt CD, tonerów. Każdy

punkt posiada również powierzchnię umożliwiającą umieszczenie dużych plakatów, które będą elementem edukacji mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki;

- 5) działania informacyjno-promocyjne – przedmiotem projektu jest również przeprowadzenie w latach 2018-2020 kompleksowej kampanii edukacyjno-informacyjnej związanej z informowaniem w zakresie sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów i zasad selektywnej zbiórki odpadów. Kampania skierowana będzie do mieszkańców pochodzących z Regionu I Województwa Śląskiego. Celem kampanii będzie podniesienie świadomości z zakresu gospodarki odpadami jak również zachęcenie mieszkańców do selektywnego zbierania odpadów oraz wskazanie sposobów zapobiegania powstawaniu odpadów.

W ramach utrzymania trwałości projektu pn. „System selektywnej zbiórki odpadów w Subregionie Północnym Miasto Częstochowa” nr UDA-RPSL.05.02.00-00-042/09-00, współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 spółka uzupełnia zniszczony majątek zakupiony w ramach projektu. W 2017 r. zostało zakupionych 35 szt. pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych typu dzwon oraz została rozpoczęta procedura zamówienia 60 szt. pojemników na zabezpieczenie kolejnych ubytków.

W okresie od 1 lipca 2013 r. do 31 marca 2017 r. spółka zajmowała się systemem gospodarowania odpadami w mieście Częstochowie. W tym celu został powołany Dział Gospodarowania Odpadami (DGO), który funkcjonował do 31 marca 2017 r. Dział Gospodarowania Odpadami w 2017 r. prowadził, wykonywał następujące czynności:

- 1) przyjmowanie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o których mowa w ustawie o utrzymaniu porządku i czystości w gminach i innych dokumentów oraz wyjaśnień,
- 2) dokonywanie czynności sprawdzających, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa,
- 3) dokonywanie czynności korygujących w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź, że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami,
- 4) podejmowanie czynności związanych z poborem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w tym wyliczanie należnej opłaty, odbieranie deklaracji) z ograniczeniem do etapu wydawania decyzji administracyjnych związanych z brakiem deklaracji,
- 5) podejmowanie czynności związanych z poborem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (w tym wyliczanie należnej opłaty, odbieranie deklaracji) z ograniczeniem do etapu wydawania decyzji administracyjnych związanych z wątpliwościami co do danych zawartych w złożonych deklaracjach oraz w przypadku innych danych, niż zawarte w złożonych deklaracjach,
- 6) wydawanie decyzji administracyjnych w sytuacji niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty,
- 7) inne zadania wynikające z aktów prawa miejscowego do których została upoważniona spółka,
- 8) prowadzenie i aktualizacja bazy danych o właścicielach nieruchomości,
- 9) wykonywanie obowiązków wierzyciela należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi: wystawianie upomnień i przesyłanie do właścicieli nieruchomości zobowiązanych do wnoszenia opłaty, wystawianie tytułów wykonawczych, w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz przekazywanie tytułów do właściwych organów odpowiedzialnych za prowadzenie postępowań egzekucyjnych,
- 10) weryfikacja liczby osób zamieszkujących i zobowiązanych do regulowania opłaty za system gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście Częstochowa, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany limitów dla nieruchomości niezamieszkałych.

W związku z uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego II FPS 3/16 z dnia 19 grudnia 2016 r., a następnie uchwałą nr 493.XXXVI.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie powierzenia Częstochowskiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sobuczynie obowiązkowego zadania własnego gminy utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Częstochowa system gospodarowania odpadami w zakresie czynności administracyjnych takich jak: przyjmowanie i weryfikowanie deklaracji dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalanie, pobór i windykacja opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym wydawanie decyzji administracyjnych od 1 kwietnia 2017 r. przejął Wydział Podatków i Opłat oraz Wydział Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Miasta Częstochowy. Dział Gospodarowania Odpadami

Komunalnymi z dniem 1 kwietnia 2017 r. przekazał do Urzędu Miasta Częstochowy wszystkie dokumenty, tj.:

- 1) deklaracje mieszkańców,
- 2) pisma przychodzące/wychodzące,
- 3) kontrakt z wykonawcą usługi odbioru odpadów Suez Południe Sp. z o. o.,
- 4) upomnienia dotyczące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- 5) zawiadomienia o numerze konta,
- 6) wydane decyzje oraz postępowania dotyczące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W zakresie odpowiedzialności spółki pozostały działania związane z monitoringiem i kontrolą odpadów. Dodatkowo spółka przejęła działania związane z zarządzaniem pojemnikami przeznaczonymi do gromadzenia odpadów komunalnych, w które Gmina Miasto Częstochowa wyposaża nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe. Działania polegają na wstawianiu nowych pojemników, jak również na wymianie uszkodzonych oraz spalonych pojemników. Dostarczanie oraz wymianę pojemników rozpoczęto od 1 lipca 2017 r. Do zadań spółki należy również zarządzanie Terenowymi Ogólnodostępnymi Punktami Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (TOPSZOK), do których zaliczane są pojemniki typu „dzwon” o pojemności 2500 l oraz pojemniki o pojemności 1100 l. Od 1 grudnia 2017 r. spółka korzysta z oprogramowania SMOK, którego producentem jest ELTE GPS Sp. z o. o., gdzie tworzona jest baza danych pojemników dla wykonawcy do gromadzenia odpadów komunalnych na nieruchomościach, na których zamieszkują mieszkańcy i nieruchomościach niezamieszkałych w celu prawidłowego świadczenia usługi odbioru odpadów w mieście Częstochowie. W okresie od 1 lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. na łącznie 1872 nieruchomościach wymieniono lub dostarczono nowe pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych. W spółce działa Sekcja Monitoringu Odpadów, której zakres czynności w 2017 r. polegał w szczególności na kontroli:

- 1) realizacji odbioru i transportu odpadów pod względem jakości, terminowości, kompleksowości i zgodności z zapisami umowy z wykonawcą,
- 2) spełnienia wymagań dot. środków transportu, np. oznakowania, wyposażenia, parametrów technicznych oraz ilości pojazdów wykonawcy,
- 3) dostarczania odpadów do RIPOK w Sobuczynie,
- 4) sprawności systemu monitorującego i wymiany danych,
- 5) oznakowania pojemników na odpady naklejkami,
- 6) wyposażenie nieruchomości w niezbędne pojemniki i worki,
- 7) dokumentacji w postaci raportu miesięcznego wraz z kartami przekazania odpadów z sektora, które winny być dostarczone zamawiającemu przez wykonawcę,
- 8) porównania ilości odebranych odpadów przez wykonawcę z raportami generowanymi przez system wagowy zamawiającego w RIPOK.

W przypadku stwierdzenia w trakcie realizowanej kontroli nieprawidłowości wykazujących, iż umowa nie jest wykonywana lub wykonywana nienależycie, z czynności kontrolnych sporządzany był protokół, który był podpisany przez osobę lub osoby dokonujące kontroli. Protokół z kontroli przesłany był do wykonawcy w formie pisemnej nie później niż w ciągu 5 dni od dnia stwierdzenia uchybienia. W protokole wskazane zostały fakty przeprowadzenia kontroli (data, miejsce) oraz jej wyniki a także inne informacje niezbędne ze względu na zakres kontroli. Dodatkowo do protokołu była załączana dokumentacja fotograficzna lub zapis obrazu potwierdzające stwierdzone uchybienia o ile ich charakter pozwalał na tego typu udokumentowanie uchybień. W sekcji na bieżąco naliczane były kary umowne w przypadku zaistnienia takich przesłanek zgodnie z zapisami umowy.

Spółka w 2017 r. prowadziła działania mające na celu poprawę życia mieszkańców, które obejmowały:

- 1) utrzymanie porządku i czystości w 13 rejonach miasta: rejon I – Centrum, rejon II – Północ, rejon III – Kompleks Promenada, rejon IV – Grabówka, rejon V – Zawodzie, rejon VI – Raków, rejon VII – Parki Jasnogórskie, rejon VIII – Las Aniołowski, rejon IX – Parkitka, rejon X – Stradom, rejon XI – Wrzosowiak, rejon XII – Wyczerpy, rejon XIII – tereny wzdłuż rzek: wały i międzywale rz. Stradomki na odcinku od ul. Przestrzennej do ujścia do rz. Warty – 4 700 mb, wały i międzywale rz. Konopki na odcinku od ul. Hetmańskiej do ujścia do rz. Stradomki – 1 700 mb, wały i międzywale rz. Kucelinki na odcinku od ul. Brzegowej do ujścia do rz. Warty – 3 100 mb. oraz DK 1 i Alei Marszałkowskiej;
- 2) wykonanie pielęgnacji zieleni poprzez wykoszenie traw na obszarach zlokalizowanych na terenie Częstochowy, tj.: wały wzdłuż rz. Warty, Park Wypoczynkowy „Lisiniec”, Camping „Oleńka”, tereny

wokół Rodziny Ogródów Działkowych (ROD) w Częstochowie: „HUTNIK”, „Tysiąclecie”, „Wypalanki”, „Kościuszki”, „Ceramika”, „Malwa”;

- 3) utrzymanie czystości i porządku polegające na uprzątnięciu zanieczyszczonych terenów stanowiących własność Gminy Miasto Częstochowa i Skarbu Państwa oraz na pozostałych terenach wykonania zastępczego obowiązków przejętych przez gminę tzw. „dzikich wysypisk” – w 2017 r. spółka wykonała sprzątnięcie takich wysypisk w 26 lokalizacjach wskazanych przez Urząd Miasta Częstochowy, których zebrano 21,66 Mg odpadów;
- 4) świadczenie usług polegające na utrzymaniu zimowym terenów miejskich zlokalizowanych w Częstochowie: odśnieżanie chodników i alejek oraz posypywanie środkiem poprawiającym szorstkość (piasek) w ilości 500 g/m². Tereny miejskie podzielono na 4 rejony:
 - a) Rejon I Centrum – powierzchnia 14 844 m²,
 - b) Rejon II Południe – powierzchnia 3 642 m²,
 - c) Rejon III Północ – powierzchnia 20 321 m²,
 - d) Rejon IV Wschód – powierzchnia 4 539 m²,
- 5) prace agrotechniczne polegające na wykoszeniu terenów trawiastych wokół siedziby spółki na obszarze ok 177 ha (dopłata z ARiMR).

W 2017 r. spółka prowadziła działania informacyjne i edukacyjne prowadzone w ramach systemu gospodarowania odpadami, w tym:

- 1) zorganizowano spotkania z przedstawicielami rad dzielnic, spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców oraz na bieżąco udzielane są informacje dotyczące systemu. Spotkania służyły również zebraniu opinii mieszkańców miasta Częstochowy na temat obecnie działającego systemu gospodarowania odpadami i jego zmian. Rozesłano do wszystkich spółdzielni informacje o planowanych spotkaniach dot. systemu gospodarowania odpadami a w szczególności selektywnej zbiórki odpadów. Spółka organizuje również szkolenia przedsiębiorców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów. Informacje na bieżąco udzielane są w prasie, radiu i telewizji. Rozkolportowano szereg ulotek m. in. ulotkę dotyczącą systemu gospodarowania odpadami w mieście Częstochowa dla nieruchomości niezamieszkałych, nieruchomości zamieszkałych, ulotkę dotyczącą odbioru odpadów problemowych, itp. Na stronie internetowej <http://edu.czpk.czyst.pl/> na bieżąco zamieszczane są informacje dotyczące przedmiotowego systemu,
- 2) X edycja konkursu „Czysta Częstochowa” – konkurs pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy i adresowany był do szkół i przedszkoli, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu miasta Częstochowy i Gminy Poczesna. W konkursie uczestniczyło 36 placówek oświatowych, w tym: 15 szkół podstawowych i gimnazjów oraz 21 przedszkoli. Łącznie w konkursie brało udział 6 140 uczestników. Młodzież Częstochowy i Gminy Poczesna zebrała 238 656 szt. zużytych baterii o łącznej wadze 4 686 kg oraz 25 125 szt. zużytego sprzętu elektronicznego o łącznej wadze 38 674 kg. Konkurs oceniany był w czterech kategoriach: szkoły i przedszkola, które zebrały największe ilości baterii i zużytego sprzętu elektronicznego i w kategorii uczeń i przedszkolak, którzy zebrali największe ilości baterii i zużytego sprzętu elektronicznego. Nagrody w kategorii I to laptopy, kamery cyfrowe, aparaty fotograficzne, a w kategorii II tablety, aparaty fotograficzne, czytnik e-book. Przyznanych zostało również 6 nagród pocieszenia w kategorii I w postaci radioodtwarzaczy, a w kategorii II w postaci MP4,
- 3) „CZYSTA CZĘSTOCHOWA – SEGREGACJA ODPADÓW JEST DZIECINNIE ŁATWA” – projekt realizowany przez CzPK Sp. z o. o. przy dofinansowaniu z WFOŚiGW w Katowicach. W ramach projektu w 2017 r.:
 - przeprowadzono 75 warsztatów ekologicznych, w których uczestniczyło 1 739 osób, z tego: 1 050 przedszkolaków i 689 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Uczestnikom warsztatów przekazana została wiedza z zakresu segregacji odpadów komunalnych, a także wykształcono w uczestnikach świadomość ekologiczną. Dzieci i młodzież zapoznane zostały z drogą, jaką pokonują odpady od wytwórcy do ich finalnego zagospodarowania. Poznały również funkcjonowanie RIPOK w Sobuczynie tak, aby mogli sobie uświadomić różnicę między przetwarzaniem surowców wtórnych, a zagospodarowaniem odpadów na kwaterach składowych. Warsztaty to: nauka połączona z dobrą zabawą, konkursy tematyczne, dyskusja, zabawy ruchowe, prezentacja filmu dydaktycznego oraz praca z folderem „Segregacja odpadów jest dziecinnie łatwa”, warsztaty kreatywne na których tworzone rozmaite przedmioty użytkowe z odpadów,
 - wydano 1 800 szt. folderów edukacyjnych o selektywnej zbiórce odpadów, które przeznaczone zostały dla uczestników warsztatów edukacyjnych, spotkań studyjnych, uczestników finałów

- konkursów. Foldery pozwoliły w prosty sposób przekazać wiedzę z zakresu selektywnej zbiórki odpadów poprzez quizy, bajki, wierszyki, rymowanki, rebusy i krzyżówki,
- konkurs plastyczny „Biżuteria z odpadów” pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy. Konkurs był adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. W konkursie brały udział 32 placówki oświatowe, z tego: 15 szkół podstawowych, 5 gimnazjów i 12 przedszkoli. Wpłynęło 165 prac z tego: 117 prac uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz 48 prac przedszkolaków. Nagradzane były 3 pierwsze miejsca w kategorii uczeń i 3 pierwsze miejsca w kategorii przedszkolak. Prace oceniono pod względem najlepszego pomysłu, różnorodności wybranych odpadów potrzebnych do wykonania biżuterii. Nagrodami były: tablety, aparat fotograficzny, MP4. Ponadto sześciu uczestnikom konkursu wręczone zostały nagrody pocieszenia w postaci MP3. Nagrodzone najładniejsze prace wystawiane były w trakcie szkoleń wykonywanych przez pracowników CzPK w ramach akcji „Lato w mieście” i obrazowały jak można zamienić odpad w przedmiot użytkowy,
 - wykonano i rozkolportowano 60 000 szt. broszur o selektywnej zbiórce odpadów dla dorosłych. Broszura była swego rodzaju przewodnikiem w zakresie segregacji odpadów w każdym gospodarstwie domowym. Trafiła do 20 000 gospodarstw w zabudowie niskiej i do 40 000 gospodarstw z zabudowy wysokiej,
 - na stronie internetowej <http://edu.czpk.czest.pl/> w zakładce dzieci i młodzież zamieszczono grę edukacyjną dla młodzieży informującą o sposobach gospodarowania odpadami. Gra promuje selektywną zbiórkę odpadów komunalnych oraz obrazuje drogę odpadów od wytwórcy (mieszkańca) do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych lub instytucji odzysku i recyklingu odpadów. Stworzona gra internetowa pozwala w atrakcyjny sposób przybliżyć problem segregacji odpadów. Zagadnienia segregacji ujęto w sposób przystępny dla młodzieży, a osiągnięcie wysokiego wyniku wymaga wiedzy i sprawności (gra na czas),
 - zorganizowano trzy spektakle teatrzyków objazdowych dla dzieci. W spektaklach w Miejskim Domu Kultury uczestniczyło ponad 1 200 dzieci (przedszkolaki i dzieci w wieku wczesnoszkolnym – klasy I-IV). Była to nowatorska forma przekazu połączona z konkursami na temat gospodarki odpadami,
 - wydano i rozkolportowano 5 000 szt. plakatu ekologicznego, którego głównym zadaniem było promowanie selektywnej zbiórki odpadów oraz przekazanie informacji na temat prawidłowej zbiórki i segregacji odpadów. Plakat rozkolportowano w klatkach schodowych w zabudowie wielolokalowej, w instytucjach (siedzibach Spółdzielni Mieszkaniowych) oraz w placówkach oświatowych (szkołach, przedszkolach) na terenie miasta,
 - odbyło się seminarium dla osób dorosłych o tematyce „Selektywnej zbiórki odpadów”- spotkanie ze słuchaczami Uniwersytetu III Wieku, Klubów Seniora, Rad Dzielnicy. Seminarium składało się z trzech wykładów połączonych z zajęciami praktycznymi na temat selektywnej zbiórki odpadów i korzyści płynących z selektywnej zbiórki odpadów. Najbardziej aktywni seniorzy obdarowani zostali gadżetami ekologicznymi,
 - wydano i rozkolportowano 10 000 szt. ulotek informacyjnych na temat zasad postępowania z odpadami problemowymi. Za pośrednictwem tej formy przekazu mieszkańcom Częstochowy zostały przybliżone zasady postępowania z odpadami problemowymi. Ulotki rozkolportowane zostały za pośrednictwem aptek,
 - przeprowadzono kampanię promującą selektywną zbiórkę odpadów przy wykorzystaniu telebimów – przekaz oparty na obrazie, przedstawiający zasady segregacji odpadów oraz negatywne skutki działania odpadów na środowisko naturalne (reklama na trzech telebimach w centrum miasta, spot reklamowy 15 sekundowy emitowany co 5 minut),
 - stworzono i wydrukowano 10 000 szt. kopert z nadrukiem obrazującym zasady selektywnej zbiórki odpadów. Koperty wykorzystywane były do korespondencji z mieszkańcami Częstochowy,
 - stworzono spot reklamowy zachęcający do selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” z udziałem Prezydenta Miasta, muzyków i sportowców wywodzących się z Częstochowy. Spot emitowany był podczas spotkań z dziećmi, na imprezach miejskich na terenie Częstochowy i w okolicy poprzez środki masowego przekazu typu telebimy, telewizja lokalna i portale społecznościowe,
- 4) akcja „Ferie w mieście” – pracownicy spółki spotykali się z dziećmi uczestniczącymi w zajęciach zorganizowanych w placówkach oświatowych w Częstochowie:
- Szkoła Podstawowa nr 8 przy ul. Szczytowej 28/30,
 - Gimnazjum nr 14 przy ul. Św. Rocha 221,

- Zespół Szkół nr 2 przy ul. Wirżowej 8.

Przeprowadzono wiele konkursów, w których dzieci zmierzyły się z pytaniami dotyczącym selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Wszystkie prawidłowe odpowiedzi nagrodzone zostały miniaturowymi pojemnikami na odpady, książeczkami i gadżetami ekologicznymi,

- 5) akcja „Lato w mieście” – pracownicy spółki spotykali się z dziećmi uczestniczącymi w zajęciach zorganizowanych. W ramach akcji szkolono dzieci i młodzież na temat selektywnej zbiórki odpadów, przeprowadzano konkursy. Najaktywniejszych uczestników obdarowano ekologicznymi gadżetami. W okresie lipiec – wrzesień 2017 r. przeszkolonych zostało ponad 800 dzieci,
- 6) „Częstochowskie Dni Sąsiadów” – spółka uczestniczyła w obsłudze pikników organizowanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie Sp. z o.o. zostały organizowane konkursy ekologiczne dla dzieci. Uczestnicy konkursów obdarowywani zostali gadżetami, rozdawano ulotki informujące o zasadach segregacji odpadów oraz odbiorze odpadów problemowych,
- 7) Częstochowskie Dni Seniorów „Senioralia” w Hali Sportowej w Częstochowie przy ul. Żużlowej – w ramach imprezy, przy wydzielonym dla spółki (firmie przyjaznej seniorom) stoisku, pracownicy rozmawiali z seniorami, informowali o korzyściach finansowych płynących z segregacji odpadów, o możliwościach bezpośredniego odbioru sprzętu elektrycznego i elektronicznego, informowali co zaliczamy do odpadów problemowych i w jaki sposób się ich pozbyć oraz rozdawali ulotki i gadżety,
- 8) spółka wspierała również placówki oświatowe (szkoły, przedszkola), samorządowy zakład budżetowy Centrum Integracji Społecznej, rady dzielnic (m.in.: Wrzosowiak i Stradom), Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie Sp. z o.o., Fundację Rowerową Jura w organizowaniu konkursów ekologicznych,
- 9) dla uczestników konkursów, warsztatów edukacyjnych, spotkań studyjnych spółka zakupiła: 2 000 szt. miniaturowych koszy na śmieci, 300 szt. zestawów toreb do segregacji odpadów oraz 300 szt. odblaskowych opasek samozaciskowych.

W 2017 r. na terenie spółki odbywały się spotkania edukacyjne (wizyty studyjne). Zajęcia dydaktyczne prowadzone były w formie prezentacji multimedialnej, filmów edukacyjnych oraz wizyt w Stacjonarnym Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Uczniowie zdobyli wiedzę o gospodarce odpadami oraz praktyczne umiejętności związane z selektywną zbiórką odpadów. Poprzez wizyty wzrosła świadomość ekologiczna młodzieży w zakresie gospodarki odpadami. Ponadto w siedzibie spółki miały miejsce praktyki studenckie, w wymiarze trzech godzin tygodniowo, zorganizowane we współpracy z Politechniką Częstochowską. Studenci przyjeżdżali do spółki według wcześniej ustalonego harmonogramu. Zdobyli wiedzę związaną z gospodarką odpadami mającą na celu nabycie praktycznych umiejętności związanych z selektywną zbiórką odpadów oraz z wykorzystywanymi technologiami na Instalacjach. Studenci Politechniki Częstochowskiej zapoznali się z pracą wszystkich działów Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych oraz wykorzystywanymi technologiami na instalacji.

W grudniu 2017r. spółka przeprowadziła kampanię edukacyjno-informacyjną, w ramach której:

- 1) wykonano i rozkolportowano 50 000 szt. ulotek informujących o selektywnej zbiórce odpadów, zbiórce elektroodpadów, odpadów bio i zielonych, odpadów remontowo-budowlanych. Ulotki trafiły do gospodarstw domowych w zabudowie wielorodzinnej na terenie miasta,
- 2) wydano i rozkolportowano 5 000 szt. plakatów informacyjnych o selektywnej zbiórce odpadów, zbiórce elektroodpadów, odpadów bio i zielonych, odpadów remontowo-budowlanych. Plakaty rozwieszono zostały na klatkach schodowych w zabudowie wysokiej,
- 3) wyprodukowano i emitowano spot informacyjno-promocyjny dot. selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Spot emitowany był 3 razy w tygodniu – 250 emisji w stacji telewizyjnej o zasięgu częstochowskim jak również poprzez social media o zasięgu częstochowskim.

Spółka posiada zaktualizowaną w 2017 r. deklarację środowiskową i jest uprawniona jako jedna z niewielu do stosowania logo EMAS, co oznacza, że spółka spełnia wszystkie wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we wspólnocie (EMAS). We wrześniu 2017 r. Komitet Techniczny ds. Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A. pozytywnie zaopiniował wyniki audytu Zintegrowanego Systemu Zarządzania w spółce, na podstawie którego Dyrektor ds. Badań i Certyfikacji podjął decyzję o utrzymaniu dla CzPK Sp. z o.o. ważności Certyfikatu Jakości nr JBS – 118/5/2015.

W 2017 r. ogółem przyjęto 119 708 Mg odpadów komunalnych, z tego:

- 88 586 Mg odpadów przetworzono na sortowni,
- 17 176 Mg odpadów zielonych przetworzono na placu kompostowym,
- 9 465 Mg odpadów poddano procesowi odzysku,
- 4 470 Mg odpadów zostało składowanych,

Z dniem 28 grudnia 2017 r. podwyższono kapitał zakładowy spółki o kwotę 4 751 000 zł poprzez wniesienie wkładu pieniężnego.

Wyniki finansowe CzPK Sp. z o.o.

Tabela nr 25

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	31 642 489	33 734 490	106,61
2.	Koszty ogółem	zł	30 824 410	32 003 159	103,82
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	818 079	1 731 332	211,63
4.	Zysk (strata) brutto	zł	818 079	1 731 332	211,63
5.	Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego	zł	708 092	603 144	85,18
6.	Zysk (strata) netto	zł	109 987	1 128 187	1025,75
7.	Rentowność sprzedaży netto	%	0,0035	0,03	857,14
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	109 987	1 128 187	1025,75

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie Sp. z o.o.³

<http://www.mpk.czest.pl/>

MPK w Częstochowie Sp. z o.o. jest jednoosobową spółką Miasta Częstochowy i została powołana w celu realizowania zadania własnego Gminy Miasto Częstochowa – zadania użyteczności publicznej – lokalnego pasażerskiego transportu zbiorowego. Wprowadzenie od 2009 r. nowych zasad funkcjonowania Spółki, jako podmiotu wewnętrznego, związane było z wymogami wchodzącego w życie z dniem 3 grudnia 2009 r. unijnego Rozporządzenia nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r., uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70. Podstawowym aktem regulującym zasady, na jakich spółka wykonywała, w ogólnym, publicznym interesie gospodarczym zadania własne gminy w zakresie lokalnego transportu zbiorowego w 2017 r. była Umowa wykonawcza na świadczenie usług przewozowych, dotycząca realizacji zadania własnego Miasta Częstochowy w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, zawarta w dniu 2 grudnia 2009 r. (ze zm.) pomiędzy Gminą Miasto Częstochowa a Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w Częstochowie Sp. z o.o.

Realizując podstawowe zadania przewozowe w 2017 r. spółka kontynuowała działania w kierunku poprawy jakości świadczonych usług, bezpieczeństwa i komfortu podróżujących, punktualności, sprawności technicznej, elastyczności i szybkości reagowania. W zakresie poprawy jakości obsługi klientów realizowano następujące działania:

- 1) od dnia 1 stycznia 2017 r. wprowadzono bezpłatne przejazdy dla Honorowych Dawców Krwi,
- 2) od 1 października do 31 grudnia 2017 r. wprowadzono bezpłatne przejazdy dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów działających na terenie miasta,
- 3) zakup 40 szt. autobusów Solaris wraz z mobilnymi automatami biletowymi – dostawa miała miejsce w marcu 2017 r.,
- 4) od dnia 8 maja 2017 r. spółka udostępniła klientom zewnętrznym możliwość korzystania ze stacji tankowania gazem CNG,

³ Udział Gminy Miasto Częstochowa: 100%. Spółka powstała w 2000 r. w wyniku przekształcenia Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w jednoosobową spółkę Gminy Miasto Częstochowa – uchwała nr 262/XXIII/2000 Rady Miasta Częstochowy z dnia 20.03.2000 r. Spółka świadczy usługi w zakresie komunikacji miejskiej na terenie miasta Częstochowy oraz gmin: Blachownia, Olsztyn, Poczesna, Mstów i Konopiska.

- 5) w czerwcu 2017 r. została zakończona III edycja projektu „Akademia Młodego Pasażera” skierowanego do najmłodszych dzieci szkół podstawowych i przedszkoli, który miał na celu przybliżenie dzieciom tematyki bezpieczeństwa w środkach komunikacji miejskiej,
- 6) w okresie lipiec-sierpień funkcjonowała bezpłatna linia turystyczna nr 34 obsługiwana autobusem piętrowym, tzw. „Londyńczykiem” wraz z przewodnikiem,
- 7) od września 2017 r. uruchomiono system doładowań kart miejskich przez Internet,
- 8) od października 2017 r. wprowadzono bilety weekendowe.

W dniu 24 października 2017 r. spółka podpisała z Województwem Śląskim umowę nr UDA-RSPL.04.05.03-24-03A1/17-00 na dofinansowanie projektu pn. „Przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie (odcinek 1, 2, 3, 4, 5a, 6) oraz zakup taboru tramwajowego na potrzeby transportu publicznego w Częstochowie”. Planowana całkowita wartość projektu wynosi 208 089 115 zł. Planowane całkowite wydatki kwalifikowane wynoszą 169 144 142 zł, w tym wkład własny 25 371 621 zł, a dofinansowanie ze środków UE - 143 772 520 zł.

W omawianym okresie spółka złożyła w ramach RPO WŚL na lata 2014-2020, poddziałanie 4.5.2 RIT wniosek o dofinansowanie projektu „Moja przyjazna komunikacja – zakup nowego taboru autobusowego na potrzeby realizacji zadań z zakresu transportu publicznego w Gminie Miasto Częstochowa – etap II” – planowane rozstrzygnięcie konkursu: maj 2018 r. Wniosek obejmuje dofinansowanie ze środków UE zakup 12 autobusów niskopodłogowych. Łączna wartość projektu wynosi 11 136 000 zł, natomiast wniosek o dofinansowanie obejmuje kwotę 8 997 888 zł.

W roku 2017 spółka złożyła w ramach RPO WŚL na lata 2014-2020, poddziałanie 4.3.2 RIT wniosek o dofinansowanie projektu „Termomodernizacja budynku biurowca Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Częstochowie Sp. z o.o. jako budynku przeznaczonego do obsługi pasażerów w zbiorowym transporcie publicznym w Częstochowie” – planowane rozstrzygnięcie konkursu: marzec 2018 r. Łączna wartość projektu wynosi 939 434 zł, natomiast wniosek o dofinansowanie ze środków UE obejmuje kwotę 798 519 zł.

Ogólna wartość kosztów wszystkich remontów oraz napraw eksploatacyjnych w 2017 r. wyniosła 21 636 796 zł., a nakłady inwestycyjne spółki w 2017 r. wyniosły ogółem 39 195 654 zł. Największą inwestycją zakończoną w omawianym okresie był zakup 40 szt. nowych 12 metrowych autobusów niskopodłogowych, o wartości netto 37 127 900 zł (z tego dofinansowanie w wysokości 30 398 400 zł.).

W dniu 28 grudnia 2017 r. miało miejsce podwyższenie kapitału zakładowego spółki o kwotę 10 000 000 zł poprzez wniesienie wkładu pieniężnego z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie inwestycji „Przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej w Częstochowie (odcinek 1, 2, 3, 4, 5a, 6) oraz zakup taboru tramwajowego na potrzeby transportu publicznego w Częstochowie”.

Wyniki finansowe MPK w Częstochowie Sp. z o.o.

Tabela nr 26

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	117 384 205	119 853 082	102,10
2.	Koszty ogółem	zł	117 028 939	119 367 225	102,00
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	355 266	485 857	136,76
4.	Zysk (strata) brutto	zł	355 266	485 857	136,76
5.	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	zł	295 501	359 099	121,52
6.	Zysk (strata) netto	zł	59 765	126 758	212,09
7.	Rentowność sprzedaży netto	%	0,05	0,11	220,00
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	59 765	126 758	212,09

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie Sp. z o.o.⁴ <http://zgm-tbs.czest.pl/>

W 2017 r. spółka jako zarządca nieruchomości poprzez atrakcyjne warunki finansowe oferowane wspólnotom mieszkaniowym (utrzymanie zaliczek na koszty zarządzania na stabilnym poziomie pomimo ogólnego wzrostu kosztów) ugruntowała swoją pozycję na rynku zarządców nieruchomości – w roku 2017 zarządzała 356 wspólnotami mieszkaniowymi. W omawianym okresie kontynuowano współpracę ze wspólnotami w zakresie termomodernizacji i remontów budynków. W efekcie zakończono termomodernizację i remonty 12 budynków z wykorzystaniem kredytów finansowych w wysokości 2 983 581 zł udzielonych przez PKO Bank Polski oraz uzyskaniem premii termomodernizacyjnych i remontowych w łącznej kwocie 484 155 zł udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Ponadto zostały zawarte umowy kredytowe, na kwotę 1 250 494 zł, na realizację w 2018 r. prac remontowych i termomodernizacyjnych w dziesięciu budynkach.

W 2017 r. spółka kontynuowała działania mające na celu obniżenie wydatków finansowych, w tym kosztów administrowania zasobami, tj. zawarcie – w wyniku negocjacji – umów z wykonawcami robót i usług, np. usług remontowych, bankowych, informatycznych, pocztowych i ubezpieczeniowych oraz zmniejszenie kosztów podróży służbowych i sukcesywne zmniejszanie zatrudnienia pracowników spółki (dla porównania średnioroczne zatrudnienie w 2016 r. i 2017 r. wynosiło 160 etatów, w 2015 r. wynosiło 161 etatów, w 2014 r. 162 etaty, a w roku 2013 – 169 etatów).

W roku 2017 spółka kontynuowała inwestycję – budowę budynku mieszkalnego przy ul. Kontkiewicza 4b i poniosła nakłady w kwocie 1 081 384 zł. Spółka na realizację ww. inwestycji zaciągnęła kredyt w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 1 900 000 zł.

W omawianym okresie:

- 1) spółka kontynuowała realizację programu „Praca za czynsz”, który jest skierowany do osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Świadczenie rzeczowe jest wykonywane na podstawie umowy – porozumienia. Cała kwota jest kompensatą za czynsz, czyli bezgotówkową formą zapłaty. Do programu zostały zakwalifikowane osoby, które w latach 2014-2017 odpracowały zadłużenia czynszowe na łączną kwotę 717 466 zł.
- 2) na stronie internetowej spółki działała aplikacja „Wyszukiwarka zamiany mieszkań”, która ułatwia procedurę dobrowolnej zamiany lokali mieszkalnych. Aplikacja znajduje się na stronie internetowej spółki w zakładce „zamiana mieszkań” pod adresem <http://mieszkania.zgm-tbs.czest.pl/> W latach 2015-2017 spółka wyraziła zgodę na zamianę 69 mieszkań w zasobie komunalnym, co pozwoliło odzyskać z tytułu niezapłaconych (zaległych) czynszów łączną kwotę 1 019 492 zł,
- 3) został uruchomiony program „Abolicja odsetkowa” ułatwiający spłatę zadłużenia, który jest skierowany do zadłużonych mieszkańców lokali komunalnych – jeżeli zostaną spłacone zaległości czynszowe, to jest możliwość umorzenia odsetek. Program ma ułatwić spłatę zadłużenia z tytułu czynszu i opłat, a także zapobiegać zjawiskom bezdomności i wykluczenia społecznego osób zagrożonych utratą mieszkania.
- 4) we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy spółka przeprowadziła „Akcję udostępniania ofert pracy”, która była skierowana do najemców lokali komunalnych i ich członków rodzin oraz wszystkich osób poszukujących pracy. W akcji wzięło udział 1 700 lokatorów, którzy skorzystali z ponad 300 ofert pracy udostępnionych, w siedmiu punktach spółki oraz poprzez system SI SMS BLISKO, przez Powiatowy Urząd Pracy,
- 5) w celu poprawy poziomu bezpieczeństwa użytkowników mieszkań komunalnych spółka kontynuowała montaż czujników czadu i dymu – w 2017 r. zamontowano 1 450 szt. na kwotę 112 334 zł,
- 6) spółka przeprowadziła kampanię edukacyjno-informacyjną „Czyste podwórko to czyste miasto”, której celem było zachęcenie właścicieli psów do sprzątnięcia po nich. Na klatkach schodowych budynków zarządzanych przez spółkę rozwieszono 1 000 plakatów, na terenie miasta postawiono 300 tabliczek, zachęcających do sprzątnięcia oraz przygotowane zostały również spoty radiowe i film na ten temat,
- 7) została przeprowadzona akcja edukacyjna „Ostrożniej z gazem” na temat właściwego użytkowania butli gazowych. Akcja była skierowana do lokatorów budynków wielomieszkaniowych i miała na celu uświadomienia zgorzenia wynikającego z niewłaściwego użytkowania butli gazowych. W ramach akcji w lokalnych rozgłośniach radiowych były emitowane spoty informacyjne oraz zostały przeprowadzone kontrole budynków pod kątem użytkowania w nich butli gazowych,

⁴ Udział Gminy Miasto Częstochowa: 100% Spółka powstała w 1998 r. w wyniku przekształcenia zakładu budżetowego pn. Zarząd Budynków Komunalnych w Częstochowie – uchwała nr 479/LVII/98 Rady Miasta Częstochowy z dnia 16.06.1998 r. Przedmiotem działalności spółki jest przede wszystkim zarządzanie komunalnym zasobem lokali mieszkalnych i użytkowych gminy oraz nieruchomościami wspólnot mieszkaniowych a także budowanie domów mieszkalnych w ramach TBS i ich eksploatacja na zasadach najmu.

- 8) wspólnie z Komendą Miejską Policji w Częstochowie spółka przeprowadziła akcję informacyjną „Bądź bezpieczny, seniorze” skierowaną do seniorów, której celem było zwrócenie uwagi na oszustów próbujących wyłudzić pieniądze od osób starszych np. „metoda na wnuczka” lub podając się za pracowników policji, wodociągów, administracji itp.,
- 9) spółka kontynuowała redagowanie bezpłatnego informatora publikującego wiadomości dotyczące mieszkańców miasta i funkcjonowania spółki,
- 10) dzięki aplikacji SI SMS BLISKO wraz z Urzędem Miasta kontynuowany był został system informowania i ostrzegania mieszkańców. Dzięki aplikacji można dowiedzieć się o zagrożeniach meteorologicznych i stanach ostrzegawczych, utrudnieniach w ruchu, przerwach w odbiorze prądu, gazu i wody, bezpłatnych badaniach lekarskich, programach zdrowotnych i innych ważnych wydarzeniach miejskich, kulturalnych i sportowych,
- 11) ponownie został zorganizowany konkurs „Rzetelny lokator” skierowany do mieszkańców, którzy regularnie i terminowo uiszczają opłaty czynszowe – ze względu na duże zainteresowanie mieszkańców konkurs będzie cyklicznie powtarzany,
- 12) spółka zorganizowała konferencję z członkami Wspólnot Mieszkaniowych i Rad Lokator – na konferencji zostały m.in.: przedstawione działania spółki w 2017 r. i plany na rok 2018 na rzecz Wspólnot Mieszkaniowych,
- 13) została zorganizowana akcja „Częstochowskie dni sąsiadów”, w ramach której miały miejsce konkursy dla dzieci, pokazy Policji, Straży Pożarnej i Straży Miejskiej, pomiar ciśnienia (w ramach profilaktyki zdrowotnej). W ramach akcji zostały dokonane aranżacje skwerów poprzez ustawienie „ławeczek sąsiadów”. Ze względu na duże zainteresowanie mieszkańców akcja będzie cyklicznie powtarzana,
- 14) przy współudziale lokalnych stowarzyszeń i fundacji spółka zorganizowała akcję „Śniadania Wielkanocne, Wigilia z najemcami odpracowującymi zaległości czynszowe”, która dała możliwość mieszkańcom z problemami życiowymi uczestniczenia w świątecznym poczęstunku,
- 15) spółka zorganizowała akcję „Podziel się Gwiazdką z sąsiadem” – była to impreza mikołajkowa skierowana do dzieci. Podczas imprezy w Konduktorowni dzieciom zostały wręczone prezenty świąteczne, dzieci mogły również uczestniczyć w malowaniu bombek, robieniu ozdób choinkowych oraz różnego rodzaju animacjach. Ponadto spółka uczestniczyła w ubieraniu choinek na Starym Rynku,
- 16) w ramach akcji „Ferie z ZGM TBS” dzieci z rodzin zamieszkujących w zasobach komunalnych i dzieci pozostające pod opieką częstochowskich stowarzyszeń mogły spędzić czas wolny od nauki w Konduktorowni.,
- 17) wspólnie z podmiotami działającymi w ramach partnerstwa na rzecz aktywności lokalnej (MOPS, Fundacja Adullam, Fundacja Feniks) spółka przeprowadziła akcję „Stare Miasto – Nowe Życie”, w ramach której został zorganizowany dla dzieci, osób z niepełnosprawnością ruchową oraz seniorów z Domu Pomocy Społecznej bal karnawałowy „Stacja Częstochowa”.

Wyniki finansowe ZGM TBS w Częstochowie Sp. z o.o.

Tabela nr 27

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	45 962 560	45 962 000	100,00
2.	Koszty ogółem	zł	45 092 500	45 057 330	99,92
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	870 060	904 670	103,98
4.	Zysk (strata) brutto	zł	870 060	904 670	103,98
5.	Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego	zł	730 000	720 000	98,63
6.	Zysk (strata) netto	zł	140 060	184 670	131,85
7.	Rentowność sprzedaży	%	0,30	0,40	133,33
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	140 060	184 670	131,85

Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.⁵

<http://www.arr.czestochowa.pl/>

W roku 2017 priorytety działań Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. koncentrowały się głównie na:

- 1) kontynuacji realizowanych projektów finansowanych ze środków budżetu państwa i Unii Europejskiej, w tym na udzielaniu pożyczek z Funduszu Pożyczkowego dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie województwa śląskiego,
- 2) rozpoczęciu realizacji nowych projektów finansowanych ze środków budżetu państwa i Unii Europejskiej,
- 3) przygotowywaniu nowych projektów na rzecz przedsiębiorstw, instytucji rynku pracy i jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) wspieraniu lokalnego i regionalnego rozwoju gospodarczego,
- 5) zarządzaniu Częstochowskim Parkiem Przemysłowo-Technologicznym, w tym poszerzenie działalności Parku poprzez wybudowanie nowej hali przemysłowej na terenach objętych Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną.

Spółka realizowała następujące projekty:

- 1) „Fundusz Pożyczkowy w Częstochowie prowadzony przez Agencję Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. dla przedsiębiorców z województwa śląskiego” – pierwotna wartość projektu: 5 000 000 zł, wartość środków do wydatkowania w ramach II obrotu: 5 708 161 zł,
- 2) „Jurajski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej” – całkowita wartość projektu wynosi 8 581 053 zł,
- 3) „Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Częstochowie” – kwota dofinansowania na rok 2017 wyniosła 299 300 zł,
- 4) „Szansa na zatrudnienie” – projekt zakończony w 2017 r., wartość projektu wynosiła 850 912 zł,
- 5) „Centrum Usług Rozwojowych w województwie śląskim. Wsparcie na rzecz MSP i ich pracowników”. Projekt jest realizowany w partnerstwie przez 4 instytucje: Agencję Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. (Lidera), Agencję Rozwoju Lokalnego S.A. z Sosnowca (Partnera), Stowarzyszenie Bielskie Centrum Przedsiębiorczości z Bielska-Białej (Partnera) oraz WYG Consulting sp. z o.o. z Warszawy (Partnera). Wartość projektu wynosi 65 684 000 zł, przy czym wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w wysokości 54 309 914 zł przypada w równych częściach na każdego z Partnerów. Realizacja projektu rozpoczęła się 1 kwietnia 2017 r. i potrwa do 30 kwietnia 2022 r.,
- 6) „Świadomy Biznes” – wartość projektu wynosi 1 799 854 zł. Okres realizacji projektu: 1 marca 2017 r. do 28 lutego 2019 r.,
- 7) „Jasne, że własna firma” – całkowita wartość projektu wynosi 4 616 20 zł. Okres realizacji projektu – od 1 kwietnia 2017 r. do 31 marca 2019 r.

W omawianym okresie spółka kontynuowała cykl spotkań pn. „Śniadanie z Przedsiębiorcami”. W roku 2017 odbyło się dziesięć spotkań o takiej tematyce jak: „Jak sprzedawać dzięki dobrej treści? Content marketing narzędziem skutecznego biznesu”, „Sposoby finansowania rozwoju przedsiębiorstwa”, „Internetowe rewolucje Google - poznaj narzędzia dzięki którym zwiększysz widoczność swojego biznesu w Internecie”, „E-składka – nowe zasady opłacania od 2018 r.” czy „Jednolity plik kontrolny.” Spotkania odbywają się w budynku Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego przy ul. Wały Dwernickiego 117/121.

Celem spotkań jest:

- 1) identyfikacja i diagnoza potrzeb przedsiębiorców oraz gromadzenie informacji na temat ich zapotrzebowania technologicznego,
- 2) kojarzenie przedsiębiorców ze środowiskami naukowymi i jednostkami badawczymi,
- 3) wymiana informacji pomiędzy przedsiębiorcami w celu tworzenia sieci współpracy środowisk biznesowych,
- 4) zapewnienie stałego dostępu do najnowszych informacji na temat możliwości finansowania działalności przedsiębiorstw, w tym z programów Unii Europejskiej,
- 5) ułatwienie kontaktów przedsiębiorców z władzami Miasta Częstochowy,

⁵ Gmina Miasto Częstochowa posiada 100% akcji. Spółka powstała w 1992 r. – uchwała nr 258/XXX/92 Rady Miasta Częstochowy z dnia 2.07.1992 r. Przedmiotem działalności spółki jest inicjowanie i podejmowanie działań stymulujących rozwój gospodarczy regionu poprzez wspomaganie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), współpracę z władzami samorządowymi w celu opracowania programów i planów rozwoju, administrowanie programami wsparcia dla MŚP oraz pełnienie roli edukacyjnej w przekazywaniu doświadczeń i rozwiązań w zakresie polityki regionalnej a także wspomaganie inwestorów w podejmowaniu działalności w regionie oraz promocję gospodarczą.

- 6) zapoznanie uczestników spotkań z działalnością i ofertą Agencji Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. oraz Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju Urzędu Miasta Częstochowy.

Dodatkowo spółka zarządza Częstochowskim Parkiem Przemysłowo-Technologicznym, który oferuje biura, magazyny i hale produkcyjne powstałe z myślą o stworzeniu przyjaznych warunków pracy, wspomagających rozwój małych i średnich przedsiębiorstw z terenu Częstochowy i okolic. Park utworzono w odpowiedzi na potrzeby przedsiębiorców dotyczące nowoczesnej infrastruktury technicznej oferowanej na atrakcyjnych warunkach. W chwili obecnej w skład CzPP-T wchodzi trzy nieruchomości:

- 1) biurowiec przy ul. Wały Dwernickiego 117/121 – o całkowitej powierzchni użytkowej 5 859,40 m² jest przeznaczony pod wynajem dla przedsiębiorców w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Na dzień 31 grudnia 2017 r. spółka posiadała podpisane umowy najmu z 64 najemcami na ogólną powierzchnię 3 191,32 m². Stopień wynajęcia powierzchni, oscyluje w granicach około 95,86 % całkowitej powierzchni przeznaczonej na cele wynajmu tj. 3 329,13 m². Do wynajęcia pozostało 137,81 m². Pozostałą powierzchnię budynku stanowią części wspólne, Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe, sala wystawiennicza oraz powierzchnie wykorzystywane na potrzeby działalności spółki. W ramach Częstochowskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego działa Centrum Transferu Technologii w Częstochowie (CTT), które uzupełnia ofertę wynajmu w Parku o świadczenie kompleksowych usług doradczych o charakterze proinnowacyjnym m.in. analizy, ekspertyzy, wykonywanie prac rozwojowych i badań przemysłowych, wykonywanie audytów technologicznych oraz koordynacja procesu transferu i wdrożenia technologii. Ponadto, ofertę Parku dla nowopowstałych firm wzbogaca istniejący przy CTT Inkubator Technologiczny oferujący usługę najmu na bardzo atrakcyjnych warunkach, co ułatwia prowadzenie działalności w fazie początkowej. W tym samym budynku działa Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Częstochowskim Parku Przemysłowo-Technologicznym o łącznej powierzchni 700 m² oferuje 4 w pełni wyposażone, klimatyzowane, nowoczesne sale konferencyjno-szkoleniowe mieszczące grupy od 15 do 250 osób, dostosowane do organizowania różnego rodzaju spotkań, szkoleń, konferencji, sympozjów, targów, wystaw, ekspozycji, imprez okolicznościowych, eventów itp. Na życzenia najemców możliwe jest dowolne konfigurowanie sal, dzięki czemu oferta jest bardzo elastyczna i odpowiada na potrzeby nawet najbardziej wymagających klientów. Dbając o wysoki standard świadczonych usług w ramach wynajmu, Centrum oferuje m.in.: nagłośnienie, mikrofony bezprzewodowe, mikrofon konferencyjny, rzutniki multimedialne montowane pod sufitem, podwieszane ekrany projekcyjne sterowane elektrycznie, flipcharty, bezprzewodowy Internet. Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe dysponuje również salą wystawową/bankietową mieszczącą do 170 osób, która wynajmowana jest na potrzeby organizacji targów, spotkań, imprez okolicznościowych itp., spełnia również funkcję zaplecza gastronomicznego w trakcie organizacji konferencji i szkoleń na salach konferencyjno-szkoleniowych,
- 2) hale produkcyjno-magazynowe przy ul. Odlewników 43 – 4 hale o całkowitej powierzchni użytkowej 5 783,62 m² (powierzchnia całego obiektu z zapleczem technicznym typu kotłownia, portiernia, magazynek porządkowy) i są przeznaczone w szczególności pod wynajem dla firm prowadzących działalność o charakterze produkcyjno-magazynowym. Każda hala posiada pomieszczenia socjalno-biurowe oraz niezależny wjazd. Cały budynek wyposażony jest w niezbędne media tj. energię elektryczną, sieć wod-kan, sieć teletechniczną i teleinformatyczną oraz kotłownię. Wokół hal znajdują się strzeżone parkingi oraz place manewrowe. Na dzień 31 grudnia 2017 r. w budynku przy ul. Odlewników 43 siedzibę mają 3 firmy, które wynajmują łącznie powierzchnię 5 609 m², co stanowi 100 % całkowitej powierzchni pod wynajem,
- 3) hale produkcyjno-magazynowe wraz z zapleczem socjalno-bytowym przy ul. Ekonomicznej 5 – zostały wybudowane w 2017 r. i oddane do użytku w listopadzie tego samego roku. Na lokalizację wybrano teren Katowickiej Strefy Ekonomicznej. Inwestycja powstała w odpowiedzi na zgłaszane przez przedsiębiorców zapotrzebowanie na nowoczesne powierzchnie produkcyjne i magazynowe pod wynajem. Budynek posiada 4 hale o całkowitej powierzchni użytkowej 3 496,53 m² (powierzchnia całego obiektu z zapleczem technicznym typu kotłownia, hydroforownia, rozdzielnia elektryczna, szachty technologiczne) i jest przeznaczony w szczególności pod wynajem dla firm prowadzących działalność o charakterze produkcyjno-magazynowym. Cały budynek wyposażony jest w niezbędne media tj. energię elektryczną, sieć wod-kan, sieć teletechniczną i teleinformatyczną oraz kotłownię. Wszystkie moduły hal przygotowane są konstrukcyjnie do montażu suwnic. Wokół hal znajdują się parkingi oraz place manewrowe. Na dzień 31 grudnia 2017 r. w budynku przy ul. Ekonomicznej 5 mieszczą się 2 firmy, które łącznie wynajmują

powierzchnię 2 496,33 m², co stanowi 72,29 % całkowitej powierzchni przeznaczonej pod wynajem.

W omawianym okresie spółka przystąpiła do realizacji projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania”, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 1.3 Profesjonalizacja IOB Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Termin realizacji projektu 1 styczeń 2017 r. – 31 marzec 2019 r. (27 miesięcy). W ramach Partnerstwa Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A oraz Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o. zostały zobligowane do utworzenia Obserwatorium Specjalistycznego w obszarze Technologii dla Energetyki. Projekt jest skierowany w głównej mierze do przedsiębiorstw, aby zwiększyć ich wiedzę o technologiach i trendach rynkowych, co w konsekwencji pozwoli na podjęcie działań mających na celu podniesie ich konkurencyjności i innowacyjności zarówno na szczeblu regionalnym jak i krajowym, poprzez dostosowanie narzędzi wsparcia na poziomie regionalnym (PPO).

Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. jest właścicielem nieruchomości przy Alei Najświętszej Maryi Panny 49 w Częstochowie. Zamierzeniem spółki jest nadanie zdegradowanemu obszarowi nowej funkcji społeczno-gospodarczej poprzez stworzenie wielofunkcyjnej infrastruktury budowlanej wpisującej się w otoczenie przestrzeni miejskiej.

W spółce funkcjonuje certyfikowany System Zarządzania Jakością zgodny z normą PN EN ISO 9001:2009. Dbając o jakość realizowanych usług, spółka podjęła w 2017 r. decyzję o poddaniu się procesowi recertyfikacji i wdrożeniu normy ISO 9001:2015.

W 2017 r. spółka otrzymała nagrodę w XVII edycji Konkursu „Jurajski Produkt Roku” w kategorii: Instytucja zasłużona dla rozwoju lub promocji regionu. Uzasadnieniem otrzymanej nagrody jest fakt, iż spółka jest jedną z największych instytucji otoczenia biznesu w województwie śląskim, której działalność jest zogniskowana głównie na rozwoju społeczno-gospodarczym regionu częstochowskiego w takich obszarach jak: przedsiębiorczość, inwestycje, rynek pracy, ekonomia społeczna, innowacje. Dla projektów realizowanych przez Spółkę udało się dotychczas pozyskać ponad 120 mln zł dotacji z funduszy Unii Europejskiej. Bieżące działania spółki to: zarządzanie Parkiem Przemysłowo-Technologicznym (ok. 70 firm), nowa hala segmentowa dla firm w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, Jurajski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (154 miejsca pracy w podmiotach ekonomii społecznej), Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich, projekty dla start-upów, Centrum Transferu Technologii, Centrum Usług Rozwojowych dla MŚP (do dyspozycji ponad 55 mln zł na szkolenia i usługi doradcze), Fundusz Pożyczkowy dla MŚP.

W dniu 30 listopada 2017 r. podwyższono kapitału zakładowy spółki kwotą o 250 000zł w postaci wkładu pieniężnego.

Wyniki finansowe ARR w Częstochowie S.A.

Tabela nr 28

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	9 535 736	10 012 928	105,00
2.	Koszty ogółem	zł	9 455 203	9 880 008	104,49
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	80 533	132 900	165,02
4.	Zysk (strata) brutto	zł	80 533	132 900	165,02
5.	Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego	zł	15 300	25 255	165,06
6.	Zysk netto	zł	65 233	107 665	165,03
7.	Rentowność sprzedaży	%	0,70	1,08	154,29
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	65 233	107 665	165,03

Hala Sportowa Częstochowa Sp. z o.o.⁶

<http://hala-czestochowa.pl/>

Na podstawie umowy zawartej w 2013 r. z Gminą Miasto Częstochowa, spółka wykonywała zadania w zakresie zarządzania wielofunkcyjną halą sportową zlokalizowaną w Częstochowie przy ul. Żużlowej 4 oraz wykonywała usługi wynajmu hali – dzierżawienia nieruchomości na działalność związaną ze sportem, organizacją imprez kulturalnych, koncertów, targów, wystaw i kongresów. Przedmiotowa umowa obliguje spółkę również do osiągnięcia wskaźników zatrudnienia (min. 10 osób), organizowania imprez o charakterze międzynarodowym (min. 4) i uzyskania frekwencji osób korzystających z obiektu hali (min. 250 tys. rocznie).

W 2017 r. w wielofunkcyjnej hali sportowej zorganizowano 7 imprez międzynarodowych, tj.:

- Let's Play Częstochowa Spring Edition – Turniej Gier Komputerowych,
- „Budweld Boxing Night – Mistrzowskie Rozdanie”,
- Mistrzostwa Europy Taekwon-do International,
- 2017 ITTF Challenge, Polish Open, Częstochowa,
- Gala Bokserska „Noc Wojowników”,
- Koncert Chóru Aleksandrowa,
- Mecz Reprezentacji w Futsalu: Polska – Gruzja.

W omawianym okresie zorganizowano 56 imprez sportowych, 13 imprez kulturalnych i 24 targi, szkolenia oraz konferencje przy poziomie zatrudnienia 14 osób (11 i 3/4 etatu).

W skali całego roku w różnych formach zajęć sportowo-rekreacyjnych i z tytułu uczestnictwa w imprezach organizowanych na hali udział wzięło 263 310 osób, co stanowi 107,32 % wskaźnika frekwencji. Frekwencję osób odwiedzających halę obliczono na podstawie informacji uzyskanych od organizatorów imprez, służb zabezpieczających imprezy, szacowanej ilości osób na trybunach, przeprowadzonych zajęć treningowych i rekreacyjnych (iloczyn ilości uczestników zajęć i jednostek treningowych w miesiącu).

W 2017 r. spółka poniosła, w obiekcie hali sportowej, nakłady inwestycyjne o łącznej wartości 34 702 zł (zakup pomp i nagrzewnic). Dokonano również zakupu wyposażenia o łącznej wartości 7 732 zł.

Wyniki finansowe Hali Sportowej Częstochowa Sp. z o.o.

Tabela nr 29

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	3 213 427	3 292 610	102,46
2.	Koszty ogółem	zł	3 143 093	3 196 938	101,71
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	70 334	95 672	136,02
4.	Zysk (strata) brutto	zł	70 334	95 672	136,02
5.	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	zł	0	1 456	-
6.	Zysk (strata) netto	zł	70 334	94 216	103,95
7.	Rentowność sprzedaży netto	%	2,19	2,86	130,59
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	70 334	94 216	103,95

⁶Udział Gminy Miasto Częstochowa: 100%. Pierwotnie spółka była zarejestrowana pod nazwą Przedsiębiorstwo Energetyki Miejskiej Sp. z o.o. i została utworzona na mocy uchwały nr 366/XLII/97 Rady Miasta Częstochowy z dnia 10 lipca 1997 r. Do 2012 r. nie podjęła działalności. W listopadzie 2012 r. została zmieniona nazwa spółki na Hala Sportowa Częstochowa Sp. z o.o. oraz zostały zmienione zapisy aktu założycielskiego, m.in.: poprzez rozszerzenie przedmiotu działalności w taki sposób, aby spółka mogła zarządzać i administrować wielofunkcyjną halą sportową przy ulicy Żużlowej 4 w Częstochowie

Częstochowskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w likwidacji⁷

Spółka nie podjęła działalności w latach 2007-2017. Celem, dla którego ww. spółka została utworzona było prowadzenie niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej w przypadku zmiany formy organizacyjno-prawnej Miejskiego Szpitala Zespolonego w Częstochowie i przejęcia świadczeń medycznych przez spółkę po zlikwidowanym szpitalu. W ramach restrukturyzacji lecznictwa zamkniętego podjęto prace związane z przystąpieniem do rządowego programu „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia” zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2009 r. W związku z przyjęciem nowych rozwiązań w ustawie o działalności leczniczej przekształcenie szpitala w spółkę może być dokonane bez konieczności uprzedniej likwidacji szpitala. Aktualnie obowiązujące przepisy prawa odbiegają od wcześniejszych regulacji, z których wynikała potrzeba powołania spółki Częstochowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Cel, dla którego spółka została utworzona nie został zrealizowany, a tym samym jej byt prawny stracił uzasadnienie. Spółka nie jest podmiotem aktywnym gospodarczo. W związku z powyższym została podjęta decyzja o likwidacji spółki – uchwała nr 565.XLI.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie rozwiązania spółki Częstochowskie Centrum Zdrowia Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Częstochowie. W chwili obecnej spółka jest w likwidacji. Działalność spółki ogranicza się wyłącznie do bieżących działań jej organów (likwidatora i rady nadzorczej) bez podejmowania zadań wynikających z przedmiotu działalności spółki.

Wyniki Częstochowskiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o.

Tabela nr 30

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	-	280	-
2.	Koszty ogółem	zł	-	21 226	-
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	-	(-)20 946	-
4.	Zysk (strata) brutto	zł	-	(-)20 946	-
5.	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	zł	-	0	-
6.	Zysk (strata) netto	zł	-	(-)20 946	-
7.	Rentowność sprzedaży netto	%	-	-	-
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	-	(-)20 946	-

⁷ Udział Gminy Miasto Częstochowa: 100%. Spółka powstała w 2007 r. – uchwała nr 230/XX/2007 Rady Miasta Częstochowy z dnia 13.12.2007 r. – w celu utworzenia niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej, który miał rozpocząć działalność medyczną po zakończeniu działalności Miejskiego Szpitala Zespolonego w Częstochowie, dla zapewnienia ciągłości świadczeń medycznych.

Związek Komunalny Gmin ds. Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie⁸

Do zadań Związku Komunalnego Gmin ds. Wodociągów i Kanalizacji należą sprawy zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz gospodarki ściekowej na obszarze działania Związku. W ostatnich latach w gminach będących uczestnikami związku wysokiego tempa nabrały inwestycje służące ochronie środowiska. Zapewniają one ograniczenie wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do środowiska, a globalnie pomagają w poprawie jakości wód w kraju.

Związek Komunalny jest właścicielem (posiada 100% akcji) Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. Przedsiębiorstwo realizuje zadania związku w zakresie spraw zaopatrzenia w wodę, gospodarki ściekowej oraz eksploatacji systemu wodociągowego i kanalizacyjnego będącego własnością związku.

Przedsiębiorstwo w swojej działalności respektuje wszystkie normy prawne odnoszące się do działalności wodno-kanalizacyjnej. Kluczowy dokument i narzędzie kształtowania wzajemnych relacji, praw i obowiązków spółki oraz odbiorców usług to „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków” przyjęty uchwałą Zgromadzenia Związku Komunalnego ds. Wodociągów i Kanalizacji w Częstochowie. Podstawowym zadaniem regulaminu jest zagwarantowanie odbiorcom usług ochrony ich praw i właściwego poziomu świadczonych usług.

W 2016 r. usunięto, na obszarze działalności spółki, 727 awarii sieci wodociągowej, w tym na terenie Częstochowy 401 awarii. W rezultacie współczynnik awaryjności [uszk./km] w ciągu roku stanowił wartość ogółem 0,23 natomiast w Częstochowie 0,24 co świadczy o dobrym stanie technicznym eksploatowanych przewodów wodociągowych. Średni współczynnik awaryjności sieci w Polsce wynosi 0,46 uszk./km (dane Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie z roku 2015 – uwzględniając długość sieci wodociągowej bez przyłączy). W 2017 r. średni czas usuwania awarii (zamknięcia wody) wyniósł 5 godzin i 4 minut.

W omawianym okresie rozszerzono zakres prac nad ewidencją sieci wodociągowej w Systemie Informacji Geograficznej GIS o istotne dane z usuwanych awarii i czynności eksploatacyjnych. Działanie to pozwoliło na krzyżową weryfikację danych o przewodach wodociągowych, w kolejnych 717 punktach.

W dalszym ciągu realizowany jest rozwój funkcjonującego w przedsiębiorstwie monitoringu sieci wodociągowej. W roku 2017 przygotowano dokumentację techniczną na realizację opomiarowania Strefy Północ oraz Kiedrzyń-Żabiniec. Stanowi to bazę dla strefowania kolejnych nieopomiarowanych dotąd obszarów sieci wodociągowej.

Wielokierunkowe działania w ramach eksploatacji sieci wodociągowej zaowocowały utrzymaniem strat wody w przedsiębiorstwie na bardzo niskim poziomie. W roku 2017 straty wody wyniosły ogółem 12,14% (w roku 2014 – 12,45%, w roku 2015 – 11,71%, w roku 2016 – 11,12%). Średni wskaźnik w dużych polskich przedsiębiorstwach wodociągowych wynosi 13,90% (dane Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie z roku 2015).

W skali całego przedsiębiorstwa w roku 2017 zanotowano wzrost długości sieci wodociągowej o 26,28 km. Na dzień 31 grudnia 2017 r. długość sieci wodociągowej eksploatowanej przez Przedsiębiorstwo wynosi ogółem 2 455,78 km, a w Częstochowie 1 133,68 km.

Postęp cywilizacyjny, technika budowy wodociągów, ujęć wody i technologia jej uzdatniania na przestrzeni lat sprawiły, że mieszkańcy Częstochowy i regionu otrzymują wodę najlepszej jakości.

Po uzdatnieniu oraz dezynfekcji woda przesyłana jest do odbiorców przez system:

- sieci wodociągowej magistralnej,
- sieci wodociągowej rozdzielczej,
- przyłączy wodociągowych.

W ramach czynności zapobiegawczych i konserwacyjnych w roku 2017 spółka przeprowadziła następujące działania:

- diagnostykę sieci wodociągowej w celu wykrywania i dokładnej lokalizacji nieszczelności oraz awarii sieci wodociągowej,
- płukanie sieci wodociągowej przy użyciu metody hydropneumatycznej,
- oznakowanie uzbrojenia sieci wodociągowej.

W omawianym okresie dla zapewnienia ciągłości odbioru ścieków prowadzono czynności eksploatacyjne wykonując inspekcje sieci kamerą CCTV (52,026 km) oraz kontrole posesji w aspekcie gospodarki ściekowej (1 900 posesji i wykryto 10 nieprawidłowości). W celu zachowania ciągłej sprawności sieci kanalizacyjnej zostały także podjęte działania korygujące i zapobiegawcze

⁸ Rok powstania: 1991 - uchwała nr 114/XV/91 Rady Miasta Częstochowy z dnia 12 czerwca 1991 r. w sprawie przystąpienia do Związku Komunalnego Gmin ds. Wodociągów i Kanalizacyjnych. O utworzeniu związku zadecydowała zgodna wola gmin, w celu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, w oparciu o istniejący w 1990 r. i dobrze działający zintegrowany system zaopatrzenia w wodę gmin z centralnego wodociągu częstochowskiego. W związku uczestniczy 10 gmin: Częstochowa, Kłobuck, Błachownia, Mykanów, Olsztyn, Mstów, Konopiska, Poczesna, Rędziny i Miedźno.

w zakresie kontroli włazów i studzienek kanalizacyjnych (18 526 szt.), mechanicznego czyszczenia kanałów (195,77 km) i napraw punktowych pakerami (137 szt).

W roku 2017 wzrosła długość sieci kanalizacyjnej o 15,88 km. Na dzień 31 grudnia 2017 r. długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez Przedsiębiorstwo wynosi ogółem 1 262,01 km, a w Częstochowie – 759,58 km.

W roku 2017, jak i w latach poprzednich monitorowano jakość ścieków przemysłowych w celu ograniczenia ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach przemysłowych. Zgodnie z obowiązkiem ustawowym monitorowano jakość ścieków socjalno-bytowych i komunalnych w sieci kanalizacyjnej oraz jakość nieczystości ciekłych dowożonych do stacji zlewnej.

W omawianym okresie kontynuowano przebudowę i rozbudowę sieci oraz obiektów wodociągowych i kanalizacyjnych. W roku 2017 zakończono następujące inwestycje:

- przebudowano 4 129,70 mb istniejącej sieci wodociągowej wraz z przebudową i przepięciem przyłączy – wartość 3 397 087 zł,
- rozbudowano 6 307,30 mb istniejącej sieci wodociągowej – wartość 2 152 987 zł,
- przebudowano 5 258,00 mb. sieci kanalizacyjnej – wartość 2 953 642 zł,
- wybudowano linie kablowe 15kV, 6kV, 1kV oraz wymieniono rozdzielnię 6kV w Częstochowie w ul. Hektarowej – wartość 363 957 zł,
- przebudowano instalację technologiczną stacji dezynfekcji wody zlokalizowaną w dzielnicy Mirów – wartość 344 009 zł,
- wykonano termomodernizację zbiorników wody pitnej zlokalizowanych w Częstochowie przy ul. Oleńki – wartość 267 508 zł.

W roku 2017 kontynuowano rozbudowę systemu zdalnego odczytu radiowego. Funkcjonowanie systemu w przedsiębiorstwie przynosi szereg korzyści m.in.:

- eliminuje pomyłki związane z błędnym odczytem wodomierza,
- wpływa na poprawę jakości obsługi klienta,
- umożliwia odczyt w przypadku braku dostępu do urządzenia pomiarowego,
- ułatwia wykrywanie nielegalnej ingerencji w zestaw wodomierzowy.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. na terenie miasta Częstochowy jest obsługiwanych jest 15 427 szt. wodomierzy nowego typu odczytywanych w systemie radiowym. Całkowita ilość wodomierzy odczytywanych w systemie radiowym oraz przystosowanych do odczytu radiowego wynosiła na dzień 31 grudnia 2017 r. - 21 104 szt., co stanowiło 89,60% wszystkich urządzeń. W kolejnych latach planowana jest dalsza rozbudowa systemu

W omawianym okresie spółka w ramach oszczędności zmodernizowała część obiektów zarówno w zakresie systemów sterowania jak i w odbiornikach energii. Ciągłej modernizacji podlega także oświetlenie budynków i obiektów spółki, które sukcesywnie jest wymieniane na nowoczesne i energooszczędne oświetlenie LED. Przedsiębiorstwo dysponuje dwiema elektrowniami fotowoltaicznymi o mocy prawie 80kW, które w zeszłym roku wyprodukowały ponad 83MWh energii elektrycznej, która w znacznym stopniu została zużyta na potrzeby własne dając oszczędności związane z opłatami dystrybucyjnymi, jakie spółka ponosi pobierając energię elektryczną z sieci Zakładu Energetycznego. Każdego roku przedsiębiorstwo organizuje przetarg na zagospodarowanie osadów ściekowych celem optymalizacji kosztów w tym zakresie, co dało w 2017 r. oszczędności na usługach komunalnych 19,18 %. Przedsiębiorstwo osiągnęło również oszczędności w pozycji materiały, które w stosunku do planu kosztów wynoszą 5,07 %. Oszczędności te związane są głównie, ze zwiększoną ilością stosowanych wodomierzy remontowanych kosztem wodomierzy nowych. Koszt całkowitego remontu (wymiana wszystkich części mechanicznych wpływających na jakość pomiaru) i legalizacji stanowi ok. 65% wartości wodomierza nowego. Dostosowano wielkość stosowanych wodomierzy do rzeczywistych poborów wody. W roku 2017 wykonano 143 optymalizacje skutkujące zmniejszeniem wielkości stosowanego wodomierza, a co za tym idzie zmniejszeniem kosztów. Dodatkowo w procesie zakupów elektronicznych wykorzystuje się platformy zakupowe, dające możliwość przeprowadzania dwuetapowych postępowań kończących się aukcji elektronicznych. W związku z korzystaniem z usług zakładów pracy chronionej w zakresie utrzymania czystości i ochrony obiektów oraz przyznaniem ulgi we wpłatach na PFRON, osiągnięto oszczędność w odniesieniu do założeń planowych w wysokości 26,47 %. W trakcie roku na bieżąco dokonywano analizy kosztów działalności poszczególnych komórek organizacyjnych oraz obszarów działania przedsiębiorstwa w kierunku ich optymalizacji i zmniejszenia.

W zakresie informatyzacji przedsiębiorstwa przeprowadzona została analiza wdrożeniowa oprogramowania celem jego wymiany. Zintegrowany System Informatyczny został przygotowany do uruchomienia produkcyjnego. Dostosowany został sprzęt komputerowy do wymagań nowego

systemu. Rozpoczęto pracę na nowym Zintegrowanym Systemie Informatycznym autorstwa firmy Unisoft. Za pośrednictwem systemu, którego zakończenie prac wdrożeniowych przewidziane jest do końca sierpnia 2018 r. Zaletą nowego systemu jest pełna integracja wszystkich jego elementów. Dzięki temu informacje wprowadzone w obrębie jednego z modułów natychmiast będą dostępne dla pozostałych użytkowników, zwiększając tym samym szybkość i efektywność pracy z programem. Całość przedsięwzięcia podniesie efektywność obsługi klienta oraz poziom jego zadowolenia.

Istotną rolę w zarządzaniu i realizowaniu proekologicznej polityki rozwoju spółki pełni funkcjonujący w Przedsiębiorstwie Zintegrowany System Zarządzania wg norm: Systemu Zarządzania Jakością (ISO 9001) oraz Systemu Zarządzania Środowiskowego (ISO 14001), jak również System Ekozarządzania i Audytu (EMAS). W czerwcu 2017 r. spółka zgodnie z zapisami rozporządzenia nr WE 1221/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), przygotowała IV wydanie Deklaracji Środowiskowej, która została następnie zatwierdzona przez weryfikatora środowiskowego TÜV NORD. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie na podstawie wyniku audytu weryfikującego oraz przeprowadzonej procedury sprawdzającej na zgodność z wymaganiami prawnymi, podjął decyzję o utrzymaniu przedsiębiorstwa w rejestrze organizacji zarejestrowanych w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS). Krajowy Rejestr EMAS dostępny jest na stronach Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie - <http://emas.gdos.gov.pl/rejestr-emas-2>, a europejski na stronach Komisji Europejskiej - <http://ec.europa.eu/environment/emas/register/>. W IV wydaniu Deklaracji Środowiskowej przedsiębiorstwa, będącej dokumentem dostępnym dla każdego zainteresowanego, przedstawiono informacje dotyczące między innymi:

- charakterystyki, historii, wielkości oraz osiągnięć przedsiębiorstwa,
- funkcjonującego systemu zarządzania środowiskowego, w tym jego skuteczności i efektywności,
- zidentyfikowanych znaczących aspektów środowiskowych,
- stanu realizacji celów i zadań środowiskowych określonych w programie zarządzania środowiskowego,
- faktycznego oddziaływania Przedsiębiorstwa na środowisko przyrodnicze w latach 2014 - 2016.

Również w roku 2017 auditem nadzoru przeprowadzonym przez auditorów jednostki certyfikującej - TÜV Nord Polska Sp. z o.o. z Katowic, - została objęta działalność spółki w zakresie: produkcji i dostarczania wody, odbioru i oczyszczania ścieków, usług z zakresu obsługi infrastruktury sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Audit obejmował realizowane przez Przedsiębiorstwo procesy, w tym :

- zarządzanie zasobami ludzkimi,
- planowanie i realizację szkoleń,
- nadzór nad siecią wodociągową i kanalizacyjną,
- nadzór nad znaczącymi aspektami środowiskowymi,
- planowanie i realizację procesu produkcji wody i oczyszczania ścieków,
- nadzór nad infrastrukturą,
- postępowanie w sytuacjach awaryjnych,
- realizację wymagań prawnych,
- monitorowanie i pomiary poszczególnych procesów,
- obsługę klienta,
- nadzór nad taborem samochodowym,
- zakupy inwestycyjne i materiałowe,
- sprawozdawczość.

Zgodnie z wydaną opinią pozytywnie oceniono funkcjonujący w przedsiębiorstwie Zintegrowany System Zarządzania zgodny z normami PN-EN ISO 9001 i PN-EN ISO 14001.

Przedsiębiorstwo w marcu 2006 r. otrzymało Certyfikat Akredytacji Nr AB 739 potwierdzający spełnienie wymagań zgodnie z PN-EN ISO 17025:2005. W marcu 2017 r. Centralne Laboratorium Badania Wody i Ścieków uaktualniło zakres akredytacji w obszarze badań fizyko-chemicznych, ze względu na wprowadzenie przez Polski Komitet Normalizacyjny nowej normy badawczej na oznaczanie mętności w wodzie oraz modyfikację metody oznaczania Ogólnego Węgla Organicznego w ściekach. Wyniki audytu przeprowadzonego przez Polskie Centrum Akredytacji (PCA) potwierdziły stałe utrzymywanie wysokich kompetencji technicznych oraz dobrze funkcjonujący system zarządzania, jak również bezstronność i niezależności. Aktualny zakres akredytacji z dnia 7 lipca 2017 r. obejmuje 55 metod fizyko-chemicznych badania wody i ścieków, 7 metod mikrobiologicznych badania wody oraz pobieranie próbek wody i ścieków do badań.

Stale wprowadzane innowacje przyczyniają się do: podniesienia standardu życia mieszkańców, zmniejszenia negatywnego oddziaływania Przedsiębiorstwa na środowisko przyrodnicze, wzrostu świadomości ekologicznej najmłodszych mieszkańców regionu oraz rozwoju gospodarczego w obszarze działalności przedsiębiorstwa.

Spółka od wielu lat stara się podnosić jakość świadczonych usług, rozbudowując infrastrukturę, inwestując w nowe technologie, zarządzając kosztami i monitorując wszystkie procesy. Liczne wyróżnienia i nagrody są potwierdzeniem, że działalność przedsiębiorstwa jest oceniana pozytywnie zarówno w aspekcie społecznej odpowiedzialności biznesu jak i finansów. W ostatnim roku przedsiębiorstwo otrzymało następujące nagrody:

- I miejsce w prestiżowym rankingu organizowanym przez redakcję „Strefy Gospodarki”. Analizie poddawane są dane z kilku obszarów działalności przedsiębiorstwa poczynając od danych finansowych, poprzez ocenę działań inwestycyjnych, kwestii technicznych związanych z eksploatacją sieci wodno-kanalizacyjnej oraz inwestycje w rozwój potencjału intelektualnego kadry. Kapituła doceniła również szerokie działania na rzecz lokalnej społeczności, dużą „wrażliwość społeczną” przedsiębiorstwa oraz proekologiczne działania w sferze inwestycji jak i edukacji prowadzonej wśród swoich klientów,
- otrzymanie po raz 13 statuetki oraz tytuł „Gazeli Biznesu”, który przyznawany jest firmom rozwijającym się dynamicznie, niezależnie od warunków gospodarczych i odnotowujących stały wzrost przychodów ze sprzedaży oraz dodatni wynik finansowy. Szczególną cechą wyróżnienia jest nieskazitelna reputacja i uczciwość,
- Regionalna Organizacja Pracodawców w Częstochowie Lewiatan na corocznym spotkaniu, uhonorowała Prezesa Zarządu Andrzeja Babczyńskiego nagrodą w kategorii „Dobry Gospodarz”. Nagrody wręczono osobom, które mają szczególne osiągnięcia na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i gospodarki w Częstochowie oraz regionie częstochowskim,
- wielkim sukcesem przedsiębiorstwa jest pięć nominacji Ministerstwa Środowiska do najbardziej prestiżowej nagrody z zakresu zarządzania środowiskowego w Europie Europeen EMAS Awards w kategorii duże organizacje sektora publicznego. Wyróżnienie przyznawane jest przez Dyрекcję Generalną ds. Środowiska Komisji Europejskiej tym firmom i organizacjom, które w szczególny sposób łączą innowacyjność i gospodarczą stabilność, uwzględniając zagadnienia środowiskowe, przez co w praktyczny sposób wdrażają ideę zrównoważonego rozwoju. Nagroda przyznawana jest „najlepszym z najlepszych” spośród nominowanych na szczeblach krajowych,
- Certyfikat Mecenas Kultury Kłobucka 2017 – przyznany przez Burmistrza Kłobucka w kategorii Sponsor za finansową efektywność mecenatu oraz w Kategorii Fundator za stałe i znaczące współfinansowanie instytucji kultury i wydarzeń kulturalnych.

Ponadto z okazji Światowego Dnia Wody i Światowego Dnia Ziemi w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego SA., prowadzona jest akcja "Otwarte drzwi" w obiektach eksploatowanych przez spółkę. W tych dniach odbywa się wiele akcji edukacyjnych, dzieci i młodzież zwiedzają ujęcie wody w Wierzchowisku, gdzie działa jedyna w Polsce stacja uzdatniania wody metodą biologicznej denitryfikacji. Są także częstymi gośćmi w laboratorium oraz na pokazach najnowszego sprzętu. Uczniowie mają też okazję przekonać się o zaletach picia wody kranowej dzięki akcji "Piję wodę z kranu", a także korzystaniu z poidelek zainstalowanych w szkołach. Prowadzenie różnorodnych działań edukacyjnych to jeden z powodów, dla których Częstochowa została laureatem konkursu ECO-MIASTO 2017 w kategorii gospodarka wodna.

**Wyniki Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu
Częstochowskiego S.A. w Częstochowie**

Tabela nr 31

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	Plan 2017 r.	Wykonanie planu 2017 r. (szacunkowe)	5:4 %
1	2	3	4	5	6
1.	Przychody ogółem	zł	144 360 002	146 476 802	101,47
2.	Koszty ogółem	zł	140 192 396	141 644 117	101,03
3.	Zysk (strata) na działalności gospodarczej	zł	4 167 606	4 832 685	115,96
4.	Zysk (strata) brutto	zł	4 167 606	4 832 685	115,96

**Wyniki Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu
Częstochowskiego S.A. w Częstochowie**

Tabela nr 31

5.	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	zł	1 040 000	1 224 000	119,71
6.	Zysk (strata) netto	zł	3 127 605	3 587 685	114,71
7.	Rentowność sprzedaży netto	%	3,17	2,45	112,90
8.	Dopłata do spółek prawa handlowego	zł	-	-	-
9.	Wynik finansowy po rozliczeniu dopłat	zł	3 127 605	3 587 685	114,71

Gospodarowanie nieruchomościami gminy i Skarbu Państwa

Zasoby nieruchomości są podstawowym składnikiem mienia gminnego, a gospodarka zasobem polega na wykonywaniu różnorodnych czynności o charakterze faktycznym i prawnym względem nieruchomości, prowadząc do ich optymalnego wykorzystania i realizacji zadań publicznych. W omawianym okresie realizowano głównie strategiczne przedsięwzięcia wytyczone na 2017 r., jak również działania zmierzające do zwiększenia wpływów do budżetu miasta poprzez sprzedaż, dzierżawę, oddawanie w użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd. Efekty finansowe gospodarowania to przede wszystkim dochody uzyskiwane przez gminę z nieruchomości.

W 2017 r. wyniosły one **32 534 868 zł**, w tym z tytułu wpływów z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa miasto osiągnęło dochód w wysokości 4 678 410 zł.

Komunalizacja mienia Skarbu Państwa

Tabela nr 32

Rodzaj komunalizacji	Liczba decyzji potwierdzających nabycie nieruchomości	Powierzchnia (ha)
z mocy prawa – nabycie na rzecz gminy	21	12,5205

Z tytułu komunalizacji majątek miasta wzrósł o 863 166 zł (z uwzględnieniem kwoty 5 621 zł – 2 decyzje, utrzymane w mocy przez Krajową Komisję Uwłaszczeniową w 2017 r.). Do Wojewody Śląskiego złożono 19 wniosków obejmujących działki o ogólnej powierzchni 20,8385 ha w celu wydania decyzji stwierdzających ich nabycie na rzecz Gminy Miasto Częstochowa. Wojewoda wydał 21 decyzji potwierdzających nabycie i 3 decyzje odmowne.

Nabywanie nieruchomości

W okresie sprawozdawczym:

- 1) realizując założenia przyjęte jako zadania strategiczne dla miasta nabyto 2 lokale mieszkalne wraz z prawem użytkowania wieczystego ułamkowej części nieruchomości gruntowej, położonej przy Alei Wolności 44 (Dom Księcia) oraz 1 nieruchomość zabudowaną budynkiem garażowym. Aby gmina była w 100% właścicielem nieruchomości, pozostał do wykupu 1 lokal mieszkalny i 2 garaże;
- 2) nabyto od osób fizycznych udział wynoszący 4/6 części w nieruchomości zabudowanej garażem (działka nr 1/18 obręb 279) realizując w pełni zadanie strategiczne dot. pełnego pozyskania własności terenu pod przyszłościowe budownictwo wielomieszkaniowe przy ul. Bardowskiego;
- 3) nabyto od Skarbu Państwa udział wynoszący 26/1 000 części w nieruchomości zabudowanej, położonej przy ul. Bór 61, oznaczonej jako działki nr nr 8/2 i 8/1 obręb 315, przez co nieruchomość stanowi w 100% własność gminy;
- 4) nabyto od osób fizycznych udział wynoszący 210/2 560 części w nieruchomości położonej przy ulicy św. Rocha 78, oznaczonej jako działka nr 2/3 obręb 103 za wartość zawierającą utracony składnik budowlany w postaci budynku usługowego oraz dokonano rozliczenia zaległości z tytułu najmu lokalu użytkowego położonego przy ul. Warszawskiej 13;
- 5) nabyto od osób fizycznych działkę nr 24/31 obręb 353 o powierzchni 0,0659 ha, położoną przy ul. Wczasowej, za cenę ustanowionej służebności gruntowej. Nabycie umożliwiło dojazd do działki gminy nr 23/12 o powierzchni 1,4977 ha, obręb 353, komunikując ją z drogą publiczną – ul. Wczasową;

- 6) nabyto od osób fizycznych nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym wraz z budynkami gospodarczymi (działka nr 53/2 obręb 320 o powierzchni 0,0618 ha) położoną przy ul. Królewskiej, jako realizację roszczenia wynikającego z art. 13 ust. 3 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. W związku z realizacją inwestycji drogowej „Przedłużenie Alei Bohaterów Monte Cassino do ul. Dźbowskiej oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 908” na skutek podziału działki nr 53 obręb 320 – pozostała część nieruchomości nie nadawała się do zagospodarowania w dotychczasowy sposób;
- 7) w wyniku nabycia praw do spadku gmina nabyła lokal mieszkalny nr 9 przy ul. Wierzbowej 18 o powierzchni użytkowej 35,30 m²;
- 8) dokonano zamiany nieruchomości stanowiących własność gminy o łącznej powierzchni 1,1029 ha w obrębie 39 na nieruchomości stanowiące własność osoby prawnej – przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod drogi publiczne o łącznej powierzchni 1,0348 ha w obrębie 39;
- 9) nabyto od osoby prawnej nieruchomości położone w pobliżu ul. Legnickiej, oznaczone w obrębie 88 jako działki nr nr 3/4 i 3/5 o łącznej powierzchni 0,0634 ha. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, działka nr 3/4 jest przeznaczona pod drogę publiczną, natomiast działka nr 3/5 – pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną;
- 10) przyznano nieruchomość zamienną oznaczoną w obrębie 432-Kawodrza Dolna jako działka nr 74/22 o powierzchni 0,0493 ha wraz z dopłatą pieniężną w zamian za odszkodowanie za nieruchomość oznaczoną w obrębie 432-Kawodrza Dolna jako działka nr 74/7 o powierzchni 0,0998 ha, nabytą z mocy prawa na rzecz Gminy Miasto Częstochowa w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
- 11) nabyto w drodze nieodpłatnego przekazania udziały stanowiące własność osób fizycznych, wynoszące 12/120 części w nieruchomości zabudowanej położonej przy ul. Bocianie 13, oznaczonej w obrębie 112 jako działka nr 37 o powierzchni 0,0792 ha;
- 12) przejęto nieodpłatnie od osób fizycznych działkę nr 3/2 o powierzchni 0,0083 ha obręb 354 z przeznaczeniem pod plac manewrowy dla ul. Biwakowej;
- 13) nabyto od osób fizycznych nieruchomość zabudowaną, położoną przy ul. Pustej 18, oznaczoną w obrębie 304 jako działka nr 107 o powierzchni 0,0427 ha powiększając zasób mieszkaniowy.

**Nabycia gruntów z przeznaczeniem pod drogi publiczne
z mocy prawa i w drodze umów**

Tabela nr 33

Rodzaj nabycia	Liczba nabytych działek	Powierzchnia (ha)
w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami	Skarb Państwa	-
	gmina	4
w trybie art. 12 ust. 4a ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	Skarb Państwa	18
	gmina	69
zajęte pod drogi	Skarb Państwa	-
	gmina	7
miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	11	0,3356
Ogółem:	109	6,1488

Wyплаты odszkodowań z tytułu przejęcia z mocy prawa nieruchomości przeznaczonych lub zajętych pod drogi publiczne

W okresie sprawozdawczym wypłacano odszkodowania z tytułu przejęcia przez gminę, Skarb Państwa nieruchomości pod drogi publiczne, zarówno w drodze umów cywilnoprawnych jak i wydawanych decyzji administracyjnych.

**Wyplacone odszkodowania z tytułu zajęcia nieruchomości
pod drogi publiczne**

Tabela nr 34

Rodzaj odszkodowania		Liczba zawartych umów/wydaných decyzji	Powierzchnia (ha)	Kwota (zł)
w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami	Skarb Państwa	-	-	-
	gmina	8	0,6945	1 478 846
w trybie art. 73 ustawy Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną	Skarb Państwa	1	0,0126	29 683
	gmina	2	0,0172	24 822
w trybie art. 12 ust. 4a ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	Skarb Państwa	3	0,0446	88 115
	gmina	69	2,4719	6 327 982
	Województwo Śląskie	98	5,6723	8 688 390
Ogółem:		181	8,9131	16 637 838

Przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, w 2017 r. wydano łącznie 14 decyzji w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, w tym:

- 12 decyzji o przekształceniu oraz o zwrocie udzielonej bonifikaty od opłaty za przekształcenie (w tym 1 decyzja dotycząca nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa),
- 2 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie przekształcenia (w tym 1 decyzja dotycząca nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa).

Wydano również 5 postanowień o zawieszeniu postępowania w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

Łączne wpływy z tego tytułu obejmują również należności ratalne ustalone w decyzjach wydanych w poprzednich latach i kształtują się następująco: gmina – 160 175 zł, Skarb Państwa – 472 665 zł.

Sprawy zwrotu wywłaszczonych nieruchomości

W przedmiotowym zakresie, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami zostały wydane następujące rozstrzygnięcia administracyjne dotyczące gruntów położonych na terenie miasta:

- 1 decyzja orzekająca o zwrocie wywłaszczonej nieruchomości stanowiącej własność gminy (organem orzekającym był Starosta Kłobucki),
- 1 decyzja orzekająca o zwrocie wywłaszczonych nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa (organem orzekającym był Prezydent Miasta Częstochowy),
- 1 decyzja umarzająca postępowanie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości stanowiącej własność gminy (organem orzekającym był Starosta Myszkowski),
- 7 decyzji odmawiających zwrotu wywłaszczonych nieruchomości stanowiących własność gminy (organami orzekającym były: Starosta Częstochowski, Starosta Kłobucki i Starosta Myszkowski),
- 3 decyzje odmawiające zwrotu wywłaszczonych nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa (organem orzekającym był Prezydent Miasta Częstochowy),
- 5 postanowień odmawiających wszczęcia postępowania zwrotu wywłaszczonej nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa (organem orzekającym był Prezydent Miasta Częstochowy).

Dochód gminy z tytułu zwrotu wywłaszczonych nieruchomości wyniósł 582 zł a Skarbu Państwa – 18 224 zł.

Zbycie lokali mieszkalnych na rzecz najemców

W roku sprawozdawczym sprzedano 169 lokali mieszkalnych, oddając w użytkowanie wieczyste bądź sprzedając na własność udział w gruncie przypadający do lokalu. Dochód osiągnięty z tytułu sprzedaży lokali komunalnych wyniósł 3 992 612 zł.

Zbycie nieruchomości

Sprzedaż nieruchomości stanowi dochód dla budżetu i odbywa się przy zachowaniu racjonalnych zasad gospodarowania gruntami. W 2017 r. zbyto 30 nieruchomości gminy w drodze sprzedaży, 3 nieruchomości Skarbu Państwa oraz 4 nieruchomości na rzecz użytkownika wieczystego gruntu. Dochód ze sprzedaży nieruchomości wyniósł dla: gminy – 10 911 335 zł, Skarbu Państwa – 6 535 925 zł, w tym nieruchomości objęte KSSE (Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna), w której dochód gminy ze sprzedaży wyniósł 7 776 820 zł, a Skarbu Państwa wyniósł 1 212 000 zł.

Zbycie nieruchomości w obszarze KSSE

Tabela nr 35

Oznaczenie nieruchomości				Nabywca	Powierzchnia (ha)	Dochód (zł)
ulica	działka	obręb	własność			
Ekonomiczna	296/19	419-Skorki	gmina	PMS 4I Sp. z o.o.	0,5413	411 000
Ekonomiczna	284/10	419-Skorki	gmina	PROMATEK MEDIA	0,5122	388 200
Ekonomiczna	296/25, 296/26	419-Skorki	gmina	Marek Kubara Sp. z o.o.	3,2165	2 438 000
Ekonomiczna	296/30, 296/32, 333/9	419-Skorki	gmina	TRW Polska Sp. z o.o.	6,9148	4 539 620
Strefowa	21/10	194	Skarb Państwa	TRW Polska Sp. z o.o.	1,3907	1 212 000

W okresie sprawozdawczym dokonano darowizny nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Skarbu Państwa o powierzchni 0,1430 ha na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Katowicach z przeznaczeniem na działalność medyczną. Dokonano ponadto zamiany gruntów stanowiących własność Gminy Miasto Częstochowa o powierzchni 0,1757 ha na grunt stanowiący własność Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” w Częstochowie Sp. z o.o. o powierzchni 0,1012 ha.

Oddawanie nieruchomości w trwałe zarząd

Wydano 20 decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu, w tym 5 decyzji dotyczących nieruchomości Skarbu Państwa. Dochód dla gminy z tego tytułu wyniósł 1 344 zł. Ponadto w 2017 r. wydano 42 decyzje dotyczące trwałego zarządu na rzecz Miejskiego Zarządu Dróg i Transportu, w tym:

- 35 decyzji orzekających,
- 1 decyzję zmieniającą,
- 4 decyzje wygaszające,
- 2 decyzje potwierdzające.

W trwałe zarząd na rzecz MZDiT przekazano w sumie nieruchomości o powierzchni 11,7594 ha i wartości 3 766 529 zł.

Opłaty adiacenckie i renta planistyczna

Wydano 52 decyzje z zakresu opłat adiacenckich, jak również 14 decyzji dotyczących renty planistycznej. Dochody z tytułu opłat adiacenckich wyniosły 114 683 zł a z tytułu renty planistycznej 8 148 zł.

Oddawanie gruntów w użyczenie, użytkowanie i użytkowanie wieczyste

Udzielono 817 bonifikat dla mieszkańców spółdzielni mieszkaniowych: Segment, Hutnik, Nasza Praca, Śródmiejskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Górnik, Metalurg i Północ oraz innych użytkowników wieczystych nieruchomości gminy i Skarbu Państwa w wysokości 50% ulgi w opłacie rocznej za 2017 r. z tytułu użytkowania wieczystego gruntu przeznaczonego na cele mieszkaniowe.

Wpływy z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste i użytkowanie nieruchomości gminy wyniosły 6 456 431 zł a wpływy Skarbu Państwa – 11 313 407 zł.

Wydawanie pozwoleń na wejście w teren

W przedmiotowym zakresie podpisano 186 umów na wejście w teren w odniesieniu do gruntów gminy oraz 23 umowy dotyczące gruntów Skarbu Państwa. Dochody z tego tytułu wyniosły: gmina – 34 137 zł, Skarb Państwa – 830 zł.

Służebności

Ustanowiono 20 służebności gruntowych przejazdu i przechodu oraz 11 służebności przesyłu – obciążających grunty gminy, uzyskując z tego tytułu dochód w wysokości 202 858 zł oraz 2 służebności gruntowe polegające na prawie przejazdu i przechodu oraz 1 służebność przesyłu – obciążającą grunty Skarbu Państwa (dochód 3 415 zł).

Oddawanie nieruchomości w dzierżawę

W roku sprawozdawczym zawarto 192 umowy dzierżawy na grunty stanowiące własność gminy i 5 umów na grunty Skarbu Państwa. Nieruchomości oddane w dzierżawę były przeznaczane pod parkingi, garaże, kioski, pawilony handlowe, uprawy rolne, ogródki warzywne, zieleń, poszerzenie siedliska, magazyny i składowiska oraz tymczasowy dostęp komunikacyjny.

Wpływy z dzierżawy nieruchomości

Tabela nr 36

Dzierżawa		Kwota (zł)
nieruchomości	gmina	1 857 842
	Skarb Państwa	285 131*
wpływy z tytułu bezumownego użytkowania nieruchomości	gmina	340 924

* w tym 25% należne gminie, tj. 71 283 zł

W zakresie geodezji i kartografii kontynuowano działania dotyczące rozwoju systemów teleinformatycznych służących do prowadzenia zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Działania te oparte o umowy wsparcia i aktualizacji oprogramowania w podstawowym zakresie mają zapewnić zgodność systemów z wymaganiami opisanymi w ustawie: prawo geodezyjne i kartograficzne oraz w nowych przepisach wykonawczych do ustawy. Kontynuowano również działania zmierzające do pełnej cyfryzacji (przetworzenia do postaci cyfrowej) archiwum zasobu.

W 2017 r. przeprowadzono inwentaryzację wysokościowej osnowy geodezyjnej obejmującą obszar całego miasta Częstochowy. Opracowanie to oparte było o inwentaryzację i rewitalizację istniejących w terenie znaków geodezyjnych takiej osnowy. W przyszłości (w tym, w roku 2018 r.) opracowany projekt będzie podstawą dla przeprowadzenia modernizacji osnowy i stabilizacji nowych znaków, które w kolejnych latach służyć będą pomiarom geodezyjnym.

W grudniu 2017 r. na podstawie zdjęć lotniczych o pikselu równym 5 cm opracowano ortofotomapę. Atutami nowej ortofotomapy są szczególnie dobre i równe warunki pogodowe panujące w trakcie wykonywania nalotu i rejestracji zdjęć. Opracowanie to zostało włączone do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego prowadzonego przez Prezydenta Miasta Częstochowy, udostępnione pracownikom Urzędu Miasta Częstochowy oraz publicznie dla mieszkańców, turystów, inwestorów oraz innych, zainteresowanych osób poprzez "Geoportal mieszkańców" i „Geoportal inwestora” <http://www.e.czystochowa.pl/geoportaltoolkit/map.php>.

Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków

W ramach wynikających z przepisów prawa zadań realizowanych w zakresie ewidencji gruntów i budynków dokonywano aktualizacji zawartych w niej danych na podstawie dostarczonych dokumentów oraz udzielano informacji zainteresowanym osobom i instytucjom. Wydawano wypisy, wyrisy, zaświadczenia oraz inne dokumenty z zakresu ewidencji gruntów i budynków. Kontynuowano również prace związane z archiwizacją dokumentów stanowiących dowody zmian.

Czynności dotyczące ewidencji gruntów i budynków oraz liczba wprowadzonych zmian do rejestru

Tabela nr 37

Lp.	Rodzaj czynności	liczba
1.	Wprowadzanie zmian do rejestru gruntów i budynków.	8 701
2.	Weryfikacja zawiadomień z Sądu Rejonowego i zaświadczeń z PINB.	8 353
3.	Wydane wypisy, wyrisy oraz zaświadczenia z ewidencji gruntów i budynków.	8 977
4.	Udzielone informacje z ewidencji gruntów i budynków.	836
5.	Korespondencja w sprawach ewidencji gruntów i budynków, numeracji porządkowej nieruchomości oraz nazewnictwa ulic (w tym decyzje, zaświadczenia, zawiadomienia).	1 903
6.	Archiwizacja dokumentów stanowiących dowody zmian w ewidencji gruntów i budynków: - liczba stron zeskanowanych dokumentów: - liczba zarchiwizowanych dokumentów w formie papierowej:	49 946 12 878

Regulacje stanów prawnych gruntów Skarbu Państwa

W celu regulacji stanów prawnych gruntów Skarbu Państwa przygotowano 4 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie dokumentacji geodezyjno-prawnej. W wyniku realizacji umów uzyskano dokumentację dla 62 nieruchomości. Przekazano 20 spraw do Zespołu Radców Prawnych w celu sporządzenia wniosków do Sądu Rejonowego w Częstochowie o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości.

Do IX Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Częstochowie złożono łącznie 128 wniosków, w tym:

- 30 wniosków obejmujących 56 działek, celem regulacji stanu prawnego na rzecz Skarbu Państwa,
- 98 wniosków innych (dotyczących sprostowania wpisów w działach I, II, i III ksiąg wieczystych Skarbu Państwa, ujawnienia własności Skarbu Państwa na podstawie specustaw drogowych, przeciwpowodziowych itp.).

Podziały, rozgraniczenia, wywłaszczanie nieruchomości

Z zakresu zadań własnych wydano:

- podziały nieruchomości: 225 postanowienia oraz 279 decyzji;
- rozgraniczenia nieruchomości: 1 postanowienie oraz 4 decyzje;
- postanowienia prostujące Akty Własności Ziemi: 2 postanowienia.

Z zakresu zadań zleconych wydano:

- decyzja potwierdzająca zaistnienie przesłanek zajęcia nieruchomości: 1 decyzja;
- decyzja umarzająca postępowanie w sprawie ograniczenia prawa własności: 1 decyzja;
- decyzja ograniczająca prawo własności: 1 decyzja;
- decyzja zezwalająca na czasowe zajęcie nieruchomości: 4 decyzje;
- postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania: 3 postanowienia.

Prowadzenie i udostępnianie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

W ramach zadań realizowanych w zakresie tworzenia, prowadzenia i udostępniania baz danych stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, oraz koordynacji dotyczącej usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu w 2017 r. zrealizowano poniżej określoną ilość wniosków.

Prowadzenie i udostępnianie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Tabela nr 38

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba wniosków / zgłoszeń [szt.]
1.	Przygotowanie materiałów do zgłoszeń prac geodezyjnych	4 551
2.	Udostępnianie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego – sprzedaż map	4 560
3.	Udostępnianie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego – w trybie art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne [jt. Dz.U. z 2014 r., poz. 1114]	114
4.	Koordynacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	759

- Zadania z zakresu gospodarki komunalnej i mieszkaniowej realizowane w 2017 roku obejmowały:
- utrzymanie mieszkaniowego zasobu gminy,
 - sprawy związane z najmem lokali mieszkalnych i użytkowych,
 - prowadzenie spraw związanych z własnością lokali komunalnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych,
 - realizację zadań związanych z pochówkiem zmarłych.

Gospodarka mieszkaniowym zasobem gminy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Gmina Miasto Częstochowa dysponowała 8 089 lokalami mieszkalnymi zlokalizowanymi w różnych częściach miasta.

Zasób Mieszkaniowy Gminy obejmuje:

- 190 budynki z lokalami mieszkalnymi i użytkowymi o 100% własności gminy,
- 7 budynków stanowiących współwłasność gminy i osób fizycznych,
- 48 budynków będącym w samoistnym posiadaniu.

Realizacja zadań związanych z utrzymaniem mieszkaniowego zasobu gminy powierzona została Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie uchwały 511/XXVIII/2012 z dnia 22 listopada 2012 roku w sprawie określenia sposobu gospodarowania i zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy.

Podstawowe dane dotyczące mieszkaniowego zasobu gminy

Tabela Nr39

Lp.	Wyszczególnienie	j. m.	Wykonanie za 2017 rok
1.	Dochody z czynszu za najem lokali mieszkalnych i użytkowych oraz odszkodowania za korzystanie z lokali bez tytułu prawnego	zł	27 171 203
2.	Dochody z tytułu zapewnienia świadczeń niezależnych od właściciela (dostawy wody, energii cieplnej, odprowadzanie ścieków, opłata za gospodarowanie odpadami i inne)	zł	18 418 452
3.	Koszty zakupu świadczeń niezależnych od właściciela wym. w pkt. 2 tabeli	zł	22 417 726
4.	Wynagrodzenie za czynności zarządzania	zł	10 261 047
5.	Zaliczka na rzecz wspólnot mieszkaniowych z przeznaczeniem na fundusz remontowy w części dotycz. mieszkaniowego zasobu gminy	zł	7 028 975
6.	Zaliczka na rzecz wspólnot mieszkaniowych z przeznaczeniem na koszty zarządzania i eksploatacji w części dotycz. mieszkaniowego zasobu gminy	zł	5 059 336
7.	Remonty	zł	4 118 447
8.	Modernizacja	zł	524 224
8.	Zaległości najemców we wpłatach czynszu i odszkodowań za korzystanie z lokali bez tytułu prawnego (bez odsetek)	zł	14 332 763
9.	Zaległości najemców we wpłatach z tytułu świadczeń niezależnych od właściciela (bez odsetek)	zł	12 475 692
10.	Wskaźnik ściągalsności czynszu (wpłaty netto/ wymiar netto)	%	102,72

Podstawowe dane dotyczące mieszkaniowego zasobu gminy

Tabela Nr39

Lp.	Wyszczególnienie	j. m.	Wykonanie za 2017 rok
11.	Wskaźnik ściągłości opłat z tytułu świadczeń niezależnych od właściciela (wpłaty netto/ wymiar netto)	%	102,18
12.	Powierzchnia średnioroczna mieszkaniowego zasobu gminy	m ²	425 523

Realizując remonty mieszkaniowego zasobu gminy wykonano następujące zadania:

- remont 89 lokali zwolnionych po wyprowadzeniu, bądź śmierci głównego najemcy,
- wymiana 186 szt. stolarki otworowej w lokalach gminy oraz zamontowanie 121 szt. nawiewników,
- remont i naprawa instalacji gazowych w 29 lokalach,
- prace zdruńskie w 26 lokalach mieszkalnych,
- prace blacharsko-dekarskie na 43 budynkach,
- remont przewodów kominowych w 41 budynkach,
- modernizacja i częściowa wymiana instalacji elektrycznej w 34 budynkach;
- modernizacja instalacji wodno- kanalizacyjnej w 9 obiektach,
- modernizacja instalacji c.o w 5 budynkach,
- roboty remontowo - zabezpieczające na 26 budynkach,
- ekspertyzy techniczne konstrukcji budynków mieszkalnych usytuowanych na nieruchomościach przy ul. Piłsudskiego 31, ul. Ogrodowej 7/9, ul. Katedralnej 13, ul. Stary Rynek 21, ul. Kawiej 7/9, ul. Garncarskiej 17, ul. Szczytowej 40/42,
- rozbiórka budynków: przy ul. Mokrej 10 i 14, ul. Bocianiej 13, a także zabudowań gospodarczych przy ul. Meliorantów 72,
- projekty budowlane przyłączy wodociągowych do 10 budynków mieszkalnych.

W ramach zadań inwestycyjnych:

- podłączono do nowej sieci wodociągowej 7 budynków komunalnych przy ulicy Filomatów,
- wykonano termomodernizację kamienicy przy Alei Wolności 81,
- wykonano modernizację elewacji oficyny północnej kamienicy przy ul. Piłsudskiego 31,
- wykonano zmianę sposobu użytkowania lokalu przy Alei Wolności 29 dokonując podziału na dwa lokale użytkowe.

Gospodarka lokalami mieszkalnymi i użytkowymi*Wynajem lokali mieszkalnych*

W okresie sprawozdawczym rozpatrzono 3 068 wniosków o wynajem lokali z mieszkaniowego zasobu gminy. W roku 2017 zawarto 520 umów najmu lokali z mieszkaniowego zasobu gminy.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. na wynajem lokali mieszkalnych oczekiwało 1 714 wnioskodawców, z tego:

- 1 261 na wynajem lokali mieszkalnych na czas oznaczony tj. lokali socjalnych lub pomieszczeń tymczasowych, uprawnionych na podstawie prawomocnych wyroków sądu;
- 333 na wynajem lokali mieszkalnych na czas nieoznaczony;
- 120 na wynajem lokali z tytułu zamiany z urzędem.

W omawianym okresie przeprowadzano również weryfikację uprawnień do zajmowania lokalu komunalnego przez osoby wynajmujące lokale z mieszkaniowego zasobu gminy. Sprawdzono uprawnienia do zajmowania 3 509 lokali z mieszkaniowego zasobu gminy i w wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano wypowiedzenia umowy najmu osobom posiadającym prawo do innego lokalu mieszkalnego zlokalizowanego w Częstochowie. Rezultatem podjętych działań było zwolnienie sześciu lokali mieszkalnych.

Dane dotyczące najmu lokali z mieszkaniowego zasobu gminy

Tabela Nr 40

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wynajętych lokali
1	Wynajem lokali na czas nieoznaczony w tym:	93
	z powodu wyburzenia budynku	62
	na zasadach ogólnych	19
	na rzecz pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	12
2	Wynajem lokali na czas oznaczony w tym:	95
	lokale socjalne	84
	tymczasowe pomieszczenia	11
3	Wynajem lokali w wyniku zamiany w tym:	91
	z urzędem	65
	zamiana dobrowolna	26
4	Wynajem lokali w wyniku regulacji tytułu prawnego do lokalu w tym:	111
	po śmierci głównego najemcy	100
	po wyprowadzeniu się głównego najemcy	11
5	Wynajem lokali z tytułu przedłużenia lub ponownego spisania umowy najmu	126
6	Wynajem izby przyległej	4

Korzystając z uprawnień, wynikających z przepisów art. 15 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, w 2017 roku, interwenient uboczny, działający w oparciu o pełnomocnictwo prezydenta miasta, uczestniczył w 159 sprawach sądowych o eksmisję z lokali mieszkalnych. Zakończono 56 spraw, w wyniku których:

- w 25 sprawach orzeczono o braku uprawnień do lokalu socjalnego;
- w 13 sprawach orzeczono o uprawnieniu do lokalu socjalnego;
- w 18 sprawach umorzono, oddalono powództwo lub zawieszono postępowanie.

W okresie sprawozdawczym właścicielom nieruchomości wypłacono odszkodowania z tytułu niedostarczenia przez gminę lokali socjalnych osobom uprawnionym na podstawie wyroków sądowych w kwocie ogółem 900 068 zł (odszkodowania, odsetki oraz koszty sądowe). Zrealizowano 151 wyroków i sądowych nakazów zapłaty. Odszkodowania wypłacono 40 osobom fizycznym za 56 uprawnionych do otrzymania lokali socjalnych oraz 10 osobom prawnym za 75 uprawnionych do otrzymania lokali socjalnych.

W roku 2017 na podstawie 15 wyroków sądowych dokonano zwrotu zwaloryzowanych kaucji mieszkaniowych. Wypłacono z tego tytułu 59 538, w tym: zwaloryzowane kaucje, odsetki, koszty sądowe i koszty egzekucji.

Ulgi w spłacie zadłużenia przyznane mieszkańcom Częstochowy

W okresie sprawozdawczym gmina udzielała pomocy w spłacie zadłużenia z tytułu opłat czynszowych osobom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

Ogółem przyznano 245 ulg w spłacie należności gminy z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych (czynsz, świadczenia niezależne od właściciela) na kwotę ogółem 2 067 231 zł, w tym:

- 240 osobom rozłożono na raty zadłużenie czynszowe na łączną kwotę 2 059 607 zł, (należność główna- 1 912 669 zł, odsetki- 146 938 zł);
- 4 osobom umorzono odsetki po spłacie należności głównej na kwotę 3 679 zł,

- 1 przypadek udzielenia umorzenia zadłużenia na kwotę 3 945 zł, (należność główna- 3 871 zł, odsetki- 74 zł).

Wynajem lokali użytkowych

Na dzień 31.12.2017 r. Gmina Miasto Częstochowa dysponowała 525 lokalami użytkowymi.

W okresie sprawozdawczym, w 7 przetargach oraz w drodze bezprzetargowego trybu wynajmu i negocjacji stawki czynszu, wynajęto 30 wolnych lokali użytkowych i 2 wolne garaże w tym:

- 10 lokali użytkowych w drodze przetargów nieograniczonych ofertowych;
- 6 lokali użytkowych w drodze negocjacji stawki czynszu;
- 12 lokali użytkowych w bezprzetargowym trybie wynajmu;
- 1 lokal użytkowy w drodze przetargu nieograniczonego licytacji;
- 1 lokal użytkowy w drodze przetargu ograniczonego licytacji;
- 2 garaże w drodze przetargu nieograniczonego.

Prowadzenie spraw związanych z własnością lokali komunalnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych

W okresie sprawozdawczym funkcjonowało 408 wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy, w tym 59 które są zarządzane przez innych zarządców niż Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie Sp. z o. o.. Pracownicy Biura Gospodarki Lokalowej i Usług Komunalnych Urzędu Miasta - jako pełnomocnicy Gminy Miasta Częstochowy uczestniczyli w 391 zebraniach wspólnot.

Podjęto 378 uchwał w trybie indywidualnego zbierania głosów oraz 108 uchwał w trybie mieszanym.

Realizacja zadań związanych z grzebaniem zmarłych

W roku sprawozdawczym wydano 29 decyzji zezwalających na sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu ich pochowania.

Zakład budżetowy pod nazwą Cmentarz Komunalny realizował usługi statutowe, tj. pogrzebowe, kremacyjne i grabarskie, zarządzał powierzchnią grzebalną nekropolii przy ul. Radomskiej 117 oraz nieruchomościami przy ul. Radomskiej 117, ul. Krakowskiej 16 i Cmentarnej 36/38. Zakład posiada system zarządzania jakością i w 2017 roku audit przeprowadzony przez Urząd Dozoru Technicznego utrzymał dla tej jednostki Certyfikat PN-EN ISO 9001:2009 w zakresie realizacji usług cmentarnych, pogrzebowych oraz kremacyjnych.

W okresie sprawozdawczym sprzedano 352 miejsca pochówku, w tym 50 rezerwacji za życia, wykonano 1 638 kremacji zwłok, zrealizowano 314 usług pogrzebowych o różnym zakresie, wydano 274 zezwolenia na budowę nagrobków oraz wykonano 476 pochówków.

W 2017 r. przy głównym wejściu do nekropolii zainstalowano infokiosk z wyszukiwarką grobów. Wykonano galerię fotograficzną obejmującą historyczne zmiany nekropolii, która została wyeksponowana w budynku administracyjnym cmentarza.

Podstawowe dane dotyczące działalności Cmentarz Komunalny

Tabela Nr 41

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Plan na 2017 rok	Wykonanie w 2017 r.	% realizacji planu rocznego
1.	Stan środków obrotowych na początek roku	zł	170 000	170 000	100,00
2.	Przychody ogółem w tym	zł	3 640 000	3 317 632	91,14
	z usług pogrzebowych	zł	2 903 000	2 594 276	89,37
	z dzierżaw	zł	104 000	102 502	98,56
	pokrycie amortyzacji	zł	585 000	582 264	99,53
	pozostałe	zł	48 000	38 590	80,40
3.	Koszty (wydatki) ogółem w tym	zł	3 640 000	3 272 300	89,90
	wynagrodzenia i pochodne	zł	1 874 000	1 613 638	86,11

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Plan na 2017 rok	Wykonanie w 2017 r.	% realizacji planu rocznego
	wydatki rzeczowe	zł	987 000	912 604	92,46
	odpisy amortyzacyjne	zł	585 000	582 264	99,53
	podatek dochodowy	zł	54 000	24 647	45,64
	wydatki majątkowe	zł	140 000	139 147	99,39
4.	Nadwyżka środków obrotowych	zł	0	45 332	0
5.	Stan środków obrotowych na koniec roku	zł	170 000	170 000	100,00
6.	Średnie zatrudnienie	etat	25	21,67	86,68

Racjonalizacja gospodarki mediami

Realizowano na bieżąco program „Zarządzanie energią i środowiskiem w obiektach użyteczności publicznej miasta Częstochowy”. W efekcie optymalizacji warunków rozliczeń i racjonalizacji użytkowania energii oraz wody Gmina uzyskuje znaczne oszczędności w wydatkach z tytułu mediów energetycznych oraz dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Określono efekty działań za rok 2017 dla grupy 118 obiektów oświatowych, objętych szczegółowym monitoringiem i raportowaniem:

- łączne zużycie paliw i energii wyniosło 51 051 MWh,
- łączna emisja CO₂ wyniosła 22 970 ton,
- łączne zużycie wody wyniosło 111 660 m³,

Oszczędności w zakresie zużycia mediów są wynikiem prowadzonych działań zarządczych oraz zrealizowanych działań inwestycyjnych i modernizacyjnych. Działania prowadzone w zakresie zarządzania energią i środowiskiem wynikają z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.

Monitorowano lokalny rynek energii oraz utrzymywano ścisłą współpracę z przedsiębiorstwami zaopatrującymi miasto w media sieciowe w zakresie stałej poprawy bezpieczeństwa energetycznego odbiorców, zgodnie z zapisami strategicznego dokumentu „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Częstochowy”.

Wolny rynek energii elektrycznej

Częstochowa czynnie korzysta z wolnego rynku energii elektrycznej. Przeprowadzono kolejne postępowanie przetargowe na dostawę energii elektrycznej w roku 2018 dla 4 wydziałów Urzędu Miasta Częstochowy, 137 jednostek organizacyjnych i spółek Gminy Miasta Częstochowy i Miejskiego Zarządu Dróg i Transportu oraz pomyślnie zrealizowano procedurę zmiany sprzedawcy energii. Wolumen energii objęty przetargiem wyniósł 45 GWh.

Szacowane oszczędności w wyniku zmiany sprzedawcy energii, w porównaniu do kosztów jakie należałoby ponieść według cen stosowanych przez lokalnego sprzedawcę energii, wyniosły w 2017 r. 8 300 000 zł.

Wolny rynek gazu

Częstochowa czynnie korzysta z wolnego rynku gazu. Przeprowadzono kolejne postępowanie przetargowe na kompleksową dostawę paliwa gazowego dla Wydziału Nadzoru i Administracji oraz 87 jednostek organizacyjnych i spółek Gminy Miasta Częstochowy na okres od 01.04.2017 r. do 31.12.2018 r. Wolumen gazu objęty zamówieniem wyniósł 32,1 GWh (co odpowiada ilości gazu ok. 2 920 000 m³).

Program „Kropla do kropli”

Program "Kropla do kropli" wdrożono w październiku 2012 r. w 6 placówkach edukacyjnych, w marcu 2013 r. poszerzono go o 15 kolejnych, a w lutym 2016 r. o następne 10, co w sumie stanowi 31 placówek z sukcesem realizujących program. Dotychczas nakłady inwestycyjne związane z montażem nowej armatury zostały sponowane z uzyskanych oszczędności we wszystkich placówkach z pierwszej i drugiej tury oraz w czterech z ostatniej, trzeciej tury programu, czyli w sumie w 25 placówkach realizacja programu generuje oszczędności w pełnej kwocie na rzecz placówek edukacyjnych.

Program pozwala na obniżenie zużycia oraz kosztów wody i energii do przygotowania ciepłej wody użytkowej, co pozytywnie wpływa na środowisko poprzez ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery. Program posiada również walory edukacyjne, ponieważ kształtuje proekologiczne postawy wśród uczniów.

Program realizowany jest formule ESCO. Nakłady poniesione przez partnera prywatnego zwracane są z wygenerowanych oszczędności. Po okresie zwrotu nakładów poniesionych przez firmę, zamontowane elementy armatury pozostają w placówce generując dalsze oszczędności.

Uzyskany efekt ekologiczny:

- zmniejszenie zużycia wody o 28 912 m³,
- zmniejszenie zużycia energii o 1 303 MWh,
- ograniczenie emisji CO₂ o 674 tony.

Działalność w Stowarzyszeniu Gmin Polska Sieć „Energie Cites”

Zgodnie z Uchwałą Nr 220/XV/2011 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 listopada 2011 r. Częstochowa od 1 stycznia 2012 r. przystąpiła do Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cites”. Częstochowa uczestniczy w projekcie „Polsko-niemiecka współpraca w zakresie gospodarki niskoemisyjnej - wspieranie ram współpracy między gminami”, realizowanego przez ośrodek analiz polityczno-społecznych Adelphi we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polska Sieć „Energie Cites” oraz innymi instytucjami partnerskimi w okresie od sierpnia 2015 do lipca 2018 roku. Głównym celem działań projektowych jest usprawnienie wymiany wiedzy i dialogu pomiędzy polskimi i niemieckimi gminami, a także wspieranie działań w zakresie inicjowania, opracowania i realizacji strategii niskoemisyjnych w wybranych gminach w Polsce. W ramach projektu przedstawiciele miasta uczestniczyli:

- w dniach 28-31 marca w Warszawie w szkoleniu na temat wdrażania działań niskoemisyjnych. W trakcie dyskusji zostały zaprezentowane zostały doświadczenia miasta Częstochowy w zakresie zarządzania energią;
- w dniach 19-21 września w Essen (Niemcy) w warsztatach na temat “Roli zrównoważonej mobilności w ochronie klimatu na poziomie gminnym”, realizowanych w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności 2017.

Realizacja działań wynikających z przystąpienia do „Porozumienia między burmistrzami”

W ramach cyklicznych Miejskich Dni Inteligentnej Energii zorganizowano:

- w dniu 9 czerwca festyn plenerowy dla mieszkańców na Placu Biegańskiego; celem akcji było kształtowanie wśród mieszkańców postaw ekologicznych oraz podniesienie świadomości w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej. Podczas festynu rozstrzygnięto konkurs ekologiczny pt. „Środowisko pełne energii” skierowany do przedszkolaków i uczniów częstochowskich placówek edukacyjnych,
- w dniu 12 czerwca szkolenie pod nazwą „Jak oszczędzać energię i wodę w miejscu pracy” dla administratorów obiektów w jednostkach organizacyjnych i spółkach gminy.

Działania inne

Pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy:

- wraz ze spółką NUMERON s.c. zorganizowano w dniu 9 maja konferencję "Porozmawiajmy o energii - debata i warsztaty o efektywności energetycznej", dedykowanej zarówno do samorządów jak i przedsiębiorstw, która miała miejsce w budynku Częstochowskiego Parku Przemysłowego,
- wraz z Wydziałem Zarządzania Politechniki Częstochowskiej zorganizowane zostało II Forum Naukowe pod tytułem "Zarządzanie zrównoważoną gospodarką energetyczną. Możliwości,

wyzwania, bariery rozwoju", które odbyło się w dniu 24 maja w Auli Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej.

W ramach działań edukacyjnych zorganizowano dla uczniów szkół ponadpodstawowych konkurs ekologiczny „Bądź efektywny energetycznie” którego podsumowanie miało miejsce w dniu 24 listopada w sali sesyjnej Urzędu Miasta. Zgodnie ustawą o efektywności energetycznej na stronie <http://czestochowa2.energiasrodowisko.pl/pl/strona-glowna/> zamieszczone są informacje dotyczące miejskich jednostek organizacyjnych i spółek gminy o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej oraz o zrealizowanych działaniach mających na celu poprawę efektywności energetycznej i ograniczenie negatywnego wpływu procesów energetycznych na środowisko.

Częstochowę zalicza się do liderów wśród samorządów w obszarze kształtowania i wdrażania lokalnej polityki energetycznej. Dzieląc się swoimi doświadczeniami i reprezentując interesy innych samorządów uczestniczy w nowatorskich platformach współpracy, takich jak:

- Komisja ds. Lokalnej Polityki Energetycznej przy Śląskim Związku Gmin i Powiatów,
- Regionalna Rada do spraw Energii, działająca przy Śląskim Związku Gmin i Powiatów.

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania w zakresie ochrony środowiska i ekologii. Realizowano zadania na rzecz ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń i ochrony przyrody. Nadzorowano funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami. Ponadto prowadzono prace z zakresu zabezpieczenia przed zagrożeniami i skutkami powodzi.

System gospodarowania odpadami:

Zgodnie z ustawą, gmina jest odpowiedzialna za utrzymanie czystości i porządku na swoim terenie, w tym za zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Na podstawie podjętej Uchwały Rady Miasta, stanowiącej akt prawa miejscowego odpady komunalne, odbierane są również od właścicieli nieruchomości z posesji, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Dodatkowo gmina:

- przejęła obowiązek wyposażenia posesji zamieszkałych i nieruchomości, na których powstają odpady komunalne a nie zamieszkują mieszkańcy w pojemniki (zakupiono 51 487 szt. pojemników) oraz utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- organizowała odbiór odpadów remontowo-budowlanych (z grupy kodów 17) o łącznej masie 8 533,02 Mg oraz odpadów zielonych (kod 20 0201) o łącznej masie 49 669,2 Mg.

Na terenie funkcjonuje Mobilny Punkt Zbierania Odpadów Problemowych (MPZOP), który cztery razy do roku odbiera od mieszkańców odpady problemowe. Łączna masa odebranych odpadów 9,2 Mg. Liczba mieszkańców objętych systemem to: 190 930. Liczba właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne to: 41 143. Zlikwidowano 32 dzikie wysypiska na terenie miasta Częstochowy i zostało zebrane 39,26 Mg odpadów.

Uchwałą nr 493/XXXVI/2017 z dnia 23 lutego 2017 r. oraz nr 572/XLII/2017 z dnia 19 czerwca 2017 r. zmieniono uchwałę nr 538/XXX/2012 Rady Miasta Częstochowy z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie powierzenia Częstochowskiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sobuczynie obowiązkowego zadania własnego gminy utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Częstochowa. Prowadzenie, m. in. działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zostało powierzone Częstochowskiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu³.

X edycja konkursu „Czysta Częstochowa”

Konkurs „Czysta Częstochowa” pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy adresowany był do szkół i przedszkoli, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów pod kierunkiem opiekunów - nauczycieli – wychowawców z terenu miasta Częstochowy i Gminy Poczesna. W konkursie uczestniczyło 36 placówek oświatowych, w tym: 15 szkół podstawowych i gimnazjów oraz 21 przedszkoli. Łącznie w konkursie brało udział 6 140 uczestników. Młodzież i dzieci z Częstochowy i Gminy Poczesna zebrała 238 656 szt. zużytych baterii o łącznej wadze 4 686 kg oraz 25 125 szt. zużytego sprzętu elektronicznego o łącznej wadze 38 674 kg.

³ Więcej na temat zagadnienia zob. w podrozdziale poświęconym działalności Częstochowskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sobuczynie.

Wsparcie akcji „Lato w mieście”

W ramach akcji „Lato w mieście” prowadzono akcję informacyjną skierowaną do dzieci i młodzieży na temat selektywnej zbiórki odpadów, przeprowadzono konkursy. Akcją informacyjno-szkoleniową objęto grupę ok. 800 osób.

Grudniowa kampania edukacyjno-informacyjna

W ramach kampanii edukacyjno informacyjnej przeprowadzono:

- kolportaż 50 000 szt. ulotek informujących o selektywnej zbiórce odpadów, zbiórce elektroodpadów, odpadów bio i zielonych, odpadów remontowo budowlanych. Ulotki trafiły do gospodarstw domowych w zabudowie wielorodzinnej na terenie miasta Częstochowa,
- kolportaż 5 000 szt. plakatów informacyjnych o selektywnej zbiórce odpadów, zbiórce elektroodpadów, odpadów bio i zielonych, odpadów remontowo budowlanych. Plakaty rozwieszono zostały na klatkach schodowych w zabudowie wysokiej,
- wyprodukowanie i emisja spotu informacyjno-promocyjnego dot. selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Długość spotu do 30 sekund, emitowany był 3 razy w tygodniu – 250 emisji w stacji telewizyjnej o zasięgu częstochowskim jak również poprzez „social media” o zasięgu częstochowskim 2 razy w tygodniu.”

Zabezpieczenie środowiska przed zagrożeniami

W okresie sprawozdawczym funkcjonował zespół roboczy ds. ograniczania niskiej emisji w województwie śląskim z udziałem przedstawiciela Prezydenta Miasta. Ww. zespół opracował projekt uchwały przyjętej przez Sejmik Województwa Śląskiego, mającej na celu ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludzi lub środowisko poprzez wprowadzenie ograniczeń lub zakazów dotyczących używania konkretnych paliw i urządzeń grzewczych. W dniu 10 lutego 2017 r. w Częstochowie odbyły się konsultacje w sprawie projektu „uchwały antysmogowej”.

Pod patronatem Prezydenta Miasta i firmy ATMOTERM S.A. i ATMOTERM-EKOURBIS Sp. z o.o. zorganizowano konferencję „Smog-Samorząd wobec zagrożeń pochodzących z niskiej emisji”, która odbyła się w dniu 5 kwietnia 2017 r. 1-2 kwietnia 2017 r. w Hali Sportowej Częstochowa przy ul. Żużlowej odbyła się czwarta edycja Targów Budowlanych, Meblowych i Wyposażenia Wnętrz, na których to miasto Częstochowa zaprezentowało ofertę dofinansowań do systemów grzewczych i instalacji solarnych.

Miasto Częstochowa przystąpiło do prowadzonego przez Ministerstwo Środowiska projektu pn. „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców” w roku 2017. Obecnie zakończony został etap III projektu – Analiza ryzyka dla miasta Częstochowa.

W roku 2017 zakupiono 25 sensorów do pomiaru (w czasie rzeczywistym) pyłu PM10 i PM2,5, temperatury, ciśnienia i wilgotności powietrza. Sensory zostały zainstalowane głównie na obiektach edukacyjnych w różnych punktach miasta. Uzyskane dane są prezentowane w ogólnie dostępnej aplikacji firmy Airly umożliwiającej zbieranie i interpretowanie danych www.airly.eu. Ponadto zakupiono i zainstalowano 2 oczyszczacze powietrza dla obiektów Żłobka Miejskiego.

Gmina Miasto Częstochowa przystąpiła do projektu „Budowa infrastruktury służącej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych na terenie gminy Miasto Częstochowa”. Projekt będzie realizowany w formule „SŁONECZNA GMINA”, którego to formuła polega na uzyskaniu dofinansowania w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.1. Odnawialne źródła energii, Poddziałanie 4.1.3 Odnawialne źródła energii - konkurs. Uzyskane dofinansowanie przeznacza się na zakup i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii, na rzecz mieszkańców Częstochowy.

Celem projektu jest zwiększenie na obszarze Miasta Częstochowy produkcji energii elektrycznej lub energii cieplnej ze źródeł odnawialnych wytwarzanej z wykorzystaniem promieniowania słonecznego (przetwarzanego na ciepło lub energię elektryczną), oraz zasobów geotermalnych, poprzez budowę instalacji na nieruchomościach udostępnionych przez mieszkańców, co przyczyni się do zmniejszenia emisji gazów.

Wniosek o dofinansowanie projektu został zgłoszony do Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach w ramach naboru nr RPSL.04.01.02-IZ.01-24-110/16 RIT dla Subregionu Północnego dla osi priorytetowej: IV. Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna

dla działania: 4.1. Odnawialne źródła energii dla poddziałania: 4.1.2. Odnawialne źródła energii w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

W formule „SŁONECZNA GMINA” będą dofinansowane trzy rodzaje instalacji, tj. kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne lub pompy ciepła.

Projekt zakłada, że gmina Miasto Częstochowa zamontuje ww. instalacje na nieruchomościach osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej, wybranych do projektu wg kryteriów określonych w Regulaminie. Zamontowane instalacje przez 5 lat od daty trwałości projektu będą własnością gminy i będą używane mieszkańcom. Po tym okresie za symboliczną złotówkę przejdą na własność mieszkańców.

Realizacja projektu przyczyni się w dużym stopniu do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Zakładane rezultaty:

- produkcja energii elektrycznej z instalacji fotowoltaicznych 512 MWh/rok.
- produkcja energii cieplnej z instalacji solarnych i pomp ciepła 130 MWh/rok.

Przewidywany efekt ekologiczny to:

- stopień redukcji pyłu PM10 2,5 Mg/rok.
- spadek emisji gazów cieplarnianych, przede wszystkim CO2 525 Mg/rok.

Przewidywane koszty projektu wynoszą ponad 4,5 mln zł, z czego 85% stanowi dofinansowanie w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Likwidacja niskiej emisji

W celu ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń w 2017 r. z budżetu miasta Częstochowy udzielono dotacji na zadanie polegające na modernizacji systemów grzewczych w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie miasta Częstochowy realizowanych przez osoby fizyczne.

Przyjęto 270 wniosków. Wszystkie kompletne wnioski spełniające zasady określone w regulaminie w liczbie 113 zostały zakwalifikowane do przyznania dotacji. Cztery osoby zrezygnowały z podpisania umowy. W związku z czym podpisano 109 umów na maksymalną kwotę 421 798 zł. Rzeczywista kwota wypłacona mieszkańcom wyniosła 278 327 zł. Różnica między maksymalną kwotą na jaką zostały podpisane umowy a kwotą wypłaconą wynikała z przyczyn leżących po stronie wykonawców, którzy nie zawsze w całości spełnili wszystkie kryteria udzielania dotacji.

Kolektory słoneczne

Na montaż kolektorów słonecznych wspomagających system grzewczy lub służących do wytwarzania ciepłej wody użytkowej w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie miasta Częstochowy realizowanych przez osoby fizyczne złożono 8 wniosków. Podpisano 4 umowy na kwotę 12 000 zł z osobami, których wnioski spełniały zasady określone w regulaminie. Jedna osoba nie dokonała rozliczenia. Rzeczywista kwota wypłacona mieszkańcom wyniosła 9 000 zł.

Likwidacja elementów budowlanych zawierających azbest

W 2017 r. w ramach likwidacji wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie miasta Częstochowy zostało zlikwidowane przez właścicieli nieruchomości 13,05 Mg tych wyrobów. Na usuwanie wyrobów budowlanych zawierających azbest z budynków mieszkalnych, garażowych i gospodarczych realizowanych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne przyznano dofinansowanie z budżetu miasta Częstochowy w kwocie 10 976 zł.

Gospodarka wodno-ściekowa

Miasto Częstochowa uczestniczyło w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Częstochowa i jest gminą wiodącą zgodnie z uchwałą Nr V/27/11/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 września 2016 r. w skład której wchodzi: Częstochowa oraz części gmin: Poczesna, Konopiska, Rędziny i Mykanów. Corocznie również i w 2017 r. przedłożono do Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w obszarze Aglomeracji Częstochowa.

Ochrona przed powodzią

Przeprowadzono wiosenny i jesienny przegląd rzek i wałów przeciwpowodziowych na terenie miasta Częstochowy, który odbył się wspólnie z administratorami rzek i wałów przeciwpowodziowych, tj. RZGW w Poznaniu, Zarządem Zlewni Górnej Warty w Sieradzu, Nadzorem Wodnym w Częstochowie oraz Śląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach Oddziałem w Częstochowie.

Analiza wyników tych przeglądów stanowi podstawę dla planowania przez administratorów zadań przewidzianych do realizacji oraz ustalenia hierarchii ich ważności. Zadania wprowadzane są następnie do projektu planu tych jednostek, lecz możliwość ich realizacji weryfikowana jest wysokością środków finansowych przyznawanych z budżetu państwa.

Przeeglądowi podlegają:

- rzeka Warta wraz z obwałowaniami,
- kanał Kucelinki wraz z obwałowaniami,
- rzeka Stradomka wraz z obwałowaniami,
- rzeki: Gorzelanka, Brzezinka, Szarlejka, Sobuczyna.

Projekt ECO-MIASTO

W 2017 r. Częstochowa uczestniczyła w projekcie ECO-MIASTO. ECO-MIASTO to odbywający się już po raz piąty ogólnopolski projekt, którego celem jest popularyzowanie idei zrównoważonego rozwoju miast. Konkurs ECO-MIASTO miał na celu nagrodzenie najbardziej zaangażowanych środowiskowo polskich miast. Do udziału zaproszone są wszystkie polskie miasta i związki gminne, niezależnie od ich rozmiaru. Podsumowanie piątej edycji projektu ECO-MIASTO oraz wręczenie nagród zwycięskim miastom miało miejsce podczas Międzynarodowej Konferencji Innowacyjnej Eco Miasto: zdrowe środowisko, zdrowi ludzie, która odbyła się w Centrum Nauki Kopernik w Warszawie w dniach 8-9 listopada 2017 r. W tegorocznej edycji ECO-MIASTO, do której zgłosiła się rekordowa liczba miast a mianowicie aż 63, jury przyznało 12 nagród oraz 16 wyróżnień. W każdej z sześciu konkursowych kategorii nagrodzono dwa miasta – jedno wielkości powyżej 100 tys. mieszkańców, a drugie poniżej tej liczby. W kategorii gospodarka wodna zwyciężyła Częstochowa, której udało się osiągnąć zgodność z wymogami dyrektywy dot. oczyszczania ścieków komunalnych oraz uzyskała jeden z najwyższych wskaźników pokrycia miasta siecią kanalizacji sanitarnej.

Utrzymanie terenów zieleni miejskiej

W 2017 r. w ramach utrzymania zieleni prowadzono prace na obiektach o łącznej powierzchni 349,28 ha w parkach, na zieleńcach oraz w pasach zieleni ulicznej. W ciągach ulicznych, w parkach i na zieleńcach przeprowadzono na 949 drzewach cięcia pielęgnacyjne, poprawiające bezpieczeństwo, eliminujące uciążliwości zgłaszane przez mieszkańców oraz kształtujące korony młodych drzew,

Na terenach zieleni miejskiej usunięto 797 szt. drzew w złym stanie zdrowotnym, zagrażających bezpieczeństwu lub niezbędnych do usunięcia z innych względów, w tym także 405 drzew uszkodzonych przez kwietniową śnieżycę oraz orkan Ksawery. Z terenów zieleni uprzątnięto również obłamane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne liczne gałęzie i konary. Wyfrezowano lub wykarczowano 163 pnie po ściętych drzewach.

W pasach zieleni ulicznej, w parkach i na zieleńcach zaplanowano i nadzorowano posadzenie łącznie 559 szt. drzew i 3722 szt. krzewów ozdobnych.

W ramach zobowiązań wynikających z wydanych przez Marszałka Województwa Śląskiego decyzji, jako nałożoną na Gminę Miasto Częstochowa rekompensatę za usunięte z terenu miasta drzewa i krzewy, wykonano nasadzenia w ilości 61 szt. drzew, m.in. w obrębie następujących obiektów: Al. Jana Pawła II, Al. Pokoju, ulice: Okulickiego, Dąbrowskiego, Bełchatowska, Sejmowa, Kościelna, Lechonia, Makuszyńskiego.

Wykonując zadania z III edycji Budżetu Obywatelskiego posadzono 45 drzew i 960 krzewów, natomiast realizując wnioski mieszkańców Częstochowy zostało posadzone 201 drzew oraz 2762 szt. krzewów (Al. Jana Pawła II, ul. Św. Augustyna, Al. Wyzwolenia).

W ramach nasadzeń zastępczych wykonanych przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze posadzone zostały 252 drzewa (ul. Waszyngtona, ul. Orkana, DK-1 przy ul. Makuszyńskiego, ul. Sojczyńskiego, ul. Warszycy, ul. Jesienna, ul. Rakowska, ul. Bohaterów Katynia, ul. Olsztyńska).

W centrum miasta na kwietnikach stałych i w pojemnikach posadzono ogółem 13.250 szt. kwiatów jednorocznych, w tym 2814 szt w 27 wieżach kwiatowych, ustawionych na Placach Biegańskiego, Daszyńskiego, Rady Europy oraz przy ulicach Waszyngtona, Piłsudskiego i Kiedrzyńskiej oraz w wiszących donicach usytuowanych przy Pl. Biegańskiego, Pl. Rady Europy, Starym Rynku, ul. Mirowskiej.

Ponadto w szczególnie eksponowanych miejscach: w pasie drogowym Al. Bohaterów Monte Cassino oraz w donicach usytuowanych w Al. Najświętszej Maryi Panny oraz na Pl. Biegańskiego posadzono 74.000 szt. roślin cebulowych.

Sprawowano opiekę nad grobami wojennymi i miejscami pamięci narodowej, polegającą na całorocznej pielęgnacji zieleni oraz wykonaniu remontów grobów wojennych. Na Cmentarzu Św. Rocha wyremontowano kwaterę Powstańców Śląskich – wymianie na elementy granitowe uległy zniszczone betonowe krzyże, ramy i pomnik. Na tym samym cmentarzu, w kwaterze z okresu I wojny światowej przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne drzewostanu, obejmujące również założenie w koronie wiekowej lipy wiązań elastycznych, zabezpieczających drzewo przed rozłamaniem.

W ramach przygotowania grobów wojennych i Miejsc Pamięci Narodowej do dnia Wszystkich Świętych posadzono 350 szt. chryzantem doniczkowych, rozmieszczono 300 zniczy, 2 wieńce i 13 wiązanek.

W roku 2017 wykonano okresowe przeglądy wyposażenia oraz:

- naprawiono urządzenia na 44 obiektach: 34 placach zabaw, 8 siłowniach zewnętrznych i 2 ścieżkach zdrowia,
- wymieniono uszkodzoną karuzelę na integracyjnym placu zabaw na Promenadzie Cz. Niemena,
- zamontowano nawierzchnię z ażurowych mat gumowych na części placu zabaw przy ul. Łukasińskiego,
- wykonano remont 97 ławek i 2 leżaków miejskich na terenie parków i skwerów,
- pomalowano modrzewiową altanę w Parku Staszica,
- naprawiono dylatacje skate-parku na Promenadzie Cz. Niemena,
- wymieniono uszkodzone piłkochwyty przy boisku na Promenadzie Cz. Niemena,
- zamontowano 8 słupków zabezpieczających przed wjeżdżaniem pojazdów na Promenadę Niemena,
- dokonano naprawy uszkodzonych przez obłamane gałęzie ogrodzeń przy ul. Jagiellońskiej i Łukasińskiego,
- zakupiono i rozmieszczono przy ul. Waszyngtona 12 nowych donic betonowych,
- zamontowano 4 leżaki miejskie na zieleńcu przy ul. Pustej-Iglastej.

W ramach IV edycji budżetu obywatelskiego oceniono i zweryfikowano 69 wniosków, oraz zrealizowano następujące zadania z III edycji BO, które uzyskały największe poparcie w głosowaniu mieszkańców:

- obsadzenie zielenią wysepki na skrzyżowaniu ulic Bohaterów Katynia i Brzezińskiej,
- uporządkowanie zieleni w pobliżu skrzyżowania ul. Łódzkiej i Okulickiego,
- ławki i kosze – Al. Brzozowa od ul. Wrocławskiej do Zakopiańskiej,
- nowe drzewa na Parkitce,
- zazielenienie Grosza,
- ławki przy ul. Piastowskiej
- uporządkowanie terenu wokół budynku ul. Wasowskiego 3 polegające na zasadzeniu drzew i krzewów,
- ławki i kosze na śmieci ul. Kontkiewicza,
- ławki i kosze ul. Norwida,
- ławki i kosze w Alei kasztanowej w dzielnicy Błeszno,
- rabata kwiatowa przed DPD ul. Kontkiewicza 2,

- rabata kwiatowa przy pętli autobusowej ul. Kontkiewicza,
- nowe drzewa na Rakowie,
- bezpieczne przejście dla pieszych przy przystanku tramwajowym Fieldorfa-Niła,
- rewitalizacja parku w dzielnicy Podjasnogórskiej.

Zrealizowane były również prace związane z uruchomieniem i funkcjonowaniem 9 fontann miejskich: w Parku Staszica, parku osiedlowym przy ul. Bialskiej, na Skwerze Solidarności, przy Pl. Rady Europy, Pl. L. Armstronga, ul. Iłakowiczówny, III Al. NMP (2 fontanny), przy ul. Waszyngtona.

Prowadzono roboty polegające na wykoszeniu chwastów i zarośli na terenach o powierzchni 17,25 ha należących do gminy, nie będących w stałym utrzymaniu, a zlokalizowanych głównie w pasach drogowych dróg gminnych.

W okresie od lipca do września w parkach podjasnogórskich przy wykorzystaniu wyszkolonych ptaków drapieżnych płoszono nocujące tam w nadmiernych ilościach szpaki i kawki

Zaopiniowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obszarów dla:

- obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicy Częstochówka-Parkitka, pomiędzy ulicami: Okulickiego, Św. Rocha i Św. Krzysztofa,
 - obszaru położonego w Częstochowie, w dzielnicach Wyczerpy – Aniołów Północ, w rejonie Al. Wojska Polskiego oraz ulic: Meliorantów i Połanieckiej,
 - obszaru położonego w Częstochowie w dzielnicy Grabówka w rejonie ulic Radomskiej i Ikara,
- oraz projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Ochrona wartości przyrodniczych

W ramach pielęgnacji drzewostanu Alei Brzozowej przy ul. Bialskiej, uznanej w 2006 r. przez Radę Miasta Częstochowy za pomnik przyrody, wykorzystując dotację celową Wojewody Śląskiego, wykonano zabiegi pielęgnacyjne w koronach 110 drzew oraz posadzono 25 brzoź.

Zorganizowano prezentację na temat kamieniołomów na Złotej Górze, na której prof. dr hab. Andrzej Wierzbowski - badacz i znawca Jury Krakowsko-Częstochowskiej, wygłosił referat dotyczący propagowania idei zachowania i ochrony tego unikalnego obiektu. W związku z powyższym wraz z Miejską Pracownią Urbanistyczno-Planistyczną podjęto działania zmierzające do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w dzielnicy Zawodzie Dąbie w rejonie ul. Złotej, ul. Złotogórskiej i ul. Kusięckiej.

Rolnictwo, gospodarka leśna

W 2017 r. organizowano lub współorganizowano imprezy powiązane z rolnictwem:

- Dożynki Jasnogórskie, wraz z konkursem na najlepszy zakład przetwórstwa rolno spożywczego oraz najlepsze gospodarstwo rolne regionu częstochowskiego oraz dofinansowano organizację XXVI Krajowej Wystawy Rolniczej.
- W celu poprawy zdrowotności zwierząt zakupiono dla Koła Pszczelarzy leki do zwalczania chorób pszczoł.
- Wykonano konserwację rowów melioracyjnych na długości 7 km o łącznej wartości 56,5 tys. zł.

W ramach umowy z Towarzystwem Opieki Nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Częstochowie zrealizowano zadania z zakresu ochrony zwierząt:

- całodobowe prowadzenie Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Częstochowie przy ul. Gilowej 44/46,
- wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy Częstochowa,
- zapewnienie całodobowej opieki (w tym lekarsko-weterynaryjnej) zabłąkanym na terenie Gminy Częstochowa, osłabionym lub rannym zwierzętom dzikim wraz z przemieszczeniem ich do miejsca ich regularnego przebywania, ośrodków rehabilitacji zwierząt lub ogrodu zoologicznego;
- zamontowanie 3 szt. „piesuarów”;
- zamontowanie 5 szt. stojaków na wodę dla zwierząt,
- zamontowano 6 nowych dozowników woreczków na psie nieczystości z tworzywa w miejsce

- zużytych metalowych na skwerze Solidarności, na skwerze przy ul. Waszyngtona, na Promenadzie Niemena, w parku Narutowicza oraz przy ul. Strażackiej,
- na terenie miasta zamontowano 32 tablice informacyjno - ogłoszeniowe - w dzielnicach: Trzech Wieszczów, Stradom, Wyczerpy oraz Gnaszyn.

W ramach programu poprawy infrastruktury ROD udzielono dotacji czterem ogrodom działkowym na łączną kwotę 74 996 zł.

W zakresie gospodarki leśnej:

- zamontowano 200 mb zapór zapobiegających wchodzeniu płazów na jezdnię,
- prowadzono likwidację roślin Barszczu Sosnowskiego na ogólnej powierzchni 3,0 ha,
- wykonano i zamontowano 3 karmniki dla ptaków wraz z tablicami edukacyjnymi oraz prowadzono dokarmianie ptaków w sezonie zimowym,
- wykonano i zamontowano w parkach i lasach komunalnych 100 skrzynek lęgowych dla ptaków, oraz wykonano przegląd, czyszczenie i konserwację 100 skrzynek lęgowych
- wykonano pielęgnację lasu na powierzchni 1 ha.

Edukacja ekologiczna

Współpracowano ze szkołami i innymi organizacjami przy organizowaniu konkursów i warsztatów. Ufundowano nagrody książkowe i rzeczowe dla laureatów w konkursach organizowanych przez Ligę Ochrony Przyrody w Częstochowie. Ponadto przekazano dotacje dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej:

- Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Częstochowa – Międzyszkolny konkurs „Ty i środowisko”, „Dzień bez samochodu”, „Sprzątanie świata”, „Questing – rozpoznawanie grzybów”, „Ja filmuję jak sortuję”,
- Ruch Inicjatyw Społeczno – Ekologicznych „Przytulnia” - „Wędrówki z bobrem , sokołem i pstrągiem,
- Stowarzyszenie Pomocy Potrzebującym „Podaj Dalej” - „Nakrętkowa Częstochowa”, „II Olimpiada wiedzy o lesie”, „Eko-wynalazcy”,
- Liga Ochrony Przyrody - „Dzień Lasu i Zadrzewień”,
- Stowarzyszenie Serce dla Dzieci Zawodzia - „Ja i moja planeta”,
- Fundacja Oczami Brata „Ekologiczna Placówka”,
- Fundacja Rozwoju Osobistego INVEST „EkoMarzanna”, „Dzień Inteligentnej Energii”,
- Stowarzyszenie Perspektywy ZST Szkoła przyszłości „ Fokus na OZE – czyli uczymy o odnawialnych źródłach energii”.

Ochrona środowiska, rolnictwo i leśnictwo - ujęcie zbiorcze

Tabela nr 42

Rodzaj decyzji	Liczba
zezwalające na usunięcie drzew i krzewów oraz naliczające kary pieniężne za wycięcie drzew lub krzewów bez zezwolenia	318
z zakresu prawa wodnego (pozwolenia wodnoprawne)	122
uzgadniające sposób postępowania z odpadami oraz transport, miejsce i sposób ich gromadzenia z zakresu ustawy o odpadach	20
dot. zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego	41
z zakresu środowiskowych uwarunkowań tzw. decyzje środowiskowe	29
dot. wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej	57
z zakresu geologii i górnictwa	13
pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza	16
dot. przyłączenia do kanalizacji sanitarnej	23
dot. handlu emisjami do powietrza	6
dot. rekultywacji	2
zezwoleń na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych	5
dot. utrzymania psa rasy uznanej za agresywną	2
dot. odbioru zwierząt	2
sprzeciw do rozpatrzenia eksploatacji instalacji	1
pozwolenie na wytwarzanie odpadów	12
dot. pozyskania drewna niezgodnie z UPUL	4
dot. zezwoleń na posiadanie psa rasy chart	2

Ochrona środowiska, rolnictwo i leśnictwo - ujęcie zbiorcze

Tabela nr 42

pozwolenia zintegrowane	3
Postanowienia opinie w sprawie zatwierdzenia projektu robót geologicznych	3
Postanowienia o nałożeniu grzywny (przy egzekucji obowiązku przyłączenia do kanalizacji sanitarnej)	8
Postanowienie o zawieszeniu postępowania	1
Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania	2
Opinie dot. konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	125
Przyjęte zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia robót geologicznych	6
postanowienia z zakresu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami	41
Ogłędziny, wizje i kontrole w terenie	90
Kontrole gospodarstw rolnych	520
Wydane karty wędkarskie	285
Zgłoszenia instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	78
Zarejestrowane jednostki pływające służące do amatorskiego połowu ryb	36
Poświadczenia oświadczenia o prowadzeniu gospodarstwa rolnego	13
zaświadczenia o rejestracji zwierząt egzotycznych	47
Przeglądy pozwoleń wodnoprawnych	72
Postępowania w sprawie zmian zasobów złoża	5
Rozprawy administracyjne	3
Zgłoszenia instalacji powodujących emisję gazów i pyłów do powietrza	12
Opinie z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, ochrony przed powodzią oraz zmiany stanu wody na gruncie	33
świadectwa legalności pochodzenia drewna	9
Informacje dot. rzeczywistych lub planowanych zmian w instalacji z zakresu handlu emisjami	10
zgłoszenia przydomowych oczyszczalni ścieków	4
Uzgodnienia inwestycji w zakresie ochrony gruntów rolnych i melioracji	12
Zaświadczenia o nabyciu nieruchomości rolnej	10
Analiza pomiarów w związku z pozwoleniem zintegrowanym	13
Udostępnienie informacji o środowisku	15
Analiza dotrzymania warunków pozwoleń na emisje pyłów i gazów na podstawie złożonych dokumentów (bilanse surowców, pomiary)	40
Analiza zweryfikowanych rocznych raportów emisji CO ₂	3
Zaświadczenia o objęciu lub nie objęciu działki uproszczonym planem urządzenia lasu	1073
Analiza wniosków osób fizycznych o dofinansowanie na modernizację systemów grzewczych	270
Analiza wniosków osób fizycznych o dofinansowanie na montaż kolektorów słonecznych wspomagających system grzewczy oraz służących do wytwarzania ciepłej wody użytkowej	8
Analiza wniosków osób fizycznych oraz osób prawnych o dofinansowanie na usuwanie wyrobów budowlanych zawierających azbest	15
Kontrole wykorzystania dotacji (modernizację systemów grzewczych, montaż kolektorów usuwanie azbestu)	17
Odpowiedź na list otwarty	1
Wykreślenie z rejestru działalności gospodarczej	1
Odpowiedzi dot. gospodarki odpadami	430
Udostępnienie informacji o środowisku	3
Kontrole posesji dot. gospodarki odpadami komunalnymi	46

Priorytetowe zadania z zakresu polityki społecznej wynikały z przyjętych na rok 2017 kierunków działań oraz celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Częstochowy na lata 2014-2020 i dotyczyły:

- działań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych⁴,
- wspierania osób ubogich, bezdomnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- działań na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych,
- realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Częstochowy,
- działań na rzecz zapewnienia mieszkańcom równego dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej,
- współpracy z podmiotami ekonomii społecznej⁵,
- działalności Częstochowskiego Centrum Organizacji Pozarządowych,
- udzielania dotacji organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych,
- realizacji budżetu obywatelskiego – IV edycja⁶,
- działania Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Równych Szans,
- działań z zakresu rewitalizacji,
- przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- działań zmierzających do pozyskania środków zewnętrznych,
- nadzoru nad działalnością jednostek podległych, tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS), placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, Częstochowskiego Centrum Świadczeń (CCŚ), Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kontkiewicza 2, Ośrodka Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w Częstochowie (OPOPA), Samorządowego Zakładu Budżetowego Centrum Integracji Społecznej (CIS), Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie (PUP), oraz innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych

Zadania w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizują Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie i nadzorujący jego działalność Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Częstochowy.

W 2017 r. podejmowano działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz zwiększenia aktywności zawodowej mieszkańców miasta poprzez szereg inicjatyw, m.in. organizację staży, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, a także stosowanie zrównoważonych zamówień publicznych przez jednostki organizacyjne gminy i Urzędu Miasta.

Wydział Polityki Społecznej koordynował zadanie dot. odbywania staży zawodowych (64), których realizacja odbywała się w jednostkach organizacyjnych urzędu. Realizowano także IV edycję Projektu Informacyjno-Promocyjnego „Młodzi-Kreatywni” w ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości i Tworzenia Nowych Miejsc Pracy w Częstochowie na lata 2013-2018. Celem projektu było rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz zwiększanie zainteresowania tematem przedsiębiorczości. Rozpoczęto realizację V edycji Projektu „Młodzi-Kreatywni”. Projekt realizowany jest we współpracy z partnerami zewnętrznymi. Uczestnikami Projektu są uczniowie i nauczyciele.

W okresie od września do listopada aktywizowano w organizacjach pozarządowych i szkołach 40 mieszkańców w ramach prac społecznie użytecznych realizowanych w ramach Programu „Aktywizacja i Integracja”.

⁴ Informacje z tego zakresu zob. w rozdziale: *Wsparcie rynku zatrudnienia oraz kierunki działań Powiatowego Urzędu Pracy.*

⁵ Informacje z tego zakresu zob. w rozdziale: *Działania na rzecz aktywności obywatelskiej mieszkańców i partnerstwo społeczne.*

⁶ Informacje z tego zakresu zob. w rozdziale jw.

Koordinowano organizację prac w formie robót publicznych dla 46 osób, refundowanych ze środków Funduszu Pracy. Prace w ramach robót publicznych organizowano w Urzędzie Miasta oraz w jednostkach organizacyjnych gminy – Straży Miejskiej, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji oraz Samorządowym Zakładzie Budżetowym Centrum Integracji Społecznej.

W dniu 13 października 2017 r. podpisano porozumienie na mocy Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zatrudnionych w Placówkach Pomocy Społecznej prowadzonych przez Gminę Miasto Częstochowa w sprawie kształtowania wskaźnika wynagrodzeń.

Podejmowano działania sprzyjające wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości oraz promocji zatrudnienia w tym między innymi wspomagano działalność Samorządowego Zakładu Budżetowego Centrum Integracji Społecznej w Częstochowie (248 uczestników) oraz Centrum Integracji Społecznej przy Fundacji Integracji Społecznej „Feniks” (137 uczestników), w których osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, korzystające z pomocy społecznej, miały szansę na usamodzielnienie poprzez uczestnictwo w warsztatach, m.in. kulinarno-gastronomicznym, administracyjno-biurowym, monitoringu i dozoru, ogrodniczym, porządkowym, krawieckim oraz remontowo-budowlanym.

W tym zakresie realizowano również obowiązek stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, przez wydziały Urzędu Miasta i jednostki organizacyjne Gminy Miasta Częstochowy. W ramach stosowania klauzul zatrudniono 93 osoby.

Działania na rzecz osób ubogich, bezdomnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej

W ramach działań na rzecz osób ubogich, bezdomnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej miasto zlecało realizację poszczególnych działań podmiotom ekonomii społecznej. Wśród podjętych inicjatyw wyróżnić można wydawanie posiłków lub organizowanie noclegów.

Zlecono realizację 10 zadań z zakresu „Wspieranie osób oraz rodzin ubogich i zagrożonych ubóstwem” na kwotę 53 900 zł:

- Częstochowskie Towarzystwo Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” Oddział Wojewódzki w Częstochowie – „Wspieranie – III edycja”;
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka – prowadzenie Ośrodka Pomocy Dziecku i Rodzinie przy TKOPD;
- Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej (2 zadania) – zakup żywności, środków czystości i środków. opatrunkowych oraz Punkt FEAD;
- Fundacja Chrześcijańska „Adullam” – organizacja i przeprowadzenie warsztatów dla osób uzależnionych przez Kluby Abstynenckie i spotkania integracyjnego „Śniadanie Wielkanocne 2017”;
- Śląski Oddział Okręgowy PCK – „Pomóż biednemu – on jest wśród nas”;
- Stowarzyszenie na rzecz pomocy dziecku i rodzinie „Dla Rodziny” – „Piknik Rodzinny” – Dzień Dziecka w Częstochowie;
- Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – „Klub Młodzieżowy Change – wspieranie osób ubogich”;
- Caritas Archidiecezji Częstochowskiej – Prowadzenie środowiskowych punktów wsparcia dla osób ubogich;
- Caritas Archidiecezji Częstochowskiej – Wigilia Bożego Narodzenia z Ubogimi.

Zlecono realizację 4 zadań z zakresu „Realizacja zadań w ramach programu FEAD” na kwotę 40 400 zł:

- Fundacja Świętego Barnaby: Punkt wydawania żywności FEAD przy Fundacji Św. Barnaby;
- Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – Punkt wydawania żywności FEAD;
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne „Jozue” – Punkt wydawania żywności FEAD;
- Bank Żywności w Częstochowie – Realizacja Programu FEAD na rzecz najuboższych mieszkańców Miasta w Częstochowie.

Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom bezdomnym przebywającym na terenie miasta Częstochowy, zleconych w ramach otwartych konkursów ofert organizacjom pozarządowym i innym podmiotom opiewała na kwotę 2 209 967 zł. Zadania zlecono następującym podmiotom:

Caritas Archidiecezji Częstochowskiej:

- udzielanie schronienia wraz z wyżywieniem mężczyznom lub mężczyznom z dziećmi (35 osób) – 260 620 zł;
- udzielanie noclegu wraz z jednym gorącym posiłkiem 10 kobietom tego pozbawionym – 41 520 zł;

- udzielanie schronienia wraz z wyżywieniem kobietom i kobietom z dziećmi (45 osób) – 370 620 zł;
- udzielenie schronienia wraz z wyżywieniem rodzinom (20 osób) – 111 120 zł.
- Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Agape”:
- udzielanie schronienia wraz z wyżywieniem kobietom i kobietom z dziećmi (5 osób) – 39 350 zł;
- udzielanie schronienia wraz z wyżywieniem bezdomnym mężczyznom i bezdomnym mężczyznom z dziećmi (75 osób) – 542 100 zł;
- udzielanie schronienia wraz z wyżywieniem 40 bezdomnym osobom niepełnosprawnym – 464 900 zł.

Fundacja Chrześcijańska „Adullam”:

- udzielanie noclegu wraz z jednym gorącym posiłkiem 50 mężczyznom tego pozbawionym – 235 608 zł;
- udzielanie schronienia wraz z jednym posiłkiem mężczyznom przebywającym na terenie miasta Częstochowy (15 osób) – 76 700 zł;
- prowadzenie Ogrzewalni Miejskiej dla osób bezdomnych przy ul. Sikorskiego 78a w Częstochowie – 67 429 zł.

W ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i z podmiotami działającymi na rzecz pomocy osobom bezdomnym zrealizowano zadania:

- przeprowadzono liczenie osób bezdomnych; ich liczba wyniosła 379, podczas gdy w 2016 roku na terenie miasta Częstochowy przebywały 382 takie osoby;
- zaktualizowano procedurę postępowania z osobami bezdomnymi wymagającymi pomocy w okresie jesienno-zimowym, przebywającymi na terenie miasta Częstochowy;
- realizowano „Program osłonowy na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na terenie Miasta Częstochowy na lata 2014-2020” oraz „Program przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności dla Miasta Częstochowy na lata 2016-2020”.

Działania na rzecz wspierania rodziny systemu pieczy zastępczej

We współpracy z MOPS i jednostkami działającymi w obszarze spraw społecznych, realizowano „Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na terenie miasta Częstochowy na lata 2015-2017”.

Na prowadzenie „Częstochowskiego Centrum Wsparcia Rodziny”, realizującego zadania w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Stowarzyszeniu na rzecz pomocy dziecku i rodzinie „Dla Rodziny” przekazano kwotę 1 236.128 zł. Pochodziła ona ze środków budżetu miasta i środków Wojewody Śląskiego. W ramach powyższego zadania Częstochowskie Centrum Wsparcia Rodziny realizuje przedsięwzięcia należące do zadań powiatu, przewidziane dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, a także zadania należące do zadań gminy w zakresie wsparcia rodziny, a w szczególności tworzenia oraz rozwoju systemu opieki nad dzieckiem i pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zapewnienie takiej rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

Dofinansowano zadanie pn „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego” na łączną kwotę 695.936 zł. Dofinansowanie otrzymało 25 placówek. Na realizację programu w ramach streetworkingu przekazano dodatkowo kwotę 12 600 zł. Placówki obejmują corocznie pomocą łącznie ok. 800 dzieci, zapewniając wyżywienie, opiekę i pomoc w zakresie zajęć kompensacyjnych i wyrównawczych, zajęć rozwijających kreatywność, zdolności plastyczne, artystyczne i twórcze, zajęć sportowych i wielu innych.

W celu zapewnienia dzieciom opieki i wychowania w pieczy zastępczej w 2017 roku:

- zawarto 8 porozumień, na podstawie których umieszczono 8 wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych mieszczących się na terenie innych powiatów (7 porozumień zawarto z Województwem Śląskim, reprezentowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w Katowicach na umieszczanie dzieci w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Gliwicach, a 1 porozumienie zawarto z Powiatem Częstochowskim). Ogólnie w 2017 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów przebywało 20 dzieci;
- zawarto 15 porozumień, na podstawie których umieszczono 15 dzieci w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów. Ogólnie w 2017 roku w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów przebywało 75 dzieci;
- zawarto 8 porozumień, na podstawie których umieszczono 8 dzieci w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Częstochowy (w tym 1 dziecko umieszczono w rodzinie zawodowej).

Na utrzymanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przekazano następujące środki finansowe:

- dla placówek opiekuńczo-wychowawczych – 720 790 zł;
- dla rodzin zastępczych – 1 026 036 zł.

Na utrzymanie dzieci umieszczonych w 9 placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie miasta przekazano 5 860 337 zł, w tym dla:

- Domu Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Nr 2 w Częstochowie przy ul. Gdyńskiej 14 – 534 376 zł;
- Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Częstochowie przy ul. Legionów 58 – 534 446 zł;
- Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Częstochowie przy ul. Ludowej 100 – 493 420 zł;
- Katolickiej Placówki Wychowawczej „Nasz Dom” przy ul. Wręczyckiej 54 – 438 982 zł;
- Domu Małych Dzieci im. E. Bojanowskiego przy ul. św. Kazimierza 1 – 1 535 700 zł;
- Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Św. Dominika Savio w Częstochowie przy ul. Kościelnej 53/63 – 774 314 zł;
- Domu Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Częstochowie przy ul. Zabrzeńskiej 6 – 594 272 zł;
- Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystanek Bardo” w Częstochowie przy ul. Bardowskiego 27b – 474 191 zł;
- Całodobowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Częstochowie przy ul. Św. Brata Alberta 36/40 – 480 636 zł.

W 2017 roku realizowano lokalny program aktywizujący pn. „Częstochowa dla rodziny +”, skierowany do rodzin wielodzietnych z terenu miasta Częstochowy. Założeniem programu jest udostępnienie posiadaczom karty oferty zniżek, rabatów i promocji celem zachęcenia ich do korzystania z wielu aktywnych form socjalizacji. Program zakłada preferencje cenowe przy zakupie usług, z uwagi na nierezadkie problemy finansowe budżetów domowych rodzin wielodzietnych. Zniżki świadczone przez partnerów dotyczą usług: gastronomicznych, kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, medycznych i fizjoterapeutycznych, transportowych, taxi, kosmetycznych i fryzjerskich, sanatoryjnych i wypoczynkowych, ubezpieczeniowych. Ponadto wśród partnerów wyróżnić należy: szkoły językowe, biura szkoleń, tłumaczenia, sklepy wyspecjalizowane (sprzedaż i naprawa sprzętu komputerowego, książki, filmy DVD, podręczniki, sklep meblowy, sklep rowerowy, systemy grzewcze (grzejniki), projekty wnętrz, usługi pomocy prawnej, sklepy odzieżowe, zabawki, artykuły sportowe, do domu i ogrodu, wypożyczalnia strojów dla dzieci). Wysokość zniżek, ulg zaproponowanych przez partnerów projektu dla posiadaczy lokalnej karty „Rodzina+” wynosi od 5 do 40%. W 2017 roku przyjęto wnioski i wydano 101 Kart Rodzina +.

Zlecono realizację zadania „Wspieranie inicjatyw na rzecz rodzin” na kwotę 43 500 zł. Dofinansowano zadania realizowane przez podmioty niepubliczne:

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy – Rodzina Razem;
- Zrzeszenie Studentów Polskich – Częstochowski Dzień Dziecka – Dzieciak 2018;
- Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF Sportowiec – Rodzina sportem silna;
- Towarzystwo Przyjaciół Biblioteki Publicznej – Biblioteka Malucha;
- Stowarzyszenie Przyjaciół na Rzecz Wspierania i Rozwoju Rodziny „Lepszy Raków” – Piknik rodzinny;
- Fundacja „Primo Diagnosis” – Wakacyjne warsztaty muzyczno-komunikacyjne dla rodziny;
- Fundacja „Twój rozwój” – Razem możemy więcej;
- Stowarzyszenie Hospicyjne „Dar Serca” – Rak w rodzinie – wsparcie dla dzieci osieroconych;
- Stowarzyszenie na rzecz pomocy dziecku i rodzinie „Dla Rodziny” (2 zadania) – Skrzydła rodzicielstwa zastępczego oraz III Forum dla rodziny.

Rozpoczęto realizację zadania „Zapewnienie wsparcia samotnym rodzicom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, przebywającym na terenie miasta Częstochowy”; podpisano 2 umowy z Caritas Archidiecezji Częstochowskiej na zabezpieczenie 40 miejsc dla samotnych osób z dziećmi, przekazując kwotę 127 194 zł.

O odbyło się odpowiednio 10 i 6 formalnych i nieformalnych posiedzeń Miejskiej Rady Rodziców Zastępczych.

W dniach 26 maja – 23 czerwca 2017 r. zorganizowano X edycję „Częstochowskich Dni Rodziny”. Stanowi ona cenną inicjatywę związaną z lokalną polityką prorodzinną oraz są skutecznym sposobem krzewienia wartości rodzinnych, wspierania i umacniania więzi międzypokoleniowych. W ramach

obchodów odbyły się m.in.: sympozja naukowe, festyny i pikniki rodzinne, warsztaty i konsultacje dla rodziców z psychologiem, zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla młodzieży, konkursy plastyczne i literackie, wystawy pokonkursowe, widowiska muzyczno-teatralne, warsztaty taneczne dla uczniów i rodziców, pokazy filmów dla młodych widzów, wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zajęcia sportowo-gimnastyczne i rekreacyjne dla dzieci i młodzieży. Zajęcia skierowane były do różnych grup wiekowych. Zajęcia w ramach Częstochowskich Dni Rodziny prowadzane były m.in. przez szkoły, jednostki organizacyjne miasta i podmioty niepubliczne. Z przedsięwzięć realizowanych w ramach Częstochowskich Dni Rodziny skorzystało ok. 2.000 osób.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i osób starszych

Realizowano przyjętą uchwałą Nr 920/LI/2014 Rady Miasta Częstochowy z dnia 10 kwietnia 2014 r. Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2014-2020 „Częstochowa Osobom z Niepełnosprawnością”. Program wyznacza cele i określa kierunki działań podejmowanych na rzecz osób z niepełnosprawnością na terenie miasta.

Dofinansowano działalność ośrodków wsparcia:

- Środowiskowego Domu Samopomocy w Częstochowie przy ul. Lakowej 101 – na kwotę 607.372 zł; zadanie realizowało Stowarzyszenie „YAVA”;
- Częstochowskiego Centrum dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Częstochowie przy ul. Focha 71a – na kwotę 1 234 309 zł; zadanie realizowało Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Częstochowie.
- Dofinansowano zadania:
 - „Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dla mieszkańców miasta Częstochowy, kierowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie”, prowadzone przez Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Częstochowie – na kwotę 369 800 zł;
 - „Świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych wśród podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie” – na kwotę – 4 533 402 zł;
 - „Zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla osób cierpiących na chorobę Alzheimera i ich rodzin” – na kwotę 40 000 zł.

W ramach realizacji zadania polegającego na zapewnieniu opieki osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym przekazywano środki na bieżącą działalność domów pomocy społecznej, funkcjonujących na terenie miasta Częstochowy (domy pomocy społecznej realizujące zlecone przez miasto zadanie publiczne obejmują swoją opieką mieszkańców, zapewniając im niezbędną opiekę medyczną, rehabilitację społeczną i zdrowotną, organizując szereg zajęć z zakresu *arteterapii*, muzykoterapii, ergoterapii, biblioterapii, kinezyterapii, farmakoterapii, jak również organizując wydarzenia i uroczystości dla mieszkańców, pomagając w ich integracji wzajemnej i społecznej):

- Dom Pomocy Społecznej Z.S. Albertynek dla kobiet niepełnosprawnych intelektualnie w Częstochowie, ul. Wesola 14 – 1 942 315 zł;
- Dom Pomocy Społecznej DPS Z.S.W. a Paulo dla osób w podeszłym wieku w Częstochowie, ul. Wieluńska 1 – 3 367 850 zł;
- Dom Pomocy Społecznej Z.B. Albertynów dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie w Częstochowie, ul. Jadwigi 84/86 – 1 912 283 zł.

Zlecono realizację zadania „Wspieranie inicjatyw na rzecz osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej” – na kwotę 40 500 zł. Dofinansowano 12 zadań realizowanych przez podmioty niepubliczne:

- Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – „Prowadzenie Klubu Seniora”;
- Stowarzyszenie Aktywny Senior w Częstochowie „Aktywnie przez życie – warsztaty artystyczne”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie „Jesteśmy razem” – „Neurozabawa – łamigłówki dla seniora”;
- Stowarzyszenie Częstochowskie Amazonki – „Iść za marzeniem”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie „Jesteśmy razem” – „Senior aktywni żyją dłużej”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Peresada” – „Środa z seniorem”;
- Polski Związek Niewidomych – „Klub Seniora dla osób niepełnosprawnych wzrokowo, ich opiekunów i rodzin”;
- Stowarzyszenie „Tacy sami” – „Zwiększenie uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym”;
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów – „Impreza integracyjna dzień Częstochowskich Seniorów – Dzień Seniora”;

- Częstochowskie Stowarzyszenie Reumatyków i ich Sympatyków – „Razem przy wigilijnym stole”;
- Caritas Archidiecezji Częstochowskiej – „Klub aktywnego seniora”;
- Katolicka parafia pw. Św Melchiora Grodzickiego – „Pasje młodości stają się nawykami starości – kontynuacja działalności Klubu seniora”.

W ramach zadania publicznego „Wspieranie inicjatyw na rzecz osób z niepełnosprawnością” przekazano kwotę 68.900 zł, dofinansowując:

- Częstochowskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Autyzmu – „Dorośla niepełnosprawność osoby z autyzmem – Grupowe zajęcia”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie Reumatyków i Ich Sympatyków – „Niepełnosprawni reumatycy ciągle w ruchu”;
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – „Impreza Integracyjna Dzień Inwalidy”;
- Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Osób Niepełnosprawnych „Serce” – „Prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych”;
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo „Razem” – „Włączenie Wyłączonych – Readaptacja to nasza szansa”;
- Fundacja „Oczami Brata” – „Down-Love”;
- Spółdzielnia Socjalna „Jasne, że Alternatywa 21” – „Galeria Twórczości Osób z Niepełnosprawnością”;
- Związek Harcerstwa Polskiego, Choraław Śląska – „Olimpiada Uśmiechu”;
- Stowarzyszenie „Yava” – „Yavna Spartakiada IV edycja”;
- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących Klub „Jutrzenka” – „Międzynarodowy Dzień Białej Łaski”;
- Fundacja „Oczami Brata” – „Samodzielność poprzez teatr – warsztaty teatralne dla osób z niepełnosprawnością”;
- Fundacja „Oczami Brata” – „Częstochowski Everest”;
- Fundacja „Oczami Brata” – „(Nie)Pełnosprawni – Aktywni kulturalnie”;
- Stowarzyszenie Współpracy z Osobami Niepełnosprawnymi „Tacy Sami” – „Zwiększenie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym oraz kreowanie właściwych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych”;
- Stowarzyszenie Częstochowskie „Amazonki” – „Rehabilitacja Fizyczna i Psychologiczna Osób Niepełnosprawnych i Chorych Szansą Powrotu do Aktywnego Życia”;
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Częstochowie – „XIX Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Peresada” – „Festiwal Mozart”;
- Polski Związek Niewidomych – Kącik kulturalny „Sztuka oknem na świat”;
- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących Klub „Jutrzenka” – „Integracyjne turnieje sportowe z okazji obchodów 20-lecia Klubu „Jutrzenka”;
- Częstochowskie stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „Peresada” – „Majowe granie”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Autyzmu „Tanecznym krokiem w niebieski świat autyzmu – organizacja Światowego Dnia Świadomości Autyzmu w formie maratonu Zumby”.

W roku 2017 dofinansowano działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej, prowadzonego przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Integracja” w kwocie 55 320 zł. Dofinansowano również transport osób z niepełnosprawnością z terenu miasta Częstochowy, prowadzony przez Spółdzielnię Socjalną „Jasne, że BUS” w kwocie 728 128 zł.

Zawarto 3 porozumienia, z których 2 dotyczyły możliwości korzystania przez dzieci zamieszkałe na terenie gmin ościennych ze specjalistycznych usług opiekuńczych w Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie; trzecie porozumienie dotyczyło możliwości korzystania osoby z pobytu w Domu Dziennego Pobytu dla Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.

W 2017 r. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych odbyła 9 spotkań formalnych Rady oraz 7 nieformalnych. Ponadto Rada pełniła dyżur w każdą pierwszą środę miesiąca z wyłączeniem przerwy wakacyjnej.

W dniach 11-16 lutego w auli Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej odbyła się prezentacja książki dla dzieci, wydanej przez członków Klubu Literackiego „Fraszka” przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Autorami wierszy byli seniorzy – członkowie „Fraszki”, a ilustracje wykonały dzieci w wieku od 5 do 13 lat – uczniowie szkół oraz wnukowie autorów wierszy. Wydanie ww. książki miało na celu działanie międzypokoleniowe.

Kontynuowano realizację projektu aktywizującego „Częstochowa seniorom” skierowanego do grupy mieszkańców miasta powyżej 60. roku życia, w ramach którego seniorzy otrzymują kartę

lojalnościową „Częstochowski senior”. W 2017 roku wydano 105 Kart Seniora. Założeniem projektu jest przygotowanie oferty zniżek, rabatów i promocji dla posiadaczy Kart. W ramach projektu uruchomiono stronę www.karty.czestochowa.pl.

Na realizację zadania zleconego „Prowadzenie Częstochowskiego Centrum Aktywności Seniorów przy ul. Staszica 10 przekazano kwotę 300 600 zł.

Kontynuowano współpracę z Miejską Radą Seniorów w Częstochowie. Głównym celem Miejskiej Rady Seniorów jest służenie osobom starszym poprzez reprezentowanie ich interesów wobec władz Miasta. Rada zajmowała się m.in. wnioskami do budżetu Miasta Częstochowy na rok 2018 oraz działaniami na rzecz osób starszych. W ramach tej współpracy z Miejską Radą Seniorów odbyło się 6 posiedzeń.

Kontynuowano działania związane z realizacją projektu „Koperta życia”, który ma na celu zapewnienie osobom starszym oraz samotnym wsparcie w sytuacji wystąpienia zagrożenia zdrowia i życia podczas udzielania pomocy przez różnego rodzaju służby medyczne. Projekt zakłada umieszczenie wszystkich ważnych informacji w jednym miejscu, tak by służby wezwane w sytuacji zagrożenia życia nie traciły czasu na poszukiwania o nim informacji.

21 stycznia, we współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowie, w Miejskim Domu Kultury zorganizowano II Przegląd Uniwersytetów Trzeciego Wieku Województwa Śląskiego.

Dofinansowano dla częstochowskich seniorów transport w obie strony 4 autokarami do Parku Śląskiego w Chorzowie w dniu 19 maja, celem udziału w VI Kongresie „Obywatel senior – na trawie”.

Zlecono prowadzenie dwóch ośrodków wsparcia, tj. Dziennych Domów „Senior-Wigor” w Częstochowie:

- Dziennego Domu „Senior-Wigor” przy ul. Rapackiego 3/5 (kwota 216 000 zł); zadanie realizowała Caritas Archidiecezji Częstochowskiej;
- Dziennego Domu „Senior-Wigor” przy ul. Marysia 93 (kwota 216 000 zł); zadanie realizował Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Częstochowie.

Przeprowadzono we współpracy z Zarządem Miejskim Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Częstochowie konkurs „Częstochowski Aktywny Senior”. Celem Konkursu było nagrodzenie inicjatyw lub przedsięwzięć, podmiotów ekonomii społecznej, klubów seniora oraz seniorów i senierek aktywnych na rzecz swojej grupy. Laureatami konkursu zostali:

- w kategorii Aktywny Senior – Roman Jakiel;
- w kategorii Aktywna Seniorka – Joanna Janik;
- w kategorii Oddany Seniorom – Grażyna Stramska-Świerczyńska.

20 października Prezydent Miasta Częstochowy podpisał w Poznaniu deklaracja współpracy prezydentów miast w obszarze polityki senioralnej. Celem ww. deklaracji jest wymiana doświadczeń, dobre praktyki wprowadzone w jednym mieście mogą być wykorzystane w innych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Przyjęty uchwałą Nr 436.XXXII.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 1 grudnia 2016 r. Program uwzględniał zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Dokument realizowany był w ramach integracji i współpracy przedstawicieli jednostek organizacyjnych miasta, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, ze środków własnych jego realizatorów oraz z opłat uzyskanych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Program stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Częstochowy na lata 2014-2020”.

W ramach Programu realizowano szereg różnorodnych zadań w tym zwiększono dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Prowadzono współpracę i dofinansowanie działań na rzecz pomocy osób i rodzinom z problemem uzależnień realizowanych przez Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w Częstochowie.

Udzielano pomocy osobom uzależnionym na zlecenie miasta przez Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholizmu w Częstochowie, Ośrodek Terapii Uzależnień w Parzymiechach oraz Centrum Terapii w Częstochowie – 1 873 osoby leczone w ośrodkach oraz 23 244 udzielone porady.

Program zakładał również przyjmowanie i realizację wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób z problemem alkoholowym przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – rozpatrzono 262 wnioski względem 64 kobiet i 198 mężczyzn, skierowano wnioski 245 osób do biegłych sądowych (psychiatry i psychologa), przekazano akta 219 osób do Sądu Rejonowego w Częstochowie celem wszczęcia postępowania w sprawie zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.

W ramach programu zorganizowano 25 plenarnych posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podczas których zaopiniowano i przekazano w formie postanowień 205 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz omówiono podejmowane działania profilaktyczne oraz przeprowadzono spotkania zespołów roboczych funkcjonujących w ramach działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 110 Zespołu ds. rozpatrywania wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, 55 Zespołu ds. profilaktyki i przeciwdziałania przemocy wobec dzieci i młodzieży, 46 Zespołu ds. wstępnego opiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, podczas których dokonywano oględzin lokali przeznaczonych do sprzedaży i podawania alkoholu oraz na bieżąco przeprowadzono rozmowy z osobami znajdującymi się w kryzysie, współuzależnionymi oraz rozmowy motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu i współuzależnionymi.

Dofinansowano w kwocie 50 000 zł zadanie pn. „Remont Placówki Odwykowej przy ul. Ogrodowej 66 w Częstochowie, prowadzonej przez Stowarzyszenie Monar Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Częstochowie”; środki przeznaczone na remont dachu, a placówka prowadzi działalność w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień od środków psychoaktywnych.

Program zakładał także udzielanie rodzinom pomocy psychologicznej i prawnej, w których występują problemy alkoholowe. Pomoc w szczególności skupiała się na ochronie przed przemocą w rodzinie. W ramach tej pomocy m.in.:

- wspierano zajęcia profilaktyczne, pracę środowiskową i dożywianie dzieci i młodzieży, realizowane w placówkach wsparcia dziennego;
- realizowano Projekt „Powstrzymaj pijanego kierowcę”, w ramach ogólnopolskiej Kampanii „Przeciw pijanym kierowcom, w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa na drogach i profilaktyki wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców;
- udzielono wsparcia finansowego Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach na dokonanie zakupu alkomatu;
- przeciwdziałano przemocy w rodzinie poprzez współdziałanie w pracach i dofinansowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Częstochowy;
- współdziałano w przeprowadzaniu procedury „Niebieskiej Karty” – do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 493 Niebieskie Karty, które realizowane były przez 425 grup roboczych; 84 wnioski przekazano do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Częstochowie, a 23 do Sądu Rodzinnego;
- współpracowano i dofinansowano w kwocie 755 507 zł Częstochowskie Centrum Interwencji Kryzysowej, prowadzone jako zadanie zlecone przez Miasto Częstochowę w ramach otwartego konkursu ofert przez Częstochowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej, w ramach którego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom od środków psychoaktywnych realizowały Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Częstochowski Telefon Zaufania;
- udzielono wsparcia 507 osobom w ramach działalności Częstochowskiego Centrum Interwencji Kryzysowej podczas m.in. 1493 spotkań wspierających i terapeutycznych, pomocy psychologów – 93 osoby, pomocy konsultanta ds. uzależnień – 30 osób, poradnictwa rodzinnego – 126 osób, pomocy prawnej – 148 osób, 3 898 rozmów, oraz 64 osobom poprzez bezpłatne schronienie w hostelu dla osób i rodzin znajdującym się w stanie kryzysu (w tym 31 kobiet, 2 mężczyzn i 31 dzieci);
- udzielano porad w ramach interwencji telefonicznych 363 osób przez Telefon Niebieska Linia oraz przeprowadzono 3 898 rozmów podczas dyżurów Częstochowskiego Telefonu Zaufania;
- udzielono wsparcia osobom z problemem alkoholowym i ich rodzinom podczas dyżurów pełnionych przez przedstawicieli częstochowskich organizacji pozarządowych od 1 lipca 2017 r. w Punkcie Organizowania Społeczności Lokalnej przy ul. Warszawskiej 13;
- realizowano program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na łączną kwotę 43 992 zł, przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w Częstochowie – dla 22 osób oraz Częstochowskim Stowarzyszeniem „ETOH” – dla 30 osób, któremu zlecono zadanie w ramach konkursu ofert;
- zrealizowano we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w Częstochowie program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc na kwotę 4 230 zł;

Program pozwolił również na organizację spotkania w ramach partnerstwa – Porozumienie „Częstochowa – mówimy NIE uzależnieniom i przemocy” we współpracy z Częstochowskim Towarzystwem Profilaktyki Społecznej, których celem była promocja podejmowanych działań o charakterze profilaktycznym, terapeutycznym, korekcyjno-edukacyjnym oraz wymiana doświadczeń i zacieśnianie współpracy między członkami partnerstwa. W ramach tego porozumienia, przy

współdziałale Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Częstochowy, zorganizowano konferencje i szkolenia tematyczne, m.in.:

- 28.05.2017 r. – Piknik Promenada pn. „Rodzina wolna od uzależnień i przemocy”;
- 06.06.-16.06.2017 r. – Częstochowskie Dni Profilaktyki, obejmujące Przegląd spektakli Małych Form Teatralnych, warsztaty pn. „Młodość bez uzależnień” oraz konferencję pn. „Profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych – zachowania ryzykowne. Przemoc w cyberprzestrzeni i uzależnienia od technologii”;
- 21.06.2017 r. – II Debata Panelowa pn. „Kultura/Przeciw/Przemocy”, jako zadanie zlecone w ramach konkursu ofert, realizowane przez Częstochowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej;
- 08.09.2017 r. konferencja kliniczno-metodyczna ciąża bez alkoholu pn. „FASD – problem kliniczny i społeczny”;
- 20.09.2017 r. – konferencja szkoleniowa „Edukacja przez relację. Empatia a niebieski wieloryb”;
- 29.09.2017 r. – debata szkoleniowa pn. „Przemoc i uzależnienia oraz rola służby zdrowia”, we współpracy z Okręgową Izbą Lekarską;
- 31.10.2017 r. – kampania pn. „Postaw na rodzinę – Kocham i rozumiem”;
- 08.10.2017 r. – III Międzyśrodowiskowy Bieg im. Marka Kotańskiego, jako zadanie zlecone w ramach konkursu ofert, realizowane przez Częstochowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej;
- 25.11.-10.12.2017 r. – współdziałal w międzynarodowej kampanii „16 dni przeciwko przemocy ze względu na płeć” – konferencja prasowa, „Kampania Białej Wstążki” – dyżury, udział w konsultacjach dla mieszkańców Częstochowy;
- 29.11.-4.12.2017 r. – Częstochowskie Dni Profilaktyki – szkolenie/warsztaty pn „Praktyczne aspekty prowadzenia interwencji i motywowanie do zmian w ramach procedury Niebieskiej Karty. Rola, zadania i obowiązki poszczególnych podmiotów w realizacji ww. procedury”;
- 01.12.2017r. – konferencja „Ochrona osób doświadczających przemocy w rodzinie, szczególnie dzieci i młodzieży”;
- 04.12.2017 r. – konferencja „Przemoc to zło, z którym możesz wygrać”, warsztaty/konkurs rysunkowy „Kochaj nie bij”.

W ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzono także profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Poprzez tę działalność prowadzono pozalekcyjne zajęcia sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach zadania realizowano Program na rzecz dzieci i młodzieży „Profilaktyka poprzez sport na lata 2016-2020, mającego na celu zapobiegania uzależnieniom, promowania zdrowego i aktywnego stylu życia oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi, w ramach którego:

- zrealizowano programy profilaktyczne, wskazujące alternatywy dla zażywania środków psychoaktywnych oraz wzmocnienie wiary we własne możliwości i kształtowanie umiejętności kreowania własnej przyszłości w oparciu o pozytywne wzorce – „Lepiej grać niż brać” – Szkoła Podstawowa nr 7 oraz konkurs plastyczny „Alkohol Twój Wróg” – Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego (łącznie na programy wydatkowano 3 000 zł),
- w placówkach wsparcia dziennego realizowany był program profilaktyczny – Wsparcie pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na kwotę 45 000 zł; w ramach programu przewidziano pedagogikę podwórkową o charakterze animacyjnym i profilaktyczno-wychowawczym dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na podwórku, prowadzoną przez pedagogów, wychowawców – streetworking,
- w placówkach całodobowych realizowano zadanie pn. „Zajęcia oraz programy profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży na poziomie profilaktyki uniwersalnej” (łącznie na programy wydatkowano 14 000 zł),
- dofinansowano w kwocie 215 650 zł działalność 22 Centrów Animacji Rekreacyjno-Sportowej w zakresie wzbogacania oferty pozaszkolnych zajęć sportowych i rekreacyjnych oraz różnorodnych działań propagujących aktywne formy spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży, obejmując działalnością ok. 17 000 osób,
- zorganizowano wypoczynek letni z programem profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych oraz elementami profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej dla 170 dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi (170 000 zł),
- zorganizowano Częstochowskie Dni Profilaktyki, w ramach których odbył się m.in.:

- Przegląd Małych Form Teatralnych „Młodość bez uzależnień”, w dniach 6-8 czerwca 2017 r. w Szkole Podstawowej nr 38 w Częstochowie przeprowadzono przegląd spektakli profilaktycznych, spośród których komisja konkursowa wybrała laureatów w trzech kategoriach: częstochowskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; 12 czerwca 2017r., podczas trwającej na Promenadzie im. Czesława Niemena Imprezy Integracyjnej „Senioralia”, rozstrzygnięto konkurs, a Marszałek Województwa Śląskiego Wojciech Saługa, Prezydent Miasta Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk oraz Wiceprezydent Andrzej Szewiński wręczyli nagrody w poszczególnych kategoriach o łącznej wartości 9 000 zł;
- przeprowadzono warsztaty profilaktyczne nt. „Akceptacja i stereotypy” dla 50 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (13 czerwca 2017 r.);
- zorganizowano piknik profilaktyczny połączony z happeningiem dla ok. 600 uczniów częstochowskich szkół, współorganizowany przez Centra Animacji Rekreacyjno-Sportowe, przy współudziale Komendy Miejskiej Policji I Ośrodka Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi;
- zorganizowano konkurs na logo Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Częstochowie, który został rozstrzygnięty 3 stycznia 2017 r., nagrodą dla laureata był tablet o wartości 500 zł;
- zorganizowano dla ok. 70 osób, 4 dwudniowe szkolenia warsztatowe pn. „Diagnoza i interwencja w kryzysie suicydalnym oraz doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, pedagogów w celu zapobiegania samookaleczeniom i zamachom samobójczym dzieci i młodzieży”; szkolenie realizowano w dniach 20-21, 22-23, 27-28 i 29-30 listopada 2017 r.
- przeprowadzono badania metodą „Tajemniczy klient” mające na celu sprawdzenie przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom do lat 18; badaniem objęto 100 placówek sprzedaży napojów alkoholowych;
- zorganizowano konferencję podsumowującą kampanię społeczną pn. „Powstrzymać pijanego kierowcę” realizowaną przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie RoPSAN – Rodzice Przeciwko Sprzedaży Alkoholu Nieletnim – 14 grudnia 2017 r., jako zadanie zlecone przez miasto Częstochowę w ramach otwartego konkursu ofert;
- zlecono Centrum Profilaktyki i Reeducacji „Atelier” z Krakowa przeprowadzenie wśród 2 000 uczniów częstochowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych badań ankietowych na temat używania środków psychoaktywnych i innych substancji uzależniających oraz sporządzenie raportu – termin realizacji od 3 listopada do 8 grudnia 2017 r.;
- przeprowadzono autorski programy profilaktyczne:
 - „Program Edukacyjny Pierwsze Emocje (PEPE)” w 94 oddziałach przedszkolnych;
 - 2 edycje, rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Programu Profilaktyczno-Wychowawczego „Epsilon” dla 82 oddziałów klas IV szkoły podstawowej (w semestrze letnim) oraz dla 112 oddziałów klas IV szkoły podstawowej (w semestrze zimowym). Program składał się z dwóch etapów warsztatów profilaktycznych (3+2 godziny lekcyjne) dla każdej grupy klasowej, konsultacji dla wychowawców klas biorących udział w programie, pisemnych rekomendacji do dalszej pracy z grupami klasowymi oraz ewaluacji programu;
- przyjęto uchwałę nr 1 na plenarnym posiedzeniu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Częstochowie w dniu 19 października 2017 r. Projekt „Powstrzymaj pijanego kierowcę” na lata 2017-2020, w ramach którego m.in. nawiązano współpracę z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączania do programów szkolenia problematyki dotyczącej wpływu alkoholu na kierującego pojazdem mechanicznym, przygotowano materiały promocyjne rozprowadzane we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego oraz Komendą Miejską Policji w Częstochowie, np. choinki zapachowe do samochodu z hasłem „Prowadzę, nie piję”, „Wybieram trzeźwość, wybieram życie”, „Kocham, prowadzę, jestem trzeźwy” oraz Komendą Miejską Policji w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa na drogach i profilaktyki wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców, m.in. poprzez zakup alkomatu;
- w grudniu zorganizowano II Częstochowskie Dni Profilaktyki, w ramach których m.in. w Szkole Podstawowej nr 7 odbyły się 4 grudnia zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży pod hasłem „Razem lepiej”. Były one współorganizowane przez Centra Animacji Rekreacyjno-Sportowe, a wzięło w nich udział 200 uczestników;
- organizowano cykliczne spotkania instytucji i podmiotów niepublicznych w ramach Partnerstwa Aktywności Lokalnej „Częstochowa – mówimy NIE uzależnieniom i przemoc”, podpisanego 1 grudnia 2015 r., podczas których omawiano podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie;

- dla 170 dzieci i młodzieży z Częstochowy zorganizowano Miejską Grę Profilaktyczną (25 sierpnia 2017 r.), która odbyła się w dwóch miejscach, tj. w Olsztynie k/Częstochowy w Ośrodku Wypoczynkowo - Rehabilitacyjnym i w Częstochowie przy ul. Bardowskiego 60.

Do Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należało również wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, klubów abstynenckich, punktów konsultacyjnych oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Poprzez wspomaganie zlecono organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w ramach otwartych konkursów ofert realizację zadań publicznych Miasta Częstochowy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Poniżej wymienia się wsparcie programów z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, których realizacja opiewała na kwotę 276 700 zł):

- Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – „Przeciwdziałanie patologiom społecznym na terenie Częstochowy”;
- Stowarzyszenie Częstochowskie Amazonki – „Postaw na rodzinę – Kocham i rozumiem – Kampania profilaktyczno-edukacyjna z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym”;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy – „Kampania społeczna – Wolni od nałogów”;
- Częstochowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej – „II Debata Panelowa Kultura PRZECIWIW przemocy”;
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka – „Przemoc to zło, z którym możesz wygrać – organizacja warsztatów profilaktycznych”;
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka – „Organizacja VI Miejskiej Konferencji Przemoc to zło, z którym możesz wygrać”;
- Terenowy Oddział Stowarzyszenia Ochotniczych Hufców Pracy – „Warsztaty plastyczne połączone z programem profilaktyczno-terapeutycznym „Sztuką – nie brać III”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie ETOH – „Aktywuj bezpiecznie życie swoje i swojej rodziny”;
- Częstochowskie Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych PERASADA – „Życie z przeszkodami – edycja II”;
- Fundacja Oczami Brata – „Profilaktyczne podwórko”;
- Fundacja Oczami Brata – „Akademia Sztuk Przepięknych jako forma przeciwdziałania patologiom społecznym”;
- Stowarzyszenie Pasja do Życia – „Częstochowa na obcasach – zawsze jest alternatywa”;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Częstochowskiego Teatru Tańca – „Taniec jako wspaniała alternatywa spędzenia czasu wolnego w poszukiwaniu pasji”;
- Stowarzyszenie Proartystyczne „Integracja” – „Teatr za jeden uśmiech – twórcze warsztaty teatralne z elementami profilaktyki społecznej dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Częstochowy”;
- Spółdzielnia Socjalna Jasne że alternatywa 21 – „Stop! Alternatywna forma profilaktyki alkoholowej”;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Częstochowa – „Magiczne podwórka”;
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Roksan – Rodzice Przeciwko Sprzedaży Alkoholów Nieletnim – „Powstrzymać pijanego kierowcę”;
- Stowarzyszenie ETOH – „Czas uzdrowić swoje życie”;
- Stowarzyszenie Sztuk i Sportów Walki „Backfist” – „Trening Martial Arts”;
- ZHP Hufiec Częstochowa – „Warsztaty młodych liderów – wolni od nałogów”;
- Stowarzyszenie Monar – „Wspieranie projektów z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty”;
- Akademia Sztuk Walk „Spartan”/Rychlewski – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi – organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych”;
- Stowarzyszenie Twórców Kultury „Enklawa” – „Wolni od nałogów – uzależnieni od Kultury”;
- Fundacja Rowerowa „Jura” – „Rodzinne wycieczki rowerowe, czyli promowanie aktywnego stylu życia bez nałogu”.

Do zadań przeprowadzonych w ramach *Programu Profilaktyki* włączyć należy również przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie zadań z zakresu integracji społecznej, w ramach którego przeznaczono kwotę 7 000 zł dla Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka na zadanie „Poznajmy się i swą Ojczyznę”. Dodatkowo promowano wśród dzieci i młodzieży aktywne formy spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów profilaktycznych na co przeznaczono kwotę 21 000 zł. Jako realizowane zadania z tego zakresu należy wymienić:

- CKS Budowlani Częstochowa – „Zajęcia sportowo-rekreacyjne oraz edukacja profilaktyczna

- i promocja zdrowego stylu życia”;
- Stowarzyszenie Monar – „Promowanie wśród dzieci i młodzieży aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz zdrowego stylu życia poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych”;
- Częstochowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej – „Lepiej grać niż brać”;
- Częstochowski Ośrodek Szkolenia Wyczynowego – „Profilaktyka poprzez sport”.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu polegało również na wsparciu pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na kwotę 11 000 zł dla Stowarzyszenia Monar – „Wspieranie pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym”, oraz wspieraniu działalności klubów wzajemnej pomocy i punktów konsultacyjnych dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. Na zadania realizowane w 2017 roku przyznano dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy – „Rodzina bez strachu i przemocy – punkt konsultacyjny” kwotę 9 000 zł oraz dla Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam” – „Punkt konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin” na kwotę 80 000 zł. Z kolei na zadania będące kontynuacją ubiegłorocznych kwotę 191 990 zł, w tym:

- Fundacja Chrześcijańska "Adullam" – „Klub Abstynencki Droga do wolności”;
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne „Jozue” – „Wspieranie działalności klubów wzajemnej pomocy i punktów konsultacyjnych dla osób z problemem i ich rodzin”;
- Stowarzyszenie Klubu Abstynenta „OSTOJA” – „Naszym Celem Trzeźwe Życie”;
- Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „ROZSADEK” – „Działalność bieżąca i merytoryczna”;
- Klub Abstynenta "Wytrwałość" – „Działalność bieżąca i merytoryczna”;
- Stowarzyszenie Abstynenckie "Północ" – „Na trzeźwo”.

Miasto wspierało również działania wolontariatu w obszarze pomocy osobom i rodzinom dotkniętym patologiami społecznymi, na kontynuację ubiegłorocznych zadań (kwota 49 000 zł):

- Stowarzyszenie Częstochowskie Amazonki – „Szkolenie wolontariuszek – ochotniczek”;
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska – „Harcerskie Centrum Wolontariatu”;
- Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej – „Aktywni na emeryturze – częstochowscy seniorzy w akcji”;
- Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Agape” – „Wolontariat, wchodzę, wygrywam – Centrum Wolontariatu Agape”.

Wydział Polityki Społecznej realizował również działania związane z organizacją wypoczynku feryjnego i wakacyjnego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych (kwota 170 000 zł):

- Fundacja Chrześcijańska „Adullam” – „Wakacje nad Bałtykiem”;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy – „Integracyjny obóz profilaktyczny – pasjonaci przygód”;
- Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Maksymiliana Kolbe – „Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi z programem profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej”;
- Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Częstochowa – „Pająk Kamp 2017”;
- Polskie Towarzystwo Krajoznawcze (Zielona Góra) – „W zdrowym ciele zdrowy duch i dbamy o środowisko z elementami profilaktyki uzależnień w Jastrzębiej Górze nad morzem”.

W ramach Programu realizowano także zadanie: Przeciwdziałanie alkoholizmowi – organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element oddziaływań profilaktycznych na które przeznaczono kwotę 129 300 zł:

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy – „Sport, Taniec, Zabawa – Bez Uzależnień”;
- Regionalna Rada Polskiego Komitetu Olimpijskiego w Częstochowie – „Gwiazdka na sportowo”;
- Regionalna Rada Polskiego Komitetu Olimpijskiego w Częstochowie – „Piknik Olimpijski”;
- Częstochowski Kolarski Klub Sportowy „Kolejarz-Jura” – „Jurajska liga rowerowa szkół podstawowych i gimnazjalnych”;
- Uczniowski Klub Sportowy „Mustaf” Częstochowa – „Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych w zakresie koszykówki, siatkówki, tenisa stołowego i piłki ręcznej oraz organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych jako element oddziaływań profilaktycznych”;
- Uczniowski Klub Sportowy „Traugutt” – „Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako element oddziaływań profilaktycznych. Nauka i doskonalenie umiejętności technicznych i taktycznych w poszczególnych dyscyplinach sportowych”;

- Uczniowski Klub Sportowy „Jura” – „Żyj zdrowo na sportowo”;
- Uczniowski Środowiskowy Klub Sportowy „Speedway” – „Turniej mini żużlowy z okazji Dnia Dziecka w dniu 03 czerwca 2017”;
- Stowarzyszenie Miłośników Sportu „Efekt” Częstochowa – „Sport TAK alkohol NIE”;
- RKS Raków Częstochowa S.A. – „Wybierz zdrowie”;
- CKS Budowlani Częstochowa – organizacja cyklu czwartków lekkoatletycznych pod nazwą „Sport alternatywą uzależnień”;
- Kos victoria częstochowa – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi – Sobotnie spotkania sportowe”;
- Inicjatywa Wspierania Szkoły „Osiemnastka” – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi przez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych”;
- Inicjatywa Wspierania Szkoły „Osiemnastka” – „Zajęcia sportowe – alternatywa dla alkoholizmu i innych ryzykownych zachowań”;
- Częstochowski Ośrodek Szkolenia Wyczynowego – „Pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży (akrobatyka, gimnastyka, skoki do wody i pływanie”;
- Uczniowski Klub Sportowy „Gem” – „Tenis – alternatywą uzależnień”;
- Klub Sportowy „City Cross” – „Profilaktyczne zajęcia Lekkoatletyczne – City Cross 2017”;
- Stowarzyszenie Sportowa Częstochowa – „Jeśli używki – to tylko Sport”;
- Klub Rekreacyjno-Sportowy Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Hutnik” – „Częstochowskie Otwarte Turnieje Młodych Adeptów Badmintona – Grand Prix”;
- Klub Sportowy „Spin” – profilaktyczne zajęcia „Tenis Stołowy 2017”;
- Klub Rekreacyjno-Sportowy Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Hutnik”, „Grand Prix Młodzieży Amatorów Badmintona – pozalekcyjne zajęcia sportowe”;
- Uczniowski Klub Sportowy „Siódemka” – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi – organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako element oddziaływań profilaktycznych”;
- Rugby Club Częstochowa „Pozalekcyjne zajęcia sportowe z rugby”;
- Częstochowski Kolarski Klub Sportowy „Kolejarz-Jura” – „Minimalizowanie występowania negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży w trakcie trwania przejazdów rowerowych”;
- Stowarzyszenie „Speedway Fan Club” Częstochowa – „Organizacja ćwiczeń i zajęć sportowych jako element oddziaływania profilaktycznego przez Speedway Fan Club Częstochowa w Speedrowerze”;
- Ochotnicza Straż Pożarna Częstochowa-Bleszno – „Organizacja pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży”;
- Częstochowski Okręgowy Związek Żeglarski – „Życie pod żaglami to mój jedyny nałóg”;
- Polski Związek Wędkarski Okręgu Częstochowa – „Zawody wędkarskie połączone z festynami rodzinnymi i prelekcjami klubu abstynenta”;
- Stowarzyszenie „Aktywna Częstochowa” – „Moim jedynym uzależnieniem jest aktywność”;

W ramach zadania zrealizowano także projekty, m. in.:

- „Przeprowadzenie cyklu spotkań radiowych oraz happeningu dotyczących tematyki przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych i przemocy w rodzinie w ramach Programu Oblicza Uzależnień”, zrealizowanych przez Katolicką Rozgłośnię Radiową FIAT na kwotę 30 000 zł;
- „Realizacja działań profilaktycznych, interwencyjno-pomocowych oraz readaptacji społecznej wśród bezdomnych zagrożonych uzależnieniem”, którymi objęto 295 osób bezdomnych przebywających w noclegowniach I przytuliskach prowadzonych na zlecenie miasta Częstochowy.

Podjęmowano również interwencje w związku z reklamą i promocją alkoholu oraz sprzedażą alkoholu nieletnim:

- zorganizowano dla 100 sprzedawców napojów alkoholowych szkolenie dotyczące zasad odpowiedzialnej sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – 28 marca 2017 roku szkolenie odbyło się na sali sesyjnej Urzędu Miasta Częstochowy;
- przeprowadzono wizytację łącznie 130 punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, szczególnie zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim oraz nietrzeźwym;
- w dniu 14 grudnia 2017 roku zawarto Częstochowską Koalicję na Rzecz Odpowiedzialnej Sprzedaży Alkoholów we współpracy z Miejską Radą Seniorów w Częstochowie oraz Młodzieżową Radą Miasta Częstochowy.

Ośrodka Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi

Podstawowym zadaniem Ośrodka Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi jest działalność edukacyjno-profilaktyczna prowadzona przez Centrum Edukacyjno - Interwencyjne. Realizując programy profilaktyczne dążymy do tego aby młodzież zapoznała się z zagrożeniami, jakie niesie ze sobą sięganie po alkohol czy inne środki psychoaktywne. Naszym celem jest przede wszystkim przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie.

Centrum Edukacyjno-Interwencyjne

Podobnie jak w roku poprzednim, w 2017r. była prowadzona różnego rodzaju działalność edukacyjna, wspierająca, profilaktyczna i interwencyjna. Głównym celem zajęć była edukacja i profilaktyka uczniów różnego typu szkół, prowadzenie szkoleń dla grup zawodowych mogących mieć kontakt z osobami uzależnionymi, udzielania porad, prowadzenia zajęć z ofiarami i sprawcami przemocy domowej, przeprowadzania rozmów motywujących do podjęcia leczenia, a także działania profilaktyczne prowadzące do prób ograniczenia zachowań przestępczych oraz wzmocnienia czynników chroniących przed nadużywaniem alkoholu przez osoby skazane odpracowujące prace społecznie użyteczne w OPOPA.

informacja o zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych dla uczniów

Tabela nr 43

Rodzaj uczestników szkolenia	Liczba instytucji	Liczba osób
uczniowie szkół podstawowych	16	944
uczniowie gimnazjum	6	247
uczniowie szkół średnich	8	1444
uczniowie szkół specjalnych	5	133

Szkolenia prowadzone dla poszczególnych grup zawodowych

Tabela nr 44

Rodzaj uczestników szkolenia	Liczba osób
Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie szkolenie w ramach programu „Poprawa bezpieczeństwa dzieci w rodzinie dysfunkcyjnej i z problemami alkoholowymi” Temat:” Różne oblicza przemocy wobec dziecka”.	18

Autorski program - “Wpływ alkoholu na popełnienie czynu zabronionego”

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych osób skazanych, odpracowujących prace społecznie użyteczne w OPOPA. Profilaktyka programu obejmuje działania zmierzające do zmniejszenia ilości popełnianych czynów zabronionych, zwiększenie świadomości wpływu alkoholu na postępowanie, zapobieganie nadużywaniu alkoholu oraz udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. W programie wzięło udział 18 osób.

Realizowano zajęcia profilaktyczne w szkołach podstawowych – klasy V i VI w ramach autorskiego programu „Myślę NIE, Mówię NIE”, w których wzięło udział 670 uczniów. Pracownicy Centrum Edukacyjno – Interwencyjnego na bieżąco prowadzili konsultacje dla osób potrzebujących. Łącznie w 2017 roku zarejestrowano 306 rozmów. Problematyka rozmów dotyczyła w większości problemu uzależnienia, przemocy domowej czy problemów wychowawczych oraz informacji o ośrodkach terapii uzależnień i punktach bezpłatnych porad prawnych.

W ramach Telefonu pomocowo dla osób uzależnionych i współuzależnionych 34/366-48-00 funkcjonującego w Ośrodku w roku 2017 zanotowano 187 rozmów telefonicznych, natomiast poradnictwa osobistego odnotowano 129 konsultacji.

Zespół ds. przeprowadzania rozmów profilaktyczno-wychowawczych z nieletnimi

Na wniosek Komendy Miejskiej Policji wezwano na rozmowy 32 osoby nieletnie wraz z opiekunami prawnymi. Efektem tego typu spotkań było eliminowanie niepożądanych społecznie zachowań wśród młodych ludzi oraz większa świadomość konsekwencji spożywania napojów alkoholowych.

Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy domowej oraz osób z problemami uzależnień

Działający w Ośrodku Punkt Konsultacyjny czynny jest w dni robocze od 16⁰⁰ do 19⁰⁰.

Osoby dyżurujące to osoby z wieloletnim doświadczeniem w pracy z ofiarami i sprawcami przemocy czy osobami uzależnionymi od różnych środków. W Punkcie Konsultacyjnym, w każdy poniedziałek i czwartek udzielane są bezpłatne porady prawne.

W roku 2017 przeprowadzono 73 rozmowy, z czego 34 były zgłoszeniami przemocy, natomiast 39 dotyczyło innych spraw. W większości, bo aż 94% osób to ofiary przemocy, tylko 6% stanowią świadkowie. W 88% konsultowały się kobiety. Zjawisku przemocy domowej w 88% towarzyszył problem nadużywania alkoholu przez sprawcę przemocy. Do stosowania przemocy bez wpływu środków odurzających dochodziło w 11%.

Grupa wsparcia dla współzależnionych

Efektom funkcjonowania w OPOPA Grupy Wsparcia dla Współzależnionych jest:

- odbudowanie poczucia własnej wartości i niezależności,
- uświadomienie sobie i zrozumienie własnej sytuacji, potrzeb i zachowań,
- podjęcie działań w kierunku eliminacji zachowań szkodliwych,
- zmniejszenie lub uwolnienie się od zaburzeń depresyjnych, lękowych,
- powrót do życia towarzyskiego.

Spotkania Grupy Wsparcia odbywały się w każdy poniedziałek w godzinach od 15⁰⁰ do 19⁰⁰. Ogółem w roku 2017 cyklicznie w zajęciach uczestniczyło 13 kobiet.

Program psychologiczno – terapeutyczny dla sprawców przemocy w rodzinie.

Jedna edycja programu została zrealizowana w miesiącu październiku 2017 roku. W programie wzięło udział 5 osób. Program finansowany był z dotacji celowej jako zadanie zlecone.

Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej „Nie krzywdzę”

Ośrodek zrealizował dwie edycje programu korekcyjno – edukacyjnego „Nie krzywdzę” dla sprawców przemocy w rodzinie. Pierwsza edycja programu została zrealizowana w Areszcie Śledczym w Częstochowie oddział Zewnętrzny w Wąsoszu w okresie od kwietnia do maja 2017 r. (15 uczestników). Druga edycja programu zrealizowana także w Areszcie Śledczym w Częstochowie oddział Zewnętrzny w Wąsoszu w październiku 2017 r. (7 uczestników). Program realizowano w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020. Celem programu była redukcja zachowań agresywnych wśród uczestników zajęć, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec innych osób czy odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe.

Szczegółowe dane dotyczące osób przebywających w ośrodku w 2016 r. oraz w 2017 r.

Tabela 45

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2016r.	Liczba osób w 2017r.
Ogółem	7 890	5 286
w tym:		
mężczyźni	7 136	4 783
kobiety	754	503
Podział wg grup:		
chłopcy do lat 18	9	6
dziewczeta do lat 18	2	3
18 – 24 lat	326	251
25 – 29 lat	525	359
30 – 49 lat	4 184	2 782
50 lat i więcej	2 844	1 885
pobyt dwukrotny	398	313
pobyt więcej niż dwa razy	1571	397
osoby pracujące	41	30
studenci i uczniowie	7	9
emeryci i renciści	64	21
bezrobotni	994	508
osoby dowieszone spoza Częstochowy	3 316	1 950

Działania na rzecz zapewnienia równego dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej

W 2017 roku w Częstochowie funkcjonowało 9 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, 5 z nich powierzono, w ramach otwartego konkursu ofert, do prowadzenia Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka w Częstochowie:

- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Nr I i Nr II z siedzibą w Urzędzie Miasta Częstochowy, ul. Śląska 11/13, lokal 23;
- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Nr III i Nr IV z siedzibą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 2, lokal 7;
- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Nr V i Nr VI z siedzibą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Aleja Niepodległości 20/22, lokal 30;
- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Nr VII i Nr VIII z siedzibą w Terenowym Komitecie Ochrony Praw Dziecka, Aleja Pokoju 12;
- Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej Nr IX z siedzibą w Szkole Podstawowej Nr 42 „Aleja Armii Krajowej 68A.

Głównym celem realizacji zadania w mieście było wyrównanie szans w dostępie do profesjonalnych porad prawnych oraz kształtowanie świadomości i kultury prawnej społeczeństwa. Uprawnione do skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej były: osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny, młodzież do 26. roku życia; seniorzy po ukończeniu 65 lat; osoby fizyczne, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej; kombatancki I weterani; zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną, a także kobiety w ciąży.

Zakres możliwych do uzyskania informacji dotyczył etapu postępowania przesądowego z prawa cywilnego, karnego, spraw administracyjnych, ubezpieczenia społecznego, spraw rodzinnych, prawa pracy, przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej, a także prawa podatkowego z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W 2017 roku podpisano porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Częstochowie oraz Okręgową Izbą Radców Prawnych w Opolu dotyczące wyznaczenia adwokatów i radców prawnych udzielających porad w roku 2018, a następnie zawarto stosowne umowy. Ponadto przeprowadzono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego, w wyniku którego powierzono prowadzenie pięciu punktów (V-IX) nieodpłatnej pomocy prawnej w roku 2018 Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka w Częstochowie.

W 2017 r. udzielono 3 766 nieodpłatnych porad prawnych. Pomoc dotyczyła głównie spraw z zakresu prawa cywilnego, spadkowego, administracyjnego i rodzinnego. Nieodpłatna pomoc prawna była udzielana przez 5 dni w tygodniu.

Działania z zakresu rewitalizacji

Udział w konkursie dotacji „Śląskie Programy Rewitalizacji – wsparcie dla gmin” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w Katowicach, w ramach którego opracowano „Program Rewitalizacji dla miasta Częstochowy na lata 2017-2023”. Uzyskał on pozytywną opinię Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i został przyjęty uchwałą nr 548.XL.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 24 kwietnia 2017 r. Program uzyskał wpis do wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Śląskiego. Umieszczenie Programu w przedmiotowym wykazie umożliwia starania gminy w pozyskiwaniu pomocowych środków finansowych z Unii Europejskiej poprzez Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Powołano Zespołu ds. wdrażania Programu Rewitalizacji dla miasta Częstochowy na lata 2017-2023 – Zarządzenie nr 1821.2017 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 14 czerwca 2017 r.

Współpraca z wydziałami i jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Częstochowy oraz organizacjami pozarządowymi w obszarze wynikającym z przyjętego programu rewitalizacji.

Stała współpraca z Zespołami do spraw Organizowania Społeczności Lokalnej działającymi szczególnie w dzielnicach objętych Programem Rewitalizacji: Stare Miasto, Raków, Ostatni Grosz, Trzech Wieszców.

Wydano 351 pism informujących potencjalnych klientów kancelarii notarialnych o aktualnym stanie prawnym wynikającym z ustawy o rewitalizacji. Informacja w sprawie prawa pierwokupu oraz Specjalnej Strefy Rewitalizacji niezbędna jest do podjęcia czynności notarialnych związanych z obrotem nieruchomości. W celu usprawnienia przebiegu ww. czynności notarialnych wystosowano do Izby Notarialnej w Katowicach oraz wszystkich kancelarii notarialnych mających

siedziby na terenie miasta Częstochowy pismo informujące o nie ustanowieniu specjalnej strefy rewitalizacji oraz prawa pierwokupu nieruchomości na rzecz gminy w obszarze rewitalizacji – Rada Miasta Częstochowy nie podjęła uchwał na podstawie art. 8 i art. 11 ust. 5 pkt 1 oraz art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Stosowną informację zamieszczono również na stronach internetowych Urzędu Miasta Częstochowy, w zakładce Rewitalizacja.

Przyznawanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych, które wypłacane są ze środków budżetu gminy, reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Z kolei zasady przyznawania, wypłat i przekazywania dotacji na wypłatę dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

Dodatki mieszkaniowe przyznane w mieście w okresie 1.01-31.03.2017 r.⁷

Tabela nr 46

Rodzaj dysponenta zasobu mieszkaniowego	liczba wypłaconych dodatków	kwota wypłaconych dodatków (w zł)
zarządzany przez ZGM TBS w Częstochowie	4 240	1 185 413,39 zł
w tym: w zasobie komunalnym	4 160	1 163 877,32 zł
TBS	80	21 536,07 zł
w zasobie spółdzielczym	3 808	789 739,59 zł
w zasobie prywatnym	1 801	473 074,06 zł
w zasobie zakładowym	427	102 989,07 zł
w zasobie wspólnot mieszkaniowych	214	41 752,40 zł
ogółem	10 490	2 592 968,51 zł

W 2017 roku do 31 marca zadania ww. zakresie realizował Wydział Polityki Społecznej, a od 1 kwietnia do 31 grudnia Częstochowskie Centrum Świadczeń, które zostało powołane uchwałą Nr 380.XXIX.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 września 2016 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Częstochowskie Centrum Świadczeń (z późn. zm.) oraz uchwałą Nr 381.XXIX.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 września 2016 r. w sprawie nadania Statutu Częstochowskiemu Centrum Świadczeń.

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku rozpatrzono 1 932 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w wyniku czego wydano 1 600 decyzji, w tym 1 508 decyzji przyznających dodatki i 82 decyzje odmowne.

W analizowanym okresie wypłacono 10 490 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 2 592 969 zł. Średni dodatek mieszkaniowy wyniósł 274 zł. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Wypłata dodatków energetycznych jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, realizowanym w głównej mierze z dotacji celowej. Ze środków gminy finansowane są koszty obsługi zadania w części przekraczającej 2% dodatków.

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2017 roku rozpatrzono 272 wnioski o przyznanie dodatku energetycznego, w związku z czym wydano 264 decyzje o przyznaniu dodatku (nie było decyzji odmownych). Z otrzymanej dotacją w kwocie 25 121 zł, wypłacono łącznie 1 708 dodatków energetycznych. Średni dodatek energetyczny wyniósł 14,71 zł.

Działania podejmowane w celu pozyskania środków zewnętrznych

Z rezerwy celowej budżetu państwa oraz funduszu pracy pozyskano środki na realizację „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” (Główne zadania programu to wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, które umożliwiłyby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej a także rozwój sieci asystentów zatrudnionych w gminach oraz rozwój sieci koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej jako profesjonalne wsparcie

⁷ Z dniem 1 kwietnia zadanie przeszło do Częstochowskiego Centrum Świadczeń.

środowisk rodzinnych form pieczy zastępczej, zatrudnionych w powiatach):

- 155 990 zł na dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- 115 744 zł na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodzinnej pieczy zastępczej.

Ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej otrzymano dotację w wysokości 132 840 zł na prowadzenie dwóch Dziennych Domów „Senior-Wigor”.

Realizowano jako Partner projekt pn. „Wzmocnienie potencjału Centrów Integracji Społecznej na terenie Miasta Częstochowa” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Projekt zakłada reintegrację społeczno-zawodową w Centrach Integracji Społecznych 200 osób zagrożonych ubóstwem lub zagrożeniem społecznym z terenu Miasta Częstochowy w okresie 01.04.2016-30.06.2018 r. Zaplanowano realizację następujących działań: reintegrację społeczno-zawodową w 5 pracowniach: rękodziela, krawiectwa, sprzątającej, ogrodniczej oraz cateringowej.

Od 1 czerwca 2017 r. rozpoczęto, jako Partner, realizację projektu pn. „Bezpiecznie we własnym domu – usługi teleopiekuńcze w mieście Częstochowa”, którego celem jest wdrożenie usług teleopiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób nie w pełni samodzielnych z Częstochowy, których aktywność jest ograniczona do własnego domu z uwagi na podeszły wiek, niepełnosprawność czy stan zdrowia.

W 2017 roku rozpoczęła się realizacja projektu pn. „Częstochowski parasol pieczy zastępczej” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne, Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 9.2.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – RIT. Jego główny cel to deinstytucjonalizacja usług społecznych oraz podniesienie dostępności i jakości usług świadczonych w społeczności lokalnej. Wdrażanie założeń projektowych ma doprowadzić do zminimalizowania negatywnych skutków umieszczenia dzieci poza rodziną naturalną, reintegracji dzieci pozostających pod instytucjonalną opieką zastępczą i rodzin biologicznych, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przygotowania wychowanków do samodzielnego funkcjonowania w środowisku społecznym. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Częstochowskim Centrum Wsparcia Rodziny, które jest Organizatorem Pieczy Zastępczej dla Miasta Częstochowy. W ramach projektu realizowane są trzy zadania”

Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej (wsparcie w ramach tego zadania skierowane jest przede wszystkim do kandydatów/kandydatek do pełnienia roli rodzica zastępczego lub chcących utworzyć rodzinny dom dziecka; osoby te otrzymują kompleksowe wsparcie w postaci specjalistycznych warsztatów z zakresu psychologii, pedagogiki czy problemów wychowawczych; grupę docelową stanowią ponadto dzieci, które w ramach projektu znajdują opiekę w rodzinnych formach pieczy zastępczej, a także osoby przygotowujące się do opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej),

Wsparcie osób z dysfunkcyjnych rodzin biologicznych (działania zaproponowane w ramach zadania adresowane są przede wszystkim do osób, które poprzez niewłaściwe wypełnianie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych utraciły prawo do opieki nad dziećmi i są zdeterminowane do zmiany swojego życia po to, by odzyskać potomstwo; osoby z rodzin dysfunkcyjnych otrzymują pomoc w postaci m.in. treningu czystości i higieny, treningu budżetowego, warsztatu wychodzenia z uzależnienia oraz konsultacji psychoedukacyjnych),

Uspołecznienie i integracja osób w rodzinnej pieczy zastępczej (formy wsparcia przewidziane w ramach zadania skierowane są do dzieci, które otrzymały nową szansę na prawidłowy rozwój w ramach rodzinnych form pieczy zastępczej; dobrano je tak, by nie tylko rozwijały kompetencje kluczowe uczestników projektu z zakresu języka polskiego, języków obcych, matematyki oraz informatyki, ale także pełniły dodatkową funkcję integracyjną; w ramach niniejszego zadania zaplanowano także pakiet wsparcia animacyjnego, który ułatwia wprowadzenie nowych członków rodziny w życie społeczne, przekazanie im wartości kulturalnych oraz wzorców właściwego spędzania czasu wolnego). Beneficjentami projektu są dzieci przebywające w rodzinnych formach pieczy zastępczej, kandydaci do pełnienia roli rodziców zastępczych lub prowadzenia rodzinnych domów dziecka, osoby z rodzin dysfunkcyjnych, wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą. Wartość projektu to 916 876 zł, w tym na jego realizację udało się pozyskać dofinansowanie w wysokości 852 695 zł.

W 2017 roku rozpoczęła się realizacja projektu współfinansowanego przez Unię Europejską pt. „Z nową pracą w lepszą przyszłość w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, Oś priorytetowa VII. Regionalny rynek pracy, Działanie: 7.1. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, Poddziałanie: 7.1.2. Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych RIT. Projekt adresowany do osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie

Pracy w Częstochowie lub biernych zawodowo z terenu Miasta Częstochowy oraz Powiatu Częstochowskiego. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia w Częstochowie i Powiecie Częstochowskim. W projekcie uczestniczyć będzie 150 osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (w tym 90 kobiet): osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, osoby 50+, osoby o niskich kwalifikacjach, kobiety (w szczególności powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowywaniem dziecka). Bezrobotni zostaną objęci kompleksowym wsparciem poprzez podniesienie lub uzupełnienie ich kwalifikacji oraz nabywanie lub uzupełnianie ich doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, którego efektem będzie poprawa ich zdolności do zatrudnienia w Subregionie Północnym Województwa Śląskiego. W ramach Projektu zaplanowano działania: doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy, szkolenia/kursy przygotowujące do egzaminów certyfikowanych oraz podnoszące kwalifikacje i umiejętności zawodowe, szkolenia/kursy IT, staże zawodowe. Wartość projektu to 2 059 317 zł, z czego dofinansowanie wynosi 1 956 352 zł. Okres realizacji projektu: 01.08.2017-31.07.2019 r.

„Aktywni niepełnosprawni w Częstochowie” – realizowany w partnerstwie z Fundacją „Oczami Brata”.

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego pozytywnie ocenił i zatwierdził do otrzymania dofinansowania projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020:

- Oś priorytetowa IX. Wyłączenie Społeczne, Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.2. Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT Subregionu Północnego: „Stare Miasto – Nowe Życie” i „Częstochowa silna dzielnicami”;
- Oś priorytetowa X. Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna, Działanie 10.2. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych, Poddziałanie 10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – „Przebudowa budynku przy ul. Sułkowskiego 9 w Częstochowie dla Centrum Pomocy Rodzinie”.

Nadzór nad działalnością jednostek podległych

W 2017 roku Wydział Polityki Społecznej sprawował nadzór na działalnością następujących jednostek podległych:

- placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- Częstochowskiego Centrum Świadczeń w Częstochowie (**CCŚ**);
- Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kontkiewicza 2 w Częstochowie (**DPS**);
- Samorządowy Zakład Budżetowy Centrum Integracji Społecznej w Częstochowie (**CIS**);
- Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie (**PUP**).

Częstochowskie Centrum Świadczeń

Częstochowskie Centrum Świadczeń jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Częstochowy powołaną na podstawie Uchwały nr 380.XXIX.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 września 2016 r. Z dniem 01.04.2017 r. CCŚ przejęło część zadań z zakresu świadczeń od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie oraz od Urzędu Miasta Częstochowy.

Podjęte działania wdrażające realizację zadań statutowych

Częstochowskie Centrum Świadczeń funkcjonuje na podstawie Uchwały Rady Miasta Częstochowy Nr 380.XXIX.2016 z dnia 22 września 2016 r.

Od dnia 1 kwietnia 2017 r. realizuje zadania, które wcześniej należały do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia wychowawczego, jednorazowego świadczenia „Za życiem”, obsługi dłużników alimentacyjnych, Karty Dużej Rodziny. Centrum realizuje także zadania przekazane z Urzędu Miasta Częstochowy dotyczące dodatków mieszkaniowych oraz energetycznych.

Od początku swojego powstania Częstochowskie Centrum Świadczeń przygotowywało się do wdrożenia planów pracy utworzonych komórek organizacyjnych jednostki, a także prowadziło prace dotyczące rozpoczynającego się w od dnia 01.08.2017 roku nowego okresu składania wniosków na świadczenie wychowawcze, świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny.

Obsługą świadczeniobiorców oraz ustalaniem prawa do świadczeń w Częstochowskim Centrum Świadczeń zajmują się Punkty Obsługi Mieszkańców, z kolei realizacją ich wypłat Zespół Realizacji Świadczeń i Sprawozdawczości.

Wszelkie sprawy związane ze świadczeniami, jak również pełną informacją na temat wypłacanych świadczeń, można uzyskać w dwóch punktach obsługi, znajdujących się przy ul. Nowowiejskiego 26 oraz al. Niepodległości 20/22.

W celu prawidłowej oraz jak najsprawniejszej obsługi świadczeniobiorców w okresie od sierpnia 2017 roku wprowadzono udogodnienia oraz kontynuowano sprawdzone rozwiązania zapoczątkowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie.

W celu ulepszenia procedury odbioru pism oraz decyzji, a tym samym przyspieszenia wypłat świadczeń, zdecydowano na korzystanie z systemu informowania klienta poprzez wysyłanie wiadomości tekstowej (SMS) na podany numer telefonu komórkowego. Ponadto w miesiącu lipcu 2017 roku zamontowano w punkcie obsługi przy al. Niepodległości 20/22 system kolejkowy, usprawniając tym samym obsługę klienta, a w punkcie przy ul. Nowowiejskiego 26 kontynuowano korzystanie z systemu kolejkowego przekazanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie.

Na uwagę zasługuje również zwiększenie ilości stanowisk obsługi interesanta, które wyposażono w nowe komputery. Jednocześnie zakupiono nowe wyposażenie do sali obsługi oraz poczekalni. Działania te zmniejszyły czas oczekiwania w kolejkach oraz w znaczny sposób poprawiły sposób postrzegania punktów obsługi.

Ponadto wychodząc naprzeciw oczekiwaniom usprawnienia telefonicznej obsługi mieszkańca, w Częstochowskim Centrum Świadczeń od września 2017 roku funkcjonuje dodatkowa linia telefoniczna wraz dodatkową centralą telefoniczną.

Krótko po rozpoczęciu działalności przez Centrum oraz przed zbliżającym się terminem wzmożonego składania wniosków ułatwiono klientom dostęp do informacji w sprawach związanych z działalnością Częstochowskiego Centrum Świadczeń poprzez utworzenie strony internetowej zawierającej m.in. aktualności dotyczące funkcjonowania jednostki oraz możliwe do pobrania formularze wszystkich druków dostępnych w Centrum. Zadbano również o poinformowanie mieszkańców Częstochowy o przejęciu przez Centrum zadań dotychczasowo realizowanych przez inne jednostki poprzez umieszczenie plakatów informacyjnych w komunikacji miejskiej i innych jednostkach samorządowych Gminy Miasta Częstochowy oraz przekazano różnym instytucjom ulotki informacyjne na temat Centrum.

Jednocześnie, aby podnieść jakość świadczonych usług, a także z uwagi na zmiany przepisów prawa, regulujących zasady ustalania prawa do świadczeń obsługiwanych przez Centrum, kadra pracownicza uczestniczyła w licznych szkoleniach i warsztatach szkoleniowych, podnoszących kwalifikacje.

Efektom tych działań było terminowe rozpatrzenie złożonych wniosków, co pozwoliło wydatkować z dotacji z budżetu państwa kwotę w wysokości 126 211 973 zł.

Świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze oraz jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Świadczenia rodzinne

Prawo do świadczeń rodzinnych jest ustalane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 poz. 1952). Do świadczeń rodzinnych zaliczamy:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenie rodzicielskie,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Liczba wypłaconych świadczeń rodzinnych oraz ich łączna kwota**Tabela nr 47**

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłacona w zł
zasiłek rodzinny	85 362	9 770 992
dodatek do zasiłku rodzinnego w tym z tytułu:	33 539	4 926 584
- urodzenia dziecka	537	397 552
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	3 627	1 426 336
- samotnego wychowywania dziecka	4 933	951 413
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	6 798	718 922
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	149	15 245
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	8 327	777 094
- rozpoczęcia roku szkolnego	9 168	640 022
zasiłek pielęgnacyjny	43 458	6 649 074
świadczenie pielęgnacyjne	6 336	8 861 862
specjalny zasiłek opiekuńczy	1 743	902353
świadczenie rodzicielskie	3 666	3 397 121
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1069	1069000

Zasiłek dla opiekuna

W przypadku świadczenia wypłacanego na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092), w okresie od 01.04.2017 roku do 31.12.2017 roku zostało wypłaconych łącznie 1 197 świadczeń na łączną kwotę 621 851 zł. Przy czym liczba obsługiwanych świadczeniobiorców wynosiła 151 osób, a ilość nowych decyzji ustalających prawo do tegoż świadczenia wyniosła 56 decyzji.

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Z kolei odnosząc się do świadczeń ustalanych zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2016 poz. 1860) Częstochowskie Centrum Świadczeń w okresie od 01.04.2017 roku do 31.12.2017 roku przyznało 10 świadczeń na łączną kwotę 40 000 zł, co oznacza dziesięć rodzin zamieszkujących miasto Częstochowę skorzystało z tej formy pomocy.

Fundusz Alimentacyjny

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (jt. Dz. U. 2017 r., poz. 489 z późn. zm.) Częstochowskie Centrum Świadczeń zajmuje się również ustalaniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W ramach tego zadania w okresie od 01.04.2017 roku do 31.12.2017 roku wydanych zostało 1 545 decyzji. Liczba świadczeń jaką wypłacono z tego tytułu wynosiła 17 153 na łączną kwotę 6 963 789 zł. Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, obsługiwana przez Częstochowskie Centrum Świadczeń w ramach realizacji tego zadania wynosiła 2 125 osób.

Świadczenie wychowawcze

W Częstochowskim Centrum Świadczeń w okresie od 01.04.2017 roku do 31.12.2017 roku wypłacono łącznie 157 266 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 78 378 953 zł. Liczba świadczeniobiorców wyniosła 19 529. Ponadto w zakresie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego w wyżej wskazanym okresie wydanych zostało 13 375 decyzji.

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych, które wypłacane są ze środków budżetu gminy, reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2011 r. o dodatkach mieszkaniowych (jt. Dz. U. 2017 r., poz.180).

W okresie od 1.04.2017 roku do 31.12.2017 roku rozpatrzono 5 119 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w wyniku czego wydano 4 745 decyzji przyznających dodatki, pozostałe decyzje dotyczyły odmowy świadczenia bądź uchylecia lub zmiany decyzji pierwotnej.

W ww. okresie wypłacono 30 033 dodatki mieszkaniowe na kwotę 7 555 208 zł, w związku z czym średni dodatek mieszkaniowy wyniósł 252 zł.

Struktura dodatków mieszkaniowych wypłaconych na rzecz dysponentów zasobów mieszkaniowych

Tabela nr 48

Dysponenci zasobów mieszkaniowych korzystający z dodatku mieszkaniowego	Liczba	Struktura w %	Wydatki w zł	Struktura w %
OGÓŁEM	30 033	100	7 555 208	100
w tym do mieszkań				
zarządzanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie	12 093	40,27	3 404 176	45,36
pozostałych	17 940	59,73	4 151 032	54,64
z tego				
spółdzielcze	10 709	59,7	2 192 332	52,82
inne	7 231	40,3	195 870	47,18

Dodatki energetyczne

Zasady przyznawania, wypłat i przekazywania dotacji na wypłatę dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (jt. Dz.U. 2017 r. poz. 220). W omawianym okresie rozpatrzono 748 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego, w związku z czym wydano 723 decyzji o przyznaniu dodatku i 25 decyzji odmownych. Z otrzymanej dotacji na 2017 rok w kwocie 56 291 zł wypłacono łącznie 3 874 dodatki energetyczne. Średni dodatek energetyczny wyniósł 15 zł.

Karta dużej Rodziny

Rządowy program dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny (KDR) realizowany jest w oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (jt. Dz.U. 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.).

W roku sprawozdawczym złożono - 279 wniosków; przyznano - 1 001; wydanych 913.

Pozostała działalność

W 2017 roku Częstochowskie Centrum Świadczeń, Zespół ds. Windykacji i Obsługi Dłużników prowadziło postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 278 865 zł, z czego:

kwota w wysokości 180 100 zł została zwrócona do budżetu państwa, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych.

Liczba wydanych decyzji orzekających zwrot nienależnie pobranych świadczeń oraz decyzji dotyczących udzielonych ulg w spłatach nienależnie pobranych świadczeń

Tabela nr 49

Nienależnie pobrane świadczenia	
Podjęte czynności	Liczba
Decyzje orzekające zwrot	271
Decyzje rozkładające na raty	103
Decyzje umarzające zadłużenie	6

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawcze podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Na podstawie wydanej decyzji administracyjnej Zespół ds. Windykacji i Obsługi Dłużników w razie braku spłaty zadłużenia jest zobowiązany do wystawienia upomnienia, następnie tytułu wykonawczego, monitorowania wpłat oraz aktualizowania tytułów wykonawczych.

Upomnienia tytuły wykonawcze oraz ich kwota **Tabela nr 50**

Podjęte czynności	liczba	Kwota w zł
Wystawione upomnienia	74	107 419
Wystawione tytuły wykonawcze	97	106 974

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo (w przypadku braku takiej możliwości) jako poszukujący pracy. Jednocześnie organ właściwy dłużnika informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Działania wobec dłużnika alimentacyjnego **Tabela nr 51**

Podjęte czynności	Liczba
podjęte działania wobec dłużnika alimentacyjnego	328
decyzje uznające dłużnika alimentacyjnego	57
przeprowadzone wywiady	74
wydane decyzje umarzające	28
wnioski o zatrzymanie prawa jazdy	36
zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego	136

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników w 2017 roku wyniosły:

- 962 916 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym,
- 874 479 zł z tytułu odsetek od zadłużenia dotyczących wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym,
- 121 086 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych.

Domu Pomocy Społecznej w Częstochowie ul. Kontkiewicza 2

Plan pracy Domu Pomocy Społecznej na 2017 rok zakładał realizację następujących kierunków:

- wzbogacanie indywidualnych planów aktywizowania mieszkańców, przeprowadzanie analiz aktywności,
- organizacja wyjazdowego turnusu rehabilitacyjnego,
- organizacja imprezy integracyjnej „Majowe Granie”,
- rozwijanie organizowanych w domu pomocy społecznej praktyk zawodowych i idei wolontariatu, wspieranie aktywności wolontariuszy,
- pozyskiwanie kandydatów na opiekunów prawnych dla pensjonariuszy,
- podejmowanie działań związanych z integracją mieszkańców ze społecznością lokalną,
- pozyskiwanie zewnętrznych źródeł zasilania finansowego domu,

- poprawianie estetyki domu.

Na comiesięcznych spotkaniach Zespołów Terapeutyczno-Opiekuńczych pracownicy analizowali Indywidualne Plany Wsparcia wszystkich Podopiecznych. Dokonywano korekt poszczególnych planów w celu większej aktywności mieszkańców zgodnie z Ich upodobaniami i oczekiwaniami. Osoby, które najaktywniej uczestniczyły w zajęciach zostały dwa razy w ciągu roku nagrodzone symbolicznymi upominkami, co z pewnością było mobilizujące dla nich samych i mieszkańców, którzy nie są systematyczni w uczęszczaniu na wybrane przez siebie zajęcia.

W roku 2017 mieszkańcy uczestniczyli jedynie w turnusach rehabilitacyjnych organizowanych w Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Lublińcu – 7 osób oraz Wojewódzkim Ośrodku Rehabilitacji w Kochcicach - 1 osoba.

Dnia 27 maja odbyła się na terenie placówki impreza integracyjna „Majowe Granie”, na którą zaproszono między innymi rodziny i przyjaciół Pensjonariuszy. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele innych placówek całodobowych i dziennych, z którymi współpracuje DPS oraz Częstochowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Perasada”, współorganizator ww. imprezy. Bogaty program artystyczny przygotowany przez osoby z niepełnosprawnością oraz zaproszonych artystów, wspólne grillowanie, wspaniała pogoda i inne atrakcje sprawiły, iż ok. 500 osób mile spędziło ten dzień.

Grupa 29 wolontariuszy współpracowała z placówką w oparciu o podpisane umowy. Szczególnie istotną rolę odegrała grupa 5 wolontariuszy z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego z Krzepic, którzy raz w tygodniu angażowali Pensjonariuszy w działania sportowe na terenie DPS.

Spośród wolontariuszy współpracujących z placówką pozyskiwano opiekunów prawnych dla Mieszkańców, którzy tego wymagają.

W celu integracji Mieszkańców ze społecznością lokalną Stowarzyszenie „Perasada”, które na co dzień wspiera zadania statutowe placówki podjęła szereg działań w tym właśnie celu:

- „Majowe Granie” 27 maja - impreza integracyjna dla Podopiecznych, Ich rodzin oraz Pensjonariuszy innych placówek, dofinansowanie Gmina Miasto Częstochowa, (ok. 400 osób, w tym 192 Mieszkańców),
- Piknik „Pokochaj Wyczerpy”- 3 czerwca – impreza integracyjna w ogrodzie DPS dla mieszkańców Dzielnicy Wyczerpy – Aniołów, dofinansowanie Gmina Miasto Częstochowa, (ok. 500 osób, w tym 192 Mieszkańców),
- Wycieczka do Krakowa - 7 lipca – dofinansowanie z PFRON-u, (50 osób, w tym 40 Mieszkańców),
- „Nordic Walking w Dzielnicy Wyczerpy – Aniołów” (kwiecień – październik) - zajęcia dla mieszkańców Dzielnicy wraz z czterema wyjazdami na Jurę Krakowsko – Częstochowską, dofinansowanie Gmina Miasto Częstochowa w ramach Budżetu Obywatelskiego, (99 osób, w tym 15 Mieszkańców),
- Projekt „Cześć człowieku” - (wrzesień – grudzień) warsztaty z gimnazjalistami (teatralne, fotograficzne i sportowe), dofinansowanie Wojewody Śląskiego, (50 osób, w tym 30 Mieszkańców),
- Projekt „Festiwal Moc-art II edycja” - (wrzesień - grudzień) warsztaty (teatralne, wokalne i plastyczne) dla osób z niepełnosprawnością z terenu Częstochowy, koncert galowy w Miejskim Domu Kultury, dofinansowanie Gmina Miasto Częstochowa, (45 osób, w tym 17 Mieszkańców DPS),
- Projekt „Życie z przeszkodami- edycja II” (maj – listopad) warsztaty profilaktyczne, spotkania integracyjne z udziałem młodzieży ze szkół średnich, dofinansowanie Gmina Miasto Częstochowa, (160 osób, w tym 30 Mieszkańców DPS),
- Turniej gry w bule - 26 października w DPS, dla osób z niepełnosprawnością, dofinansowanie Gmina Miasto Częstochowa, (48 osób, w tym 6 Mieszkańców DPS),
- Konferencja „Depresja i jej oblicza” połączona z koncertem Andrzeja Rybińskiego 29 listopada w Miejskim Domu Kultury w Częstochowie, dofinansowanie Gmina Miasto Częstochowa, (220 osób, w tym 50 Mieszkańców DPS).

Dom Pomocy Społecznej utrzymuje kontakty z placówkami oświatowymi, w tym z terenu Dzielnicy, co przekłada się na stałą integrację dzieci i młodzieży z Pensjonariuszami. Dzięki dobrej współpracy z lokalnymi instytucjami Mieszkańcy mieli możliwość uczestniczenia w większości wydarzeń kulturalnych i sportowych, które odbywały się na terenie miasta. Poza tym zorganizowano kilka wyjazdów rekreacyjnych na Jurę Krakowsko – Częstochowską.

Głównym zewnętrznym źródłem zasilania finansowego Domu Pomocy Społecznej w Częstochowie, przy ul. Kontkiewiczza 2 są środki uzyskiwane z tytułu odpłatności za usługi od osób

nie przebywających na stałe w domu pomocy społecznej (parking, siłownia, fizjoterapia, sala konferencyjna itp.). W 2017 roku z ww. źródeł pozyskano łącznie kwotę 64 144,17 zł netto.

Dla poprawy estetyki Domu:

- przeprowadzono kompleksowe malowanie w pokojach mieszkańców,
- wykonano pielęgnacyjną wycinkę starych krzewów i samosiewek wzdłuż ogrodzenia,
- dokonano drobnych napraw powierzchni ułożonych z bruku, nawierzchni żwirowych i kanałów ściekowych,
- utrzymano stałą dekorację wizualną w ciągach komunikacyjnych Domu.

Liczba Mieszkańców na koniec roku wynosiła 190 osób, z których 54 otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa, a 136 osób od gmin i rodzin. Z zabiegów fizjoterapeutycznych skorzystało 151 Mieszkańców.

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku sprawozdawczym dotyczyły: wspierania rodziny, integracji społecznej oraz niesienia pomocy i w celu poprawy jakości życia mieszkańców Częstochowy. W roku 2017 zgodnie z uchwałą Nr 380.XXIX.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 września 2016 r. powołano Częstochowskie Centrum Świadczeń i z dniem 1 kwietnia 2017 r. część zadań realizowanych dotychczas przez MOPS została przekazana do realizacji nowo powstałej jednostce.

Działania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Tabela nr 52

Rodzinna piecza zastępcza	Liczba	
rodziny zastępcze	270	
w tym:		
rodziny zastępcze spokrewnione	184	
rodziny zastępcze niezawodowe	76	
rodziny zastępcze zawodowe	10	
dzieci przebywające w rodzinach zastępczych	365	
w tym:		
w rodzinach zastępczych spokrewnionych	247	
w rodzinach zastępczych niezawodowych	94	
w rodzinach zastępczych zawodowych	24	
rodzinne domy dziecka	3	
dzieci przebywające w rodzinnym domu dziecka	18	
Dane dotyczące świadczeń	Liczba decyzji	
świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej i w rodzinnym domu dziecka	257	
świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	32	
dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	400	
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	13	
świadczenie na utrzymanie lokalu mieszkalnego	41	
dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	18	
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu	12	
Umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych		
Nazwa instytucji	Liczba skierowań	
	wydanych	zrealizowanych
Dom Życia i Nadziei im. bł. E. Bojanowskiego	2	2
Katolicka Placówka Wychowawcza „Nasz Dom”	4	4
Dom Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży	3	3
Dom Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży Nr 2	11	11
Całodobowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. św. Dominika Savio	12	12
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Amicus”	4	4
Całodobowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego „Przystanek Bardo”	2	2
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Amicus-Ludowa”	0	0
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Amicus-Legionów”	7	7
Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego z siedzibą w Częstochowie przy ul. Kolorowej 82	0	0

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego z siedzibą w Częstochowie przy ul. Połanieckiej 175	1	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego z siedzibą w Częstochowie przy ul. Or-Ota 9	1	1
Razem	47	47
liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta	12	
liczba umieszczonych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w trakcie roku 2017	35	
liczba przebywających dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wg stanu na dzień 31.12.2017 r.	145	
Dane dotyczące opłaty rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	Liczba decyzji	
ustalenie opłaty	169	
odstąpienie od ustalenia opłaty	232	
umorzenie opłaty	167	
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	6	
Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka przebywającego w pieczy		
liczba skierowanych do sądu pozwów o alimenty	107	
liczba odrzuconych pozwów przez sąd	2	

Usamodzielnianie wychowanków

Tabela nr 53

Usamodzielnianie wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba	
	Decyzji	osób
pomoc na usamodzielnienie	24	22
pomoc na kontynuowanie nauki	81	97
pomoc na zagospodarowanie – w tym w formie rzeczowej	27	26
pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym pobyt w mieszkaniu chronionym	7	3
ilość osób objętych pracą socjalną i poradnictwem	78	
Usamodzielnianie wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej		
pomoc na usamodzielnienie	9	5
pomoc na kontynuowanie nauki	115	70
pomoc na zagospodarowanie – w tym w formie rzeczowej	7	5
pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym pobyt w mieszkaniu chronionym	12	5
liczba osób objętych pracą socjalną i poradnictwem	110	

Zadania z zakresu wspierania rodziny realizowane były w szczególności przez pracowników socjalnych, którzy analizowali sytuację rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczynę kryzysu w rodzinie. W 62 środowiskach pracownik socjalny zdecydował o konieczności zawniioskowania o dodatkową formę pomocy rodzinie jaką był asystent rodziny.

Jedną z form wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych była pomoc w opiece i wychowaniu w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie miasta w roku 2017 funkcjonowało 25 placówek na zlecenie gminy, które dysponowały 897 miejscami. Dyrektor MOPS wydał 2 decyzje o zezwoleniu na prowadzenie placówki wsparcia dziennego.

Dane dotyczące wspierania rodziny, pomocy w opiece i wychowaniu

Tabela nr 54

przekazane wnioski o przydzielenie asystenta rodziny Podmiotowi organizującemu pracę z rodziną	62
placówki wsparcia dziennego	25
w tym w formie:	
opiekuńczej	18
specjalistycznej	9
przeciętna liczba umieszczonych dzieci w placówkach wsparcia dziennego	386
wydane zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego	2

Działania na rzecz osób ubogich, bezdomnych i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej

W roku sprawozdawczym przyjęto w Rejonowych Zespołach Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 12 982 wnioski o udzielenie pomocy. Wydano 1 406 zaświadczeń oraz przeprowadzono 525 interwencji. Udzielono pomocy materialnej w postaci zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku celowego, w tym specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego na zakup żywności.

Dane dotyczące przyznanych zasiłków stałych

Tabela nr 55

liczba rodzin	1 609
liczba świadczeń	16 056

Pomoc w formie zadań własnych

Tabela nr 56

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatki [zł]
zasiłek celowy w tym: zasiłek celowy specjalny	13 329 410	1 840 236
sprawienie pogrzebu	49	150 272
zasiłek okresowy	11 010	2 877 197
zasiłek celowy na zakup żywności lub posiłku Wieloletni Program – Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	5 493	722 904

Dane dotyczące wydanych decyzji administracyjnych

Tabela nr 57

Rodzaj świadczenia	Liczba decyzji
zasiłek celowy	6 703
zasiłek okresowy	4 980
zasiłek stały	1 488
Wieloletni Program Państwa w zakresie dożywiania zasiłki celowe posiłki w szkole posiłki w jadłodajni paczki żywnościowe	2 577 893 654 838
Inne: paczki czystościowe prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	417 881
odmowa	241

Udzielono pomocy niematerialnej, w szczególności osobom starszym i niepełnosprawnym, rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, osobom bezrobotnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom uzależnionym od alkoholu oraz ofiarom przemocy. Pomoc tę zrealizowano w formie rzeczowej, w szczególności w formie:

- 80 ton opału wraz z zabezpieczeniem transportu z przeznaczeniem dla 161 osób,
- 40 kart przedpłaconych,
- Kart Dużej Rodziny – do dnia 31 marca 2017 r. przyjęto 110 wniosków oraz przyznano 434 karty. Od dnia 1 kwietnia 2017 r. zadanie związane z wydawaniem Kart Dużej Rodziny realizowane jest przez Częstochowskie Centrum Świadczeń.

Ponadto w 2017 r. w ramach pracy socjalnej oddelegowani pracownicy socjalni objęli swym działaniem 162 rodziny. Zostały one objęte wsparciem, głębszą diagnostyką, kontraktowaniem, szerszą paletą form wsparcia oraz rozbudowanym systemem monitorowania i oceny postępów pracy.

Dane dotyczące udzielonej pomocy niematerialnej

Tabela nr 58

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba
rodziny objęte pomocą	3 598
w tym	
osoby w tych rodzinach	6 239
wnioski kierowane do sądu	95
w tym:	
o objęcie nadzorem kuratora/umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej	0
informujące o sytuacji rodzinnej	64
przymusowe leczenie psychiatryczne	6
przymusowe umieszczenie w DPS	25
wnioski skierowane na przymusowe leczenie odwykowe oraz kierowanie na diagnozę i terapię	71
osoby skierowane na leczenie odwykowe	74
rodziny objęte asystentem rodziny	73

W roku sprawozdawczym Gmina Miasto Częstochowa dysponowała 345 miejscami w placówkach dla osób bezdomnych na podstawie umów zawartych z organizacjami pozarządowymi, tj.: Caritas Archidiecezji Częstochowskiej, Fundacją Chrześcijańską „Adullam” i Stowarzyszeniem Wzajemnej Pomocy „Agape”. Realizowano 10 zadań z zakresu bezdomności. Współpracowano z Centrum Integracji Społecznej przy ul. Legionów 50A oraz Centrum Integracji Społecznej „FENIKS”, kierując osoby bezdomne do uczestnictwa i realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego. Skierowano 119 osób bezdomnych do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego.

W 2017 r. z 8 na 9 lutego odbyło się ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych na terenie województwa śląskiego. Ustalono, iż na terenie miasta Częstochowy przebywało 379 osób bezdomnych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie koordynował przeprowadzenie niniejszego badania, którego realizacja odbywała się przy współudziale organizacji pozarządowych, placówek służby zdrowia, Straży Miejskiej oraz Policji.

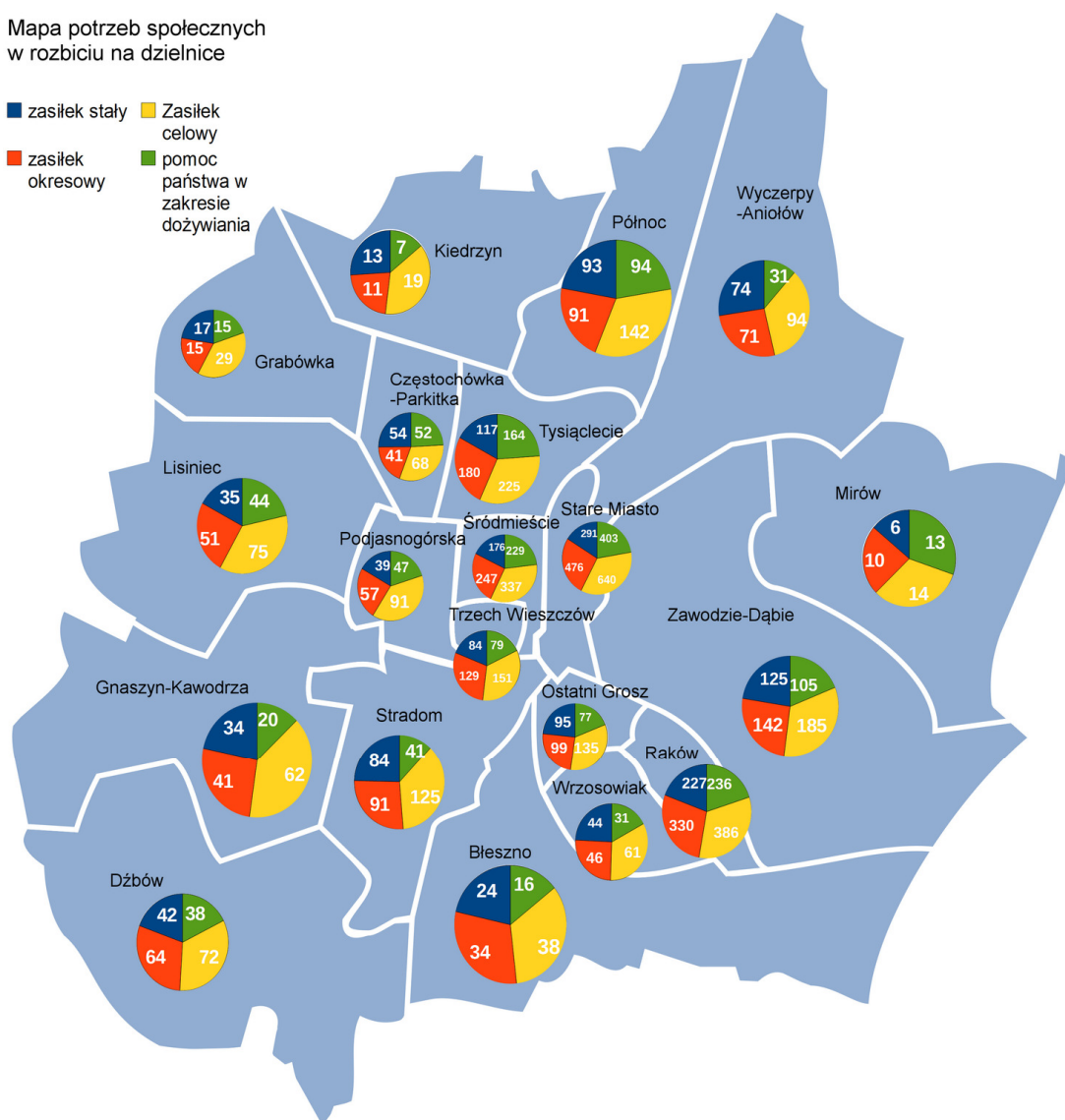
Pracą socjalną zostały objęte 863 osoby bezdomne. Działania podejmowane w ramach tej pracy polegały w szczególności na motywowaniu i kierowaniu osób bezdomnych na leczenie odwykowe, współpracy z innymi instytucjami celem zabezpieczenia potrzeb osoby bezdomnej, a także podejmowaniu działań interwencyjnych mających na celu monitoring miejsc niemieszkalnych na terenie miasta. Ponadto podpisano i realizowano kontrakty socjalne, ustalające realizację zadań oraz bieżący monitoring osoby i rodziny. W minionym roku podpisano 424 kontrakty.

Dane dotyczące pomocy udzielonej osobom bezdomnym

Tabela nr 59

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba		Wydatki [zł]
	osób	Decyzji	
udzielenie schronienia	410	623	2 061 480
zasiłek celowy, w tym: na odzież i obuwie, pokrycie kosztu lekarstw, pokrycie kosztu wyrobienia dokumentów tożsamości, zasiłek na bilety, pozostałe zasiłki celowe (w tym realizacja recept, paczki ze środkami czystości)	221	603	76 039
sprawienie pogrzebu	15	-	47 929
zasiłek okresowy	154	275	124 013
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	116	220	19 362
Pomoc państwa w zakresie dożywiania – paczki mikołajkowe	13	5	745
zasiłek stały	219	334	1 233 068
nabycie prawa do świadczeń zdrowotnych przez osoby nieubezpieczone w NFZ	334	358	-

Mapa potrzeb społecznych
w rozbiciu na dzielnice

Głównym narzędziem organizacji wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej była realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. W ramach realizacji programu udzielono wsparcia 4 751 osobom w łącznej kwocie 2 268 835 zł. Na kwotę tę składała się dotacja celowa z budżetu państwa udzielona przez Wojewodę Śląskiego w wysokości 1 360 835 zł oraz wkład własny gminy w wysokości 908 000 zł.

W celu zabezpieczenia posiłku uczniom, jak również dzieciom uczęszczającym do przedszkoli, nawiązano współpracę z 58 szkołami oraz 34 przedszkolami. We współpracy z placówkami edukacyjnymi w 2017 r. objęto dożywianiem łącznie 1 660 dzieci, z których 1 504 otrzymało pomoc na podstawie wywiadu środowiskowego i decyzji administracyjnej oraz 255 dzieci, którym posiłki refinanceowano na podstawie programu osłonowego. Na dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych wydatkowano kwotę 678 637 zł.

Dla rodzin wychowujących dzieci oraz dla osób samotnych zorganizowano pomoc w postaci paczek żywnościowych zawierających produkty spożywcze. Wśród tej grupy odbiorców rozdysponowano 1 596 paczek o wartości 97 555 zł. W ramach współpracy z Caritas Archidiecezji Częstochowskiej i Fundacją Chrześcijańską „Adullam” utworzono punkty żywieniowe w dzielnicach najliczniej zamieszkałych przez osoby starsze, niepełnosprawne oraz bezrobotne. Roczny koszt realizacji powyższego zadania wyniósł 751 045 zł i zabezpieczył łącznie 456 podopiecznym codziennie jednodaniowe gorące posiłki oraz suchy prowiant na niedzielę i święta. Na realizację programu składała się również pomoc udzielona w formie zasiłku celowego przeznaczonego na zakup żywności. Na ten cel w minionym roku przeznaczono 741 598 zł.

W 2017 r. wspólnie z organizacjami partnerskimi realizowano na terenie miasta Częstochowy Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2017, którego celem było dotarcie z pomocą żywnościową do najbardziej potrzebujących osób. Wspólne działania realizowane w ramach Porozumień przyczyniły się do ograniczenia ubóstwa i zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego mieszkańców miasta. Warunkiem korzystania z pomocy było otrzymanie skierowania z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

**Dane dotyczące Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020
Podprogram 2017**

Tabela nr 60

liczba wydanych skierowań kwalifikujących do udziału w PO PŻ 2014-2020 Podprogram 2017	1 004
w tym do:	
Zarządu Miejskiego Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Częstochowie	494
Caritas Archidiecezji Częstochowskiej	261
Banku Żywności w Częstochowie	249
liczba osób zakwalifikowanych do udziału w PO PŻ 2014-2020 Podprogram 2017	2 171
liczba osób wskazanych do udziału w warsztatach tematycznych mających na celu wzmocnienie umiejętności kulinarnych, przeciwdziałanie marnowaniu żywności, ekonomiczne prowadzenie gospodarstwa domowego, itp.	143

W ramach wsparcia dla dzieci z rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej nawiązano współpracę z Polskim Towarzystwem Krajoznawczym w Zielonej Górze i Kuratorium Oświaty w Katowicach, w ramach której 147 dzieci nieodpłatnie wzięło udział w koloniach letnich w Jastrzębiej Górze i nad jeziorem Bachotek. Ponadto w Klubie Politechnik przygotowano spotkanie z Mikołajem dla 250 dzieci, które otrzymały paczki z żywnością i słodyczkami oraz obejrzały przedstawienie pt. „Gdzie jest Mikołaj...?”, w którym wystąpili pracownicy MOPS.

Działania zapobiegające zjawisku przemocy w rodzinie

Zespół Pomocy Specjalistycznej dla Rodzin Zagrożonych Przemocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej podejmował działania związane z obsługą organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Częstochowy, w szczególności w zakresie prowadzenia procedury Niebieskiej Karty, poprzez koordynowanie pracy grup roboczych. W 2017 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 493 Niebieskie Karty. W ramach procedury zamknięto 455 Karty. W minionym roku powołano 425 grup roboczych. Ponadto złożono 84 wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Częstochowie oraz 23 wnioski do Sądu Rodzinnego.

Przedstawiciele MOPS uczestniczyli w konsultacjach dla mieszkańców Częstochowy dotyczących problematyki przemocy w rodzinie, organizowanych przez Urząd Miasta Częstochowy w ramach Międzynarodowej Kampanii 16 Dni Przeciw Przemocy ze względu na Płeć. W celu podniesienia kwalifikacji pracownicy MOPS uczestniczyli, m.in. w spotkaniu profilaktyczno-metodycznym pn. „Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych – zachowania ryzykowne, w II debacie panelowej „Kultura/Przeciw/Przemocy”, w konferencji kliniczno-metodycznej „FAS – Problem kliniczny i społeczny” i w konferencji szkoleniowej „Edukacja przez relację.

Działania w zakresie polityki prorodzinnej

W ramach realizacji polityki prorodzinnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Częstochowie w okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 marca 2017 r. wypłacono świadczeniobiorcom kwotę 11 832 620 zł w postaci świadczeń rodzinnych i opiekuńczych. Dodatkowo wypłacono 480 świadczeń w postaci zasiłków dla opiekunów w kwocie 247 621 zł. Opłacono 2 402 składki na ubezpieczenie społeczne oraz 1 126 składek na ubezpieczenie zdrowotne osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna. Na ten cel przeznaczono odpowiednio 722 336 zł i 102 289 zł.

Dane dotyczące świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów**Tabela nr 61**

Rodzaj świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń
zasiłek rodzinny	28 788
zasiłek pielęgnacyjny	14 530
świadczenie pielęgnacyjne	2 028
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	432
specjalny zasiłek opiekuńczy	638
zasiłek dla opiekuna	2 180

Dane dotyczące dodatków do zasiłku rodzinnego

Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu	Liczba wypłaconych dodatków
urodzenia dziecka	211
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1 314
samotnego wychowywania dziecka	1 734
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2 386
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	82
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2 785
rozpoczęcia roku szkolnego	893

Z funduszu alimentacyjnego wypłacono 6 113 świadczeń w kwocie 2 478 364 zł. Podjęto 948 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. W ramach realizacji programu Rodzina 500+ wypłacono 54 202 świadczenia wychowawcze na kwotę 27 015 680 zł. Od dnia 1 kwietnia 2017 r. zadania z zakresu świadczeń społecznych realizowane były przez Częstochowskie Centrum Świadczeń, zgodnie z uchwałą Nr 380.XXIX.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 września 2016 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Częstochowskie Centrum Świadczeń.

Działania podejmowane w centrum pomocy dziecku niepełnosprawnemu i jego rodzinie

Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie zapewniało wieloprofilową i wielospecjalistyczną terapię dzieciom z niepełnosprawnością ruchową, w tym ze sprzężeniami w wieku od 0. do 18. roku życia, jak również wsparcie psychoedukacyjne dla ich rodzin. Celem priorytetowym Centrum była pomoc we wczesnym wykryciu zaburzeń rozwojowych i psychosomatycznych dziecka, zastosowanie stałej wieloprofilowej rewalidacji, a tym samym przystosowanie dziecka z dysfunkcją narządu ruchu do pełnego uczestnictwa w życiu i pełnienia ról społecznych. Powyższy cel w 2017 r. został w pełni zrealizowany.

Z usług poszczególnych działów Centrum skorzystało:

- z Domu Dziennego Pobytu – 30 osób,
- z Ośrodka Rehabilitacji Usprawniającej – 121 osób,
- z Klubu Dziecka i Rodzica „SŁONECZKO” – 33 osoby,
- z Ośrodka Konsultacji i Poradnictwa – 76 osób.

W roku sprawozdawczym wykonano 7 735 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym 4 987 w ramach Ośrodka Rehabilitacji Usprawniającej oraz 2 748 w ramach Domu Dziennego Pobytu. W Ośrodku Poradnictwa i Konsultacji oraz w Klubie Dziecka i Rodzica udzielono łącznie 1 150 konsultacji i terapii, w tym:

- 625 logopedycznych,
- 211 psychologicznych,
- 160 pedagogicznych,
- 154 medycznych.

W roku sprawozdawczym zwiększono zakres działalności Klubu Dziecka i Rodzica „SŁONECZKO” poprzez uruchomienie dodatkowej grupy zajęciowej dla dzieci w wieku od 3. do 6. roku życia. Zwiększono liczbę prowadzonych specjalistycznych usług metodą hydroterapii poprzez zwiększenie m.in. ilości dni zajęć w basenie do 2 dni w tygodniu. Ponadto mając na uwadze systematyczne

poszerzanie zakresu działań i podnosząc ich standard, prowadzono cykliczne zajęcia przy wykorzystaniu metody Affolter oraz metod poznanych na szkoleniach, m.in. ortoptyki oraz karmienie terapeutyczne. Zwiększono popularność Centrum w środowisku lokalnym poprzez organizację imprez kulturalno-oświatowych oraz Dni Otwartych. Od września 2017 r. wprowadzono zajęcia terapeutyczne dla maluchów (dzieci w wieku do 24. miesiąca życia) prowadzone przez psychologa i pedagoga.

Dzięki sponsorom pozyskano bieżnię elektryczną na salę rehabilitacyjną o wartości 2 489 zł. Pracownicy Centrum, dzięki pozyskaniu funduszy z projektu realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy, brali udział w licznych szkoleniach i konferencjach, w tym m.in.: Konferencji V Forum dla rodziców i nauczycieli dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych; Konferencji: Zespół Aspergera – dziwactwo, w Konferencji Za życiem; Międzynarodowym Kongresie dziecko z dysfunkcją narządu słuchu implikacje teoretyczne i praktyczne oraz w Konferencji Depresja i jej oblicza.

Działania podejmowane na rzecz osób z niepełnosprawnością i osób starszych

W ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przyznano dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Limit środków przekazanych przez PFRON na realizację zadań w 2017 r. wynosił 3 027 490 zł, z czego wydatkowano 3 026 633 zł. W porównaniu do roku 2016, wysokość otrzymanych z Funduszu środków była niższa o 50 683 zł.

Dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych Tabela nr 62

Rodzaj pomocy	Liczb przyjętych wniosków ogółem	Liczba osób objętych dofinansowaniem	Kwota wypłaconego dofinansowania [zł]
dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	3 864	3 410	1 134 956
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych	42	39	11 870
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek nie posiadających osobowości prawnej, działających na rzecz osób niepełnosprawnych	2	2 stowarzyszenia	9 526
dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	1 280	436 + 261 opiekunów	740 000
dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	90	36	429 123
dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	60	2	1 802
dofinansowanie likwidacji barier technicznych	91	81	127 283
dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	55	1 174 (38 umów)	78 478
dofinansowanie kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej	ilość miejsc 30	30	493 595

W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w roku sprawozdawczym wpłynęło 175 wniosków osób niepełnosprawnych na kwotę 567 002 zł, w tym:

- na zadania realizowane w ramach Modułu I, dotyczącego likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową – 60 wniosków na kwotę 322 244 zł,
- na zadania Modułu II, dotyczącego pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – 115 wniosków na kwotę 244 758 zł.

W ramach Modułu I zawarto 55 umów przyznających dofinansowanie na kwotę 288 988 zł, w tym:

- na pomoc w dostosowaniu samochodu do potrzeb wynikających z niepełnosprawności – 3 umowy na kwotę 13 687 zł,
- na pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B1 – 4 umowy na kwotę 4 657 zł,
- na pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – 28 umów na kwotę 192 709 zł,
- na dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu i oprogramowania – 10 umów na kwotę 20 000 zł,

- na pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 4 umowy na kwotę 6 994 zł,
- na pomoc w zakupie protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – 3 umowy na kwotę 48 000 zł,
- na pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 3 umowy na kwotę 2 941 zł.

W ramach realizacji Modułu II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – zawarto 112 umów na kwotę 183 461 zł. Do dnia 31 grudnia 2017 r. wydatkowano 403 599 zł. Całkowite rozliczenie umów zawartych w ramach programu nastąpi do dnia 15 kwietnia 2018 r. W porównaniu z rokiem 2016, limit środków finansowych przeznaczonych na realizację programu „Aktywny samorząd” w roku 2017 był niższy o 24,64 %. Zgodnie z wytycznymi PFRON nie wszystkie zadania przewidziane programem były realizowane.

Osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, udzielono pomocy w postaci usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. W 2017 r. wydano 1 747 decyzji przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych dla 724 podopiecznych oraz 49 decyzji dla 22 podopiecznych objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wydano również 20 decyzji ustalających wysokość zwrotu należności za świadczoną pomoc w formie usług opiekuńczych. W 3 przypadkach odstąpiono od żądania zwrotu zadłużenia zgodnie z art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, natomiast w 2 przypadkach rozłożono zadłużenie na raty. Zadania z zakresu pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Częstochowie.

Dane dotyczące usług opiekuńczych

Tabela nr 63

Rodzaj usług	Liczba osób
usługi opiekuńcze	724
w tym:	
osoby samotne	182
osoby samotnie gospodarujące	466
osoby zamieszkałe z rodziną	76
specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22
w tym:	
osoby samotne	18
osoby zamieszkałe z rodziną	4

Wydano 862 decyzje administracyjne, na podstawie których przyznano pomoc w formie pobytu i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ośrodkach wsparcia dla 416 osób. Przy Centrum Rehabilitacji dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi funkcjonowały mieszkania chronione przeznaczone dla 9 niepełnosprawnych osób dorosłych. W 2017 r. z tej formy pomocy skorzystało 7 osób.

Kierowanie do ośrodków wsparcia

Tabela nr 64

Nazwa placówki	Liczba decyzji	Liczba osób objętych pomocą
Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie, ul. Jasnogórska 36	388	170
Dom Dziennego Pobytu dla Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, ul. Focha 71a	94	45
Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Staszica 10	27	22
Dzienny Dom „Senior Wigor”, ul. Rapackiego 3/5	42	30
Dzienny Dom „Senior Wigor”, ul. Marysia 93	23	18
Dom Samotnej Matki i Dziecka, ul. Staszica 5	28	32
Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Lakowa 101	86	40
Całodobowy Ośrodek Wsparcia – Hostel, ul. Focha 71a	51	12

Pomoc w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych realizowano w Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie oraz w Centrum Rehabilitacji dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Ogółem wydano 511 decyzji administracyjnych dla 217 osób. Gmina Miasto Częstochowa zawarła 3 porozumienia, z których 2 dotyczyły możliwości korzystania przez dzieci zamieszkałe na terenie gmin ościennych ze specjalistycznych usług opiekuńczych w Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie. Trzecie porozumienie dotyczyło możliwości korzystania osoby z pobytu w Domu Dziennego Pobytu dla Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.

W sierpniu 2017 r. został otwarty ośrodek wsparcia – Dom Samotnej Matki i Dziecka w Częstochowie przy ul. Staszica 5, prowadzony przez Caritas Archidiecezji Częstochowskiej. Ośrodek przeznaczony jest dla 40 osób. Głównym jego celem jest zapewnienie niezbędnej pomocy samotnym rodzicom z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży oraz wsparcie w procesie usamodzielnienia i powrotu do społeczeństwa. Ośrodek jest miejscem, w którym dzieci wraz z matkami znajdują wsparcie duchowe i materialne, a przede wszystkim szansę na zbudowanie lepszej przyszłości. W 2017 r. wsparciem objęto 32 osoby, w tym 11 samotnych matek i 21 dzieci.

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, jak również osobom niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu udzielano pomocy w postaci skierowania i umieszczenia w domu pomocy społecznej. W roku sprawozdawczym umieszczono 121 osób z terenu miasta Częstochowy w domach pomocy społecznej, z czego 49 osób w domach pomocy społecznej położonych na terenie miasta Częstochowy. Pozostałe 72 osoby zostały umieszczone w domach pomocy społecznej poza terenem miasta Częstochowy, m.in. w Lublińcu, Końskich, Drużykowej, Klisinie, Woli Czaryskiej, Turowie, Włoszczowie, Blachowni, Drzewicy, Kutnie, Kleszczowie, Skwirzowej, Bobrownikach, Wilkowicach, Gliwicach oraz Katowicach. Realizując przedmiotowe zadanie w 2017 r. wydano 1 113 decyzji.

Dane dotyczące umieszczania w domach pomocy społecznej w Częstochowie

Tabela nr 65

Nazwa domu	Liczba umieszczonych osób	Liczba miejsc
Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenie Sióstr Wincenta a' Paulo w Częstochowie dla osób w podeszłym wieku, ul. Wieluńska 1	27	135
Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługującym Ubogim w Częstochowie dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet, ul. Wesola 14	3	80
Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenie Braci Albertynów w Częstochowie dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn, ul. św. Jadwigi 84/86	4	82
Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie dla osób przewlekle psychicznie chorych, ul. Kontkiewicza 2	15	192

W ramach pozastatutowych działań realizowanych na rzecz seniorów, w 2017 r. odbyła się X edycja Akcji „Kawiarenka dla Seniora”, skierowana do osób w wieku 60+, które bez względu na wysokość posiadanego dochodu mogły otrzymać karnet na kawę lub herbatę za 1 zł. Podstawowym założeniem akcji było aktywizowanie seniorów oraz umożliwienie tej grupie osób pełniejszego udziału w życiu społecznym miasta. Nawiązano współpracę z 15 częstochowskimi restauracjami i kawiarniami, do których wydano 3 623 kupony uprawniające seniorów do zakupu kawy lub herbaty za symboliczną złotówkę.

Działania w zakresie pracy środowiskowej

W roku sprawozdawczym w ramach pracy środowiskowej intensyfikowano działania z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych z III profilem zawodowym korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Częstochowie w zakresie aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych. W ramach Porozumienia dotyczącego wspólnej realizacji Programu Aktywizacja i Integracja pn. „Praca to jest to – III”, odbyły się prace społecznie użyteczne oraz intensywna integracja społeczna. Dwutorowa aktywizacja wzmocniła kompetencje i postawy osób „najbardziej oddalonych od rynku pracy”.

Dane dotyczące prac społecznie użytecznych**Tabela nr 66**

Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w pracach społecznie użytecznych w okresie od września do listopada 2017 r.	61
w tym osoby, które podjęły prace społecznie użyteczne	45
Liczba podmiotów, w których wykonywane były prace społecznie użyteczne	21
Liczba godzin prac społecznie użytecznych wykonanych na rzecz jednostek gminnych i organizacji pozarządowych	1 705

Ponadto kontynuowano współpracę z podmiotami ekonomii społecznej działającymi na terenie miasta Częstochowy, tj. Centrum Integracji Społecznej przy Fundacji „FENIKS” oraz Centrum Integracji Społecznej przy ul. Legionów 50A. Kierowano do uczestnictwa osoby, które ze względu na swoją sytuację życiową nie były w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb lub znajdowały się w sytuacji, która ograniczała bądź uniemożliwiała uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym. Uczestnicy realizowali indywidualne programy zatrudnienia socjalnego oraz zdobywali praktyczne życiowe umiejętności ułatwiające rozwiązywanie problemów osobistych i rodzinnych.

Dane dotyczące Centrów Integracji Społecznej**Tabela nr 67**

Nazwa	Liczba wydanych skierowań	Liczba wydanych kwalifikacji
Centrum Integracji Społecznej przy ul. Legionów 50A	343	221
Centrum Integracji Społecznej przy Fundacji „FENIKS” ul. Legionów 21	217	106
Razem	560	327

Tworzono warunki do wykonywania przez skazanych kary ograniczenia wolności w formie nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej. W 2017 r. utworzono 4 stanowiska pracy. Do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne przyjęto 15 ukaranych, którzy odpracowali łącznie 697 godzin.

W roku sprawozdawczym poszerzono zakres form wsparcia na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych. W ramach Projektu „Czyste mieszkanie” prowadzone były nieszablonowe działania polegające na wykorzystaniu potencjału i chęci osób wykluczonych społecznie. W okresie od marca do grudnia 2017 r. dwóch uczestników Centrum Integracji Społecznej w Częstochowie przy ul. Legionów 50A, posprzątało 13 najbardziej zaniedbanych mieszkań zajmowanych przez osoby objęte wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lub pomocą w formie usług opiekuńczych.

Działania w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów

Pomoc materialną dla uczniów w postaci stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego realizowano ze środków pochodzących z dotacji Wojewody Śląskiego, które stanowiły 80 % całkowitego kosztu zadania oraz wkładu własnego gminy, tj. 20 % całkowitego kosztu zadania. W 2017 r. Gmina Częstochowa otrzymała dotację celową z budżetu Wojewody Śląskiego w kwocie 1 151 585 zł. Przyznano 1 110 stypendiów szkolnych, na które wydatkowano kwotę 1 092 324 zł. Na wypłatę zasiłków szkolnych dla 36 uczniów wykorzystano kwotę 13 580 zł.

Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie realizując zadanie wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wypłacał przyznane przez sąd wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla ustanowionych opiekunów prawnych. W roku sprawozdawczym wydatkowano kwotę 122 684 zł. Środki te przeznaczone były na wypłatę wynagrodzenia dla 30 opiekunów sprawujących opiekę i koszty obsługi zadania. Z tego tytułu wypłacono łącznie 392 świadczenia.

Realizacja projektów współfinansowanych ze środków unii europejskiej

„Zmieniając dziś, projektujesz lepsze jutro”

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2017 r. realizowano projekt „Zmieniając dziś, projektujesz lepsze jutro”. Głównym celem projektu był wzrost zdolności do zatrudnienia oraz aktywizacja społeczna 250 mieszkańców Częstochowy korzystających z pomocy społecznej w okresie realizacji projektu. Grupą docelową interwencji były osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego, m.in. osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, osoby z niepełnosprawnością, osoby bezrobotne. Budżet projektu w 2017 r. wyniósł 1 740 228 zł. Projekt realizowano w okresie od 1 października 2015 r. do 31 grudnia 2017 r.

W ramach projektu podjęto działania z zakresu aktywnej integracji. Podpisano 121 rozszerzonych kontraktów socjalnych, których celem było zwiększenie aktywności społecznej uczestników projektu. W tym celu zorganizowano 12 różnorodnych tematycznie warsztatów rozwoju osobistego, zwiększających konkretne umiejętności osób w nich uczestniczących oraz usługi life-coachingu. W ramach realizacji zapisów kontraktów socjalnych zorganizowano również 16 kursów zawodowych, które pozwoliły na podniesienie kwalifikacji 61 uczestników projektu.

W celu zwiększenia aktywności zawodowej uczestników, w ramach niniejszego zadania skierowano 11 uczestników projektu do realizacji praktyki zawodowej w pracowniach CIS, a 12 osób skierowanych w roku 2016, kontynuowało Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego. W ramach działań środowiskowych kontynuowano realizację powierzonego organizacjom pozarządowym zadania publicznego pn. „Organizowanie Społeczności Lokalnej na terenie dzielnic Częstochowy”, w 6 dzielnicach miasta: Zawodzie-Dąbie, Raków, Stare Miasto, Ostatni Grosz, Trzech Wieszców i Stradom. Celem zadania było tworzenie podstaw społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie świadomości odpowiedzialności obywatelskiej mieszkańców poszczególnych dzielnic objętych wsparciem.

Kolejne działania środowiskowe realizowane w ramach projektu skierowane były do osób z niepełnosprawnością (zajęcia specjalistyczne, asystentura ON, warsztaty artystyczno-teatralne z organizacją przedstawienia), osób realizujących pieczę zastępczą (konkurs plastyczno-literacki, wystawa plenerowa na Placu Biegańskiego, kalendarz z nagrodzonymi pracami konkursowymi) i osób bezdomnych (wystawa prac artystycznych osób zmagających się z problemem bezdomności w Ratuszu, film dotyczący problemu bezdomności w Częstochowie, konferencja w Ratuszu dokumentująca dokonania w ramach realizowanego projektu w zakresie wsparcia osób zmagających się z problemem). Działania te skierowane były także do ogółu społeczności miasta, w celu przybliżenia problemów dotyczących ww. grup społecznych oraz eliminowania postaw dyskryminujących. Realizacja powyższych działań przyczyniła się pośrednio do zwiększenia aktywnego udziału organizacji pozarządowych, działających w obszarze aktywizacji oraz reintegracji społecznej i zawodowej mieszkańców potrzebujących wsparcia w zakresie włączenia społecznego, w realizację założeń polityki społecznej Władz Miasta Częstochowy.

Realizacja projektu pozwoliła także na zatrudnienie dodatkowych pracowników świadczących bezpośrednią pracę osobom potrzebującym. Zatrudnienie 8 pracowników socjalnych pozwoliło na ograniczenie liczby mieszkańców przypadających na jednego pracownika socjalnego. Zatrudnienie Streetworkera działającego w środowisku osób bezdomnych pozwoliło natomiast na lepsze zdiagnozowanie potrzeb osób dotkniętych problemem bezdomności, przebywających na terenie miasta, a także na zastosowanie nowych form pomocy dla tychże osób. Streetworker wraz z pracownikiem socjalnym, pełnili dyżury nocne w okresie występowania najniższych temperatur. Z pracownikami Straży Miejskiej patrolowali miejsca niemieszkalne oraz udzielali ciepłego posiłku i wsparcia w przewiezieniu do punktów udzielających schronienia. Streetworker na bieżąco prowadził i aktualizował mapę miejsc niemieszkalnych, z uwzględnieniem skali zagrożenia dla osób w nich przebywających.

„Wsparcie rodziny – Jasne, że tak”

W roku sprawozdawczym realizowano również projekt „Wsparcie rodziny – Jasne, że tak”, którego głównym celem było podniesienie dostępności i jakości usług wsparcia rodziny na terenie Gminy Miasta Częstochowy. Utworzono Poradnię dla rodziny oraz Punkt interwencji kryzysowej dla dzieci, które udzieliły wsparcia przynajmniej 185 mieszkańcom. Zwiększono dzięki temu ofertę w zakresie usług wsparcia rodziny jako działań prewencyjnych, ograniczających umieszczanie dzieci w pieczy

zastępczej oraz doskonalenia osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Grupę docelową stanowiły zarówno podmioty korzystające ze wsparcia, tj. Stowarzyszenie na rzecz pomocy dziecku i Rodzinie „DLA RODZINY” oraz Częstochowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej, a także osoby bezpośrednio korzystające z usług ww. podmiotów. Budżet projektu w 2017 r. wyniósł 1 191 364 zł.

W ramach projektu podejmowano działania wspierające i rozwijające asystenturę rodzinną i inne formy pracy z rodziną. Zatrudniano 4 asystentów rodziny o profilu podstawowym, 3 asystentów rodziny specjalistów, 2 opiekunów – trenerów, animatora wsparcia i superwizora do podniesienia jakości pracy specjalistów. Kontynuowano działalność Poradni dla rodziny, która pozwalała na ułatwienie dostępu do bezpłatnych usług o wysokiej jakości, świadczonych przez specjalistów w zakresie dysfunkcji dotyczących rodzin. W poradni można było skorzystać z usług: psychologa, psychologa dziecięcego, psychiatry dziecięcego, pedagoga, terapeuty rodzinnego, logopedy, rehabilitanta, seksuologa, mediatora i dietetyka. Kontynuowano także działalność Punktu Interwencji Kryzysowej dla dzieci PIKUŚ, który umożliwiał dotarcie z pomocą do dzieci i ich bliskich dotkniętych przemocą, zaniedbaniem, sytuacją kryzysową, pozostawionych bez opieki dorosłego, narażonych na niebezpieczeństwo, potrzebujących krótkoterminowej pomocy i wsparcia do czasu rozwiązania sytuacji kryzysowej, będących w chronicznym kryzysie. Uczestnicy otrzymywali specjalistyczną pomoc i wsparcie, a także w koniecznych przypadkach pobyt w hostelu pod opieką pedagoga. Udzielano potrzebującym informacji w ramach 24h dyżuru telefonu interwencyjnego.

„Zi@pmy się w sieci - przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Mieście Częstochowa”

W ramach podpisanej umowy z Instytucją Finansującą Projekt „Zi@pmy się w sieci - przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Mieście Częstochowa”, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w imieniu Gminy Miasta Częstochowy zapewniał zachowanie trwałości projektu poprzez zapewnienie użytkownikom sprzętu komputerowego usług serwisowania oraz dostępu do Internetu. Głównym celem projektu było likwidowanie barier i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu społeczności lokalnej w Częstochowie. Poszerzono dostęp do Internetu wśród osób z rodzin zastępczych oraz dzieci i młodzieży uczącej się, będącej w trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Uczestnikami projektu było 130 gospodarstw mieszkalnych z terenu Częstochowy.

Działania samorządu terytorialnego jako organu prowadzącego publiczne szkoły i placówki oświatowe obejmowały świadczenie usług oświatowych stymulujących rozwój lokalny w warunkach zmian demograficznych. Jednym z głównych zagadnień oświatowych w 2017 r. była realizacja ustawy regulujących nowy ustrój szkolny.

Podobnie jak w latach poprzednich, nadrzędnym celem z zakresu edukacji było zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, wspomaganie szkół i placówek w osiąganiu wysokich efektów kształcenia, poprawa warunków funkcjonowania szkół i placówek oświatowych oraz umożliwianie doskonalenia i doksztalcenia nauczycieli. Działania priorytetowe w roku 2017 obejmowały dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy i mieszkańców, poprawę wyposażenia szkół i placówek oświatowych, poprawę jakości kształcenia na każdym poziomie, współpracę z podmiotami środowiska lokalnego oraz kształtowanie zachowań etycznych, prozdrowotnych i patriotyzmu wśród dzieci i młodzieży.

Wdrażanie systemu reformy edukacji

W związku ze zmianami zaplanowanymi przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i wprowadzeniem ustaw – *Prawo oświatowe* oraz *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* przystąpiono do koniecznych działań. Celem jak najlepszego dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego organizowano spotkania z dyrektorami szkół, analizowano przepisy prawa oraz na bieżąco współpracowano z organem nadzoru pedagogicznego. Szacowano koszty stworzenia pracowni chemicznych i fizycznych, adaptacji klas, świetlic i stołówek oraz koszty osobowe.

W wyniku prac podyktowanych nowymi przepisami przygotowano projekty aktów prawnych, które Rada Miasta Częstochowy przyjęła jako *Uchwałę Nr 533.XXXVIII.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe, na okres od dnia 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.* oraz *Uchwałę nr 534.XXXVIII.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół ponadgimnazjalnych i specjalnych do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą – Prawo oświatowe oraz ustalenia sieci szkół ponadpodstawowych i specjalnych w Częstochowie, na okres od 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.*

W roku sprawozdawczym przygotowano dodatkowo projekty uchwał wprowadzone pod obrady Rady Miasta, niezbędne do prawidłowego wprowadzenia reformy ustroju szkolnego w sprawach:

- stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych sześciolletnich szkół podstawowych w ośmioletnie szkoły podstawowe,
- stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych zespołów szkół w ośmioletnie szkoły podstawowe,
- nadania statutów szkołom podstawowym powstałym w wyniku przekształcenia gimnazjów, w związku z wprowadzeniem reformy ustroju szkolnego,
- stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych szkół podstawowych specjalnych w szkoły podstawowe specjalne ośmioletnie,
- stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych w branżowe szkoły I stopnia,
- stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w szkoły specjalne przysposabiające do pracy,

- stwierdzenia przekształcenia dotychczasowych szkół policealnych dla dorosłych w szkoły policealne dla dorosłych dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe.

W związku ze zmianami w organizacji szkół od 1 września 2017 r. oraz przejściem na emerytury lub świadczenia kompensacyjne wynika, iż 171 osób utraciło pracę z ww. przyczyn (116 nauczycieli i 55 pracowników administracji i obsługi).

Koszty związane z wypłatą odpraw dla nauczycieli w 2017 r. wyniosły ogółem 2 386 374 zł, w tym koszty związane z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych wyniosły 1 565 826 zł, z czego 493 940 zł stanowiło koszty związane z odprawami wypłaconymi dla nauczycieli gimnazjów. Zwiększenie subwencji z rezerwy z tytułu odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych wyniosło ogółem 453 894 zł, w tym w części gminnej 300 000 zł.

W związku z powyższym rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej nie zabezpieczyła wydatków z tytułu odpraw w kwocie 1 932 480 zł, w tym odpraw wypłaconych nauczycielom gimnazjów w kwocie 193 940 zł.

Likwidacja gimnazjów, a tym samym brak naboru do klas I, spowodowała ograniczenie wymiaru zatrudnienia kadry pedagogicznej lub zagrożenie utratą pracy. Nauczyciele szkół podstawowych i gimnazjów w celu zapewnienia pełnego wymiaru etatu zostali zmuszeni do podjęcia pracy w kilku szkołach - w roku szkolnym 2017/2018 było to 340 nauczycieli, w poprzednim roku szkolnym - 268. Zwiększyła się również liczba nauczycieli przebywających w stanie nieczynnym z 6 do 12.

W maju 2017 roku Gmina Miasto Częstochowa wystąpiła do Ministerstwa Edukacji Narodowej z wnioskami o zwiększenie kwot części oświatowej subwencji ogólnej na 2017 rok z 0,4% rezerwy w łącznej wysokości 921 215 zł, w tym na: dofinansowanie wyposażenia pomieszczeń do nauki w meble niezbędne do przyjęcia uczniów z młodszymi rocznikami w wysokości 478 435 zł, dofinansowanie świetlic w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne w wysokości 138 510 zł, remontów bieżących sanitariatów w wysokości 304 270 zł dla gimnazjów publicznych prowadzonych przez Gminę Miasto Częstochowa funkcjonujących w roku szkolnym 2016/2017 jako szkoły samodzielne, a od września 2017 roku przekształcone w szkoły podstawowe (Gimnazjum nr 7 – Szkoła Podstawowa nr 7, Gimnazjum nr 9 – Szkoła Podstawowa nr 9, Gimnazjum nr 12 – Szkoła Podstawowa nr 41, Gimnazjum nr 16 – Szkoła Podstawowa nr 16).

W odpowiedzi na złożone wnioski, Gmina Miasto Częstochowa otrzymało pisma z Ministerstwa Rozwoju i Finansów w sprawie przyznania środków w łącznej wysokości 458 293 zł w tym: na wyposażenie szkół w meble – 137 838 zł, na wyposażenie świetlic – 71 055 zł, na remonty bieżące sanitariatów - 249 400 zł.

Powyższe kwoty nie są jednak wystarczające. Na niezbędne i konieczne prace związane z dostosowaniem sal do funkcjonowania w tych szkołach klas I, w 2018r. Miasto Częstochowa przekaże kwotę ok. 150 000 zł.

Miasto dodatkowo będzie musiało ponieść wydatki związane z m.in. wyposażeniem pracowni chemicznych, fizycznych w szkołach podstawowych w celu dostosowania ośmioletnich szkół podstawowych do realizacji nowej podstawy programowej z przedmiotów: chemia i fizyka (koszt ok. 4 600 000 zł). Ponadto wygaszanie gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów wiąże się z dalszymi zwolnieniami nauczycieli, co z kolei pociąga za sobą koszty związane z wypłatą odpraw.

Wychowanie przedszkolne

Z uwagi na wzrost zapotrzebowania na miejsca wychowania przedszkolnego w roku 2017 utworzono 2 nowe oddziały w Dzielnicy Północ:

- w Szkole Podstawowej nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – 1 oddział,
- w Szkole Podstawowej nr 54 z Oddziałami Integrycyjnymi – 1 oddział.

Na wyposażenie i remonty obu oddziałów wydatkowano łącznie kwotę 50 000 zł.

Ponadto mając na celu zapewnienie miejsc wychowania przedszkolnego wszystkim dzieciom, które od 1 września 2017 r. mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego zgodnie z zapisami *Uchwały Nr 457.XXXIII.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego dla niepublicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz kryteriów wyboru ofert* 3 przedszkola niepubliczne oferowały miejsca

wychowania przedszkolnego dla dzieci zamieszkujących w Częstochowie na zasadach przedszkoli prowadzonych przez Miasto tj. bez opłat.

Wzorem lat ubiegłych rekrutacja dla nowych kandydatów do przedszkoli/oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych lub zgłaszanych do innego przedszkola/oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej odbywała się przy wykorzystaniu systemu elektronicznego.

W wyniku postępowania rekrutacyjnego i uzupełniającego do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych zostało przyjętych 1611 dzieci.

W roku sprawozdawczym kontynuowano bezpłatne zajęcia logopedyczne. Zajęcia specjalistyczne z zakresu logopedii realizowano we wszystkich miejskich przedszkolach i objęto nimi wszystkie dzieci wymagające ww. terapii w związku z wadami wymowy. Na wniosek dyrektorów przedszkoli lub szkół, po przeprowadzeniu badań przesiewowych w zakresie wad wymowy przez logopedów z danych placówek i pracowników Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, zwiększono liczbę godzin zajęć logopedycznych.

Prowadzono także bezpłatne zajęcia języka angielskiego mające na celu ułatwienie dzieciom nauki języków obcych na dalszych etapach edukacyjnych.

Najważniejsze działania w zakresie oferty szkół ponadgimnazjalnych

W rekrutacji na rok szkolny 2017/2018 zaproponowano uczniom nowe kierunki kształcenia: operator maszyn w przemyśle włókienniczym w Branżowej Szkole I Stopnia nr 5 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. Władysława Stanisława Reymonta w Częstochowie, technik włókiennik w Technikum nr 7 wchodzącym w skład Zespołu Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. Władysława Stanisława Reymonta w Częstochowie, technik robót wykończeniowych w budownictwie w Technikum nr 12 im. Jana Pawła II wchodzącym w skład Zespołu Szkół Technicznych w Częstochowie.

W roku sprawozdawczym szkoły prowadzone przez miasto Częstochowę występowały do Powiatowej Rady Rynku Pracy z wnioskami o zmianę nazw kierunków kształcenia oraz ich symbolu cyfrowego: w Technikum nr 4 wchodzącym w skład Zespołu Szkół im. gen. Władysława Andersa w Częstochowie zmiana z technika cyfrowych procesów graficznych na technika grafiki i poligrafii cyfrowej, w Technikum nr 11 wchodzącym w skład Zespołu Szkół im. Bolesława Prusa w Częstochowie zmiana z fototechnika na technika fotografii i multimediiów, w Branżowej Szkole I Stopnia nr 9 wchodzącej w skład Zespołu Szkół im. Bolesława Prusa w Częstochowie zmiana z montera mechatronika na mechatronika oraz z montera elektronika na elektronika, w Branżowej Szkole I Stopnia nr 12 wchodzącej w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Częstochowie zmiana z montera sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych na montera sieci i instalacji sanitarnych, w Technikum nr 7 wchodzącym w skład Zespołu Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. Władysława Stanisława Reymonta w Częstochowie zmiana z technika cyfrowych procesów graficznych na technika grafiki i poligrafii cyfrowej, w Technikum nr 12 im. Jana Pawła II wchodzącym w skład Zespołu Szkół Technicznych w Częstochowie zmiana z technika drogownictwa na technika budowy dróg oraz z technika urządzeń sanitarnych na technika inżynierii sanitarnej, w Branżowej Szkole I Stopnia nr 10 im. Jana Pawła II wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Częstochowie zmiana z montera sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych na montera sieci i instalacji sanitarnych oraz z mechanika maszyn i urządzeń drogowych na operatora maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych,

Pracodawca wspierający szkolnictwo zawodowe

Kontynuowano zainicjowany w roku poprzednim konkurs *Pracodawca wspierający szkolnictwo zawodowe*, którego organizatorem był Prezydent Miasta Częstochowy. Celem konkursu, realizowanego we współpracy z Zespołem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych – Centrum Informacji Zawodowej, jest wyróżnienie pracodawców uczestniczących w procesie kształcenia w szkołach technicznych i zawodowych, promowanie współpracy pracodawców ze szkołami oraz inspirowanie pracodawców do uczestnictwa w tworzeniu pozytywnego wizerunku szkolnictwa zawodowego odpowiadającego potrzebom rynku pracy.

Komisja Konkursowa wyłoniła 3. laureatów 2 edycji konkursu *Pracodawca wspierający szkolnictwo zawodowe*.

Powierzenia stanowisk dyrektora szkoły lub placówki oświatowej

W roku 2017 przeprowadzono 32 komisje konkursowe na stanowiska dyrektorów szkół i placówek oświatowych, w wyniku których nauczycielom powierzono stanowiska dyrektora szkoły na okres 5 lat szkolnych. Przedłużono także stanowiska 9 dyrektorom szkół i placówek oświatowych.

Doskonalenie i dokształcanie zawodowe nauczycieli oraz wspieranie dyrektorów szkół i placówek oświatowych w zakresie realizacji przez nich funkcji kierowniczych

Mając na celu poprawę jakości pracy szkół i placówek oświatowych na doskonalenie i dokształcanie zawodowe nauczycieli wydatkowano kwotę 1 751 110 zł. Specjalnościami, które dofinansowano w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli były, m.in. studia podyplomowe w zakresie pracy z uczniami dysfunkcyjnymi oraz uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, nauczania języka angielskiego dzieci w wieku przedszkolnym, rytmiki i tańca lub kursy doskonalące, szkolenia, konferencje czy udział w seminariach z zakresu umiejętności wychowawczych lub poszerzania wiedzy pedagogiczno-psychologicznej itp.

Wzorem roku ubiegłego w ramach *Porozumienia w sprawie wzajemnej hospitacji bawarskich i polskich nauczycieli w Bambergu i Częstochowie* sfinansowano wzajemną wymianę doświadczeń oraz współpracę międzykulturową między Miastem Częstochowa a Dientzenhofer – Gymnasium Bamberg. W styczniu 2017 r. w Częstochowie gościła grupa niemieckich nauczycieli – stażystów, a w lipcu 2017 roku grupa częstochowskich nauczycieli miała okazję hospitować lekcje, wymienić doświadczenia i nawiązać współpracę z nauczycielami w Bambergu.

Doskonalenie oraz wspieranie nauczycieli w realizacji zadań edukacyjnych realizowano również poprzez przedsięwzięcia Samorządowego Ośrodka Doskonalenia. W roku sprawozdawczym placówka proponowała szeroką ofertę: konsultacje indywidualne, konferencje przedmiotowo – metodyczne, szkolenia nieodpłatne i płatne, granty, projekty, kursy kwalifikacyjne, współpracę ze środowiskiem lokalnym. W ramach współpracy z Wyższą Szkołą Biznesu w Dąbrowie Górniczej proponowano także studia podyplomowe z zakresu m. in.: Zarządzania placówkami oświatowymi, Autyzmu, zespołu Aspergera oraz innych całościowych zaburzeń rozwojowych czy Terapii pedagogicznej z elementami rewalidacji.

Swoje zadania realizowały także dwa zespoły powołane w Samorządowym Ośrodku Doskonalenia: Zespołu informatyków oraz Zespołu ds. BHP. Celem ich funkcjonowania jest zapewnienie częstochowskim szkołom i placówkom oświatowym wsparcia w zakresie utrzymania sprawności infrastruktury informatycznej i efektywnego wykorzystania narzędzi technologii informacyjnej w procesie dydaktycznym oraz usług w zakresie: szkoleń BHP, oceny ryzyka zawodowego, udziału w przeglądach obiektów budowlanych, kontroli stanu technicznego i bezpieczeństwa, współpracy z instytucjami takimi jak: Państwowa Inspekcja Pracy, Państwowa Inspekcja Sanitarno - Epidemiologiczna, Państwowa Straż Pożarna, Urząd Dozoru Technicznego oraz realizacji umów z zakresu medycyny pracy.

Nagrody Prezydenta Miasta Częstochowy dla dyrektorów i nauczycieli

W roku sprawozdawczym 119. częstochowskich nauczycieli otrzymało *Nagrody Prezydenta Miasta Częstochowy za osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej*. Wyróżnienia te wręczono z okazji Dnia Edukacji Narodowej, podczas uroczystej gali. Doceniając osiągnięcia w zakresie pracy dydaktyczno – wychowawczej lub opiekuńczo – wychowawczej – przyznano: 1 nagrodę pieniężną I stopnia, 13 nagród pieniężnych II stopnia oraz 105 nagród pieniężnych III stopnia.

Akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela – stopień nauczyciela mianowanego

W 2017 roku wpłynęły 42. wnioski nauczycieli kontraktowych ubiegających się o kolejny stopień awansu zawodowego. W wyniku przeprowadzonych postępowań egzaminacyjnych na stopień nauczyciela mianowanego, wszystkich wnioskodawcom wydano decyzje administracyjne o nadaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego. Pozwoliło to grupie nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Częstochowa podnieść kwalifikacje zawodowe oraz wysokość wynagrodzenia zasadniczego.

Realizacja Rządowego programu pomocy uczniom – Wyprawka szkolna

Podobnie jak w latach poprzednich realizowano program pomocy uczniom – *Wyprawka szkolna*. Pomoc skierowana była do uczniów: słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w zakresie zakupu podręczników oraz w zakresie zakupu materiałów edukacyjnych pobierających naukę w klasach wyszczególnionych w rozporządzeniu. Środki finansowe w łącznej kwocie 72 250 zł zostały przekazane 274 uczniom szkół prowadzonych przez Miasto oraz organy inne niż jst.

Realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w zakresie wyposażenia szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe oraz zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jst lub osoby fizyczne

Realizując zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej w zakresie wyposażenia szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe oraz zakup podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jst lub osoby fizyczne – wydatkowano łącznie kwotę 2 487 830 zł. Ze wsparcia skorzystały 53 szkoły prowadzone przez miasto Częstochowę oraz 22 szkoły prowadzone przez organy inne niż jst.

Nagrody Prezydenta Miasta Częstochowy dla uczniów szczególnie uzdolnionych

Nagroda stanowi formę pomocy materialnej dla najzdolniejszych uczniów częstochowskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem szkół artystycznych) i jest wyróżnieniem indywidualnym dla tych, których zainteresowania wykraczają poza program szkolny i którzy mogą poszczycić się znaczącymi osiągnięciami w nauce, pracy naukowej, artystycznej i kulturalnej, a w szczególności są laureatami konkursów interdyscyplinarnych, przedmiotowych i olimpiad co najmniej szczebla wojewódzkiego. Wyróżnienia wręczono podczas uroczystej gali, która odbyła się w Miejskim Domu Kultury. W roku 2017 nagrody pieniężne przyznano 62 uczniom. Wyróżniono 10 uczniów szkół podstawowych (po 600 zł), 32 uczniów gimnazjów (po 800 zł) i 20 uczniów szkół ponadgimnazjalnych (po 1100 zł). Łączna kwota rozdysponowanych środków finansowych wyniosła 53 600 zł.

Program Ferie w mieście i Lato w mieście

Program Ferie/Lato w mieście to cykliczny program realizowany w okresie ferii letnich i zimowych. Jego celem jest zapewnienie uczniom częstochowskich szkół możliwości bezpiecznego wypoczynku, zdobywanie nowych doświadczeń i rozwijanie zainteresowań. W roku 2017 na realizację przez szkoły i placówki oświatowe m. in. półkolonii, zajęć plastycznych, sportowych, świetlicowych, wyjść do kina, teatru oraz wycieczek przeznaczono łącznie kwotę 50 925 zł.

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników

W celu przygotowania zawodowego poprzez praktyczną naukę zawodu lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy młodocianych, 50 pracodawcom (którzy zawarli umowę o pracę z 86 młodocianymi pracownikami w ramach dofinansowania) przekazano łącznie kwotę 512 379 zł.

Wspieranie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży oraz kształtowanie nawyków prozdrowotnych

W 2017 r. młodzież chcąc doskonalić umiejętności sportowe mogła kontynuować zajęcia w klasie sportowej o profilu lekkoatletyka dziewcząt i chłopców oraz piłka nożna chłopców w Szkole Podstawowej nr 7. Oddziały sportowe powstały w wyniku porozumienia Miasta Częstochowy z Klubem Sportowym CKS "Budowlani" oraz Klubem Sportowym RKS Raków. Możliwość rozwijania umiejętności sportowych w zakresie piłki nożnej zapewniały, wspierane przez organ prowadzący, oddziały sportowe istniejące w Szkole Podstawowej nr 21 im. Ks. Stanisława Konarskiego oraz Szkole Podstawowej nr 38 im. Ludwika Zamenhafa. Zajęcia w klasach o profilu taniec realizowano w Szkole Podstawowej nr 21 im. Ks. Stanisława Konarskiego oraz Szkole Podstawowej nr 38 im. Ludwika

Zamenhofa natomiast zajęcia z pływania kontynuowano w klasach sportowych Szkoły Podstawowej nr 36 im. Polskich Olimpijczyków.

W roku sprawozdawczym wspierano młodzież uzdolnioną sportowo w piłce siatkowej w Siatkarskich Ośrodkach Szkolnych funkcjonujących w IX Liceum Ogólnokształcącym im. Cypriana Kamila Norwida. Program ma na celu upowszechnianie sportu wśród młodzieży w zakresie piłki siatkowej, umożliwia zajęcia sportowe równoległe z programem kształcenia ogólnego.

W roku 2017 w zajęciach *Programu Powszechnej Nauki Pływania*, skierowanego dla uczniów klas II szkół podstawowych, których organem prowadzącym jest Miasto Częstochowa, udział wzięło 1 480 uczniów realizując 138 godzin basenowych. Podsumowaniem edycji były zawody pływackie *Umiem pływać*, w których rywalizowało 241 uczestników. Program ma na celu wspieranie rozwoju sprawności fizycznej, opanowanie umiejętności pływania i nurkowania oraz rozwijanie nawyku aktywności fizycznej.

Dofinansowanie uroczystości jubileuszowych częstochowskich szkołach i placówkach oświatowych

W roku 2017 dofinansowano organizację uroczystości związanych z jubileuszami istnienia częstochowskich szkół i placówek oświatowych. Uroczyste akademie odbyły się w:

- IV Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza- 155 – lecie istnienia,
- Zespole Szkół Mechaniczno – Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego- 90 – lecie istnienia,
- Zespole Szkół Specjalnych nr 28 – 65 – lecie istnienia,
- Miejskim Przedszkolu nr 6 – 45 – lecie istnienia,
- Miejskim Przedszkolu nr 29 – 40 – lecie istnienia,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego – 20-lecie istnienia.

Wspieranie szkół i placówek oświatowych w realizacji programów finansowanych ze środków unijnych

W roku 2017 przygotowano 23 pełnomocnictwa dla dyrektorów szkół i placówek umożliwiając korzystanie z programów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej dzięki czemu realizowano projekty w ramach programu *Erasmus+*, 3 pełnomocnictwa do projektów w ramach programu *PO WER* jak również pełnomocnictwo do projektu w ramach programu *Polsko – Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży* oraz dla realizacji projektu w ramach środków *Fundacji Instytutu Współpracy Regionalnej*.

Budżet obywatelski

W roku sprawozdawczym mieszkańcy przegłosowali 14 zadań zrealizowanych ze środków budżetu obywatelskiego. Wsparciem objęto np. zadania takie jak: *Doposażenie i unowocześnienie bazy dydaktycznej w środki audiowizualne w Szkole Podstawowej nr 48 w Częstochowie; Nagłośnienie sali widowiskowej Szkoły Podstawowej nr 38 im. Ludwika Zamenhofa; Nowoczesna technologia wspomagająca rozwój dzieci w Dzielnicy Stradom w Miejskim Przedszkolu nr 10 w Częstochowie, Ostatni Grosz TAŃCZY w Żeromskim!, Remont siedziby Rady Dzielnicy Tysiąclecie w Szkole Podstawowej nr 1 im. Zdobyców Przesłorzy w Częstochowie.*

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W ramach otwartego konkursu na realizację zadania publicznego 15 organizacjom społecznym przekazano łącznie kwotę 31 272 zł. Wszystkie zadania zostały objęte kontrolą lub przeprowadzono monitoring w trakcie ich realizacji. Organizacje zaproponowały różnego typu oferty dla dzieci i młodzieży m.in.: *wyjazd edukacyjny do Biblioteki Śląskiej i TVP 3 w Katowicach, konkursy Ratownicy to my, Super Wiewiórka – Przyjaciółka Oli i Kuby, organizację imprez integracyjnych: Dzień Dziecka, Mikołajki, Spotkanie Wigilijne, Program profilaktyczny - Wiem jak żyć, Magiczne Święta 2017 – spotkanie z Mikołajem, Szkolne Koło Wolontariatu - Pomagamy innym, Odyseja młodych umysłów, Mały inżynier, Młody obywatel miasta Częstochowy.*

Oświata niepubliczna

W ramach prowadzonej ewidencji, obejmującej szkoły i placówki prowadzone przez podmioty inne niż samorząd uzupełniająca ofertę kształcenia i opieki, w roku sprawozdawczym wydano 13 zaświadczeń o wpisie do ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Częstochowy, 6 decyzji o nadaniu uprawnień szkoły publicznej, 17 zmian w zaświadczeniach, 5 decyzji o zmianie decyzji o wydaniu zezwolenia na założenie szkoły publicznej.

W związku ze zmianami przepisów prawa tj. *ustawy o finansowaniu zadań oświatowych* zaszła konieczność podjęcia uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez organy inne niż jst. Zgodnie z procedurą przyjęto *Uchwałę nr 728.XLVIII.2017 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne, oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania regulującą wymienione kwestie.*

Dofinansowanie i realizacja przedsięwzięć edukacyjnych

W ramach współpracy zagranicznej z Polską Szkołą Społeczną im. Jana Pawła II przy Związku Polaków na Białorusi, wraz z Zespołem Szkół Technicznych oraz Zespołem Szkół im. Jana Kochanowskiego, zorganizowano pobyt uczniów i nauczycieli z Grodna w Częstochowie. Goście zwiedzili miasto, Jasną Górę i Olsztyn pod Częstochową. Wizyta była także okazją do uroczystego spotkania w sali sesyjnej, w którym uczestniczył Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowy oraz prezentacji talentów artystycznych uczniów.

Mając na celu edukację patriotyczną dofinansowano wyjazd do Lwowa uczniów klas mundurowych Gimnazjum nr 19 im. Leopolda Okulickiego, Zespołu Szkół Technicznych oraz Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego. Młodzież miała okazję zwiedzić Stare Miasto, Cmentarz Orłąt Lwowskich oraz Cmentarz Łyczakowski oraz odwiedzić wieś Zadworze i miasto Żółkiew.

W roku sprawozdawczym przeznaczono również środki finansowe na wydarzenie historyczne *Zjazd Miast Piłsudskiego*. Przedstawiciele Prezydenta Miasta Częstochowy wraz z młodzieżą częstochowskich szkół zaprezentowali stanowisko promocyjne na pikniku historycznym, wygłosili prelekcję *Częstochowa w hołdzie Marszałkowi. Historia i współczesność*, omówili projekty edukacyjne realizowane przez miasto oraz podpisali *Deklarację Miast Piłsudskiego* dotyczącego wspólnego krzewienia tradycji niepodległościowych.

W roku 2017 wsparto wymiany międzyszkolne z miastami partnerskimi. Zespół Szkół im. dr. Władysława Biegańskiego otrzymał dofinansowanie na wyjazd młodzieży do Pforzheim, Zespołowi Szkół Samochodowo – Budowlanych przekazano środki finansowe na zorganizowanie wymiany młodzieży ze szkołami na Węgrzech, Słowacji oraz Niemczech co ułatwiło wymianę wiedzy i doświadczeń.

Dzięki dofinansowaniu Urzędu Miasta Częstochowy młodzież VII Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika mogła uczestniczyć w międzynarodowym festiwalu teatralnym w mieście Pforzheim prezentując inscenizację fragmentów dramatów Williama Szekspira.

Szkole Podstawowej nr 48 przyznano środki finansowe na organizację pobytu w Częstochowie uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej z Pragi będącej realizacją umowy zawartej między szkołami celem rozwijania wzajemnej współpracy.

Zapewniono uczniom częstochowskich szkół udział w edukacyjnym programie pn. *Twoje dane – Twoja sprawa* realizowanym przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych osobowych. Uczniowie brali udział w warsztatach dotyczących ochrony danych osobowych, które prowadzone były w języku angielskim. Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych wzięli udział w szkoleniu z zakresu praw autorskich w działalności oświatowej oraz mogli na bieżąco uzyskiwać wiedzę odnośnie zmian przepisów prawa z zakresu danych osobowych.

Kolejny raz aktywnie włączono się również do akcji charytatywnej pn.: *Pomoc Polakom na Wileńszczyźnie*, polegającej na zbiorce darów dla uczniów polskich szkół na Litwie. W akcji bardzo aktywnie uczestniczyły szkoły i instytucje z Częstochowy i okolic. Inicjatywa polega na zbiorce

artykułów żywnościowych i artykułów szkolnych. Przekazanie darów odbyło się w grudniu 2017 r. W 2017 r. pomocy udzielono mieszkańcom gminy Jaszuny, Kowalczuki, Mickuny oraz polskiej parafii w Nowej Wilejce i polskim szkołom w Mickunach, Egliszkach, Kowalczukach, Ławryškach i Pakienie.

W roku sprawozdawczym przekazano również środki finansowe na organizację innych przedsięwzięć realizowanych cyklicznie przez szkoły i placówki oświatowe lub pozostałych działań, w których udział biorą uczniowie: Zapal się na niebiesko dla autyzmu – Częstochowa 2017 - obchody Światowego Dnia Wiedzy na temat Autyzmu; Częstochowa oczami przedszkolaka, II Przedszkoliada, XV Miejski Konkurs Ortograficzny Dyktuś; I Powiatowy Konkurs Taneczny Tanecznym Krokiem przez Świat; XI Konkurs Literacki im. Ludmiły Marjańskiej; XI Powiatowy Konkurs Recytatorski im. Ludmiły Marjańskiej; Powiatowy Konkurs języka angielskiego i niemieckiego Polak za granicą;

Zakupiono nagrody dla uczniów biorących udział w wykładach i zajęciach laboratoryjnych Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego Politechniki Częstochowskiej. Przekazano również środki finansowe na pokrycie kosztów druku katalogu wystawowego *Okręgowej Wystawy Filatelistycznej Częstochowa 2017* oraz organizację spotkania z okazji *Dnia Kobiet dla emerytowanych nauczycieli i pracowników oświaty*.

Dzięki przekazaniu dodatkowych środków Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych zakupił arkusze testów do badania dzieci i młodzieży: WISC - R, IDS, arkusze od testu Leitiera, NEOFFI oraz arkusze Dziecięcej Skali Rozwoju. Pozwoliło to na bardziej precyzyjną ocenę rozwoju intelektualnego dzieci i młodzieży podczas diagnozy prowadzonej przez pracowników poradni.

W związku z kontynuacją działań mających na celu wprowadzenie Matury Międzynarodowej w II Liceum Ogólnokształcącym im. Romualda Traugutta szkole przekazano 32 000 zł na opłatę kandydacką programu. Dyplom IB wydawany przez International Baccalaureate Organization (IBO) w Genewie jest równoprawny z maturą polską i uznawany jest przez zdecydowaną większość najlepszych uczelni na świecie, m.in. brytyjski Oxford i Cambridge. Program adresowany jest do zdolnych uczniów, o ponadprzeciętnych aspiracjach i motywacjach. Został skonstruowany z myślą o młodzieży chcącej realizować swoje zainteresowania i pasje badawcze. W klasach z programem IB uczniowie nie tylko zdobywają wiedzę i rozwijają swoje umiejętności, ale także kształtują wrażliwość humanistyczną.

W roku 2017 zaproponowano uczniom częstochowskich szkół konkursy *Historia pieniądza* i *Jak się kręci świat pieniądza*. Ich celem była edukacja finansowa oraz ekonomiczna dzieci i młodzieży. Konkurs plastyczny *Historia pieniądza* skierowany do uczniów klas I-III szkół podstawowych. Zadaniem uczestników było przygotowanie pracy plastycznej, nawiązującej do ewolucji systemu płatności a Miejski konkurs wiedzy *Jak się kręci świat pieniądza?* podzielono na trzy odrębne kategorie. Uczestnicy startujący w drugiej i trzeciej kategorii brali udział w warsztatach tematycznych dotyczących funkcjonowania rynku pieniężnego i bankowości, przeprowadzonych przez pracowników naukowych Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, Instytutu Prawa, Administracji i Zarządzania Akademii im. Jana Długosza oraz przedstawiciela instytucji finansowych. Po zakończeniu warsztatów uczestnicy musieli wykazać się zdobytą wiedzą. Impreza odbywała się pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy Prezesa Regionalnej Organizacji Pracodawców w Częstochowie zrzeszonej w Konfederacji Lewiatan.

Wspólnie z Samorządowym Ośrodkiem Doskonalenia oraz Akademią im. Jana Długosza i IV Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza przeprowadzono V edycję *Powiatowego Konkursu Wiedzy o Katyniu – w tablicach katyńskich pamięci zapisane*, pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy. Celem rywalizacji było przypomnienie faktów historycznych związanych ze zbrodnią katyńską. Zadaniem finalistów było samodzielne rozwiązanie testu z wykorzystaniem różnorodnych źródeł historycznych. Młodzież odpowiadała na pytania dotyczące m.in. zagadnień związanych z historią Polski i losami Polaków na Wschodzie w latach 1939-1943. W piątej edycji konkursu uczestniczyli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z Częstochowy oraz powiatów: częstochowskiego i myszkowskiego.

W roku sprawozdawczym odbył się także finał *IV. Powiatowego Konkursu Wiedzy o Najnowszej Historii Polski Od narodzin Solidarności do wolnej Polski. Polska w latach 1980 - 2017*. Podobnie jak w latach poprzednich konkurs został zorganizowany przez Urząd Miasta Częstochowy i Samorządowy Ośrodek Doskonalenia a patronat nad nim objął Prezydent Miasta Częstochowy i Zarząd Regionu Częstochowskiego NDZZ "Solidarność". Wzięli w nim udział uczniowie gimnazjów i szkół

ponadgimnazjalnych Częstochowy oraz powiatów: częstochowskiego i myszkowskiego. Cele rywalizacji to m.in. przypomnienie najważniejszych wydarzeń z najnowszej historii Polski, które doprowadziły do powstania suwerennego państwa polskiego, upamiętnienie sylwetek wybitnych działaczy opozycyjnych, którzy wpłynęli na najnowsze dzieje Polski, kształtowanie wśród młodzieży pozytywnych postaw wobec przeszłości, tradycji naszego narodu oraz losów, małej Ojczyzny.

W roku 2017 przeprowadzono VI. edycję *Międzyszkolnego Konkursu Szkolne Izby Pamięci i Tradycji Narodowej* odbywającego się pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy. Konkurs rozgrywany był w dwóch kategoriach: *Budujemy szkolne izby pamięci narodowej* i *Historia w przedmiotach zakłeta*. Celem konkursu było kształtowanie poczucia tożsamości narodowej i kulturowej, edukacja patriotyczna oraz promocja szkolnych izb pamięci, izb tradycji i regionalnych kącików historycznych.

W ramach Dni Samorządu Terytorialnego, we współpracy z Samorządowym Ośrodkiem Doskonalenia oraz I Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego przeprowadzono *VII. Powiatowy Turniej Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym*. Turniej zorganizowany został w celu upamiętnienia wydarzeń związanych z odbudową samorządu terytorialnego w Polsce, ale także pogłębienia wiedzy o samorządzie oraz lokalnym i regionalnym życiu społecznym, kształtowanie postaw obywatelskich, przygotowanie uczniów do uczestnictwa w demokratycznych działaniach, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań oraz pobudzenie twórczego myślenia. Podczas podsumowania konkursu mogli także zwiedzić Urząd Miasta Częstochowy i zapoznać się z zadaniami realizowanymi przez wydziały.

W roku sprawozdawczym zrealizowano kolejny projekt edukacyjno-historyczny *Częstochowa 1826 – 1914. Od połączenia do wybuchu I wojny światowej – społeczeństwo, gospodarka, przemysł, kultura*. Projekt organizowały liczne instytucje: Urząd Miasta Częstochowy, Muzeum Częstochowskie, Samorządowy Ośrodek Doskonalenia w Częstochowie, Zespół Szkół Technicznych, Zespół Szkół Samochodowo-Budowlanych, Zespół Szkół Gastronomicznych im. Marii Skłodowskiej - Curie, Zespół Szkół im. Jana Kochanowskiego, I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego, V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, VI Liceum Ogólnokształcące im. Jarosława Dąbrowskiego, Gimnazjum nr 3 im. Armii Krajowej, Gimnazjum nr 5 im. Mikołaja Reja, Gimnazjum nr 12 im. Jana Matejki, Szkoła Podstawowa nr 21 im. ks. S. Konarskiego, Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhafa oraz Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca. W ramach projektu zrealizowano konkurs na prezentację multimedialną, film, słuchowisko pod hasłem „Region częstochowski w XIX wieku” oraz konkurs wiedzy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych „*Częstochowa w XIX wieku. Gospodarka i społeczeństwo*”; przygotowano konferencje o tematyce dotyczącej XIX wieku. Zorganizowano też grę terenową „*Częstochowa w XIX wieku*”, a także konkurs plastyczny „*Pocztówka z Częstochowy w XIX wieku*” oraz konkurs na najciekawsze gazetki i gabloty szkolne.

***Dane dotyczące udziału uczniów w konkursach szczebla wojewódzkiego i krajowego w 2017 r. znajdują się na końcu sprawozdania.**

***Dane dotyczące współpracy zagranicznej szkół i placówek oświatowych w 2017 r. znajdują się na końcu sprawozdania.**

Zasadniczym celem podejmowanych w 2017 r. było przygotowanie aktualizacji Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Częstochowy oraz przesłanie Planu do zatwierdzenia Wojewodzie Śląskiemu. Kontynuowano rozbudowę systemów wczesnego ostrzegania w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym, reagowania i usuwania skutków katastrof naturalnych i awarii technicznych. Pozyskano również środki finansowe w ramach projektu pn. „Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych w Częstochowie” z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego celem doposażenia jednostki OSP Częstochowa-Bleszno w pojazd pożarniczy. W tym celu wykonywano szereg przedsięwzięć organizacyjnych, logistycznych oraz planistycznych. Główny nacisk w roku sprawozdawczym położono na:

- aktualizację Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Częstochowy,
- rozbudowę systemu wczesnego ostrzegania oraz modernizację Miejsko – Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochotniczych straży pożarnych (OSP) działających na terenie miasta,
- zabezpieczenie logistyczne Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych,
- szkolenie ludności w zakresie samoobrony, popularyzację zarządzania kryzysowego, ochrony przeciwpożarowej i obrony cywilnej w szkołach, placówkach oświatowych oraz zakładach pracy.

Aktualizacja Planu Zarządzania Kryzysowego Miasta Częstochowy

Zgodnie z wytycznymi Wojewody Śląskiego zaktualizowano Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Częstochowy, który uzgodniono z miejskimi służbami, inspekcjami i strażami biorącymi udział w działaniach z zakresu zarządzania kryzysowego. Po wszystkich uzgodnieniach plan został zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Częstochowy, a następnie w trybie art. 14 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 209 z późn. zm.) w dniu 29 listopada 2017 r. plan został przesłany do zatwierdzenia Wojewodzie Śląskiemu.

Rozbudowa systemu wczesnego ostrzegania oraz modernizacja Miejsko-Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego

Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego realizuje zadania dotyczące wspomagania działań służb ratowniczych i jednocześnie jest ośrodkiem koordynującym działania powiatowych służb, inspekcji i straży oraz podmiotów odpowiedzialnych za ochronę ludności w sytuacji katastrof naturalnych, awarii technicznych oraz klęsk żywiołowych. W dniu 29 marca 2017 roku podpisano aneks do porozumienia z 2014 r. pomiędzy Prezydentem Miasta Częstochowy, Starostą Częstochowskim, Komendantem Miejskim Państwowej Straży Pożarnej oraz Dyrektorem Pogotowia Ratunkowego w sprawie funkcjonowania Miejsko-Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Częstochowie obejmującego teren miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego, określający zasady funkcjonowania i finansowania centrum. W roku sprawozdawczym odnowiono licencję na użytkowanie oprogramowania „112.pl” oraz „mapa.pl”.

W 2017 r. zostało zmienione (zaktualizowane) oprogramowanie dyspozytorskie zainstalowane na MPCZK oraz zintegrowano 11 syren Ochotniczych Straży Pożarnych z miejskim systemem ostrzegania i alarmowania. Obecnie na terenie miasta rozmieszczonych jest łącznie 48 syren alarmowych w tym: 26 elektromechanicznych (11 OSP), 22 elektronicznych (19 ma możliwość nadawania komunikatów ostrzegawczych głosowych o zagrożeniach).

W dniach 6 - 8 czerwca 2017 r. odbyło się ćwiczenie "RENEGADE - SAREX 17/1" zarządzane przez Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych, które miało na celu sprawdzenie systemu ostrzeżenia i alarmowania mieszkańców.

Zabezpieczano ruch pielgrzymkowy na Jasną Górę (w zakresie komunalnym, medycznym, bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz komunikacyjnym). Informacje o wszystkich pielgrzymkach pieszych, tj. liczbie uczestników, trasach i terminie przekazywano do Miejsko-Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz powiatowych służb, inspekcji i straży. Ogółem zgłoszonych zostało 269 pielgrzymek pieszych, w których uczestniczyło około 128 000 pątników.

W 2017 roku kontynuowano współpracę z Wojskową Komendą Uzupelnień, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Miejską Policji, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz innymi służbami, inspekcjami i strażami czuwającymi nad bezpieczeństwem mieszkańców. Wydano 31 decyzji administracyjnych związanych ze świadczeniami rzeczowymi i osobistymi na rzecz obrony.

Na realizację działań w sytuacjach zagrożeń wydatkowano z budżetu gminy na zadania w zakresie zarządzania kryzysowego poniższe kwoty:

- wynajem autobusu do zdarzeń kryzysowych – 428,34 zł,
- wywóz i utylizację odpadów niebezpiecznych – 1 944 zł,
- wyburzenie budynku – 5 535 zł,
- serwisowanie oprogramowania zainstalowanego w M-PCZK – 129 642 zł, w tym 47 024 zł dotacja z Powiatu Częstochowskiego; 82 618 zł środki własne gminy,
- usługi telekomunikacyjne Centrex i bezpłatna infolinia TP 0-800 (kryzys) – 51 801 zł,
- naprawa, przegląd oraz konserwacja syren elektronicznych i elektromechanicznych – 19 827 zł, w tym 3 900 zł dotacja ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego; 15 927 zł środki własne gminy,
- zakup dwóch zestawów motopomp szlamowych wraz z kompletem armatury wodnej dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców miasta Częstochowy podczas prowadzeniem działań związanych z usuwaniem skutków zalań i podstopień – 24 993 zł,
- zakup samochodu na potrzeby obrony cywilnej – 95 000 zł,
- dotacja dla KM Policji na dofinansowanie zakupu 10 sztuk samochodów z napędem hybrydowym – 350 000 zł.

Udział w zdarzeniach miejskich służb, inspekcji i straży

Tabela nr 68

Lp.	Nazwa	liczba zdarzeń
1.	Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego	2 668
2.	Pogotowie Ratunkowe	70 206
3.	Państwowa Straż Pożarna	4 083
4.	Straż Miejska	45 449
Razem:		122 406

Zabezpieczenie logistyczne

W ramach działań logistycznych przeprowadzono konserwację sprzętu obrony cywilnej, w tym: 150 kompletów odzieży ochronnej, 1200 kompletów masek przeciwgazowych. Przechowywany w magazynie Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych sprzęt kwatermistrzowski był wykorzystywany podczas różnych imprez masowych organizowanych lub wspieranych przez Urząd Miasta Częstochowy (np. na festiwalu kultury alternatywnej Frytka Off, Dni Samorządu Terytorialnego) oraz przez zakłady pracy i instytucje (organizacja pikników rodzinnych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Północ”).

Pozyskano 2 agregaty prądotwórcze na ogólną kwotę 15 266 zł. Jeden z nich służy do zabezpieczenia energii elektrycznej aparatury podtrzymującej funkcje życiowe i był wykorzystywany na potrzeby mieszkańców. Zgodnie z „Planem zamierzeń na 2017 rok” stanowiącym załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 1540.2017 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 14 lutego 2017 r. przeprowadzono kontrolę w dziedzinie realizacji zadań obrony cywilnej w zakresie:

- gospodarki magazynowo – materiałowej sprzętu obrony cywilnej: w 2 zakładach pracy,

- budowli ochronnych: w 3 schronach administrowanych przez zakłady pracy. Wyniki kontroli opisano w stosownych protokołach z kontroli.

Ponadto dokonano aktualizacji „Dokumentacji planowych działań zapewnienia zabezpieczenia w wodę w warunkach specjalnych dla miasta Częstochowy”. Rozpoczęto prace nad aktualizacją „Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych Miasta Częstochowy”.

Zapewnienie gotowości bojowej jednostek OSP działających na terenie miasta

Zapewniono gotowość bojową 12 jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta, w tym jednej jednostce zajmującej się ratownictwem wodnym i podwodnym (OSP Częstochowa). Jednostki wyjeżdżają do zdarzeń ratowniczo-gaśniczych na wezwanie Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej oraz Miejsko – Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Cztery jednostki są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (OSP Bleszno, OSP Dźbów, OSP Gnaszyn i OSP Częstochowa).

Do ważniejszych wydatków w 2017 roku z budżetu miasta dla jednostek OSP należy zaliczyć:

- zakup nowego pojazdu pożarniczego marki Mercedes Benz Atego z napędem 4x4 dla OSP Gnaszyn. Całkowita wartość pojazdu 799 500 zł, z czego budżet miasta pokrył 21,25% wartości zakupu, a pozostała część (78,75%) sfinansowana została w ramach projektu pn. "Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych w Częstochowie" z Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Śląskiego;
- zakupu nowego pojazdu pożarniczego marki Ford Transit wraz z wyposażeniem i przyczepą pożarniczą dla OSP Bleszno o łącznej wartości 295 430 zł - zakup w ramach budżetu obywatelskiego (195 430 zł) dofinansowany z środków MSWiA (50 000 zł) i środków WFOŚiGW (50 000 zł);
- dofinansowanie w kwocie 15 000 zł szkoleń na pływalni krytej dla strażaków ratownictwa wodnego i podwodnego z OSP Częstochowa;
- zakup aparatów ochrony dróg oddechowych dla OSP Brzeziny Wielkie za kwotę 20 000 zł - zakup w ramach budżetu obywatelskiego;
- zakup sprzętu ratowniczego i umundurowania dla jednostek OSP Kuźnica Marianowa i OSP Liszka Dolna za łączną kwotę 200 000 zł - zakup w ramach budżetu obywatelskiego;
- zakup zestawu do cięcia i wyważania drzwi oraz ubioru osobistego dla strażaków z jednostki OSP Gnaszyn za łączną kwotę 16 000 zł - zakup w ramach budżetu obywatelskiego;
- zakup sprzętu strażackiego dla jednostki OSP Kiedrzyń za kwotę 20 000 zł - zakup w ramach budżetu obywatelskiego;
- zakup sprzętu strażackiego i umundurowania, a także silnika do pojazdu pożarniczego dla jednostki OSP Kawodrza Górna za kwotę 65 000 zł - zakup w ramach budżetu obywatelskiego.

W dniu 20 czerwca 2017 r. jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Częstochowie, zajmująca się działaniami z zakresu ratownictwa wodno-nurkowego, otrzymała nieodpłatnie od Komendy Miejskiej PSP w Bytomiu pojazd marki IVECO A35C13 TD. Pojazd użytkowany był przez Specjalistyczną Grupę Ratownictwa Wodno-Nurkowego przy KM PSP w Bytomiu i był on adoptowany do potrzeb specjalistycznej jednostki.

Na wyposażeniu jednostek OSP z terenu miasta Częstochowy pozostaje 28 motopomp pożarniczych, 18 motopomp szlamowych, 13 motopomp pływających, 18 agregatów prądotwórczych, 43 piły z napędem spalinowym do drewna, 9 pił tarczowych do betonu i stali, 5 zestawów ratownictwa medycznego, 24 aparaty powietrzne ochrony dróg oddechowych oraz 25 pojazdów pożarniczych i 2 przyczepy specjalne.

W roku 2017 szkolenia dla strażaków ochotników prowadziła Komenda Miejska PSP w Częstochowie. Druhowie OSP z terenu miasta uczestniczyli w kursach: podstawowych, naczelników i operatorów sprzętu pożarniczego. Niezależnie od kursów organizowanych przez KM PSP w jednostkach prowadzone było przez naczelników OSP szkolenie wstępne dla nowoprzyjętych strażaków. Bazę do szkolenia stanowił sprzęt zakupiony przez Gminę Miasto Częstochowa oraz przekazywane materiały szkoleniowe. Ponadto strażacy ochotnicy z sekcji ratownictwa wodno-nurkowego OSP Częstochowa uczestniczyli w kursie doskonalącym pletwonurków zorganizowanym w Gdyni.

W ramach szkolenia strażaków ochotników i popularyzacji wiedzy pożarniczej Urząd Miasta Częstochowy współorganizował:

- 1) Miejskie Zawody Sportowo-Pożarnicze jednostek OSP, które odbyły się w dniu 11 czerwca 2017 r. na Miejskim Stadionie Lekkoatletycznym. W zawodach ogółem udział wzięło 19 drużyn (ok. 200 strażaków) w następujących kategoriach:
 - a) grupa męska – 11 drużyn;
 - b) grupa żeńska – 3 drużyny;
 - c) grupa młodzieżowa chłopców – 2 drużyny;
 - d) grupa młodzieżowa dziewcząt – 1 drużyna.
 - e) „OLDBOY” mężczyźni – 2 drużyny.
- 2) Miejskie Manewry jednostek OSP, które odbyły się w dniu 30 września 2017 r. na terenie nadleśnictwa Złoty Potok, okolice Kusiąt. W ćwiczeniach udział wzięło 11 jednostek OSP. Manewry miały na celu przećwiczenie współdziałania podczas gaszenia lasów.

Udział częstochowskich jednostek OSP w ćwiczeniach i zawodach wyższego szczebla:

- 1) Ćwiczenia Kompanii nr IV Śląskiej Brygady Wojewódzkiego Odwołu Operacyjnego oraz kompanii OSP podporządkowania powiatowego Częstochowa – Koniecpol, które odbyły się w dniu 9 czerwca 2017 r. na terenie kompleksów leśnych Nadleśnictwa Złoty Potok. W manewrach wzięły udział jednostki OSP z terenu miasta (OSP Bleszno i OSP Gnaszyn) i powiatu częstochowskiego, wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, jak również służby Lasów Państwowych oraz jednostki Policji. Manewry zgrywające służby na szczeblu powiatu miały na celu przećwiczenie współdziałania podczas gaszenia lasów.
- 2) Wojewódzkie manewry ratownictwa wodnego na terenie zapory Goczałkowickie, które odbyły się w dniu 22 kwietnia 2017 r. Ćwiczenia zostały podzielone na część teoretyczną oraz praktyczną i wzięli w nich udział ratownicy z KM PSP Bielsko-Biała, KP PSP Cieszyn, KM PSP Mysłowice, KP PSP Pszczyna, KM PSP Tychy, KP PSP Żywiec, SGRW-N Bytom, SGRW Jastrzębie-Zdrój, SGRW Radzionków, OSP Częstochowa, OSP Mnich, WOPR, Obrona Cywilna oraz delegacja z Czech.
- 3) Ćwiczenia Kompanii nr IV Śląskiej Brygady Wojewódzkiego Odwołu Operacyjnego oraz kompanii OSP podporządkowania powiatowego Częstochowa – Koniecpol, które odbyły się w dniu 9 czerwca 2017 r. na terenie kompleksów leśnych Nadleśnictwa Złoty Potok. W manewrach wzięły udział jednostki OSP z terenu miasta (OSP Bleszno i OSP Gnaszyn) i powiatu częstochowskiego, wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, jak również służby Lasów Państwowych oraz jednostki Policji. Manewry zgrywające służby na szczeblu powiatu miały na celu przećwiczenie współdziałania podczas gaszenia lasów.
- 4) X Zawody Sportowo Pożarnicze Drużyn Ochotniczych Straży Pożarnych o Puchar Komendanta Miejskiego PSP w Częstochowie, które odbyły się w dniu 30 września 2017 r. na stadionie sportowym w miejscowości Konopiska. W zawodach wystartowało łącznie 31 drużyn. Najlepszy wynik z miasta Częstochowy zdobyła drużyna żeńska z OSP Kuźnica Marianowa, która w grupie kobiet zajęła III miejsce.

Udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych jednostek OSP w 2017 r.

Tabela nr 69

Lp.	Jednostka	Ogółem wyjazdy
1.	OSP Bleszno	320
2.	OSP Brzeziny Małe	11
3.	OSP Brzeziny Wielkie	95
4.	OSP Częstochowa	19
5.	OSP Dźbów	175
6.	OSP Gnaszyn	205
7.	OSP Kawodrza Dolna	55
8.	OSP Kawodrza Górna	75
9.	OSP Kiedrzyn	81
10.	OSP Kuźnica Marianowa	41
11.	OSP Liszka Dolna	62

**Udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych
jednostek OSP w 2017 r.**

Tabela nr 69

12.	OSP Wielki Bór	49
ŁĄCZNIE:		1188

W roku sprawozdawczym, większość podejmowanych interwencji przez jednostki OSP związana była z wyjazdami do miejscowych zagrożeń, w tym związanych z ratownictwem drogowym (w roku 2017 było takich zdarzeń 535). Ilość interwencji związana z pożarami traw, lasów i budynków to 337 zdarzeń. Pozostały rodzaj interwencji związany był z alarmami fałszywymi, zabezpieczeniem rejonu miasta (działania wspomagające strażaków z Państwowej Straży Pożarnej poprzez pełnienie dyżurów podczas wystąpienia większych katastrof lub dużej ilości zdarzeń) oraz ćwiczeniami i innymi wyjazdami organizacyjno-gospodarczymi.

Szkolenie ludności w zakresie powszechnej samoobrony

W 2017 r. Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach przekazał Urzędowi Miasta Częstochowy dotacje w kwocie 17 500 złotych na zrealizowanie zadań z zakresu powszechnej samoobrony. W ramach tej kwoty zakupiono 70 000 sztuk ulotek, na których znajdują się rodzaje sygnałów alarmowych i komunikaty ostrzegawcze oraz procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń jakie mogą powstać przy zjawiskach naturalnych lub ataku terrorystycznym. Ulotki zostaną rozprowadzone wśród mieszkańców Częstochowy. Ponadto w ramach dotacji zakupiono 1 750 sztuk plakatów informujących o rodzajach sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych oraz 350 sztuk kalendarzy. Plakaty i kalendarze przekazano placówkom oświatowym oraz zakładom pracy z terenu miasta Częstochowy.

Popularyzacja zarządzania kryzysowego, spraw obronnych, ochrony przeciwpożarowej i obrony cywilnej w szkołach i placówkach oświatowych oraz zakładach pracy

Na podstawie wytycznych Wojewody Śląskiego – Szefa obrony Cywilnej Województwa z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie realizacji zadań w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w województwie śląskim w 2017 r. opracowano Zarządzenie Nr 1540.2017 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego miasta Częstochowy w 2017 r. Na podstawie powyższych wytycznych i zarządzenia Prezydenta zakłady pracy, instytucje i placówki edukacyjne opracowały plany działania obrony cywilnej na rok 2017. Opracowano 32 plany w zakładach pracy i 126 planów w placówkach oświatowych.

Sporządzono „Ocenę przygotowań obrony cywilnej miasta Częstochowy za rok 2017”. Zebrano dane do „Bazy sił i środków Szefa Obrony Cywilnej Miasta Częstochowy” dla 43 zakładów pracy o dużym znaczeniu dla gospodarki kraju.

W 2017 r. odbyło się 15 szkoleń dla 249 osób w Formacjach Obrony Cywilnej w zakładach pracy z terenu miasta Częstochowy. Zorganizowano dwa jednodniowe szkolenia dla osób prowadzących sprawy obrony cywilnej w zakładach pracy i placówkach oświatowych. W szkoleniu uczestniczyło 39 osób z zakładów pracy i 129 osób z placówek oświatowych.

Przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie prowadzenia szkoleń oraz organizacji formacji obrony cywilnej w zakładach pracy, wydając stosowne zalecenia pokontrolne.

Wydział KOSO przeprowadził szkolenia z tematyki spraw obronnych dla potrzeb:

- Dyrekcji Generalnej Służby Więziennej – 27-28.09.2017;
- Politechniki Częstochowskiej – 19.10.2017;
- Gminy Wręczyca Wielka – 9.11.2017;

1) Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego - 29.11.2017.

Dla potrzeb Urzędu Miasta Częstochowy przeprowadzono 3 szkolenia w zakresie szkolenia obronnego, w których uczestniczyły 92 osoby.

[Strona główna](#) » Aktualności

Podobnie jak w latach poprzednich w roku 2017 głównym celem była poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców miasta, który realizowano m.in. poprzez podejmowanie skutecznych działań prewencyjnych, edukacyjnych i wychowawczych oraz restrykcyjno-represyjnych zmierzających do ograniczenia lub eliminacji najbardziej uciążliwych zagrożeń.

Ponadto zrealizowano wiele działań profilaktycznych współpracując z dyrekcjami szkół, przeprowadzono prelekcje dla młodzieży, organizowano spotkania z Radnymi Dzielnic w celu zaznajomienia się z bieżącymi potrzebami mieszkańców poszczególnych rejonów oraz na bieżąco prowadzono działalność informacyjną za pośrednictwem strony internetowej Straży Miejskiej apelując o ostrożność i przypominając mieszkańcom o bieżących zagrożeniach.

Bieżąca działalność Straży Miejskiej

Interwencje podejmowane przez strażników miejskich

Tabela nr 70

Lp.	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)	Mandat		Wnioski do sądu	Sprawy przekazane innym organom lub instytucjom	Razem
			liczba	kwota			
1	Ustawie - Kodeks wykroczeń	23 361	4 667	406 850	1 493	58	29 579
	a) wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	1 235	548	72 490	357	12	2 152
	b) wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	22	29	6 550	1	0	52
	c) wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	349	55	5 400	2	0	406
	d) wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	6 234	1 495	126 350	73	3	7 805
	e) wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	0	0	0
	f) wykroczenia przeciwko zdrowiu	121	4	400	3	0	128
	g) wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	0	0
	h) wykroczenia przeciwko	0	0	0	0	0	0

Interwencje podejmowane przez strażników miejskich

Tabela nr 70

Lp.	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)	Mandat		Wnioski do sądu	Sprawy przekazane innym organom lub instytucjom	Razem
	interesom konsumentów						
	i) wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	8 021	1 362	111 870	1 020	42	10 445
	j) wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	7 379	1 174	83 790	37	1	8 591
	k) szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	0	0	0	0	0	0
2	przepisach wprowadzających Kodeks pracy	0	0	0	0	0	0
3	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	5 879	2 031	154 250	192	2	8 104
4	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	999	228	13 330	5	0	1 232
5	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	1 062	332	20 980	22	2	1 418
6	ustawie o ochronie zwierząt	6	0	0	0	0	6
7	ustawie o odpadach	137	78	7 500	2	0	217
8	ustawie - Prawo ochrony środowiska	0	0	0	0	0	0
9	ustawie - Prawo o miarach	10	12	580	1	0	23
10	ustawie - Prawo wodne	0	0	0	0	0	0
11	ustawie o publicznym transporcie drogowym	0	0	0	0	0	0
12	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	0	0	0	0	0	0
13	ustawie o ochronie przyrody	0	0	0	0	0	0
14	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	2	0	0	0	0	2
15	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	0	0	0	0	0	0
16	ustawie o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	0	0	0	0	0	0
17	ustawie o bateriach i akumulatorach	0	0	0	0	0	0
18	ustawie - Kodeks wyborczy	0	0	0	0	0	0
19	aktach prawa miejscowego	0	0	0	0	0	0

Interwencje podejmowane przez strażników miejskich

Tabela nr 70

Lp.	Rodzaje wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)	Mandat		Wnioski do sądu	Sprawy przekazane innym organom lub instytucjom	Razem
	(przepisy porządkowe)						
20	innych	58	0	0	3	0	61
OGÓLEM		31 514	7 338	603 490	1 718	62	40 642

W ramach bieżącej działalności strażnicy prowadzili ponadto następujące czynności:

- kontrole i rekontrole posesji w zakresie utrzymania czystości i porządku (łącznie: 423),
- doprowadzenia osób do izby wytrzeźwień (łącznie: 2 195),
- przekazanie osób pogotowiu ratunkowemu, przytuliskom, ogrzewalni, opiece społecznej, rodzinie (łącznie: 1 896),
- unieruchamianie pojazdów przez zastosowanie urządzenia do blokowania kół (322),
- zabezpieczanie miejsc przestępstw, katastrof lub innych podobnych zdarzeń albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem (łącznie: 33).

Ponadto na terenie miasta przeprowadzono szereg akcji prewencyjnych ukierunkowanych na przeciwdziałanie najbardziej uciążliwym dla mieszkańców wykroczeniom oraz negatywnym objawom i skutkom niedostosowania społecznego.

Interwencje podejmowane w ramach akcji prewencyjnych

Tabela nr 71

Lp.	Rodzaj akcji prewencyjnych	Liczba interwencji
1.	„Don Kichot”	54
2.	„Rejon Zagrożony”	1 197
3.	„Bezpiecznie weekend”	42
4.	„Leżak Fortum”	23
5.	„Folk Festiwal”	59
6.	„Bezpieczny Parking i Osiedle”	148
7.	„Bezpieczna Częstochowa”	34
8.	„Bezpieczna Dzielnica”	66
9.	„Bezpieczne Miasto”	66
10.	„Dni Częstochowy”	42
11.	„Alkostop”	64
12.	„Juwenalia”	380
13.	„Red Bull”	16
14.	„Frytka OFF”	123
15.	„HIP HOP Elements”	91
16.	„Dni Samorządu”	80
17.	„Bezpieczne Ferie”	1 084
18.	„Bezpieczne Wakacje”	299
ŁĄCZNIE:		2784

Znaczna część działań była podjęta na skutek zgłoszeń mieszkańców. Do dyżurnego Straży Miejskiej, ustnie i drogą telefoniczną wpłynęło łącznie 21 392 zgłoszeń, których charakter został przedstawiony w poniższej tabeli.

Zgłoszenia od mieszkańców

Tabela nr 72

Lp.	Grupa zdarzeń	Liczba zdarzeń
1	Zakłócanie porządku publicznego i spokoju	8530
2	Zagrożenia w ruchu drogowym	2974
3	Ochrona środowiska i gospodarki odpadami	3185
4	Zagrożenie życia i zdrowia	139
5	Zagrożeń pożarowych (katastrofy)	33
6	Awarie techniczne	2084
7	Zgłoszenia dotyczące zwierząt	1708
8	Wykroczenia związane z handlem	135
9	Problematyka osób bezdomnych	2093
10	Zdarzenia o charakterze kryminalnym	511
Łącznie		21392

W okresie sprawozdawczym operatorzy systemu monitoringu wizyjnego miasta zainicjowali ogółem 2 385 działań służb ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego, które były realizowane przez następujące instytucje

Udział instytucji w zdarzeniach ujawnionych dzięki miejskiemu systemowi monitoringu wizyjnego

Tabela nr 73

Lp.	Nazwa instytucji	Liczba zgłoszeń
1.	Straż Miejska w Częstochowie	1 951
2.	Komenda Miejska Policji w Częstochowie	224
3.	Pogotowie Ratunkowe (CPR)	181
4.	Państwowa Straż Pożarna	18
5.	Straż Ochrony Kolei	4
6.	Centrum Kryzysowe	7
Łącznie		2 385

Elektroniczny zapis zdarzeń zarejestrowanych przez system monitoringu miasta wykorzystano 664 razy jako materiał dowodowy w prowadzonych postępowaniach w sprawach o wykroczenia lub przestępstwa przez:

- lokalne jednostki Policji (policja, sąd, ABW) – w 625 przypadkach
- Straż Miejską – w 39 przypadkach.

Katalog zdarzeń ujawnionych dzięki systemowi monitoringu

Tabela nr 74

Lp.	Zdarzenie	Liczba zdarzeń
1.	Awaryjne uszkodzenia infrastruktury	153
2.	Inne (w tym porzucona paczka, akcja pies itd.)	317
3.	Podejrzenie kradzieży lub niszczenie mienia	114
4.	Požary i miejscowe zagrożenia	23
5.	Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych wbrew ograniczeniom	32
6.	Ujawnienie osób leżących w miejscach publicznych	1 281
7.	Zakłócenia porządku publicznego	166
8.	Zdarzenia w ruchu drogowym (kolizje, wypadki)	122
9.	Zdarzenia związane z przemocą fizyczną (bójki, pobicia)	26
10.	Nieuprawnione umieszczanie plakatów	28
ŁĄCZNIE:		2 385

Współpraca z Policją w 2017 r.

W ramach bieżącej współpracy z Komendą Miejską Policji, lokalnym jednostkom policji przekazano 285 spraw (ujęto 301 osób, z czego 112 pod zarzutem popełnienia przestępstw), w tym do Zespołu ds. Nieletnich i Patologii przy Wydziale Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie (Policyjnej Izbie Dziecka) przekazano 27 spraw (w tym ujęto 52 nieletnich, z czego 1 pod zarzutem popełnienia przestępstwa).

Główne sprawy przekazane policji przez straż miejską w ramach bieżącej współpracy

Tabela nr 75

Sprawy przekazane jednostkom Policji

Lp.	Rodzaj przekazanej sprawy	Liczba spraw	Liczba osób ujętych
1.	Włamanie do punktu handlowego	1	2
2.	Pobicie	12	18
3.	Niszczenie mienia	18	21
4.	Nietrzeźwy kierujący	5	5
5.	Nietrzeźwy kierujący rowerem	5	5
6.	Posiadanie dokumentów innej osoby	8	8
7.	Kradzież mienia	21	35
8.	Osoba poszukiwana	35	35
9.	Zakłócanie porządku publicznego	3	6
10.	Sprzedaż dopalaczy	2	2

Główne sprawy przekazane policji przez straż miejską w ramach bieżącej współpracy

Tabela nr 75

Sprawy przekazane jednostkom Policji

Lp.	Rodzaj przekazanej sprawy	Liczba spraw	Liczba osób ujętych
11.	Zakup dopalaczy/ posiadanie	14	15
12.	Czynna napaść na strażnika	3	4
13.	Zwierze egzotyczne	1	0
14.	Znieważenie strażnika na służbie	5	5
15.	Uszkodzenie radiowozu	3	3
16.	Psy rasowe bez zezwolenia	1	1
17.	Rozboje	1	0
18.	Posiadanie narkotyków	8	9
19.	Posiadanie alkoholu i tytoniu bez znaków akcyzy	8	8
20.	Zakup alkoholu bez znaków akcyzy	7	7
21.	Sprzedaż alkoholu i tytoniu bez znaków akcyzy	8	8
22.	Niszczenie elewacji budynku, przystanku (sprayarze)	8	13
23.	Sprawowanie opieki na dzieckiem pod wpływem alkoholu	3	4
24.	Sprzedaż alkoholu nieletnim	2	2
25.	Nielegalna wycinka drzew	2	2
26.	Osoby po spożyciu dopalaczy/narkotyków	1	1
27.	Zgon osoby	3	1
28.	Nielegalna uprawa konopi	1	0
29.	Groźby karalne wobec strażnika na służbie	1	3
30.	Przekazanie Straży Granicznej osoby poszukiwanej	1	1
31.	Obnażanie się w miejscu publicznym	3	3
32.	Znęcanie się nad zwierzęciem	3	1
33.	Inne	61	21
* ujętych 112 sprawców dokonujących przestępstw w tym 49 pod wpływem alkoholu			
Sprawy nieletnich przekazane Policji			
1.	Nietrzeźwi nieletni	7	8
2.	Spożywanie alkoholu przez nieletnich	15	36
3.	Zakup alkoholu przez nieletniego	1	1
4.	Zakup papierosów przez nieletnich	1	2

Główne sprawy przekazane policji przez straż miejską w ramach bieżącej współpracy

Tabela nr 75

Sprawy przekazane jednostkom Policji

Lp.	Rodzaj przekazanej sprawy	Liczba spraw	Liczba osób ujętych
5.	Niszczenie mienia przez nieletniego „sprayem”	1	1
6.	Poszukiwani nieletni	1	1
7.	Kradzież mienia przez nieletnich	1	3
	Inne	0	0
	Suma	285	301
* ujęty 1 sprawca (nieletni) dokonujących czynu zabronionego			

W ramach wspierania komórek organizacyjnych Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie strażnicy przepracowali 1800 godzin uczestnicząc we wspólnych patrolach we współpracy z komisariatami Policji i policjantami Wydziału Ruchu Drogowego KMP.

Ponadto wspólnie z Komendą Miejską Policji na terenie miasta przeprowadzono 8 zorganizowanych akcji do których delegowano 221 funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Akcje podejmowane przez Policję przy współudziale Straży Miejskiej		Tabela nr 76	
Lp.	Akcja prewencyjna	Liczba	
		Akcji prewencyjnych	Strażników
1.	„Alkohol i Narkotyki”	1	2
2.	„Akcja Znicz”	1	39
3.	„Bezpieczny weekend”	7	31
4.	„Trzeźwość”	4	8
5.	„Akcja pasy”	1	4
6.	„Akcja Niechronieni Uczestnicy Ruchu Drogowego”	11	37
7.	„Truck&Bus”	1	2
8.	„Akcja Pieszcy”	50	98

Współpraca z funkcjonariuszami Krajowej Administracji Skarbowej

Strażnicy Miejscy ściśle współpracują również z funkcjonariuszami Krajowej Administracji Skarbowej (służby celnej) w Częstochowie. Na terenie naszego miasta zorganizowano 7 wspólnych działań w tym ujawniono 7 przypadków wyczerpujących znamiona czynu karno - skarbowego.

Sprawy przekazane Urzędowi Celnemu przez Straż Miejską w ramach bieżącej współpracy		Tabela nr 77	
Sprawy przekazane Izbie Celnej			
Lp.	Rodzaj przekazanej sprawy	Liczba spraw	Liczba osób ujętych
	Sprzedaż alkoholu bez polskich znaków akcyzy	1	1
	Handel wyrobami tytoniowymi bez polskich znaków akcyzy	6	2
	Inne	1	0
1. SUMA:		29	29

Sprawy przekazane Izbie Celnej			
Lp.	Rodzaj przekazanej sprawy	Liczba spraw	Liczba osób ujętych
1.	Współpraca z funkcjonariuszami policji	16	0
2.	Działania profilaktyczne na terenie szkół	28	0
3.	Działania profilaktyczne z policją na terenie szkół	1	0
SUMA:		45	0

W roku sprawozdawczym Straż Miejska realizowała także zadania wynikające z Uchwały Nr 359.XXVIII.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2016-2020 pod nazwą „Bezpieczna Częstochowa”. W załączniku nr 2 przedstawiono zakres realizacji segmentów restrykcyjno – represyjnego, prewencyjno – wychowawczego, porządkowego, komunikacyjnego oraz w zakresie zagrożeń kryzysowych.

Wyniki działań Straży za 2017 r. w ramach prowadzonego przez Straż Miejską w Częstochowie Biura Rzeczy Znajdzionych

Do prowadzonego przez Straż Miejską w Częstochowie na mocy umowy z dnia 29.12.2004 r. o nr Or.IV.0719-1/05 zawartej z Prezydentem Miasta Częstochowy a począwszy od dnia 17.10.2015 r. na mocy Uchwały Nr 167.XV.2015 Rady Miasta Częstochowy z dnia 24 września 2015 r., Biura Rzeczy Znajdzionych w 2017 r. przyjęto 43 depozyty, w tym m.in. 18 telefonów komórkowych, 6 portfeli, 2 rowery, aparat fotograficzny. Odmówiono przyjęcia 3 przedmiotów z uwagi iż nie spełniały przesłanek do przyjęcia depozytu określonych w ustawie o rzeczach znalezionych. 12 spośród przyjętych depozytów udało się zwrócić właścicielom zagubionych rzeczy.

Za pośrednictwem funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Częstochowie w 2017 r. do Biura przekazano 10 tablic rejestracyjnych. Wszystkie tablice zostały zwrócone do właściwych Wydziałów Komunikacji.

Do właściwych instytucji odpowiedzialnych za wydanie danych dokumentów zwrócono również odnalezione przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Częstochowie bądź odnalezione przez mieszkańców miasta i przekazane funkcjonariuszom dokumenty 27 osób, w tym prawa jazdy, dowody osobiste, karty Narodowego Funduszu Zdrowia, karty bankomatowe itp. Osoby na nazwiska, których wydano złożone do Biura Rzeczy Znajdzionych dokumenty zostały w miarę możliwości poinformowane pisemnie o przekazaniu w/w dokumentów do właściwych instytucji.

W 2017 roku zatrudnienie w Straży wynosiło :

- wg stanu na dzień 01 stycznia 2017 r. – 132 osoby,
- wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. – 129 osób.

Współpracując z Powiatowym Urzędem Pracy uzyskano dofinansowanie do wynagrodzeń 6 zatrudnionych osób bezrobotnych w wysokości łącznej kwoty 37 234,49 zł w ramach robót publicznych.

Powiatowy Urząd Pracy sfinansował koszt szkolenia podstawowego dla 6 nowo zatrudnionych aplikantów, łącznie w wysokości 17 400 zł jednocześnie wypłacając im dodatki szkoleniowe w okresie 31 – 33 dniowego odbywania szkolenia podstawowego dla strażników miejskich, które skutkowały oszczędnością w wydatkach Straży na wynagrodzenia pracownicze w wysokości około 14 801 zł.

Ponadto w 2017 r. kontynuowano rozpoczętą od 2013 r. współpracę z Sądem Rejonowym w Częstochowie w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób skazanych przez Sąd. W ramach ww. sposobu odbywania kary w 2017 roku, spośród ogółem 63 osób zobowiązanych do odbywania kary w tym 56 osób ze skierowań wydanych w 2016 roku i 7 osób ze skierowań w 2017 roku, pracę wykonywało tylko 25 osób. Ogółem osoby te przepracowały w Straży Miejskiej 1753 godziny tj. 219 dniówek roboczych. Skazani wykonywali głównie prace porządkowe.

Informowanie społeczności lokalnej

W 2017 roku, realizując obowiązek informacyjny wynikający z ustawy o strażach gminnych - odnotowano w lokalnej prasie ok. 736 informacji o wydarzeniach, interwencjach, komunikatach i działaniach prewencyjnych realizowanych przez częstochowską Straż Miejską.

Przedstawiciele Straży Miejskiej udzielili w 2017 roku 142 wywiady radiowe i TV (116 dla radia i 26 dla TV) poświęcone tematyce realizacji zadań określonych w ustawie o strażach gminnych, w ramach w/w działań za pośrednictwem lokalnych mediów informowano również społeczność lokalną o zagrożeniach i dopuszczalnych sposobach przeciwdziałania takim sytuacjom.

Łącznie w 2017 roku było wyemitowanych 878 informacji w lokalnej prasie, radiu i tv.

Za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej Straży Miejskiej w Częstochowie (www.sm.czestochowa.pl) na bieżąco informowano mieszkańców o efektach pracy strażników miejskich, realizowanych zadaniach lub zaistniałych wydarzeniach. W 2017 roku opublikowano za pośrednictwem strony internetowej 360 informacji.

W 2017 rozpoczęto również informować mieszkańców miasta za pośrednictwem aplikacji SI SMS Blisko. Za pośrednictwem platformy SI SMS Blisko wysłano 73 informacje o działalności częstochowskiej Straży Miejskiej.

Od 01.01.2018 roku zmieniono też wygląd i funkcjonalność oficjalnej strony internetowej Straży Miejskiej w Częstochowie, by stała się jak najbardziej atrakcyjna dla mieszkańców miasta.

W ramach głównych zadań z zakresu kultury oraz promocji w okresie sprawozdawczym zrealizowano szereg kluczowych działań z zakresu mecenatu lokalnych środowisk kulturalnych, działań na rzecz estetyki przestrzeni publicznej, organizacji imprez i uroczystości oraz promocji miasta.

Ważną była również koordynacja pracy miejskich instytucji kultury: Teatru im. Adama Mickiewicza, Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana, Biblioteki Publicznej im. dr. Władysława Biegańskiego, Muzeum Częstochowskiego, Ośrodka Promocji Kultury „Gaude Mater”, Miejskiej Galerii Sztuki wraz z Kinem Studyjnym OKF „Iluzja” oraz Miejskiego Domu Kultury.

Promocja częstochowskiego środowiska kulturalnego

W 2017 roku Nagrodami Miasta Częstochowy w dziedzinie kultury zostali uhonorowani:

- w kategorii teatr i film: Sylwia WARMUS - za całokształt pracy artystycznej ze szczególnym uwzględnieniem działań społeczno-artystycznych na rzecz mieszkańców Częstochowy;
- w kategorii literatura i historia: Wioletta GRZEGORZEWSKA - za całokształt działalności twórczej ze szczególnym uwzględnieniem nominacji do The International Man Booker Prize;
- w kategorii sztuki plastyczne: Cecylia SZERSZEŃ - za całokształt działalności w dziedzinie sztuk plastycznych;
- w kategorii muzyka i taniec: Janusz SOŁTYSIK - za całokształt działalności artystycznej w dziedzinie muzyki;
- w kategorii ochrona i promocja kultury: Tadeusz PIERSIAK - za całokształt działalności na rzecz upowszechniania i promocji kultury.

Mecenas kultury

Tytuł „Mecenas Kultury 2017”, przyznano Światowemu Związkowi Żydów Częstochowian i Ich Potomków za duże zaangażowanie organizacyjne i finansowe oraz systematyczność współpracy z organizatorami wydarzeń kulturalnych w Częstochowie, a równocześnie wysoką wartość artystyczną dotowanych projektów i wydarzeń przy jednoczesnej bezinteresowności i życzliwości ze strony donatorów.

Stypendia artystyczne i nagrody dla uczniów uzdolnionych artystycznie

W ramach mecenatu kulturalnego Prezydent Miasta Częstochowy przyznał stypendia artystyczne dla młodych twórców. W 2017 r. w Wydziale Kultury, Promocji i Sportu Urzędu Miasta Częstochowy złożono 53 wnioski o przyznanie stypendiów artystycznych, z czego Prezydent przyznał 24 stypendia (w kwotach: 2 500 zł, 3 000 zł i 3 500 zł - wysokość kwot stypendiów jednorazowych jest zróżnicowana w zależności od zaproponowanego programu stypendialnego). Przyznano: 1 stypendium w dziedzinie filmu, 1 stypendium w dziedzinie literatury, 1 stypendium w dziedzinie teatru, 4 stypendia w dziedzinie tańca, 9 stypendiów w dziedzinie muzyki oraz 8 w dziedzinie sztuk plastycznych.

W 2017 roku wręczono również Nagrody Miasta Częstochowy dla uczniów uzdolnionych artystycznie, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Do Wydziału Kultury, Promocji i Sportu wpłynęło 5 wniosków ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i jednostek podległych. Nagrody w kwotach po 1 000 zł otrzymały 4 osoby, jedna osoba otrzymała nagrodę w kwocie 2 000 zł.

Konkurs ofert organizacji pozarządowych

Jednym z ważniejszych zadań było wspieranie inicjatyw obywatelskich. W Otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych Miasta Częstochowy rozpatrzono 87 ofert złożonych przez 67 podmiotów. W zakresie kultury i sztuki oraz upowszechniania kultury udzielono dotacji na realizację 71 zadań. Dofinansowano między innymi:

- imprezy towarzyszące X Festiwalowi Sztuki Kulinarnej „Aleja Dobrego Smaku”,

- Industriadę 2017 w Częstochowie,
- Festiwal Sztuki W Przestrzeni Publicznej ART.eria Siódmy Strzał
- Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego Hot Jazz Spring 2017
- wydarzenie „Bo Aktywna Częstochowa to Kulturalna Częstochowa”,
- koncert „Barwy Jesieni”,
- #CHÓR-jubileusz 30-lecia Collegium Cantorum,
- VII Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Rodziny Bachów- Bachovsky 2017,
- eliminacje regionalne festiwalu „FAMA 2017”,
- XVIII – wieczne rekonstrukcje historyczne w przestrzeni miejskiej Częstochowy,
- Festiwal Dekonstrukcji słowa „Czytaj!” 2017,
- Ogólnopolski Festiwal Teatralny: X Jubileuszowe Częstochowskie Prezentacje Monodramów- „42-200 MONODRAM”,
- V Noc Kultury Niezależnej. Free Art Fest from Poland 2017,
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater” - 2 koncerty w Częstochowie,
- wydanie czterech numerów Częstochowskiego Magazynu Literackiego „Galeria”,
- V Festiwal muzyczny Częstochowskich Uczelni Wyższych,
- XXX Plener Miejski „Częstochowa 2017”,
- VI Częstochowski Przegląd Autorskich Kabaretów,
- wydanie - w ramach Biblioteki GALERII (dawniej: Częstochowskiej Biblioteki Poetów i Prozaików) - czterech książek: tomu poezji Wiesława Wyszyńskiego, tomu poezji Mariana Panka, prozy Jarosława Kapsy, tomu poezji Barbary Strzelbickiej,
- projekt IV Peron Częstochowa Stowarzyszenia Proartystycznego „Integracja”,
- V Festiwal Muzyki Kameralnej „Jurajska Jesień Muzyczna”

„Małe granty”

Zgodnie z art 19.a Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie udzielono dotacji w trybie tzw. małych grantów na realizację m. in.:

- Ogólnopolskiej Wystawy Sztuki 8 KOBIET- Edycja V
- „Jestem Kobietą” - Imprezy Kulturalnej z okazji Dnia Kobiet
- nagrania materiału autorskiego przez zespół „Jaźnia” i spotkania promocyjnego
- Spektaklu „Czas”
- Gali 105-lecia Harcerstwa w Częstochowie
- Turnieju Jednego Wiersza
- Sylwestra na Rakowie

Inicjatywa lokalna

Zgodnie z trybem 19 b. ww. ustawy zorganizowano w ramach inicjatywy lokalnej wydarzenie zgłoszone pn: „Festiwal Piosenki Harcerskiej CZAR 2017”.

Centrum Amatorskiego Ruchu Artystycznego

Za pośrednictwem Centrum Amatorskiego Ruchu Artystycznego, działającego przy Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater”, w 2017 roku spośród 86 złożonych wniosków dofinansowano:

- w dziedzinie muzyki – 16,
- w dziedzinie literatury – 9,
- w dziedzinie teatru – 2,
- w dziedzinie filmu i fotografii – 2,
- w dziedzinie tańca – 4,
- przedsięwzięcia interdyscyplinarne – 5,
- w dziedzinie plastyki – 28.

Organizacja uroczystości państwowych i miejskich

W 2017 r. zorganizowano 30 uroczystości miejskich upamiętniających święta państwowe i rocznice ważnych wydarzeń z historii miasta i kraju oraz związanych z martyrologią narodu polskiego. Szczególnie uroczyście obchodzono:

- 7. rocznicę katastrofy smoleńskiej,
- 77. rocznicę zsyłki na Sybir,
- 77. rocznicę Zbrodni Katyńskiej - „Częstochowskie Dęby Pamięci”,
- 96. rocznicę wybuchu III Powstania Śląskiego,

- 72. rocznicę zakończenia II Wojny Światowej,
- 73. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego,
- Święto Wojska Polskiego (Międzynarodowa Pielgrzymka Wojskowa na Jasną Górę),
- 78. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej,
- 78. rocznicę napaści sowieckiej na Polskę,
- 99. rocznicą zwycięskiej obrony Lwowa,
- Dzień Polskiego Państwa Podziemnego oraz 78. rocznicę utworzenia Szarych Szeregów,
- 150. rocznicę urodzin Marszałka Józefa Piłsudskiego,
- Narodowe Święto Niepodległości - uroczystość patriotyczną przed Pomnikiem Nieznanego Żołnierza oraz na Placu Biegańskiego, poprzedzoną Mszą Św. w intencji Ojczyzny w Archikatedrze pw. Św. Rodziny. Przy okazji obchodów Narodowego Święta Niepodległości wręczone zostały wyróżnienia Miasta Częstochowy „Tym, co służą Miastu i Ojczyźnie” za kultywowanie tradycji i wartości patriotycznych. Wyróżnieni zostali: Bogumiła Rankowska-Kulik, Stanisław Ujma, Krzysztof Ciupis. Obchody Narodowego Święta Niepodległości uświetnił uroczysty koncert w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej pod batutą Justyny Maj.

Akcja „Aleje – tu się dzieje!”

W okresie sprawozdawczym zrealizowano piątą edycję projektu „Aleje – tu się dzieje!”. Od kwietnia do września w centrum miasta odbyło się wiele wydarzeń, głównie artystycznych gromadzących ponad 32 000 miłośników m.in. muzyki, filmu, fotografii, ilustracji, literatury, podróży, historii, teatru i sportu.

Zrealizowano 138 przedsięwzięć w dziedzinach takich jak:

- architektura - 4,
- film - 6,
- fotografia i grafika - 7,
- historia - 11,
- literatura - 17,
- muzyka - 57,
- plastyka - 7,
- podróże - 3,
- sport - 3,
- teatr - 17,
- inne – 6.
- Z większych wydarzeń w ramach ww. akcji warto wymienić:
- Exact Systems Grand Prix Częstochowy w koszykówce 3x3 – turniej koszykówki ulicznej, urozmaicony innymi sportowymi atrakcjami.
- Red Bull Tour Bus – koncert Natalii Nykiel; gwiazdy współczesnej, polskiej sceny muzycznej.

Imprezy masowe

Zorganizowano takie wydarzenia jak:

- Festiwal Retro Częstochowa – kolejna edycja plenerowej imprezy poświęcona była Antoniemu Fertnerowi, znakomitemu aktorowi komediowemu pochodzącemu z Częstochowy. Na scenie na Placu Biegańskiego wybrzmiały przeboje retro w wykonaniu Dariusza Kordka, Moniki Dryl, Bohdana Łazuki, Piotra Cyrwusa, Krzysztofa Tyńca i Marceliny. Przygotowano także imprezy towarzyszące w klimacie dwudziestolecia międzywojennego, w tym m.in. przejażdżki na bicyklach i targ staroci.
- 26. Dzień Samorządu Terytorialnego – w ramach którego zaprezentowano multimedialne, plenerowe widowisko muzyczne „3 Dźwięki Komedy”, urozmaicone anegdotami i wypowiedziami osób współpracujących lub znających artystę związanego z Częstochową. Utwory w aranżacjach Wojciecha Mazolewskiego wykonały gwiazdy krajowej i zagranicznej sceny muzycznej. Widowisku towarzyszyły wizualizacje w technice 3D i mapping, prezentowane były unikatowe zdjęcia oraz materiały wideo z koncertów Komedy.
- Hip-Hop Elements Festiwal - w ramach dwudniowego festiwalu popularyzującego wiedzę o kulturze hiphopowej wystąpili m.in.: Paluch Oficjalnie, KęKę Radom, Grubson, JWP/BC, Hurragun.
- XXVI Dni Częstochowy – impreza, na którą złożyły się między innymi: koncert Lady Pank, Festiwal Kolorów, pokaz pojazdów zabytkowych, koncert Filharmonii Częstochowskiej i Zespołu Wołosi,

- Częstochowski Festiwal Filmowy Leżak Fortum – w sierpniowe weekendy w amfiteatrze przy Promenadzie Czesława Niemena gościli: Dominika Ostałowska i Artur Barciś. Widzowie obejrzeli: „Praktykanta”, „Deadpool”, „Grand Budapest Hotel” i „Body/Ciało”.
- „Świąteczna Częstochowa!”, czyli mikołajki w Częstochowie – wydarzenie artystyczne, podczas którego odbyły się: koncert Sound 'n' Grace, zimowe projekcje i konkursy, zainaugurowano także bożonarodzeniową iluminację świetlną.

Imprezy współorganizowane

- W ramach współpracy z instytucjami i placówkami kultury oraz stowarzyszeniami społeczno-kulturalnymi, związkami twórców profesjonalnych i nieprofesjonalnych, środowiskiem oświatowym współorganizowano lub współfinansowano między innymi następujące wydarzenia kulturalne i artystyczne:
- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Juwenalia,
- Marsz Różowej Wstążki,
- XVII Międzynarodowy Turniej Policji Konnej,
- imprezę plenerową w Parku im. S. Staszica w ramach akcji Narodowe Czytanie. S. Wyspiański - „Wesele”,
- Senioralia,
- Spotkanie Sylwestrowe.

Wydawnictwa i prace graficzne

W roku sprawozdawczym Wydział Kultury, Promocji i Sportu przygotował i wydał publikacje i broszury: miesięcznik „Jasne, że Częstochowa” (w nakładzie 20 tys. egzemplarzy), plakaty, ulotki, materiały związane z promocją imprez. Przygotowywano także ekspozycje zawartości miesięcznika miejskiego w holu Urzędu Miasta Częstochowy.

Wśród innych prac graficznych znalazł się m.in. projekt identyfikacji wizualnej miejskiego piętrowego autobusu, szereg materiałów informacyjnych (mapy, foldery informacyjne, informatory kulturalne, folder poświęcony częstochowskim judaikom).

Nowe logo Częstochowy i kampania promocyjna miasta

Wydział Kultury, Promocji i Sportu przygotował nowe logo promocyjne miasta Częstochowy. Pomysł na nowy logotyp opiera się na wyrazach składających się na nazwę miasta „często” i „chowa”, tworzących grę słów. Wykorzystano w nim barwy żółtą i niebieską, występujące na fladze miejskiej. W logotypie pojawiają się w znaku diakrytycznym przy „E”, który kształtem przypomina wskaźnik kojarzący się z tendencją wzrostową. Logo zamieszczono na materiałach promocyjnych miasta: roll-upach, ściankach konferencyjnych, folderach, w kalendarzu, notesach czy na serii pocztówek. Nowa identyfikacja wizualna promowana jest spotem, w którym występują mieszkańcy Częstochowy reprezentujący różne narody i kultury. Można go obejrzeć na oficjalnej stronie internetowej, gdzie zaprezentowano także nowy logotyp. Logotyp CZEŃSTOCHOWA pojawił się także w przestrzeni miejskiej, jako świetlny baner dopełniający świąteczną iluminację na placu Biegańskiego. Za projekt logo i kampanii promocyjnej odpowiada Adam Markowski, specjalista ds. poligraficznych w częstochowskim Urzędzie Miasta. Konsultantem zewnętrznym projektu jest Andrzej Ludwik Włoszczyński – grafik i projektant. Obok podstawowej wersji, logo przygotowano w wariantach promującym markę „Invest in Częstochowa”, skierowanej do przedsiębiorców zainteresowanych inwestycjami w mieście.

Kampania „Jasne, że Województwo Częstochowskie”

Sporządzono materiały do kampanii promującej ideę przywrócenia województwa częstochowskiego: reklamowe, prasowe i inne.

Materiały promujące imprezy i akcje miejskie

Przygotowano i złożono materiały promocyjne dot. miejskich wydarzeń kulturalnych (m.in. Festiwalu Kultury Alternatywnej „FRYTKA OFF” i akcji „Aleje – tu się dzieje!”) i akcji społecznych: materiały promocyjne dot. Budżetu Obywatelskiego, plakaty promujące kampanie społeczne i programy zdrowotne dofinansowane przez miasto, plakaty i reklamy Spotkania Sylwestrowego na Placu Biegańskiego 2017/2018, obchodów Święta Niepodległości, Dnia Samorządu Terytorialnego z koncertem „3 Dźwięki Komedy”, wydarzenia „Świąteczna Częstochowa”, Dni Częstochowy, festiwali: Retro Częstochowa, Hip Hop Elements, Częstochowski Festiwal Filmowy Leżak Fortum 2017, Folk

Fest, Senioralia, plakaty i pocztówki promujące akcję Narodowego Czytania. Opracowano identyfikację wizualną na 100-lecie Biblioteki im. dr. Wł. Biegańskiego w Częstochowie, w tym: plakaty, windery, przypinki. Powstały też mniejsze formy graficzne - elementy do portalu CGK oraz na miejskie strony na portalach społecznościowych, dyplomy, ulotki, wizytówki, banery, billboardy, ścianki, reklamy do zewnętrznych wydawnictw, projekty logotypów.

Inne

Wykonano wielkoformatowe fotografie przedstawiające dzielnicę Północ. Plansze ze zdjęciami zostały zamontowane w wyremontowanym przejściu podziemnym pod Aleją Wyzwolenia.

Działalność Miejskiego Centrum Informacji Turystycznej

Do najważniejszych zadań Centrum w roku 2017 należało:

- udzielanie informacji telefonicznej i w kontakcie bezpośrednim mieszkańcom Częstochowy i turystom odwiedzającym miasto,
- udostępnianie wydawnictw informacyjno-promocyjnych o mieście i regionie,
- aktualizowanie danych teleadresowych, m.in. bazy noclegowej i gastronomicznej znajdującej się w Częstochowie i okolicy,
- redagowanie kalendarium wydarzeń do miesięcznika „Jasne, że Częstochowa” oraz do jego internetowej wersji na stronie www.cgk.czystochowa.pl,
- gromadzenie i aktualizowanie danych do własnych wydawnictw promocyjnych,
- współpraca ze Związkiem Gmin Jurajskich przy opracowywaniu przewodników i map po Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, polegająca na pracach korektorskich w części poświęconej Częstochowie i okolicom,
- organizacja obchodów Światowego Dnia Turystyki przy współpracy z Częstochowską Organizacją Turystyczną,
- współpraca z Jasnogórskim Centrum Informacji Turystycznej, oraz z Urzędami Gminy w Olsztynie, Janowie i Mstowie polegająca na wymianie informacji oraz materiałów promocyjnych,
- aktualizacja danych Miejskiego Systemu Informacji Turystycznej,
- przyjmowanie wniosków i wydawanie Częstochowskiej Karty Mieszkańca,
- sprawowanie opieki nad praktykantami z Zespołu Szkół Ekonomicznych, ul. św. Augustyna /kierunek: obsługa ruchu turystycznego/.

Przygotowanie materiałów promocyjnych o mieście i ich kolportaż

W roku sprawozdawczym do Urzędu Miasta Częstochowy wpłynęło ok. 500 wniosków o przekazanie materiałów informacyjno-promocyjnych o mieście oraz ok. 100 wniosków o udostępnienie namiotów. Zrealizowano również kilkadziesiąt bezpośrednich dyspozycji wewnętrznych, związanych z przekazaniem materiałów promocyjnych. Standardowe działania dystrybucyjne objęły krajowe i zagraniczne imprezy targowe, w których uczestniczyła Częstochowa. Prowadzono także regularny kolportaż miesięcznika „Jasne, że Częstochowa” wydawanego w nakładzie 20000 sztuk do około 300 lokalizacji. W związku z organizacją wielu wydarzeń o charakterze promocyjnym, zakupiona została profesjonalna ścianka wystawiennicza i roll upy. Ze środków przeznaczonych na materiały promocyjne zakupiono: torby, bluzy, koszulki, przypinki, torebki-nerki, kominy, magnesy, pocztówki i smycze związane z kampanią promującą nowe logo miasta. Ponadto wykonano i sfinansowano dodruki mapy Częstochowy, folderu o zabytkach kultury żydowskiej w Częstochowie oraz pozostałe – bieżące materiały promocyjne.

Promocja miasta na targach turystycznych

W 2017 roku Częstochowa uczestniczyła w targach krajowych, wybranych pod kątem turystów, dla których miasto i jego okolice stanowią atrakcyjne miejsce krótkiego pobytu. Na stoisku promocyjnym zwiedzający mogli zapoznać się z bieżącą ofertą kulturalną miasta, pobrać mapy i przewodniki oraz broszurę dot. bazy noclegowej.

Targi krajowe:

- Targi Turystyczne MTT Wrocław 2017 (26-28 lutego)
- Targi Turystyczne „Na Styku Kultur” w Łodzi (17-19 marca)
- Targi Turystyczne „FREE TIME FESTIVAL 2017” w Gdańsku (1-2 kwietnia)
- XVII Międzynarodowe Targi Turystyczne „W stronę słońca” w Opolu (26-28 maja)

Portale społecznościowe

Jednym z zadań promocyjno-informacyjnych w 2017 roku było bieżące utrzymanie, rozwój i poszerzanie grona odbiorców oficjalnych profili i kont miasta Częstochowy w najpopularniejszych

serwisach społecznościowych (Facebook, Nasza Klasa, Youtube, Instagram). O zainteresowaniu internautów tą formą komunikacji świadczą następujące dane:

- konto „Częstochowa – Profil Miasta” na Facebooku – 10 468 polubień,
- konto „Aleje – tu się dzieje!” – 8028 polubień,
- konto „Co, gdzie, kiedy w Częstochowie” – 35 460 lubiących,
- Miasto Częstochowa Instagram – 2967 lubiących

Na wspomnianych profilach znajdują się informacje, ogłoszenia, filmy promocyjne i fotografie dotyczące miejskich wydarzeń, osób związanych z Częstochową, spraw szczególnie istotnych dla częstochowian oraz konkursy dla użytkowników serwisu, mające na celu włączenie mieszkańców w aktywną, wewnętrzną i zewnętrzną promocję miasta. W roku sprawozdawczym na oficjalnym kanale miasta opublikowano 37 filmów. Najpopularniejszy film to: Rok z Beksińskim- 4 193 wyświetleń.

Własne strony i portale internetowe

- Strona www.czestochowa.pl - w 2017 r. oficjalną stronę Urzędu Miasta Częstochowy odwiedziło 278 254 użytkowników. Najczęściej byli to użytkownicy z Polski (mieszkańcy Częstochowy, Katowic, Warszawy, Krakowa i Bielsko-Biała), Niemiec, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Holandii. 73% użytkownicy komputerów, 25 % urządzenia mobile,
- Strona www.cgk.czestochwa.pl – bieżąco aktualizowana,
- Strona www.aleje.czestochowa.pl – aktualizowana w trakcie trwania akcji.

Aplikacja mobilna

W ramach prac związanych z utrzymaniem aplikacji mobilnej dbano o:

- systematyczną aktualizację listy obiektów w mieście: zabytki, gastronomia, obiekty muzealne itd.,
- systematyczną aktualizację bazy wydarzeń w mieście: koncerty, wystawy, spektakle sport itd.,
- systematyczną aktualizację rozkładu jazdy komunikacji MPK w Częstochowie.

Kampanie i akcje promocyjne

W roku sprawozdawczym Wydział Kultury, Promocji i Sportu przygotował i zrealizował kilkanaście kampanii promocyjnych, związanych z wydarzeniami odbywającymi się w mieście. Do najważniejszych z nich należały:

- Dzień Samorządu Terytorialnego
- Frytka OFF-jazd
- Dni Częstochowy

W ramach kampanii promocyjnych ww. imprez przygotowano projekty graficzne banerów, plakatów i billboardów w formie papierowej, jak i elektronicznej. Przygotowano scenariusze spotów radiowych i telewizyjnych, których emisja odbywała się w mediach lokalnych i ogólnopolskich.

- Wspólnie z partnerami realizowano społeczne projekty partnerskie takie jak: Honorowy Dawca Energii FORTUM, ŚWIEĆ SIĘ Z ENERGA, RED BULL TOUR BUS.

Inne ważne przedsięwzięcia

FRYTKA OFF-jazd

Siódma edycja festiwalu odbyła się w zmienionej scenerii, w Parku Wypoczynkowym „Lisinieć”. W programie pierwszego dnia imprezy znalazły się koncerty zespołów: Kult, Organek, Jazzombie, Meek oh why i Darii Zawiałów, zakończone afterparty pod chmurką. Drugiego dnia zorganizowano częstochowski piknik, któremu towarzyszyły przedstawienia teatrów plenerowych, animacje nie tylko dla dzieci oraz inne atrakcje.

Narodowe Czytanie. "Wesele" Stanisława Wyspiańskiego

W 2017 r. zrealizowano (we współpracy z Biblioteką Publiczną im. dr. Władysława Biegańskiego i Teatrem im. Adama Mickiewicza) kolejną odsłonę ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania. Lekturą było „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego, a miejscem realizacji przedsięwzięcia - Park im. Stanisława Staszica. Dramat można było usłyszeć w interpretacji całego Zespołu Aktorskiego częstochowskiego Teatru. Lekturę poprzedziła prezentacja przygotowana przez Szkołę Podstawową nr 17 im. Stanisława Wyspiańskiego. W oprawę przedsięwzięcia zaangażowali się przedstawiciele Zespołu Pieśni i Tańca „Częstochowa”. Uczestnikom akcji rozdawano specjalnie zaprojektowane, okolicznościowe pocztówki.

Konkurs fotograficzny „Klimaty Częstochowy”

Celem 12. edycji konkursu fotograficznego „Klimaty Częstochowy” było ukazanie walorów kulturowych, architektonicznych, przyrodniczych i turystycznych Częstochowy i jej okolic. Zamiarem organizatora było zebranie i prezentacja fotografii obrazujących zainteresowanie przejawami życia w jego różnorodnych dziedzinach. Uczestnicy Konkursu zaproszeni zostali do odbycia sentymentalnej podróży w przeszłość po terenach należących kiedyś do województwa częstochowskiego i zachęceni do odkrywania na nowo licznych miejsc godnych uwagi i utrwalenia – miejsc wpisanych zarówno w przestrzeń miejską Częstochowy, jak i w pobliskie jurajskie krajobrazy.

Po zapoznaniu się z 324 pracami 80 autorów, Jury do wystawy pokonkursowej zakwalifikowało 32 prace 21 autorów. Lista osób zakwalifikowanych do wystawy pokonkursowej 12. edycji „Klimatów”: Sebastian Adamus, Wojciech Domagała, Dariusz Gawroński, Beata Jakubas, Justyna Janus, Damian Jończyk, Piotr Kras, Marcin Klimczak, Łukasz Kolewiński, Ewelina Kołodziejska-Hajkiewicz, Katarzyna Krajewska, Łukasz Łata, Bartosz Mielczarek, Kamil Pawlik, Marcin Ptak, Przemysław Skoczylas, Grzegorz Skowronek, Maciek Skowronek, Łukasz Stacherczak, Marcin Szczygieł, Mateusz Zakłada.

Członkowie Jury: Bartek Barczyk, Andrzej Grygiel, Chris Niedenthal, Wojciech Prażmowski, Juliusz Sętowski.

Kategoria – fotoreportaż/zestaw zdjęć

- wyróżnienie: Justyna Janus za fotoreportaż „Konopielki”
- II nagroda: Łukasz Stacherczak za fotoreportaż „Prezydent Drugiego Planu”
- I nagroda: Damian Jończyk za fotoreportaż „Za kulisami”

Kategoria – pojedyncze zdjęcie reporterskie

- wyróżnienie: Łukasz Łata za zdjęcie „Chasydzi w Lelowie”
- III nagroda: Marcin Szczygieł za zdjęcie „Backstage”
- II nagroda: Łukasz Kolewiński za zdjęcie „Sombbrero”
- I nagroda: Dariusz Gawroński za zdjęcie „Szabat”

Kategoria – zdjęcie klimatyczne

- wyróżnienie: Grzegorz Skowronek za zdjęcie „Magiczna Huta”
- wyróżnienie: Wojciech Domagała za zdjęcie „Krzepicki Kirkut”
- wyróżnienie: Marcin Ptak za zdjęcie „Szalenie delikatny jestem na kacu”
- III nagroda: Mateusz Zakłada za zdjęcie „Ład”
- II nagroda: Justyna Janus za zdjęcie bez tytułu zrobione w Aleksandrii Pierwszej
- I nagroda: Przemysław Skoczylas za zdjęcie bez tytułu

Grand Prix Klimatów Częstochowy 2017 nie przyznano. Fundatorem wszystkich nagród w konkursie było Miasto Częstochowa.

Kalendarz Miejski na 2018 rok

Kalendarz miejski promuje nowe logo miasta. Na jego kartach znalazły się zdjęcia z ukrytymi atrakcjami, nawiązujące do nowej kampanii promocyjnej Częstochowy (Często-chowa).

Inne działania realizowane przez Wydział Kultury, Promocji i Sportu

W sprawach wynikających z realizacji ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych rozpatrzone 40 wniosków i wydano 39 pozytywnych decyzji w sprawie organizacji w Częstochowie imprez artystyczno-rozrywkowych. W trybie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej przyjęto 27 zgłoszeń imprez artystycznych odbywających się poza stałą siedzibą organizatora.

Działania na rzecz estetyki miasta

Pełnomocnik ds. Estetyki Miasta nadzorował działania i współpracował z wydziałami oraz jednostkami podległymi miastu. Zatwierdzano pod względem plastycznym m. in. rozwiązania projektowe w zakresie oświetlenia, małej architektury i nawierzchni dla planowanych inwestycji drogowych, formę i rodzaj świątecznego oświetlenia dekoracyjnego centrum miasta, kolorystykę remontowanych budynków wielorodzinnych, zagospodarowanie przestrzeni, w tym wyposażenie w obiekty handlowe, letnie kawiarenki, zielen publiczną, nośniki reklamowe, tablice okolicznościowe i pamiątkowe.

Sprawy wszczęte i zgłoszone do rozpatrzenia przez Pełnomocnika ds. Estetyki Miasta

Tabela nr 79

Wnioskodawca - MZDiT	opinie ws. aranżacji tymczasowych kawiarenek letnich	48
	opinie ws. oświetlenia, nawierzchni i małej architektury	25
Wnioskodawca - ZGM	sprawy dot. urządzeń reklamowych	55
	projekty kolorystyki elewacji budynków wielorodzinnych	15
Wnioskodawca - Wydział Mienia i Nadzoru Właścicielskiego		78
Projekty różnych podmiotów oraz pozostałe sprawy		112
Interwencje podjęte przez Pełnomocnika związane z poprawą wizerunku terenów miejskich oraz w sprawach zgłoszonych przez mieszkańców		129
Łącznie spraw		462

Działania związane z porządkowaniem spraw dot. urządzeń reklamowych zlokalizowanych w obrębie pasów drogowych oraz na nieruchomościach administrowanych przez ZGM „TBS” w Częstochowie Sp. z o. o.

Tabela nr 80

Miejski Zarząd Dróg i Transportu w Częstochowie			Zakład Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” w Częstochowie			
wydane zgody	decyzje karne	usunięte reklamy	Liczba zawartych umów na umieszczenie reklam		usunięte reklamy	samowole reklamowe – sprawy przekazane do PINB
			W 2017 r.	razem		
142	10	50	17	199	9	0

Działania Straży Miejskiej eliminujące nielegalną reklamę oraz nieprawidłowości porządkowe

Tabela nr 81

interwencje	Liczba	pouczenia	nałożone mandaty	wnioski skierowane do sądu o ukaranie
Wobec osób umieszczających reklamy w miejscach do tego nieprzeznaczonych	96	64	30	2
Wobec osób dopuszczających się zaśmiecania lub zanieczyszczania miejsc publicznych	7443	6374	1038	31
W związku z przypadkami naruszenia przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	587	458	115	14

Współpraca z Miejską Pracownią Urbanistyczno-Planistyczną i innymi podmiotami merytorycznymi

Wniesiono uwagi do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Uzgodniono rozwiązania plastyczne zawarte w projektach przedkładanych przez podmioty zewnętrzne. Przeprowadzono kilkadziesiąt wizji lokalnych sprawdzających skuteczność

podejmowanych interwencji. Uczestniczo w spotkaniach i konsultacjach dot. przedsięwzięć planowanych do realizacji przez miasto Częstochowę jak i przez podmioty zewnętrzne.

Konsultowano zawartość merytoryczną materiałów niezbędnych do stworzenia przepisów dot. umieszczania reklam na terenie miasta – dla Miejskiej Pracowni Urbanistyczno – Planistycznej.

Konkursy

Zorganizowano konkursy dla mieszkańców:

- Najładniejsza kawiarenka letnia (6 - 25 czerwca 2017 r.),
- Najładniej ukwiecony balkon (10 lipca – 11 sierpnia 2017 r.),
- Najładniejsza Działka Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Częstochowie (10 lipca - 13 sierpnia 2017 r.),
- Najpiękniejsza witryna świąteczna (1 grudnia - 15 grudnia 2017 r.).

Teatr im. Adama Mickiewicza

Podstawowa działalność merytoryczna - informacje ogólne

W 2017 roku Teatr im. Adama Mickiewicza zaoferował publiczności ogółem 291 wydarzeń artystycznych, w tym w siedzibie 270 spektakli (243 własne i 27 impresaryjnych). Były to projekty zrealizowane w różnych formach i konwencjach sztuki teatralnej, od przedstawień kameralnych po widowiska wieloobsadowe, przedsięwzięcia poetycko–sceniczne, kabaretowe, muzyczne i plastyczne. Zaprezentowano 45 tytułów (spektakle, salony poezji, koncerty) - 26 własnych i 19 impresaryjnych, w tym:

- na Scenie Dużej: 38 tytułów i 213 pokazów (w tym 1 tytuł własny prezentowany na Scenie Kameralnej i Dużej), w tym: 19 tytułów własnych – 186 przedstawień oraz 19 impresaryjnych – 27 pokazów;
 - na Scenie Kameralnej im. Iwo Galla: 7 tytułów i 57 pokazów własnych (w tym 4 Salony Poezji) (w liczbie ogólnej 1 tytuł prezentowany na dwóch scenach);
 - w ramach objazdu: 17 spektakli własnych;
 - 4 pokazy własne na plenerowej scenie miejskiej, w cyklu „Aleje - tu się dzieje!”.
 - Wystawiono 4 premiery (3 na Scenie Dużej, 1 na Scenie Kameralnej im. Iwo Galla) oraz 3 premiery wznowieniowe.
 - Premiery na Scenie Dużej:
 - „Kometa nad Doliną Muminków” Tove Jansson, w reżyserii Igora Gorzkowskiego;
 - „Miasto Szklanych Słoni” Mariusza Sieniewicza, w reżyserii Andrzeja Bartnikowskiego;
 - „Wesołe miasteczko” Agnieszki Osieckiej, scenariusz i reżyseria - André Hübner-Ochodlo (współpraca z Teatrem Atelier im. Agnieszki Osieckiej w Sopocie).
 - Premiera na Scenie Kameralnej im. Iwo Galla:
 - „Stopklatka” Maliny Prześlugi, w reżyserii Agnieszki Baranowskiej.
- Premiery wznowieniowe: „Gałganiarz i Patyczek”, „Pierwszy raz”, „Przyjazne dusze”.

Przegląd Przedstawień Istotnych „Przez dotyk”

W 2017 roku Teatr zorganizował XI Przegląd Przedstawień Istotnych „Przez dotyk” (edycja odbyła się pod hasłem „Absurd i Rzeczywistość”). W programie Przeglądu znalazło się 7 propozycji artystycznych (spektakle, projekt teatralno-filmowy oraz koncert): „Humanka” (Teatr Polski, Bielsko-Biała), „Ku Klux Klan. W krainie miłości” (Teatr Nowy, Zabrze), „Samobójca” (Teatr Nowy Proxima, Kraków), „Mój ulubiony Młynarski. Koncert Piotra Machalicy”, „Miasto Szklanych Słoni” (Teatr im. Adama Mickiewicza), „Welcome Home Boys” (Kinoteatr MUMIO), „Scenariusz dla trzech aktorów” (Agencja Artystyczna ESKANDER).

Edukacja teatralna

Działania podejmowane w 2017 r. przez Teatr w zakresie szeroko pojętej edukacji teatralnej:

- udział w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie. Stanisław Wyspiański „Wesele”;
- udział w ogólnopolskiej akcji „Teatr za 500 groszy”, organizowanej przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego;
- kontynuacja projektu „Szkoła Teatru” (prezentacje spektakli dla młodzieży szkolnej. Przedstawienia poprzedzone wykładami lub zakończone rozmowami z aktorami. Zaprezentowano

- m.in. spektakle „Hamlet”, „Być jak Kazimierz Deyna”, „Nie tylko kobieta”, „Kometa nad Doliną Muminków”, „Stopklatka”);
- realizacja 4 edycji warsztatów teatralnych (2 edycje dla młodzieży, 1 dla dzieci, 1 dla dorosłych);
 - kontynuacja cyklu „Niedzielny Teatr Rodzinny”;
 - kontynuacja zabaw karnawałowych dla dzieci;
 - wykłady przed i po wybranych spektaklach (9 wykładów);
 - kontynuacja Salonów Poezji (6 spotkań);
 - organizacja XVII Przeglądu Zespołów Teatralnych Szkół Średnich;
 - organizacja dni otwartych z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru;
 - organizacja lekcji teatralnych pt. „Od scenariusza do premiery”;
 - kontynuacja akcji „Środy studenckie w teatrze”;
 - działania edukacyjno-artystyczne w ramach „Ferii w mieście” (promocyjne ceny biletów, warsztaty teatralne);
 - współpraca z dyrektorami i nauczycielami placówek oświatowych w Częstochowie i regionie;
 - kontynuacja działalności grupy teatralnej „Włos się jeży” (happeningi, akcje promocyjne, wolontariat młodzieżowy i osób dorosłych).

Konkursy, festiwale, przeglądy, nagrody, nominacje

- zgłoszenie spektaklu „Stopklatka” na Festiwal Małych Form „Kontrapunkt” w Szczecinie;
- zgłoszenie spektaklu „Stopklatka” do Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej;
- prezentacja spektaklu „Roszpunka” podczas Festiwalu Teatrów dla Dzieci w Krakowie;
- prezentacja spektaklu „Sprzedawcy gumek” podczas Weekendu z Hanochem Levinem w Sopocie;
- prezentacja spektaklu „Historie łóżkowe” podczas FUNfest. Festiwal Komedii Południa w Bielsku-Białej;
- prezentacja spektakli „Historie łóżkowe” i „Nie tylko kobieta” podczas „Winobraniowych Spotkań Teatralnych” w Zielonej Górze;
- prezentacja spektaklu „Efekt” podczas Ogólnopolskiego Festiwalu Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość Przedstawiona” w Zabrze;
- zgłoszenie wszystkich premier zrealizowanych w 2017 r. w częstochowskim Teatrze do udziału w plebiscycie „Złota Maski”.

Jubileusze

Rok 2017 upływał pod znakiem jubileuszu 90-lecia istnienia w Częstochowie stałego zespołu aktorskiego. Główne obchody jubileuszowe odbyły się 20 maja, przy okazji premiery „Miasta Szklanych Słoni”. Ważnym punktem programu obchodów była „Niedziela z Teatrem” (20 sierpnia, Plac Biegańskiego), w ramach której zaprezentowano przedstawienie dla dzieci, spektakl muzyczny dla szerokiego kręgu odbiorców, a także różnorodne działania przybliżające sztukę teatru i promujące Scenę Częstochowską

W 2017 r. jubileusz 30-lecia pracy artystycznej świętował aktor Antoni Rot.

Działania promocyjne i marketingowe

W 2017 r. Teatr podejmował następujące działania o charakterze promocyjnym i marketingowym:

- organizacja Pikniku Teatralnego z okazji jubileuszu 90-lecia istnienia w Częstochowie stałego zespołu aktorskiego;
- organizacja Dnia Otwartego z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru;
- organizacja spotkań z nauczycielami częstochowskich szkół;
- realizacja kampanii reklamowych przy powstawaniu premier, wydarzeń okolicznościowych oraz przed XI edycją PPI „Przez dotyk”;
- wydanie specjalnej, bezpłatnej „Gazety Teatralnej” – 3 edycje;
- wydanie specjalnej, bezpłatnej „Gazety Festiwalowej” – 1 edycja;
- pozyskiwanie i współpraca ze Sponsorami i Przyjaciółmi Teatru;
- pozyskiwanie nowych miejsc reklamowych w Częstochowie i utrzymanie dotychczasowych;
- pozyskiwanie widzów poprzez rozbudowę bazy adresów mailowych i bazy newslettera Teatru oraz poprzez aktywną obecność na portalu społecznościowym Facebook;

- rozwijanie reklamy internetowej i reklamy zewnętrznej Teatru;
- organizacja ulicznych akcji z udziałem 40-osobowej grupy wolontariuszy teatru, młodzieży i studentów z Częstochowy i regionu;
- utworzenie grupy dorosłych wolontariuszy Teatru -10 osób;
- kontynuacja programu „Teatr 60+” (promocyjne bilety na spektakle dla osób w wieku 60+);
- kontynuacja projektu „Teatr dla Gmin” (promocyjne bilety dla mieszkańców gmin w regionie częstochowskim);
- kontynuacja miejskiego projektu „Rodzina plus” (ulgowo bilety dla rodzin wielodzietnych);
- uruchomienie projektu „Teatr dla nastolatka” (promocyjne, indywidualne bilety dla młodzieży, na wybrany spektakl w miesiącu);
- udostępnianie biletów ulgowych lub zaproszeń dla grup terapeutycznych, wychowanków domów dziecka, uczniów szkół specjalnych, osób bezrobotnych oraz dla podopiecznych placówek opiekuńczo wychowawczych;
- utrzymywanie stałego kontaktu z mediami lokalnymi i ogólnopolskimi oraz portalami internetowymi;
- utrzymywanie stałego kontaktu i podejmowanie współpracy z instytucjami kultury i innymi podmiotami (współorganizacja imprez i wydarzeń artystycznych, wymiany repertuarowe).

Teatr – przychody i frekwencja

Tabela nr 82

Koszty działalności ogółem	6 488 725 zł
Przychody ogółem	6 407 803 zł
w tym:	
przychody uzyskane	2 163 322 zł
(w tym: przychody z umów sponsoringowo-reklamowych)	(69 981 zł)
dotacja organizatora	4 174 500 zł
Udział przychodów własnych w pokrywaniu kosztów działalności	33,34%
Ilość wydanych zaproszeń	1 281
Średnia frekwencja (siedziba)	78,78%
Stan zatrudnienia w osobach	81
Stan zatrudnienia w etatach	78,25

Spektakle / inne imprezy, wynajem sal

Tabela nr 83

Nazwa	Liczba	Wpływy (w złotych)	Liczba widzów
Spektakle- Scena Duża	213	1 552 334	63 616
Spektakle – Scena Kameralna im. Iwo Galla	53	87 830	4 541
Spektakle poza siedzibą	17	129 435	3 956
Spektakle plenerowe	4	72 000	1 200
Salony Poezji (na Scenie Kameralnej)	4	2 890	311
Wynajem sal	13	12 941	
Razem	304	1 857 430	73 624

Biblioteka publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego

W roku 2017 miejską sieć placówek na terenie Częstochowy tworzyły: Biblioteka Główna (z Oddziałami: Wypożyczalnia Główna, Czytelnia Główna, Oddział dla Dzieci i Młodzieży oraz działami wewnętrznymi), a także 22 osiedlowe placówki filialne (w tym jedna specjalistyczna Filia Muzyczna).

Na mocy porozumienia zawartego między Prezydentem Miasta Częstochowy i Starostą Powiatu Ziemskiego, Biblioteka kontynuowała nadzór merytoryczny nad samorządowymi bibliotekami publicznymi stopnia podstawowego i ich filiami (łącznie 42 placówki na terenie 16 gmin).

W 2017 r. Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie świętowała stulecie swego istnienia. W ramach obchodów jubileuszowych zrealizowano ponad 40 różnorodnych przedsięwzięć w Bibliotece Głównej, filiach oraz w przestrzeni miejskiej.

Wyniki czytelnicze

Liczba stałych, zarejestrowanych i systematycznie korzystających z bibliotek czytelników wyniosła 35 056 osób, co stanowi 15,6% ogółu mieszkańców miasta Częstochowy.

W wypożyczalniach odnotowano ogółem 651 269 wypożyczeń (wydawnictwa zwarte: 605 479 woluminów, czasopisma: 21 738 jednostek, zbiory specjalne: 24 052 jednostki inwentarzowe). Średnia liczba wypożyczeń przypadających na statystycznego czytelnika wyniosła 18,6 jednostek inwentarzowych.

Liczba tytułów udostępnionych w czytelniach wyniosła ogółem 143 356 (wydawnictwa zwarte: 20 690 woluminów, czasopisma: 122 148 jednostek, zbiory specjalne: 518 jednostek inwentarzowych).

Podstawową grupą użytkowników korzystających z bibliotek stanowiły osoby pracujące (39%), następnie osoby uczące się (33%) oraz pozostali użytkownicy (28%). W strukturze wykorzystania księgozbiorów literatura piękna dla dorosłych stanowiła 76%, literatura piękna dla dzieci 13%, literatura pozabeletrystyczna prawie 12%.

Zbiory biblioteczne

Uzupełnianie zbiorów bibliotecznych przebiegało w oparciu o bieżący zakup nowości wydawniczych oraz pozyskiwanie darów książkowych od czytelników, sponsorów, autorów i wydawców, a także od Towarzystwa Przyjaciół Biblioteki.

W 2017 r. na uzupełnienie zbiorów bibliotecznych wydano 300 627 zł. Wartość materiałów pozyskanych w formie darów wyniosła 132 064 zł.

Wskaźnik zakupu nowości wydawniczych (liczba tomów na 100 mieszkańców w ciągu roku) wyniósł 6,06 wolumina, a po doliczeniu książek uzyskanych z innych wpływów 8,6 wolumina. Średnia cena książki zakupionej w okresie sprawozdawczym wyniosła 21,29 zł, a jednostki zbiorów specjalnych 35,08 zł.

Zbiory Biblioteki powiększyły się o 19 399 woluminów wydawnictw zwartych, 143 woluminy roczników czasopism oraz 533 jednostki zbiorów specjalnych.

W wyniku naturalnych procesów zniszczenia bądź dezaktualizacji treściowej, ze zbiorów bibliotecznych usunięto 30 114 woluminów o łącznej wartości 120 956 zł oraz 77 jednostek zbiorów specjalnych o łącznej wartości 2 805 zł.

Na dzień 31.12.2017 r. w sieci bibliotek publicznych Miasta Częstochowy znajdowały się zasoby w postaci 488 559 woluminów wydawnictw zwartych (o łącznej wartości 6 121 470 zł) oraz 38 834 jednostki pozostałych materiałów bibliotecznych (o łącznej wartości 394 065 zł).

Istotną część zbiorów Biblioteki Głównej i placówek filialnych stanowiły bieżące czasopisma, dzienniki, magazyny ilustrowane oraz periodyki o charakterze popularnonaukowym. Prenumerata dla Czytelni Czasopism obejmowała 222 tytuły tych wydawnictw, natomiast filie biblioteczne udostępniały czytelnikom 65 tytułów.

Odnotowano 233 831 wejść na stronę internetową Biblioteki, 917 916 wejść do katalogu on-line i 32 069 wejść do zbiorów zdigitalizowanych.

Pracownia Introligatorska wykonała oprawy 580 woluminów, w tym: 217 woluminów dla Biblioteki Głównej, 298 woluminów dla filii bibliotecznych oraz 65 woluminów dla podmiotów zewnętrznych.

Działalność informacyjno-bibliograficzna

Podstawową funkcją placówek miejskiej sieci bibliotecznej, poza gromadzeniem i udostępnianiem zbiorów, pozostawała w 2017 r. działalność informacyjna. W trakcie obsługi czytelniczej udzielono łącznie 87 707 indywidualnych informacji bezpośrednich (bibliograficznych, bibliotecznych i rzeczowych).

W Dziale Informacyjno-Bibliograficznym opracowano i upowszechniono dla potrzeb czytelniczych 235 tematycznych zestawień bibliograficznych, zawierających łącznie opisy 9 204 książkowych pozycji wydawniczych i artykułów z czasopism.

Podstawową bazę informacyjno-bibliograficzną bibliotek (katalogi alfabetyczne i rzeczowe, kartoteki pomocnicze, księgozbiory poradnikowo-encyklopedyczne) poddawano w ciągu roku systematycznej aktualizacji.

W Bibliotece Głównej kontynuowano prace związane z poszerzeniem zawartości informacyjnej bazy komputerowej artykułów z bieżących czasopism oraz komputerowej wersji centralnego katalogu wydawnictw zwartych, zgromadzonych w placówkach miejskiej sieci biblioteczej.

Opracowano „Bibliografię regionalną za lata 2014–2016”; kompletowano „Bibliografię Regionu Częstochowskiego” za rok 2017; zakończono opracowanie „Bibliografii Historii Częstochowy i Regionu” (z przygotowaniem do druku). Kontynuowano prace nad „Bibliografią Czasopiśmiennictwa Częstochowy” oraz „Bibliografią Wydawniczą Regionu” od 1864 r. Uzupełniana, na bieżąco, kartoteka regionalna liczyła na koniec roku 45 810 rekordów, a kartoteka historii regionu – 15 992 rekordy.

Pracownicy instytucji prezentowali informacje na temat działalności Biblioteki i jej zbiorów podczas spotkań w Areszcie Śledczym, w ramach XIV Regionalnego Forum Bibliotekarzy oraz podczas Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej „Lekarz na prowincji”.

Działalność kulturalna i edukacyjna

Środowiskowa działalność kulturalna i edukacyjna prowadzona była w 2017 r. przez wszystkie placówki biblioteczne na terenie miasta. Propozycje Biblioteki dedykowane były odbiorcom w różnym wieku, przy czym w filialnych bibliotecznych dominowały projekty skierowane do dzieci i młodzieży oraz seniorów. Oferta kulturalno-edukacyjna obejmowała także osoby z różnymi dysfunkcjami zdrowotnymi i społecznymi.

Całokształt rocznej środowiskowej działalności kulturalno–edukacyjnej Biblioteki to organizacja 1 654 spotkań i zajęć, z których skorzystało 23 161 osób, głównie dzieci, młodzież oraz częstochowscy seniorzy.

Zrealizowane działania osiągnęły następujący wymiar:

- lekcje biblioteczne: w sieci Biblioteki przeprowadzono łącznie 85 lekcji z udziałem 1 677 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
- wycieczki: w ramach rozwijania informacji zbiorowej przyjęto 51 grup zorganizowanych, złożonych z 1 044 osób;
- propozycje w formie konkursów literackich, plastycznych, wiedzy, warsztatów tematycznych, zajęć literacko–plastycznych, spotkań z pisarzami, ludźmi nauki: ogółem zorganizowano 1 271 różnorodnych spotkań i zajęć, z których skorzystało 20 440 uczestników. Dominowały przedsięwzięcia o profilu edukacyjnym i oświatowym (703 imprezy z udziałem 7 327 osób), następnie te o charakterze literackim (308 imprez z udziałem 6 551 osób) oraz pozostałe imprezy dla wszystkich grup wiekowych (260 imprez, 6 562 uczestników);
- wystawy (ekspozycje związane z upowszechnianiem wybranych grup księgozbioru, obchodami rocznic literackich, kulturalnych, historycznych, ekspozycje prac plastycznych i fotograficznych, prezentacje prywatnych kolekcji czytelników): ogółem zorganizowano 251 ekspozycji.
- Większość imprez organizowana była w ścisłej współpracy z placówkami oświatowymi różnych typów i szczebli, świetlicami środowiskowymi, instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi oraz redakcjami lokalnych mediów.

Organizacja imprez i realizacja przedsięwzięć kulturalno-edukacyjnych:

- „Ferie w Bibliotece” i „Wakacje w Bibliotece” - cykle różnorodnych działań interdyscyplinarnych;
- Spotkania i zajęcia dla seniorów (m.in. Komputeromania, Latarnik w Bibliotece, Polska Cyfrowa Równych Szans, Klub Rękodzieła, edukacja globalna, spotkania okolicznościowe, zajęcia jogi, wystawy);
- spotkania i zajęcia przygotowane dla uczniów ze szkół specjalnych;
- spotkania z literatami, ilustratorami, naukowcami itd.;
- „Popołudnia w Bibliotece” - codzienne zajęcia dla zainteresowanych dzieci;
- „Biblioteka Malucha” - głośne czytanie dzieciom w wieku 3-4 lata, które nie uczęszczają do przedszkoli, połączone z zabawami ruchowymi;
- imprezy organizowane w ramach obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich oraz Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci;
- spotkania z historią żydowską - prelekcje Wiesława Paszkowskiego oraz wycieczki na częstochowski kirkut i śladami Holocaustu w Częstochowie,
- III Festiwal Bajki - czterodniowa impreza czytelnicza, obejmująca m.in. spotkania i zajęcia warsztatowe dla dzieci i dorosłych, prowadzone przez autorów książek, ilustratorów i aktorów.

Ważniejsze przedsięwzięcia współrealizowane przez Bibliotekę:

- Tydzień Bibliotek ph. „Biblioteka. Oczywiście!”;
- X Częstochowskie Dni Rodziny;

- maraton czytelnicy ph. „Mój region – moja siła”, zorganizowany w Roku Doktora Władysława Biegańskiego i Roku Rzeki Wisły, w ramach XVI Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom;
- projekt miejski „Aleje – tu się dzieje!” (akcje: „Witajcie w naszej bajce”, „Pan Kleks w kosmosie” i „Stoi w Alejach lokomotywa”);
- 14. Noc Kulturalna w Częstochowie (impieza dla dzieci „Mama Mu czyta w Bibliotece” – spotkanie z Jują Wieslander oraz akcja „Nawiedzona Biblioteka”);
- Dyskusyjny Klub Książki (w 2017 r. działało 5 klubów: 1 dla dzieci, 2 dla młodzieży i 2 dla osób dorosłych);
- Środy z Instytutem Pamięci Narodowej;
- wykłady z cyklu „Akademia w Bibliotece” (wykładowcy z Akademii im. Jana Długosza);
- akcja Narodowe Czytanie. Stanisław Wyspiański „Wesele”;
- akcja „Czytaj i działaj! w Bibliotece”.

Działalność instruktazowo-metodyczna

Wsparcie instruktazowo–metodyczne udzielane przez Bibliotekę placówkom filialnym na terenie Częstochowy i samorządowym bibliotekom publicznym w powiecie ziemskim, realizowano w 2017 r. w następujących formach:

- przywarsztatowy, bezpośredni instruktaz w placówkach bibliotecznych;
- indywidualne poradnictwo fachowe dla pracowników bibliotek, wykorzystujące materiały i pomoce Gabinetu Metodycznego;
- organizacja i prowadzenie wewnętrznych szkoleń fachowych oraz praktyk zawodowych;
- opracowanie i upowszechnienie pomocy metodycznych;
- organizowanie niektórych czynności bibliotecznych (np. inwentaryzacja i selekcja zbiorów) i bezpośredni w nich udział;
- współorganizacja czytelnicych imprez kulturalno-edukacyjnych.
- W 2017 r. odnotowano ogółem 369 wyjazdów instruktazowych.

Doskonalenie zawodowe

Wykonując zadania wynikające z programu doskonalenia zawodowego, Biblioteka organizowała specjalistyczne szkolenia dla pracowników miejskiej sieci bibliotek publicznych. Pracownicy instytucji uczestniczyli także w zewnętrznych szkoleniach, seminariach i warsztatach. Zorganizowano ponadto 4 okresowe narady analityczno-sprawozdawcze dla kadry kierowniczej bibliotek publicznych Miasta Częstochowy i powiatu ziemskiego. Przeprowadzono wizytację wszystkich bibliotek gminnych i filii miejskich.

Nagrody i wyróżnienia

- medal „Bibliotheca Magna Perennisque” - dla częstochowskiej Biblioteki od Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich;
- uzyskanie przez Filię nr 9 Certyfikatu Prezydenta Miasta Częstochowy dla „Miejsca przyjaznego rodzinom z dziećmi”;
- podziękowanie dla Biblioteki od Państwowej Inspekcji Sanitarnej za kształtowanie postaw prozdrowotnych wśród częstochowian;
- stypendium konferencyjne uzyskane w konkursie MKiDN przez dr Katarzynę Parkitną uczestniczącą w Kongresie IFLA 2017 we Wrocławiu.

Projekty

W 2017 roku Biblioteka pozostawała w okresie trwałości projektu pt. „Stworzenie systemu i punktów e-informacji kulturalnej w sieci miejskich bibliotek publicznych w Częstochowie”. W ciągu roku monitorowano wskaźnik rezultatu (ilość miesięcznych wejść na podstronę „Wydarzeni@kulturalne – zapraszamy, polecamy...” przy założeniu w dokumentacji aplikacyjnej na poziomie 2 200/miesiąc) – w 2017 r. wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 34 339 (rocznie) i 2 862 (średni miesięczny).

Instytucja uczestniczyła w miejskim programie działań na rzecz seniorów na lata 2014–2020 „Częstochowa – Seniorom” oraz w miejskim programie „Rodzina +”.

Biblioteka była ponadto zaangażowana w projekt „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących” (projekt realizowany przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” im. Henryka Ruszczyca).

Zadania realizowane w ramach budżetu obywatelskiego

W 2017 r., w ramach Budżetu Obywatelskiego Miasta Częstochowy, zrealizowano 12 wniosków (dot. Filii nr: 2, 5, 6, 8, 9, 10, 14, 15, 22), które związane były z: zakupem nowego wyposażenia, remontem placówki, zakupem zbiorów bibliotecznych i działalnością kulturalno-edukacyjną. Łączny koszt realizacji zadań to 268 600 zł.

Pozyskane środki pozabudżetowe

- na zakup 6 838 woluminów książek i 158 audiobooków pozyskano środki w wysokości 147 450 zł – z Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych;
- na realizację projektów „Festiwal Bajki” i „Czytaj i działaj! w Bibliotece” pozyskano środki w wysokości 25 732 zł – z Programu Partnerstwo dla książki 2017;
- na dofinansowanie organizacji Gali Jubileuszowej z okazji stulecia istnienia Biblioteki pozyskano środki w wysokości 3 000 zł od sponsora (Wydawnictwo Technopol Sp. z o. o.);
- od Towarzystwa Przyjaciół Biblioteki otrzymano wyposażenie o wartości 1 489 zł.

Remonty, inwestycje i zakupy bieżące

Ważniejsze zadania zrealizowane ze środków przekazanych z budżetu miasta:

- zakup wyposażenia (m.in. w ramach Budżetu Obywatelskiego): 101 038 zł
- usługi różne: 82 899 zł
- zakup (prenumerata) czasopism dla całej sieci: 61 465 zł
- zakup materiałów biurowych, druków, materiałów do imprez środowiskowych itp.: 57 178 zł
- aktualizacje programów komputerowych oraz nadzór nad siecią komputerową: 47 113 zł;
- remonty (w ramach Budżetu Obywatelskiego): 41 536 zł
- usługi telefoniczne i internetowe: 30 137 zł
- naprawy, konserwacje, przeglądy: 27 144
- monitoring wraz konserwacją systemu Filii nr 2, Muzycznej oraz Biblioteki Głównej: 7 747 zł
- świadectwo energetyczne budynku Biblioteki Głównej i jego przegląd: 2 423 zł.

Biblioteka – dane zbiorcze

Tabela nr 84

Całkowity koszt działalności	6 696 864 zł
Dochody ogółem	6 743 590 zł
Udział środków własnych w pokrywaniu kosztów działalności	377 765 zł, tj. 5,64%
Stan zatrudnienia w osobach	111 (w tym pracownicy merytoryczni 85)
Stan zatrudnienia w etatach	103,65 (w tym pracownicy merytoryczni 81)
Wyniki czytelnicze	
liczba stałych czytelników	35 056
ilość odwiedzin w wypożyczalniach	295 952
ilość odwiedzin w czytelniach	77 912
ilość wypożyczonych zbiorów	651 269
ilość zbiorów udostępnionych w czytelniach	143 356

Muzeum Częstochowskie

Muzeum Częstochowskie w 2017 r. zrealizowało zaplanowane zadania priorytetowe poprzez gromadzenie, przechowywanie, konserwację i udostępnianie do celów badawczych i wystawienniczych dóbr kultury związanych z historią, archeologią, przyrodą, etnografią i sztuką, organizując wystawy, popularyzując wiedzę, prowadząc badania naukowe i działania edukacyjne, zgodnie z przyjętymi priorytetami i posiadanymi środkami finansowymi.

Zbiory

W zbiorach Muzeum Częstochowskiego znajduje się ogółem 85 809 muzealiów. W 2017 r. pozyskano do zbiorów 206 muzealiów (w tym 158 – drogą zakupów, 9 – darów i 39 – przekazów).

Wykaz pozycji inwentarzowych muzealiów

Tabela nr 85

Zbiory	Ogółem	Archeologia	Etnografia	Historia	Militaria	Numizmaty	Technika	Geologia	Fotografia	Kartografia	Archiwalia	Przyroda	Sztuka
Muzealia ogółem	34066	9 163	3 191	5 156	582	6 885	438	638	2 519	76	2 603	906	1 909
Depozyt	156	142	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	12

Liczba zbiorów bibliotecznych: 19 890 (w roku sprawozdawczym zainwentaryzowano 460 pozycji). W Bibliotece Muzeum Częstochowskiego przeprowadzona została kontrolna inwentaryzacja zbiorów.

Wystawy

W roku 2017 zorganizowano 32 wystawy czasowe, wśród ważniejszych projektów wymienić można:

- *Doktor Władysław Biegański – życie i dzieło. W stulecie śmierci.* W ramach obchodów 100-lecia śmierci Doktora Władysława Biegańskiego (prezentacje wystawy odbyły się także poza siedzibą Muzeum Częstochowskiego: w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie, Głównej Bibliotece Lekarskiej w Warszawie, Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu, Centrum Kultury w Grabowie nad Prosną, Śląskiej Izbie Lekarskiej w Katowicach, Wojewódzkim Szpitalu im. dr. Władysława Biegańskiego w Łodzi),
- *Ewangelicy w Częstochowie.* Wernisaż w ramach obchodów jubileuszu 500-lecia Reformacji,
- *Józef Piłsudski. Życie – śmierć – kult. Kolekcja Mariusza Kolmasiaka,*
- *P. Ja – Janina Plucińska-Zembrzuska o sobie* – wystawa zorganizowana w 30. rocznicę śmierci artystki,
- *Każde moje obrazowanie wizją to metafora. Twórczość Bogumiły Malec*
- *Wielkie królestwa chrześcijańskie w Nubii* – wystawa przygotowana przez Muzeum Częstochowskie i Muzeum Archeologiczne w Poznaniu
- *Róża Konstancina. Monika Żeromska – córka, malarka, podróżniczka*
- *Recepta na szczęście doktora Mieczysława Wyględowskiego* – w cyklu *Gabinety wybitnych częstochowian*
- *Podniebny punkt widzenia* – wystawa fotografii Tomasza Chrapka, w cyklu *Pasje częstochowian* *Bezsenna przestrzeń.* Malarstwo Rafała Głowackiego
- *Klimaty Częstochowy* – fotograficzna wystawa pokonkursowa, we współpracy z Wydziałem Promocji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Częstochowy
- *XIII Plener Artystyczny Huty Częstochowa*

Wykaz wystaw stałych:

- Ratusz – *Dzieje miasta Częstochowy* – wystawa historyczna
- Rezerwat Archeologiczny – *Z mroku dziejów* – wystawa archeologiczna oraz cmentarzysko kultury łużyckiej zachowane „in situ”
- Dom Poezji – Muzeum Haliny Poświatowskiej – wystawa poświęcona Poecie
- Muzeum Górnictwa Rud Żelaza – wystawa poświęcona historii górnictwa rud żelaza
- Galeria Dobrej Sztuki – *Sztuka Polska XIX i XX w.*
- Kamienica Mieszczkańska. Muzeum Żydów Częstochowian – wystawa *Żydzi częstochowianie*

Działalność edukacyjna

Realizacja lekcji muzealnych głównie w oparciu o posiadane zbiory i wystawy stałe oraz realizacja specjalnej oferty w oparciu o wystawy czasowe. Organizacja weekendowych warsztatów rodzinnych oraz spacerów i wycieczek edukacyjnych pieszych i rowerowych, których celem jest przybliżenie wiedzy o ziemi częstochowskiej. Realizacja warsztatów i innych działań edukacyjnych w Multicentrum „Zodiak” oraz Centrum Promocji Młodych. Udział w akcjach o charakterze edukacyjnym organizowanych przez Urząd Miasta Częstochowy (m.in. *Lato w mieście*, *Ferie w mieście*, *Częstochowskie Dni Rodziny*). Współpraca w projekcie edukacyjnym *Częstochowa o wolność i niezawisłość*. Realizacja projektu edukacyjnego *Willa kreatywnych działań warsztaty twórcze – współpraca z OPK „Gaude Mater”*.

Ilość zrealizowanych zajęć/frekwencja

- lekcje muzealne 1048/7 533
- warsztaty 22/317
- wykłady, prelekcje i spotkania 37/2160

Sesje, konferencje

- sesja z okazji Dnia Polskiego Państwa Podziemnego współorganizowana przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg w Częstochowie i Muzeum Częstochowskie
- udział w Konferencji Twierdze Osiemnastowiecznej Europy. Spotkanie 2: Od Vaubana do Montalemberta, zorganizowanej przez PTH i AJD w Częstochowie. Wystąpienie: Ł. Pabich, Occupat audentem – zdobycie twierdzy Wyborg w 1710 roku przez wojska rosyjskie
- udział w Konferencji Historyczno-Filozoficzno-Etycznej Doktor Władysław Biegański. Biegański i jego epoka. Filozofia i etyka w medycynie wczoraj i dziś. Wystąpienia: A. Kuśnierczyk, Działalność charytatywna w Częstochowie w czasach Biegańskiego, W. Paszkowski, Częstochowskie środowisko lekarskie w czasach Biegańskiego, J. Sętowski, Aktywność doktora Biegańskiego na forum Towarzystwa Lekarskiego Częstochowskiego w świetle protokołów Towarzystwa z lat 1901–1917
- udział w międzynarodowej konferencji Życie artystyczne prowincji środkowoeuropejskiej w drugiej połowie XIX i początkach XX wieku: przemiany, formy i funkcje, Kalisz. Wystąpienie: K. Sucharkiewicz, Rola sztuk plastycznych w środowisku częstochowskim w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku
- udział w konferencji Archeologia górnośląska w 20-lecie śmierci prof. Jerzego Szydłowskiego zorganizowanej w Katowicach przez Oddział Górnośląski Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich, Muzeum Górnośląskie, Muzeum Śląskie, Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego. Wystąpienie: G. Bielińska, Badania archeologiczne na grodzisku Gąszczyk w Mstowie-Podlesiu

Konkursy

Współorganizacja cyklicznych konkursów historycznych: XVI i XVII edycji Międzypowiatowego Konkursu Historycznego *Czy znasz historię Częstochowy i regionu częstochowskiego* (z Gimnazjum nr 9 w Częstochowie) i konkursu *Romuald Traugutt i jego epoka* (z II LO im. R. Traugutta w Częstochowie).

Realizacja konkursu etnograficznego na najpiękniejszą marzannę *Muzeum odwołuje zimę...*

Ważniejsze imprezy

- Nazwa imprezy - Liczba zwiedzających
- Noc Muzeów - 2 892
- 14. Noc Kulturalna - 1 161
- *Industriada* – Święto Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego - 1 582

Istotne są spotkania cykliczne, takie jak Europejskie Dni Dziedzictwa czy wykłady o mieście realizowane w ramach akcji *Aleje - tu się dzieje!* (m.in. referat na temat twórczości częstochowskich artystów z rodziny Mączyńskich – K. Sucharkiewicz, spacer z dr. Juliuszem Sętowskim *Śladami doktora Władysława Biegańskiego*). Wart odnotowania jest współudział w pikniku rycersko-archeologicznym na Grodzisku Gąszczyk w Mstowie-Podlesiu *Słowiński Gąszczyk – waleczni przodkowie* (współorganizacja: Gmina Mstów, Grupa Rekonstrukcyjna Żelazny Wilk).

Ponadto w Muzeum Częstochowskim odbyły się liczne wernisaże, spotkania z autorami wystaw oraz zaproszonymi gośćmi.

Prace badawcze i dokumentacyjne

Opracowywanie zbiorów (m.in. klasyfikacja systematyczna kolekcji entomologicznej, zewnętrzne opracowanie szczątków kostnych z Grodziska Gąszczyk), w tym nowo pozyskanych muzealiów, aktualizowanie bazy elektronicznej ewidencji zbiorów w programie Musnet, opracowywanie stanu badań stanowisk archeologicznych, kwerendy, opracowywanie scenariuszy wystaw i materiałów na nich prezentowanych, dokumentowanie wystaw, prace nad artykułami merytorycznymi i sprawozdawczymi, wykładami i wystąpieniami na sesjach i konferencjach. Wybrane projekty: opracowywanie kolekcji prac Janiny Plucińskiej-Zembrzuskiej; dorobku artystycznego Bogumiły Malec, malarzy z rodu Mączyńskich, a także Szymona Wypycha i Adriana Mikołaja Głębockiego. Ponadto Ośrodek Dokumentacji Dziejów Częstochowy przy Muzeum Częstochowskim prowadził liczne kwerendy związane z przygotowaniem publikacji: *Encyklopedia Częstochowy, Przewodnik biograficzny po cmentarzu kule – cz. II, Słownik biograficzny Żydów częstochowskich, Ochrona zdrowia w Częstochowie do 1918 r., Częstochowanie z pomocą Żydom 1941-1945.*

Ważniejsze publikacje

- „Rocznik Muzeum Częstochowskiego” t. 16 pod red. Ewy Kaczmarzyk, recenzja artykułów dr hab. Iwona Arabas, prof. PAN
- Zuzanna Talar, *Henryk Talar i Teatr im. Adama Mickiewicza w Częstochowie. Lata 1994-1999*

Konserwacje zbiorów

- W 2017 r. zakonserwowano następujące muzealia (łącznie 13 sztuk):
- prażnica z grodziska Gąszczyk – rekonstrukcja (M.Cz. I 257/86)
 - zegary (M.Cz.III/ Art-Hist 533, 534, 535, 536 – 4 sztuki)
 - karabinek kawalerski M 1829 (M.Cz.III/ Art-Hist. 295)
 - obrazy Bogumiły Malec: *Przełamana wierzbą*, olej, płótno (MCz.IV.1188/90), *Przedwiośnie*, olej, płótno (MCz.IV.1189/90), *Jaskinia* z cyklu *Stalaktyty*, olej, płótno (MCz.IV.1577/10), *Pejzaż zimowy*, olej, płótno (MCz.IV.1594/10), *Abstrakcja*, olej, płótno (Mcz.IV.1508/07) – łącznie 5 sztuk
 - rzeźba autorstwa Stanisława Barylskiego *Jurek* (M.Cz.IV.269).
 - obraz Wincentego Trojanowskiego *Portret Wagnera* (M.Cz.IV.13)
 - Prowadzona była także w cyklach wewnętrzna konserwacja zachowawcza zbiorów entomologicznych w komorze termicznej (zakonserwowano 40 742 muzealiów ze zbiorów działu przyrody).

Współpraca

Współpraca z Senatem RP, z muzeami, m.in. z Muzeum Śląskim w Katowicach, Muzeum Archeologicznym w Poznaniu, Muzeum Narodowym w Warszawie, Muzeum Narodowym w Kielcach, Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi, Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie, Muzeum Farmacji w Warszawie, Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Ogrodem Botanicznym UJ w Krakowie, Państwowym Instytutem Geologicznym w Warszawie, Muzeum Geologicznym PIG – PIB w Warszawie, Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Pracownią Preparacji Zwierząt LYNX w Bytomiu, Company, Częstochowskim Kołem Entomologicznym, Główną Biblioteką Lekarską w Warszawie, miejskimi instytucjami kultury, Urzędem Miasta Częstochowy, Śląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Archiwum Państwowym, Akademią im. Jana Długosza, placówkami edukacyjnymi i środowiskami artystycznymi, stowarzyszeniami oraz mediami.

Promocja, reklama i dystrybucja

Przygotowywanie i dystrybucja bieżących druków, zaproszeń, plakatów, banerów. Promocja w lokalnych mediach. Współpraca z firmą CLTV (reklama wizualna - spoty reklamowe na monitorach LCD w wybranych pojazdach MPK w Częstochowie). Reklama w Internecie – www.muzeumczestochowa.pl, na portalu społecznościowym FB. Udostępnianie informacji z bieżącej działalności muzealnej do Biura Prasowego UM Częstochowy i miesięcznika „Jasne, że Częstochowa”.

Ośrodek promocji kultury „Gaude Mater”

Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater” zrealizował wszystkie zadania statutowe założone na 2017 rok, kontynuował imprezy cykliczne, m.in. Dni Europejskiej Kultury Ludowej, Festiwal im. Kaliny Jędrusik, Koncerty w Altanie Parkowej, koncerty Classic Tea, Festiwal JAZZtochowa, Noc Kulturalną; wspierał lokalnych twórców poprzez promocje twórczości, spotkania autorskie, wystawy, projekcje, warsztaty; poszerzył program form edukacyjnych i artystycznych, prowadzonych społecznie przez częstochowianki i częstochowian, a także z powodzeniem zrealizował zadania nowe, zainicjowane w 2017 roku w polu edukacji kulturalnej, a więc przede wszystkim zajęcia warsztatowe (np. warsztaty tańca, wymiany książki, cykliczne spotkania miłośników komiksów, gier) oraz spotkania dyskusyjne.

Do flagowych projektów Ośrodka Promocji „Gaude Mater” należy Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater”, w 2017 roku współorganizowany przez Ośrodek, odbywający się od 1991 roku.

Ośrodek w 2017 roku zorganizował także cieszącą się niesłabnącą popularnością, 14 już Noc Kulturalną, gromadzącą co roku tysiące uczestników. Wydarzenie stanowi również niepowtarzalną przestrzeń dla animacji społeczno-kulturalnej, zarówno dla poszczególnych organizatorów imprez i animatorów kultury, jak i wolontariuszy, którzy licznie wspierają działania Ośrodka.

Szerokie spektrum współczesnej muzyki jazzowej zostało przybliżone za sprawą koncertów w ramach Festiwalu JAZZtochowa (łącznie 7 koncertów), zainspirowanego działalnością legendarnej, znaczącej dla Częstochowy grupy Tie Break. Festiwal przyczynia się do działań mających na celu popularyzację wielobarwności muzyki jazzowej na częstochowskiej scenie muzycznej, spotykając się z niezwykłym entuzjazmem i uznaniem ze strony odbiorców.

Istotną częścią działalności Ośrodka jest wystawiennictwo (ogółem 40 ekspozycji), realizowane zarówno w siedzibie, jak i u zaprzyjaźnionych partnerów. W roku 2017 po raz kolejny wystawa prac z organizowanego przez Ośrodek Międzynarodowego Biennale Miniatury pojawiła się w miastach partnerskich konkursu: w Tarnowie, Pile, Krakowie, Warszawie i Pforzheim.

Ośrodek prowadził owocną współpracę z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu Urzędu Miasta Częstochowy, współorganizując m.in. Częstochowski Festiwal Kultury Alternatywnej FRYTKA OFF-jazz, Dni Częstochowy, koncert „3 dźwięki Komedy”, wydarzenia świąteczne, Spotkanie Sylwestrowe na Placu Biegańskiego.

Oferta Ośrodka skierowana była do różnego rodzaju adresatów. Najmłodszy odbiorcy muzyki klasycznej byli ponadto zapraszani wraz z opiekunami na Niedzielne Poranki z Muzyką, miłośnicy muzyki współczesnej i klasycznej mogli spotykać się w ramach cyklów: Classic Tea, Winyłowe i Muzyczne Delicje, Spotkania z operą. Z kolei osoby zainteresowane bardziej kulturą popularną, czy też projektami interdyscyplinarnymi mogły uczestniczyć w dużych wydarzeniach plenerowych, łączących w sobie różne dziedziny sztuki.

Imprezy cykliczne

Tabela nr 86

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
Dni Częstochowy/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		5 000
Częstochowski Festiwal Kultury Alternatywnej FRYTKA OFF-jazz/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		5 000
„3 dźwięki Komedy”/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		4 000
Spotkanie Sylwestrowe na Placu Biegańskiego/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		3 000
Jasne, że Święta/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		3 000
Festiwal Hip-Hop Elements/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		3 000
14. Noc Kulturalna	106 wydarzeń	3 000
„Zapał się na niebiesko dla autyzmu”/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		2 500
Folk Fest/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		2 000
Festiwal Retro Częstochowa/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		2 000
Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy/ze Sztabem Częstochowskim WOŚP		2 000

Imprezy cykliczne

Tabela nr 86

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
Koncerty Letnie w Altanie Parkowej	10 koncertów	1 700
Juwenalia 2017/z Samorządem Studentów i Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		1 000
XVIII Dni Europejskiej Kultury Ludowej	8 koncertów	1 000
Częstochocki Festiwal Filmowy „Leżak Fortum”/z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu		500
„Alternatywa między ścianami” w ramach „Aleje - tu się dzieje!” z Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu i Stowarzyszeniem „Integracja”	5 spotkań	500
Festiwal Organowy w Kościele Ewangelicko-Augsburskim/z Kościołem Ewangelickim	3 koncerty	500
10. Festiwal im. Kaliny Jędrusik		450
Ogólnopolski Festiwal Orkiestr Dętych OSP		400
„Aleje - tu się dzieje!” – koncert kameralny	1 koncert	50
IV Częstochocki Festiwal Filmów Dokumentalnych im. Braci Krzemieńskich „Moja mała Ojczyzna”		30

Koncerty i spotkania z muzyką

Tabela nr 87

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
Spotkania Chóru Coralmente	38 spotkań	685
„Spotkania z operą”	18 spotkań	610
„Winylowe i Muzyczne Delicje”	10 spotkań	500
Koncerty z cyklu JAZZtochowa	4 koncerty	300
„Poranek z muzyką”	6 spotkań	285
Koncerty kameralne „Classic Tea”	4 koncerty	170
„Spotkania z muzyką country”	8 spotkań	150
V Festiwal „Jurajska Jesień Muzyczna”	1 koncert	50
Koncerty z cyklu JAZZtochowa	3 koncerty	510
Koncert laureatów Konkursu Dobrej Piosenki	1 koncert	90
Koncert charytatywny z udziałem Teresy Czekaj	1 koncert	80
„W kręgu klasyków wiedeńskich” – koncert Ludmiły Grądzkiej	1 koncert	60
„Czarny koń, ogromny księżyc” – poezja Federica Garcii Lorki w recitalu Zdzisława „Altany” Sierpińskiego	1 koncert	50
Willa Kreatywnych Działań: Koncert Finałowy Sensi oraz Wszystko Jasne	1 koncert	30
Koncert Chóru Coralmente w ramach 10. Częstochockich Dni Rodziny	1 koncert	25
Koncert zespołu „Dobry Wieczór” Rafała Nowakowskiego	1 koncert	20
Koncert muzyki relaksacyjnej „Dźwięki ziemi i przestrzeni”	1 koncert	20
Spotkanie literacko-muzyczne z Bogusławem Bierwaczonkiem	1 koncert	12
„Macierz i Kresy – nasza miłość”	1 koncert	10
Koncert „C'est la Vie” pamięci Andrzeja Zauchy	1 koncert	300

Promocje książek, spotkania autorskie, spotkania teatralne

Tabela nr 88

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
Promocje książek	16 spotkań	900
Promocje płyt	2 spotkania	270
Spotkania filmowe	17 spotkań	220
„Aleje, aleje czyli historia lalkami przedstawiona”	2 spektakle	160
Spektakle teatralne	3 spektakle	120
Szopka Noworoczna	1 spotkanie	100
Spotkanie jubileuszowe z Jerzym Kędziorą	1 spotkanie	70

Promocje książek, spotkania autorskie, spotkania teatralne

Tabela nr 88

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
Spotkanie upamiętniające Tadeusza Gierzyńskiego i Tadeusza Chabrowskiego	1 spotkanie	60
Magiczne Rodzinne Show Krystiana Bączyńskiego	2 spotkania	55
Spotkanie z Andrzejem Krakowskim	1 spotkanie	40
Święto Kina Domowego	1 spotkanie	30
Kabaret Improwizowany Grupy „To Mało Powiedziane”	1 występ	20
Festiwal Filmowy Watch Docs	1 spotkanie	15

Edukacja kulturalna

Tabela nr 89

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
„Zbysław Janikowski rozmawia z...”	7 spotkań	440
Warsztaty tańca irlandzkiego	34 spotkania	355
Warsztaty tańca dawnego	32 spotkania	345
Czytelnia Publiczna na pl. Biegańskiego	16 spotkań	265
Warsztaty w ramach Willi Kreatywnych Działań	21 spotkań	265
Z cyklu „Poloniści Częstochowy”	4 spotkania	150
Warsztaty taneczne z „Przybij Piątkę”	11 spotkań	145
„Celuloidowa historia Częstochowy”	3 spotkania	130
Gawędy humanistyczne prof. Barbary Kubickiej-Czekaj	5 spotkań	115
„Filozofujemy”	5 spotkań	115
„Obrazki z podróży”	4 spotkania	90
Wykład prof. Mariana Kisiela w 50. rocznicę śmierci Haliny Poświatowskiej	1 spotkanie	80
Spotkanie Klubu Miłośników Komiksu	12 spotkań	70
Warsztaty fotograficzne	3 spotkania	65
Częstochowskie Forum Historyczne	2 spotkania	60
Wymiana książki	2 spotkania	60
Warsztaty w ramach Generator 5.0	9 spotkań	50
Wieczory Piosenki Aleksandra Markowskiego	4 spotkania	50
Z archiwów PWSFTviT	2 spotkania	40
„Zrób sobie grę”	2 spotkania	30
„Zagraj w moją grę”	1 spotkanie	30
Warsztaty Oli Zwolińskiej „Miej głos”	3 spotkania	30

Imprezy ponadprogramowe

Tabela nr 90

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
Udostępnienie wystawy planszowej o historii św. Krzyża	1 wydarzenie	100
Spektakl dyplomowy PWST w Białymstoku „Ziarno grochu”	1 spektakl	80
Spektakl Amor Omnia Vincit Rafała Domagały/z Festiwalem Dekonstrukcji Słowa Czytaj!	1 spektakl	80
Spotkanie autorskie z Piotrem Tarczyńskim i Jackiem Dehnelem/z Festiwalem Dekonstrukcji Słowa Czytaj!	1 spotkanie	80
Spotkanie z prof. Przemysławem Czaplińskim/z Festiwalem Dekonstrukcji Słowa Czytaj!	1 spotkanie	60
Warsztaty artystyczne dla dzieci razem z SOD	1 wydarzenie	40

Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami artystycznymi

Tabela nr 91

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
Spotkania Klubu przemawiania i przywództwa „Toastmasters”	45 spotkania	1 000
Spotkania Klubu Literackiego „Złota Jesień”	40 spotkań	725
Autorytety XXI wieku, współpraca z Fundacją „Niech się Dzieje”	3 spotkania	270
Spotkanie z dr. Juliuszem Sętowskim	3 spotkania	155
Warsztaty z Tomaszem Tomaszewskim wspólnie z Fundacją Festiwalu Sztuki i Fotoreportażu	1 spotkanie	135
Teatr Nieoczywisty – warsztatowe spotkania z baśnią dla dzieci	5 spotkań	75

Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami artystycznymi

Tabela nr 91

Nazwa imprezy / współpraca	Liczba i rodzaj wydarzeń	Liczba uczestników
i rodziców		
Premiera współprodukowanego teledysku duetu bluesowego „Harpiano Show” w ramach 13. Międzynarodowego Festiwalu Jazzu Tradycyjnego Hot Jazz Spring	1 wydarzenie	60
Kurs Tańca Swingowego w ramach 13. Międzynarodowego Festiwalu Jazzu Tradycyjnego Hot Jazz Spring	1 wydarzenie	20

Współpraca z innymi podmiotami

Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater” w 2017 roku współpracował przy realizacji wspólnych projektów, wydarzeń artystycznych i organizacji imprez z następującymi podmiotami: Muzeum Stanisława Staszica w Pile, Galerią Fotografii Miasta Rzeszowa, Akademią Muzyczną Łodzi, Wydziałem Kultury, Promocji i Sportu Urzędu Miasta Częstochowy, Filharmonią Częstochowską im. Bronisława Hubermana, Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie, Miejskim Domem Kultury w Częstochowie, Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowskim Klubem Kolekcjonerów, Towarzystwem Literackim im. A. Mickiewicza, Częstochowskim Stowarzyszeniem Plastyków im. Dudy-Gracza, Polskim Towarzystwem Historycznym Oddział w Częstochowie, Zespołem Szkół Muzycznych im. M. J. Żebrowskiego w Częstochowie, Towarzystwem Muzycznym w Częstochowie, Częstochowską Szkołą Muzyczną Suzuki, Polskim Stowarzyszeniem Jazzu Tradycyjnego, Fundacją Festiwalu Sztuki Reportażu, Stowarzyszeniem Przyjaciół Niemiec w Częstochowie, Stowarzyszeniem „Salt Lake City”, Fundacją „Niech się dzieje”, Stowarzyszeniem Przyjaciół Gaude Mater, Częstochowskim Kolektywem Twórczym WyTwórnia, Kołem Literackim Anafora, Pubem Sportowym Stacherczak, Cafe Skrzyńska, Centrum Inicjatyw Artystycznych „Talent”, Zespołem Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W.S. Reymonta, Stowarzyszeniem Kultury Hip Hop „Przybij Piątkę”, Stowarzyszeniem Komunikat, Fundacją Oczami Brata.

Modernizacja pomieszczeń ośrodka

W 2017 roku Ośrodek dokonał modernizacji oświetlenia w sali widowiskowej, poprawiając tym samym system zdalnego oświetlenia oraz jakość oświetlenia zarówno przestrzeni ekspozycyjnej podczas wystaw, jak i sceny podczas występów scenicznych, koncertów i przedstawień. Ośrodek dokonał również remontu przestrzeni biurowej, dostosowując ją do aktualnego stanu zatrudnienia i rozdziału stanowisk pracy.

Zewnętrzne wsparcie finansowe

Ośrodek zdobył wsparcie finansowe ze strony ISD Huta Częstochowa, Cassino Bingo Centrum Sp. z o.o., miejscowego oddziału Tauron Polska Energia S.A.. Drukarni „Harit” Krzysztof Bednarek, która nieodpłatnie wydrukowała dla Ośrodka katalogi na wystawy plastyczne, Zakładu Cukierniczego „Michaś” sp. j., który zaopatrzył wolontariuszy Nocy Kulturalnej w słodycze, lokalu gastronomicznego Boulangerie, organizatora „Śniadania kulturalnego” w ramach 14. Nocy Kulturalnej, Centrum Sportowo-Rekreacyjnego „SCOUT”, zapewniającego nocleg artystów podczas 14. Nocy Kulturalnej.

Dane zbiorcze dotyczące imprez

Tabela nr 92

Liczba imprez ogółem	589
Liczba sprzedanych biletów	1 396 szt
Liczba sprzedanych karnetów 14. Nocy Kulturalnej	2 996 szt
Liczba wydanych wejściówek i zaproszeń	1 000 szt
Frekwencja	55 202 osób

Dane zbiorcze dotyczące działalności

Tabela nr 93

Koszty działalności w złotych ogółem	1 470 440
Udział środków własnych w pokryciu kosztów	8%
Dochody ogółem	1 566 964
Stan zatrudnienia w osobach	7
Stan zatrudnienia w etatach przeliczeniowych	6 25
Ilość osób zatrudnionych w działalności	5

Dane zbiorcze dotyczące działalności**Tabela nr 93**

Koszty działalności w złotych ogółem	1 470 440
merytorycznej w osobach	

Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana

Na działalność Filharmonii Częstochowskiej w 2017 roku złożyły się występy Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej oraz Chóru Filharmonii Częstochowskiej Collegium Cantorum organizowane cyklicznie (piątkowe koncerty symfoniczne, czwartkowe wieczory z chórem), odbywające się w ramach festiwali (m.in. Festiwal Muzyczny Rodziny Bachów) i podczas koncertów okolicznościowych. Wśród tych ostatnich znalazły się: Koncert Noworoczny, Koncert „Powróćmy jak za dawnych lat” zadedykowany był babciom i dziadkom, Koncert walentynkowy z wokalistką, pianistką i autorką tekstów Gabą Kulką, Koncert nie tylko dla Pań uświetnił zespół Tre Voci, czyli trzej tenorzy młodego pokolenia, a Koncert Sylwestrowy tercet sopranistek Sopranissimo.

Poza przeznaczonymi dla odbiorcy w każdym wieku koncertami wieczornymi, Filharmonia prowadzi szeroko zakrojoną działalność edukacyjną. W jej ramach kontynuowane były projekty: audycje umuzykalniające z cyklu „Filharmonia Dzieciom” (w sali kameralnej), koncerty edukacyjne w szkołach, przedszkolach, ośrodkach kultury na terenie miasta i regionu oraz koncerty szkolne z cyklu „Feel harmony – Poczuj klimat!”, a także niedzielne spotkanie muzyczne dla najmłodszych, czyli Filharmonia malucha (współorganizowana z Centrum Edukacji Sonare).

Najważniejsze wydarzenia

Najważniejszym wydarzeniem 2017 roku był Konkurs wokalny im. Jana, Edwarda i Józefiny Reszków zorganizowany po raz piąty. Na jego finał 3 marca odbył się koncert najpiękniejszych arii operowych, w którym zaprezentowali się m.in. laureaci poprzedniej edycji Konkursu oraz tegoroczni nagrodzeni, czyli: Hongyu Chen - baryton i Hanna Okońska – sopran (drugie miejsce ex aequo) oraz Joanna Kędzior - sopran i Karolina Makuła – mezzosopran (trzecie miejsce ex aequo).

Piąta odsłona Reszkowskiego Konkursu odbyła się wzorem lat ubiegłych trój etapowo. Najpierw rozpatrzono zgłoszenia audio-video w celu zakwalifikowania uczestników (16, w tym wokalistów z Węgier i Chin) do etapu polegającego na przesłuchaniach z fortepianem. Po wysłuchaniu uczestników Konkursu, zliczeniu punktacji i debacie, Jury w składzie: Izabella Kłosińska – Przewodnicząca, Katarzyna Suska, Kałudi Kałudow, Benno Schollum, Adam Klocek ogłosiło 9 nazwisk osób, które przystąpiły do przesłuchań finałowych. Każdy z uczestników w ostatnim etapie musiał zaprezentować się w dwóch ariach wykonanych z towarzyszeniem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej pod batutą jurora, dyrektora artystycznego Filharmonii, Adama Klocka. Ostatecznie Jury ogłosiło werdykt, według którego: I nagrody nie przyznano, przyznano dwie II nagrody ex aequo i dwie III nagrody ex aequo oraz nagrody pozaregulaminowe.

Z wydarzeń festiwalowych, w których uczestniczyła Filharmonia wymienić należy (chronologicznie): w maju Orkiestra oraz Chór Filharmonii Częstochowskiej wystąpili na finał 27. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater w koncercie poświęconym Feliksowi Nowowiejskiemu w 140. rocznicę urodzin kompozytora; czerwiec jak zwykle rozbrzmiewał rytmem jazzu tradycyjnego podczas 13. Hot jazz Spring, we wrześniu odbył się VII Festiwal Muzyczny Rodziny Bachów (Organizatorzy: Filharmonia Częstochowska, Instytut Rozwoju Sztuki); w październiku po raz trzeci Filharmonia współorganizowała Rubinstein Piano Festival - Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej wystąpiła podczas Galowego Koncertu Otwarcia Festiwalu w sali Filharmonii Łódzkiej wraz z solistką Yulianną Avdeeva, zwyciężczynią XVI Konkursu Chopinowskiego.

Inne ważne wydarzenia muzyczne 2017 to duże formy wokально-instrumentalne z udziałem zespołów artystycznych Filharmonii Częstochowskiej, w tym: koncert w rocznicę śmierci Papieża Jana Pawła II, podczas którego zabrzmiała Haydnowska Msza Terezańska; widowisko „Jasna Góra – Polska Kana”, które stanowiło kulminację uroczystości 300-lecia Koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej i było transmitowane przez TVP1 i TV Polonia; Niemieckie requiem op. 45 Brahmsa z Orkiestrą i Chórem Filharmonii oraz Chórem Filharmonii Łódzkiej z udziałem solistów: Ewy Biegas – sopran, i Adama Szerszenia – baryton, całość zza pulpitu poprowadził dyrektor Adam Klocek. Wśród solistów, którym towarzyszyli Filharmonicy Częstochowscy, należy wyróżnić: Włodka Pawlika, pianistę i kompozytora muzyki jazzowej, filmowej i teatralnej, laureata nagrody Grammy oraz młodą, ale już opromienioną sukcesami na międzynarodowych scenach południowokoreańską skrzypaczkę Bomsori Kim, która wykonała Koncert skrzypcowy D-dur Brahmsa podczas inauguracji sezonu 2017/2018.

Współpraca

W 2017 roku Filharmonia Częstochowska współpracowała przy organizacji koncertów z: Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie (grudniowy Koncert Instytutu Muzyki, Akademickie Koncerty Kameralne - cykl koncertów pedagogów uczelni połączonych z wystawami i wykładami); Zespołem Szkół Muzycznych w Częstochowie (Koncert po festiwalu „Szalone Dni Muzyki w Warszawie”, Koncert Dyplomantów); Fundacją im. Edwarda, Jana, Józefiny Reszków i Stowarzyszeniem Inicjatyw Twórczych DRATWA (Koncert w 100. rocznicę śmierci Edwarda Reszke w Garnku, Koncert w ramach Jasnogórskich Dożynek); Kościołem Ewangelicko-Augsburskim (koncerty Chóru), Kościołem Rektorackim (Koncerty przy świecach); częstochowskimi Uniwersytetami Trzeciego Wieku (koncerty z wykładem w ramach zajęć UTW); Towarzystwem Lekarskim Częstochowskim (w Filharmonii miała miejsce część obchodów 100-lecia śmierci Doktora Władysława Biegańskiego w Częstochowie, w tym: Koncert „Świat walca” z udziałem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej pod dyrekcją Adama Klocka i sopranistki Katarzyny Dondalskiej oraz konferencje naukowe); Urzędem Miasta Częstochowy (m.in.: koncert na zakończenie 25. Dni Częstochowy, niedzielne Podwieczorki z klasyką w ramach akcji „Aleje - tu się dzieje!”, Koncert na Święto Niepodległości), Miejską Galerią Sztuki (spotkanie w ramach cyklu „Nieśmiertelni”).

W sali koncertowej Filharmonii z udziałem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej swoje jubileusze świętowały dwa częstochowskie zespoły chóralskie: Collegium Cantorum (30 lat), Basilica Cantans (20-lecie). W 2017 roku w Filharmonii Częstochowskiej regularnie eksponowane były wystawy plastyczne.

Wynajem sal

Poza wymienionym wydarzeniami kulturalnymi szerokim polem działalności Filharmonii jest wynajem sal na imprezy typu komercyjnego, w tym: spektakle, kabarety, koncerty rozrywkowe, a także konferencje czy sympozja.

Wydarzenia kulturalne w liczbach

Tabela nr 94

Rodzaj imprezy	Liczba	Frekwencja	Wpływ
Koncerty symfoniczne	32	38 385	359 361
Koncerty kameralne	22	3 167	33 093
Koncerty szkolne	9	5 400	63 188
Inne koncerty/imprezy okolicznościowe	26	8 195	77 377
Filharmonia malucha	2	620	3 866
Audycje muzyczne (sala kameralna)	173	22 271	77 905
Audycje muzyczne w terenie	158	15 804	56 030
Imprezy impresaryjne	1	550	39 360
Wystawy	9	680	0
Wynajmy	97	63 721	654 909
Razem	529	159 243	1 365 089

Dane zbiorcze	Tabela nr 95
Koszty działalności w złotych	9 835 821
Przychody własne w złotych	1 355 975
Udział przychodów własnych w pokrywaniu kosztów w procentach	13,8
Stan zatrudnienia w osobach	141
Stan zatrudnienia w etatach przeliczeniowych	136,5
Średnio roczne zatrudnienie w etatach	136,9
Ilość osób zatrudnionych w działalności merytorycznej w osobach	104
Ilość imprez (koncerty, audycje muz., wynajmy)	529
Ilość sprzedanych biletów	54 331
Ilość wydanych zaproszeń	8 350
Ilość słuchaczy	159 243

Dotacja podmiotowa Organizatora – Gminy Częstochowa dla Filharmonii wyniosła w 2017 r. 6 798 600 zł, z tego 199 600 zł zostało wykorzystane na współorganizację następujących przedsięwzięć:

- 40 000 zł na koncert „Świat walca” - z okazji obchodów 100-lecia śmierci doktora Wł. Biegańskiego (08.04),
- 135 000 zł na 13. Festiwal Jazzu Tradycyjnego „Hot Jazz Spring” (30.05-04.06),
- 9 000 zł na Galę Ekonomii Społecznej (22.09),
- 13 000 zł na koncert Zespołu „DZEM” w ramach działań na rzecz dzieci z autyzmem (06.11, Fundacja Primo Diagnosis),
- 2 600 zł na imprezę charytatywną Fundacji Adullam.

Na działalność w roku 2017, oprócz dotacji podmiotowej, Filharmonia Częstochowska otrzymała dotację celową z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kwocie 40 000 zł.

Ponadto na zakupy instrumentów muzycznych i akcesoriów Filharmonia otrzymała dotacje inwestycyjne, z czego 100 000 zł od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i 36 000 zł od Organizatora – Gminy Częstochowa.

Miejski Dom Kultury

Miejski Dom Kultury w Częstochowie w 2017 roku realizował cele statutowe poprzez:

- tworzenie warunków dla rozwoju i dostępności kultury dla różnorodnych grup mieszkańców
- podejmowanie działań na rzecz aktywnego i świadomego uczestnictwa mieszkańców w kulturze
- edukację, upowszechnianie i promocję kultury.

Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży

W roku sprawozdawczym zorganizowano 5 677 godzin zajęć edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, prowadzonych przez profesjonalną kadrę, obejmujących:

- zajęcia muzyczne – 1956 godz.
- zajęcia plastyczne – 481 godz.
- zajęcia taneczne – 1586 godz.
- zajęcia teatralne – 502 godz.
- inne - 1152 godzin (modelarskie, fotograficzne, ceramiczne),
- zajęcia dla dorosłych - 972 godz. (relaksacyjna - joga, kroju i szycia) gimnastyka korekcyjna.

Działalność basenu

- gimnastyka korekcyjna - 1655 osób
- aqua– aerobik dla dorosłych – 807 osób
- kursy pływania – 10063 osoby
- sauna – 938 osób
- basen ogólnodostępny – 51658 osób
- Rodzina plus - 859 osób
- Karta Seniora – 1379 osób

Imprezy, wydarzenia

W roku 2017 zorganizowano szereg różnorodnych koncertów. Częstochowskie Święto Seniorów „Senioralia” uświetnili zaproszeni goście: Wojciech Gąsowski, Rudi Schuberth z Orkiestrą, Kazimierz Kowalski. Na scenie Miejskiego Domu Kultury wystąpiły zespoły: „Chrząszcze z filharmonikami”, „Golden Life”, „Kombi”, „Oddział Zamknięty Jary OZ”, „Milsen”, „Universe”, „Shamboo”, Zespół Pieśni i Tańca „Częstochowa”, a także: Adrianna Noszczyk, Piotr Klekociński, Siggys Davis i Tomasz Stockinger, Yaga Kowalik, Janusz Kasprówicz, Zdzisław „Altana” Sierpiński.

Sesje nagraniowe

W sesjach nagraniowych udział wzięły zespoły: AmperA, Five O Clok, Zespół Hatrix, Martyna Zygadło, Barbara Wierzbicka, Iga Kozacka, Michał Masłoń, Adrianna Noszczyk, Rafał Nowakowski, Krystyna Maciejewska, Roksana Będkowska. Na nagrania wykorzystano 651 godzin.

Wystawy i prezentacje

- wystawa pracowni fotograficznej
- wystawa fotografii „Obrazki z podróży”
- wystawa pokonkursowa V Ogólnopolskiego Konkursu Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Szlakiem Orlich Gniazd”
- wystawa pokonkursowa III Ogólnopolskiego Konkursu Twórczości Plastycznej Dzieci i Młodzieży „Parki Narodowe w Polsce oraz Gatunki Zwierząt i Roślin Chronionych”
- wystawa plastyczna „Twórczość Krzysztofa Mazonia”
- wystawa „Rzeźba sakralna i ludowa” Henryka Sygudy
- wystawa zbiorowa „Ja, my wy, oni... To tu, to tam, to co się dzieje w Częstochowie i trochę dalej...”
- wystawa pokonkursowa Ogólnopolskiego Konkursu Odzieżowego „Suknia wieczorowa inspirowana stylem Coco Chanel”

Inne projekty obejmowały organizację festynów integracyjno-promocyjnych, zawody modeli latających, wystawy prac dzieci, uczestników zajęć w pracowni ceramicznej i plastycznej, prezentacje efektów pracy dzieci i młodzieży z pracowni muzycznej, choreograficznej i teatralnej, prezentację Zespołu Pieśni i Tańca „Częstochowa” oraz Częstochowski Festiwal Podróżniczy.

Udział w konkursach, przeglądach

W okresie sprawozdawczym uczestnicy zajęć edukacyjnych brali udział w konkursach, przeglądach ogólnopolskich i lokalnych, zdobywając 21 nagród:

- II miejsce Klaudia Ujma - IV Powiatowy Festiwal Kolęd i Pastorałek w Dąbrowie Zielonej
- III miejsce Klaudia Ujma - Jurajski Festiwal Kolęd i Pastorałek – Łazy 2017
- III nagroda Michalina Mierzwa - XV Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Tradycje Wielkanocne” organizowany przez Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki
- I miejsce Zespół Taneczny „Antidotum” - V Wojewódzka Gala Taneczna w Mikołowie
- II miejsce Zespół Taneczny „Antidotum” – „World Dance” Sosnowiec 2017
- II miejsce Klaudia Ujma - III Powiatowy Konkurs Muzyczny „Piosenka jest dobra na wszystko” – Starcza 2017
- I miejsce Klaudia Ujma - III Powiatowy Przegląd Pieśni Maryjnej „Idziemy z Tobą Matko” Nierada 2017
- Złota Muszelka Martyna Zygadło - XVII Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier” - Suwałki 2017
- Grand Prix Martyna Zygadło - Wojewódzki Konkurs Piosenek Agnieszki Osieckiej „Rozśpiewać Świat” Kamienica Polska 2017
- II miejsce Martyna Zygadło - XV Ogólnopolski Konkurs Piosenki „KUMAK” – Pabianice 2017
- GRAND PRIX Klaudia Ujma - IV Powiatowy Konkurs Piosenki i Pieśni Patriotycznej „Historia Pieśnią Pisana” – Lubojna 2017
- I miejsce Klaudia Ujma - II Powiatowo-Diecezjalny Przegląd Pieśni Patriotycznej „Tu wszędzie jest moja ojczyzna ..” – Poczesna 2017
- I miejsce Martyna Zygadło - Międzynarodowy Festiwal im. Henryka Morysa i Andrzeja Litwina – Kielce 2017
- I miejsce Zespół Taneczny „Antidotum III” - XXVI Jurajski Festiwal Tańca „Freestyle” – Kłobuck 2017
- I miejsce Zespół Taneczny „Antidotum III” - XVII Ogólnopolski Turniej Tańca im. Adama Marka w Lublińcu

Ogólnopolski Turniej Tańca o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy:

- II miejsce Zespół Antidotum I - kat. Formacje jazz 7-11 lat,
- III miejsce Zespół Antidotum II - kat. Formacje jazz 12-15 lat,
- I miejsce Zespół Antidotum III - kat. solo 12-15 lat
- III miejsce Zespół Antidotum III - kat. solo powyżej 15 lat

Pracownia plastyczna MDK „Najpiękniejszą choinka” - XI Targi Bożonarodzeniowe „Gwiazdkowa Aleja” - wyróżnienie

Daria Basik nagroda - Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Na skrzydłach wyobraźni” zorganizowany przez Młodzieżowe Centrum Kultury w Legnicy.

Współpraca z innymi podmiotami

W 2017 r. Miejski Dom Kultury współpracował z klubami seniora, Uniwersytetami Trzeciego Wieku działającymi przy częstochowskich uczelniach, Instytutem Muzyki Akademii Jana Długosza, Stowarzyszeniem Częstochowskich Amazonek, Radiem Jura, Radiem Fiat, TV Orion. Współpraca ta zaowocowała licznymi projektami artystycznymi.

MDK - dane zbiorcze

Tabela nr 96

Koszty działalności w złotych	4 433 542
Przychody własne w złotych	924 511
Udział przychodów własnych w pokrywaniu kosztów w procentach	20,88
Stan zatrudnienia w osobach	37
Stan zatrudnienia w etatach przeliczeniowych	36
Ilość osób zatrudnionych w działalności merytorycznej w osobach	17
Ilość zrealizowanych imprez	120
Ilość sprzedanych biletów na koncerty	3498
Ilość wydanych zaproszeń	950
Ilość wydanych wejściówek na imprezy nieodpłatne	1 300
Frekwencja na imprezach	12 540
Zajęcia edukacyjne:	
- ilość uczestników	10 640
- ilość zrealizowanych godzin	5 677
Basen:	
ogólnodostępny – ilość osób	51 658
zajęcia relaksacyjne – ilość uczestników	8 480

Kino studyjne OKF Iluzja

Zadania i cele Miejskiej Galerii Sztuki oraz Kina Studyjnego OKF Iluzja na 2017 r. sformułowane zostały z założeniem wzrostu zainteresowania ofertą wystawienniczą i filmową. Cele zostały osiągnięte zgodnie ze statutem oraz planami: merytorycznym i finansowym. Program wystaw opracowany został ze szczególnym podkreśleniem różnorodności i atrakcyjności wielu dziedzin sztuki, a także w oparciu o szeroką znajomość i atrakcyjność wielkich nazwisk współczesnej sztuki. Zrealizowano tzw. ścieżkę „mistrzowską”, prezentując monograficzne wystawy uznanych artystów sztuki współczesnej, m.in. Stanisława Baja, Jarosława Modzelewskiego. Należy także podkreślić wagę zrealizowanej wspólnie z Galerią Bodeńską (Niemcy) wystawy „Dionizos – ślad mitu”, która była prezentowana w Galerii Bodeńskiej w Meersburgu oraz w Miejskiej Galerii Sztuki w Częstochowie.

Kino Studyjne OKF Iluzja rozwijało swoją ofertę repertuarową w zakresie sztuki filmowej, jak i nowych form upowszechniania kultury. Kontynuowano realizację cyklu „Wielka sztuka na ekranie”. Konsekwentnie prowadzono cykliczną edukację filmową dla szkół.

Wystawy sztuk wizualnych zrealizowane przez Miejską Galerię Sztuki

Wydarzenia artystyczne:

- „Czarna rzeka”. Stanisław Baj – malarstwo,
- „Dionizos – ślady mitu” wystawa problemowa,
- Jarosław Modzelewski, malarstwo,
- „Terytoria pamięci” – wystawa problemowa.

Wystawy prezentujące różne dziedziny sztuki współczesnej oraz indywidualny dorobek artystów m.in.: Daniel Pielucha – malarstwo, Jan Wolek – malarstwo, Waldemar Marszałek, malarstwo.

Zbiorowe wystawy wskazujące na znaczenie częstochowskiego środowiska artystycznego, z jego czołowymi przedstawicielami:

- „42.Ogólnopolski Plener Malarski Jurajska Jesień. 2016”.

- Wystawy promujące młode pokolenie artystów (w tym program Galeria Promocji Młodych):
- wystawa prac dyplomowych studentów,
- Ewa Wiktor – malarstwo,
- Marek Mszyca – rysunek,
- Anita Owsiany – obrazy.

Wystawy – efekt konkursów artystycznych:

- 3. Międzynarodowy Konkurs „Pejzaż współczesny”.
- Wystawy przygotowane we współpracy z innymi ośrodkami sztuki w tym wystawy międzynarodowe:
- „Dionizos – ślad mitu” wystawa problemowa (wraz z Galerią Bodeńską, Niemcy).
- Wystawy przygotowane przez MGS, a prezentowane w innych ośrodkach sztuki w Polsce:
- „V Zahradě/ W ogrodzie”, Biuro Wystaw Artystycznych w Kielcach.
- Wystawy w Galerii Zwiastun:
- Marcin Szczygieł – fotografia; wystawa z okazji 25. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy; „Współbrzmienie Gosia Bryndza i Amelia Augustyn – malarstwo”; Estera Makiela, grafika Macierzyństwo; Mateusz Zakłada, fotografia; malarstwo podopiecznych Stowarzyszenia YAVA w Częstochowie; Czesław Niemen w obiektywie Marka Karewicza; Maria Teresa Stapel. Emanacje Doktora Władysława Biegańskiego, collage.

Interdyscyplinarne wydarzenia okolicznościowe zrealizowane przez MGS:

- 14. Noc Kulturalna w MGS: nocne zwiedzanie wystaw, zabawy plastyczne i erudycyjne dla dzieci i dorosłych związane z prezentowanymi wystawami,
- spektakl Teatru Wojciecha Kolsuta „Powrót marionetek – Sen 062”,
- „Cyrk Hrynek” – spektakl teatru marionetek Nemno z Rzeszowa,
- „VR - ART– sztuka w wirtualnej rzeczywistości, pokaz,
- „Ławeczka Haliny”- wieczór z poezją, muzyką i filmem,
- Jubileusz 40-lecia działalności Miejskiej Galerii Sztuki w Częstochowie.

Wydarzenie artystyczne w ramach miejskiego programu „Aleje - tu się dzieje!” finansowane z budżetu Miasta Częstochowy:

- „Subiektywne spojrzenie” – instalacja artystyczna Małgorzaty Lisieckiej,
- „Sztuka na żywo”. Pokaz działań twórczych,
- „Sztuka dla każdego”,
- „Cyklop” – instalacja artystyczna Dominika Cierpiąła,
- „W pełnym świetle”. Szymon Stala - rzeźba portretowa, Marta Kasprzyk – ceramika.

Wydarzenia muzyczne organizowane przez MGS

- z cyklu „Nieśmiertelni”: „David Bowie”, prowadzenie red. Piotr Metz, „Leonard Cohen”, prowadzenie red. Piotr Metz, „Prince”, prowadzenie red. Piotr Metz, „ B.B. King”, prowadzenie red. Jan Chojnacki, Maria Czubaszek” prowadzenie Artur Andrus i Wojciech Karolak, „Czesław Niemen” prowadzenie Paweł Brodowski,
- koncert jazzowy „Rorat Trio”,
- koncert fortepianowy Gabrieli Bieleckiej,
- występ Jasnogórskich Chórów Żeńskiego i Dziewczęcego,
- koncerty dyplomowe: Mariusza Bakalarskiego i Dawida Dudkiewicza studentów IMA AJD, Katarzyny Nocoń studentki IMA AJD, Krystiana Hutnego i Wojciecha Królikowskiego studentów IMA AJD,
- koncert studentów Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego w Kownie,
- koncert Stephen Mattingly - recital gitarowy,
- koncert fortepianowy Janusza Frączka,
- koncert kolęd w wykonaniu Piotra Lempy i Wigilia artystyczna (13.12.2017),
- recital Artura Andrusa z okazji jubileusz 40-lecia działalności MGS (30.11.2017).

Edukacja artystyczna:

- działania wspierające i popularyzujące twórczość plastyczną dzieci i młodzieży: 5 wystaw i 2 konkursy plastyczne w Galerii Sztuki Dziecka Zielony Ołówek,

- warsztaty artystyczne: zorganizowano 18 warsztatów plastycznych dla dzieci i młodzieży, (w tym dla niedowidzących),
- zorganizowano 17 wydarzeń w ramach cyklu „Działania artystyczne na żywo”, „Lekcje w Galerii” oraz „Zwiedzanie z kuratorem” – edukacyjne oprowadzenie uczniów i studentów po wystawach.

Działania Kina Studyjnego OKF Iluzja w zakresie upowszechniania kultury filmowej:

Rok 2017 był rekordowy pod względem frekwencji i wpływów: odbyło się ponad 1 600 seansów, z udziałem ponad 60 000 widzów, a wpływy brutto ze sprzedaży samych biletów wyniosły ponad 750 000 zł.

Od roku 2004 kino należy do prestiżowej europejskiej sieci kin Europa Cinemas, Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych oraz Polskiej Sieci Kin Cyfrowych. Zadaniem kin studyjnych jest upowszechnianie szeroko pojętej kultury filmowej, ze szczególnym uwzględnieniem filmów o wysokich walorach artystycznych oraz działalność edukacyjna, skierowana do młodych widzów. Filmy pokazywane w OKF są starannie wybierane oraz zestawiane w przeglądy problemowe, tematyczne, retrospektywne i monograficzne. Wśród rozmaitych form działalności kina są także stałe cykle czy repliki festiwali.

Przeglądy, festiwale, repliki:

- „Złota Piątka OKF” – tradycyjny, organizowany od ćwierćwiecza, coroczny plebiscyt na najlepszy film minionego roku prezentowany w OKF,
- „Co ty wiesz o kobiecie...” – zestaw filmów ukazujących rolę i znaczenie kobiet w różnych kręgach kulturowych,
- „Oscarowy tydzień” - pokazy filmów nominowanych i nagrodzonych Oscarem,
- przegląd filmów Ryszarda Bugajskiego zakończony projekcją „Zacmy” oraz spotkaniem z reżyserem i odtwórczynią głównej roli Marią Mamoną,
- Festiwal „Wiosna Filmów” - prezentacja filmów z najlepszych międzynarodowych festiwalach m.in. w Cannes, Berlinie, Wenecji, Montrealu, San Sebastian, Toronto czy Sundance,
- filmy z festiwalu Watch Docs. Prawa człowieka w filmie – we współpracy z AJD,
- 4. Festiwal Filmów Dokumentalnych im. Braci Krzemińskich Moja mała ojczyzna - przy współorganizacji z AJD oraz firmą Kas Film. Program filmowy dopełniły panele dyskusyjne, debaty, wspomnienia i spotkania (m.in. z Grażyną Szapołowską, Mayą Talman, Jędrzejem Nistrój, Adamem Guzińskim),
- Weekend z Millenium Docs Against Gravity - filmy z festiwalu filmów dokumentalnych, nagrodzonego przez PISF jako najważniejsze wydarzenie filmowe w Polsce.

Prezentacja twórczości filmowej związanej z Częstochową:

- pierwszy publiczny pokaz amatorskiego filmu „Imitacja”, zrealizowanego przez częstochowiankę M.M. Jeziorowską, połączony ze spotkaniem z twórcami filmu,
- organizacja XVII edycji konkursu na film pod hasłem „Częstochowa w kadrze”,
- pokaz filmu „Władysław Biegański. Drogi ku szczęściu”, częstochowianina A. Broncla.

Realizacja programów i działań prorodzinnych i dostosowanych do określonych grup wiekowych i społecznych:

- „Kino Seniora” - comiesięczne pokazy dla seniorów - specjalnie wyselekcjonowane filmy, dogodna godzina seansu, obniżona cena biletu,
- „Młody Iluzjonista” - cykliczne pokazy dla młodych widzów,
- „Poniedziałki za dychę” - stały dzień tygodnia, w którym obowiązuje promocyjna cena biletu w wysokości 10 zł,
- Festiwal Filmowy „Kino Dzieci” – filmy wyselekcjonowane z myślą o widzach w wieku 4-12 lat, skierowane zarówno do dzieci jak i ich opiekunów, z warsztatami plastycznymi i pokazami iluzjonisty,
- „Ferie z filmem” – pokazy filmów dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych,
- „Wakacyjny Iluzjonista” – weekendowe projekcje dla dzieci w lipcu i sierpniu.

Realizacja wydarzeń interdyscyplinarnych

- „Met Opera Live in HD” – spektakle z Metropolitan Opera transmitowane na żywo, m.in. : „Romeo i Julia”, „Rusalka”, „La Traviata”, „Idomeneusz, król Krety”, „Eugeniusz Oniegin”, „Kawaler z różą”,

- „Norma”, „Czarodziejski flet”, „Anioł zagłady”. Transmisje poprzedzone prelekcją oraz ze specjalną oprawą (dekoracje, stylowe stroje pracowników kina, czerwony dywan, druk libretta, poczęstunek podczas przerw),
- „Met Opera. Letnie powtórki” – letnie retransmisje z Metropolitan Opera w Nowym Jorku: „Poławiacze perel”, „Makbet”, „Nabucco”, „Carmen”,
 - „Wielka sztuka na ekranie” – cykl filmów poświęconych sztuce, w tym m.in.: „Osobliwy świat Hieronymusa Boscha”, „Ja, Claude Monet”, „W ogrodzie artysty malarza. Amerykański impresjonizm”, „Goya. Widzenie ciała i krwi”, „Renoir poważany i znieważany”, „Portrety ogrodów. Od Moneta do Matisse’a”, „Michał Anioł. Życie i śmierć”, „Canaletto i sztuka Wenecji”, „Hockney. Pejzaże, portrety i martwe natury”, „Piekiło” Botticellego, „Święty Piotr i inne papieskie bazyliki Rzymu”,
 - „National Theatre Live” – retransmisje spektakli z Królewskiego Teatru Narodowego w Londynie: „Jak wam się podoba?”, „Amadeusz”, „Ziemia niczyja”, „Hedda Gabler”, „Opętanie”, „Rosencrantz i Guildenstern nie żyją”, „Kto się boi Virginii Woolf?” oraz z Comedie Francaise: „Mizantrop”, „Cyrano de Bergerac”,
 - Balet z Teatru Bolszoi – retransmisja spektaklu „Jezioro łabędzie”.

Działania specjalne i okolicznościowe:

- częstochowska premiera filmu „Knives out” z udziałem reżysera Przemysława Wojcieszka,
- częstochowska premiera filmu „Happy Olo – pogodna ballada o Olku Dobie, połączona ze spotkaniem z bohaterem filmu Aleksandrem Dobą oraz producentem filmu Danielem Macukiem,
- w ramach programu „Aleje - tu się dzieje!”: podróżnicze poniedziałki – spotkania z Ryszardem Pawłowskim, Tomkiem Michniewiczem, Weroniką Kwapisz; filmowe wtorki – filmy z muzyką Krzysztofa Komedy oraz spotkanie z krytykiem Tomaszem Raczkim; pokaz dokumentu „Częstochowa, lata 60.”, połączony ze spotkaniem z Krzysztofem Kasprzakiem; pokazy filmów z udziałem Przemysława Bluszcza oraz spotkanie z aktorem; filmy z Antonim Fertnerem oraz spotkanie ze Stanisławem Janickim,
- w ramach „Hot Jazz Spring Festiwal”: projekcje filmów o polskim jazzie,
- „Filmowy Dzień Dziecka” (dodatkowe atrakcje- modelowanie balonów, malowanie twarzy, puszczanie wielkich baniek mydlanych, tańce),
- seanse filmów animowanych Piotra Dumay w ramach Festiwalu Dekonstrukcji Słowa „Czytaj” oraz spotkanie z twórcą animacji,
- „Częstochowska Noc Kulturalna” – maraton filmów kultowego reżysera Davida Lyncha,
- „Międzynarodowy Dzień Zwierząt” – pokazy filmów przyrodniczych z BBC Earth,
- „Filmowe Mikołajki” – seanse szkolne i rodzinne z udziałem św. Mikołaja, uświetnione pokazami iluzjonisty i warsztatami plastycznymi.

Edukacja filmowa

Kontynuowano realizację ogólnopolskiego projektu „Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej”. Ponadto zorganizowano spotkanie promocyjne dla nauczycieli z koordynatorem merytorycznym programu NHEF. Do programu, obejmującego 7 cykli dla szkół i przedszkoli zapisało się 59 grup, w sumie 1 970 uczniów. Niezależnie od programu NHEF, działało „Kino Młodego Widza”, w którym prezentowano filmy na zamówienie nauczycieli.

Współpraca MGS i OKF Iluzja z instytucjami kultury oraz innymi podmiotami:

- Stowarzyszenie Europa Cinemas, Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych, Sieć Polskich Kin Cyfrowych,
- dystrybutorzy filmowi: Aurora, Against Gravity Best Film, Forum Film, Gutek Film, Imperial Cinepix, Kinoplex, Kino Świat, Mayfly, Monolith Films, Solopan, UIP, Vision, Vivarto, Warner Bros,
- TVP, FilMOTEKA Narodowa Instytut Audiowizualny, Stowarzyszenie Filmowców Polskich,
- Uniwersytety Trzeciego Wieku, media lokalne i ogólnopolskie, instytucje kultury, placówki oświatowe, szkoły, przedszkola,
- Powiatowa Galeria Sztuki w Meersburgu (Niemcy),
- Roncalli – Forum (Instytut Edukacyjny Archidiecezji Freiburg, Niemcy),
- Muzea Narodowe w Warszawie i Krakowie,
- Muzeum Sztuki Współczesnej w Warszawie,
- Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu,

- Nowohuckie Centrum Kultury w Krakowie,
- Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie,
- Częstochowskie Stowarzyszenie Plastyków im. Jerzego Dudy-Gracza.

Zbiory

W 2017 r. pozyskano do kolekcji Miejskiej Galerii Sztuki prace: Daniel Pielucha „u Źródła” – pastel, Szymon Stala „Claudi” – rzeźba, Zdzisław Beksiński – szkic, Stanisław Baj „Czarna rzeka”.

Dane zbiorcze OKF

Tabela nr 97

Koszty działalności ogółem (w złotych)	3 307 254
Udział przychodów własnych w pokrywaniu kosztów	47%
Dochody ogółem	3 304 402
Dotacja	1 761 132
Dochody własne, w tym:	1 543 270
• dochody z tytułu podnajmu pomieszczeń i dzierżawy terenu	343 711
• dochody z odsprzedaży energii elektrycznej, ciepłej i wody	97 535
• dochody z działalności statutowej	844 995
• pozostałe przychody	257 029
Stan zatrudnienia w osobach na 31.12.2017 (w osobach)	25
Stan zatrudnienia w etatach przeliczeniowych na 31.12.2017	23,75
Liczba pracowników merytorycznych: w tym:	
• MGS	11
• OKF	3
Liczba widzów wystaw ogółem	60 202
Liczba sprzedanych biletów na wystawy (szt.)	8 902
Liczba bezpłatnych wejść na wystawy (m.in. za zaproszeniami na wernisaże, dni bez opłat, wolne środy dla szkół, ekspozycje zewnętrzne)	51 300
Liczba widzów kinowych ogółem	64 889
Liczba sprzedanych biletów do kina	60 869
Liczba bezpłatnych wejściówek do kina (wejściówki na seanse ze wstępem wolnym oraz wejściówki dla opiekunów szkolnych, dzieci z ubogich rodzin, zaproszeni goście, nagrody w konkursach, media)	4 020
Pozyskanie dodatkowych środków finansowych z Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych	22 900
Pozyskanie dodatkowych środków finansowych z Europa Cinemas	52 524

Imprezy artystyczne MGS i OKF

Tabela nr 98

Rodzaj imprezy	Liczba
Wystawy sztuk wizualnych MGS, w tym:	44
- wystawa stała	1
- wystawy zmienne w salach wystawowych galerii	20
- wystawy plenerowe	5
- wystawy zmienne w Galerii Zielony Ołówek i Zwiastun	16
- w innych ośrodkach sztuki w Polsce	1
- w ośrodku zagranicznym	1
Konkursy artystyczne (plastyczne i filmowe), w tym twórczości dziecięcej	2
Lekcje w galerii MGS	76
Warsztaty w galerii MGS	35
Spotkania autorskie MGS (plastycy, pisarze/ redaktorzy)	103

Imprezy artystyczne MGS i OKF**Tabela nr 98**

Rodzaj imprezy	Liczba
Seanse kina studyjnego OKF	1 653
Spotkania autorskie OKF (aktorzy, reżyserzy i in.)	23
Prelekcje przed seansami filmowymi OKF	241
Koncerty muzyczne MGS oraz inne imprezy towarzyszące	24
Razem	2 201

Publikacje**Tabela nr 99**

Rodzaj publikacji	Liczba	Łączny nakład
katalogi	4	708
foldery i broszury programowe MGS i OKF	21	31 400
zaproszenia	31	4 355
plakaty do wystaw i afisze programowe	54	945
Inne druki	5	1 700

W roku sprawozdawczym zawarto **210** umów dotacji ze **104** podmiotami na łączną kwotę 5 208 814,22 zł, w ramach których realizowano następujące zadania:

- szkolenie sportowe dla dzieci i młodzieży (**4 773 000 zł**),
- organizacja i udział w zawodach sportowych na wysokim poziomie współzawodnictwa (**1 200 000 zł**),
- organizacja imprez sportowych rangi międzynarodowej i ogólnopolskiej (**204 500 zł**),
- szkolenie sportowe dla osób niepełnosprawnych (**48 500 zł**),
- zapewnienie bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne oraz upowszechnianie sportu (**54 000 zł**),
- upowszechnianie turystyki kwalifikowanej i krajoznawstwa (**55 000 zł**),
- organizacja wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży (**28 300 zł**),
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży (**51 100,49 zł**),
- współzawodnictwo sportowe szkół i działalność Dzielnicowych Ośrodków Sportu Szkolnego (**220 000 zł**),
- różne przedsięwzięcia sportowe i rekreacyjne - małe granty (**67 428 zł**).

Ponadto zawarto 3 umowy z 3 podmiotami na dofinansowanie zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej na łączną kwotę 90 235 zł. W 2017 r. na podstawie art. 19 b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, zrealizowano niżej wymienione przedsięwzięcia:

- City Cross Częstochowa, edycja 5 (Klub Sportowy City Cross),
- Częstochowa StreetBall CUP vol. 5 (Stowarzyszenie Sportowa Częstochowa),
- II Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Klubu Sportowego SPIN.

Podjęto współpracę z ok. 190 podmiotami sportowymi i rekreacyjnymi, w tym: 67 uczniowskimi klubami sportowymi, 100 stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością sportową, 4 klubami sportowymi działającymi w formie spółek akcyjnych, 8 ogniskami towarzystwa krzewienia kultury fizycznej, 11 okręgowymi związkami sportowymi oraz kilkoma innymi organizacjami/fundacjami, działającymi w obszarze kultury fizycznej na terenie Częstochowy.

Powstał 1 uczniowski klub sportowy, który zgodnie z obowiązującą ustawą o sporcie został wpisany do ewidencji prowadzonej przez Prezydenta Miasta Częstochowy. W 2017 r. z ewidencji wykreślono 1 klub sportowy działający w formie stowarzyszenia, którego statut nie przewiduje prowadzenia działalności gospodarczej oraz 2 uczniowskie kluby sportowe.

Najważniejsze imprezy sportowe i rekreacyjne

Najważniejsze imprezy sportowe zorganizowane w roku sprawozdawczym we współpracy z Miastem Częstochowa:

- Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej Exact Systems IV Edycja „Raki Cup 2017”, (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: Stowarzyszenie Klub Sportowy APN,
- XV Gala Lodowa o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy (Sztuczne Lodowisko, ul. Boya-Żeleńskiego 6/8), organizator: Stowarzyszenie CKM Włókniarz,
- 12. Edycja Turnieju Piłki Nożnej „Piłkarska Gwiazdka” (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: RKS Raków Częstochowa S. A.,
- Grand Prix Polski w Skokach do Wody (Pływalnia Kryta, Aleja Niepodległości 20/22), organizator: Częstochowski Ośrodek Szkolenia Wyczynowego,
- 45. Międzynarodowy Wyścig Kolarski - Grand Prix Częstochowy 2016 (Aleja Najświętszej Maryi Panny), organizator: Częstochowski Kolarski Klub Sportowy Kolejarz - Jura,
- Rowerowy Puchar MTB Trek Częstochowa (CSR Scout, ul. Drogowców), organizator: Fundacja Rowerowa Jura,

- Międzynarodowy Turniej Tenisa Stołowego w kategorii seniorów, weteranów 50+ (Hala Sportowo - Widowiskowa „Polonia”), organizator: Stowarzyszenie ALTS Print Cycero 50+,
- Memoriał im. Bronisława Idzikowskiego i Marka Czernego, Indywidualny Turniej Żużlowy (Miejski Stadion SGP Arena, ul. Olsztyńska 123/127), organizator: Stowarzyszenie CKM Włókniarz,
- 85. Indywidualne Mistrzostwa Polski w Tenisie Stołowym (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: KU AZS im. Jana Długosza w Częstochowie),
- X Jurajski Turniej Seniorów w Badmintonie (Hala Sportowo - Widowiskowa Polonia), organizator: Śląski Związek Badmintonu,
- IV Bieg Uliczny „Z Siódemką na 7-kę”, (Plac Orłąt Lwowskich, ul. Hłakowiczówny), organizator: Gimnazjum nr 7,
- Ogólnopolski Turniej Badmintonu Elity, Juniorów Młodszych, Młodzików i Amatorów Masters, IV Grand Prix Częstochowy (Hala Sportowo - Widowiskowa Polonia), organizator: Śląski Związek Badmintonu,
- Tae-Kwon-Do International Open European Championships (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: Związek Sportowy Polska Unia Taekwon-do,
- I Edycja Grand Prix Polski w skokach do wody, Częstochowa 2017, (Pływalnia Kryta MOSiR, Aleja Niepodległości 20/22), organizator: Częstochowski Ośrodek Szkolenia Wyczynowego,
- XXIII Regaty o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy - Studencki Piknik pod Żaglami (Ośrodek Żeglarski MARINA PORAJ), organizator: KU AZS Politechniki,
- Finał Młodzieżowych Indywidualnych Mistrzostw Polski na Żużlu, (Miejski Stadion SGP Arena Częstochowa, ul. Olsztyńska 123/12) organizator: Stowarzyszenie CKM Włókniarz,
- Bosch Grand Prix Polski w Koszykówce 3X3 - Exact Systems Grand Prix Częstochowy w kat. Open i 40+, 1x1 Single, 2x2 Double, Family (Plac im. Biegańskiego), organizator: Organizacja Środowiskowa AZS w Częstochowie,
- Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Żaków 2017 AJAKS CUP (Młodzieżowy Ośrodek Sportu przy Szkole Podstawowej nr 50, ul. Starzyńskiego 10), organizator: UKS Ajaks,
- Otwarte Mistrzostwa Śląska w Siatkówce Piłkowej Kobiet i Mężczyzn (boiska do siatkówki plażowej przy Galerii Jurajskiej, Aleja Wojska Polskiego 207), organizator: KU AZS Politechniki,
- Memoriał im. Artura Szymy i Artura Ociepy w Lekkiej Atletyce, Lekkoatletyczny Puchar Polski PZLA (Miejski Stadion Lekkoatletyczny, ul. Dąbrowskiego 58/64), organizator: Częstochowski Klub Sportowy Budowlani,
- 9. Bieg Częstochowski (Aleja Najświętszej Maryi Panny, ulice wokół Klasztoru Jasnogórskiego), organizator: Stowarzyszenie KLA Zabiegani,
- XXVIII Międzynarodowy Bieg Uliczny Złota Miła Częstochowy (Plac Biegańskiego, Aleja Najświętszej Maryi Panny), organizator: Częstochowski Klub Sportowy Budowlani,
- City Cross Częstochowa 2017 - Miejski Bieg Przelajowy (okolice Hali Sportowej Częstochowa, ul. Żużłowa 4 oraz okolice SGP Arena, ul. Olsztyńska 123/127), organizator: Klub Sportowy City Cross,
- Turniej Żużlowy o Szablę Kmicica (Miejski Stadion SGP Arena Częstochowa, ul. Olsztyńska 123/127), organizator: Stowarzyszenie CKM Włókniarz,
- Międzynarodowy Jubileuszowy Turniej w Piłce Siatkowej Kobiet (Sala Sportowa Częstochowianka, ul. Rejtana 7c), organizator: Klub Sportowy Częstochowianka,
- XIX Ogólnopolski Halowy Turniej Piłki Nożnej Orlików o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy (Hala Sportowo - Widowiskowa Polonia), ul. Dekabrystów 43, organizator: UKS Olimpijczyk,
- XXVII Ogólnopolska Spartakiada Pracowników Wodociągów i Kanalizacji im. Tadeusza Jakubowskiego Częstochowa 2017, (obiekty sportowe i rekreacyjne na terenie miasta Częstochowy), organizator: Stowarzyszenie Sportowa Częstochowa,
- IV Międzynarodowy Indywidualny Turniej na Żużlu o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy, (Miejski Stadion SGP Arena, ul. Olsztyńska 123/127), organizator: Stowarzyszenie CKM Włókniarz,
- 2017 ITTF Challenge Częstochowa Polish Open (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: Polski Związek Tenisa Stołowego,
- Młodzieżowe Drużynowe i Indywidualne Mistrzostwa Polski w Speedrowerze (Tor Speedrowerowy, ul. Starzyńskiego 10a), organizator: Stowarzyszenie Speedway Fan Club,
- Memoriał im. Jana Basińskiego - Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej (Miejski Stadion Piłkarski Raków, ul. Limanowskiego 83), organizator: RKS Raków Częstochowa SA,
- Kmicic Cup - Międzynarodowy Turniej Siermierczy w Szpadzie Dzieci do lat 13 (Akademię Centrum Sportowe, ul. Zbierskiego 6), organizator: Wiodący Ludowy Klub Sportowy Kmicic,
- Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Wacława Szyńskiego i Mariana Chudego (Hala Sportowo - Widowiskowa Polonia, ul. Dekabrystów 43), organizator: Klub Sportowy Start,

- NOC WOJOWNIKÓW - Gala Bokserska (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: Tymex - Grabowski Mariusz,
- Polonijna Gwiazdka na Sportowo (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: Regionalna Rada Polskiego Komitetu Olimpijskiego,
- Ogólnopolski Memoriał im. Marka Kowalskiego w Koszykówcze Chłopców (Hala Sportowo - Widowskowa Polonia, ul. Dekabrystów 43), organizator: UKS Mustaf,
- XVII Międzynarodowy Turniej Mikołajkowy w Minisiatkówce Chłopców (Hala Sportowa IX LO im. C.K. Norwida, ul. Jasnogórska 8), organizator: Stowarzyszenie Klub Sportowy Markowski - Volley,
- I Mikołajkowy Turniej Minisiatkówki Dziewcząt MINI-CZANKA, (ACS AJD, ul. Zbierskiego 6), organizator: Klub Sportowy Częstochowianka,
- VIII Memoriał im. Przemysława Kozucha w Piłkę Nożną (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: Klub Sportowy Skra,
- II Turniej Charytatywny o Puchar Kuby Błaszczkowskiego „Świąteczne Granie z Kubą” (Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4), organizator: Fundacja „Ludzki Gest”.

Sukcesy częstochowskich sportowców

Wymiernym efektem zadań zleczonych organizacjom pozarządowym są osiągnięcia sportowe. Do najważniejszych sukcesów częstochowskich sportowców w roku sprawozdawczym należy zaliczyć niżej wymienione wyniki:

- Szymon Rotnicki, Mistrzostwa Polski Seniorów w Podnoszeniu Ciężarów, brązowy medal w kategorii 69 kg,
- Błażej Grela, Mistrzostwa Polski Seniorów w Podnoszeniu Ciężarów, srebrny medal w kategorii 94 kg,
- Damian Szczepanik, Mistrzostwa Polski Seniorów w Podnoszeniu Ciężarów, brązowy medal w kategorii 85 kg,
- Kamil Kuździeń, Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Boksie, brązowy medal w kategorii do 75 kg,
- Katarzyna Krupka, Młodzieżowe Mistrzostwa Polski Juniorek w chodzie sportowym, brązowy medal na dystansie 20 kilometrów,
- Sylwia Ślęzak, Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Lekkoatletyce, brązowy medal w biegu na dystansie 3000 metrów z przeszkodami,
- Jarosław Mucha, Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej U21, złoty medal,
- Kamil Klimaszewski, Mistrzostwa Polski w Taekwon-do, srebrny medal w kategorii do 70 kg,
- Maciej Smolağ, Mistrzostwa Polski w Taekwon-do, brązowy medal w testach siły w kategorii juniorów,
- Maciej Smolağ, Mistrzostwa Świata w Taekwon-do ITF, 3 medale zdobyte w konkurencjach drużynowych: srebrny w konkurencji testów siły i dwa brązowe w walkach drużynowych i technikach specjalnych,
- Tomasz Góra, Mistrzostwa Polski w Taekwon-do, tytuł Mistrza Polski w kategorii do 57 kg,
- Filip Mijałski, Mistrzostwa Polski w Kick-Boxingu, tytuł Mistrza Polski w kategorii seniorów do 69 kg,
- Lwy Unimot Częstochowa, Drużynowy Puchar Polski w Speedrowerze,
- CKS Budowlani, Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Lekkoatletyce, sukcesy: Karola Sowy (II miejsce, bieg na 400 m), Urszuli Ułamek (III miejsce, bieg na 400 m przez płotki) oraz drużyny w składzie Magdalena Brendel, Julia Bartolewska, Urszula Ułamek i Ewa Marczevska (III miejsce, sztafeta 4 x 100 m),
- Włókniarz Vitroszlif Crossfit Częstochowa, złote medale Drużynowych Mistrzostw Polski Juniorów na Żużlu,
- Częstochowski Ośrodek Szkolenia Wyczynowego, Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Skokach do Wody - Mazowsze 2017: Ida Śliwowska, Izabela Okręglicka, Joanna Zarychta, Zofia Warońska oraz Maciej Bujak - przyczynili się do zdobycia I miejsca dla województwa śląskiego w klasyfikacji OOM w skokach do wody,
- KS Orient, Otwarte Mistrzostwa Europy w Taekwondo, wyróżniona postawa zawodniczek i zawodników podczas imprezy oraz imponująca liczba wywalczonych medali,
- Bebetto AZS AJD Częstochowa, Drużynowy Puchar Polski w Tenisie Stołowym Kobiet,
- Bebetto AZS AJD Częstochowa, srebrne medale Drużynowych Mistrzostw Polski w Tenisie Stołowym Kobiet.

Promocja miasta poprzez sport

Kolejnym zadaniem realizowanym w zakresie kultury fizycznej była promocja miasta poprzez sport. Na ten cel przeznaczono z budżetu miasta kwotę 3 000 000 zł zlecając do realizacji:

- RKS Raków Częstochowa SA: świadczenie usługi promocji Miasta Częstochowy poprzez zespół piłki nożnej, biorący udział w rozgrywkach ligowych, organizowanych przez Polski Związek Piłki Nożnej, w których występuje minimum 15 drużyn w jednej grupie oraz innych zawodach ogólnopolskich z udziałem tej drużyny na kwotę 500 000 zł. Jednak ze względu na niewłaściwe zachowania kibiców, umowa została rozwiązana przez Gminę, a Klub został zobowiązany do zapłaty kary umownej;
- Włókniarz Częstochowa SA: świadczenie usługi promocji Częstochowy poprzez żużlową drużynę ligową, biorącą udział w rozgrywkach Ekstraligi Żużlowej, organizowanych przez Ekstraligę Żużlową Sp. z o.o. oraz podczas innych ogólnopolskich i/lub międzynarodowych zawodów żużlowych na kwotę 2 500 000 zł.

Sportowe imprezy masowe

W oparciu o przepisy ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych wydanych zostało 12 decyzji administracyjnych (w tym 2 decyzje zmieniające i jedna odmowna) dla 7 organizatorów.

W 2017 r. wydane zostały zezwolenia dla następujących podmiotów, na przeprowadzenie niżej wymienionych sportowych imprez masowych:

- Klub Sportowy AZS Częstochowa Sportowa Spółka Akcyjna: mecze piłki siatkowej w ramach fazy zasadniczej I Ligi oraz fazy play-off I Ligi, mecze Pucharu Polski i turnieje w sezonie 2017/2018,
- Śląski Związek Piłki Nożnej z siedzibą w Katowicach: mecz reprezentacji Futsalu Polska - Gruzja,
- TYMEX - Grabowski Mariusz z siedzibą w Pionkach: GALA BOKSU (13.05.),
- TYMEX - Grabowski Mariusz z siedzibą w Pionkach: GALA BOKSU (18.11.),
- RKS Raków Częstochowa SA: mecze piłki nożnej w I lidze - runda jesienna sezonu rozgrywkowego 2017/2018 oraz mecze w ramach rozgrywek o Puchar Polski,
- RKS Raków Częstochowa SA: mecze piłki nożnej w II lidze - runda wiosenna sezonu rozgrywkowego 2016/2017 oraz ewentualny mecz barażowy o udział w pierwszej lidze,
- RKS Raków Częstochowa SA: Turniej Piłki Nożnej - Piłkarska Gwiazdka,
- Związek Sportowy Polska Unia Taekwon-do z siedzibą w Częstochowie: Tae Kwon-Do International Open European Championships,
- Włókniarz Częstochowa Spółka Akcyjna: rozgrywki Ekstraligi Żużlowej w sezonie 2017,
- Stowarzyszenie Razem Bezpiecznie 2011 z siedzibą w Częstochowie: Festyn Motoryzacyjny Razem Bezpiecznie 2017,
- Fundacja Kuby Błaszczkowskiego Ludzki Gest z siedzibą w Opolu: Turnieju Piłki Nożnej - Świąteczne Granie z Kubą,
- Polski Związek Tenisa Stołowego z siedzibą w Warszawie: 2017 ITTF Challenge, Polish Open.

Nagrody i wyróżnienia Miasta Częstochowy za wybitne osiągnięcia sportowe

Za wybitne osiągnięcia sportowe przyznano nagrody i wyróżnienia 128 osobom z organizacji sportowych z terenu miasta Częstochowy, w tym:

- 65 nagrodzonych (10 nagród II stopnia i 55 nagród III stopnia), w tym: 48 zawodników oraz 17 trenerów i działaczy,
- 63 wyróżnionych, w tym: 53 zawodników, 10 trenerów i działaczy.

Wyróżnieni otrzymali okolicznościowe statuetki, natomiast nagrodzeni otrzymali okolicznościowe statuetki oraz nagrody finansowe w wysokości: nagroda II stopnia - 1 700 zł, nagroda III stopnia - 750 zł.

Ponadto, w roku sprawozdawczym przyznano czterem osobom wyróżnienia za szczególny wkład w rozwój kultury fizycznej w Częstochowie w postaci okolicznościowych statuetek.

Współpraca zagraniczna z zakresu kultury fizycznej

W roku 2017 kontynuowano sportową wymianę doświadczeń w zakresie lekkiej atletyki. W ramach współpracy z klubami sportowymi:

- delegacja lekkoatletów z Altötting (Niemcy), Pforzheim (Niemcy) i Kamieńca Podolskiego (Ukraina) wzięła udział w Międzynarodowym Biegu Ulicznym „Złota Miła Częstochowy”, zorganizowanym przez Częstochowski Klub Sportowy Budowlani,
- sportowa delegacja naszego miasta uczestniczyła natomiast w Biegu Odpustowym w Altötting oraz w Biegu Miejskim w Pforzheim.

Działalność Rady Sportu

W roku sprawozdawczym zwołano dwa posiedzenia.

Pierwsze posiedzenie, zwołane przez Przewodniczącego, w dniu 18 maja 2017 r. poświęcone było omówieniem sytuacji bieżącej trzech klubów sportowych, uczestniczących we współzawodnictwie na wysokim poziomie sportowym: KS AZS Częstochowa SSA, RKS Raków Częstochowa SA oraz Włóknierz Częstochowa SA.

Natomiast, Rada Sportu obradująca w dniu 5 grudnia 2017 r., pozytywnie zaopiniowała projekt budżetu Miasta Częstochowy na 2018 r. w części dotyczącej kultury fizycznej, turystyki i wypoczynku. Rada Sportu zarekomendowała zwiększenie środków w pozycjach: promocja miasta poprzez sport z proponowanej sumy 3 mln. zł na 4,4 mln. zł, w zadaniu pn.: Organizacja i udział w zawodach na wysokim poziomie współzawodnictwa sportowego z 1,1 mln. zł na 1,5 mln. zł i w tzw. małych grantach na 100 000 zł.

Sport szkolny i system szkolenia w wybranych dyscyplinach

W roku szkolnym 2016/2017 w organizowanych igrzyskach Szkolnego Związku Sportowego we współzawodnictwie sportowym dziewcząt i chłopców wzięło udział 39 szkół podstawowych, 24 gimnazja i 20 szkół ponadgimnazjalnych. Rozgrywki szkolne były prowadzone w dyscyplinach sportowych, takich jak: piłka siatkowa, siatkówka plażowa, koszykówka, piłka ręczna, piłka nożna, lekka atletyka, tenis stołowy, pływanie, łyżwiarstwo, szachy, trójbój, kolarstwo, badminton, rugby, unihokej, gry i zabawy. We współzawodnictwie sportowym szkół uczestniczyło ogółem ok. 12 000 uczniów.

Klasyfikacja najlepszych szkół:

Klasyfikacja najlepszych szkół

Tabela nr 100

<p>SZKOŁY PODSTAWOWE DZIEWCZĘTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkoła Podstawowa nr 36 - Szkoła Podstawowa nr 42 - Szkoła Podstawowa nr 34 - Szkoła Podstawowa nr 48 - Szkoła Podstawowa nr 13 - Szkoła Podstawowa nr 38 	<p>SZKOŁY PODSTAWOWE CHŁOPCY</p> <ul style="list-style-type: none"> -Szkoła Podstawowa nr 48 -Szkoła Podstawowa nr 36 -Szkoła Podstawowa nr 38 -Szkoła Podstawowa nr 52 -Szkoła Podstawowa nr 29 -Szkoła Podstawowa nr 13
<p>GIMNAZJA DZIEWCZĘTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gimnazjum nr 3 - Gimnazjum nr 7 - Gimnazjum nr 14 - Gimnazjum nr 8 - Gimnazjum nr 13 - Gimnazjum nr 12 	<p>GIMNAZJA CHŁOPCY</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gimnazjum nr 17 - Gimnazjum nr 18 - Gimnazjum nr 9 - Gimnazjum nr 3 - Gimnazjum nr 14 - Gimnazjum nr 12
<p>SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE DZIEWCZĘTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - IX LO im. C.K. Norwida - IV LO im. H. Sienkiewicza - VII LO im. M. Kopernika - Zespół Szkół im. J. Kochanowskiego - Techniczne Zakłady Naukowe - III LO im. W. Biegańskiego 	<p>SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE CHŁOPCY</p> <ul style="list-style-type: none"> - IV LO im. H. Sienkiewicza - III LO im. W. Biegańskiego - VII LO im. M. Kopernika - Techniczne Zakłady Naukowe - II LO im. R. Traugutta - IX LO im. C.K. Norwida

W roku szkolnym 2016/2017 kontynuowano realizację systemu szkolenia w piłce siatkowej dziewcząt i chłopców, koszykówce dziewcząt i chłopców oraz piłce ręcznej dziewcząt. Powyższy system szkolenia prowadzono w 8 następujących ośrodkach (szkołach): Szkoła Podstawowa nr 1 i TZN - koszykówka chłopców, Szkoła Podstawowa nr 40 - koszykówka dziewcząt, Szkoła Podstawowa nr: 34 i 50 - piłka siatkowa dziewcząt, Szkoła Podstawowa nr 2 i 39 - piłka siatkowa

chłopców oraz Szkoła Podstawowa nr 14 - piłka ręczna dziewcząt. Szkoleniem w tych dyscyplinach sportu objętych zostało 150 uczniów.

Propagowanie krajoznawstwa oraz aktywnego wypoczynku wśród dzieci i młodzieży

Na podstawie otwartych konkursów ofert, zlecono organizacjom pozarządowym następujące zadania:

- upowszechnianie turystyki kwalifikowanej i krajoznawstwa,
- organizacja wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży,
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

W zakresie upowszechniania turystyki kwalifikowanej i krajoznawstwa współpracowano z 8 organizacjami pozarządowymi. Stowarzyszenia w ramach zadania zrealizowały przedsięwzięcia na kwotę 55 000 zł. Zawarto 12 umów z następującymi organizacjami: Regionalnym Oddziałem Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego, Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących Jutrzenka, Stowarzyszeniem Współpracy z Osobami Niepełnosprawnymi Tacy Sami, Komendą Hufca Związku Harcerstwa Polskiego, Stowarzyszeniem na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie Dla Rodziny, Inicjatywą Wspierania Szkoły Osiemnastka, Uczniowskim Klubem Sportowym Traugutt.

Podmioty te zorganizowały ogólnodostępne imprezy turystyczne (rajdy piesze i rowerowe, wycieczki autokarowe, imprezy na orientację, biwaki, złazy) oraz konkursy o tematyce turystycznej i krajoznawczej.

Najważniejsze zrealizowane imprezy to:

- XLIV Złaz Turystyczny „Pieczenie Ziemniaka” (Regionalny Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego),
- XXXVII Ogólnopolski Rajd im. I. Kozińskiego (Komenda Hufca Związku Harcerstwa Polskiego),
- XVII Medalny Konkurs Krajoznawczy „Region częstochowski - moja mała ojczyzna” (Regionalny Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego).

Prowadzono koordynację organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich. Propozycje zajęć ogólnodostępnych w ramach akcji wypoczynku dotyczyły głównie imprez sportowo - rekreacyjnych, jednodniowych wycieczek z programem krajoznawczym oraz zajęć świetlicowych. W ramach otwartego konkursu ofert na organizację ferii zimowych, przydzielono dotacje dla 24 podmiotów, które zrealizowały zadania na łączną kwotę 28 300 zł, natomiast na organizację wypoczynku letniego przyznano dofinansowanie 24 podmiotom, które zrealizowały zadania na łączną kwotę 51 100,49 zł.

Ewidencja obiektów noclegowych

Na ogólną liczbę 23 obiektów świadczących usługi hotelarskie na terenie Częstochowy składają się:

- w ewidencji Marszałka Województwa Śląskiego - 11,
- w ewidencji Prezydenta Miasta Częstochowy - 12,
- pozostała baza to: 1 215 miejsc noclegowych + 488 m. n. (hale noclegowe czynne w sezonie letnim).

Łącznie baza noclegowa obejmuje 4 172 miejsca noclegowe.

Działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Częstochowie

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Częstochowie w 2017 r. administrował 15 obiektami sportowo - rekreacyjnymi oraz 8 parkingami o łącznej powierzchni 71,54 ha.

2 stycznia 2017 r. doszło do przekazania w trwały zarząd Ośrodkowi nowo wybudowanej Pływalni Krytej „Sienkiewicz Częstochowa”, zlokalizowanej przy Alei Najświętszej Maryi Panny 56 w Częstochowie.

W 2017 r. z usług MOSiR skorzystało około 1 113 575 osób - mieszkańcy miasta, regionu i turyści.

Koszty funkcjonowania Ośrodka wyniosły 13 454 640 zł. Z tytułu bieżącej działalności MOSiR uzyskał przychody w wysokości 13 215 138 zł, w tym dotacja przedmiotowa (ustalona wg stawki jednostkowej, jako dopłata do kosztów administrowania poszczególnych obiektów) wyniosła 4 360 000 zł, a przychody własne 8 855 138 zł.

Średnioroczne zatrudnienie w 2017 r. wyniosło 98,64 etatów. W ramach kontrolowanych prac społecznie użytecznych, MOSiR umożliwił 190 osobom odpracowanie wyroków sądowych. Ponadto, przez okres w sumie 60 miesięcy, na rzecz Ośrodka pracowało 10 osób skierowanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie w ramach tzw. robót publicznych.

W 2017 roku MOSiR koordynował lub współorganizował imprezy rangi krajowej, tj.: Finał Mistrzostw Polski Juniorek w Siatkówce Piłkowej, III Otwarte Mistrzostwa Częstochowy Nordic Walking, Grand Prix Polski 2017 w koszykówce 3x3 - Exact Systems Grand Prix Częstochowy, Akcję „BiegamBoLubię” oraz zorganizowany po raz piąty Częstochowa Streetball Cup. We wrześniu, obiekty Ośrodka, tj.: Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, Pływalnia Letnia Dekabrystów, Miejski Stadion Lekkoatletyczny, Pływalnia Kryta „Sienkiewicz Częstochowa”, Miejski Stadion Piłkarski „Raków” i Miejskie Korty Tenisowe gościły uczestników XXVII Spartakiady Pracowników Wodociągów i Kanalizacji im. Tadeusza Jakubowskiego, której MOSiR był również jednym z partnerów.

Jak co roku, dzieci oraz młodzież spędzające ferie zimowe i wakacje w Częstochowie mogły uczestniczyć w zawodach i zajęciach zorganizowanych przez Ośrodek, takich jak: Szkółka Łyżwiarska, Mistrzostwa Częstochowy w Siatkówce Piłkowej, turnieje dzikich drużyn w piłce nożnej i siatkówce. Wspólnie z UKS „Morka” Częstochowa i Częstochowskim Okręgowym Związkiem Żeglarskim, Ośrodek kontynuował organizację półkolonii żeglarskich na terenie Parku Wypoczynkowego „Lisowiec” pn. „Lato w mieście - Lato pod żaglami”.

Ośrodek w roku sprawozdawczym kontynuował organizację Olimpiad Sportowych „Przełam Bariery”, organizowanych zarówno w formule letniej na Miejskim Stadionie Lekkoatletycznym, jak i halowej, goszczącej od 2013 roku w Hali Sportowej Częstochowa. Olimpiady skierowane były do podopiecznych stowarzyszeń i ośrodków dla osób niepełnosprawnych i uczniów szkół specjalnych oraz szkół z oddziałami integracyjnymi.

Stalą pozycję w kalendarzu imprez Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji stanowiły cykliczne, amatorskie rozgrywki ligowe. W Amatorskiej Lidze Piłki Nożnej, Lidze 40-latków w Piłce Siatkowej, Lidze Futsalu o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy i Amatorskiej Lidze Siatkówki systematycznie uczestniczyło około 1 000 osób.

Z roku na rok przybywa Ośrodkowi klientów w wieku 60+. W ramach programu „Aktywny Senior”, praktycznie przez cały rok, seniorzy korzystają z zajęć organizowanych na Pływalni Krytej przy Alei Niepodległości i na Pływalni Krytej „Sienkiewicz „Częstochowa”, na Miejskim Stadionie Lekkoatletycznym, w Hali Sportowo-Widowiskowej „Polonia” i w Sali Sportowej „Częstochowianka”. Program obejmuje zajęcia typu callanetics, salsa, gimnastykę w wodzie, zajęcia „Zdrowy kręgosłup”, zajęcia ogólnorozwojowe oraz zajęcia z tenisa stołowego.

Ośrodek kontynuował również organizację innych imprez, które w latach poprzednich cieszyły się zainteresowaniem mieszkańców Częstochowy. MOSiR, jak co roku, bardzo często występował również w roli współorganizatora imprez sportowo-rekreacyjnych, służąc innym jednostkom miejskim oraz lokalnym stowarzyszeniom pomocą merytoryczną, sprzętową i personalną.

W 2017 r. kontynuowano udział w ogólnopolskiej kampanii promocyjnej pn. „Łyżwy na start Kinder Pingui”. która prowadzona była na Sztuczny Lodowisku. Dzięki udziałowi w akcji, Ośrodek otrzymał od organizatorów kampanii sprzęt sportowy w postaci 5 pingwinów do nauki jazdy, 10 atestowanych kasków ochronnych dla dzieci i 30 sztuk odblaskowych kamizelek dla najmłodszych.

W styczniu i w lutym 2017 r. MOSiR zapewnił funkcjonowanie Miejskiej Ślizgawki na Starym Rynku, a w miesiącu grudniu na terenie Miejskich Kortów Tenisowych.

Od 15 czerwca do 3 września 2017 r. na terenie Parku Wypoczynkowego „Lisiniec” funkcjonowała wypożyczalnia sprzętu pływającego. Do dyspozycji osób odwiedzających obiekt było 18 rowerów wodnych, 8 kajaków i 6 desek SUP.

Z udzielonej z budżetu Gminy Miasta Częstochowa dotacji celowej na inwestycje, Ośrodek zrealizował w 2017 r. zadania, jak niżej (wartości podane w cenach netto):

- dostosowano Miejski Stadion Piłkarski „Raków” do wymogów licencyjnych Polskiego Związku Piłki Nożnej - koszt 583 824 zł, w tym 540 000 zł dotacja celowa;
- rozbudowano system monitoringu audio-video na Miejskim Stadionie „SGP Arena Częstochowa” - koszt 111 752 zł, w tym 110 000,- zł dotacja celowa;
- zakupiono na potrzeby Miasta Częstochowy system pn. „Częstochowski Rower Miejski” - koszt 2 125 000 zł.

Ww. inwestycje zostały dofinansowane z budżetu Gminy Miasta Częstochowy w łącznej kwocie 2 775 000 zł.

W ramach budżetu obywatelskiego, na terenie Miejskiego Stadionu Piłkarskiego „Raków”, realizowano w 2017 r. niżej wymienione projekty:

- zakończono budowę 3 boisk treningowych (kontynuacja budowy z 2016 r.),
- rozpoczęto budowę budynku świetlicowego.

Celem podniesienia stanu technicznego obiektów, MOSiR z własnych środków sfinansował następujące zadania (wartości podane w cenach netto):

- położono nowy kabel nN zasilający obiekt wraz z rozdzielnią napięcia - koszt 36 806 zł (Miejskie Korty Tenisowe),
- wykonano ogrodzenie boiska hybrydowego - koszt 11 043 zł (Miejski Stadion Piłkarski „Raków”),
- wykonano parking dla pojazdów zabezpieczających imprezy masowe na obiekcie - koszt 9 000 zł (Miejski Stadion Piłkarski „Raków”),
- wykonano dodatkowe ogrodzenie wewnętrzne w strefie buforowej obiektu - koszt 4 603 zł (Miejski Stadion Piłkarski „Raków”),
- zamontowano szlaban na wjeździe na obiekt - koszt 7 055 zł (Miejski Stadion Piłkarski „Raków”),
- położono nowe poszycie dachowe na budynku sanitariatu nr 1 - koszt 14 018 zł (Camping „Oleńka”),
- położono nowe poszycie dachowe na budynku mieszczącym pokoje gościnne i pomieszczenia magazynowe - koszt 23 509 zł (Camping „Oleńka”),
- położono nowe poszycia dachowe na budynkach sanitariatu nr 2 i kuchni turystycznej nr 2 - koszt 41 500 zł (Camping „Oleńka”),
- wykonano remont generalny dachu budynku klubowo-administracyjnego - koszt 51 091 zł (Miejski Stadion Lekkoatletyczny),
- zakupiono wykładzinę sportową Grabo Sport - koszt 32 368 zł (Sala Sportowa „Częstochowianka”); wykładzina zostanie rozłożona w obiekcie w lipcu 2018 r.,
- wymieniono słup w klatce do rzutu młotem wraz z siatką zabezpieczającą - koszt 15 345 zł (Miejski Stadion Lekkoatletyczny).

Celem podniesienia jakości świadczonych usług, Ośrodek zrealizował na potrzeby administrowanych obiektów zadania, jak niżej (wartości podane w cenach netto):

- zakup defibrylatora - koszt 5 463 zł (Pływalnia Kryta „Sienkiewicz Częstochowa”),
- zakup kosiarki wrzecionowej - koszt 114 000 zł (Miejski Stadion Piłkarski „Raków”),
- zakup kosiarki samojezdnej - koszt 14 517 zł (Miejski Stadion Lekkoatletyczny),
- zakup zraszacza do trawy wraz z osprzętem - koszt 6 157 zł (Miejski Stadion Piłkarski „Raków”),
- zakup wykładziny podłogowej typu „Lentex” - koszt 12 030 zł (Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”).

W roku sprawozdawczym Camping nr 76 „Oleńka” zajął 3. miejsce w konkursie Mister Camping 2017 (w kategorii 301-450 miejsc), organizowanym corocznie przez Polską Federację Campingu i Caravaningu.

W okresie marzec - kwiecień 2017 r. na terenie Parku Wypoczynkowego „Lisiniec” powstał park linowy, a w październiku rozpoczął się I etap rewitalizacji ww. obiektu.

W okresie czerwiec - wrzesień 2017 r. Sala Sportowa „Częstochowianka” została poddana procesowi termomodernizacji, a w listopadzie ruszyła przebudowa (wraz z termomodernizacją) Pływalni Krytej przy Alei Niepodległości.

Imprezy sportowo - rekreacyjne i turystyczne organizowane przez MOSiR			Tabela nr 101
Lp.	Nazwa imprezy	Miejsce	Frekwencja (osoby)
1.	4.Przełaj Bałtyk - współorganizacja z SKLA „Zabiegani”	Park Wypoczynkowy „Lisiniec”, ul. Kordeckiego 99	60
2.	Akcja „Ferie w mieście 2017” - turniej dzikich drużyn w piłce nożnej	Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43	100
3.	Akcja „Ferie w mieście 2017” - zimowy turniej dwójek siatkarskich	Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43	82
4.	Bieg Godzinny - wspólnie z SKLA „Zabiegani”	Miejski Stadion Lekkoatletyczny, ul. Dąbrowskiego 58/64	128
5.	Bieg Rodzinny Zabieganych - wspólnie z SKLA „Zabiegani”	Promenada Czesława Niemena, Lasek Aniołowski	400
6.	Biegamy dla Anki - wspólnie z SKLA „Zabiegani”	Park Wypoczynkowy „Lisiniec”, ul. Kordeckiego 99	100
7.	Częstochowa Streetball Cup vol. 5 - wspólnie ze Stowarzyszeniem Sportowa Częstochowa	Promenada Czesława Niemena	132 + widzowie
8.	Częstochowskie Dni Sąsiadów - współorganizacja z ZGM TBS Sp. z o.o.	12 pikników na terenie Częstochowy	
9.	Exact Systems Grand Prix Częstochowy – wspólnie z Organizacją Środowiskową AZS	Plac Biegańskiego	123 + widzowie
10.	Finał Mistrzostw Polski Juniorek w Siatkówce Piłkowej	Pływalnia Letnia Dekabrystów, ul. Dekabrystów 45	30 + widzowie
11.	Futsal Cup dla jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Częstochowy	Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43	70
12.	Halowa Olimpiada Sportowa „Przełam Bariery z ISD Huta Częstochowa”	Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4	300
13.	III. Otwarte Mistrzostwa Częstochowy Nordic Walking - wspólnie ze Stowarzyszeniem JEST LEPIEJ	Promenada Czesława Niemena, Lasek Aniołowski	240
14.	Letnia Olimpiada Sportowa „Przełam Bariery z ISD Huta Częstochowa”	Miejski Stadion Lekkoatletyczny, ul. Dąbrowskiego 58/64	300
15.	Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej dla szkół podstawowych klasy IV - VI - wspólnie z TPD, oddział w Częstochowie	Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43	60
16.	Mistrzostwa Częstochowy w Siatkówce Piłkowej 40-latków	Pływalnia Letnia Dekabrystów, ul. Dekabrystów 45	22
17.	Nocny Maraton Pływacki	Pływalnia Kryta, Aleja Niepodległości 20/22	60
18.	Otwarte Mistrzostwa Częstochowy w Siatkówce Piłkowej Kobiet - wspólnie ze Stowarzyszeniem Sportowa Częstochowa	Pływalnia Letnia Dekabrystów, ul. Dekabrystów 45	24
19.	Otwarte Mistrzostwa Częstochowy w Siatkówce Piłkowej Mężczyzn - wspólnie ze Stowarzyszeniem Sportowa Częstochowa	Pływalnia Letnia Dekabrystów, ul. Dekabrystów 45	46
20.	Otwarte Mistrzostwa Częstochowy w Siatkówce Piłkowej Par Mieszanych - wspólnie ze Stowarzyszeniem Sportowa Częstochowa	Pływalnia Letnia Dekabrystów, ul. Dekabrystów 45	32
21.	Otwarte Mistrzostwa Częstochowy w Tenisie - kat. dzieci i młodzież	Miejskie Korty Tenisowe, ul. 3 Maja 1, Centrum Rekreacyjno-Sportowe SCOUT, ul. Drogowców 12	72
22.	Otwarte Mistrzostwa Częstochowy w Tenisie - kat. seniorskie	Miejskie Korty Tenisowe, ul. 3 Maja 1	76
23.	Półkolonie żeglarskie w Parku Wypoczynkowym „Lisiniec” - wspólnie z UKS Morka i Częstochowskim Okręgowym Związkiem Żeglarskim	Park Wypoczynkowy „Lisiniec”, ul. Kordeckiego 99	283
24.	Puchar Ligi 40-latków	Sala Sportowa „Częstochowianka”, ul. Rejtana 7c	90

Imprezy sportowo - rekreacyjne i turystyczne organizowane przez MOSiR			Tabela nr 101
25.	Sportowa olimpiada dla dzieci w ramach Festynu w Żłobku Miejskim	Żłobek Miejski, filia ul. Sportowa	400
26.	Sportowa Olimpiada Przedszkolaka	Miejskie Przedszkole nr 25, Przedszkole we Wrzosowej	70
27.	V Częstochowski Dzień Sportu - wspólnie z Halą Sportową Częstochowa oraz Stowarzyszeniem Sportowa Częstochowa	Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4	5500
28.	Wakacyjny Turniej Siatkówki	Boiska Wielofunkcyjne, ul. Boya-Żeleńskiego 6/8	40
29.	XXIV Mistrzostwa Dzikich Drużyn w Piłce Nożnej	Boiska Wielofunkcyjne, ul. Boya-Żeleńskiego 6/8	60
OGÓŁEM:			Ok 8 900 osób + widzowie i uczestnicy Dni Sąsiadów

Imprezy cykliczne organizowane przez MOSiR

Tabela nr 102

Lp.	Nazwa imprezy	Miejsce	Frekwencja
1.	Amatorska Liga Piłki Nożnej (sezon 2016/2017 i 2017/2018)	Miejski Stadion Piłkarski „Raków”, ul. Limanowskiego 83	Ok. 280 osób zgłoszonych do rozgrywek. Rozgrywki toczyły się w miesiącach: IV-VI i IX-XI
2.	Amatorska Liga Siatkówki (sezon 2016/2017 i 2017/2018)	Sala Sportowa „Częstochowianka”, ul. Rejtana 7c, Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4, Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43	W rozgrywkach uczestniczyło ok. 400 zawodników. Rozgrywki toczyły się w miesiącach: I-VI i IX-XII
3.	„BiegamBoLubię”	Miejski Stadion Lekkoatletyczny, ul. Dąbrowskiego 58/64	W miesiącach IV-X w każdą sobotę o godz. 9.30 odbywają się pod okiem instruktora bezpłatne zajęcia dla amatorów biegania. W każdym zajęciu bierze udział ok 20 - 40 osób (w sumie 1 089 osobowejść)
4.	Liga 40-latków w Piłce Siatkowej (sezon 2016/2017 i 2017/2018)	Sala Sportowa „Częstochowianka”, ul. Rejtana 7c	W rozgrywkach uczestniczyło około 90 zawodników. Rozgrywki toczyły się w miesiącach: I-III i XI-XII
5.	Nauka pływania	Pływalnia Kryta, Aleja Niepodległości 20/22, Pływalnia Kryta „Sienkiewicz Częstochowa”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 56	324 osób uczęszczało na kursy. Jeden kurs obejmuje 10 godzin lekcyjnych
6.	Program „Aktywny Senior”: - aqua aerobik; - pływanie indywidualne; - callanetics; - salsa; - zajęcia „Zdrowy kręgosłup”; - treningi ogólnorozwojowe; - tenis stołowy.	Pływalnia Kryta, Pływalnia Kryta „Sienkiewicz Częstochowa”, Miejski Stadion Lekkoatletyczny, Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, Sala Sportowa „Częstochowianka”	Seniorzy biorący udział w akcji w 2017 r. skorzystali łącznie ok. 11 553 razy z organizowanych zajęć
7.	Szkołka Łyżwiarska	Sztuczne Lodowisko, ul. Boya-Żeleńskiego 6/8	120 osób uczęszczało na zajęcia w miesiącach I-III
8.	XXIII Liga Futsalu o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy	Hala Sportowa „Częstochowa”, ul. Żużłowa 4	ok. 280 osób zgłoszonych do rozgrywek. Rozgrywki

Imprezy cykliczne organizowane przez MOSiR

Tabela nr 102

		toczyły się w miesiącach: I-III
OGÓLEM:		1 494 osoby + ok. 11 553 osobowejsć w ramach Programu „Aktywny Senior” + 1 089 osobowejsć w ramach akcji BiegamBoLubię

Zestawienie obiektów MOSiR w ujęciu finansowym i frekwencyjnym						Tabela nr 103
Lp.	Nazwa obiektu	Koszty utrzymania ogółem w zł	Przychody ogółem w zł	Rodzaj przychodów własnych*	Przychody własne wartościowo w zł	Frekwencja (liczba osób korzystających z obiektu)
1.	Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”	894 730	668 766	a)	523 483	124 440
				b)	102 644	
				c)	2 674	
				d)	39 965	
2.	Pływalnia Letnia ul. Dekabrystów 45	574 203	366 292	a)	297 585	39 120
				d)	68 707	
3.	Pływalnia Kryta	885 924	582 658	a)	536 773	53 138
				c)	24 039	
				d)	21 846	
4.	Sztuczne Lodowisko	722 464	409 554	a)	247 026	50 704
				b)	6 067	
				c)	111 914	
				d)	44 547	
5.	Pływalnia Letnia ul. Jana III Sobieskiego 5	14 818	47 172	d)	47 172	0 (obiekt nieczynny)
6.	Camping „Oleńka”	420 792	133 617	c)	130 619	3 686
				d)	2 998	
7.	Sala Sportowa „Częstochowianka”	297 627	205 595	a)	200 762	48 915
				d)	4 833	
8.	Miejski Stadion Lekkoatletyczny	544 564	221 159	a)	193 998	38 319
				c)	17 063	
				d)	10 098	
9.	Miejskie Korty Tenisowe	112 389	46 889	a)	34 844	3 606
				d)	12 045	
10.	Park Wypoczynkowy „Lisowiec”	404 671	68 512	b)		193 900
				c)	21 606	
				d)	46 906	

Zestawienie obiektów MOSiR w ujęciu finansowym i frekwencyjnym						Tabela nr 103
Lp.	Nazwa obiektu	Koszty utrzymania ogółem w zł	Przychody ogółem w zł	Rodzaj przychodów własnych*	Przychody własne wartościowo w zł	Frekwencja (liczba osób korzystających z obiektu)
11.	Miejski Stadion Piłkarski „Raków”	1 062 763	704 089	a)	672 438	267 500
				d)	31 651	
12.	Miejska Ślizgawka Stary Rynek(w m-cu: I, II, XII) Miejskie Korty Tenisowe (m-c: I)	258 558	20 466	c)	18 821	12 005
				d)	1 645	
13.	Miejski Stadion „SGP Arena Częstochowa”	71 066	68 400	e)	68 400	(obiekt wdzierżawiony Stow. CKM „Włóknierz”
14.	Miejski Stadion Piłkarski przy ul. Loretańskiej 20	392 077	361 958	a)	355 259	51 100
				d)	6 699	
15.	Miejska Pływalnia Kryta „Sienkiewicz Częstochowa”	1 197 600	945 479	a)	944 969	106 459
				d)	510	
16.	Imprezy poza obiektami MOSiR	648	0	c)	0	7 500+ widzowie i uczestnicy Dni Sąsiadów
Działalność statutowa razem:		7 854 894	4 850 606		4 850 606	1 000 392
17.	Parkingi:	290 551	461 969		461 969	113 183
1)	przy ul. Kubiny	6 113	29 213	d)	29 213	
2)	przy ul. Żwirki i Wigury	9 025	26 628	d)	26 628	
3)	przy Rynku Wieluńskim	44 330	97 972	d)	97 972	
4)	przy ul. Rolniczej	5 483	39 749	d)	39 749	
5)	przy ul. Śląskiej	29 317	46 947	d)	46 947	
6)	przy ul. Oleńki	61 046	129 735	d)	129 735	
7)	przy ul. Waszyngtona	38 420	52 780	d)	52 780	
8)	przy ul. Focha	30 343	38 945	d)	38 945	
9)	koszty pośrednie dotyczące parkingów	66 474	0		0	
18.	Słupy ogłoszeniowe		2 161	d)	2161	
19.	Nakłady inwestycyjne	270 295				
20.	Koszty ogólne, w tym:	4 690 527				
1)	koszty zarządu	1 416 796				
2)	koszty związane z zatrudnieniem pracowników z interwencji w części nie refundowanej z PUP	16 217				
3)	amortyzacja od środków trwałych przekazanych MOSiR bezpłatnie	3 140 000				

Zestawienie obiektów MOSIR w ujęciu finansowym i frekwencyjnym						Tabela nr 103
Lp.	Nazwa obiektu	Koszty utrzymania ogółem w zł	Przychody ogółem w zł	Rodzaj przychodów własnych*	Przychody własne wartościowo w zł	Frekwencja (liczba osób korzystających z obiektu)
4)	amortyzacja od środków trwałych zakupionych z własnych środków	117 514				
21.	Pozostałe koszty i przychody, w tym:	348 373	3 540 402		3 540 402	
1)	koszty zatrudnienia pracowników z interwencji w części refundowanej z PUP	120 583	120 583			
2)	równowartość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie przez samorządowy zakład budżetowy, a także od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na sfinansowanie których samorządowy zakład budżetowy otrzymał środki pieniężne		3 140 000			
3)	inne	227 790	279 819			
22.	Dotacja przedmiotowa netto		4 360 000			
Ogółem:		13 454 640	13 215 138		8 855 138	ok. 1 113 575

* rodzaje przychodów własnych:

- a) z tytułu udostępniania obiektu w celach rekreacyjnych oraz na zawody sportowe i treningi;
- b) z tytułu udostępniania obiektu na imprezy komercyjne;
- c) z tytułu korzystania z różnych urządzeń lub dodatkowych zajęć i usług (np.: sauna, siłownia, callanetics, nauka pływania, organizacja imprez, wypożyczanie łóżek, sprzętu pływającego, usługi noclegowe);
- d) pozostałe przychody (np.: dzierżawa powierzchni, w tym pod reklamy, refundacja kosztów mediów, usługi parkingowe);
- e) z tytułu wydzierżawienia Miejskiego Stadionu Arena Częstochowa przez Stowarzyszenie CKM „Włókniarz” Częstochowa.

W 2017 roku realizowano dla mieszkańców Częstochowy następujące zadania z zakresu ochrony zdrowia:

- promocja i profilaktyka zdrowotna, ze szczególnym uwzględnieniem upowszechniania zachowań prozdrowotnych w różnych grupach wiekowych,
- zapewnienie dostępności do świadczeń zdrowotnych przez Miejski Szpital Zespolony,
- ratownictwo medyczne realizowane przez Stację Pogotowia Ratunkowego,
- opieka nad dzieckiem w wieku do lat 3 sprawowana przez Żłobek Miejski i niepubliczne placówki,
- orzekanie o niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- współpraca z zakładami opiekuńczo-leczniczymi, pielęgnacyjno-opiekuńczymi i zakładami rehabilitacji leczniczej w zakresie finansowania opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dzieci,
- współpraca z Powiatową Inspekcją Sanitarną w zakresie realizacji zadań ustawowych, ze szczególnym uwzględnieniem oświaty zdrowotnej,
- profilaktyka uzależnień oraz HIV i AIDS.

Promocja i profilaktyka zdrowotna, ze szczególnym uwzględnieniem upowszechniania zachowań prozdrowotnych w różnych grupach wiekowych

Zadanie obejmowało realizację programów polityki zdrowotnej, programów profilaktycznych oraz działań prozdrowotnych. Zadania z ww. zakresu zrealizowano na kwotę **1 526 479zł**

1) Programy polityki zdrowotnej w kwocie **1 228 656,67 zł**, w tym :

- szczepienia ochronne przeciw grypie dla mieszkańców Częstochowy z grup szczególnego ryzyka na lata 2014-2018 – w ramach programu zaszczepiono 3185 osób oraz 94 przedszkolaków,
- program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) na lata 2014-2018 miasta Częstochowy - w ramach programu zaszczepiono trzema dawkami szczepionki 405 dziewcząt 12 - letnich,
- program profilaktycznych szczepień dzieci przeciwko pneumokokom zamieszkałych na terenie miasta Częstochowy na lata 2013-2017 - w ramach programu zaszczepiono 487 dzieci pomiędzy 24 a 35 miesiącem życia,
- badania przesiewowe słuchu dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie miasta Częstochowy na lata 2014-2018 - w ramach programu przebadano 675 dzieci, do dalszej diagnostyki skierowano 214 dzieci, co stanowi 32,0 % przebadanych dzieci,
- rehabilitacja i wspieranie aktywności ruchowej dla seniorów mieszkańców miasta Częstochowy na lata 2013-2017- w ramach programu 739 osób skorzystało z zabiegów rehabilitacyjnych,
- profilaktyka i wczesna diagnostyka astmy, chorób alergologicznych u dzieci, mieszkańców Częstochowy na lata 2014-2018 – w ramach programu przeprowadzono 271 ankiet, do dalszego etapu diagnostycznego skierowano 235 dzieci,
- program profilaktyki dla osób „trzeciego i czwartego wieku” - mieszkańców miasta Częstochowy na lata 2016-2020” - w ramach programu przebadano 434 osoby, w tym do poradni specjalistycznych skierowano 235 osób a do II etapu specjalistyczno-rehabilitacyjnego skierowano 76 osób,
- leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Częstochowy w latach 2015-2017 – przeprowadzono 43 procedury zapłodnienia pozaustrojowego,
- profilaktyka stomatologiczna dla uczniów klas II szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie miasta Częstochowy w zakresie zapobiegania próchnicy zębów na lata 2017-2021 - badaniami przesiewowymi jamy ustnej objęto 665 dzieci. Załakowano u 32 dzieci 90 zębów.
- program korekcji wad postawy dla uczniów klas III,IV szkół podstawowych zlikwidowanych na terenie miasta Częstochowy na lata 2017 – 2012 - badaniami przesiewowymi w kierunku wad postawy objęto 1645 dzieci. Nieprawidłowości wykryto u 778 dzieci, co stanowi

47%przebadanych,

- program wczesnego wykrywania cukrzycy typu II u mieszkańców miasta Częstochowy z zespołem metabolicznym na lata 2017-2021 - badaniami w kierunku wczesnego wykrycia cukrzycy objęto 100 osób. Zespół metaboliczny wykryto u 20 osób, cukrzycę u 1 osoby, 70 osób skierowano na warsztaty edukacyjne.

W związku z wejściem w życie ustawy o zdrowiu publicznym i zmianami w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Częstochowa uzyskała dofinansowanie 5 programów polityki zdrowotnej realizowanych dla swoich mieszkańców na łączną kwotę **233 329 zł**. Dofinansowanie uzyskano na realizację następujących programów:

- szczepienia ochronne przeciw grypie dla mieszkańców Częstochowy z grup szczególnego ryzyka na lata 2014-2018,
- program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) na lata 2014-2018 miasta Częstochowy,
- program profilaktycznych szczepień dzieci przeciwko pneumokokom zamieszkałych na terenie miasta Częstochowy na lata 2013-2017,
- badania przesiewowe słuchu dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie miasta Częstochowy na lata 2014-2018,
- profilaktyka i wczesna diagnostyka astmy, chorób alergologicznych u dzieci, mieszkańców Częstochowy na lata 2014-2018.

2) Programy profilaktyczne i działania prozdrowotne na kwotę **297 822,98 zł, w tym:**

- wczesne wykrywanie nowotworów złośliwych w rodzinach wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na raka piersi i raka jajnika – badanie BRCA 1- wykonano 271 badań genetycznych u kobiet z grup ryzyka w wieku od 25 do 50 roku życia,
- edukacja zdrowotna w zakresie profilaktyki schorzeń onkologicznych – w ramach działań wspierano przedsięwzięcia stowarzyszeń działających w tym obszarze oraz włączano się w akcje profilaktyczno-edukacyjne, których celem było propagowanie profilaktyki onkologicznej.

Zorganizowano następujące działania:

- „Marsz Różowej Wstążki”, podczas którego mieszkańcy mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych badań m.in. usg piersi, tarczycy, jamy brzusznej oraz mammografii, pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, pomiaru poziomu cukru,
- Konferencja „Medycyna paliatywna a wybrane aspekty postępowania objawowego w onkologii- nowe możliwości, profilaktyka i terapia”,
- Konferencja „Jest jak jest jestem sprawna”, na której przedstawiono najnowsze osiągnięcia w zakresie onkologii dla kobiet dotkniętych nowotworem piersi oraz wydano kalendarz edukacyjny na 2018 rok „Jestem Kobietą”, zawierający informacje na temat profilaktyki onkologicznej,
- Cykl bezpłatnych dni otwartych podczas których specjaliści z zakresu onkologii, psychologii, traumatologii prowadzili wykłady z zakresu najnowszych osiągnięć medycznych.

W działaniach wzięło udział 4632 osoby.

Edukacja zdrowotna w zakresie profilaktyki schorzeń psychicznych – w ramach działań mających na celu zmianę postrzegania osób z zaburzeniami psychicznymi wspierano przedsięwzięcia stowarzyszeń działających w tym obszarze oraz włączano się w ogólnopolskie kampanie społeczne. Zorganizowano następujące działania :

- Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, które w 2017 roku obchodzone były pod hasłem „Depresja-porozmawiajmy o niej”. Obchody obejmowały wizyty studyjne, poradnictwo i konsultacje psychologiczne, warsztaty specjalistyczne, wernisaż prac,
- rozszerzono działający przy stowarzyszeniu Klub pacjenta o zakres warsztatów integracyjnych,
- współorganizowano Kampanię „Prymat – sztuka jako obszar porozumienia”, która była częścią realizowanego w województwie śląskim Śląskiego Konwentu Regionalnego – w ramach III Kongresu osób niepełnosprawnych.

W działaniach wzięło udział ok. 656 osób.

Zajęcia rekreacji ruchowej dla seniorów – w ramach działań mających na celu aktywizację ruchową osób powyżej 65 roku życia finansowano zajęcia organizowane przez stowarzyszenia,

w ramach zadania Pogodna jesień starzej się zdrowiej. W zajęciach wzięło udział ok. 10 000 osób. Ponadto w ramach obchodów Europejskiego Dnia Seniora odbyły się w Hali Sportowej Senioralia połączone z koncertem Wojciecha Gąsowskiego, Rudiego Schubertha i orkiestry Big-Silesian-Band,

Program upowszechniania zasad zdrowego żywienia wśród dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach prowadzonych przez miasto Częstochowa – w ramach działań mających na celu zmianę nawyków żywieniowych wspólnie z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Częstochowie współfinansowano konkursy, spotkania warsztatowo-edukacyjne, przeglądy recytatorskie, warsztaty kulinarne, konferencje, przegląd piosenki o zdrowiu z udziałem przedszkolaków, w których wzięło udział około 500 osób,

3) Wydział Zdrowia podejmował i włączał się w wiele inicjatyw prozdrowotnych na rzecz mieszkańców Częstochowy:

- w dniach 6 - 8 kwietnia 2017 roku współorganizowano obchody 100-lecia śmierci Doktora Władysława Biegańskiego. W ramach ustanowionego przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej Roku 2017 Rokiem Władysława Biegańskiego;
- odbyła się w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej – od 1 do 15 lutego 2017 r. Wystawa „Doktor Władysław Biegański – życie i dzieło – w stulecie śmierci”, która również została zaprezentowana w dniu 6 kwietnia 2017 roku w Sali Reprezentacyjnej Ratusza Miejskiego na Placu Biegańskiego;
- ufundowano tablicę pamiątkową na grobie Doktora Władysława Biegańskiego;
- zorganizowano uroczystość wręczenia nagród Prezydenta Częstochowy im. Doktora Władysława Biegańskiego w ochronie zdrowia, nagrody przyznano osobom szczególnie zaangażowanym w pracy na rzecz pacjentów. Do nagród zgłoszono 31 kandydatów w tym 14 lekarzy medycyny, 9 pielęgniarek, 2 magistrów farmacji, w tym 1 emerytowany, 2 położne, 1 salową. Nagrody Prezydenta otrzymało 14 osób, w tym dwie nagrody I stopnia, pięć nagród II stopnia, pięć nagród III stopnia oraz przyznano dwa wyróżnienia. W uroczystości wręczenia nagród połączonej z koncertem „Świat walca” z udziałem Orkiestry Filharmonii Częstochowskiej i solistki Katarzyny Dądańskiej wzięło udział ok. 820 osób;
- odbyła się Konferencja Naukowa historyczno - filozoficzno – etyczna "Doktor Władysław Biegański, Biegański i jego epoka. Filozofia i etyka w medycynie wczoraj i dziś" połączona z wręczeniem Honorowych Statuetek Biegańskiego.

Efekty działań promocyjnych:

- popularyzacja wiedzy na temat profilaktyki zdrowotnej mieszkańców,
- podniesienie świadomości zdrowotnej,
- upowszechnienie szczepień ochronnych,
- zapobieganie chorobom,
- zwiększenie wykrywalności chorób,
- poprawa stanu zdrowia mieszkańców,
- zwiększenie dostępu do rehabilitacji osób starszych,
- zapobieganie problemom zdrowotnym jakie niesie za sobą wiek senioralny,
- wczesne wykrywanie wad słuchu u dzieci i zastosowanie odpowiedniego leczenia,
- wczesne wykrywanie wad postawy u dzieci i skierowanie do dalszego leczenia,
- wczesna profilaktyka w zakresie cukrzycy,
- poprawa stanu uzębienia u dzieci objętych badaniami profilaktycznymi poprzez lakowanie zębów,
- przeciwdziałanie złym nawykom żywieniowym,
- popularyzacja wiedzy w zakresie szkodliwości eksperymentowania z narkotykami i środkami psychoaktywnymi, w tym dopalaczami,
- ograniczanie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu,
- podniesienie wiedzy i uczenie tolerancji w stosunku do osób chorych na HIV i AIDS,
- zmiana postrzegania osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin oraz tworzenie płaszczyzny tolerancji dla osób chorych psychicznie.

4) Pozostałe działania

- zawarto ze Stacją Pogotowia Ratunkowego umowę pilotażową na realizację usługi dotyczącej stwierdzania zgonu i jego przyczyny oraz wystawienia karty zgonu;
- Gmina Miasto Częstochowa pozyskała w 2017 roku ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego środki

finansowe w wysokości 229 960,00 zł na wyposażenie szkolnych gabinetów profilaktyki zdrowotnej. Ogółem dofinansowano zakup wyposażenia dla 67 gabinetów w placówkach oświatowych.

Zapewnienie dostępności do świadczeń zdrowotnych przez Miejski Szpital Zespolony

W roku 2017 Miejski Szpital Zespolony kontynuował działalność w zakresie poprawy warunków leczenia oraz pobytu pacjentów podnosząc jakość świadczonych usług zdrowotnych dla mieszkańców miasta i regionu przy jednoczesnej poprawie infrastruktury i stanu technicznego obiektów Szpitala.

Na realizację zadań remontowo-inwestycyjnych Miejskiego Szpitala Zespolonego oraz zakup sprzętu medycznego wyasygnowano z budżetu miasta Częstochowy kwotę 4 407 224,00 zł, w tym m.in. na:

- modernizację i rozbudowę Szpitalnego Oddziału Ratunkowego – 1 050 127,00 zł
Projekt pod nazwą Rozbudowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Miejskiego Szpitala Zespolonego realizowany jest w ramach działania 9.1 Infrastruktura ratownictwa medycznego. Całkowita wartość projektu wynosi 6 000 000,00 zł. Środki dofinansowania z Funduszy Europejskich wyniosą nie więcej niż 3 400 000,00 zł;
- zakup sprzętu medycznego - 722 624,00 zł
- remonty i modernizacje na kwotę – 1 993 462,00 zł
- informatyzację Szpitala - 590 697,00 zł
- zakup niezbędnego oprogramowania i sprzętu komputerowego celem dostosowania informatycznego Szpitala zgodnie z rozporządzeniem unijnym o ochronie danych osobowych.
- realizację programu edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia” - **50 314,38 zł**

Przeprowadzono 10 dwudziestogodzinnych szkoleń. Z programu skorzystało 75 par.

Ze środków własnych Miejski Szpital Zespolony wydatkował **2 549 204,00 zł** z przeznaczeniem na wkład własny do dotacji organu założycielskiego oraz na zapewnienie bieżącego funkcjonowania Szpitala, poprawę bezpieczeństwa, stanu technicznego oraz stanu sanitarno-higienicznego.

Z darowizn oraz dobrowolnych wpłat Miejski Szpital Zespolony pozyskał środki finansowe w wysokości **3 656 157,00 zł**, w tym dotacja PZU w wysokości 50 000,00 zł na zakup specjalistycznego samochodu dostosowanego do przewozu leków oraz darowizna Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w wysokości **705 765,00 zł** z przeznaczeniem na wyposażenie wyremontowanego oddziału geriatrycznego.

Ponadto Miejski Szpital Zespolony:

- został zakwalifikowany do II poziomu w tzw. Sieci szpitali. W związku z tym od 01 października 2017 roku do 30 czerwca 2021r. Szpital zawarł Umowę z NFZ o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w Systemie Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia Świadczeń Opieki Zdrowotnej (PSZ), w ramach którego realizuje świadczenia z zakresu Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej,
- bierze udział w Programie Akredytacji Szpitali - Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia, działania zmierzające do spełnienia standardów akredytacyjnych doskonalących opiekę szpitalną,
- zorganizował „Dni profilaktyki zdrowotnej” w ramach Akcji Ogólnomiejskiej „Dni Sąsiada”.

Efekty realizowanych zadań:

- podniesienie standardu pomieszczeń, w których udzielane są świadczenia medyczne,
- poprawa jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz obsługi pacjenta,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz poprawy warunków socjalnych i sanitarnych u pacjentów Szpitala,
- efektywniejsze i bardziej funkcjonalne wykorzystanie posiadanych zasobów,
- rozwój, zmodernizowanie i unowocześnienie Szpitala, zarówno pod względem technicznym, technologicznym jak i medycznym i informatycznym.

Miejski Szpital Zespolony realizował zadania z zakresu stacjonarnej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, który w roku 2017 wynosił **73 273 819,69 zł**.

Liczba leczonych pacjentów w lecznictwie stacjonarnym (z ruchem między-oddziałowym) wyniosła 46 606 osób. W Poradniach Specjalistycznych Miejskiego Szpitala Zespolonego udzielono 86 632 porad. W Szpitalnym Oddziale Ratunkowym oraz Izbach Przyjęć zrealizowano 3224 porad ambulatoryjnych.

W ramach Poradni Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej (w okresie od 01.10 - 31.12.2017r.) zrealizowano 4 314 porad. Ogółem w MSZ zrealizowano 94 170 porad.

Liczba pacjentów leczonych w poszczególnych oddziałach i ZOL Miejskiego Szpitala Zespolonego w 2017 roku			Tabela nr 104	
Nazwa Oddziału/Zakładu	Liczba łóżek	Liczba leczonych	Średni okres pobytu w dniach	Wskaźnik wykorzystania łóżek(%)
Chorób Wewnętrznych z pododdziałem przy ul. Mirowskiej 15	61	2 054	10,8	99,7
Chorób Wewnętrznych (ul. Mickiewicza 12)	51	1 551	11,0	91,8
Chirurgiczny Ogólny	52	2 024	6,3	67,5
Chirurgii urazowo-ortopedycznej	30	1 809	3,9	63,8
Neurologiczny	21	760	6,5	64,4
Udarowy	20	734	9,5	95,1
Anestezjologii i Intensywnej Terapii	8	145	16,2	80,6
Gruźlicy i Chorób Płuc	53	1 311	11,2	75,6
Rehabilitacyjny	26	264	21,1	58,8
Neonatologiczny	20	1 144	3,7	58,5
Ginekologiczno-położniczy	40	2 475	3,2	54,2
Urologiczny	20	1 369	4,1	76,6
Dermatologiczny	22	569	10,9	77,1
Pediatryczny	31	1 184	5,3	55,2
Psychiatryczny dzienny	30 miejsc	161	40,7	0,0
Geriatryczny	34	1192	8,4	81,1
Zakład opiekuńczo leczniczy	60	209	105,7	100,9
Szpitalny oddział ratunkowy	4	295	1,3	26,8

Liczba pacjentów leczonych w poszczególnych oddziałach i ZOL Miejskiego Szpitala Zespołowego w 2017 roku			Tabela nr 104	
Szpitalny oddział ratunkowy (tryb dzienny)		27356	0,0	0
Ogółem:	553	46 606	3,5	80,7

Liczba porad udzielonych w Miejskim Szpitalu Zespołowym w 2017 r.

Tabela nr 105

Nazwa poradni	Lokalizacja	Liczba porad
Poradnia Gastroenterologiczna	ul. Mirowska 15	1949
Poradnia Kardiologiczna	ul. Mirowska 15	6988
Poradnia Leczenia Bólu	ul. Mirowska 15	6299
Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc	ul. Mirowska 15	8085
Poradnia Chirurgii Ogólnej	ul. Mirowska 15	7252
Poradnia Proktologiczna	ul. Mirowska 15	586
Poradnia Chirurgii Urazowo - Ortopedycznej	ul. Mirowska 15	20806
Poradnia Preluksacyjna	ul. Mirowska 15	1220
Poradnia Urologiczna	ul. Mirowska 15	8492
Poradnia Neurologiczna	ul. Mirowska 15	2980
Poradnia Diabetologiczna	ul. Mirowska 15	4409
Poradnia Diabetologiczna	ul. Bony 1/3	2503
Poradnia Dermatologiczna	ul. Bony 1/3	5497
Poradnia Rehabilitacyjna	ul. Mickiewicza 12	414
Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Bony 1/3	7262
Ośrodek Domowego Leczenia Tlenem	ul. Mirowska 15	243
Poradnia Ginekologiczna	ul. Mickiewicza 12	1647
Ogółem porad specjalistycznych:		86 632
PORADY SOR/Izby Przyjęć Miejskiego Szpitala Zespołowego:		3224
Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej		4314
Ogółem porad:		94 170

Ratownictwo medyczne realizowane przez Stację Pogotowia Ratunkowego

Stacja Pogotowia Ratunkowego realizuje zadania z zakresu ratownictwa medycznego, transportu sanitarnego oraz świadczenia w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie nocnej i świątecznej opieki medycznej w ambulatoriach w filii w Dąbrowie Zielonej, w filii w Koniecpolu oraz w filii Kłomnice.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Stacja Pogotowia Ratunkowego z siedzibą główną przy ul. Kilińskiego 10, zadania realizował w 10 filiach zlokalizowanych w:

- Dąbrowie Zielonej, Plac Kościuszki 47,
- Koniecpolu, ul. Armii Krajowej 6A,
- Kłomnicach, ul. Częstochowska 3,
- Poczesnej, ul. Wolności 2,
- Częstochowie, ul. Rejtana 23/35,
- Częstochowie, ul. Kilińskiego 10,
- Janowie, ul. Przyrowska 2,
- Częstochowie, ul. Sikorskiego 82/94,
- Blachowni, ul. Sosnowa 16,
- Mykanowie, ul. Samorządowa 1 – Filia uruchomiona od dnia 1 grudnia 2017r.

Stacja udzielała świadczeń zdrowotnych w rodzaju ratownictwo medyczne na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Wartość kontraktu w 2017 roku wyniosła **28 960 440,43zł.**

Stacja dysponowała 17 zespołami ratownictwa medycznego, w tym: 3 specjalistycznymi (w składzie: lekarz, 2 ratowników medycznych lub ratownik medyczny i pielęgniarka) oraz 14 podstawowymi (w składzie: 2 ratowników medycznych lub ratownik medyczny i pielęgniarka).

Świadczenia zdrowotne udzielone przez stację pogotowia ratunkowego i jej filie w zakresie ZRM

Tabela nr 106

Lp.	Wyszczególnienie		Liczba wyjazdów
1.	Wypadki	Karetki Podstawowe i Specjalistyczne	7860
2.	Zachorowania	Karetki Podstawowe i Specjalistyczne	36327
Ogółem:			44187

Stacja realizowała transporty sanitarne na podstawie zawartych z podmiotami leczniczymi umów oraz dla osób fizycznych. Łącznie w 2017 roku wykonano 15 500 transportów. W ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia Stacja wykonała 3 200 transportów sanitarnych, w tym 23 transporty tzw. „dalekie” na podstawie decyzji Dyrektora NFZ.

Stacja realizowała również świadczenia w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie nocnej i świątecznej opieki medycznej w ambulatoriach w filii w Dąbrowie Zielonej, w filii w Koniecpolu oraz w filii Kłomnice. Wartość umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia na 2017 rok wynosiła **1 673 940,00zł.**

Świadczenia zdrowotne w zakresie nocnej i świątecznej ambulatoryjnej opieki medycznej w POZ

Tabela nr 107

Lp.	Wyszczególnienie	Filia Dąbrowa Zielona (świadczenia wykonywane były w okresie od 01.01.2017-31.10.2017)	Filia Koniecpol	Filia Kłomnice
1.	Porady lekarskie ambulatoryjne	1081	1789	2003
2.	Wizyty pielęgniarskie ambulatoryjne	980	2166	2843
3.	Wizyty pielęgniarskie wyjazdowe	6	64	37
4.	Porady lekarskie wyjazdowe	151	184	276
5.	Porady telefoniczne	116	49	182
Ogółem:		2334	4252	5341
RAZEM		11 927		

W 2017 roku Stacja przeprowadziła zmiany w strukturze organizacyjnej polegające na:

- utworzeniu nowego podstawowego zespołu ratownictwa medycznego zlokalizowanego w Mykanowie przy ul. Samorządowej 1,
- zmianie standardu 2 specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego na 2 podstawowe zespoły ratownicze zlokalizowane w Częstochowie przy ul. Kilińskiego 10 oraz w Kłomnicach przy ul. Częstochowskiej 3. Powyższe zmiany zostały zatwierdzone w Wojewódzkim Planie Działania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego dla województwa śląskiego. W październiku

2017 roku dyspozytornia Stacji Pogotowia Ratunkowego została włączona w System Powiadamiania Państwowego Ratownictwa Medycznego, co daje możliwość uzyskania szczegółowej i szybkiej informacji o danym zdarzeniu.

Stacja uzyskała dotacje:

- z budżetu miasta w wysokości 330 944,00zł na zakup sprzętu medycznego (w tym m.in. defibrylatory, respiratory, kapnometry, pompy infuzyjne, ssaki, krzesła kardiologiczne, urządzenia do stabilizacji kręgosłupa typu KED i inne);
- z dotacji Wojewody Śląskiego w wysokości 600 000,00zł na zakup karetki typu „C” oraz 3 urządzeń do automatycznej kompresji klatki piersiowej.

Certyfikaty i wyróżnienia

Stacja Pogotowia Ratunkowego posiada Certyfikaty Jakości: PN-EN ISO 9001:2015-System Zarządzania Jakością oraz PN-EN ISO 14001:2015-System Zarządzania Środowiskowego, które potwierdzają wysoką jakość usług świadczonych przez Stację.

W dniach 25 – 26 września 2017r. po raz kolejny Stacja poddała się dobrowolnej zewnętrznej ocenie Jednostki Certyfikacyjnej Polskiej Akademii Jakości CERT z Katowic. Audyt obejmował okresową ocenę spełnienia wymagań ww. norm. Celem audytu była ocena zgodności systemów zarządzania z wymaganiami norm odniesienia, zapewnienia, że organizacja jest zdolna do spełnienia wymagań ustawowych, prawnych i kontraktowych oraz osiągnięcia określonych celów. Ostateczny wynik audytu – pozytywny.

Efekty realizowanych zadań w 2017 roku:

- podniesienie standardu realizowanych świadczeń zdrowotnych poprzez zakup nowoczesnego ambulansu sanitarnego,
- poprawa jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz obsługi pacjenta poprzez zakup aparatury i sprzętu medycznego,
- poprawa wizerunku Stacji w związku z przyznanymi certyfikatami,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz poprawy warunków socjalnych i sanitarnych pracowników Stacji.

Żłobek Miejski i niepubliczne placówki

Zadania z zakresu opieki nad dzieckiem do lat 3 realizował m.in. Żłobek Miejski „Reksio” z siedzibą przy Alei Armii Krajowej 66a wraz z Filią przy ul. Sportowej 34a.

Żłobek zapewniał opiekę dla 170 dzieci od 20 tygodnia życia do 3 lat, w tym dwie grupy w ramach projektu unijnego.

W ramach projektów pn.: „Aktywni Rodzice – Szczęśliwe dzieci” oraz „Aktywni Rodzice – Szczęśliwe dzieci 2”, współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zostało utworzone 20 dodatkowych miejsc dla dzieci - 10 miejsc przy Al. Armii Krajowej 66a oraz 10 miejsc przy ul. Sportowej 34a.

W Żłobku w 2017 r. zatrudnienie wynosiło: 44 osoby na 43 etatach, w tym do opieki nad dziećmi 4 pielęgniarki, 12 opiekunek dziecięcych i 11 młodszych opiekunek dziecięcych.

Żłobek Miejski i filia		Tabela nr 108
Grupa		wiek
Grupa I	Niemowlaki	od 20 tygodnia życia do 1 roku i 6 miesięcy
Grupa II	Średniaki	od 1 roku i 7 miesięcy do 2 lat i 4 miesięcy
Grupa III	Starszaki	od 2 lat i 5 miesięcy do 3 lat
Grupa projektów „Aktywni Rodzice – Szczęśliwe Dzieci” oraz „Aktywni Rodzice – Szczęśliwe Dzieci 2”	Grupa mieszana	od 20 tygodnia życia do 3 lat

Działalność Żłobka Miejskiego „Reksio” była finansowana z budżetu miasta – plan finansowy wynoszący **2 100 765,00 zł.** , wykorzystano w kwocie **2 087 656,47 zł.**

Wysokość dochodu z opłat za pobyt dzieci i za wyżywienie wyniósł – **511 038,00 zł**

Ogółem średni miesięczny koszt utrzymania dziecka uczęszczającego do Żłobka Miejskiego wyniósł **1 831,28zł**, a miesięczny koszt dziecka zapisanego wyniósł **1 159,81 zł**.

Ilość dzieci średnio zapisanych do Żłobka w 2017r. wyniosła 168, a średnio uczęszczających 105 dzieci. Wykorzystanie miejsc w Żłobku Miejskim „Reksio” w przeliczeniu na dzieci średnio zapisane wyniosło 99 %. Żłobek Miejski „Reksio” otrzymał certyfikat ukończenia cyklu szkoleń w ramach ogólnopolskiego programu „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy” promującego zdrowe nawyki żywieniowe u małych dzieci.

Z inicjatywy pracowników i rodziców powstało Stowarzyszenie „Czym skorupka za młodu”, którego celem jest wspieranie działalności Żłobka Miejskiego „Reksio” w Częstochowie na rzecz rozwoju dzieci i doposażenie placówki w materiały dydaktyczne i edukacyjne.

W Żłobku zorganizowano drugą edycję konkursu plastycznego pn. „Wiosna, wiosna, ach to ty”. Do udziału w konkursie zostały zaproszone zaprzyjaźnione przedszkola i żłobki prywatne.

Dzieci ze żłobka uczestniczyły również w konkursach plastycznych (kategoria 3 – 4 lata) pn.: „Majowa łąka” oraz „Ja i moja rodzina” zorganizowany w ramach obchodów X Częstochowskich Dni Rodziny. W obu powyższych konkursach dzieci zostały wyróżnione i nagrodzone. Poprzez udział w konkursach dzieci rozwijają wyobraźnię, rozbudzając w sobie pasję tworzenia.

Żłobek Miejski „Reksio” przystąpił do całorocznego projektu edukacyjnego „Świat Kropki”, który ma na celu poszerzenie i wzbogacenie wiadomości z zakresu plastyki oraz uwrażliwienie estetyczne.

Żłobek wziął udział w Ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, mającej na celu propagowanie czytania i wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka oraz poszerzenie kompetencji intelektualnych.

Żłobek współpracuje z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym „Czyż”, który oferuje różnorodne propozycje wspomagania rozwoju, terapii i zajęć dla dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z różnymi zaburzeniami.

Żłobek w 2017 roku zorganizował tematyczne imprezy dla dzieci :

- Bal karnawałowy, który odbył się na grupach wraz z udziałem rodziców. W tym dniu dzieci bawiły się w strojach karnawałowych, razem z rodzicami uczestniczyły w licznych zabawach i tańcach oraz sesji zdjęciowej,
- Festyn Rodzinny „Rodzina to My”, który zorganizowany został w maju,
- Dzień Dziecka połączony z obchodami Dnia Matki i Dnia Ojca, w którym uczestniczyli rodzice. Zabawa odbyła się w czerwcu na świeżym powietrzu na placu zabaw żłobka,
- Pożegnanie absolwentów żłobka, które odbyło się w czerwcu wraz z udziałem rodziców. Opiekunki wraz z dziećmi przygotowały występ artystyczny, w którym dominowały poznane przez dzieci wiersze, piosenki oraz układy taneczne. Dzieci odchodzące ze żłobka otrzymały pamiątkowe dyplomy ukończenia żłobka,
- Święto Kropki, które odbyło się w październiku w związku z przystąpieniem naszej placówki do projektu edukacyjnego „Świat Kropki”,
- Dzień Pluszowego Misia, który został zorganizowany w listopadzie. W tym dniu na wszystkich grupach wiekowych odbyły się gry i zabawy związane z pluszowym misiem,
- Spotkanie z Mikołajem, które zostało zorganizowane w grudniu. Rodzice wraz z dziećmi uczestniczyli we wspólnej zabawie połączonej z sesją zdjęciową a także wręczaniem prezentów przez św. Mikołaja.

Ponadto na terenie miasta Częstochowy opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 realizowało pięć żłobków niepublicznych i dwa kluby dziecięce zapewniając opiekę dla 98 dzieci. Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Częstochowy placówki niepubliczne w 2017 roku korzystały z dotacji celowej na każde dziecko. Dotacja celowa w żłobku niepublicznym na jedno dziecko wyniosła miesięcznie 210,00 zł, a w klubie dziecięcym 105,00 zł. Ogółem w 2017 roku z budżetu miasta przeznaczono kwotę **172 952,29 zł** dla niepublicznych placówek. Wykorzystanie miejsc ogółem wyniosło 84%. Ponadto w każdej niepublicznej placówce przeprowadzono czynności nadzorcze zgodnie z uchwałą Rady Miasta Częstochowy.

Orzekanie o niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Zadanie z zakresu orzekania o niepełnosprawności realizował Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W 2017 roku Zespół wydał 11 516 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, 1 608 legitymacji osoby niepełnosprawnej i 1344 karty parkingowe.

Szczegółową informację o liczbie wniosków i orzeczeń przedstawiają poniższe zestawienia

Liczba wniosków w roku sprawozdawczym **Tabela nr 109**

Rodzaj wniosku	Liczba
ustalenie stopnia niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia	10435
zaliczenie osób do 16 roku życia jako niepełnosprawnych	1128
Ogółem:	11563

Z analizy przyjętych wniosków wynika, że:
62,3 % wniosków wpłynęło z terenu miasta Częstochowy,
25,6% wniosków wpłynęło z terenu powiatu częstochowskiego,
12,1% wniosków wpłynęło z powiatu kłobuckiego.

Rodzaj orzeczenia wg kategorii wiekowej **Tabela nr 110**

orzeczenia dla osób powyżej 16 roku życia	Liczba
o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności	2255
o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności	4983
o zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności	2878
o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	190
o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	39
Wydane na podstawie art. 5a ustawy	1
Ogółem:	10346
orzeczenia dla osób do 16 roku życia	Liczba
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	1089
o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	78
o odmowie ustalenia niepełnosprawności	3
Ogółem:	1170

Z analizy wydanych orzeczeń wynika, że:

- 62,1 % orzeczeń dotyczyło wnioskodawców z terenu miasta Częstochowy,

- 25,7% orzeczeń dotyczyło wnioskodawców z terenu powiatu częstochowskiego,
- 12,2% orzeczeń dotyczyło wnioskodawców z powiatu kłobuckiego.

Na działalność Zespołu w 2017r. przekazano z budżetu Wojewody dotację w kwocie **1 009 230,00 zł**

Współpraca z zakładami opiekuńczo-leczniczymi, pielęgnacyjno-opiekuńczymi i zakładami rehabilitacji leczniczej w zakresie finansowania opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dzieci

W 2017 roku Wydział Zdrowia przekazywał środki finansowe za wyżywienie i zakwaterowanie 15 dzieci umieszczonych na podstawie Postanowienia Sądu w zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno-opiekuńczych i zakładach rehabilitacji leczniczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami gmina zobowiązana jest ponosić opłatę za wyżywienie, zakwaterowanie dzieci urodzonych w Częstochowie pozbawionych opieki i wychowania rodziców a umieszczonych w ww. placówkach. Ogółem w 2017 roku z budżetu gminy przekazano kwotę w wysokości **346 720,06 zł**.

Współpraca z Powiatową Inspekcją Sanitarną w zakresie realizacji zadań ustawowych, ze szczególnym uwzględnieniem oświaty zdrowotnej

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985 roku (jt. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1412 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753 (z późn. zm.) w stosunku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego realizowano zadania wynikające z przepisów prawa pracy m.in w zakresie przyznania dodatku specjalnego za czynności kontrolne.

Profilaktyka uzależnień oraz HIV i AIDS na kwotę 99.469,00 zł

Zadania z zakresu profilaktyki uzależnień obejmowały:

- realizację „Programu przeciwdziałania narkomanii w mieście Częstochowa na lata 2014-2018” w ramach, którego zrealizowano następujące zadania:
- wspieranie stowarzyszeń działających na terenie miasta oraz włączanie się w akcje profilaktyczno-edukacyjne, organizowane przez organizacje pozarządowe,
- włączenie się w kampanię społeczną – XIII Kampania Białych Serc, której w 2017 roku hasłem było „Powiedz STOP Uzależnieniom”. W kampanię zaangażowane były placówki oświatowe oraz organizacje pozarządowe, które propagowały wśród młodzieży ideę życia bez narkotyków, liczba uczestników około 200 osób,
- obchody Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Narkomanii w siedzibie Częstochowskiego Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „POWRÓT z U”, które odbyło się 23.06.2017, liczba uczestników 62 osoby,
- Konferencja naukowa dla nauczycieli, kuratorów oraz rodziców pt. „Historia terapii i profilaktyki uzależnienia” liczba uczestników 105 osób,
- porady i wyjaśnienia „okołotestowe” – wykonywanie testów na zawartość metabolitów w organizmie oraz przeprowadzono wstępny wywiad z osobą testowaną. Udzielono informacji na temat negatywnych skutków zażywania narkotyków – udzielona liczna porad około 270 osób,
- zakup służbowego psa dla Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie do wyszukiwania zapachów narkotyków,
- konkurs „Uzależnieniom Stop” adresowany do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, mający na celu uświadomienie zagrożeń płynących z używania tytoniu, narkotyków, dopalaczy i alkoholu. prowadzenie grup terapeutycznych dla uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz indywidualne konsultacje prowadzone przez podmioty lecznicze. W działaniach tych udział wzięło około 200 osób.

Działania na rzecz profilaktyki HIV i AIDS obejmowały:

- 1) realizacja zadań Punktu Konsultacyjnego – Diagnostycznego w kierunku badań wykrywających zakażenia HIV, AIDS wykonano 200 testów (HIV, HCV, HBS), oraz przeprowadzono konsultacje specjalistów pn. porady około testowe wykonywane przez wykwalifikowanych doradców PKD – liczba uczestników około 200 osób,
- 2) zorganizowanie Światowego Dnia HIV/AIDS ze Stowarzyszeniem MONAR oraz z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną, które odbyło się 01.12.2017r. w V Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Cz-wie, połączonego ze spektaklem pt. „Byłam Blogerką” - wręczenie uhonorowań laureatom konkursu „Żyję bez ryzyka”.

W roku sprawozdawczym 2017 Wydział Spraw Obywatelskich realizował zadania z zakresu zadań zleconych z administracji rządowej oraz własne, w tym m.in.: ewidencji ludności, dowodów osobistych, praw jazdy, rejestracji pojazdów, nadzoru na stacjach kontroli pojazdów, nadzoru nad stowarzyszeniami oraz kwalifikacji wojskowej. Zadania wykonywane przez wydział polegają głównie na bezpośredniej obsłudze interesantów. 13 listopada uruchomiona została nowa wersja Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK) 2.0. Od tego momentu zaczęły się problemy z rejestracją pojazdów. Najpierw system w ogóle nie działał, później niektóre funkcjonalności przywrócono, lecz nadal są problemy. Wydłużył się czas obsługi klientów.

Poniższe tabele prezentują szczegółowe informacje o liczbie spraw załatwionych przez wydział.

**Informacja o liczbie osób zameldowanych w Częstochowie
wg stanu na 31.12.2017 r.**

Tabela nr 111

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	214 014
Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy	3 948

**Działania z zakresu dowodów osobistych i ewidencji ludności oraz inne
z zakresu spraw oobywatelskich**

Tabela nr 112

Rodzaj sprawy	Liczba
Przyjęcie wniosku o wydanie dowodu osobistego	38 542
Wydanie dowodu osobistego	37 510
Unieważnienie dowodu osobistego	38 889
Wydanie decyzji w sprawie dowodu osobistego	14
Zameldowanie na pobyt stały i czasowy	7886
Wymeldowanie z pobytu stałego i czasowego dokonane w Urzędzie Miasta Częstochowy	3369
Przeprowadzenie postępowania o zameldowanie i wymeldowanie	471
Wydanie zaświadczenia z ewidencji ludności i dowodów osobistych	7 040
Wydanie zaświadczenia o utracie dowodu osobistego	2 333
Udzielanie odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych	15 219
Wydanie decyzji o odmowie udostępnienia danych z rejestru mieszkańców	90
Wydanie decyzji o wpisie do rejestru wyborców	4
Wysyłanie wezwania do stawienia się do kwalifikacji wojskowej	1 212
Wydanie orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej	995

Stowarzyszenia i fundacje
Tabela nr 113

Liczba stowarzyszeń i fundacji, w tym:	889
z siedzibą zarządu głównego w Częstochowie	446
jednostki terenowe	123
jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych	20
związki Ochotniczych Straży Pożarnych	3
stowarzyszenia zwykłe (nieposiadające osobowości prawnej)	96
fundacje	201

Komunikacja
Tabela nr114

Rodzaj spraw	Liczba
Prawa jazdy:	
wykonanie zamówienia na prawo jazdy	5378
wydanie międzynarodowego prawo jazdy	34
wydanie zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym	40
zatrzymanie prawa jazdy	417
zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych	318
wydanie skierowania na egzamin sprawdzający	51
wysłane akta kierowcy	604
wysłanie zapotrzebowania na akta kierowcy	336
skierowanie na badania lekarskie	264
skierowanie na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego	52
Rejestracja pojazdów:	
wydanie dowodu rejestracyjnego	26577
wydanie decyzji o skreśleniu pojazdów z ewidencji	3270
zatrzymanie dowodu rejestracyjnego przez policję	3023
wydane pozwolenia czasowe	27892
wydanie decyzji o odmowie rejestracji pojazdów	8
skierowanie na nabicie numeru VIN i wykonanie tabliczki znamionowej	44
przyjęcie zgłoszenia sprzedaży	6580

wysłanie zapytania do urzędu celnego	5
wpisanie zastawu rejestrowego do dowodu rejestracyjnego	3
wydanie karty pojazdu	9489
liczba pojazdów usuniętych z drogi	144
przejęcie pojazdu na podstawie postanowienia sądu	22

Nadzór nad stacjami kontroli pojazdów i ośrodkami szkolenia kierowców

Tabela nr 115

Rodzaj spraw	Liczba
Dokonanie zmiany w rejestrze przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów (w tym wydanie zaświadczenia o zmianach w zakresie przeprowadzania badań diagnostycznych)	1
Wydanie nowego upoważnienia dla diagnosty do wykonywania badań technicznych pojazdów	3
Dokonanie zmiany w upoważnieniu diagnosty do wykonywania przeglądów technicznych pojazdów	0
Dokonanie nowego wpisu do rejestru działalności regulowanej przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów,	2
Wykreślenie stacji diagnostycznych	0
Dokonanie nowego wpisu do rejestru działalności regulowanej przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców	2
Wydanie decyzji skreślającej przedsiębiorcę z rejestru ośrodków szkolenia kierowców	7
Dokonanie zmiany w rejestrze działalności regulowanej przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców	4
Wydanie rozszerzenia z zakresu szkolenia ośrodków	1
Dodanie nowego wpisu do rejestru instruktorów i wydanie nowej legitymacji instruktorowi szkolenia kandydatów na kierowców	6
Dokonanie wymiany legitymacji lub przedłużenia ważności legitymacji dla instruktora szkolenia kierowców	21

Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

Miejski Rzecznik Konsumentów w okresie sprawozdawczym realizował zadania samorządu powiatowego określone przepisami prawa, w zakresie ochrony praw konsumentów. Do podstawowych zadań określonych w przepisach prawnych i realizowanych w 2017 roku należało udzielanie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów.

Problemy z którymi zgłaszali się konsumenci dotyczyły najczęściej:

- sposobu rozpatrzenia reklamacji towarów przez sprzedawców (obuwia i odzieży, urządzeń gospodarstwa domowego, elektrycznych i komputerowych, telefonów komórkowych, mebli i artykułów wyposażenia wnętrz, samochodów i środków transportu itp.),
- niewykonania lub nienależytego wykonania usług (telekomunikacyjnych, dostaw energii, usług finansowych, turystycznych, remontowo-budowlanych, ubezpieczeniowych itp.),
- wprowadzania w błąd przy zawieraniu umów poza lokalem przedsiębiorstwa (sprzedaż energii i gazu, usługi telekomunikacyjne),
- interpretacji przepisów prawnych z zakresu rękojmi, gwarancji, umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość.

Zbiorcze zestawienie porad

Tabela nr 116

Liczba udzielanych porad:	2015 r.	2016 r.	2017 r.
- telefonicznie i osobiście	5965	5933	5055
- pisemnie	221	180	131
RAZEM:	6186	6113	5186

Występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów

W 691 przypadkach Rzecznik podejmował bezpośrednie interwencje występując do przedsiębiorców. Wystąpienia te dotyczyły najczęściej:

- sposobu rozpatrzenia przez sprzedawców reklamacji towarów (obuwie i odzież, urządzenia gospodarstwa domowego, elektryczne i komputerowe, telefony komórkowe, meble i artykuły wyposażenie wnętrz),
- nienależyte wykonanych usług telekomunikacyjnych, finansowych, turystycznych, ubezpieczeniowych i remontowo-budowlanych,
- naruszenia przepisów przez przedsiębiorców przy zawieraniu umów poza lokalem przedsiębiorstwa oraz umów zawieranych na odległość,
- prowadzenia mediacji między konsumentem a przedsiębiorcą w celu realizacji uprawnień konsumenta.

Zbiorcze zestawienie wystąpień

Tabela nr 117

Wystąpienia Rzecznika do przedsiębiorców	2015 rok	% zakończonych spraw	2016 rok	% zakończonych spraw	2017 rok	% zakończonych spraw
zakończone pozytywnie	478	67	464	67	429	62
zakończone negatywnie	234	33	236	33	258	38
sprawy niezakończone	6	-	3	-	4	-
OGÓŁEM:	718	100	703	100	691	100

Wytaczanie powództw na rzecz konsumentów

Rzecznik wytoczył 1 powództwo na rzecz konsumentów. W przypadku 2 toczących się spraw z poprzednich lat, w których występował Rzecznik, obie zakończyły się pozytywnie dla konsumentów.

Inna pomoc prawna dla konsumentów

W biurze Rzecznika sporządzono na prośbę konsumentów następującą dokumentację:

- 30 pozwów do sądów cywilnych,
- 6 sprzeciwów od nakazu zapłaty,
- 14 pism procesowych,
- 7 wniosków do komornika sądowego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- 2 wnioski o nadanie klauzuli wykonalności,
- 1 wniosek do Polubownego Sądu Konsumentckiego,
- 4 pisma do prokuratury z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- 408 pism do przedsiębiorców (wezwania do zapłaty, odstąpienia od umów, itp.).

Współpraca z Inspekcją Handlową, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Policją oraz innymi instytucjami w zakresie ochrony konsumentów

W ramach współpracy z Inspekcją Handlową utrzymywany był bieżący kontakt z przedstawicielami tej instytucji. Skierowane zostały 2 wnioski pisemne o przeprowadzenie kontroli w sprawach dotyczących niebezpiecznego towaru (meble) oraz oznaczania towarów ceną. Ponadto zgłoszone zostały również wnioski dotyczące jakości węgla, jakości paliwa, różnicy cen towarów, wagi pieczywa oraz zwrotu opakowań szklanych. Rzecznik skierował 2 wnioski do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wszczęcie postępowania w sprawach w związku z podejrzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, 1 zawiadomienie do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa i wykroczenia, 19 wniosków na Policję o ukaranie przedsiębiorców w związku z popełnieniem wykroczeń. Rzecznik uczestniczył w szkoleniach, konferencjach i spotkaniach organizowanych przez: Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Komisję Nadzoru Finansowego, Tauron Obsługa Klienta sp. z o.o., Federację Konsumentów, Inspekcję Handlową.

Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego w Częstochowie realizował w 2017 r. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, określone w regulaminie organizacyjnym, podejmując czynności głównie w formie aktów stanu cywilnego:

Rok	Rodzaj zdarzenia		
	akt urodzenia (urodzenia żywe w Częstochowie)	akt małżeństwa (małżeństwa zawarte w Częstochowie)	akt zgonu (zgony w Częstochowie)
2017	2 787	1 150	3 664

Najbardziej znaczącym osiągnięciem było przeniesienie do rejestru stanu cywilnego **34 264** akty stanu cywilnego (o 2 607 więcej niż przed rokiem i najwięcej w województwie śląskim - o 4 803 akty więcej niż USC w Katowicach). Migrowano akty, które były niezbędne do wydawania odpisów oraz innych czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Kontynuowano migrację planową (rocznikami). Wynik miał wpływ na wysokość dotacji na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, ponieważ czynność migracji każdego aktu wyceniana była przez Wojewodę na 12,22 zł. W perspektywie długofalowej zapewnienie bazy aktami w postaci elektronicznej spowoduje przyspieszenie obsługi bieżącej (skrócenie czasu oczekiwania na otrzymanie odpisu aktu) i usprawni dokonywanie czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego (przygotowywanie dokumentów do ślubu, uznania ojcostwa dziecka, sporządzenia aktu urodzenia itp.).

Tak wysoki wskaźnik migracji był możliwy m.in. dzięki rozszerzaniu zakresu upoważnień dla pracowników w zakresie przenoszenia migrowanych aktów, wsparciu kadrowemu (m.in. dzięki środkom z Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych) oraz udziałowi miasta Częstochowa w pilotażowym programie masowej migracji aktów stanu cywilnego prowadzonym przez Ministerstwo Cyfryzacji.

Kontynuowano także proces obsługi interesantów w zakresie wydawania odpisów aktów stanu cywilnego podczas jednej wizyty w USC (średni czas obsługi wynosił ok. 25 minut od momentu złożenia wniosku, przy założeniu, że wniosek dotyczył wydania odpisów 1-2 aktów). Ustawowy termin realizacji wniosku wynosił tymczasem 7 dni (dla aktów własnych) i 10 dnia dla aktów zamawianych z innych USC w Polsce. Wydawanie odpisów w tak krótkim czasie, praktycznie „od ręki”, w porównywalnych pod względem wielkości miastach należało do rzadkości.

Kolejnym ważnym zrealizowanym zadaniem było przekazanie do Archiwum Państwowego ksiąg urodzeń z lat 1915-1916, a także ksiąg małżeństw i zgonów, zbiorów *alegata* i akt zbiorowych za lata 1915-1936 (blisko 30 mb akt). W ustawie z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego ustawodawca przewidział skrócony do 80 lat okres przechowywania w USC ksiąg małżeństw i zgonów i wyznaczył kierownikom USC 10-letni okres na przekazanie ksiąg starszych (wcześniej, podobnie jak księgi urodzeń, przechowywano je przez 100 lat). Mimo dużej pracochłonności zadanie zrealizowano 8 lat przed terminem, co było możliwe dzięki wsparciu ze strony Powiatowego Urzędu Pracy (roboty publiczne, staże) oraz pozyskaniu od Wojewody dodatkowych dotacji na konserwację i oprawę ksiąg oraz zakup teczek i pudeł z tektury bezkwasowej (w latach 2016-2017 łącznie: 66 921 zł). Korzyścią z realizacji tego zadania jest także stworzenie genealogom możliwości prowadzenia prac badawczych, dzięki dostępności ksiąg w państwowych archiwach.

W zakresie zagadnień finansowych wśród priorytetów znalazły się:

- prawidłowe planowanie i realizacja budżetu,
- nadzór nad realizacją budżetu w celu niedopuszczenia do przypadków naruszenia dyscypliny finansów publicznych,
- utrzymywanie wskaźników budżetowych na bezpiecznym poziomie,
- egzekucja należności podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych,
- terminowa obsługa długu miasta.

Prawidłowe planowanie i realizacja budżetu

Plan dochodów i wydatków budżetu na rok 2017 ustalono uchwałą budżetową Nr 464.XXXIII.2016 Rady Miasta Częstochowy z dnia 22 grudnia 2016 r.

W trakcie roku na podstawie uchwał Rady Miasta oraz zarządzeń Prezydenta Miasta dokonywano zmian planu dochodów i wydatków budżetowych, które miały na celu zapewnienie prawidłowej realizacji zadań publicznych miasta.

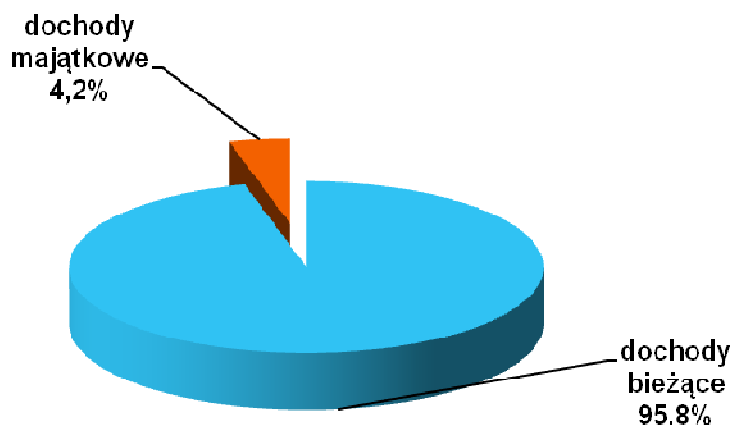
W ciągu roku dokonywano bieżących analiz zaangażowania planu i stopnia wykonania zadań pod kątem działań oszczędnościowych, mających na celu zrealizowanie najważniejszych zadań publicznych, w tym zabezpieczenie środków dla oświaty, edukacyjnej opieki wychowawczej i pomocy społecznej. Głównym źródłem pokrycia zwiększenia dla tych zadań były poczynione oszczędności w wydatkach bieżących oraz wolne środki rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Podjęte działania wpłynęły na uzyskanie dobrych wyników operacyjnych, marży i nadwyżki operacyjnej oraz zachowanie prawidłowej relacji pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

Główne wielkości budżetowe

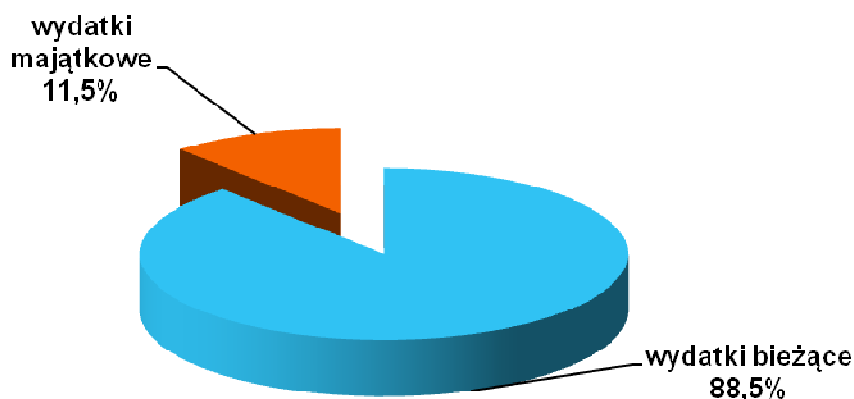
Tabela
nr 118

Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2017 r.	Wykonanie na 31.12.2017r.	%	% (3:2)
1	2	3	4	5
Dochody ogółem	1 223 095 535 zł	1 199 870 488,12 zł	100,0	98,1
Dochody bieżące	1 159 196 823 zł	1 149 645 530,80 zł	95,8	99,2
Dochody majątkowe	63 898 712 zł	50 224 957,32 zł	4,2	78,6
Wydatki ogółem	1 262 522 426 zł	1 212 239 897,82 zł	100,0	96,0
Wydatki bieżące	1 102 051 914 zł	1 073 043 767,57 zł	88,5	97,4
Wydatki majątkowe	160 470 512 zł	139 196 130,25 zł	11,5	86,7
Wynik budżetu	/-/ 39 426 891 zł	/-/ 12 369 409,70 zł	x	x

Struktura wykonania dochodów za rok 2017

Struktura wykonania wydatków za rok 2017

Szczegółowe dane dotyczące wykonania dochodów i wydatków, wyniku finansowego i wskaźników budżetowych zostaną ujęte w sprawozdaniu z wykonania budżetu miasta Częstochowy za 2017 rok.

Nadzór nad realizacją budżetu w celu niedopuszczenia do przypadków naruszenia dyscypliny finansów publicznych

W trakcie realizacji budżetu prowadzono stały monitoring w zakresie:

- prawidłowego wydatkowania środków, tj. w granicach kwot określonych w planie finansowym, zgodnie z przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów przy danych nakładach;
- prawidłowego ustalenia, pobierania i odprowadzania dochodów budżetu Państwa;
- dokonywania przeniesień wydatków zgodnie z ustawą o finansach publicznych;
- prawidłowego wykorzystania dotacji celowych;

- maksymalnego wykorzystania środków na zadania inwestycyjne współfinansowane środkami zewnętrznymi (środki UE, kredyt z EBI).

Utrzymywanie wskaźników budżetowych na bezpiecznym poziomie

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych od 2014 roku obowiązuje tzw. indywidualny wskaźnik zadłużenia. Został on zdefiniowany w art. 243 ustawy o finansach publicznych zgodnie ze wzorem, w którym stosunek spłaty długu i odsetek w danym roku (rozchodów z tytułu spłaty rat kapitałowych oraz wykupu obligacji powiększonych o wydatki bieżące na obsługę długu) do dochodów ogółem tego roku nie może przekroczyć średniej arytmetycznej stosunku dochodów bieżących powiększonych o sprzedaż majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem, obliczanej odrębnie dla każdego roku z kolejnych trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy. Wskaźnik ten dla budżetu miasta Częstochowy kształtuje się na bezpiecznym poziomie.

W roku 2017 Agencja Fitch Ratings po raz kolejny dokonała oceny zdolności kredytowej Miasta Częstochowy. Na podstawie wyników operacyjnych budżetu miasta Agencja podniosła międzynarodowy długoterminowy Rating Częstochowy dla zadłużenia w walucie zagranicznej i krajowej na poziom „BBB+” (potrójne B). Natomiast, po raz pierwszy Fitch nadał Miastu Częstochowa długoterminowy rating krajowy ustalając go na poziomie „AA”. Perspektywy ratingów są stabilne. Według Agencji, podniesienie ratingów odzwierciedla umiarkowane zadłużenie Miasta oraz niskie zapotrzebowanie na nowy dług w średnim okresie, co przekłada się na mocne wskaźniki obsługi i spłaty długu. Ratingi odzwierciedlają również dobre wyniki operacyjne Częstochowy, które zdaniem Fitch będą utrzymane w średnim okresie, ostrożne zarządzanie w Mieście oraz wysoką płynność.

Zdaniem Fitch, polityka zarządzania Miastem jest czynnikiem wspierającym rating. Władze Miasta aktywnie działają na rzecz tworzenia dobrych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i pozyskiwania inwestorów. Dobre zarządzanie finansowe, w tym podejmowane działania mające na celu racjonalizację wydatków oraz utrzymywanie wzrostu wydatków operacyjnych poniżej lub na poziomie wzrostu dochodów operacyjnych, powinno zapewnić bezpieczne wyniki operacyjne Częstochowy.

Egzekucja podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych

W 2017 roku, do organu egzekucyjnego Gminy Miasta Częstochowy wpłynęły 12 544 administracyjne tytuły wykonawcze, obejmujące 35 rodzajów należności podatkowych i niepodatkowych, przekazanych do realizacji przez wydziały i jednostki organizacyjne urzędu miasta oraz zewnętrzne organy egzekucyjne, jak również 67 spraw cywilnych.

W ramach egzekucji administracyjnej zakończono 10 879 tytułów wykonawczych na kwotę 13 839 641,32 zł, a w ramach prowadzonych sądowych postępowań egzekucyjnych zakończono 42 sprawy cywilne na kwotę 663 780,63 zł.

Dochody z tytułu kosztów egzekucyjnych w 2017 roku osiągnęły poziom 407 928,00 zł. Ponadto skierowano do sądu 60 wniosków o wpis hipoteki przymusowej, dokonując tym samym zabezpieczeń hipotecznych z tytułu wierzytelności cywilnoprawnych i publicznoprawnych na łączną kwotę w wysokości 19 858 444,29 zł.

Terminowa obsługa długu miasta

W ramach prowadzonej obsługi długu Miasto dokonało spłaty zobowiązań wynikających z zaciągniętych w latach poprzednich kredytów i pożyczek w kwocie 36 880 450,24 zł oraz odsetek w wysokości 10 169 446,89 zł. Spłata zobowiązań dokonywana była terminowo.

UDZIAŁ UCZNIÓW W KONKURSACH W 2017 r.
dotyczy szkół po reformie oświatowej (szkoły podstawowe po przekształceniach)

SUPLEMENT

<i>Placówka</i>	Nazwa konkursu	Ranga konkursu	Miejsce jakie zajął/zajęli uczniowie
Miejskie Przedszkole Nr 1 im. Misia Uszatka	<i>Mamo , tato , nie siedź na kanapie Jan Paweł II w oczach dziecka Portret misia Uszatka Mój Brzechwa W świecie baśni</i>	międzynarodowy międzynarodowy ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski	I miejsce I miejsce I miejsce 2 x I miejsce I miejsce
Miejskie Przedszkole Nr 11	<i>Najbardziej niezwykle prezent dla misia</i>	ogólnopolski	I miejsce
Miejskie Przedszkole nr 16	<i>Mały inspektor Tanecznym krokiem przez świat</i>	powiatowy powiatowy	I miejsce I miejsce
Miejskie Przedszkole Integracyjne nr 35 im Małego Księcia	<i>Przygoda Warmii i Mazur Bezpieczni za kółkiem Moi Przyjaciele Moje Podróże Małe i Duże</i>	ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki wojewódzki	I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce
Miejskie Przedszkole Nr 41	<i>Przedszkolak sprawny i zdrowy – do zabawy zawsze gotowy</i>	ogólnopolski	I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Zdobywców Przeszłości	<i>Planszowe podróże po literaturze Archimedes Plus Antologia poezji dziecięcej</i>	ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki	I miejsce I miejsce laureat
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<i>Konkurs Nauk Przyrodniczych Świetlik Turniej Dwójek Siatkarskich w Minisiatkówce Chłopców Kangur Matematyczny Konkurs Przedmiotowy Leon z języka angielskiego Olimpiada Przedmiotowa Olimpusek z języka angielskiego Olimpiada Przedmiotowa Olimpus z języka angielskiego</i>	ogólnopolski wojewódzki międzynarodowy ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski	3 x I miejsce I miejsce laureat 3 x laureat 4 x laureat 2 x laureat
Szkoła Podstawowa nr 7	<i>Keep European : EU promoting poster competition- konkurs na plakat promujący Unię Europejską Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego</i>	międzynarodowy wojewódzki	I miejsce I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	<i>Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur</i>	międzynarodowy	wyróżnienie

Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego	<i>Konkurs Historyczny na prezentację multimedialną Marszałek Józef Piłsudski – bohater naszej niepodległości</i>	wojewódzki	I miejsce
	<i>Konkurs Przedmiotowy z Języka Angielskiego EDI PINGWIN</i>	ogólnopolski	Laureat
	<i>Konkurs Języka Angielskiego English High Flier 2017</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Konkurs Przedmiotowy Języka Rosyjskiego</i> <i>Konkurs Przedmiotowy Języka Angielskiego</i> <i>Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego</i>	wojewódzki wojewódzki wojewódzki	2 x Laureat Laureat I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 15	<i>Kangur Matematyczny</i>	międzynarodowy	2 x wyróżnienie
Szkoła Podstawowa nr 16	<i>Młodzież zapobiega pożarom</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Konkurs Plastyczny</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Konkurs Muzyczny</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Konkurs Plastyczno-Fotograficzny Zwierzaki Słodziaki</i>	wojewódzki	I miejsce
Szkoła Podstawowa Nr 19 im. Juliana Tuwima	<i>„Lwiątko”</i>	międzynarodowy	I miejsce
	<i>Konkurs języka angielskiego FOX</i>	ogólnopolski	I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. Stanisława Konarskiego	<i>Konkurs Przedmiotowy z j. polskiego dla uczniów szkół podstawowych woj. Śląskiego</i>	wojewódzki	laureat
	<i>Festiwal Twórczości Maryjnej Sancta Maria pod hasłem Maryja Królowa Polski</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Festiwal Twórczości Maryjnej Sancta Maria pod hasłem Maryja Królowa Polski</i>	ogólnopolski	Grand prix (nagroda główna)
Szkoła Podstawowa Nr 22 im. Gabriela Narutowicza	<i>Turniej Finałowy Województwa Śląskiego Szkolnej Ligi Rugby Tag I Mistrzostwa Śląska Rugby Tag Szkół Podstawowych</i>	wojewódzki wojewódzki	I miejsce – klasa VI I miejsce – klasa V I miejsce – klasa V
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 2	<i>Konkurs Plastyczno- Literacki I ty możesz zostać Mickiewiczem</i>	wojewódzki	I miejsce
	<i>Konkurs plastyczny Zaczarowany ogród</i>	wojewódzki	I miejsce
Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 5	<i>Kartka Bożonarodzeniowa</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Magiczna moc tradycji na karcie świątecznej</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Portret Pani Zimy</i>	ogólnopolski	I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 24 im. Jana Marcina Szancera	<i>Konkurs Języka Angielskiego Memory Master</i>	ogólnopolski	I miejsce – laureat główny
	<i>Konkurs Poetycki Antologia poezji dziecięcej</i>	wojewódzki	I miejsce – laureat
	<i>Konkurs z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej</i> <i>Uratować znaczy żyć</i>	wojewódzki	I miejsce w kategorii klas I - III
Szkoła Podstawowa nr 30 im. por. Michała Brzeskiego	<i>OLIMPUS z języka angielskiego</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Olimpiada z języka polskiego</i>	ogólnopolski	laureat
	<i>Konkurs Literacki Opowieści naszych pradziadków (kat. kl. IV-VI)</i>	ogólnopolski	I miejsce
	<i>Antologia poezji dziecięcej 2017</i>	wojewódzki	laureat
-	-	-	-

Szkoła Podstawowa nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi	<i>Festiwal Muzyki i Tańca Marcowa Nutka</i> <i>Festiwal Młodych Talentów w Złotej Pradze</i> <i>Festiwal Muzyki i Tańca Majowa nutka</i> <i>Konkurs Twórczości Literackiej Dzieci i Młodzieży im. Wandy Chotomskiej</i> <i>Konkurs Matematyczny Kangur</i> <i>WF na Zimowym Narodowym</i> <i>Przegląd Amatorskich Zespołów Muzycznych i Solistów w Boronowie Interpretacje</i> <i>Festiwal Pieśni Patriotycznej Myszków 2017</i> <i>Konkurs Fotograficzny dla n-li bibliotekarzy</i> <i>Turniej Kwalifikacyjny Młodziczek i Młodzików – Tenis stołowy</i>	międzynarodowy międzynarodowy międzynarodowy międzynarodowy międzynarodowy ogólnopolski wojewódzki wojewódzki wojewódzki wojewódzki wojewódzki	I miejsce I miejsce I miejsce laureat Bardzo dobry laureat I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce laureat
Szkoła Podstawowa nr 32 im. Jerzego Dudy-Gracza	<i>Konkurs Plastyczny im. W. Sebyły</i>	ogólnopolski	I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 34 im. Aleksandra hr. Fredry	<i>Konkurs Matematyczny Alfik</i> <i>Konkurs Leksykalny Memory Master</i> <i>Konkurs Plastyczny Tam, gdzie mieszka muzyka</i>	ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki	Wyróżn Wyróżnienie I miejsce Wyróżnienie II stopnia
Szkoła Podstawowa nr 35	<i>Magiczna moc tradycji na karcie świątecznej</i> <i>Dar słowa i radość tworzenia</i> <i>Konkurs Plastyczny Zima w origami</i> <i>konkurs origami Wiosna tuż, tuż</i>	ogólnopolski powiatowy powiatowy powiatowy	I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 36 im. Polskich Olimpijczyków	<i>Ogólnopolski konkurs plastyczny Podwodny świat</i> <i>Konkurs j. angielskiego Memory Master</i> <i>Dwubój Dzieci Penta Day</i> <i>Przedmiotowy konkurs z języka polskiego</i> <i>Igrzyska Młodzieży Szkolnej Czworbój LA</i> <i>Konkurs plastyczny Kot marzeń</i>	ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki półfinał wojewódzki wojewódzki	I miejsce I miejsce I miejsce Laureatka i finalistka I miejsce I miejsce
Szkoła Podstawowa Nr 37 im. Jana Pawła II	<i>I Ty możesz zostać Mickiewiczem</i>	wojewódzki	I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhofs	<i>Uratować znaczy żyć</i> <i>Moda na odbłaski</i> <i>Widoczni i bezpieczni na drodze</i> <i>Gala taneczna – Poraj Teddy Bart-Plast CUP 2017</i> <i>Turniej Tańca Towarzyskiego o puchar Prezydenta Miasta Będzin</i>	wojewódzki wojewódzki ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski	I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce

	<p><i>GPP PTT w stylach, GPP PTT 10-11 lat w kombinacji Turniej Tańca Rędziny Gala Taneczna Pajęczno CUP 2017 O.T.T.T. o Puchar Burmistrza Pajęczna II O.T.T.T. o Puchar Gminy Andrespol Wiśniowa Góra Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Burmistrza Miasta Czeladzi Turniej Tańca Towarzyskiego ZORBA Turniej Tańca Flamenco 2017– Siemianowice Śląskie Turniej Tańca o Puchar Dyrektora Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Opolu GPP PTT w stylach, GPP PTT 10-11 lat w kombinacji – Kraków</i></p>	<p><i>ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski</i></p>	<p>I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce</p>
Szkoła Podstawowa nr 41	<p><i>Konkurs Plastyczny Maryja Królową Polski Turniej Tańca Towarzyskiego ZORBA Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Dyrektora Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Opolu Olimpiada Myśli Jana Pawła II Konkurs przedmiotowy z Języka Rosyjskiego Konkurs przedmiotowy z Wiedzy o Społeczeństwie Konkurs przedmiotowy z Języka Francuskiego Konkurs przedmiotowy z Języka Polskiego Konkurs przedmiotowy z Geografii Konkurs przedmiotowy z Matematyki Konkurs przedmiotowy z Języka Polskiego Konkurs Plastyczny Snupek radzi, jak zimą bezpiecznie się bawić</i></p>	<p><i>ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski</i></p>	<p>I miejsce I miejsce I miejsce Finalista (2 osoby) Laureat Laureat Laureat Laureat Laureat Finalista Finalista I miejsce</p>
Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy	<p><i>Konkurs Plastyczny Szopka Bożonarodzeniowa</i></p>	<p><i>wojewódzki</i></p>	<p>I miejsce</p>
Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	<p><i>Konkurs plastyczny Bezpieczna droga do szkoły Konkurs pieśni religijnej Cecyliada</i></p>	<p><i>powiatowy powiatowy</i></p>	<p>I miejsce I miejsce</p>
Szkoła Podstawowa nr 48 im. Armii Krajowej	<p><i>Zawody w dwuboju nowoczesnym Pentaday Konkurs Przedmiotowy z języka polskiego Matematyka wokół nas</i></p>	<p><i>ogólnopolski wojewódzki wojewódzki</i></p>	<p>I miejsce I miejsce I miejsce</p>
Szkoła Podstawowa Nr 49 im. Janusza Kusocińskiego	<p><i>Chroń swoją prywatność Festiwal Twórczości Maryjnej Sancta Maria - konkurs plastyczny Turniej Karate Kyokuskin Dzieci i Młodzieży Orzeł Języka Angielskiego Konkurs Języka Angielskiego The Globe Konkurs Przedmiotowy z Wiedzy o Społeczeństwie</i></p>	<p><i>ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki wojewódzki</i></p>	<p>I miejsce I miejsce I miejsce laureat I miejsce laureatka</p>

Szkoła Podstawowa nr 50 im. gen. Władysława Sikorskiego	Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Matematyki Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Rosyjskiego	wojewódzki wojewódzki wojewódzki	3 x Laureat Laureat Laureat
Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	Konkurs matematyczny Kangur Konkurs matematyczny Alfik Szkolna Liga Rugby TAG klas szóstych Szkolna Liga Rugby TAG klas piątych Szkolna Liga Rugby TAG klas czwartych Śląski Finał Szkolnej Ligi Rugby Tag klas czwartych	międzynarodowy ogólnopolski wojewódzki wojewódzki wojewódzki	wyróżnienie I miejsce laureat I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 53 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Skłodowskiej -Curie	Konkurs Plastyczny Kalendarz GOK 2017 – Uroki polskiej wsi Konkurs Plastyczny Reymontowskie Pejzaże Festiwal Twórczości Maryjnej Sancta Maria- Maryja królowa Polski Konkurs Przedmiotowy z matematyki Konkurs Przedmiotowy z geografii Konkurs Poetycki Pamięci Haliny Poświatowskiej	ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki wojewódzki wojewódzki	I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce / laureat I miejsce / laureat I miejsce
Szkoła Podstawowa nr 54 z Oddziałami Integracyjnymi	Konkurs Przedmiotowy z Wiedzy o Społeczeństwie Konkurs Przedmiotowy z Chemii	wojewódzki wojewódzki	Laureat laureat
Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej	Konkurs Plastyczny dla dzieci specjalnej troski Moja rodzina w kolorach świata	ogólnopolski	I miejsce
	Konkurs Plastyczny dla szkół specjalnych Jan Paweł II – postać niezapomniana	ogólnopolski	I miejsce
	Biennale Plastyczne	ogólnopolski	I miejsce
	Turniej w piłce siatkowej Sprawni – Razem Konkurs Plastyczny dla dzieci sprawnych inaczej i specjalnej troski Moje podróże małe i duże	wojewódzki wojewódzki	I miejsce I miejsce
I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego	Olimpiada Wiedzy o Prawie Konkurs Discover Canada Konkurs Języka Włoskiego w Łodzi Konkurs wokalny Spiewobranie Dwa Srebrne Ekrany Konkurs Recytatorski Poezji Jana Pawła II	ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki	I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce I miejsce
II Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta	Konkurs Dendrologiczny pod Znam drzewa i krzewy Konkurs Geograficzny Geo - Planeta Konkurs Geo-Planeta Plus Konkurs Eko wynalazcy	ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski	2 x wyróżnienie 1 osoba- laureat I miejsca w kraju (w kategorii praca indywidualna) 1 osoba- wynik bardzo dobry (w kategorii test) 3 osoby- wyróżnienie (w kategorii test)

	<p><i>Konkurs Chemiczny Alchemik</i> <i>Konkurs matematyczny Kangur</i></p> <p><i>Konkurs Złoty indeks Politechniki Śląskiej</i></p> <p><i>Konkurs Zjawiska Fizyczne wokół nas</i></p> <p><i>Konkurs V Festiwal Młodych Naukowców</i> <i>Konkurs Sfotoğrafuj fizykę</i></p> <p><i>Konkurs na prezentację multimedialną realizowany w ramach projektu Częstochowa 1826-1914. Od połączenia do I wojny światowej</i></p> <p><i>Festiwal Twórczości Maryjnej Sancta Maria 2017</i></p>	<p>ogólnopolski ogólnopolski</p> <p>ogólnopolski</p> <p>ogólnopolski</p> <p>ogólnopolski</p> <p>ogólnopolski</p> <p>powiatowy</p> <p>ogólnopolski</p>	<p>1 osoba- wynik bardzo dobry 1 osoba - wyróżnienie 2 x I miejsce</p> <p>1 osoba- wynik bardzo dobry</p> <p>3 x wyróżnienie</p> <p>2 x laureat</p> <p>wyróżnienie</p> <p>2 x I miejsce</p> <p>I miejsce wyróżnienie</p> <p>2 x wyróżnienie</p> <p>I miejsce</p>
III Liceum Ogólnokształcące im. dr Władysława Biegańskiego	<i>Konkurs Historyczno-Literacki Polskie więźniarki w Ravensbrück</i>	ogólnopolski	I miejsce
IV Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza	<p><i>Olimpiada Geograficzna</i> <i>Olimpiada Geograficzna</i> <i>Olimpiada Przedsiębiorczości</i> <i>Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej</i> <i>Olimpiada tematyczna Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego</i> <i>Olimpiada Wiedzy o Prawie</i> <i>Konkurs historyczno-literacki H. Sienkiewicz - w 170 rocznicę urodzin i 100 rocznicę śmierci</i> <i>Konkurs Filmów Krótkometrażowych Frankofilm</i> <i>Śląski Konkurs Matematyczny</i> <i>Konkurs Wiedzy o Podatkach</i></p>	<p>ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski</p> <p>międzynarodowy wojewódzki wojewódzki</p>	<p>laureat finalista laureat finalista finalista finalista finalista</p> <p>finalista finalist I miejsce</p>

VII Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika	<p><i>Konkurs Wokalny Śpiewobranie</i> <i>Olimpiada o Diamentowy Indeks AGH</i> <i>Konkurs Języka Angielskiego English Ace</i> <i>IV Internetowy Przegląd Uczniowskich Zespołów Teatralnych</i> <i>organizowany przez TVP</i> <i>Festiwal Pieśni Patriotycznej Myszków 2017</i> <i>V Olimpiada Przedsiębiorczości i Zarządzania P. Cz. Przedsiębiorcza</i> <i>Szkoła</i></p>	<p>ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski</p> <p>wojewódzki</p> <p>ogólnopolski</p>	<p>Grand Prix Laureat Laureat Laureat</p> <p>I miejsce</p> <p>I miejsce</p>
IX Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida	<p><i>Olimpiada Wiedzy o Biznesie i Innowacjach</i> <i>Konkurs My w Europie</i> <i>Olimpiada Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności</i> <i>Olimpiada Myśli Jana Pawła II</i> <i>Konkurs Wiedzy Informatyczno- Matematycznej Algorytmion</i> <i>Konkurs Wiedzy Biblijnej</i> <i>Konkurs Historyczno - Literacki Prawda i Kłamstwo o Katyniu</i></p>	<p>ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolska ogólnopolska ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki</p>	<p>finalista finalista 2 x laureat finalista finalista II miejsce finalista 2 x finalista</p>
Zespół Szkół im. Jana Kochanowskiego	<p><i>Konkurs Wiedzy o Podatkach</i> <i>Konkurs Wiedzy o Logistyce</i> <i>Olimpiada Logistyczna</i> <i>Olimpiada Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności</i> <i>Konkurs Szkolne Izby Pamięci i Tradycji Narodowej</i> <i>Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej</i> <i>Olimpiada Logistyczno - spedycyjna</i> <i>Olimpiada Logistyczna</i> <i>Częstochowanie w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie</i> <i>Olimpiada statystyczna</i> <i>Konkurs Literacki im. Zofii Martusewicz</i></p>	<p>ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki ogólnopolski powiatowy</p>	<p>Etap okręgowy Etap okręgowy finalista finalista wyróżnienie powiatowy Etap okręgowy Etap okręgowy Etap okręgowy wyróżnienie Etap okręgowy I miejsce</p>
Zespół Szkół Technicznych	<p><i>Sprzączki i guziki z orzełkiem ze rdzy...</i> <i>Szkolna Internetowa Gra Giełdowa</i> <i>Konkurs Prac Technicznych</i></p>	<p>ogólnopolski wojewódzki wojewódzki</p>	<p>I miejsce I miejsce I miejsce</p>
Zespół Szkół im. Bolesława Prusa	<p><i>Konkurs Krasomówczy im. Wojciecha Korfańtego</i> <i>Otwarte Mistrzostwa w Fotografowaniu Jury Fotosprint 2017</i> <i>Konkurs Plastyczny Architektura Mojego Krajobrazu</i></p>	<p>ogólnopolski ogólnopolski wojewódzki</p>	<p>I miejsce I miejsce I miejsce</p>
Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego	<p><i>Olimpiada wiedzy o żywieniu i żywności</i> <i>Olimpiada wiedzy o żywności</i></p>	<p>wojewódzki wojewódzki</p>	<p>Etap okręgowy Etap okręgowy</p>
Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W.S. Reymonta	<p><i>Studenckie TEXTIL 2017</i> <i>Seminarium Studenckie TEXTIL 2017</i></p>	<p>ogólnopolski ogólnopolski</p>	<p>I miejsce – kategoria plakat I miejsce – prezentacja na modelkach</p>
Zespół Szkół im. gen. Władysława Andersa	<p><i>Konkurs Graficzno - Plastyczny Czerwone maki na Monte Cassino...</i></p>	<p>ogólnopolski</p>	<p>I miejsce oraz Grand Prix</p>

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH 2017
dotyczy szkół po reformie oświatowej (szkoły podstawowe po przekształceniach)

SUPLEMENT

Program Erasmus+
<http://erasmusplus.org.pl/o-programie/>

Pełna nazwa szkoły/placówki	Miasto partnerskie/Kraj	Rodzaj i nazwa przedsięwzięcia	Miejsce realizacji działań w 2017r
Szkoła Podstawowa nr 15	Kiskunfélegyháza/Węgry Bergen/Norwegia Bailen/Hiszpania Druskienniki/Litwa Ankara /Turcja	<i>Projekt</i> <i>Spotkajmy się</i> Wizyta partnerska nauczycieli Wizyta partnerska	Bailen /Hiszpania Bergen/Norwegia Kiskunfélegyháza/Węgry
Szkoła Podstawowa nr 33 im. Marii Kownackiej	Zarautz/ Hiszpania Lizbona/ Portugalia Bagheria/Włochy Dalaman/Turcja	<i>Projekt</i> <i>Yes- young Enterprising students</i> <i>Młodzi przedsiębiorczy uczniowie</i> Wizyta robocza wideokonferencja konferencja	Częstochowa/Polska
Szkoła Podstawowa nr 34 im. Aleksandra Hrabiego Fredry	Zarautz/ Hiszpania Lizbona/ Portugalia Bagheria/Włochy Dalaman/Turcja	<i>Projekt</i> <i>Yes- young Enterprising students</i> <i>Młodzi przedsiębiorczy uczniowie</i> Wizyta robocza wideokonferencja konferencja	Częstochowa/Polska
Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy	Begles/Francja Sherborne/Wielka Brytania Alicante/Hiszpania Stambuł/Turcja Katwijk/Holandia	<i>Projekt - Uczymy się razem przez wspólną zabawę</i>	Sherborne/Wielka Brytania Częstochowa/Polska
Szkoła Podstawowa nr 48 im. Armii Krajowej	Regensburg/Niemcy	<i>Projekt -n Wyższe kwalifikacje kadry – większe sukcesy uczniów</i>	Regensburg/Niemcy
	Edynburg/Wielka Brytania	<i>Projekt - Wyższe kwalifikacje kadry – większe sukcesy uczniów</i>	Edynburg/Anglia
Szkoła Podstawowa nr 52 im. Małego Powstańca	Tomelloso/Hiszpania Bagheria/Włochy Châteauroux/Francja Tecuci/Rumunia Brodarica/Chorwacja Rethymno/Grecja	<i>Projekt</i> <i>Energia do życia</i> Wizyta partnerska	Bagheria/Włochy Châteauroux/Francja Rethymno/Grecja Częstochowa/Polska

Zespół Szkół Samochodowo - Budowlanych	Bad Freienwalde/Niemcy	<i>Projekt - Stawiam na kształcenie zawodowe staże zagraniczne</i>	Bad Freienwalde/Niemcy
	Esposende/Portugalia	<i>Projekt - Praktyka czyni mistrza staże zagraniczne</i>	Esposende/Portugalia
	Bad Freienwalde/Niemcy	<i>Projekt - Praktyka czyni mistrza staże zagraniczne</i>	Bad Freienwalde/Niemcy
Techniczne Zakłady Naukowe im. gen. Władysława Sikorskiego	Konya /Turcja, Almeria /Hiszpania Litomyśl/Czechy Mako/Węgry	<i>Projekt Natura źródłem naszego bogactwa</i>	Litomyśl/Czechy Częstochowa/Polska

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)
<http://power.frse.org.pl/>

Pełna nazwa szkoły/placówki	Miasto partnerskie/Kraj	Rodzaj i nazwa przedsięwzięcia	Miejsce realizacji działań w 2017r
Szkoła Podstawowa nr 34 im. Aleksandra Hrabiego Fredry	Canterbury/ Wielka Brytania	<i>Projekt - Rozwój zawodowy nauczyciela drogą do sukcesu Szkolenia językowe – General English Course II, III Level</i>	Canterbury/ Wielka Brytania
Szkoła Podstawowa nr 38 im. Ludwika Zamenhafa	St Julian's/Malta	<i>Projekt - Technologie w nauczaniu Szkolenie</i>	St Julian's/Malta
Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	Leganes/Hiszpania Nimes/Francja	<i>Projekt - Mobilność kadry pedagogicznej edukacji szkolnej Wizyty partnerskie</i>	Leganes/Hiszpania Nimes/Francja Częstochowa/Polska
I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego	Lemgo/Niemcy Ramicu Valcea/Rumunia Agen/Francja Izmit/Turcja	<i>Projekt Present for the Future Wizyty partnerskie</i>	Lemgo/Niemcy Częstochowa/Polska Ramicu Valcea/Rumunia
IV Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza	Edynburg/Wielka Brytania Regensburg/Niemcy	<i>Szkolenia językowe, Szkolenia językowo- metodyczne</i>	Edynburg/Wielka Brytania Regensburg/Niemcy
	St Julian's/Malta	<i>Szkolenia językowe, Szkolenia językowo- metodyczne</i>	St Julian's/Malta
V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza	Ioannina/ Grecja	<i>Szkolenia językowe, Szkolenia językowo- metodyczne</i>	Ioannina/ Grecja
IX Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida	Dublin/Irlandia	<i>Szkolenia językowe, Szkolenia językowo- metodyczne</i>	Dublin/Irlandia
	Badajoz/Hiszpania Kuopio/Finlandia	<i>Projekt Job-shadowing</i>	Badajoz/Hiszpania Kuopio/Finlandia
Zespół Szkół	Bournemouth/Wielka Brytania	<i>Szkolenia językowe,</i>	Bournemouth/Wielka Brytania

im. Jana Kochanowskiego		<i>Szkolenia językowo- metodyczne</i>	
	Lindau/ Niemcy	<i>Szkolenia językowe</i>	Lindau/ Niemcy
	Tours/Francja	<i>Szkolenia językowe</i>	Tours/Francja
	Malaga/Hiszpania	<i>Szkolenia językowe</i>	Malaga/Hiszpania
Techniczne Zakłady Naukowe im. gen. Władysława Sikorskiego	Brighton/Wielka Brytania Bournemouth/Wielka Brytania Edynburg/Wielka Brytania Exeter/ Wielka Brytania	<i>Projekt Uczymy się i nauczamy po europejsku</i>	Londyn/ Wielka Brytania Canterbury/ Wielka Brytania Edynburg/ Wielka Brytania
Zespół Szkół im. Bolesława Prusa	Schkeuditz/Niemcy	<i>Projekt- Z doświadczeniem w przyszłość Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego</i>	Schkeuditz/Niemcy
Zespół Szkół Ekonomicznych	Walencja/Hiszpania	<i>Projekt - Praktyka zawodowa dziś- lepsza praca jutro Staże dla uczniów</i>	Walencja/Hiszpania
Zespół Szkół Technicznych	Grenada/Hiszpania	<i>Projekt - Specjaliści na miarę Europy Praktyki zawodowe</i>	Alhambra/Grenada/Hiszpania
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 1	Bournemouth/Wielka Brytania Cambridge/Wielka Brytania Canterbury/Wielka Brytania	<i>Szkolenia językowe, Szkolenia językowo- metodyczne</i>	Bournemouth/Wielka Brytania Cambridge/Wielka Brytania Canterbury/Wielka Brytania

**Inicjatywy realizowane w ramach programu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji
e – Twinning**

<http://www.etwinning.pl/czym-jest-etwinning>

Pełna nazwa szkoły/placówki	Miasto partnerskie/Kraj	Rodzaj i nazwa przedsięwzięcia
Szkoła Podstawowa nr 7	Renningen/Niemcy	<i>European Competition Module 2. Adventures in Germany's and Poland's castles and fortresses. Let the bells ring out and the sabres rattle</i> <i>Europejski Konkurs Moduł 2. Przygody w niemieckich i polskich zamkach i fortecach. Niech dzwonią dzwony i szable dzwiczą</i>
Szkoła Podstawowa nr 11 im. Marii Dąbrowskiej	Monopoli/Włochy Lyngby/Dania	<i>Projekt -Sag's auf Deutsch</i>
	Northampton/Wielka Brytania Targoviste/Rumunia Maliq/Albania Yüreğir /Turcja Haliliye/Turcja	<i>Projekt Tell me about your school!</i>

	Burriana/Hiszpania Yenimahalle/Turcja Peșșani/Rumunia Bahçelievler/Turcja Silla/Hiszpania Kavaklıdere/Turcja İstanbul/Turcja Fontenay le Comte/Francja Kadınhanı/Turcja Bozüyük/Turcja	
	Saloniki/Grecja Prostejov/Czechy	<i>Projekt - Schülerstift</i>
Szkoła Podstawowa nr 42 im. Jana Brzechwy	Sherborne /Anglia Alicante/Hiszpania Begles/Francja Leiden/Holandia Polvijarvi /Finlandia Częstochowa/ Polska	<i>Projekt - My school TV</i>
Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Żeromskiego	Leganes / Hiszpania Stráž pod Ralskem / Czechy Ilava/ Słowacja	<i>Projekt - Kodeks wartości młodego człowieka The tree investigators</i>
Szkoła Podstawowa Nr 49 im. Janusza Kusocińskiego	Beusichem/Holandia Villneue/Francja Bitonto/Włochy	<i>Projekt Christmas Cards</i>
	Krusevac/ Serbia Corlu/Turcja Maglay/Bośnia i Hercegowina	<i>Projekt Hearts and Valentines</i>
Szkoła Podstawowa nr 53 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Skłodowskiej –Curie	Tvrdošín/ Słowacja Obyce/ Słowacja	<i>Projekt - Międzynarodny dzień/ miesiąc szkolnych bibliotek</i>
Zespół Szkół im. Jana Kochanowskiego	Efez/Turcja	<i>Projekt - Różnorodność kultur</i>
Techniczne Zakłady Naukowe im. gen. Władysława Sikorskiego	Braszków/Rumunia Talsi /Łotwa	<i>Projekt - A Multilingual Calendar for Christmas</i>

Polsko - Niemiecka Współpraca Młodzieży
<http://www.pnwm.org/>

Pełna nazwa szkoły/placówki	Miasto partnerskie/Kraj	Rodzaj i nazwa przedsięwzięcia
Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	Teterow/Niemcy	wymiana polsko – niemiecka
Szkoła Podstawowa nr 13 im. Kornela Makuszyńskiego	Konstancja/Niemcy Lwów /Ukraina	wymiana polsko – niemiecko- ukraińska

Szkoła Podstawowa nr 41	Meppen/Niemcy	wymiana polsko – niemiecka
III LO im. dr Wł. Biegańskiego	Pforzheim /Niemcy	wymiana polsko – niemiecka
Zespół Szkół Ekonomicznych	Ludwigshafen/Niemcy	wymiana polsko – niemiecka

Pozostałe działania

Pełna nazwa szkoły/placówki	Miasto partnerskie/Kraj	Rodzaj i nazwa przedsięwzięcia
Szkoła Podstawowa nr 8 im. Haliny Poświatowskiej	Miedniki Królewskie/ Litwa	<i>Projekt- Rodzina polonijna</i> Wymiana młodzieży
Szkoła Podstawowa nr 21 im. Ks. Stanisława Konarskiego	Rezekne/Łotwa	Współpraca z Polskim Gimnazjum w Rezekne
Szkoła Podstawowa nr 48 im. Armii Krajowej	Praga/Czechy	Wymiana młodzieży
Szkoła Podstawowa nr 53 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Skłodowskiej –Curie/	Bamberg / Niemcy	Wizyta nauczycieli referendarzy
I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego	Forchheim/Niemcy	Wymiana młodzieży
III Liceum Ogólnokształcące im. dr Władysława Biegańskiego	Netanya/Izrael	Wymiana młodzieży
VII Liceum Ogólnokształcące Im. Mikołaja Kopernika	Bamberg/Niemcy	Wizyta nauczycieli referendarzy
VIII Liceum Ogólnokształcące Samorządowe	Bamberg/Niemcy	Wizyta nauczycieli referendarzy
Zespół Szkół Samochodowo – Budowlanych	Martin/Słowacja	Wymiana młodzieży
Zespół Szkół Technicznych	Grodno/Białoruś	Międzynarodowa współpraca szkół częstochowskich i Polskiej Szkoły Społecznej w Grodnie
	Wilno/Litwa	Zbiórka darów w ramach akcji charytatywnej <i>Pomagamy polskim dzieciom i Polakom na Wileńszczyźnie</i>
	Rezekne/Łotwa	Współpraca z Polskim Gimnazjum w Rezekne
Zespół Szkół Gastronomicznych	Bamberg/Niemcy	Wizyta nauczycieli referendarzy
Techniczne Zakłady Naukowe im. gen. Władysława Sikorskiego	Bamberg / Niemcy	Wizyta nauczycieli referendarzy